

ISBN 961-91262-2-X
Taras Kermauner
RSD
Čitalniška dramatika 6
Narava in zopernarava

VRTIJO SE SVET
OVJA

()
(ime niča)
()

sekojo se, d
a kozmično ščemi, magnetna p
OUA
brzinski so vršički brez
v migotanju, a zaraščeni v d
EBLA
vulkanski so dimi iz moje pipe p
od neb
ES, a s
tal, mravljinje zbliza, se t
RĚ
Veliki st
ROJ
vsemira

kaj bi bilo z menoj, kako bi me
zmleli ti rotorji, da te
ni, bOG, ti
iz najtemnejšega zastoja poteku
zastavljena motnja vesolja, ti
n a j p r e s o j n e j Š i n i Č
svoje non-stop promocije

Jože Snaj

REKONSTRUKCIJA IN/ALI REINTERPRETACIJA
SLOVENSKE DRAMATIKE

NARAVA IN ZOPERNARAVA

Čitalniška dramatika 6

Taras Kermauner

Samozaložba GolKerKavč
AVBER-HORJUL-LJUBLJANA-KRTINA
2003

CIP - Kataložni zapis o publikaciji
Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

821.163.6.09-2"19"

KERMAUNER, Taras

Čitalniška dramatika. 6, Narava in zopernarava [Elektronski vir] /
Taras Kermauner ; [vsebine dram Alenka Goljevšček ; računalniške risbe
Alenka Goljevšček, Ajda Kermauner Kavčič]. - Avber [etc.] : samozal. GolKerKavč,
2003. - (Rekonstrukcija in/ali reinterpretacija slovenske dramatike)

ISBN 961-91262-2-X

128214272

Taras Kermauner

RSD

Čitalniška dramatika 6

Narava in zopernarava

RSD 90-003-2003

Izdal: Samozaložba GolKerKavč

Vsebine dram: Alenka Goljevšček

Računalniške risbe: Alenka Goljevšček, Ajda Kermauner Kavčič

Računalniška postavitve: Ajda Kermauner Kavčič

CD zgoščenka

Copyright © by Taras Kermauner

SVETA ŽRTEV-MUČENICA ZA KATOLIŠKO CERKEV (ob Bilčevi **Tarbuli**, keršanski junakinji)

1

Janez Bilc, duhovnik, rojen 1839 v Trnovem pri Ilirski Bistrici, tam umrl 1906, torej Stritov, Vošev - večine ČDramatikov - sodobnik, avtor »dramske skice v čast V. Vodnika« **Slovenija oživljena**, 1861, je objavil v Zgodnji Danici 1868 (list 6 in 7) tekst **Tarbula, keršanska junakinja**, v samozaložbi pa tekst ponatisnil 1899 pod deloma spremenjenim naslovom: **Tarbula, devica mučenica**; oba podnaslova sta točna, dopolnjujeta se.

Kot žanr je v knjigi zapisano »pripovedna pesem«. Jaz jo jemljem kot dramsko pesnitev tipa **PKrst**; **Tarb(ul)a** je nadaljevanje, zaostritev **PKrsta**. V **PKrstu** ni SŽ modela, brez tega pa KC - Katreligija - ni dovolj utemeljena, ne sledi dovolj FKru. V **PKrstu** ni nihče križan; ErCh(aris) par Bogomila in Črt(omir) se sam odreče ErS zvezi, dejanja odreke ne razumeta (toliko) kot žrtve, ampak kot izraz LdDr. Izstopita iz EDČ spora, zato Cerkev, ki jo izdelujeta, ni FHC oz. je FHC v nji le en njen moment, ni pa glavni. Povežeta se z BDrim, medtem ko Bilc osnuje FHC na bogu NSSi. Razlika med obema vidikoma-VISoma je odločilna.

Tarbo bom analiziral po knjižnem natisu iz 1899; nisem preverjal, koliko je Bilc v knjigi prvotni tekst spreminjal.

Kob(lar) **Tarbe** v **SD 1** ne upošteva. Iz **SBL**, avtor sestavka je Ivan Grafenauer, izhaja, da je bila **Tarba** ponatisnjena 1899 najprej v Zgodnji Danici, nato v knjigi. LZgar dodaja, da je bil Bilc v glavnem hudo bolan, že od mladega, za stalno upokojen - kot kaplan - že 1878; ordiniran 1864, prvič v začasnem pokoju že 1867. To je bil čas, ko je pisal **Tarbo**. Prvi začasni pokoj »je preživel večinoma pri knezu Windischgrätzu na Planini (Herberg)«, ne tako daleč od Vil(harj)evega Kalca, »nazadnje nekaj časa na Wagensbergu«, verjetno nekdanjem Valvazorjevem Bogenšperku. Torej v gradovih, pri Pl. »Od 1872 do smrti je bival pri domačih v Ilirski Bistrici.« Moja babica Natalija in stara teta Aleksandra sta ga dobro poznali, mi o njem večkrat govorili, doma se je ohranilo celo njegovo - v okviru na steno pritrjeno - vabilo na novo mašo. Zna se zgoditi, da je bil babičin ded Josip Ličan, glej mojo razpravo o Vilovi Kodi **Kdor**, **ČD 3 (Svoji-naši)**, Bilčev mecen. Ko sta prihajali babica in stara teta kot otroka iz nemškega Gradca na obisk k svojemu nonotu, sta Bilca obiskovali. Vesel sem, da lahko vežem micelij z Bilcem in

Natalijo-Aleksandro naprej, vse do sebe; v moji pričujoči razpravi o **Tarbi** se ta povezava osmišlja. (KasO: Glej **SB** v **ČD 6**. Kmalu po tem, ko sem napisal razpravo o **Tarbi**, sem odkril svoje pravo sorodstvo z Bilcem.)

Tarba je že po nastanku delo, ki sodi v KC okvir oz. v KMg oz. v II. Refe-ReKC-ReKat. Medtem ko so ČD objavljane v ediciji Dramatičnega društva ipd., je **Tarba** izšla - kot se zdi, dvakrat - v reviji, ki je veljala za ultramontansko, tako v času, ko jo je urejal Jeran, kot kasneje. Knjižne izdaje je Bilc posvetil Tomu Zupanu, uredniku Danice, ki ga ne imenuje le »prečastiti monsignor«, ampak se obrača k njemu tudi kot »Nj. Svetosti tajnemu komorniku, knezoškofijskemu konzistorijalnemu svetniku, c.kr. gimnazijskemu profesorju, prvomestniku družbe svetega Cirila in Metoda«. Kar dvakrat je v tem posvetilu zabeležena St; obilica uradnih svečanih naslovov klerika Zupana kaže na FHC duha Bilca in TaKČe, ki se danes - v IV. Refe - obnavlja. Duh tega posvetila je povsem nasproten duhu ČD.

Tarba je kot malokatera drama primerna za pojasnitev razmerja-nasprotja med (II.) Refe-KMg in ČD-NKNNM-HMg. Izšla je v času KlasČD - ČD-60. Moja teza je, da so si ČD, KMg v II. Refe, RomD, RealD itn. sočasni pojavi, drug z drugimi dialogizirajo-polemizirajo, se medsebojno artikulirajo. Kaj je bilo najprej, je težko reči. ČD - **LjDa** iz 1869 - se veže na **MicMata**, **Tarba** na Romualdov **Pasijon**. Ta izhaja iz KMg, ki nastopa - celo v dramski obliki - že v **BS**, a je vprašanje, če ni sočasno s KMg obstajala tudi kakšna oblika dramatike, ki je služila integraciji AVS, kot služita kasneje **Micka** vezavi SMeša na SKm in **Mat** osamozaveščanju podložnikov, ki postajajo Meši. Ni ohranjena, bila je le govorjena-igrana. Morda se mi jo posreči RR iz drobcev folktekstov, ki jih je nemalo zbral Kuret. (KasO: od tedaj, ko sem postavil - še negotovo - to tezo, se mi je zamisel vse bolj artikulirala. To »narodopisno« SD razumem zdaj kot posebno MePSt: kot PMg. P v tej kratici pomeni: P(redkrščanska), P(oganska), P(lemenska).)

Vprašanje po prvenstvu-izvirniku zame ni važno, saj izhajam ravno iz tega, da se več MaPSt in dramskih blokov med sabo sopogaja. (V THM se vsi trije arhemodeli sopogajajo.) V 60-ih letih kot začetnem desetletju javne Pol SIZ (začetek LD v Slji-Avsi) nastanejo že skoraj vsi modeli, ki določajo SD v nadaljnjem Stolu. Z analizo RomD-VelTre-VelMele, RealD, HMg dram, ki so nastale v 60-ih letih, bom svojo tezo podrobno in na ES gradivu argumentiral; iz tega gradiva jo sploh izvajam. Najprej naj začnem s **Tarbo** kot primerom Refe-KMg.

Pesnitev obsega v knjigi skoraj 50 strani, razdeljena ni v dejanja, ampak v osem spevov, z Uvodom in Sklepom. Speve bom obravnaval kot slike ali prizore drugega za drugim. Podobna pesnitev je Aškerčev **Zlatorog**, prav tako ga obravnavam kot dramo. Dramski žanr je treba pač vzeti HKD.

Nekaj filoloških podatkov o drami; navaja jih sam avtor v opombi na začetku pesnitve. Takole piše: »Slavospev, posvečen blaženi mučenici Tarbuli« (tekst prostodušno imenuje slavospev, kar je v duhu FKC; KC in njeni Sniki-Snice so predmet pobožnega slavljenja; dramatiku ne gre za Is resnice, ampak za slavljenje, slava in St sta v drami največkrat uporabljeni besedi), »je bil zložen l. 1866 ... Danica je 1899 **Tarbulo** predelano in pomnoženo prijavljala svojim čitateljem.« Sledi razlog, zakaj se je avtor lotil pisanja in obnavljanja teksta: »Naj bi pesem, spevana na zgodovinski podlagi v slavo svetim mučenikom, ogrevala srca vernih Slovencev v zvestobi, vdanosti in ljubezni do svete katoliške cerkve, ki jo v trpljenji podpira njen Božji ustanovnik. Njemu, ki v tej Božji cerkvi vedno živi in deluje - bodi čast in hvala na veke.«

Tarba je torej apologija in hvalnica, kakor ju terjajo Katrituali. Cilj hvalnice je dvojen in/ali enojen: Katbog in KC kot da sta eno. Vidno je, da je bog dostopen le skoz KC; vdanost itn. do boga se dokazuje skoz vdanost do KC. Ldboga je LdKC-LdNSSi. St je v središču. Slci so kot (na)rod tu zato, da bi mogli biti hvaležni, zvesti, vdani Cerkvi; s takšnim ravnanjem se osmišljajo. Prav to je platforma IV. Refe, ki jo prakticira DSKC; tudi v Umeti Reb(ul)ove **Jutranjice za Slovenijo (Juce)**. Ni naključje, da je izbral Reb za naslov povesti obredni tekst v KC kot molitev: jutranjice. Namen Umeti v tem VISu ni raziskava-odkrivanje resnice niti BDra, ampak hvaliti-slaviti boga, ki je povsem znan, saj ga je KC ustrezno opisala in ga ustrezno predstavlja. Tu ni česa raziskovati, le to, kar je znano - če uporabim Daizraz -, reklamirati. Zame je Tem in izhodiščni pojem RazRes (raziskovanje resnice).

Kot bomo videli, je **Tarba** utemeljena predvsem na dveh momentih: na SV in na SŽ. Natančno to je težnja DSKC: utemeljiti se na SŽ, ki so zanjo PVD iz maja 1945, na vojni med Dmb-Prt oz. med KC in Ptjo, ki je bila SV kot verska vojna med hudičem in bogom. Da gre za delovanje Hudiča - za demonizacijo -, potrjuje posebno Kremž(arj)eva nova drama **Razprava**, 1955. Analiza **Tarbe** je analiza začetkov SIz v 60-ih letih 19-ega Stola in DaSlje oz. DSKCerkve, ki skuša obnoviti PSt **Tarbe**. V tem pomenu je **Tarba** aktualna drama. Boj za Refe-ReKC vojskuje KC že dve Stoli, od odpora zoper **Mata** naprej. Razlika med likoma MirMar iz **LjDa** in Simeonom-Tarbo iz **Tarbe** pove o temi bistveno.

V **Uvodu** je podan Tem VIS. Že v motu, napisanem v latinščini: »Sanguis martyrum -/semen christianorum.« Konotacija: če ni SŽ-mučencev, če ni torej prelite krvi mučencev (njihove SI), Krš ne more vzkliti, nima semena. Sprejeti Krš le z besedo, prek uma, ne zadošča. Krš je kristocentričen, Krist pa je v FK razumljen kot Križani, kot SŽ, kot Nedolžni Ubiti. Le prelita kri St mučencev iz Teharij (PVD) more osnovati pravo Krš na Slskem. To trdi že Debeljakova **Črna maša za pobite Slovence** iz 1948; in vsa SPED, od Vombergarjevega **Napada** prek Jeločnikovega **Vstajenja** do Papeževe **Svetinje** iz 90-ih let.

Tudi zato je DSKC nezadovoljna z Janč(arj)evim romanom **Katarina, pav in jezuit**. V njem KC kot ObDb ubija-likvidira samo sebe: KC kot pristno Krš držo. Janč opisuje AD Cerkev, njeno SZ, medtem ko je **Tarba** skladna z naukom KC: ubijajo Szi Cerkev, ubiti so predstavniki Cerkev. Prvo držo zastopata »perziški kralj Sapor II« (»vladal v 4. stoletju«) in njegov vedež (šaman, čarovnik, ideolog); drugo »sv. škof Simeon in blažena devica Tarbula«. Škof tu ni Neglik, kot v **LTugu** (Hildebert), ampak Abs Poz. SŽ Kana tu ni Neglik kot v Kristanovi **Ljub(islav)i**, ampak Abs Poz. **Ljubo**, 1906, lahko razumemo tudi kot polemičen odgovor na ponatis **Tarbe**.

Ker sem NDM že podrobno obravnaval Tem FK vrednote, teh analiz in svojih stališč ne bom ponavljal, le omenjal; globlje utemeljitve mojih tez mora bravec (po)ls v ostalih knjigah **RSD**. Posebej se bom posvetil le tistemu, kar bom razpoznal v **Tarbi** kot izvorno; ne kot Tem izvorno stališče, saj ga Bilc nima in ne sme imeti, določa ga KC, le kot Bilčev lit doprinos k SD, predvsem razmerju med **Tarbo** in ČD. **Tarba** namreč skoraj v ničemer ni ČD. V lendov(škov)i drami **Možbeseda (Beda)** gre za spoj med ČD in KMg-Refe. T(akšn)ega spoja v **Tarbi** ne vidim. **Tarbe** ni mogoče uprizoriti na deskah Čite, v Dramatičnem društvu, kot ne Romualdovega **Pasijona**.

KrekD skuša dati KatSlcem takšne drame, ki bi kot KMg nadomeščale ČD, ta je namreč NKNM izvora; glej Krekove **Tri sestre**, **Cigana-čarovnika**, **Pravica se je**

izkazala. KrekD - ta njen del - je že reakcija na uspeh ČD, še bolj na prodor nadaljevanja ČD, kakor se je uveljavilo v Gov(ekarje)evih Narigrah, medtem ko je nastala **Tarba** pred temi Narigrami, sredi Klas-ČD. **Tarbo** bi bilo mogoče recitirati v semenišču, v župnišču, tudi kasneje v Kat Prosvetnem domu. Zakaj je ne bi uprizorila DSKC, recimo v organizaciji MOŠa ali kjer se ukvarjajo z mladino? Ali v izvedbi podmladka Nove SI zaveze, če tak podmladek - razen Matica Ogrinca, že doctorusa - obstaja?

Ker je **Tarba** vsa napisana v - amaterskih - verzih, verzov ne bom tiskal tako, kot jih Bilc, na sredi strani in v kiticah, razen izjemoma, če bom hotel kaj posebej poudariti. Navajal jih bom le v kurzivi, da bo vzelo manj prostora in da estetsko olikanega bravca njihova nerodnost ne bo motila.

V tem 1. poglavju naj pokomentiram **Uvod**; sestavljen je iz 14 štirivrstičnih kitic. Je splošno sporočilo drame. Splošno tudi v Neg pomenu besede: SpS. SpS ni le poteza MO-LD, enako velja v FD, ki jo Bilc s **Tarbo** obnavlja ravno v času, ko se LD udejanja na Slskem. Udejanja se šele skromno, v začetni meri, volivna pravica je še zelo omejena, nimajo je ženske, veleposesniki tvorijo nekaj odstotkov glasov, pa dobivajo enako število poslancev kot Delljud itn. A vrata v razvoj LD, kakršna je v Slji danes, se v začetku 60-ih let 19-ega Stola odprejo. NKNM dela najprej na tem, da se LD čim polneje ostvari, nato, na PrS, pa tudi NKNM preide v SZ, saj odkrije, da bo splošna volivna pravica popeljala na oblast Katstranke; v imenu boja za oblast (ki je sicer tudi boj za RLH) NKNM, ki ni več NKNM, ampak že KplBrž, samo ukinja svoja načela.

A to je že čas nekaj desetletij kasneje, po prvem izidu **Tarbe**. Bilc skuša s prvim izidom **Tarbe** Slsce opozoriti, pri čem morajo vztrajati: pri FKC, pri njenih versko-ideoloških - dogmatskih - temeljih. Ker skuša NKNM s ČD FKC temelje odstraniti, čeprav na nedirekten, nenapadalen način, po ovinku, s spravaško-Har duhom ČD, se tisti v KC, ki se tendenc razvoja zavejo, postavijo RP modelu po robu. Bilc pristaja na Slov, glej **Slovenijo oživljeno**, a na takšno Slov, ki bo usklajeno s FKC-FD, tej podrejeno. Zamisel ostaja v veljavi v KC do danes, do **Juc**.

Moto celotne drame je Tip: *Končan sedaj je ljuti boj, / a venec, mučenik, je tvoj. / Plačilo kratkega trpljenja / je večnost sladkega življenja.*

V motu je povedano marsikaj. Da se je vršil med Dobrim in zlim strašen-hud boj; EDČ. Model obnovi Debevčev **Žid**, tudi **Blejke**, glej **ČD 6**. Rezultat in smisel EDČ boja je dvojen: da postane Kan, ki se ne podredi Negdespotu, mučenik-mučenec, s tem v očeh boga posebej zaslužen. Odrešenje je razumljeno kot trgovina: kdor kupi pravo idejo in kdor se npravno potruđi, da živi v skladu z njo, kdor zanjo tudi trpi, takšen je v **Tarbi** Ideapar Simeon-Tarbula (TarSon), bo nagrajen; okvir te trgovine je račun na zmago-uspeh - na zmagovalski venec -, je »plačilo«, ki je Vež. Značaj tega Veža je Hed, le da brez Sek momenta; je verski čutni Už v gledanju boga, tj. v pravici odrešenega, da sme Vegledati v obraz svojega Gosa. Gre za Tip fMoro podanika, ki naj bi bil najbolj srečen, če mu ni več treba pred Gosom spuščati pogleda, ker je Gos (orientalskega tipa) tako (Vse)mogočen-veličasten, ampak se zdaj sonči v Gosovi milosti. Gosu ni in ne more nikdar biti enakopraven, ostaja podložnik, ampak Veblaščen, saj ni več v nevarnosti, da bi grešil.

Greh je v tem, da podložnik ne izpolni Gosovih Zapovedi. V nebesih - v Vež - Gos od podložnikov ne terja več izpolnjevanja zapovedi, ker imajo ti zdaj Dgč naravo: niso več Agrčklzde, ampak imajo naravo ovc oz. bitij, ki so srečna, če

lahko Vezrejo boga. V njih ni niti sledu več o možnosti upora Očetu-bogu, kot je bila še v predčasu, glej Luciferjev upor angelov; zdaj je Čl povsem brezspolno - kastrirano - bitje. Uživa v svoji Abs varnosti, ki jo dobi v zameno za to, ker ne potrebuje več Sve. Odreka Čla je zdaj Mak: odreka Svi. Nebesa so Ideahlev, delan po zamisli gospodarstva domačih živali, ki pa jim ni treba več delati. Niti jesti ne več. Ves dan ležijo na Ideaslami in bulijo z NeČi očmi v božje Veličastje. To je najvišja »sladkost življenja«.

Tarba se začne spomladi, tako beremo v **Uvodu**. Spomladi je Nv lepa, »vse pisano ko krasen vrt«, vsepovsod »cvetje, pastirjev petje«, zveza z Balantičem, »mladi sad«, pojejo »tice, letajo metulji« itn. »Zdaj kar živi, naj se raduje.« Predokus nebes. PSt **Tarbe** je sorodna kasnejši Sardenkovi.

Bistvo KC je dvojno: Trp in praznovanje; Trp je podrejeno, začasno, le uvod v Vepraznovanje. Ta moment sodi v PS, ki je skušala vse čim bolj RR v trajno - Strno - praznovanje. Glej **Ljubo**, tudi Turnškovo **Državo med gorami**. Bolj ko je bilo stvarno Ž nevarno, mučno, težko, torej AgrEkzld, važnejša je bila njegova maska, potreba, da si Čl naredi tak sistem-zavest, ki vse idealizira: IdeaHarldo. Projekt NKNM IdeaHarKlde, kot ga udejanja ČD, je po Stri analogen Kršprojektu, le po vsebini se - tu pa zelo - projekta razlikujeta. ČD skuša doseči IdeaHarldo v najdenju ErS para dveh, MirMara, **LjDa**, prek njiju vsega Slova, medtem ko KC harmonizacijo ne le razširja na vsa območja in ljudi, ampak dodaja tudi uvod v dosego IdeaHare: Trp, FKrovo križanje. Ta model posnema tudi ČD, a na zelo omiljen način. Težave, ki jih vnašajo v TS negativci, Vrednjak v **LjDa**, Zveriga v **Meji**, Grabež v **Bobu**, Tonin v **Kdor**, Krivec v **Ravpotu** itn., so Min glede na Tragrazsežnost Križanja kot točke S(mrt)i boga. ČD vse olajša. KC izhaja iz tisočletnega strahotnega izkustva zla, ki je srčika realitete; to zlo obvlada z idealizacijo. NKNM se dela, kot da tega zla v LD ne bo več; kot da Kpltrg prinaša le še Min ovire; glej Klodičev **NSvet**. Kmalu se bo razkrilo, kako se NKNM moti; že v **Premogarju**.

Hujše ko je priznanje moči zla v svetu, močnejša mora biti vera v odrešenje oz. idealizacija. Zato je v ČD vse tako na srednji - s tem neizraziti - meri, medtem ko niha KMg med Rad Trpom (FKra) in Rad Užem v nebesih. **Tarba** je ustrojena natančno po tem modelu. Najprej opeva skoraj-nebesa (Pomlad kot Nvno zastopnico paradiza: VoM), takoj za tem podobo idile dopolni s podobo preizkušnje: »Praznuje cerkev god častiti«, praznovanje je temeljno, »da bil je najden križa les«. Križ je ZnaSi za Trp. Trp in Prazn(ovanje) se Strno dopolnjujeta, vsako Krš Poz Trp se RR v Prazn: v god. *S krvjo na Golgoti obliti/ križ Jezusov, nam ključ nebes*. Ne le da je Jez s svojo SŽ odrešil svet-ljudi, ampak Čl sam ne more v nebesa, če ne sledi FKru v njegovem Trpu. To je sporočilo **Tarbe** kot drame, to je pot TarSona kot HarDčpara.

O sveto znamenje ti zmage,/ kako te duša naj slavi? Križ je ZnaSi za Trp, a še bolj za Zmago; Trp je le sredstvo VeZmage. Trgovina nраво-verskega tipa se nenehoma Strno RR v EDč-SV med Dobrim in zlim, s tem v Zmago NSSi in v poraz Sž. DSKC ne more mimo te Tem Stre. Da bi zmagala DSKC, mora biti njen nasprotnik poražen; če niso bili Prti 1945 v Vojspopadu in ne 2000 v volivnem boju, mora priti v prihodnosti do Dgč zmage; do kakšne, tega DSKC še ne ve, a zmaga je nujni pogoj, da se Trp poraženih osmisli. DSKC ne more dopustiti, da bi prevladal model Kpltrga, kjer so zmage le Rel začasne, kjer tekmeči ne likvidirajo drug drugega, ampak se - vsaj v Ideazamislil RMg - usklajeno igrajo, ludizem, glej

Jesihove **Sadeže**. KC mora terjati obstoj Sža-hudiča. Če ga ni, ga mora narediti, tudi v LDS videti dediče Komstov, s tem same Komste, hudiče, ki jih je treba poraziti-iztrebiti. Naj se nekateri Kani še tako trudijo, da bi se ognili tej konsekvenci, ne morejo se, razen če se odpovedo Tem Stri FKC. Sam sem mislil, da se ji KC z Il. Vatikanumom odpoveduje; (z)motil sem se, v KC sem investiral nekaj, česar ne zmore inkorporirati, ker je v temelju izključujoče se z EDČ modelom Dobrega in zla.

Bilc napove, kaj bo storil v drami: *opeval bom junake blage,/ ki so za-te prelili kri.* To so SŽ: TarSon. Opeval bo zgodbo, ki se je zgodila pred več kot poldrugim tisočletjem, zato je njen izhod znan. *Ve se, kje je zdaj kdo: Oziram se v višavo jasno,/ kjer svetci vekomaj žive, nenehen poudarek na Vež, na nuji Snikov-Snic, na nebesih, ki so zgoraj, med njimi gledam devo krasno/ in množico družic krog nje.* To je PSt SardD, **Neveste z Libana (Neste)** itn. Deva je naslikana kot IdeaČD dekletke, kot Minka iz Pesjakove **Gorenjskega slavčka (Slčka)**; je Minka, le da do skrajnosti idealizirana: *Oblečena v obleko belo,/ rudeč jo zaljša vrtnic kras,/ ovija venec svitlo čelo, brez venca, ZnaSi za slavo-zmago, ki pa je obenem venec Trpa, trnova krona, ne gre.*

ČD deve nosijo venec, tako na glavi kot med nogami - venček imenovan deviška kožica ali himen -, Trp je zanje le raztrganje himna ali defloracija na poročno noč, ki pa je sicer Užev polna, ErS. FKC ta ČD venec RR v trnovo krono, ki - naj - jo ima Snica-mučenica med nogami, kjer ji že vnaprej - Strno - trga vagino kot pri najbolj surovem posilstvu. Postavitev trnove krone na Fkrovo glavo je prenos banalnega posilstva otroka, ki ima še premajhno vagino in je zato ob vstopu prevelikega penisa poškodovana, na NeČi boga. Kar je za RLH kot za Nv držo trenuten, enkratni, prehoden in le deloma mučen doživljaj (defloracija), postane v FKC Strno trajno: Mučenje kot takšno. Čl je kot takšen izpostavljen nasilju, posilstvom, Trpu, sadizmu zlih, na katerega, tako je prepričana FKC, je mogoče odgovarjati le z Rad mazohizmom, ki je bistvo KC viktimizma in mortalizma.

NKNM se dela, kot da je mogoče brez velikih težav preiti v IdeaHarklido kot MešDb-LD, to je seveda naivno poenostavljanje, celo laž; KC bolj upošteva zlost TSa, a nanjo reagira z RR v Avldo; s tem, da Človo Trp RR v Už; da sadizem RR v mazohizem. DgE tudi temelji na RR načelu - usodo RR v K-milost -, a ne na pretvarjanju sadizma v mazohizem; ve namreč, kaj sledi: na THM-krogu (v VS, na RP-RegP) se nato mazohizem (Tarbe) RR v sadizem SV(ojščakov), ki v križarskih vojnah pečejo pravoslavne dojenčke, Indijance natikajo na kole, da bi na živih primerih slavili Gosove rituale, v tridesetletni vojni režejo menihom penise, zatrpavajo nunam vagine z gorečim ogljem, da bi kot SŽ odreševale TS. Blodno SSL. RR - preOsm - mora biti drugo; kakšno, to se trudim odkriti v **RSD**.

Nedolžnost Tarbula branila,/ za slavni križ - križ ni le križ, ampak je Strno slaven! - prelila kri,/ si dvojni venec priborila:/ junaštva in nedolžnosti. Zato je »keršanska junakinja in devica mučenica«. Tak je še zmerom tudi Poz lik v NOBD: Špelca kot heroina in mučenica. NOBD - Kom sistem - še ni bistveno odstopil od FKC. Bolj odstopa RLH VIS, a s tolikimi naivnostmi in hinavstvi, da postaja v temelju vprašljiv. Bin Laden ima po svoje prav. Osrana Bin Laden je v Muslo prenešen FKC model: Junak iz Jeločnikovega **Vstajenja**.

Namen dramatika je torej: *Slaviti hočem to devico,/opevati junakinjo; častiti - brez nenehnega čaščenja, ki je bistvo Sv maše, ne gre - »sveto mučenico«, tudi brez Sti ne gre, »orudečeno lilijo.«* Predstava orudečene lilije je predstava

defloriranega otroka (ki ga obliva mednožna kri), nad katerim je bil storjen najhujši zločin. To predstavo prenaša FKČ v središče svoje vere. V središču Krša je zločin, v katerega predstavljanju verniki uživajo; doživljajo - Ponot -, kot da se dogaja ta hip - vsak hip - nad njimi analogen zločin. Po eni strani si Krš upa edinstveno daleč v priznanju resnice: TS-IdČl je zločinski; po drugi pa se (od)rešuje tako, da v zločinskosti na perverzen način uživa. Najdlje v tej smeri je šel na PrS Sard v drami **Pet modrih devic**; dekleta si želijo umreti, da bi dale svoje Ž za podaljšanje Ža 90-letnega starca papeža Leona XIII. Perverznost je tu udarila najbolj na dan; ni čudno, da se je Sard kasneje razkril kot pedofil.

KČ je v tem pomenu pedofilski: predstava mazohističnega Kana, da ga Hudič - nenehoma - deflorira, spred in zad, se RR v dejanje, da nato Kan kot Gos deflorira-muči zle oz. obnavlja Pasijon sveta z mučenjem NeČi Snic. Naj po eni strani KČ še tako želi iz TŠa ven, pride le do nebes, ki so idealizacija ječe-hleva TŠa. Da bi uravnotežila svoj odhod iz TŠa, na drugi strani uživa, da so ljudje v Hlevu-Ječi čim bolj brez SA. Kot zdravilo jim ponuja le to, da sami počnejo z ostalimi isto, tako se isti model nenehno reproducira (VS), ali pa da v izgubi svoje Sve, ki je najhujša poškodba, mazohistično uživajo, izgubo RR v občutek bivanja v nebesih. Tako se KršKat RR v Mak perverzno religijo. Paradokсно: prav ta perverznost omogoča najvišji razmah Čla, ker dopušča največ HKD domišljije: Svo likvidira z Mak mero Sve. Zato nastane RLH le v nedrih Krša, ne v nedrih islama. Islam je v primerjavi s perverznim Kršom butasto enostaven.

Nazadnje se dramatik obrne na boga: *A Ti, ki deve navdušuješ, da trinogov se ne boje!* Mojco iz **Vstajenja**, a tudi Špelco iz **BSSveta**. *Ki rahlim srcem moč daruješ, da v smrt nevstrašeno hite*, ta vidik spodbuja Daislamizem, *navdihni tudi srce moje* itn. V ozadju je spet - trajno - trgovina. Pesnik »*On slavo tu ti*« - Tarbi - *poviškuje, a Ti v nebesih prosi zanj*. Jaz tebi, ti meni; mešetarjenje. Z LdDr to nima zveze; je le kramarija. Dramatik slepari: ena - slaba - drama ali pesnitev naj bi veljala kot vstopnica za nebesa! Naj bi bila vredna kot dovolilnica za VeŽ Užev. Tu se začneja Katkercializem: vse Čl Ž naj bi bilo zadevno trgovanje. Jaz bom dober, tj. izpolnjeval božje zapovedi, v zameno pa bom dobil VeUž. Jez(us) iz DgT dela **Evov** deluje v duhu LdDr; Tarba in KatSnice tega tipa - tudi kleriki a la Bilc - omenjeni Jezov vidik LdDr (Dg) RR v početje, ki ga je Jez najbolj zaničeval: analogne trgovce je pregnal iz preddverja templja. FKČ torej ni le boj za oblast (ObDb), ampak enako prefrigana manipulacija za vstop v VeUž.

2

Tarbina zgodba se začneja v prvem spevu, naslovljenem **Začetek trpljenja**. V ČD so uprizorjene težave: Maričin oče Srebrin preprečuje zvezo med hčerko in dr. Snajem, **LjDa**, a to Trp obeh ErS ljubimcev je komaj omembe vredno v primerjavi s Trpom, kakršno terja FKČ od Čla, če hoče biti ta zares FKrov posnemovalec. Za NKNM je Trp dodatno, nepotrebno, primerno le v manjših količinah, za FKČ je središče; brez Trpa ni odrešenja, ni nagrade z VeUžem v nebesih. Analiza VelTre bo pokazala, kakšen odnos do Trpa zavzema ta smer. VelTra je v ekvidistanci do obeh, do ČD in do KMg. Uprizarja Trp kot osrednje, a v njem ne vidi Tem poti za

Čl odrešenje. Kot Tip VelTro bi vzel **Gospoda s Preseka**, čeprav je v njem veliko Melomomentov. VelTra in VelMela se prepletata; glej Kodrovo **Pavino**.

Tarbina zgodba se dogaja v Perziji, v deželi s slavno Zg. Tudi v tem je KMg Tip FP: v veljavi, ki jo ima zanjo slavna Zg Džav, junakov, kraljev, ljudstev. Bolj ko je neka drža bližja RLH-LD, manj je slava pomembna; pomembna je le v Ncl udejanjanju RLHa, ki pa je, kot podrobno analiziram NDM, vprašljivo. Za FD in za FKc je bistveno razmišljanje v okviru meril-vrednot: *junaški Perzov rod./ narodom mnogim zmagalec in gospod*. Vojskovati se in zmag(ov)ati, posta(ja)ti s tem slaven, to je za FKc osnova; tu je vir za DSKC, ki bi se rada vojskovala, da bi zmagala. A na kaj in na koga naj se sklicuje? Do 1918 se je SKC sklicevala na AvsZg, glej Iskračevega **Turjaškega**. DSKC se sklicuje na Dmb. Te se da razlagati kot SŽ, ne pa kot zmagovalce. Odtod strastna želja, da bi bili Janša, Prle, Bük zmagovalci. Ne gre in ne gre.

Zanimive bi bile primerjave, v kako Raz zvezah nastopa Perzija v SD. Recimo v Rudolfovem **Kserksu**, v Svetinovi **Šeherezadi**, tudi v Svetinovi drami **Tako je umrl Zaratuštra**. V **Kserksu** je Perzija le Zun okvir, zgodba je Tip človeška, celo Pvt tipa: incestuozno razmerje mati-sin, ki ga nadaljuje Svetina v drami **Vrtovi in golobica**, ta se dogaja v Babiloniji. V **Šeherezadi** gre za povezavo PvtDne - bratov-Dč - z DžZg, neodvisno od Katokvira. V **Zaratuštri** gre za alegorijo o preroku, Fasci, modrosti; vse te tri modele bom skušal v teku podrobne analize **Tarbe** upoštevati. Razkrivali bodo naravo dramatike kot micelija. Predvsem pa kazali, da SD nikakor ni vezana le na ozke provincialne Nar vidike Slova. Glede na ČD so t(akšn)e drame tematizacije UHe.

Perzija iz 4-Stola je podana kot rodovitna, na poljedelstvu in marljivem delu temelječa dežela-Db; poudarek je na »sad«, »rodi«, tudi na lepoti: »krasi«. Vladata izobilje in »red«. Vlada »mogočen car Sapor«; FKc občuduje mogočnost kraljev, tudi nekaj, kar je pristnemu RLHu tuje. Ni pa Perzija še pokristjanjena: *Cesarju in narodu neznan je Bog Gospod./ malike mrtve moli nebrojni Perzov rod*. Dramatik v tem območju ne zastavlja nikakih vprašanj; zanj je enoumno jasno, da je edini Bog KC Bog.

Krš napreduje: *Saj mnogo kristjanov že v Perziji živi*. Drama je po žanru agitka: služi reklamiranju (imenovanem evangeliziranje) KC konfesije. Ni naključje, da prehaja **Tarba** že na začetku v Ansemitizem. Ni šele Krek začetnik te v TaKC tako močne usmeritve, tako sprte s ČIP, z RLH načeli. SKC v 60-ih letih goji samoumevno Sš do Judov kot do morivcev edinega pravega boga. V Perziji je mnogo Judov, *pa tudi tu sovražni so božjemu Sinu./ Da cerkev sveta raste, obilen sad rodi*, kar je pozicija **Tarbe**, *to srce jim vznemirja, to s srdom jih paji*. Judje so nevoščljivi, zavistni, sovražni do KC-boga; v tem so Strno grešni: hudiči. V SD se začenja (šele začenja? ne: nadaljuje, kaj pa Romualdov **Pasijon**?) demonizacija tujega Nara.

Dabracev se bo nasmehnil, niti ne začudil, ko bo bral Bilčeve verze; kot da jih Bilc prepisuje iz DSKC časopisov, iz Rebove St Družine (slavnega Kat tednika); temelj je teorija zarote. *In vedno bolj zapuščen je bogov hram;/ ko dar malikom kolje*, za FKc so vsi ostali bogovi le maliki, o kakem ekumenizmu ali toleranci do ostalih verstev ni sledu, ena sama Rad Monkld, *v svetišču pop je sam*. Izraz pop aludira na pravoslavnega duhovnika, ki je tudi skoraj heretik. Ta pop je hudič: *Zato s Hebrejci sklene zaroto ves potrt/ kristjanstvu bodi konec, kristjanom v mukah smrt*.

Na začetku poskusa pomora Kanov so Judje emanacija Satana. Neverjetna je ta samoumevna pristranost do NSS. Duhovnik Bilc ne upošteva, da so v Perziji avtohtone druge religije, zoroastrizem itn., tudi judovstvo; Krš je prišlec, da se reči: vsiljivec, ki skuša vse ostale spodriniti, pač AgrčkzKld. Za Bilca je Krš edina Abs resnica, torej ima ne le pravico, ampak dolžnost, da odstrani - likvidira - ostale (avtohtone) religije. Kako naj potem DaSlc razume DSKC tezo, da je pri »nas« avtohtona religija Krš, da ima zato primat in posebno pravico? KC ravna, kakor ji paše; enkrat tako, drugič uporablja argumente, ki jih je prej odklonila; merilo ima eno samo: interes-korist NSSi, ki je obenem RPP-bog. Ne misli-ravna enako Daislam? Model je EDč: za Jude je smrtni Sž KC (Muslo), za KC Judje. Iz tega ni izhoda, razen SV; na Ž in S.

Kralj Sapor je bil dozdej nevtralen, pluralist, v tem nekak predstavnik LD; vse tri velike religije so koeksistirale. Bravcu je jasno, zakaj sta se prišla h kralju-carju pritožiti predstavnika Judov in poganov (zoroastristov recimo): ker so Kani s svojo propagando (po njihovem apostolatom-evangelizacijo) tako uspešni, da prehajajo ljudje od obeh ver h KC. V LD bi se reklo temu ali neloyalna konkurenca ali pa le sposobnost trženja; obe razlagi sta mogoči. Ker konkurenčni verstvi izgubljata, skušata od kralja doseči, da bi KC prepovedal. Takole ga hujskata zoper KC: *A ti na srcu kačo nevarno si rediš,/ ker dober si kristjanom, ker drzno ljubiš križ.*

Najbrž imata prav: če bi Kani zmagali, bi moral tudi car postati Kan, ali pa bi ga likvidirali; model je dan z RR rimskih cesarjev od Konstantina do Teodozija; kristjanizirali so se. Če se je kak vrnil k prejšnji veri, Julijan, je bil označen kot ZČ, dobil vzdevek Apostata, tj. Izdajavec. Hujskača pokažeta na krivca: na škofa S(ime)ona. *Kristjanov hudobija rodila že je sad:/ glej, Simeon hudobni je v prsijah tvojih gad.* Z Davidika je ravnala KC Totno: kot Rad AgrčkzKld je zasedla vse točke sveta-planeta, kot še danes. Pod Musli je kasneje ostalo nekaj Kanov, pod srednjeveško KC nič Muslov, Judje pa so bili na slabšem kot drugorazredni; veljali so za hudiče kot takšne. Da je KC nestrpna in TotMonKld, se vidi tudi iz ravnanja DSKC: le s stisnjenimi zobmi dopušča ostale konfesije.

Bilc misli-opisuje Strno: Pog(an)i in Judje so hudiči kot takšni; kot konfesije so hujskači, spletkarji, zlobni. KC je dolžna zmagati, kajti KC je nosivka RPP, medtem ko so vse ostale konfesije nosivke Abs zla. Tako misli-opisuje še Jeločnik v SPED **Eno samó je potrebno**, ko spravlja na oder morivskega protestanta-pastorja Slatnerja. Slikanje Komstov in Libcev v DaSlji je povsem skladno s **Tarbo** in **Enim samó**.

Zlo ravnanje zlih ljudi postane tudi dramaturška spletkazaplet PD **Tarbe**; hudiča carju: *Porušiti želijo prejasni ti prestol, namreč Kani, na nov prestol naj sede Rimljanov car ohol./ Ta Simeon prezlobni izdaja Te, gospod:/ Zato je čas končati kristjanov studni rod.* Kar namerava storiti z Judi-Pogi sama KC (ko pride na oblast, jim poruši vsa Stša, Pog templji se ne ohranijo, niti eden, le nekaj stavb, a nobena kot prostor kulta), pripisuje Pog-Judom. Kjer pride KC na oblast, pripoji Džo Rimu. KC podpira Rimsko cesarstvo, odkar vladajo v njem Kršcesarji, ki polagoma s trdo roko likvidirajo vse, kar ni podrejeno Kršu. To so Zg dejstva. Glavno je Krš oz. KC, ne NarDž.

1941 se odloči KC celo za služenje Fzokupatorju, ker ta dovoljuje KC oz. ji dopušča nadaljnje vladanje, se pa zoperstavi Kom Ptji, ker je ta AnKC. Na ideološko-propagandnem planu MV - in še danes - trdi, da so bili Komsti izdajavci SNara, ne pa da je bila izdajavka ona. To je bistvo Tota: kar trdi on, je resnica, ne glede na vsa dejstva. Tot je Rad instrumentalizem; v tem pomenu tudi za KC ni

resnice kot RLH dejstva, na osnovi Bacona in novoveške Fije. Resnica je bog, se pravi interes-telo-drža Cerkve.

Car se pusti nahujskati, Kane spozna za »nevarno drupal«; odloči se: *trdovratne vmori naj ostri meč* Škofa Sona ukaže zapreti »v ječo«, čeprav je *Ta Simeon priletel bil mož je - svet, častit, / bil perziškim kristjanom nadškof-metropolit*, kot je Slskim danes Rodeur. Za Bilca je samoumevno kot za Reba, da Son-Rodeur *deželi bil je oče, kristjanom vse je bil, / ljubili so ga mnogi, a vsakdo ga častil*. Kdor ne misli tako, je s tem že zločinec: ZČ. Škof-klerik je kot tak DČ, Pog-Jud kot tak ZČ.

Sonu se zgodi skoraj kot po vojni škofu Vovku; dva ES Raz postopka, po Stri pa ista: *Telo in kri presveto Bogu je daroval, / v svetišče ko pridere razljučena druhal*. MV storijo tako vosovski Komsti z duhovnikom Ehrlichom, po vojni z monsinjorjem Ukmarjem v Istri ali Močnikom v Solkanu. Ehrlicha pri priči likvidirajo, Sona najprej le zaprejo, kot kasnejšega škofa Pogačnika pa Jenka pa Perka. Paralele so Strne.

Son je SŽ, je IdeaPId: *Kot jagnje, ne toži ne roti*. Kani so jagnjeta, dokler niso na oblasti; ko zasedejo oblast, se obrnejo za 180 stopinj, postanejo izvajavci PNa: podirajo tempelje, dosežejo, da se vsi ljudje RR v Kane ali pa se morajo izseliti, kot Musli iz Španije. Dokler Kani niso na oblasti, velja zanje zakon SŽ, kasneje zakon AbsPoz oblasti. Son v *temni ječi moli, usmiljeni naj Bog / kristjanom ljube reši, jim skrajša čas nadlog*. Reši naj preganjane tako, da jih pokliče k sebi v nebo; kar pomeni: Son moli, naj čim prej umrejo. Viktimizem-mazohizem. Kani sami kličejo S, ker je ta najbližja pot v Vež.

Kar dela KC, ko je na oblasti, pripisuje Pogom: *Ker Sapor car razsaja, kot ljuti ris divja, / naklada davek silen, podira hiše jim, / kadi iz streh cerkvenih do neba rdeč se dim*. Ne trdim, da niso cesarji počeli tako s Kani. A Bilc-KC vidi-prizna: eno plat resnice: le tista dejstva, ki ji ustrezajo. Le tista veljajo kot resnica. Po(ni)ž opisuje ravnanje KC, glej **Škofa Hrena**, ki je natančno takšno, kot ga Bilc pripisuje Saporju in B(ranko)Rozman Ptji, glej SPED **Obsodili so Kristusa: Cerkvene knjige svete v gromadah je zažgal, / duhovne in levite brezsmiljeno mori**.

Ne ve, kot tega ni vedela Ptja: da proizvaja SŽ: *Kri sveta bodi seme, ki pada na zemljo, / iz semena prirastla cvetlica zala bo. / Cvetlica vere svete lepo se razcvete, / v deželo to nesrečno ko mir povrne se*. Kot na Kranjskem, ko morajo protestanti zapustiti deželo in oblast konec 16-ega Stola. DSKC ne razume, zakaj se danes ta Strni model, ki je temelj KC vere, ne ponovi; zakaj je treba tako dolgo čakati nanj. Ni se uresničil niti 1945 niti 1990-91 niti 2000. Doklej, o Gos?

Preganjanost St ljudi se mora RR v zmago-slavo preganjanih, po VoM modelu. Ker VoM ne deluje, prehajajo realistični Slci vse bolj k Libcem, ti namreč ne temeljijo na VoM načelu, ampak na uspehu na trgu, ki je nemalo sad sreče, vsekakor pa tekme in zvijačnega uma. Takšna RLH usmeritev potiska DaSlce bistveno bliže ČD PSti kot Refe KMg zamisli. Razen kakenga Poža, ki zanosno reklamira SPED BRozmana, glej njegove **SB** v knjigo BRozmanovih dram, se večina ostalih SDalzbov vse bolj oddaljuje od MagKC. DSD se v letu 2001 vse bolj deli na dve polovici: na KatDSD v duhu **Tarbe** in na Nor(ovsko)DSD v duhu Niha. Jančev **Pav** celo spodbija KC, prikazuje jo kot Bilčev Vedež, kot PogJud. Zgodilo se ni le to, da je nad DSD zmagala koalicija Libcev in SoD-ZLSD; celo sama DSD razpada. Povsem Dgč položaj kot PV. Tedaj so bili Libci šibki, tudi MV in v SPE. Danes je NoRDSD pripravljena iti z retencijsko Kontinuiteto in ne več s KC; KC ima za luzerja. Odtod Jandrekov preobrat. V Pismih bravcev napade dr. Slilnik dr. Jandreka. O

drugi Stanko (Kociper), kako točno si opisal naravo MVDe v spominih **Kar sem živel!** Glej moj analitični Kar v **DSPE 5**, v **Prilih**.

Drugo poglavje pesnitve se imenuje **Škof-mučnik**. Kot da bi Bilc - dobessedno - napoved(ov)al prihodnost: to, kar se bo dogajalo MV in pod Ptjo. Ta napoved ni sad kake posebne dramatične jasnovidnosti, ampak Stre same KC: KC tako dolgo rovari, dokler je kak Totdespot ne začne preganjati. KC nenehoma vse izsiljuje v dilemo: ali KC na oblast ali SV zoper vse, ki se ne podrejajo Cerkvi. SV proizvaja SŽ, kri mučencev je ČOzdr, saj poraja VoM, kot veruje SHC že MV in spet danes, a vse bolj histerično, neprepričljivo, vse bolj kot skupina fanatikov, kot SI talibani-telebani, ali pa še slabše: kot Psfanatiki, kot skeptiki, ki sami sebe prepričujejo v nekaj, za kar vedo, da ni realno. KC deluje po pravilu: vsak položaj mora RR v ali-ali, da bi ali zmagala že v začetku ali pa skoz SV-SŽ. Koeksistenca z ostalimi religijami ni primerna. KC v SZSL trdi, da je velika večina DaSlcev Kanov, nato pa terja vlado zase oz. za stranke, ki jo zastopajo. Ko pride na oblast, začne tekmece likvidirati, z Raz metodami, tudi z (za)dušitvijo kot KulRazne. Reb daje, tudi v **Jucah**, model-zgled: razen KC ni ničesar (analogno kot ni **RSD**-tekstov), je le nič-hudič. Tega odstraniti je Poz dejanje. NeKrškule dejansko ni. Dejstva, ki govorijo Dgč, so le videz, so resnica le na EŠ ravni, ta raven pa je Strno napačna.

V 2. spevu pesnik opisuje, kako carju nagaja vest; vest mu očita, da dela Kanom krivico. A car vesti ne posluša, posluša le Vedeža, to je šamana, Magtekmece Katklerikom. Vedež terja od carja natančno to, kar dela KC, ko je na oblasti, tudi kasneje s Sveto inkvizicijo: »Smrt naj grozna ga doteče, kdor bogovom se odreče.« Pred kratkim sem poslušal na nemški TeVe Avsteologa, ki je zagovarjal ravnanje KC v primeru Giordana Bruna. Trdil je, da je Bruno prisilil KC, da ga je zažgala, tako da je bil nepopustljiv; kar pomeni: ker je vztrajal pri svojem, zagovarjal trditve, ki so bile z naukom KC neskladne. Kdor tako ravna, je še za postkoncilsko KC ZČ, saj je resnica ena sama: bog NSSi. Ideje II. Vatikanuma so le še močno raztrgana plahta, s katero se pokriva Refe KC. Zakaj dr. Grill v svoji St Družini ne ponatisne **Tarbe** z apologetskim Karjem glavnega ideologa DSKC ŽurJuhca?

Malokdaj bere Čl tekst, ki bi tako napadal tisto, kar je zanj največ vredno; napada ga le zato, ker - dokler - je tisto Tip za Sže; (šele) ko postane poteza NSSi, postane Abs Poz. FKC terja od vernikov Abs spoštovanje Katboga; pred nedavnim sem videl-slišal na TeVe akademika Kraševca, ki je postavljal Tem pogoj: Abs božjo avtoriteto. Razlika med PogSaporjem in KC klerikom je le ta, da je KC bolj kultivirana, tj. bolj hinavska: malikovanje ne terja do Čla-cesarja, ampak do boga, ob tem seveda, da je bog le maska za kler-KC.

Sapor Sonu: *Starec, ti me ne spoštuješ, / mi češčenja ne skazuješ, KC nenehoma in Strno terja češčenje svojega-našega boga, hje je človek, da bi v strahu / pred menoj ne ležal v prahu!* Osnovna vrednota FKC je strahospoštovanje, izraz je vzet iz KatTije. Son je pripravljen moliti le Katboga, ne tujega boga: *Brez strahu zdaj tebi rečem, / da se ti vклонiti nečem. / Trojedini - Bog je pravi, / večno živ v neskončni slavi.* Slava, Vemoč-Veoblast. Le naš bog je kot Stvarnik vsega tudi Lastnik vsega in Oblastnik: *Svet njegovo je stvarjenje, / on nam vdihnil je življenje; / ko nas blede smrt bo vzela, / sodil bode naša dela.* Sodnik bo-je, s tem Kaznovalec.

Čl mu mora biti hvaležen za - dobessedno - vse: že za samo Ž. Čl je od njega Abs odvisen. Od Čla-cesarja je odvisen le Rel(ativ)no kot od DžGosa, medtem ko v primeru, da obstaja Katbog, Čl nima nobene svoje SA. Kolikor ima SA, mu jo daje bog; je le navidezna. Torej je Čl SA le v službi boga, namenjena za to, da Čl

boga časti, slavi, mu služi. Prenos (ob)lasti k Vsemogočnemu bogu je s tega vidika najhujši padec v suženjstvo. Janč ima v **Pavu** prav, ko spodbija zaobljubo jezuitov, da služijo KC-papežu brezpogojno. Ta brezpogojnost vodi ali v Abs podložništvo, kot ga terjá Slom v **BlaNi**, ali v OIS, kar je Tip za Simona Lovrenca, glavni lik iz **Pava**. Oz. za junake GrumD. Župnik Janez Potičnik je zato v KC, da ne bi postal Simon Lovrenc, kakršen je Graf Pij. Tudi zato papivata skupaj.

Odkrivam, da je drža KC Strno hinavska: sebi dopušča, kar drugemu ne; Dru ne, zato ker je Dr in ne Id-jaz. Moj-naš bog je pravi edino zato, ker je moj-naš: bog NSSi. Tako je na eni ravni, ne na vseh; a na odločilni. Na drugi ravni je med KC Tijo in PogTijo tudi bistvena razlika. KC bog - tu pa tudi že Bog - je BČ, ki deluje iz LdDr do sočla, tak je Jez (ali JKr); medtem ko je zoroastrovski bog le Mag živa Nv, le Sonce-Ogenj, le Rad ali Abs stopnjevanje Ža, s tem ravno AgrĖkzld kot takšna. Krš kot LdDr ravno ni AgrĖkzld, ampak preskok čez mejo THM-kroga v Dt.

Ponavljam: takšna je KC na drugi ravni, na tisti, na kateri je čudovita, Pot Dga; v takšno sva z Alo v 80-ih letih vstopila. Ker pa sta v KC obe ravni in ker je v 90-ih letih popolnoma prevladala prva raven, raven Ide kot le na zunaj prikrite-maskirane AgrĖkzKlde, sva iz nje spet izstopila, spoznavši, da bo tako dolgo nezadostna, dokler bo v sebi zavestno ohranjala obe ravni in ju samovoljno zamenjevala; kadar ji bo koristilo, bo izbrala eno, kadar ji bo Dgč všeč, drugo. Tako bo ostala instrumentalna in relativistična, nezavezljiva oz. zavezujoča le NSSi. EK in OK sem razumel kot KC-Krš, v katerem ni več IdMa (THM-kroga).

Dokler pa sta v KC obe ravni (IdM in Dt), je vprašanje celo, kakšna je ta Dt. Dejal sem, da je JKr drža LdDr. A ker je tako Not povezana z IdM-IdB, se pervertira, deformira. Iz LdDr, ki temelji na Člu kot BSAPOEV, to platformo-VIS zastopam v **RSD** kot DgT, postaja (se RR) LdDr, ki temelji na Člu kot podložniku, ki zato ljubi Dra, ker mu je tako zapovedal njegov Id-bog (FKr kot Vsemogočni, kot Kralj veselja, kot Abs Gos); je to še LdDr? Za DgT je pravi Bog šele tisti, v katerem ni nobene poteze IdBa; ki ničesar ne zapoveduje, ker ni Gos; ki ga zato Čl kot podložnik ne more - ne sme - ne častiti, ne slaviti, ne moliti, ne mu biti pokoren ipd. Ker je AbsDr - BDr -, je neopredeljiv; kar je opredeljivo, je na način IdMa. Zato ne more imeti Cerkve kot institucije Id-tipa. Le kot prostor, v katerem se zbirajo in povezujejo ljudje, od katerih je vsakdo BSAPOEV in na SA način išče stik z BDrim. BDr je Trtočka, glede na katero je napačno vse, kar služi (ob)lasti NSSi, s tem naše - edino prave - Cerkve, pa naj je KC ali judovska ali zoroastrovska ali katera od protestantskih, pravoslavnih ipd.

LdDr je iz podložništva fKru kot Absdealdi, kot terjá FKC, zaradi povedanega po Stri perverzna; tudi mazohistična. V takšni PsLdDr uživa Čl-Kan tako, da uživa v lastnem porazu, Trpu, mučenosti. Za EvJKra tega ne bi mogel reči; ne vidi se, da bi v sramotenju in na križu užival. Šele fKC njegov Pasijon RR v samoUž, celo v željo po Si, ki daje odrešenje, Čla pripelje v VeŽ.

Dozdaj v **Tarbi** ni bilo govora o LdDr, tudi videla se ni; bil je le govor o oboževanju Vsemogočnega in edinega pravega. Žrtev Zanj je idealna, ker je On Abs Gos, ne pa, kot terjá DgT: da je žrtev - na robu - potrebna, če Čl ne more Dgč pomagati sočlu v stiski. Za fKC postaja SŽ središče vsega (Tije in vere), za DgT je žrtev mejni primer, nikdar se ne sme RR v SŽ; St torej načelno odpada. In: ljubeči Dra mora delovati iz SA (za)vesti, ki celo Strno - v temelju - tvega, nima gotovosti, da je ravnanje, ki ga prakticira, res edino pravo. Medtem ko daje fKC verniku popolno gotovost: če vernik dela, kot mu KC ukaže, dela prav; vernik mora izpolnjevati naloge-dolžnosti hierarhije, klera, glej **BlaNo** in edinstveno vlogo

Fajmoštra-Župnika in K(ap)lana v nji. **Nedeljska šola** pomeni edini bistveni (na)uk: učenje Čla kot otroka, da je prav, kar mu sporoča kler, ne pa, ker sledi iz Čl SA volje-vesti.

Ko sva se v 80-ih letih z Alo bližala KČi, sva zastavila duhovnikom, s katerimi sva se pogovarjala, več vprašanj; od odgovorov na ta vprašanja je bilo odvisno, ali bova vstopila (se vrnila) v KČ ali ne. Eno Tem vprašanj je bilo: kaj odloča v pokoncilski KČ: ali v MePu odločitve poslušnost hierarhiji, kot je bilo v FKČ, ali SA vest Čla kot POe? Odgovor, ki sva ga dobila, je bil enoumen: odloča SA vest POe. Zdaj se DSKC razburja zaradi Jančevega **Pava**, ki je kot RLH drži kritičen do ravnanja FKČ v primeru paragvajskih redukcij (ParCij) na prehodu 17-ega v 18. Stol. KČ je ukinila ParCije, ker je papež podlegel interesom španskega in portugalskega kralja; KČ je dopustila, da so vojaki kraljevine pobili Indijance, jih zvelikli v sužnost. Strno je ravnala v nasprotju z LdDr, a v skladu s svojim Kld interesom. Jezuit, ki se s početjem KČ-papeža ni strinjal, v **Pavu** Simon, je bil izobčen ali izločen, kriv, kaznovan. Taka KČ naj bi bila, vsaj po zatrdilu II. Vatikanuma, Anbožja, napačna. DSKC morda z ustnicami - pro forma - še zastopa SAPO držo Kana, kot zastopa ČlP, dejansko pa jo ukinja, saj zapušča tudi tezo, da se lahko zveliča slehernik, ne le ud KČ. DSKC vrača Kulturkampf, ki je uvod v SV, kakršna je divjala MV; sebe in bodočo pravo Sljo utemeljuje na SZ-PVD, na preliti krvi teh St mučencev, dedičev TarSona, ne na EkP akciji Čla, ki ni opredeljen po pripadnosti enemu od sopobijajočih se EDč v DžV MV: (J)Elku, **GiM**.

Kar velja za KČ-KMg, velja tudi za NKNM-ČD, le da je pri ČD manj vidno, ker ČD zelo reducira problematiko; a v jedru ostaja Stra ista. Par dveh (MirMara ali DragMara, **LjDa** in **Vice**) je IdeaHarDč par, k e r sta oba Silca, medtem ko je par Silke in Nemca (nemčurja, nemškutarja) Strno napačen, AMoren, smešen, ogaben, ker se v njem družita dve Strno Raz krvi. Le naša Kri - kri našega Nara - je Poz-NeČi-lepa-prava; kri ostalih je zla. Plövel je zel, **Svoji**, ker je izdal Slov; zato Zore ne ljubi iskreno, želi le njen denar. Enako Nemin v **Penah** ali Zveriga v **Meji**. V sami ČD ta PSt še nima Rad konsekvenc, kot jih ima v KMg-Tarbi; jih pa kmalu dobi: ko preide NKNM ČD tipa v Meš Ncl tipa, že v obeh **Tugih**, ki uprizarjata isto SV kot **Tarba**. **Tuga** na tej ravni sledita **Tarbi**, čeprav sporočata na ES ravni prav nasprotna sporočila: da je KČ zla (škof Hildebert), Poz pa le PogPS (Slav, analogno perzijskemu zoroastrskemu plemenu, Svetovit je analogen bogu Sonca itn.).

ČD se zdi sprejemljivejša od KMg, ker kot Koda ne podaja Rad konsekvenc ldBa; ko jih začne SD podajati, v **Tugih**, se razkrije ista PSt: lD. Ncl je dedič modela NSSi, ki je v KMg KČ, v drugi polovici 19-ega Stola pa se tudi že KČ veže na Naš Nar, na Gent-Ncl, glej KrekD, **TKriž**, glej Meška, **Mater**, najprej Jegliča, **Slavijo**; Jeglič v tej drami povezuje KMg in ČD. Enako Debevec v **Blejkah**, Finžgar **Na Gosposvetskem polju** itn. Vrh te linije je dosežen v SPED, v Jeločnikovem **Vstajenju**.

V **TKrižu**, **Vstajenju** ipd. dramah prihaja KČ platforma v izključujoče se nasprotje z **Čvi**. Jez v **Čvih** se odpoveduje vojni - vsakemu nasilju -, **TKriž** ipd. jo terjajo, slavijo, delajo za bistvo KČ vidika. V vojno so SKani seveda prisiljeni, a enako razlaga svojo vojno kot NOB tudi Ptja: kot upor zoper okupacijo, zoper akcijo tujcev, ki so vdrli v Sljo, v naš (St) prostor, glej Zupanov **Punt**, Cajnkarjevo **Za svobodo** itn. Skoraj vsaka vojna je obrambna ali v imenu RPP; tako je razlagal-upravičeval svoje vojne tudi N(em)Ncz.

Ko pokliče car Sona predse, se ta iskreno zagovarja kot zvest Perziji in domovini, ne le KCi: *Za-te car, za to deželo/ srce meni je gorelo;/ draga ima domovina/ zvestega si v meni sina.// Neomajana zvestoba/ biva v meni naj do groba:/ Kdor je zvest Bogu Gospodu,/ veren caru je, narodu.* Stara FKc-FD teza: vse za vero, dom, cesarja, glej **Turjaškega**; dom(ovino) RR v Nar, tj. v naš - Siski - Nar. Nastaja KC-Ncl v usmeritvi h Kfzu-K(l)Nczu, **Vstajenje**.

Ta linija ČD, ki gre od **Tugov** k Šorlijevi drami **Na Pologu**, nato k Novačanovemu **Nadčloveku**, v katerem se spoji s KC v likih BlaNe, torej s Slomovo **BlaNo**, je linija **Slavije**. Naj je še toliko razlik med ČD in KMg, razlike so predvsem na ES ravni, torej nebitvene, podrejene le Konti. PSt je v obeh primerih ista: stališča NSSi, pa naj je enkrat KC, **Tarba**, drugič SNar, **Vice**, oz. sinteza med obema, dana že v **Tarbi** (vsaj tisti iz 1899, a ni razloga misliti, da tudi ne v tisti iz 1866-1868, saj je Bilc že s **Slovenijo oživljeno**, 1861, dokazal, da je obenem tudi vernik SNara).

LdDr je v obeh primerih, v **LjDa** in v **Tarbi**, LdNSS. Ko se ČD RR v NclDrame, ko mora Čl - Slc - dajati v SV, potekajoči za obrambo našega Nara, Ž, kot ga dajejo Kastelkini sinovi, Vlevstika - večkrat dramtizirano - **Gadje gnezdo**, ali kot ga da lztok **Za svobodo**, torej v drami, ki jo napiše kot Nclagitko duhovnik, se začenja problematika širiti. V prvi plan prihaja vrednota SŽ. Prav SŽ tega tipa pokaže, da ji ne gre za LdDr, ampak - nasprotno - za LdNSS. Za Bilca-Sona so Dri Judje, Pogi, ti so Sži, te bo bog likvidiral-kaznoval; torej niso Dri, ampak An(K)ld. TarSon se žrtvujeta za našega boga, ne za ČIP, torej ne za to, da bi imeli Judje, ki jih KC, ko zavlada, podredi v podložnike-krivce, enake pravice kot Kani. Takšna zamisel bi bila za FKc absurdna, nasprotna vsej RPP. Enako kot je vsak, ki ni Kan, v SPED ZČ.

3

Naj izvajam primerjave med KMg in ČD kar sproti.

Kar je Tip za PSt **Tarbe**, je v PSt ČD odsotno. ČD kot izraz NKNMeša ne potrebuje - odklanja - ne Totdespota (Vsemogočnega boga), ne SŽ, ne Abs čaščenja in strahospoštovanja. ČD je Tip RLH ideologija strpnosti; seveda le znotraj lastnega Nara. ČD se ne vpraša, katera je prava religija Poz junakov, MirMare, **LjDa**, MilAne, **Ženska zmaga**, DragMare, **Vice** itn. Konfesija za ČD sploh ni potrebna, vsekakor ni obvezna. ČD ne mara SŽ; ni ji do VeŽ, do nebes po Si. Njen projekt je uresniče(va)nje IdeaHarKlde v PvtDni in v Slovu kot Naru. Slov je visoki cilj-merilo, PČ je le Slc, a Slc je lahko Kan ali protestant, kar je (vsaj v njegovi Liti) Tavčeva izbira, tudi Stritova. Ali pa veruje v Nv, kar je Aškerčeva izbira, glej **Zlatoroga**. Bilc polemizira vnaprej tudi zoper Aškerca. KMg je namreč PSt s tako dolgim stažem, da je odgovor na Pogverjetja, tudi na oboževanje Sonca, Ognja, Bika, Plodnosti. RLH obnavlja marsikatero Pogantično Ffzamisel, a v novem VISu.

Med cesarjem in škofom pride do teološke polemike, ki jo dobesedno obnovi Aškerc v **Zlatorogu**. **Tarba** ne raziskuje resnice, zanjo - za KC - je resnica dana (fiksirana) v dogmah. Zato je **Tarba** agitka-reklama. Reb, ne le v **Jucah**, Rad odklanja vse - vso Kulo, Lito, SD, SIZ -, kar ne sodi v KC, vse to ima za nič(esno), s tem niti za navzoče. Po Rebu služi Kula le stopnjevanju Čl vere v Katboga (ker revežu manjkata tako vera kot ljezen), Čl zanosu blaženosti, da sme živeti v svetu,

ki ga je ustvaril Katbog. Reb-DSKC govori natančno tako kot Sapor, le izraz Sonce je treba nadomestiti z izrazom (Kat)bog.

Car: *Bog je solnce, kamor sije,/blagoslov nebeški lije./ Solnce - Bog - sveti, ogreva,/ njemu slava naj odmeval/ Ako zvest si, veren meni:/ moli solnce žar ognjeni.* Stra je ista: moli-obožuj-malikuj AbsGosa, pa naj je Sonce ali bog-Oče-Stvarnik; njemu pritiče vsa slava, slava je važna-odločilna oz. St-blagoslov. Šele BČ iz **Evov**, ki ni AbsGos (tak postane šele v VoM, ki je RePog), RR KC v OC. Vprašanje je, koliko tega DgBoga - JKra - ostaja v realni KC; v DSKC ga je komaj kaj.

Tarba je zelo jasna v svojem sporočilu, za kaj se odloča: ali za LdDr (JKra), ali za IdB (FKra). Kristocentrizem je dvoumen izraz (obenem JKr in FKr), zato sem se lahko s KC hierarhijo-klerom sporazumel, da sem za kristocentrizem, a je kler pri tem mislil na FKra, s tem na Vsemogočnega kot AbsIdeald, jaz pa na BDr, čigar ErCh je LdDr: do Komstov, Judov, Pogov, napačnih, ne do naših. Jaz sem izhajal iz Ješue Mrakovega **Procesa**, ki izstopi iz NSSi (judovstva), kleriki pa so me razumeli, kot da izstopam iz napačne NSSi (iz Koma) in vstopam v pravo NSS: v KC, ki jo je Mrak v **Procesu** ldn z judovstvom, papeža z velikim duhovnikom Kajfo. Nekateri so v **Procesu** to zaslužili in so bili do MrD sumničavi. Bolj Polstrateški se za takšne razlike niso zmenili, prepričani, da lahko vse tolmačijo po svoje; Mrak jim je prišel prav kot sredstvo v AnK baju; kaj je Mrak zares, se jim ni zdelo važno. (S tem so dejansko priznali, da jim ni več do biti, da jim je vse le videz-sredstvo-Dv.) Ne tako Rebu; ta je vedel, kaj zastopa Mrak, zato je MrD strogo odklanjal. Kot (je) odklanja(l) vse, kar ni (bil) on; le Koc(bek)a je ohranil za masko-alibi, za svoj Pvt ressentiment.

Pri tem poudarku bi rad vztrajal, zato ponovno opozarjam nanj: Bilcu - temu krilu KC, ki je zmagalo v DSKC - je predvsem do ontološke teme, do odgovora na vprašanje: kdo je Gos, kdo je Stvarnik, kdo ima torej pravico-dolžnost, da določa zakone, da terja izpolnjevanje zakonov. Po tej poti Mora izvira iz ontologije; če je KC FKrovo St telo, je to, kar terja KC, Abs obvezno. Kdor bogovih zakonov ne izpolnjuje, mora biti kaznovan. Kot je PČ nagrajen z VeŽ v nebesih, je ZČ kaznovan z VeS v peklju. VeS ni nič - odsotnost zavesti, čutenja -, ampak je dejansko prikrito VeŽ, a ne v VeUžih, ampak v VeTrpu. To je hudobna perverznost KC. Potrebna ji je, da bi z njo prestrašila nepokorne. Bistvo KatMore je strahospoštovanje, ne LdDr.

Son replicira Saporju: *Večni Bog je solnce vstvaril,/ z zlatim ognjem je obdaril.* Kat bog je primum, subjekt, sonce sekundum, izvedenka; kar naprej gre za isto: kdo ima primarno legitimiteto za vladanje, vprašanje je oblast, ne LdDr. *On poreče, solnce milo/ svit ognjeni bo zgubilo.* Tako si upa SKC še na PrS razlagati Zn: nastanek in zakoniti potek zvezd, ugašanje-prižiganje sonc; kot v **Stari zavezi**, kjer Jahve-bog ukaže soncu, naj ravna tako, da bo Jahvejevo ljud - pod Jozuetovim vodstvom - Vojzmagalo nad avtohtonimi (!) prebivalci Kanaana; Jahve je bog AgrEkzKld osvajavec! Če osvaja NSS, je naše osvajanje v duhu RPP. Je mislil-trdil Hitler Dgč?

Zgoraj je Katbog, spodaj vsi ostali bogovi, ki so zato - ker nimajo resnične moči - maliki. *Stvarjen bog in bog minljivi/ Bog ni, je malik varljivi.* Tip, da se je Zgodnja Danica odločila na PrS ponatisniti **Tarbo**, s tem podpreti Il. Refe, ki je dobila šele zdaj, na PrS, pravi zagon. 1868, ko je **Tarba** prvič izšla, je Il. Refe šele napovedovala pravšnjo akcijo; ta se je začela z Mahničem šele v 80-ih letih, vrhunec pa dosegla ravno 1897 z objavo Debevčevega **Žida** v I. letniku Katoliškega obzornika. KC je v vse bolj razraščajoči se LD na Slskem ponovno

terjala Abs oblast, to pa je zmogla najlaže s tem, da je delovala-učila v imenu Abs Gosa alias Katboga. V 20-ih letih 20-ega Stola se je ta vidik v KC podrl, glej MD (**Dediče nebeškega kraljestva**); DSKC - oz. že KC MV in SPED - ga je obnovila. **Žida** in **Tarbo** je treba brati skupaj kot uvod v DaSD SPED tipa: kot uvod v Kremževo **Razpravo**. Verjetno bom moral to dramo obravnavati neposredno po **Tarbi**. (KasO: je še nisem, a se pripravljam na analizo obeh zadnjih Kremževih dram: **RazPraga**.)

Za ČD omenjeni problemi niso relevantni. ČD je kot izraz NKNMeša že tolerantna PSt. Naj eden veruje v Katboga, drugi v Sonce, za ČD-Meš je to vseeno, če - dokler - sta obe veri-drži Pvt. Šele ko postaneta obvezni kot Tot Db misel, se začne problem oz. EDč med njima. Jasno je, da je problem za TaSKC bistven in obvezen. Ali Sonce, z njim PogJudje, Bilc je po ovinku Jude povezal z religijo Sonca; ali KC-bog. Ker DSKC obnavlja Bilca, je normalno, da stopa v EDč razmerje z DaSLD. Ima pa v nečem njena pobuda razumljiv raison. DSKC namreč vidi, kam je pripeljala Lib strpnost: do Rad Niha - OIS drže -, tudi **Pava**. Odgovor na slabo stanje je napačen: Niha ni mogoče odpraviti z regresom v PS-FD. Oz. le začasno; a nato bo Zg tekla spet po RP THM-kroga naprej-nazaj, torej znova v OIS-Nih. OIS-Nih je mogoče reševati le s skokom stran od THM-kroga (od lDba), ne pa z regresu znotraj istega. To je ena osrednjih trditvev **RSD**. Rešitev iz ZD-**Potohodca** nista **Tarba-Razprava**, ampak **SAnt**. Zajc se je sam kaznoval, ker ni zmogel slediti **SAnti**. (KasO: Zajc se danes postavlja pokonci ne le s penisom, kot Zapl mladih deklet, ampak tudi v SDbi: kot Vodja Sl Pohoda na Rim, Pohoda na Dragonjo, boja za Mline - na veter. Zajc kot **Srce v vetru**. Kot vodja Jorasovega volivnega štaba je zbral le 700 podpisov; očitno ni obiskal vseh Sl Giln. Svetujem mu vkorakanje v - Kodričev - **Karusel**.)

Bilc ve, o čem piše; polemizira zoper TaSl Lib; Sapor: *Bog vaš moral je trpeti,/ moral v bolečinah vmreti./ Človek vam Boga ubija, -/ vera vaša je norčija.* Tako presoja o Kršu tudi Muslo: če mora neki bog umreti, pomeni, da je šibak, da ne zmaga. Da bi se mogla KC uveljaviti kot Db sila, je morala Jeza kmalu po njegovi Si RR v Pomladnega kralja, tudi njemu pripisati VoM, s čimer je seveda izgubila bistveno, kar je prinesel **EvJez**. Od Si vstali FKr je postal tako največji zmagovalec, edini, ki lahko vstane od mrtvih, premaga S. To je glavni Pavlov argument za Krš vero. Pavel ni zmogel vere v U(bitega)Boga, ki kot U(ničevani)Bog preide v BDra. Pavel ni razumel edinstvenega Pota, ki je v **Evih**. In so evangelisti dodali VoM, s čimer je bilo - skoraj - vse izgubljeno.

NDM podrobno razlagam svoje - DgT - stališče; tu se sklicujem na svoje razlage v **RSD**. Opozarjam na slabe točke v FKc; Son: *»Hotel Jezus je trpeti,/ hotel v bolečinah vmreti.«* Res? Se da tako razumeti **Ev**? Ni prosil, naj gre Trp - kelih - mimo njega? Iz FKrove volje do Trpa nastaja Už v mazohizmu, s kratico HedMaz. Zakaj pa je bog ustvaril Čla, ki je mogel - moral? - grešiti? Dejansko moral, kajti če ne bi grešil, ne bi poslal Oče Sina trpet-odreševat grešnike, in bi ne bilo Katboga kot triedinega, tudi ne kot BČla. Bil bi le judovsko-Musl bog. Stvaritev Čla kot Potgrešnika je poteza sadističnega boga.

To je druga plat KC, s kratico izražena kot HedSad. Ne le Katbog, ampak z njim vsak Kan, po svoji Stri, more - mora! - uživati v Trpu Drih, tistih, ki so vrženi v pekel in Veprekleti v Vemuke; to terja FKc Tija. Kat postane z obojimi Rad perverzna in zločinska religija. Iz edinstveno Poz - iz lDdr - se tako RR v hudobno in v Avld. Hudobnost je poteza EDč in AgrEkzKlde. Kani-KC niha(jo) med osvajanjem

AgrEkd tipa, SV EDč tipa in nazadnje padanjem v Avldo. Vse tri postaje-točke so vidne v DSKC, le da na način karikature. JOGSŠKI kot uradni teologi DSKC so bedno groteskne neboljene figure take farsične KC.

Son govori natančno: *Ker grešil je Adam v vrti*, o tem govori **Žid**, *rešil nas je s smrtjo smrti*, rešil FKr. S(mrt)i torej ni več, zmagalo je Abs Ž. Ž enih v nebesih kot VeHedSad, Ž drugih v peklu kot VeHedMaz. Kolikor ni Maz le poteza Kanov, dokler živijo. Ko Čl umre, se (raz)deli v dva: v VeŽ HedSada in v VeŽ trpečega-mučenega. Kar je moral pretrpeti FKr za časa svojega Ža - križanje, prej sramotenje, bičanje - in vsi, ki mu sledijo, tudi TarSon, tega so eni v nebesih za Veodrešeni, drugi pa so s tem za Veobremenjeni. Dar kot Tem Stra Krša se tako razcepi v dvoje: v dar milosti v VeHedSad in v dar-kazen kot VeTrp. Od ene stopnje perverzности k drugi. Pa se je tako čudovito začelo: Jez kot LdDr Bog, kot BDr! In tako slabo nadaljevalo: Katbog kot perverzni mučivec Drih. Rešitev Čla iz objema Si - odprava Si - se pokaže kot naprava za Vemučenje grešnikov, tj. predvsem Dgčverujočih.

V **Tarbi** dozdej ni bila tematizirana še niti ena Mornapaka ali greh; gre le za to, katerega boga moliš: ali našega ali Dr-tujega. Vse ostalo je sekundarno. Kdor je ud KC, lahko greši brezmejno; če se skesa, mu naš bog vse odpusti, skesa pa se, če prizna našega boga za Najvišjega-Edinega. KC je torej Rad oblika NSSi. Bolj Radna od Ncl. Najslabše pa je, če se takšna KC poveže z GentNclom v Kfz; **Vstajenje** in SPED. Naj sem SPED v knjigi **SV** še tako skušal opravičiti, jo pogledati z najboljši plati, zdaj imam dolžnost osvetliti tudi drugo plat. In ta plat ni dobra.

Eni bodo Vekaznovani, drugi odrešeni; Son pridiga naprej, samega carja evangelizira; nastopa v vlogi reklamnega agenta oz. aktivista. Neverjetna samozavest, dejansko Abs napuh: *Preden solnce v tretjič vshaja, / Božji Sin iz groba vstaja*, VoM je pogoj za zmago Krša, *zdaj v nebesih živ kraljuje, / milost grešnikom skazuje*. Enim - našim - grešnikom; tudi Saporju, če se bo nazadnje skesal, tj. priznal Vsemogočnost boga NSSi. Če ne, ne bo doživel milosti, ampak kazen. Son poziva carja, naj se vrne k svoji prejšnji veri, saj je že »veroval, da je vstal« FKr »iz groba slavno«; njegov greh je, da je na to zdaj »zabil«.

Car ne popusti, ne da se prepričati, Sona postavi pred dilemo, v kateri so Kani v EDč modelu: ali-ali. Car: *Ako se koleno vklone/ solncu, sam odpnem ti spone; / glavo rešil bom ti sivo, / če pustiš mi vero krivo*. Moč Krša-KC je bila v tem, da so Kani izbirali S, ne pa Ž. To so počeli, ker so imeli vsak svoje Ž le za PvtRel Ž, medtem ko so skoz telesa prihajali v VeŽ; tako so verovali. V čem je razlika med takšnim verovanjem TarSona in Katmučencev na eni in DaMuslov na drugi strani, ki se hladnokrvno in v Rad fanatični veri odločijo za SŽ, recimo kot živa torpeda v newyorška nebotičnika prejšnji mesec? Vsak Kan, ki je šel v SV - v križarske, v tridesetletno, v AnK MV v Slji -, je veroval, da bo dobil v zameno za žrtev (za PvtS telesa) VeŽ v nebesih. To je jasna - Tem - teza SPED, že **Črne maše**. Med FKc in Muslom-islamizmom ni Strne razlike; so le ES razlike znotraj istega EDč modela. Temu modelu je popustil nazadnje tudi RLH v Rci Ncl in Koma; glej NOBD, like Krima-Nine v **Rojstvu**, Špelce v **BSSvetu** itn. Sami regresii.

ČD-NKNM se je skušalo tem konsekvencam ogniti, ostajati le v okviru povprečnega Ža, se delati, kot da Si ni, kot da bo Čl dobil trajno Ž v Dn-Rodu-Naru skoz bioreprodukcijo Slcev, glej zadevno MSI (**Rojevanje**) v **ČD 5 (Peni)**. Iluzija. Ideaprojekt, prepričljiv kot preprost model; v soočenju s stvarnostjo pa se je hitro razsul, prešel v OIS, že v Stritovem **Zorinu**, pred 1870, ali pa se je RR v Ncl, **Tuga**, oz. že prej, 1867 v FRemčevem **Samu**. Ali pa je prešel v RealD, vse do Kersove **Jare gospode**, Detelove **Dobrodelnosti** in Ganglove **Sfinge** na PrS.

Son odgovarja do pičice enako kot Daislamisti: *Bojje tisočkrat umreti,/ nego v grehu tu živeti;/ saj krvava smrt me pelje/ tje, kjer večno bo veselje.// Tam končana bo težava,/čaka tam nas sreča prava,/ kjer prečistih duš kerdelo/ gleda Jezusa veselo.* Zadevo sem že komentiral v začetku razprave. V dilemi med začasnim Trpom (»ogenj, meč in kol ga čaka«) in VeŽ-VeHedSadom v nebesih res ni izbire; Čl potrebuje le toliko poguma, da vzdrži pri umnem računu. Pogum kot Morlastnost je tu v službi računa-interesa: Uža.

Son ima v sebi ta pogum, zato postane »svetnik«. *Mož junaški ne zastoče,/ kri za križ preliti hoče.* Noče le vzdržati v Trpu, Trp si želi, hoče ga; viktimizem, HedMaz. *Njemu ves se daroval je,/ ki za grehe smrt prestal je.* To je Abs dar Čla podložnika Gosu: darovanje do kraja ali SŽ. Ker je Gos prva SŽ, ga mora Čl vernik v tem posnemati. KC izdeluje boga kot SŽ, da bi lahko od svojih vernikov - od vseh ljudi - terjala isto: da so SŽ, torej Abs zavezani bogu. Če ta terja od njih S-žrtev, morajo biti srečni - uživati - v nji. To je Tip za Daislamiste. KC je na tej ravni Vojustanova, njena Tija služi temu, da bi postali verniki Abs vodljivi vojaki. Bartol je napisal - tudi dramatizirani - **Alamut** kot odgovor **Tarbi**; kot razkrinkanje Kat SSL. Enako **Empedokla**.

V ječi je Son blažen, »tesno združen z Bogom«, kateremu »srce, dušo daruje«. Ves se dati bogu pomeni: kot so se dajali fedajini v **Alamutu** Sejduci. Na to darovanje sebe bogu opozarja vsaka St maša; to je njeno Tem sporočilo. Bodi pripravljen na S! pomeni: Bodi pripravljen, da umreš Zanj! Teza **Črne maše**.

Preden Sona pokončajo, ga v ječi obišče »deva Tarbula« kot odposlanica KC-Kanov. Not moč Kanov-mučencev deluje prepričljivo-karizmatično, če jo ljudje primerjajo s praznim Hedom poganov; to se dogaja enako v DaMuslu, ne pa v DaZahLD; ta namreč ve, da je izbira fanatične vere le SSL-regres. V Zahčvi delujeta spomin in AAF.

Tarbo spusti v ječo čuvaj, ki je pristopil h KC, kot takemu mu je že odprt raj kot VeUž, vsaj tako veruje: *Ječ čuvaj, saj že oblit je,/ v krstu svetem greha vmit je.* Tarba pride škofa vprašat, kaj ta naroča svoji čredi. Naroča, kar že poznamo in kar sem že komentiral, a je bistveno: *Oj, bodite verni, zvesti,/ Cerkvi, Jezusa nevesti;/ kri preliti se ne bojte,/ kakor skala trdni stojte!// Saj trpljenje tu je kratko,/ tamkaj bo življenje sladko./ Srečen, kdor pogumno zmaga/ Cerkve krutega sovraga.* Stalni poudarki: zmaga, sladkost Ža v nebesih.

Tip, da ravno v tej zvezi nastopi pojem sprave; St maša je daritev »v spravo«. Gre za spravo med Kani. Sprava je Rad oblika sloge-eno(tno)sti: IdeaHarkld, ki terja tudi PvtS telesa za Abs Enost VeŽa. Niti govora ni o kaki spravi z Dgč mislečimi-verujočimi; česa takšnega v FK Strno ne more biti. Sprava pomeni v tem VISu le Čl odpoved lastni SA, Abs združitev z bogom, Abs posvetitev bogu-Gosu. S sporočilom fanatične verske agitke, ki pod blagostjo KC uči ves čas eno samo: *Seme - kri - rodi naj klase,/ Cerkev naj cveti in rase!* (Tiskano narazen.) Rase do zadnjih meja, do Poslednje sodbe, ko bo zavzela ves prostor (Rad AgrčkzKld), razen prostora, namenjenega kaznovanim: pekla. Pekel je ječa, ki je iz Tsa prenešana v Vesvet.

Sona ubijejo, s tem naredijo »Cerkve svete mučenika«. V hipu, ko oddrobi krvnik škofu glavo, *duša sveta, prevesela,/ v rajske kroge se je vspela,/ kjer na čase vekovečne/ vživala bo ure srečne.* Bistvo Snika je, *da v smrti se rodil je nebu.* ČD o tej temi noče misliti, o nji se noče opredeljevati. ČD se dela, kot da Si ni. Je le Ž, a brez patosa vere v VeŽ. Ž traja na zemlji, znotraj našega Nara, Dne, ki

jo najprej - to je tema ČD - ustvarjata dva v ErS razmerju: dve Srci. Jasno je, da takšna PSt ne more dolgo trajati; da je izrazito delna, samoomejujoča se.

Kar naprej se obnavlja, ljudje nočemo videti Si in Trpa in razmišljati o zlu, ki je včlenjeno v sam ČI obstoj. A ko nas zadene kaj hujšega, se teh konsekvenc moramo ozavestiti. Tedaj ČD kot žanr in PSt razpade. Nadomesti jo več Rc, med njimi tudi regres v KMg. Ker je RP=RegP, je pot od HMg (ČD) h KMg (KC) zmerom odprta-mogoča. Ob **Razpravi**, SD iz 90-ih let, bom podrobno obravnaval tudi eno DaSKodo kot dedinjo ČD izpred Stola in več. (KasO: v Pnizu **Nast 4** sem spomladi analiziral Grdinovo **Majdo**.) Kot sta **LjDa** in **Tarba** par, sta tak par tudi **Razprava** in/ali Mödov **Podnajemnik** ali Povšetova zadnja, v Celju uprizorjena Koda. Ob **Podnajemniku**, če se bom odločil zanj, bom analiziral tudi Vrhovčevo ČD **Prepir zavoljo sobe**. Micelij je treba tkati v vse smeri, lateralno (prečno).

S(ime)onova usoda je bila kot model uvod v Tarbino. V 3. spevu, naslovljenem **Perziška lilija**, se začne zgodba plesti okrog nje; Son je mrtev kot telo, a še naprej živ kot vzor.

Zgodba se začne znova. Pomlad je. V deželi vlada dobra cesarica oz. kot večkrat piše Bilc: cesarinja, po imenu Kandaka. Zboli. Zdravniki so ob njeni boleznii nemočni: »Leka ni več cesarici.« Zdaj se pokaže moč prave vere. Pogvera odpove. Bilc-KC ne zmoreta RAF; tudi Katvera MV-KC je maja 1945 odpovedala oz. vera je ostala, a bog je ni slišal, Katbog ni deloval, analogno kot ni Ormuz v **Tarbi**. *V templjih svojih ljudstvo prosil/ dobre, zle bogove .../ Predobrotni naj pomaga/ Ormuz, bog svitlobe, nekako Svetovit. Vedež zvezde ogleduje pa jate tic leteče. Brez uspeha.*

Vedež je hudič; vsak duhovnik neKrš Cerkve je za KC hudič; demonizacija je v KC VISu Strno nujna. Vedež izrabi carjevo nesrečo-obup; carjev pogled usmeri zoper Kane. Ugotavlja, najbrž točno: *da se kristijani množijo,/ ker premalo kaznovani/ so za hudobijo. So celo pri cesarinji prejasni/ gadi.* Kriva je Tarba, cesaričina dvorjanka-zaupnica, veže se s Kani-»sovragi«. Vedež je pošast: po krivem obdolži Tarbo: *Bratov smrt srce ji kljuje,/ tajne solze lije;/ v jezi cesarici snuje/ čudne čarovnije.// To bolezen naredila/ ona cesarici,/ ki je mila vedno bila/ zlobni tej devici.* Ženo ljubeči, a naivni Sapor se pusti usmerjati, kot želi Vedež; Tarbo sklene kaznovati; seveda s So. Vendar hoče zagotovilo: *Če devica/ Tarbulo pogubim,/ bom li rešil cesarico,/ ki jo srčno ljubim?*

Vedež mu to obljubi, cesar naj le pokonča Tarbo; Vedež daje duška svoji zlobni domišljiji. (Mar je ni še več v KC, glej freske o peklu v gotskih cerkvah?) *V dve naj devo polovici/ oster meč razseče,/ da iz trupla po zemljici/ kri se vsa izteče.* Bilc - KC - ne opazi, da temelji tudi Vedež na vrednoti Krvi: na dajanju krvi. Stra je torej tudi v tem primeru pri obeh verah ista, le ES vsebini sta Raz. *Dela trupla naj na kola/ dva krvnik obesil,/ bolno carinjo pa zdola/ strežnik tje prinesil.* Tako so nabadali na kole španski in portugalski - vzorni - Kani Indijance, tudi Evre-protestante v 30-letni vojni. Skratka, če bo kraljica prisostvovala umoru Tarbe, ki bo postal s tem St umor, Tarba SŽ, »brž ozdravi«.

Agitka je ČB: na eni strani pošastnost Vedeža-hudiča, na drugi NeČi devica; Bilc jo opeva kot kasneje Sard svoje Snice, glej **Petero devic**, **Nesto**, **Selskega angela** itn. *Oj, Tarbula devica/ nedolžna je in mila,/ kot vrtnica cvetlica,/ ki cvet je svoj razvila.* Pedofilskosti tega slikanja ni mogoče prikriti; najbrž pa se te poteze Bilc ne zaveda; Sard se je najbrž je, je v nji posebej užival. Bilc le sledi Stri same KC, ki je pedofilska: ljubi predstave Že-device, ki je cvet, nato pa dejanja zlih nad tem cvetom, ki zastopa vagino in dušo, dušo kot vagino. *Kot lunica prekrasna,/ ki noč*

nam razsvetljuje;/ kot jutra zora jasna,/ ki žar na gori snuje. Itn. Tudi lunica ima obliko vagine: St vagina sveti in razsvetljuje noč. RR Sekstrasti v spiritualne oblike lepote, ki jo razmesari Klavec. V ČD nič podobnega. NKNM se zaveda perverzности takih FP predstav, zato jih ukinja. Že-device v ČD - Marica iz **LjDa**, Manica iz **Vic**, Polonica iz **Boba**, Zora iz **Svojih**, Nežika iz **Kdor** itn. - so bistre, lepe, značajne, glede na RealD idealizirane, a glede na **Tarbo-KMg** vendarle stvarne. Tarba in sorodni liki so delani po vzoru **MMB**, ki je tudi - kot FKrova Mati - mučenica.

Tip: če je zvezda - »zvezda svitla«, »jutranja danica« - v službi Pogreligije, je Magčarovniška, ničvredna; če pa je v službi KČe, postane Ideavredna; o naravi-vrednosti nečesa odloča le zveza-vloga tega glede na okvir. Id-bitu same na sebi torej ni; znova moram to ugotoviti. Teorija St Justina o pravem Kršu kot izvorni Id-bitu je maska, sredstvo. Tudi za St Justina je Idbit pristna le tedaj, če je NSS; če se na nji utemeljuje Dr vera, je ta Id Anld (€Dč): hudič.

Tarba je za Bilca *večernica blesteča*; enako kot večernica med zvezdami je *najbolj slovela/ devica* Tarba *med kristjani*. S to razliko, da je za samo Nv Tip lepota, Tarba-deva pa je *lepota/ trohló zaničevala*. Lepota je le Zun-telesna, KC pa se vnema za Not lepoto: *Nedolžnost le ji vrednost/ neskončno je imela;/ devišstva zlata čednost/ ji v duši je živela*.

Snica mora biti tudi NeČi. FKC je Strno zoper Sek. Sek dopušča, a le kot sredstvo za reprodukcijo ljudi kot Kanov; sicer pa je hudičev proizvod. KatHed je Dgč tipa. SekUž Čla reducira na telesno bitje; to je Tip za LD-PM, za RMg, za KarnHed. Medtem ko izdeluje FHC Hed spiritualnega tipa, ki je RR Seka v perverznost. Uži v tem, da hudiči mučijo, posiljujejo device, kar je vidno na freskah pekla, glej ne le Boscheve, so v KC dovoljeni (tu ni bistvene razlike med protestantstvom in KC), Uži v normalni kopulaciji pa so Neg, če ne služijo porajanju Kanov, s tem KČi-bogu. Ni čudno, da tako vzgojeni-ustrojani Kani tem laže preidejo od normalne spolnosti k perverzni; perverzna jim je vcepljena kot edina dovoljena, čeprav na spiritualen način. Ker pa je ČI telo - s tem grešnik -, zlahka preide od duha k telesu, od predstave, kako hudiči mučijo devico, k dejanju, da sam muči devico. **M=A. Ne=Pe**; bog=hudič. Ker je vrednota Id, in ker sta - z vidika ARF - Idi obe, NSS in tujčeva St stvar, torej oba €Dč, je tisti, ki je zame hudič, zanj bog, in tisti, ki je zame bog, zanj hudič. NOBD=SPED.

Junak v **Vstojenju** ubija Rdečo zver, junak Krim v **Rojstvu** Črno zver; prvi Komste, drugi Dmb-NczNemce (esesovca Harza, Klvernika Žolca). To Ido označujem kot (J)Elka, **GiM**. Rad požrtvovalnost Prtov, ki dajejo Ž za domovino (za LR, za BrezrDb itn.), je ne le mistična; Strno nujno se pri priči RR v krvavo-mučilsko ubijanje Sžov; v PVD, ki ga uprizarja SPED, **Črna maša, Razval** itn. Dadediči Komstov in LRevarjev-Prtov se trudijo - o arhihinavska SH! -, da bi (raz)ločili Prt od Kom-Ptje. Enako se trudijo, da bi v KatDSD (raz)ločili KC od - seveda kar se da redkih - deviacij v njihovem taboru, od fraklovih mučenj v Kozlerjevi gošči, glej Božičevega **Komisarja Kriša**, glej podatek, da se Prle in Bük poklonita tudi turjaškimi žrtvam, ki jih je likvidirala Črna roka; delajo se, kot da ne vedo, kdo je to bil: uradna Hacinova PP, dr. Loh in duhovnik, ki je dajal odvezo mučenim-pobijanem Prtom-ilegalcem zoper njihovo voljo.

Oboji, SH in Prle-Bük, so Id, so MimDč, oboji so arhihinavci, ki skrivajo usodno logiko THM-kroga: da sta bog NSSi in tuj(čev)e - Sžove - St stvari isti lik: Idbog. Da je Usmiljeni bog obenem bog kaznovalec; naše ljubeči bog je bog klavec, ki kolje Dre. NeČi je Vojvrednota: biti ves v službi Gosa, ki je Abs bog, ne pa v

službi lastnega Pvt telesa, kar je zamisel RLHa, ki je želel razperverziti Čla, a se mu ni posrečilo. Naredil je le to, da se je perverznost (bog=hudič) RR iz Klde v Pldo, v Pvt sklop. SV, ki jih gojijo veleCerkve, so univerzalno-metafizične perverznosti, v LD-PM pa se perverznost reducira na Pvt mučenje - posiljevanje, ubijanje - otrok. Napredek? Rešitev? Je rešitev v regresu k verskemu ubijanju, ki da je St? K talibanstvu?

Tarba noče imeti zveze z Mo, kot jo ima Strno ČD PSt; za ČD je ErS zveza med Mo in Že nujna, vredna: MirMara, DragMara. Tarba jo hoče imeti le z bogom, ki je kot FKr tudi Mučeni, Trpeči, Ubijani. Zveza je Strno nujno perverzna, ker terja ljezen do mučenosti, viktimizem-mortalizem. ČD-NKNM ErS teži k normalni telesnosti; kasneje se skaže, da takšne telesnosti Čl ne zmore, ker je Strno - po izvoru - Hinavec, ker Prikr svoj izviri Pror. KMG ErS pa teži k pervertirani - najprej sublimirani, spiritualizirani - ErCh, katere model je MMB brezmadežno spočetje, nato preide zamisel v Sardovo pedofilstvo; je duhovnik-dramatik Medved ugodna izjema, ker je »le« velepofukelj Že(nsk) in ne Zapl NeČi otrok? Sardu sledi veliki poet Stiškega samostana Tuhomeer Bojislav Mavhar. MMB je maska za tiste, ki vtikajo NeČi deci lulka v - katero koli - odprtino.

ErCh se dogaja med Tarbo in FKrom: *Le devica ne počiva./ srce Jezusu odkriva.* Odkriva se, slači. Seveda na spiritualen način; pomen maske-idealizacije-projekcije: *Dvignila od zemeljske nižave/ duša se v nebeške je višave.* Dviganje je tu Strno Sek tipa: dviga se penis ob sladostrastnih predstavah; duša kot Žespola ni le maska, ampak gre za obojespolnost Seka, s tem za stopnjevano perverznost. Ko se KC tako strastno bori zoper homoseksualstvo in lesbištvo, se bori zoper tisto, kar je v nji posebej močno - Strno - dano. Verjetno je sloj Katduhovnikov tisti, v katerem je homoseksualstvo najčešče; glej škandale v Dairski KC. Glej tudi primere Šprungerjev in Šprangerjev, ki so kot vrh ledene gore v KC. Ko je Ptja zasledovala klerike, jih je njena PP natančno opazovala in dokumentirala njihove spolne zablode. Kaj vse mi je o tem pripovedoval izobčen jezuit, ki ga je zdaj - kot Simona iz **Pava** - red SJ sprejel nazaj. Tudi ta bivši-obnovljeni klerik je imel posebno zvezo s Stično; Stična posebej milo-bлаго moli NeČi MMB. Zveze niso le micelijske, ampak GeomSimt.

Tarbin govor o FKru-bogu je poudarjeno Sek tipa: *Zbral si Jezus porodnico/ čisto, sveto je devico.* Lastno mater, da ga rodi, rodi z močjo Besede-Logosa, ki je drugo ime za FKra. Torej je sam oplodil lastno mater, da bi ga rodila. Paradoks? Še hujša je Strna perverznost te zamisli, ki izvira iz želje, da bi Čl ne bil podrejen spolnosti Tsa, ampak duhovni božji Besedi-Ukazu-Zapovedi: Cerkvi in ne Nvi.

In v nebesih dev krdelo/ spremlja ženina veselo. FKr je kar naprej imenovan ženin; zakaj, če nima spolne funkcije? Ženin v ČD - dr. Mirko Snoj, dr. Dragič itn. - ima za cilj nevesto oploditi, roditi nove zdrave Slčke. V KC oplodnja ostane, saj je jedro zadeve Pmlad kot MagSt sila, a se iz telesne spiritualizira. Normalno je - ker je Čl Sek AgrEkzPld -, da spiritualnost prej ko prej popusti, zamenja jo Sek, ki pa v tej zvezi, ker je duhovniku prepovedan, prehaja v a(b)normalne oblike. Poznam duhovnika, ki je toliko onaniral, da so ga morali zdraviti v bolnišnici; na zunaj se ves sveti od St žavbe, tako je mil, zadržan, ponižen, tih. Kako se mora zadrževati, ko poučuje fante v malem semenišču! Ni bilo naključje, da ga je zanašalo v Mrakov krog; tam je vladal vsaj Mohomoerotizem, če že ne - s kom - tudi homoseksualstvo.

Tarba se pridruša: *Roke nočem možu dati./ zvesta hočem Jezusu ostati./ Vslīši, Jezus, prošnje moje./ srce bodi Tvoje! Za-Te hočem le živeti./ za-Te vmreti. Se ti*

žrtvovati do konca: ne le s telesom, tudi z dušo. To je šele Abs predanost vojaka-vojakinje Gosu. Dati mu Ž, ne le himen. Služiti mu v vsem, ne le v rečeh, katere je dolžna žena soprogu, kot je v ČD. V ČD je dolžna še marsičesa - glede na Dažene -, a ne bistvenega: mu predati svojo SA. ČD Že(nska) je v projektu vendarle SAPO, čeprav cilja ne doseže.

ČI je dolžan darovati bogu Ž, *ker si daroval življenje/ v moje odrešenje*. S tem je FKr ČIa zavezal; ravno FKrova SŽ Strno preprečuje, da bi smel ČI postati SAPO. ČI-Kan se torej ne sme ravnati po EkP vesti, ampak služiti FKru kot GosuKC St ustanove. Razen če - tako sem si zamišljal jaz, tudi Ala - pomeni Jez BDra, ki Simbno omogoča Člu SA. K takšnemu BDru se je bližala KršSD v 20-ih letih, glej tudi obnovo te PSt v Majcnovi MV dramatici, **Brez sveče**; v SPED je ta usmeritev spet zatrta. Zorko Simčič se je posvetil Majcnu, ga skušal razumeti-obnoviti, glej **Mladost** in **Av gust**, a dramati sta ostali v SPE(D) nerazumljeni, osamljeni, Simč sam je poskrbel za to, dal tudi o Majcnu takšne razlage, da so celo bolj amaterske od Pibernikuševih. Skupaj tvorita St par zagamanih diletantov.

Tarba je sama sicer izjemno - duševno, osebnostno, нравno - močna, a ve, da brez pomoči Gosa ne bo vzdržala. Boga prosi za milost. Milost pomeni božjo pomoč: delovanje boga v TSu; umno, načrtno, dejavno, uspešno vmešavanje boga v TS, pač glede na voljo, ki jo ima Vsemogočni. Kdaj se bog odloči za takšno vmešavanje, ČI ne more vedeti, boga do takšne akcije tudi ne prisiliti, niti milosti izmoliti. Enkrat se bog odzove, drugič ne; enkrat se odzove tako, drugič Dgč. Takole moli Tarba: *Ti slabost podpri človeško,/ vdihni milost mi nebeško,/ zapeljivcem da se branim;/ vero, čistost da ohranim*. Najprej vero, ki pomeni priznavanje boga kot Najvišjo oblast, nato NeČi kot popolno posvečenost ČIa-vojščaka Gosu.

4

V 4. spevu, naslovljenem **Cerkev preganjana**, Bilc opisuje-opeva, kar je napovedano v naslovu speva. Bilc se - zagotovo - ne zaveda, kako kmalu bo prišlo do preganjanja KC tudi v Slji. Prišlo je Stol prej v Franciji (v FrancRevi), v Slji pa bo to v LR med 1941 in 1990, najprej z bolj, nato z manj nasilnimi, vendar nepopustljivimi ukrepi. Kom Ptja je namreč Gibanje, ki prav tako kot KC teži k Totoblasti. Gibanji ne moreta koeksistirati, nujen je prehod (RR) v EDč-DžV. **Tarba** napoveduje, kako bo v takšnem MePu ravnala (S)KC.

Sapor, divji ris razsaja,/ hiše kristijanom pali;/ in požiga hrame svete .../ perziška zdaj zemlja tužna/ z blago se krvjo napaja. Kar sme-mora KC - podirati Pog hrame -, tega Pogi ne smejo: podirati Krš hramov. Še daleč je do LD, ki dopušča obojne cerkve. Kani se umikajo v podzemlje, organizirajo se v ilegali: *Kristusu na veke vdani*, torej ne kot SAPO, ki izbira vero in zato konfesije lahko menja, ampak kot Vevezani ČI le enemu načelu, kar je pogoj Totpodaništva, *v noči tihí, v hramih skritih/ zbirajo se kristijani*. Kot so se tudi pod Ptjo od 1945 naprej v Slji. Mašujejo, opravljajo St obrede, oblikuje se IdeaKršBr kot IdeaHarKld. KC je prepojena s St: pojejo »svete pesmi«, se hranijo s »svetim kruhom«, zvesti le enemu Gosu; Ideavojščaki oz. pričevalci, da je vreden - pravi - en sam Gos. To je

bistvo vere mučencev: dokazovanje, da je Kat bog najmočnejši - edino močan -, ker ima takšne vernike, da se pustijo raje pobiti, kot da bi zamenjali vero.

Ta razlog deluje še tisočletje in pol kasneje, le da pri drugi grupi, pri Komstih, ki pa imajo isto PSt kot KC. Komsti jo po pol Stola izgubijo, vrnejo se v SoD, ki je Rca RLHa, a tudi DSKC ni več ista, kot je bila MV oz. v Perziji pod Saporjem. Prvič, v Slji 2001 je nihče ne preganja; lahko nastopa na TeVe, piše v MO in se pritožuje, da je (skoraj) preganjana; to jo dela smešno, ne za žrtevno jagnje. Radi bi obnovili MeP preganjanja, a oblast, ki je Lib, jim tega ne omogoči. Je pa vprašanje, če bi DaSI Kani res ravnali, kot so Grozde MV in TarSon v **Tarbi**. Da bi se pustil Žurjuhec obesiti na kandelaber pred Škofijo? Naka, ne verjamem; raje bi spet sodeloval z Medenom.

Četrti spev se posebej pozorno posveča neštetim mučencem; Bilc govori v jeziku, ki ga je MV obnovil škof Rožman v pridigah in Pastirskih pismih: *Pa njim imena je zapisal/ sam Jezus v liste nestrohljive*, kar naprej obljublja *Vež*, *on sam ovil jim je krog čela/ prekrasne vence, nevenljive*. To so Rožmanovi venci mučenikov. Tudi PVD, ki so še danes nepokopani mrtveci: *Hedo pozna ime, število/ junakov mučenih, vmorjenih?! Bojniki ti na smrtnem polju/ pomnikov nimajo nobenih*. Neverjetno aktualni motiv dokazuje, da je EDč PSt trajna, kar naprej se ponavlja, Kaznovalci so ES Razni, Strno isti, vsak pa je prepričan, da je on edini pristni zastopnik RPP.

Naj so na TSu mučenci še tako anonimizirani, bog jih prenese v *Vež*, tudi na nebo kot zvezde: *Šestnajsttisočem mučenikov/ ime legenda sveta hrani;/ a več tistih je število,/ ki v zgodbi sveti so neznani.// Sedaj se v nebu lesketajo,/ ko zvezde zlate v noči jasni*. Zvezde kot Poz Vetočke zamenjajo Pogsonce-ogjenj. Vesolje sije-sveti resnico, ki ji TS krati zasluženost mesto-oblast.

V 5. spevu - **Devica veri zvesta** - se zgodba preganjanja singularizira. Kraljica ne ozdravi, car se odloči, da bo na predlog Vedeža dal umoriti Tarbo; ta umor se zdi še edino sredstvo, ki naj bi soprogi vrnilo zdravje. Sapor v svoji odločitvi ni trden, mučita ga skrb in kesanje - vest -, a ker ni Kan, se ne zna-zmore postaviti zlu uspešno po robu. Sprašuje se, ali je prav, da preganja Kane, saj so »zvesti, vrli državljani«, zanj so se vojskovali kot vojaki. Ne znajde se: Čl kot - dokler je - pogan živi v SSLu. Car verjame prerokbam, četudi jih ne razume. Mar ne velja isto za Kane, tudi njim je njihov bog nemalokrat nedoumljiv-skrivnosten, a izpolnjujejo Njegove - KC - zapovedi? Ne pravijo Kani enako kot Sapor: *Povelja so mi sveta dana,/ končal bom zlobnega ... reče: kristjana*, lahko pa bi rekel: Komsta, protestanta, Musla, kot terjata bog in MMB v Krekovem **TKrižu**.

Tarba je zaprta v ječi-temnici, globoko pod stolpom; jetniki, ki so doživeli Ptjske zapore po 1945, so popisovali natančno takšne. Nekateri so se v zaporih zlomili, nekateri so vzdržali v svoji veri, ki pa vsekakor ni bila tako zanosno idealizirana, kot jo prikazuje Bilc, ko pravi o Tarbi: *V trpljenju mir nebeški vživa,/ vsa v sveti raj zamaknjena*. Sodja opisuje v spominih **Pred vrati pekla**, kako so jetniki na tistem maševali, ohranjali Katvero, vendar razpoloženje med njimi ni bilo tako fanatično uživaško, kot da bi komaj čakali na dan Si-pogubljenja. **Tarba** je agitka, ne RealD. V **Tarbi** beremo idealizacije, IdČl je v nji IdeaHarPlD: *Kedaj napoči dan vesel,/ kedaj prostost jim pride zlata? Ne prostost v TSu, ampak: Slobode dan se bliža zdaj,/ že zora lepših časov vshaja,/ preselijo se skor iz kraja/ bridkosti v večne sreče raj*. Dokler bo KC ohranjala to - talibansko - vero, bo močna. KC je torej odvisna od regresa v FD-PS.

Tarbo sodi Vedež; tožnik je obenem sodnik, kot pod Ptjo od 1945 naprej. Enako kot v FD-FKC; KC in Ptja sta dodeljevali obtoženim le formalne zagovornike. Ko Tarba vsa »nevstrašena« in prelepa stoji pred Vedežem-sodcem, se ta zaljubi vanjo, rabelj v žrtev: *Sodnik jo gleda dolgo nem/ in v srcu plamen se mu vname,/ nečistih želj goreti jame.* Svojo strast - ErS - skriva pod ideološko-verske obtožbe; poželenje v njem je vse večje. Bilc tematizira nekaj, kar je enako Strno Tip tudi za KC-Kane: sla po umazanju NeČi narave, po oblasti nad NeČi Člom, pa čeprav zoper njegovo voljo. Ta sla spodbuja posilstvo. KC potrebuje hudiča, da bi si lahko predstavljala ŽČla, ki muči - oskrunja - NeČi devico-otroka. Hudič - demonizacija - in pedofilska zloraba NeČi bitij se sopogojujeta, sokličeta, sovzpodbujata. Če ni predstave o Hudiču, ni predstave o Oskrunjevalcu; tedaj tudi NeČi ni Abs in zlo ni Abs.

Tedaj se vse relativizira. Čl ne uživa več v tem, da bi umazal NeČi, saj NeČi narave ni več. Čl začne ls(kati) Dt drugje: ne v konstrukciji Abs NeČi narave (FKra, MMB, devic-Snic) in ne v kršenju Sti. NKNM odpravlja St, ker se zaveda, da ravno St izziva-producira perverzno. A NKNM ne vzdrži pri svojem projektu. Meš v LD-PM se RR - regredira ali progredira, vseeno - v Avld fazo. PAvČl je tako izpraznjen - PzM -, da se lahko Psosmisli (napolni z občutkom obstoja) le tedaj, če čuti S Dra, le če začuti Už v ubijanju (posiljevanju). Začuti Ž le v točki Si: umora.

Ta duševni model izhaja iz Čl narave: iz njegove preteklosti, iz tega, kako je IdČl nastal: s Prorom. Njegova Mati in Oče nista bioČla, to sta sekundarno, le na telesno reprodukcijski ravni. Pravi avtor IdČl rojstva je Pror, nato pa praPrikr, kar ne pomeni prakristus, ampak praprikrikanje, in Prada, prakrivda. Tudi v LD (PM) IdČl ne more zapustiti THM-kroga; Dv je le faza tega kroga, le podaljšek Ožlde. LD ukine EDč Bm, ne pa Čla kot Ubijavca. Agrčkzld je nadomestno ime za Ubijavca-Klavca, za tistega, ki Dre likvidira. LD-Dv le bolj spretno skriva Čl perverzno, je še bolj hinavska od KC in Ptje. Resnico - ubijanje otrok in Už v tem - skriva v Pvt sfero, pomete pod preprogo, pod masko IdeaHarlde, ki je tudi ČD. V tej - micelijski - zvezi postane tudi ČD maska za Prikr IdBa kot ubijanja. Ž=S. ŽS.

Vedež govori natančno tako kot Ptjski zasliševalci (PP) v povojnih zaporih, glej **Dialoge, Joba, Noč do jutra.** Njegova obtožnica je gola izmišljotina - Tarbi: *Si dala piti strup bolnici -/ to znano dobro nam je vsem.* Tako je StISD - Torkar v **Gospodu Ponikvarju** - konstruirala lažne krivde, recimo, da je PVDirektor Ponikvar pripravljal in izvajal v tovarni sabotažo, da sta Haymann in Sigismund hotela minirati kanal iz klavnice v reko, to podaja Kozak v **Dialogih** s Krito. Vedež besni pred sodiščem zoper Tarbo, kot so Krivic, Avbelj itn. zoper Nagodete in Vodetove: *A znano tudi je, zakaj/ zločin si grozni ta storila./ bridkost si s strupom si hladila,/ osvete v njem si našla raj .../ V nevero si se zamotala,/ navdihnili te je satan sam.* Ni z istimi besedami obtoževala St inkvizicija ali KC, glej Poževoga **Hrena?** SPED očita ta postopek Ptji, glej Jože J. Lovrenčiča **Izdajalca**, NKNM FPlu, grofu Hermanu, glej Jurčevo **Veroniko Deseniško**, obtoženo čarovništva. Bistveno je doseči, da se obtoženi odpovejo svoji veri, tj. da priznajo boga NSSi. Za oblast gre; vse ostalo je maskiranje-garniranje Tem cilja. Če bo Tarba vzdržala pri Katbogu, bo dokazala, da je Katbog - FKr - močnejši od Pogboga, od Sonca; Ž močnejše od Si, vera od strahu pred So.

Tarba se ne da - Vedežu: *Malike sem pustila davno,/ objela Krista vero slavno./ rešenja znamenje častim.// Res slavno križ je znamenje,/ na njem je zmagal naš Mesija/ pekel in smrt.* To je vrhunski dokaz: zmaga nad So; Vež. KC se zato ne more odpovedati konstruktu Veža. Gre za Vezmago; Tarba napoveduje Tot zmago

KC na vsem svetu, AgrEkzld Kata je Abs. O križu kot ZnaSi zmage: *Častil ga bode človek vsak, dokler ga ne, evangelizacija sveta še ni končana, KC mora Strno v nadaljnjo AgrEkzld akcijo: povsod ga skoraj že slavijo. Skoraj, a vemo: skoraj še ni zajca ujel. Tarba razkrije, kaj hoče KC: likvidacijo Pog bogov: podrtje Poghramov, vsesplošno likvidacijo vsega, kar ni podrejeno Katbogu: »Na tleh maliki že ležijo.« Neverjetno, kaj je SZSL; Bilc ne opazi, kaj je zapisal. Trudi se, da bi podal Kane kot blage ovce, a ne more, da ne bi podal pravega boga kot Rušivca nenaše Kule-civilizacije-vere.*

Tarba se vživlja v vlogo St mučenice: *Da sem kristjanka, ne tajim;/ v ti veri hotla sem živeti,/ za njo pripravljena sem vmreti.* Tarba čuti Vedeža kot vampirja-hudiča: *Če hočeš kri krščansko piti ... To je perverzni FD svet; a enako LD svet. V FD se utemeljuje načelno-versko, v LD se Prikr(iva).* V obeh primerih gre za perverzni Hed: *Trpljenja hočem piti čašo,/ da venec v raji si dobim.* To je Vevenec kot Sthimen. Je pa res, da pomeni venec nekaj, kar ima v sredi odprtino. Dekliški venec poudarja odprtino Žespolovila, ki čaka na penetracijo. Kdo bo penetriral nebeščan(k)e, ene skoz vagine, druge skoz danke? Kar počne na TSu hudič z zlim namenom in kot zlo, bo počel v nebesih bog z dobrim namenom in kot dobro. Už je na TSu greh, v nebesih bo rešen greha. Je bistvo VeŽa v nebesih nabiranje - natikanje - vencev na božji penis, ki je Abs AgrEkzud?

Snica se zaveda, da gre za ljezen: *Iskreno ljubim Jezusa/ in smrt me bode z njim združila.* S je drugo ime za Abs koitus, za mistično kohabitacijo z Gosom. Tako nastaja v KC LdS(mrti): mortualizem, viktimizem. In če je Trp uvod v S, ljubi Kan tudi Trp, kar omeni Tarba večkrat. Kan ljubi svoje, a tudi tuje Trp; o tem direktno ne govori, šele po ovinku, tako, da spravi krive v pekel, ki je nujno dopolnilo nebes. Nebes ni, če ni pekla, kot ni boga, če ni hudiča. Ljubiti boga terja tudi: ljubiti hudiča. Ljubiti žrtev pomeni ljubiti tudi žrtvovanje-mučenje. THM-krog Strno vzpostavlja te ldn tipe. Ne=Pe.

Tudi 5. spev se konča z istim sporočilom, kot je sporočilo-namen same drame: dokazati, kateri bog je Vsemogočni in Édini. Ta teza se kar naprej ponavlja; v drami ne gre za LdDr, ampak za oblast KC. Med sabo se vojskujeta dva ED; prvi - Vedež: *Če nisi kriva, kolni križ,/ takoj se vrni v vero pravo,/ bogovom svetim vkloni glavo,/ svobodna boš, ko to storiš.* To je terjala KC od Bruna. Tarba pa: *Nespameten je govor tak,/ ker pravi Bog je trojedini,/ slavi Ga vse v nebes višini,/ slavi naj tu ga človek vsak.* Bruno je terjal slavljenje Vesolja-Nve, s tem tudi Sonca in zvezd. Ni se še zavedal, kaj vse je v Nvi, njen Pat: nazadnje Freudovo nezavedno. Lib odkrije, da je (ld)Čl AgrEkzld, ker je takšna sama Nv-Ž. Zamenjal je zlega boga kot nasilneža-likvidatorja z ZČlom, ki je prav tak Nasilnež-Likvidator. Na tej ravni je Hum=teizem. Čl=bog, Čl-bog=hudič. Je Penis-falus-Meč. Pa naj je Meč z Zvezdo ali s Križem. Glej MSI NOBD in SPED v Pnizu **GR**.

6. spev: **Kristusu nevesta.** Na S bolna carinja sanja, da je pristopila k nji »prekrasna devica«, ki *z roko se dotakne ji mrzlega čela/ in križ ji na čelo zariše vesela,/ s kazalcem prot nebu kazaje izgine,/ bolezen v trenutku pa carinji mine.// Kondaka ozdravljena se prebudila.* Devica je bila Tarba. Dogodilo se je ČOzdr. Katbog je posegel v zakone-Konto Nve in jo obrnil po svoji volji. Bog ima oblast tudi nad Nvo, to je Tem vera Krša, vera, ki pa zmerom znova zadeva ob dejstva-izkustva, da bog enkrat poseže vmes, drugič pa ne. Maja 1945 ni posegel, da bi rešil Si vrnjene Dmbce, enako ni posegel vmes na nobenih volitvah 90-ih let 20-ega Stola v Slji. DSKC bi nadvse rada PVD RR v ČOzdr, a ne gre. Niti to, da bi postali pobiti SŽ, ji ne uspe. SŽ se mora prej ko prej razkriti kot zmagovalka, ta

zmaga pa v Slji (še?) manjka. Razlog: hudič je v Slji premočan. Hudiča bi bilo treba - čim prej - likvidirati. A kaj, tako je razmišljala in tako se je odločila SKC že MV, pa se ji namen ni posrečil, nasprotno, hudiča je tako razdražila, da je Kane pobijal kot za stavo. Danes jih ne pobija, v LD se to ne dela, jim pa ne dovoli, da bi zmagali na volitvah, da bi prevzeli v SDbi oblast. Osnovno vprašanje je: kako premagati Dahudiča v Slji, kako od boga-MMB izprositi ČOzdr, ki bi dalo Būku večino na volitvah.

Carica začne darovati Katbogu, hvaležna mu je, da jo je - edini - ozdravil; za to ČOzdr ve celotna dežela; velika propaganda za preganjano KC. Je pa v drami nekaj, kar ni verjetno, a je dramatik dramaturško potrebno: Kanaka ne ve, da je Tarba zaprta. Vedež je še tem bolj odločen Tarbo umoriti, ker je skoznjo dokazala KC svojo čudežno moč. Tarba noče popustiti v svoji veri niti za drobec; *stoji ko skala nepremakljiva*, na vse čarovnikove grožnje odgovarja z mirnim srcem, jasnim licem, svetlim očesom. Ves čas sporoča eno samo in bistveno: trditve o tem, kdo je Gos sveta: *Boga le povikšuje, / je vstvaril vsako stvar, / vesoljstvu gospoduje / dobrtni gospodar*. V drami ni primera LdDr, le LdG (ospodarja-boga).

Dramatik sporoči teološko resnico o tem, kdaj bo prišla Poslednja sodba oz. kdaj bo svet odrešen: *Stoji na griču križ visoki, / na njem je Božji Sin razpet; / ko suhi so krvi potoki, / odrešen je vesoljni svet*. Zdaj še posebej dobro razumemo, zakaj so potrebna tolíkera znamenja križa po deželi, po Sl gorah. So znamenje KC zmage nad soncem. Sonce sveti vsak dan, prihaja po Nvni poti, vzhaja že zjutraj. Čl je tudi zato na svetu - rojen za to nalogo -, da postavlja križe, cerkve, Stša, seveda le KC tipa. Vsemogočni mu je dal zavest in pokazal pravo vero, da bi lahko premagoval Sonce, ga s Križi zasenčil.

To počne kot ostalo: na perverzno način, v Not SZ. Križ, na katerem je razpet božji sin, namreč sam na sebi ne more biti ZnaSi za zmago. Zmaga šele od mrtvih vstali Pomladni FKr (VoM). Na križu bog umre. Če KC slavi križ, slavi S in ne Ž! Na križu FKr celo obupuje, nato se vda v voljo Očeta, ki je volja, da mora njegov sin umreti. Krš je LdS(mrti). S se bo končala šele tedaj, ko ne bo več tekla kri, kri pa ne bo več tekla, ko ne bo več ljudi-Čla. Dokler je Čl tak, kot je, z ranljivim telesom, s krvnim obtokom, s staranjem in So, s Konto, ki prinaša bolezn, s hudičem, ki ljudi meša in v njih spodbuja ubijavsko strast, svet ne bo odrešen. Ker je Križ ZnaSi za Trp, za mučenje boga, za S boga, bo svet odrešen tedaj, ko ne bo več Križa; ko bosta le še Sonce in Vepomlad-Poletje. Paradokсно: ko bo zmagalo Pog. Krš bo zmagalo tedaj, ko bo odstranjeno. Absurd. AD. Krš je tudi v tem Not protislovno in perverzno: ljubiti Katboga pomeni ljubiti njegovo S, ljubiti to, da ga ne bo več in ne Cerkve kot njegovega St telesa. Ko bo le še Vepomladansko-poletna Nv oz. ko bo tudi nje konec: ko bo zavladal Abs nič.

Prav tu se začne RLH. RLH - tudi v Brunovi Rci - je vera v Vevesolje, v VeSonce, v Vematerijo-energijo, v Nv, ki naj bi sicer kot Ž bila odvisna od menjave med Ž in S, a bila obenem tudi onkraj ŽS para. Materija-energija je v Fiji naturizma-panteizma neuničljiva, tudi brezčutna, zato nepodložna Si. Krš je Tija para ŽS, RLH Tija-Fija Nve kot Materije-Energije. Tu prehaja Fija-Tija v Zn, ki traja od Newtona prek Einsteina do danes. Se pa v tem procesu zgodi bistven zaokret. V Newtonovem svetu vladajo še trdni Vezakoni mehanskega tipa, stalnost kot varnost; Krš-KC je nastala - kot vsaka Tija -, da da Člu varnost (iluzijo varnosti). Od Plancka naprej Zn odkriva, da je v atomih v glavnem praznina, od Heisenberga, da je zaradi pravila nedoločnosti - nedoločljivosti - vsaka razlaga konstrukt-model, da je svet kot ldbit nedostopen, fantazma. V DaZni vlada Konta, s stališča Konte

pa je povsem vseeno, ali zmaga hudič ali bog, oba sta le konstrukta Ide, oba AgrEkzld, ki dela vse za neodrešeno. Člu se sicer posreči podrediti sile Materije, Sonce kot kaos-energijo uporabiti za svoj namen.

Sonce ni več bog, ampak sredstvo, vendar takšno, ki kmalu pokaže zobe in Čla udari, si ga podvrže, povozí: Sonce kot kaos. Ne kot smiselni-umni bog, ampak kot grozljiva in grozeča sila Unič(evanja). Sonce je pogoj plodnosti in nosivec Si. S tem res hudič, kot meni KC, a enako je hudič njen bog, ki je kot Križani bog Si. V EDč vojni med dvema Idama (Soncem in Križem, Aškerčevim **Zlatorogom** in Turnškovicim **Potujočim križem belih menihov**) ne zmaga nobeden od njiju. Najprej se zdi, da zmaga Čl (Hum v RLH), ki naredi križ in sonce za sredstvi, nato se skaže, da tudi Čl ne zmaga, saj ga zmaga nad obema bogovoma, ki se kaže kot ustanovitev Dv-LD, po RP-napredku pripelje do RegP točke: ali do AD ali do Avlde; NDM, glej DaSD, Vilčnikovega **To**-maša. Na koncu enega kroga je RR vsega v fantazmo. Skaže se, da je celotna stavba KatTije, dana - ne le - v **Tarbi**, konstrukt-blodnja: le litdelo, ki se ima za Resnico-bit.

ČD je nastala kot miniprojekt, s katerim si je NKNM skušalo odmisлити Križ-S, Sonce pa zreducirati na malo sončece v srcu ljubimcev kot ErS čustvo. Takšno majhno sonce naj bi bilo obvladljivo, kot je obvladljiva voda, dokler teče kot potok. Odtod zamisel ČD, ki ne prenese nobene večje strasti, zagona, vizije. NKNM ČD tipa ve, kam vodi vsak večji zagon: v AgrEkzld, ta pa je kaos Energije, ki Čla pokoplje pod sabo kot lava. ČD planira: le izbruha ognjenika ne! Le tolikšne strasti ne, kot jo uprizarja RomD, glej Tavč-Nučičevega **Antonia Gledjevića** oz. **Svitanje**, glej mojo podrobno analizo v **ČD 4 (Pogodba)**. NKNM se zaveda, da je potrebna Rad povprečnost, ta mera MM ali SSS. A tudi ta projekt se ponesreči. Kam pripeljeta MM-SSS, se vidi iz Kod DaSD; obravnaval sem jih v pravkar izhajajoči knjigi **Zgoli**, glej Fritzevo **Lipicanijo** itn.

Zgodbo, ki jo Krit komentiram, razlaga-opeva Bilc prav v tem - središčnem teološkem - spevu. Recimo: *Mesija nas je osvobodil,/ pravico potolažil sveto,/ in satana hudoba kletal/ v pekla prepade je obsodil.* FKr postane tu iz Usmiljenega Sodnik in Kaznovalec, nastopa v imenu Pravice, ki kot da je še višji Zakon od samega Per boga FHra; bog mora Pravico (RPP) potolažiti, Pravica je kot Abs sila, ki terja žrtve, tudi SŽ. FHr je spoznal, da terja prav od njega, da mora postati SŽ: umreti na križu. Pravica je potolažena, če zmaga nad bogom S; absurd, SZ, AD. Nenehoma zadevamo na isto Stro.

Čl je torej osvobojen, ko umre zanj bog; perverzna zamisel, mortofilija. *Spomin dogodbe te praznuje/ hvaležna cerkev, mati sveta,/ spomladi slehernega leta/ za mrtvim Jezusom tuguje.* Bilcu se je prav zapisalo: KC tuguje za mrtvim bogom. Na Veliko noč vstane bog od mrtvih v Vež, a enako močen kot velika noč je za Kane praznik Velikega petka. KC ni zadovoljna, da bi bil njen bog le Zmagovalec, le Pomladni kralj; hoče obenem, da je tudi »Mrtvi Jezus«. KC je »hvaležna«, da je njen bog umrl, kajti šele s tem more ljubiti S. *Smrt, ktera sreči je začetek,/ hvaležno danes pomiluje;* Bilc se natančno izraža. *V temotnih tempelnih praznuje/ rešenja dan - veliki petek.* Rešuje S, ki je za KC bistvo Ža. Navsezadnje ima KC celo prav: Čl je rešen Trpa šele tedaj, ko umre, ko izgine v nič. Konstrukt para nebesa-pekli (NePe) je vprašljiv in zel, Strno mučilen, saj Čl nikoli ne ve, dokler živi, kam ga bo postavil Gos: ali v pekel ali v nebo. Padec v nič posmrtnosti, kot si je zadevo zamislila grška antična Tija, glej Ojdipovo pot v podzemlje, **Ojdip na Kolonu**, je edino zagotovilo, da bo Čl končno našel mir. Mir je le tam, kjer ni ničesar.

Veliki petek razume Bilc tako: *daritev danes je velika:/ na križu Stvarnik mre naravi.* Ker je Nv Ž, FKr kot Križani izstopa iz Nve, ko dosega S. A kaj, ko ni Ža brez Si; Nv kot bios je par ŽS. Kdor hoče izstopiti iz okvira Nve (Ža in Si), mora onstran Nve. A kje je to? Odgovora sta dva: 1. v ničū, 2. v Dti. DgTija oba vidika povezuje, trdi, da more Či v stik z Dt skoz blodnjak ničā; glej **SAnt**, ki je vzdržala preizkušnjo ničā in zaslutila Tr. Zajčev Jur v **Grmačah** tega ni zmagel. Zato ostaja Zajc nihilist, kot član NoRDSO enak Janču iz **Pava**.

KC ohrani LdS(mrti), a jo prikrije pod masko Velike noči: Zmage Pobladi, s tem tudi Sonca. *Pa Jezus v grobu ne ostane,/ zmagala smrt je božja moč/ a prišla tudi za kristjane/ vesela bo velika noč.* Prišla bo: ko bo zmagala v Dbi KC nad Pogom. Bistvena je moč; v svetu je najbolj Tem vprašanje: kdo ima največjo moč? Odgovor na to vprašanje je prvi. Kdo je-bo naš Gos? Naš Gos nas bo rešil, tj. popeljal iz babilonske sužnosti - iz okovov TSa - v vlogo Zmagovalcev-Gosov. Naj se KC dela za še tako UH, KC je sama sebi elita-izbranci, ki so v Potu že rešeni, medtem ko so vsi, ki so zunaj KC, Strno nujno kandidati za (obsojeni na) pekel.

Zgodi se najbolj presenetljiv vrinek ideološkega značaja, ki je v zgodbi-sistemu te drame - **Tarbe** - povsem neprepričljiv, vdor iz dogme v snov, ki te dogme ne potrebuje. Izgovorjena-zapisana LdDr je v **Tarbi** tujek. Bilc zapiše: *Ljubezen, ki se darovala/ in za sovraige kri prelila,/ z ljubeznijo jo je pojila,/ z močjo junaško duh krepčala.* Ko sem pred leti prvič bral **Tarbo**, sem si na robu fotokopije zapisal: Kako? In vprašanje opremil s še enim vprašajem. Naj skušam zadevo komentirati.

Kje, v čem vidimo, da bi Tarba prelila kri za Sža? Dopustila bo, da jo pobijejo (si svojo S celo želela), iz Ldboga kot Abs Gosa NSSi; to pa je nekaj povsem Dgč kot LdDr! JKr je vzet kot BČ, ki se je dal za Dre, a ker je to storil, je vse Dre obvezal, da so mu - da mu postanejo - pokorni. KC JKra tako RR, da njegovo LdDr instrumentalizira v svojo korist; iz Jezove LdDr naredi ravno nasprotno: LdNSS. V tem je Tem greh - zlo - KC; ne toliko v SSL kot v zavestni prevari svojih in tujih. Dostojevski ima v legendi o **Velikem inkvizitorju** prav.

Bilc jasno pove: *Pripravna bila je umreti/ za Jezusa Odrešenika,* tj., za našega boga. Nikjer sledu o Drem, o Poz odnosu do Dra. Nasprotno, vsi Dri - Dr kot tak - so podani Neg: na čelu z vedežem. Carica je Poz, ker je postala Kana; ker je iz tabora Drih prešla v tabor naših. Kako opisuje Bilc NSS-Katobčestvo? *Srca si grejejo v molitvi,/ junak junaka navdušuje,/ naj jutri hrabro se bojuje,/ da venec pribori v boritvi.* Tokrat je boj trpen, pripravljenost na S, jutri bo Vojaktiven, v kar uvaja Vojbesednjak opisa. Beseda junak - heroj - je iz Pogantike, Krš si jo sposoja pri Vojborcih. Da ne govorim o vencu zmage. Z venci so nagrajevali Vojzmagovalce v Rimu, že v Grčiji na olimpiadah, venec je ZnaSi za osvojeno Že: predrti venec-himen. To z LdDr nima nobene zveze. LdDr ni tekma, kaj šele boj-vojna!

LdDr ne more biti samoUž Avld tipa v pričakovanju Si. Tarbi pa *duh se v rajski krog ji dviga,/ okuša radost že največjo.* SM in LdDr sta si vsaksebi.

Spev se končuje s sceno, ko pride ponoči tajno Vedež k Tarbi v ječo, da bi jo spolno osvojil v duhu retorike: *Kaj mene brani ti ljubiti? Predlaga ji celo zakon: Svobodna boš in vsi kristjani,/ ako spolniš mi željo eno;/ na dom te peljem ljubo ženo/ soprog presrčno tebi vdani.* Kar je Ideacilj za LD - srečanje dveh z ErS napolnjenih, zaroka, poroka, rojevanje otrok -, je za KMg (za žanr **Pasijona**) nesprejemljivo. Katbog je med vsemi bogovi najbolj ljubosumni, najbolj orientalski nabob, ki dovoli Že(nskam) le ljubezen do sebe, noben drug Mo Mu ne more-sme biti konkurent. Tu je teološki vzrok za celibat duhovnikov, za zaobljubo čistosti redovnic oz. za razmerje KC do Seka. Sek da, če je partner v zakonu le zastopnik

našega boga; če spi Že-sopropa s soprogom tako, da vidi v njem boga: FKra. Če svoj Sek celo tako RR, da ga spiritualizira iz telesne spolnosti v duhovno.

Vendar vrh ni v duhovni posvetitvi z Besedo, ampak v krstu s Krvjo: v SŽ za FKra. Navadna Že prelije le nekaj kapljic krvi, ko izgubi himen; Ideazhe - Kana - pa izgubi lavor krvi, ko ji rabelj odseka glavo. KC ne ubija z obglavljanjem, da ne bi obglavljeni bili deležni iste milosti: žrtvovanja krvi. KC ubija na grmadi, kjer se kaznovani zaduši, od sebe ne spusti krvi. Kri je St. Več ko odteče St Krv, glej tudi Šelovo **Sveto sarmatsko kri**, bolj St - prava - je SŽ. Optimalna kohabitacija s FKrom je ta, ki jo uprizarja Bilc: na TSu podari Tarba vso svojo kri FKru, v nebesih pa je zato nagrajena s poroko z bogom.

Katbog je Abs mnogoženec, kolikor ni Rad slepar, ki vsem obljublja zakon, dejansko pa ga sploh ni, je le fantazma zbeganih in naivnih. *Jaz Jezusu sem zaročena,/ le njega vedno bom ljubila,/ v nebesih ž njim se bom združila,/ ko pride ura zaželeno.* Trp in S kot vrhunec Trpa sta zaželeni dejavnosti-stanji, ker ju gleda SŽ kot potezi svoje ldboga. Lastno Ž mora dati Vesoprogu bogu. KC je previdna in diplomatska; ne reče soproga-žena, ampak nevesta. S tem vleče za nos vse kandidatke: vse se čutijo neveste, čakajo, katero bo bog izbral. Katbog izbere vse; vse Že TSA so njegov harem, v katerem pa z njimi ne kohabitira Sektelesno, ampak tako, da jih vabi v S kot SŽ. Abs perverzno.

Ker je SNKMN vse to, o čemer govorim, videlo, čutilo, izkusilo, nemalo tudi (pre)mislilo, je po letu 1848 oz. 1860 zasnovalo Dgč platformo-VIS, se odločilo za RLH paradigmo, nadaljevalo na **MicMatu**, ne na **Pasijonih** Romvalda in Drabosnjaka. ČD je treba gledati kot načelen, moder, zavesten projekt Noštva, ki naj bi se ognil nesmislu, perverzno, zločinstvu, sleparijam FK, ki jih je nemalo odkri(va)lo že Razsv; v prodoru LibZni sredi 19-ega Stola se je zdelo, da ima nova episteme prosto pot kot trajen napredek na RP. Kdor ne gleda ČD v tem smiselnem okviru, je ne razume; jo reducira le na preprosto Kodo.

Vedež vztraja, Tarba ga vztrajno odbija, pri tem mu tudi grozi: *Bog še čuje,/ ojstro hudobneže kaznuje.* To je druga plat, ki jo KC, kadar ji ustreza, rada prikrije - boga kot Kaznovalca -, a Milosti-Usma ni mogoče jemati le zase, Strno sta povezana s Kaznovanjem, ki je kot RPP Mašč.

Ob tem je glavna povezava med spiritualiziranim Sekom in umorom, razumljenim kot poroka. **Tarba** se manično drži tega motiva; navajam le nekatere verze, drama odmeva od množine podobnih: *Imela bom poroko krasno,/ ko mi rešenja dan prisveti./ Poroka tvoja bo krvava,/ pod mečem pade tvoja glava.* To bo Maspokol: Holo; maja 1945 ga je pripravila Ptja. Če upoštevamo, da je Ptja na ozemlju Slje pobi(ja)la desetisoče, morda stotisoče, ustaše, Musle itn., je šlo res za veličasten prizor darovanja bogu Zge. Ptja je bila še odločnejša od KC, ki se je izčrpala v 30-letni vojni. Vedež Tarbi: *In svatov mnogo boš imela;/ kristjanov tvojih bo obilo/ v nebeške dvore te spremilo.* Tako se je dogajalo maja 1945. Maj 1945 ni le mesec čudovite zmage nad NNcz vojsko-sistemom, ni le osvoboditev Slje izpod okupatorskega terorja, **Rojstvo**; je tudi Holo kot masaker zlih, kot največje Mašč, udejanjitev RPP. Prava Poslednja sodba: eni v nebesa (v vile, ki so jih zapustili bežeči KplBrž mogotci, Remci in Dukiči), drugi v pekel (v podzemski jame, zaklonišča, rudniške jaške, kjer so končali tudi strici enega mojih zetov). Ne=Pe.

Vedež pripravlja, kar stori maja 1945 Ptja: *Dovolj sedaj je govorjenja!/ Krvnik, nabrusi meč krvavi,/ zaneti ogenj, kol postavi!* Tarba je blažena, ko čuti, da se ji približuje ura dopolnitve, v kateri bo najzvesteje posnemala FKrovo S-Križanje. Omotična je od AD mazohistične sle: *Nevesta čakam zaročena;/ od Tebe, ženin,*

stvar nobena/ srca več mojega ne loči.// Nebeški ženin že prihaja,/ le Njemu srce moje bije./ Glas slišim rajske harmonije,/ in duh se v radosti mi taja. NKNM-ČD skuša ustvariti Dgč tip IdeaHarde; a IdeaHara velja v obeh primerih, kajti oba ostajata znotraj THM-kroga, znotraj lδBa.

Tarba prepeva vsevdilj ista čustva: *Oj pridi skoraj, ženin dragi,/ odpelji kmalo v dom me blagi.* Ko izreče te besede, se zave, da nima pravice do njih. Če hoče biti popolna in najbolj po KC meri, se ne sme čutiti nevesta, ampak le dekla. Ideal-cilj je biti Abs podložnik-odvisnik; zbrati vse sile - vso svojo SA -, da se odreče vsej svoji SA in (p)ostane le dekla. Kar Can(kar) odklanja, **Hlapce** kot nevrednoto, ima KC za ideal: popoln Kan je Rad hlapec, lik Hvastje. Tarba: *Nevredna dekla, ne nevesta,/ na vek, o Jezus, Tebi zvesta.*

Tu je vzrok za tisto skrajno neprijetno samoponiževanje, kakršno me tako moti pri nuncu Klincu spod Jepe. Najprej in po eni strani se zoprno in tečno daje v nič, hvali sogovornika kot veličino, nato pa se mu lastno poniževanje upre in sogovornika obrca. Še en vidik perversnosti, ki je Strna. ČD se skuša ogniti tudi tej. ErS par - MirMara, DragMara itn. - je sestavljen iz dveh Pskov, ki hočeta biti-postati vsak svoja SAPO, v njiju ni potrebe po samoponiževanju. ČD-NKNM ve, da je upor despotom potreben; da ni nobene sile, pred katero bi Čl sklanjal glavo in užival v svoji ponižnosti. DgBog tega ne zahteva; to zahtevajo le despoti, med katerimi je Katbog največji.

Na samem koncu speva se obrne Tarba na MMB; ta je zgled: *O sveta Mati in devica,/ ki v raju zdaj se veseliš,/ kaj si trpela mučenica - se veseli, ker je trpela? -, ko tužna gledala si križ,/ na katerem Sin je Tvoj umiral,/ pogled poslednji vate vpiral.* O tem **Evu** ne poročajo, v njih ima MMB majhno vlogo; FKCbistveno RR **Eve**.

Ljezen Matere do sina ni zgledna lδDr, je le ljezen do našega, do moje krvi. Vsaka PS pozna to ljezen, ki je Tem pristrana. Dvig MMB v prvi plan je Tip za RR, ki jo je storila FKCb glede na **Eve**. V **Evih** Jez uči učence, naj zapustijo svoje Dn-PS (NSS), torej tudi mater(e), tu je temelj za lδDr, medtem ko je poudarek na MMB Tip za vrnitev v zaprti krog Dn-PS.

Tu je dana možnost za razširitev naše Dn v naš Nar; za nastop Ncla, nazadnje za Kfz.

5

Predzadnji spev: **Devica mučenica**. Opis morije Kanov, ki ga ponovi Debeljak v **Črni maši** kot PVD: *Tam krvnik grozni vlada,/ podira njih vrste;/ kristjan nevstrašen pada,/ za sveto vero mre.* Vrnjeni Dmbci so bili prav tako brez moči; Angleži so jim pobrali orožje, jih spravili v zaprte vagone, jih prepustili na milost in nemilost rabljem. Naduta pijana čustva zmagovalcev, ki so se v Teharjih sprehajali med zaporniki (Dolanc, Turnher, Venišnik), so morala biti res nekaj izrednega: spoj ponosa zaradi uspeha nad Sži in razbrzdane samovolje, ko so postali bogovi, ki odločajo o Žu in Si ujetnikov. Dvojnost, ki je za THM Strna. Ž=S. Ne=Pe. Hudič=bog. To je narava lδČla. Tak Čl - lδČl - ni vreden obstoja.

Klavci pobijajo Kane vsevprek. Tarbo so prihranili kot zadnjo žrtev. Tarba mora gledati, kaj se dogaja njenim sovernikom. Verjamem, da Justin Stanovnik upravičeno trpi, ko se spominja, kam vse so šli njegovi PriSo, v katere jame in

jaške. Vendar, ne bi bila ravno dolžnost-moč Kana, da bi premagal svoja čustva Mašč, to je Pravičnosti? Da bi spoznal Id med KC in Ptjo, ko sta na ravni EDč?

Bilc se ponavlja, tako vztraja pri - že sladkobni, sardenkovski - idealizaciji SŽ Snice: *Nedolžna je devica,/ kot bela lilija,/ ko jutranja rosica/ na nji se lesketa.// In solze, ki devici/ tečejo iz oces,/ so vtrinki, ki zvezdici/ se vtrinjajo iz nebes.// Solzice hrepenenja/ presladkega so to:/ že gleda kraj življenja/ deviško ji oko. ltn.* A ob tem nastopi nov moment.

I ona odpustila/ morilcem svojim je,/ in gorko je molila:/ Odpusti Bog jim vsel Tudi sam sem 1989 verjel, da so Kani kot dediči-otroci PVD res odpustili Prt klavcem; prepričali so me. Tudi zato sem bil tako šokiran, ko so v 90-ih letih začeli to odpuščanje vse bolj umikati, tanjšati, ga ohranjati le še kot retoriko, dejansko pa vse bolj zahtevati udejanjitev RPP. St Justin je med najbolj odločnimi; le zelo redki se niso pridružili tej preusmeritvi. Ko je Kan pred So, zmore odpuščanje; tedaj nima nobene možnosti, da bi dosegel Pravico. Ko pa se mu le malo zasveti šansa, da bi prevzel oblast, oblast pa utemeljil na - seveda po svoje, v duhu njegove NSS razumljene - RPP, se tej šansi ne odreče. Pokaže, da je sam enaka Agrčkzld kot ostali, le da bolj hinavska, ker jo bolj kot ostali prikriva. Zato sem tako grenko porogljiv do blagih Kanov, ki eno gofljajo in drugo počnejo. Če kdo, se mi upirajo hinavci.

Vendar vem, da so Kani tudi v tem le Idljudje, kot vsi ostali. Kot da Prti ne bi enako skrivali PVD! SH se trudi še danes dokazati, da niso pobijali Prti, ampak neke druge grde sile: JLA, OZNA, KNOJ, Ptja. Kot da bi bili Prti eno, te sile pa drugo! Ravno tega ne zmore St Harpar STH: spoznati - pristati na to -, da je Ne=Pe. Ker ne zmore razumeti IdBa kot Tem izvornega zla. TH kar naprej blebeče o Stž, o Dostojanstvu Čla itn., kar je vse Rad SSL in Prikr. Ž je, trdim, v jedru kot Agrčkzld zločinsko. Čl ni SpoDo, ampak nekdo, ki v najvišji uri Zmage Dobrega, kot misli maja 1945, na najbolj kruto zločinske načine ubija. Ubija Prt, ubija Dmb. NOBD=SPED. ČD-NKNM se skuša temu ogniti, a ne gre, prej ko prej se RR v SNcl, glej oba **Tuga**, in EDč model je tu. In THM-krog.

Ko Tarbo obglavijo, se zgodi isto, kar doživlja SPED: *Kri sveta se je vlila/ iz trupla na zemljo;/ ko duša se selila/ nedolžna je v nebo.// Ljudje so si močili/ prtice v sveto kri;/ in zvesto so hranili/ spominek dragi si.* Od **Črne maše** 1948 do Papeževe **Svetinje** 1990. To početje, ki je s stališča vseh, ki so na tak grozovit način izgubili najdražje, razumljivo, se teološko utemelji na KC veri, kot v vsej **Tarbi**; to je vodilni motiv drame: *Nebeške slave venec/ je devo čakal tam,/ ovil ji ga krog senec/ je ženin Jezus sam.// V nebeški slavi biva/ devica sveta zdaj;/ plačilo večno vživa/ oj srečna vekomaj.*

Zadnji spev: **Hudobija kaznovana. Cerkev je zmagala.** Kar ves čas v razpravi ponavljam - tudi napovedujem -, je zdaj eksplicirano: ravno na koncu kot Tem sporočilo. Ob zmagi KC tudi kazni za grešnike (Komste, Libce ...). Brez vere v to Kazni bi Kani ne mogli vztrajati v drž. SŽ. Da bi ostali ves čas trdni do Si, morajo biti gotovi lastne Zmage in VeUža, obenem pa poraza svojih nasprotnikov in njihovega VeTrpa v peklu. Zanje mora biti do kraja jasno, da Ne(besa) ni(so) Pe(kel); da smo v Ne mi, v Pe Dri.

Car Sapor ni enoumen zločinec; daje ga vest. (Recimo, da je nekak MV Koc, ki je nasedel KaKiju, Kardelju-Kidriču; tako ga ekskulpira Reb.) Car je zvedel za podlo Vedeževo strast do Tarbe, nesrečen je zaradi soproge, ki »bridko joka« zaradi pogubljenе device; *bol in kes srce mu kljuje,/ v temni ga preganja noči,/ dokler beli dan napoči.* Car je boljši od večine Klavcev, ki so maja 1945 ukazali PVD; ti

se ekskulpirajo na Raz načine. Car je kot Avbelj, ki je verjetno zaradi pekoče vesti naredil Sm: *Kje je rani ti hladilo,/ dušno boli kje zdravilo?/ Kaj nesrečnež bodem storil?/ S čim vesti bom črva vmoril?*

Najprej se odloči, da prežene Vedeža; pošlje ga v izgnanstvo, na mrzli sever. Nato dovoli Krš vero. Kane, ki jih Vedež s svojo PP (KNOJem, OZNO) ni pomoril, nagovori: *Oj, prezvesti vi sinovi,/ srečni naj teko vam dnovi! V veri vas ne bom oviral,/ državljanov ne zatiral,/ prosta vaša vera bodi/ v širni Perziji povsodi!* Ni si predstavljal, da bodo Kani, ko bodo prišli na oblast - recimo v Rimu -, likvidirali vse Poge, kasneje Musli v Perziji večino zoroastristov; Musli niti niso dosegali Totekskluzivnosti Kanov. Tudi Komsti ne; po 1945 so Kane ovirali, tudi preganjali, a ne toliko, da bi jih zatrli.

Tip, kako razume KC versko Sv: kot lastno moč-zmago: *Solnce svobode zdaj vshaja,/ krasno cerkev sveta vstaja;/ Aleluja so veseli/ v Perziji kristjani peli.*

Sledi **Sklep** kot sklepni spev. Ta spev je alegorija. Opeva, kako pride vihar - kaos, nevihta, **Rojstvo v nevihti**, potres, **Ljudje v potresu** -, ljudem na ladjici skoraj ni več rešitve, vsak čas bodo padli v brezdno, ko: *Nevihta stoj, mirujte vali! ukazal je Gospod v višavi.* Kat bog je dokazal, da je Vsemogočni, vladar nad Nv; ta dokaz manjka (v) DSKC. *In vojska se valovja vstavi itn. Čolnič na morji, cerkev sveta./ najlepša je podoba tvoja./ zdaj vlivaš mir, zdaj čas je boja.* Izjemno važna izjava-priznanje, ne le: Mir z Vami, ampak enako: SV! *In zdaj divja moč pekla kleta,* maja 1945.

Vendar, je razlika med spoznanjem **Tarbe** in DSKC. V **Tarbi** velja - za vse čase: *Brez števila jih pod mečem vmira;/ pa vendar njihovo število/ v trpljenju vedno se množilo.* Za čas 1945-1990 to ne velja; KC je mislila 1990, da je večina Slcev Kanov, a se je zmotila. Na volitvah 1990 je res dobil DEMOS večino, a DEMOS niso bili le Kani. Mnogo Slcev je bilo zoper Ptjo, a ne udov KC. Po vlad(avin)i DEMOSa pa število Kanov vse bolj upada, čeprav po trditvah DSKC vlada v Slji še do danes retencijska kontinuiteta, kar je le nadomestno ime za bivše Komste, za hudiče. Ljudje ne uvidijo, da Ptja še zmerom ubija svoje nasprotnike, da pečejo Būka na živem ognju, da so Prleta kastrirali in Rodeurja vrgli v globoko ječo pod škofijskim dvorcem. DSKC ljudem dopoveduje, da je tako, a Slci so že toliko v paradigmi RLH, da znajo presojeti dejstva; da mora zanje resnica temeljiti na dejstvih, ne na dogmah, dogme imajo za predsodke. To govorim, ker bom kot naslednjo dramo v tej knjigi - v **ČD 7** - obravnaval Kremževo **Razpravo**, v tej pa je uprizorjena-dokazovana ravno Komzarota zoper KC, vladavina Ptje, ki še naprej ubija nezaželene. (HasO: analizo **Razprave** sem preložil v Priz **DSPE**.)

V **Tarbi** je *bog cesarju novo srce vstvaril*, kar pomeni, da je začel car forsirati KC: *Svetišče vstaja iz pepela*, tudi v 90-ih letih se zida nebroj cerkva po Slji, *in v njem oltarji pozlačeni,/ Trojici sveti posvečeni;/ v svetiščih množica vesela.* KC v **Tarbi** raste, v DaSlji se suši. Vzrok za njeno sušenje je delovanje hudiča; Vedež ni pregan v puščavo, kjer bi bil brez vpliva; Vedež je še zmerom na oblasti, le da maskiran v LD sistem. Vedež=Kučan. Tarba in mnogi, »ki so za sveto vero pali, junaki«, niso priznani kot SŽ, na katerih temelji DaSlja, SNar. In res niso, dodajam, LD ne potrebuje takšnih junakov-SŽ. Že ČD je jasno, da jih ne potrebuje; da so SŽ sredstva regresa v FD.

Na koncu daje **Tarba** sporočilo, kot vsaka pristna agitka: v minulih petnajstih Stilih se je »vse premenilo«, razen: *Le cerkev stara je ostala,/ kot v morju sinjem siva skala.* KC je Ve. *Kraljica spoštovana vsikdar, ne bo držalo, sovražena i danes ljuto,/ preganjana i danes kruto, v Zahēvi ne več, a vničena, končana nikdar.* To je

izjava vere; za prihodnost nobena napoved ni gotova. KC je sama zase kot St-božja Ve; a to je znotraj svojega VISa. Znotraj RLH VISa nobena napoved ni zanesljiva, ker vlada Konta, ne PerGosbog.

Nari niso več otroci Čloštva, ki ga je ustvaril bog; Čloštvo je v RLH biološka - Kul itn. - pojava. Zato ČD ne more reči, kar izjavi Bilc o KC: *Nevesta Kristusova blaga,/ sveta narodom mati draga*. Naj DSKC še tako posveča Slce in Sljo MMBi, takšno posvečanje je s stališča SND in LD le Pvt samovolja, blodnja, neobvezna retorika (blebetanje), ki niti posebne pozornosti ne zasluži. Takšna posvetitev je brez konsekvenc, ker KC v SDb ne vlada. Analogno lahko anarhisti posvetijo Sljo hudiču, pa je to enako brez pomena. LD ne biva več v EDč sporu med bogom in hudičem. Enačba bog=hudič pomeni v LD-PM le to, da je vse Inf. Kar je in kar naj velja, je le dogovor. V LD ni StŽa. STH bi rada vrnila MagPS, sta še zmerom Gentvernika-ideologa. V LD-PM je vrednost Ža dogovor. Kdor se ga ne drži - ga sploh ne podpiše -, se izpostavlja zakonu, ki ga kot obvezni dogovor sprejme večina. Če bi sprejela večina tezo, da Ž ni vredno obstoja, bi ne smel nihče kaznovati tistih, ki bi Ž likvidirali, ne le svoje, tega ne more nihče preprečiti, ampak tudi tuja Ž. Takšno stanje pa bi bilo Rad kaos, anomija, DžV vsakogar z vsakomer. Da do tega ne bi prišlo, vzpostavlja IdČI sistem RKPLEL tipa. S stališča Dga ta sistem ne zadošča, je le logos (Id) nasproti kaosu. Potreben je skok vere iz THM-kroga v Dt.

Predzadnja kitica **Tarbe** ponovi bistvo: FKr - Katbog - ni umrl za Dre, ampak za KC! *Zveličar bil je v jami rojen* - to je odlično izhodišče: rojen v Smšu, blodnjaku, brezdnju, niču -, *pod zemljo ona KC se rodila*. Zveličar=KC, seveda s stališča KC. *Za njega ona kri je lila*, ne za Dre, ne iz LdDr, *K i v m r l z a n j o , na križ obsojen*. KC je cilj, FKr sredstvo tega cilja, da bi bil (KC) Veoblast. *Končala Njega ni trohnoba,/ i cerkev vstala je iz groba*. VoM ne obsega le boga - FKra kot PO -, ampak obenem KC. FKr-bog=KC.

Na tej osnovi je mogoče trditi: *Katoliška cerkev, vedno mlada,/ narode mlade v svoj krog zbira,/ prižiga luč jim* itn. Tudi Slce. Sporočilo je bistvo II. Refe. Velja tudi za današnjo - IV. - Refe. Reb je svoje **Juce** utemeljil na **Tarbi**.

Oktober 2001

NARAVNA KULTURA-LEPOTA IN KATOLIŠKA VERA (ob Pesjakove **Gorenjskem slavčku** in Debevčevih **Junaških Blejkah**)

1

Aprila sem začel pisati 1. knjigo v Pnizu **ČD**, danes je 1. oktober, pisati začenjam šesto. Aprila sem predvideval, da bo Pniz sestavljen iz treh knjig, danes ugotavljam, da jih je nastalo šest. Slutil sem, da je tema-blok ČD pomemben; a da je tako pomemben, kot se mi je - postopoma - odkri(va)lo med delom, si nisem bil mislil. Res sodi v metodo mojega dela, da z intenzivnim vrtnjem v predmet, s poglobljanjem, z osvetljevanjem z več plati téma pridobiva na pomenu, ker se odkriva kot večnivojska. Nisem se pa bil zavedal, da je ČD kot izraz SI NKNMeša dejanska izhodiščna platforma za vso nadaljnjo SD oz. celo za SIŽ. Seveda v moji optiki-VISu, v mojem modelu, ki sem ga RR; a noben Anln ne more ničesar razumeti, če si ne naredi svojega modela kot Tem PojObra. Jaz sem tvegala z zamisljivo, da je izhodiščni model ČD, zamisel se mi je - v teku letošnje €S raziskave - potrdila kot izjemno plodna.

ČD nisem izbral kot izhodišče povsem po naključju. O ČD sem že precej vedel, torej ne le slutil, da je v nji močen Pot, ampak bil o tem prepričan. Vendar, Pot šele sam pokaže, kaj je v njem; dokler ga Anln ne načne, ne eksplicira, lahko predmet tudi slepi. Skratka, delovna hipoteza se mi obrestuje. Pravkar je zaključena 5. knjiga Pniza, **Pena**, včeraj sem popravil zadnje tekste v nji, napisal ti. **Zadnjico**, tj. kratek - enciklopedično informativen - tekst za zadnjo stran platnic, sestavil (tokrat zaradi mnogih MSI-MSk zelo HKD) **Kazalo**. **Pena** je vrh in sinteza dozdajšnjega mojega ukvarjanja s ČD; bom zmogel raziskavo še poglobljati in radikalizirati, ali pa se bom v 6. knjigi, nimam še naslova zanjo, začel ponavljati? (KasO: ob 6. knjigi se mi je raziskava ČD ustavila. Zmogel sem le še začetek analize Stritovih **Logarjevih** in navdih me je zapustil. Lotil sem se novih tem, DetD, Nasta SAPO, ki je NotZg nadaljevanje ČD teme, odgovor nanjo, tudi v SZgi razvoj: nadaljnja stopnja Zge in SMeša.)

Eno je, da tekste, ki pridejo v poštev kot analizirani v neki knjigi, recimo zdaj v šesti, dobro poznam, enkrat ali dvakrat že razčlenim, drugo pa je, kaj se dogaja z mojo analizo, ko se lotim pisanja razprave o nekem tekstu, ko grem od stavka do stavka določene PD. Tedaj domišljijo sprostim, z ničemer je ne omejujem, vsaj tak

namen imam, medtem ko se v prejšnjih analizah istega teksta predvsem orientiram. Ko se drame lotim zadnjič, kolikor morem odprem zatvornice, ki jih kot cenzure postavlja lDdb - lDM - sleherniku, črpam iz nezavednega, tj. iz tistega izkušenega, tudi premišljenega in slutenega, ki je s stališča ObDb prepovedano ali vsaj blokirano. Tedaj se mi odpre največ novega in drugega.

Ravno v tem početju se DgZn najbolj razlikuje od TradUZni, ki se drži Konv norm-meril-mej. (Pravkar sem prebral tak primer KonvUZni, objavo neke korespondence in opombe k nji. Strokovno perfektno, koristno kot rudnik podatkov, ki pa so tako Zun, da se ta Zn RR na rob KfVa. Od teh podatkov jih je 90% neprimernih, odveč! V tej UZni ni več smisla, SNar kot nosivec smisla nastopa le še kot senilen starček, celo le še kot pust spomin.)

Mora se jih držati, ker bi UZniki, če bi se jih ne držali, pri priči prišli v spor z vladajočo Konv zavestjo-normativiko. Vsak Znik je že kmalu po začetku svojega Zdelovanja postavljen pred alternativo: ali v iskanje neznanega - zame je to (po)lsUnBDra - ali hoditi po utrjih poteh, inovirati morda, a v okviru dovoljenega, sprejemljivega, zgolj tako inovirati, da okolje inovacije sprejme, medtem ko DgMa ne sprejema. Zato ObDb okolje **RSD** Zamol(čuje) in Prikr(iva). Teh dveh razmerij ne vzpostavlja le do mene kot Pvtnika, ampak sta Strni; izhajata iz samega (pra)začetka nastanka človeka kot lDčla. DgZn spodbija lDM, s tem imaginira in argumentira možno alternativo Člu kot takšnemu, kot lDčlu. Razumljivo je, da bo Db, ki tisočletja bazira na lDMu, DgM eliminirala, v LD-PM je njena metoda likvidacije Dti v Zamol-Pikru, niti ne v dejavnem pobijanju. V obeh primerih pa gre za Unič(evanje), le da je enkrat nič obenem tudi S, drugič le molk-blokada, tudi histerično ubesedena (v glosolalijo RR) SZ, kot v lVsvetovi drami **O svitu zlo**.

V pričujoči 6. knjigi bi rad sklenil, kar sem napovedal že v prvi: dokončal analizo Pesjakove **Prešerina** ali **PesPreša** (KasO: nisem je sklenil, ostaja za 7. knjigo Pniza **ČD**) in Kmedlovega **Andreja Smoleta** ali **Anda**. (KasO: ta je v **ČD 4** nakazana v MSSl **Ustvarjanci in ustvarjani**.) Zato začenjam s Pesjakove libretom za »lirično opereto v dveh dejanjih«, imenovano **Gorenjski slavček**, »godbo zložil Anton Foerster, izdalo in založilo Dramatično društvo v Ljubljani 1872.« Podnaslov pove, da je bila igra »od sl. deželnega odbora kranjskega počaščena s prvim deželnim darilom«, kratica sl. pomeni najbrž slavnega, ne slovenskega, kar pomeni v **RSD**. Vemo, da je Foerster kasneje **Slavčka (Sčka)** RR v opero, da je postal **Sček** prva in vse do danes najuspešnejša, najbolj popularna Sl opera, tudi predelovana itn. Vse to sodi sicer v zgodovino pisje, tudi v SLZ, ne le v muzikologijo, vendar predvsem ali izključno v raziskavo SKŽa, SGledŽa, SKulŽa (slov. kulturnega življenja) kot delovanja Dbe, Kule v okviru Dbe. Medtem ko se DgZn v **RSD** ukvarja predvsem z odkrivanjem Zge smisla, zato z analizami PSt. Kadar je treba, se referiram tudi na DbŽ (KulŽ itn.), a te reference, predvsem sociološkega značaja, mi služijo za odkrivanje PSt narave dram in SlZi oz. ČlZge. Zadnje čase je vodilno pero v DbŽg analizah Igor Grdina; velja mu prisluhniti, presoja trezno, z znanjem in v dopadljivem litesejističnem jeziku, kar je Dabravcu všeč. **RSD** je tudi v tem povsem Dgčna. Zavedam se in jemljem odgovornost nase: neprebavljiva.

Kar sem odkril kot značilnost **Sčka**, izvira v nemajhni meri iz narave žanra operete ali spevoigre. Njen namen ni Rad prodiranje v resnice ali iskanje Rad drž, kot velja za oba **Tuga**, za CanD, tudi za Wagnerjeve opere; pogoj za uspeh operete a la **Sčk** je priljubljenost pri občinstvu. Se pravi, da mora biti že libreto

napisan tako, da bo nagovoril čim večje število ljudi, s tem tudi nezahtevne, in ljudi Raz ideoloških usmeritev.

Sama PSt **Sčka** je Tip ČD, v zvezi s - poenostavljeno idilistično - Rom(antiko), a v eni točki vsebuje tudi KMg, glej v 4. prizoru II. dejanja petje Mešanega zbora, ki pôje Angelsko češčenje. Ta vložek je bil gotovo všeč TaSKCi. Sam Foerster je bil pobožen mož, deloval je v Cecilijanskem gibanju, bil cerkveni organist; kot Sv - le na Libce vezan - skladatelj ne bi mogel preživeti. Vsaj za eno Gene mlajši Lajovic si je služil kruh kot pravnik, Gojmir Krek enako, Gerbič je bil pevec, dirigent, ravnatelj itn. Ž Svumetnika si je omislil šele Osterc, vemo, s kakšnimi težavami. A Ostercu je ustrezal edino ta način, bil je pristaš dodekafonije, torej ultramodernist, eksperimentator (glej njegovo skladbo **Iz komične opere** itn.), v načelnem sporu s Tradokoljem, medtem ko je pisal Foerster poljudno glasbo za celoten SNar.

Sčk je na tej ravni tudi kot glasba skladen s ČD, čeprav se zdi, da še bolj sintetizira: Km okolje (Minka je pasla ovce, je hči bajtarke z eno samo kozo), Rkd stan (Minkin pokojni oče je bil kovač, kovač je pol Km pol Rkd), Franjo izhaja s Km, je »izšolan učenec«, kar pomeni doštudiran, morda tudi pravnik, libreto se o tem ne izraža konkretno. Nastopa celo predstavnik grajskosti, resda le oskrbnik, Štrukelj; Lovro je »mlad kmet«; nastopajo Km(etje), ki se vračajo s polja, z dela, ob teh pa kot važna za dramaturški zaplet delujeta še dva Francoza; igra se dogaja namreč v časih Ilirskih provinc, bivanja Francozov na Slskem. Čas ni opredeljen natančno, v opombi piše le »Godi se na Gorenjskem blizu Bleda«, tj. kje, ne pa kdaj. A iz pripovedovanja lika, ki se mu pravi Monsieur Chansonette, se da sklepati, da se z ženo, imenovano Nino, ne moreta vrniti v Francijo, ker sta pristaša ancien régima. »Vže nad leto dni živiva blizu Trsta, zapustila sva ubogo Francijo, kjer je srdita vojska pokončala lepo najino posestvo.« S takšno izjavo sta se **Sčk** in Chansonette (Chet) priljubila Katpubliki in Kriti, kajti TaSKC je bila kar se da naperjena zoper jakobince, FranRevo, tudi zoper Napoleona. O tem več ob primerjavi **Sčka** z Debevčevno dramo **Junaške Blejke**.

PSt **Sčka** je v skladu z duhom-usmeritvijo TaSlcev, ki se ji je reklo slogaštvo, iz časov pred ti. ločitvijo duhov, razcepom na Kl in Lib tabor, tudi ideološkim razhodom, s katerim je začel Mahnič. Celotna ČD je kot MaPSt takšno slogaštvo-spravaštvo; zamisel ustanoviti-udejanjiti Slov kot IdeaHarKld - kot Naštvo - je le drugo ime za Abs Slogo-Spravo-€(di)nost. **Sčk** podaja ta vidik z lahkotne operetne plati. A ne v duhu Offenbacha, s tem TaSlobčinstvo ni imelo kaj početi, morda le redek lib sloj, vsekakor pa ne široke Kat množice, kot bi rekla Krek in Kidrič. Offenbach je pisal Iroperete, ne le iz DekHed velikega sveta-mesta, ampak tudi kot posmeh Tem vrednotam NKNMeša, KČe; nič od tega ne velja za **Sčka**. Novejše raziskave dunajske operete, ne le Straussovega **Netopirja**, 1874, ampak celo Leharja, **Vesele vdove**, 1905, glej knjigo Moritza Csakyja: **Ideologija operete**, ugotavljajo, da je šlo tudi v AvsRci Offenbacha za posmeh-Krito vladajoči Dbi. Tega si Foerster in Pes(ja)kova nista mogla - najbrž tudi nista želela - privoščiti.

Sčk je imel - še po II. vojni - tak uspeh predvsem zato, ker je bil tako (igrano) naivna podoba NeČi Slova. Ustrezal je Ideapredstavam Slcev o sebi, v njem so se videli kot NeČi ljud, svet je bil RR če ne v pravljico pa v romanco, ki je kot žanr najbližja pravljici. V nji nastopa Zmaj (grdi trgovec, ki terja od Minkine matere Majde takojšnjo vrnitev dolga), Rešitelj (Chet), ta pa si deli vlogo Rešenika s Franjom, ki je ErS ljubimec srečnega kova. Nevarnost, ki nastopa v **Sčku** za NeČi jagnje Minko, je ravno tolikšna, da se zdi verjetna, ustreza Čl izkustvom, obenem

pa je tako po sreči rešljiva, da ustreza ČD PSti, ta namreč bazira na naklonjenosti Sreče - Usode ali Milosti - Slcem-Slkam. (Če pišem Slci, mislim tudi Slke, pač skrajšujem ne na moški spol, na tega le slovnično, ampak na Čla; Čl je pač beseda moškega spola, zanjo nisem posebej odgovoren. Feministke bi morda želele, da bi pisal zmerom tudi Že-obliko besede, kot to počne Močnik, a naj se nekam pišejo ...)

Funtkovi - Ipavčevi - **Teharski plemiči (Piči)**, podrobno sem jih obravnaval v Pnizu **KoC 1 (Nadčlovek Blaže in princesa Nežica)**, razvijejo ali nadaljujejo, kar je že **Sčk**. Nevarnost s strani Hudiča, celjskega grofa Urha, obramba NeČi Slcev, je v **Pičih** bolj PsVojTipa; v obeh dramah gre za rešitev-spravo, za uresničenje sreče na osnovi ErS dveh ljubimcev, tu Franja in Minke, FranMine, Minfrana, tam Marjetice in Ivana, vse pa ob Nardomovinskih in lokalnih - deželnih in še ožjih - vrednotah. V **Pičih** je vrednota Štajerska, Celjski okraj, posebej Teharje, v **Sčku** Kranjska, v nji kot središče-biser - to se stalno ponavlja - Gorenjska, sredi Gorenjske njen in s tem obč. Slibiser Bled, za katerega je že Preš v **Krstu** zapisal, da dežela krajnska nima lepšga kraja, kot je z okolšno Bled, podoba raja. Res, za raj gre.

Sčk je že četrti libreto, ki ga podrobno analiziram v **RSD**. Začel sem z analizo Vilharjeve **Jamske Ivanke**, analiza še ni objavljena, tudi še ne končana. Nadaljeval z analizama **Pičev** in Lendovškovega (tudi Ipavčevega) **Tičnika**, glej **Peno**. Po nastanku je **Sčk** tretji po vrsti. (KasO: pozabil sem omeniti svojo analizo Grdinovega-Berksove libreta **Princesa Vrtoglavka v KoC 1**; kasneje - letos - sem napisal tudi razpravo o Grdinovem-Knafličevem libretu **Majda oz. Kmečki teater**, izšla je v Pnizu **Nast 4** ali **Starši-otroci**.) **Ivanka** je izšla 1850, **Tičnik** uprizorjen 1866, **Piči** 1890. Lahko bi upošteval še Devovega **Belina**, 1870, o njem sem napisal prvi del razprave, glej Pniz **ZSD 1 (Zlo in s(i)la kot izvor)**. Kasneje sledijo opere, kot Parmov **Urh, grof celjski**, 1895, tudi po Funtkovem libretu, Gerbičevi dve, od katerih je bil uprizorjen le **Nabor**, a šele po skladateljvi Si, 1925; druga, **Kres**, sploh še ne. Gerbič je dirigiral **Tičnika**, **Piče**, **Urha**. Micelij.

Ko sem pregledoval **Repertoar slovenskih gledališč**, 1967, sem naletel na Gedljevo ime. Najprej kot na prevajavca številnih dram, nato kot na režiserja. Od 1875 naprej režira v Dramatičnem društvu tako rekoč nepretrgoma, Raupacha, Scriba, Nestrova, Ogrinčeva **Mejo**, Kotzebuea, Anzengruberja, Goldonija, Schillerja, Ogrovo **LjDa** (1877), Dumasa, Alešovčevega **Dimeža**, Potočnikovo »izvirno zgodovinsko žaloigro **Dan slave ali krščansko-turška vojska**, 1878, Linovo **Micko**, med leti 1875 in 1878 razen ene vse uprizoritve! Pa spet od 1883 do 1884 vse (18 po številu!), 1889 režira Voševe **Svoje**. Po 1913 njegovih - mnogih - prevodov ne upoštevajo več, zastareli so. Režira tudi opere, od 1875 naprej do 1884, med njimi Donizettijevo **Hči polka**, Vilovo **Ivanko**, Alešovčevo (glasba Stöcklova) **Čaravnico**. Z Gled lista, katerega faksimile je objavljen v omenjenem **Repertoarju**, se vidi, da je tudi - morda celo veliko - igral, recimo v **Dimežu**. Tedaj se je pisal še Kocelj. Predstava **Dimeža** je bila »na korist igralca in pevca dram. društva Josipa Kocelj«. Na letaku - spodaj - piše celo: »K tej predstavi vljudno vabi Josip Kocelj«, tako rekoč Pvtno. Igravci so bili tedaj gmotno reveži; navada je bila, da so si s takšnimi predstavami vsaj delno napolnili žepe. - Zakaj se je Kocelj RR v Gedlja? Ali pa je bil - verjetneje - prej Gecelj? V **SBL** njegove biografije ne najdem, tudi Mrc mi ne ve pomagati. Na dan, SLZgarji pozitivističnega tipa, še zmerom ste in zelo potrebni! (KasO: Naj popravim, kar sem zgrešil v **ČD 5 (Peni)** in razpravi **Angelska sprava**. Nisem upošteval, kar piše Anton Trstenjak v **Slovenskem**

gledališču, 1892. Navajam stran 90, na kateri Trstenjak omenja med prevodi tudi **Sovraštvo med bratoma**: »To je igra **Angelj miru**, ki jo je poslovenil I.S. Gombarov, Josip Gecelj pa jo je izdal in tiskal l. 1882 v Zagrebu za svoje izvorno delo.« Kaj je res? Kdo je Gombarov? Na dan novi Franceti Kidriči! - Naknadno pa sem odkril v **SBL III** v sestavku o Ivanu Skuhali (avtor sestavka Vrbnjak), da je Gombarov psevdonim Skuhale, ki je priredbo **Angelja miru** »poslal 2. februarja 1880 Dram. društvu v Lj.; tu jo je vzel Josip Gecelj« itn. Podatek iz »Pajkovega gradiva«.

2

Sčk je - najbrž tudi zato, ker je žanr operete - posebej nazoren primer, kako se raziskovanje resnice RR v SpS gesla; masa to ljubi. Kar zveni pri CHosu, **Strast**, pri Ogru, **LjDa**, pri Jurč-Kersu, **Vice**, pristno, je v **Sčku** reklamno. Operete so kot žanr že zdavnaj model, ki zastopa tržnost, njihov uspeh je odvisen od prodanih vstopnic. Nihče ne bo pisal operete za predal, kot raziskovalno nalogo. **JTugo** lahko ostane v predalu, čeprav so drame najmanj namenjene predalu; **Sčk** ne. V **Sčku** ni ničesar, česar ne bi že poznali od že znanih ČD, nastalih v 60-ih letih. Zasluga-namen **Sčka** je občinstvu podati vrednoto ČD-NKNMeša tako, kot da so trajne, od nekdanj, samoumevne. Za neko gibanje, kar je bilo takratno Slov, so dela kot **Sčk** (sploh pesmi, RR pesmi kot lit tekstov v péte pesmi, odtod pomen Gregorčiča kot uglasbenega avtorja, ne brez razloga imenovanega - goriški - slavček) izjemno koristna. Kot za Ptjo-NOB uglasbene koračnice in lirske pesmi, od Borovih **Hej brigad** do Ribičičeve **Na oknu glej**. Tudi v tem je poseben pomen lpavcev: da so skladali zborovske pesmi, samospeve, enako pomen Aljaža, Volariča itn.

Prizorišče v **Sčku** je podobno tistemu pozneje v **Pičih**: lipa, Gilna, središče AVS, v ozadju Triglav; ta se od Teharij ne vidi. Lipa je ZnaSi za Slov; glej zvezo z DaSD, v kateri je lipa Rad osmešena, Fritzeva **Lipicanija**, glej mojo analizo v Pnizu **DaSD 4, ZgoLi (Zgodovina Lipicanije)**. V DaSD se zaključijo vse, kar se je začelo v SSD oz. v ČD. Začelo z zanosom in vero, končalo v blatu.

Odveč bi bilo podrobno navajati in analizirati vsak citat iz **Sčka**, preveč jih je, vsi govorijo-sporočajo isto. Jemal jih bom kot skupine, saj se nenehoma - Strno - ponavljajo. To ponavljanje ni toliko diletantizem-nerodnost kot namen. Bistvo reklame je, da je enostavna, zlahka prepoznavna in da se kar naprej ponavlja, s tem se zapiči konsumentu v nezavedno, zleze vanj. To se je Peskovi posrečilo.

V ČD je osrednja vrednota Sreča; glej posebno moje analize **Kdor** itn., **ČD 3 (Svoji - naši)**. Bog, ki je v ČD Nv, a takšna, da dela Slcem dobro, skrbi za to, da odvrne od Slcev nesrečo, da jih obdaruje s srečo. Sreča je ena najčesteje omenjenih besed v **Sčku**. Navajam jo v Raz zvezah - Franjo: *Nezmerna mi sreča/ zdaj v srcu igra*. (Beri: neizmerna.) Srce je enako česta vrednota, s srečo sta Not povezana: sreča je za tiste, ki imajo pravo - miločuteče, ErS in za Domovino vneto - srce. V MSI ČD rišem(o) ravno srce kot Tem ZnaSi: za Snoja in Marico v **LjDa** itn. Naj navedem - za primer - celotno kitico Franjeve uvodne arije v drami:

*In - sreča, veselje! -
njej blizu sem zdaj,
in spet domovine
abdaja me raj!*

»Njej« pomeni Minki, ErS, a v Not zvezi z Domom in Domovino; ta zveza je Strna, nujna. Izraz »raj« kaže, da gre v ČD za Tijo. Slja je razumljena-predstavljena kot začetni vrt Eden - kot paradiz ali raj - v njem so vse lepote, je sama Lepota kot takšna, vse je dobro, milo, popolno, razen Kače; Kačo zastopa zapravljivi trgovec, ki spravlja Minko-Majdo na boben. Ko je ta nevarnost odklonjena, je Slja spet raj, ker je raj po Stri, raj kot ldbit. Kar ima ČD za projekt - IdeaHarKld -, je podano v **Sčku** že kot doseženo izhodišče, v **Sčku** doseže ČD oz. SNKNM svojo realizacijo. ldbit kot IdeaHarbit je Tem dejstvo, resnica, zemlja. Niti se ni treba truditi, da bi jo naredili, le vrniti jo je treba, ker so jo medtem zle sile (Kača) poškodovale. V tem pogledu je **Sčk** izviren oz. ima svoj poseben pomen. Projekt IdeaSlova in spomin na dejstvo IdeaSlova se Not vežeta kot neuničljiv blok.

Kasneje je SIZ našla nove ES primere za Kačo (Libce, Komste), že v času **Sčka** Musle, protestante itn. Zamenjavajo se ES vsebine, Stra ostaja ista. Le da je enkrat RadVojtipa ali Radideološko ekskluzivna, **Blejke**, **TKriž**, drugič manj strašna. V **Sčku** grdi trgovec iz Rado(v)ljice niti ne nastopa, le omenjajo ga. Za opereto ni dobro, če je kak lik pregrozovit. Zadošča, da je smešen, če je Neg. Recimo oskrbnik Štrukelj.

V analizi **PesPreša** bomo videli, da sta drami sorodni, recimo v poudarjanju miline, cvetlic, Nve kot blage. V ospredju je Lepota kot vrednota. V **Sčku** je vse lepo: od Nve do duševnosti Slev. Franjo se je pravkar vrnil iz tujine, kjer je doštudiral, analogno kot Ivan Značajnik v **Smb**, a z bistveno razliko: v **Smb** se je vrnil v Rad razočaranje, pričakoval je zvesto dekle, Milko, naletel nanjo kot na soprogo lastnega brata, medtem ko najde fr(anjo) Minko enako, kot je bila pred - recimo štirimi - leti: NeČi devico, ki ga čaka. Romdrama (**Smb**), ki je na robu Trage, je predvsem Mela; prav tako Romdrama (**Sčk**) pa nevarnost zla hitro odžene, vsa je osredotočena v milo idilo. Romžanr (Mela) ima prav tako kot ostali več Rc: temnejše in svetlejših barv. Tudi **Smb** bi se dalo brati kot romanco: Ivan nazadnje premaga zmaja, ki pa tokrat ni zunaj njega (zli trgovec ali Baldo v Tavč-Nučičevem **Svitu**), ampak je v njegovem lastnem srcu kot zagrenjenost, Sš, Neg čustvovanje.

AKPLEL kot temelj IdMa - metafizike - se kaže do najbolj SpS modelov. Za Peskovo je Lepota izjemno važna. Minka je prelepa, Slja-Gorenjska je prelepa, Nv je prelepa itn. Peskova daje poseben pomen Hedu, kar tudi ni novo v ČD, dobi pa zelo izrazito obliko. Deli se na nasprotji: nizki telesno uživaški Hed, sla po - preobilni - hrani in pijači (a je dana že v prvih ČD, v CKosa **Strasti**, lik Černeta), lik Štruklja, in visoki duhovno ErS Kul Hed, ki ga pišem Est(etski)Hed. Ta Est(etskost) velja tako za visoko umetelno Kulo, ki jo zastopa Chet kot učitelj petja, kot ideolog velike Opere, in velja za Nvno Lepoto, ki jo ima sama Zemlja kot SINv (Triglav, Bled itn.) in ljudje-Slci v nji, bodisi kot lepi obrazi, kot lepa - s tem tudi dobra (pomen etiket!) čustva in celo Lepota Nv Kule. NvKulo zastopa Minka. Poje namreč lepo kot slavček. Nikjer se ni šolala, a je njen glas kristalno čist, čudovit, popoln. Nv ima sama v sebi Kulo. Le pri tistih je nima, ki odpadejo od prave-pristne lepe Nve, ker so deformirani, spačeni v smeri nizke karnističnosti, žretja in zapravljanja, površno DekHedž.

Ko se Fr vrne, vidi, da »vse je kakor je bilo prej«, nasprotno kot za Ivana v **Smb**. »Čarovno lepo.« Čarovnost se večkrat ponovi, kot čar ipd. Gre za posebej Poz-lepo obliko čustev in dežele: za Magsvet, ki ni v nasprotju ne z NKNM ne s KC; »čarovno« pomeni čarobno, pomeni Poz Fasc(inacijo), kakršno širi okrog sebe tudi MMB. V **Sčku** se kar naprej ponavljajo izrazi navdušenja - navdušenje je tudi osrednja vrednota -, kot je tole frevo: »Bog te sprimi čista, deviška narava! kličem na novo navdušen od tvoje rajске lepote, in tudi ti, narava, prijazno sprimi njega, ki se veren in ljubeč vrača v tvoje naročje!«

Veren pomeni oboje: pobožen (ugodno za KC občinstvo) in zvest - vsemu, kar je dobrega. Nv je v središču kot lepa in prijazna-blaga. Nobenega viharja, kot je v **Smb**, v katerem se angel - Ivanka, otrok - prehladi na S. V **Sčku** sije samo sonce. Ko gleda Fr naokrog, je »vse sprelepo, lipe šume prijazno, prijetno je uživati domovinski zrak«. Zato Fr upravičeno želi, da »bi svetla prikazen nedolžnosti« - Minka - »bila prva, ki me v domovini pozdravi!« To se tudi zgodi.

Prva pride Minka - in ne kaka zla figura, kot v pravljicah temnejše barve -, »z grabljami na rami in s srpom v roki«. To ni ZnaSi za Ptjo, Srp s Kladivom, za LR, za Razvojno; to je Srp z grabljami, ki pomeni Delorodje, še bolj pa je reklamni znak za zdravo Ž na Km. Da bi ljudje delali, tega v **Sčku** ne vidimo, nastopajoče srečujemo po končanem delu, ko se veselijo Nve in vsega; Tip: prav nič niso utrujeni. Peskova je hči visoke MešDne, bogate, delala je zmerom le tisto, kar si je želela, kar so delala Mešdekleta njenega stanu, vezla prtčike, slikala akvarele, se učila francoščine, hodila v Gled; na Km gleda kot na idilo. Prežih bi se v **Pernjakovih** ne strinjal z njo, tudi ARRemec v **Užitkarjih** ne in ne Potrč v **Kreflih**. **Sčk** je zelo daleč od RealD.

Naj navedem tudi Minkino arijo:

*Nebeško sonce vliva
upanje v srce,
in klasje in cvetlice
o sreči govore.*

Iste vrednote - celo izrazi - kot pri Fru. Le da so še bolj, Minka je Že, poudarjene rožice, kot že v začetku **PesPreša**. Minka je tudi »vesela«, veselje-radost se prav tako kar naprej ponavlja(ta) kot vrednota. Slci - ne le Gorenjci - so veseli ljudje; zakaj ne bi bili, če živijo v raj! Nanje sije »nebeško sonce«. Tudi to je ČDTija: sonce=nebo=Nv. Če česa, **Sčk** ne dopušča enačbe, kakršno sem dal v naslov knjige iz Pniza **PrSD: Ne=Pe**, nebo=pekel. ČD temelji na samoumevni predpostavki, da nebo ni pekel; da je pekel deformacija, zlo od zunaj, v **Sčku** prihaja iz Radoljce, ki je že pokvarjen trg, medtem ko je Bled NeČi svet; Peskova zamolči, da je Bled 1872 že turistični center. V začetku 19-Stola sicer še ni bil, a igra se dejansko dogaja okrog 1870, čas Ilirskih provinc je le videz, Zun znak. Bi bilo treba ob **Blejkah** upoštevati še Govekarjev **Šari(vari)** kot RR ČD v RMg ludizem? Tudi **Šari** se namreč dogaja na Bledu.

Kar je bila v **Smb** Ivanka, je v **Sčku** Minka; Fr ji pravi »angelj«. Tudi angeli sodijo v ČDTijo. Kar je v KC svetu, ČD - NKNM - RR v svoj VIS. Angeli niso več duhovna bitja, ampak konkretni ljudje: lepe-NeČi Silke. Gecelj naredi lik Iv(ank)e za mediacijo med realno zrelo Že in Katangelom, Iva je še otrok, medtem ko so v SarD - **Nesta** itn. - liki skoraj že zgolj duhovno-verski, MMB itn. Minka je sinteza; sprava-sloga v obliki spojitve vsega Poz. Č-angel. (KasO: v pričujoči razpravi

pripisujem avtorstvo **Smb** Geclju, ker sem šele kasneje odkril, kaj ugotavlja Trstenjak: da Gecelj niti prevajalec **Smb** ni. Ker zadeva ni razčiščena, ohranjam Geclja kot avtorja; ni važno.)

V dvospěvu pojeta ljubimca o vrednotah, kot so: »milo čudo!«, »lepa, zala deva«; fr: *in čutilo/ se premilo/ v srcu meni zdaj glasi!*« Poudarek je nenehno - Strno - na milem čutenju, tj. na milem ĚstHedu. **Sčk** ni v ničemer blizu kakemu janzenističnemu ali kalvinističnemu asketizmu, temu je enako oddaljen kot Kar(nističnemu)Hedu, tistemu, ki ga postavi v prvi plan v DaSD Kmecl v **Andu**; Kmeclov And - Smole - je neizmerno Raz od Serčeta v Smoletovem **Varhu** in od Anda v **PesPrešu**. V **Sčku** je Ćl srce točka - milega - čutenja, ki je samo na sebi prelepo. Sinteza vsega Poz je dana vnaprej kot IdeaHarld.

Kar si je Ivan Značajnik želel, to fr dobi; *Ne čutiš-li, da nama vzhaja/ največe sreče žar?/ Da, ljubim v tebi/ vse, kar je sprelepo./ Vonjave ljubim, rože/ sladko - tudi on, ki je Mo, ker je blag. Skratka: Vse ljubim, kar na zemlji/ resnično je lepo.* Fr - **Sčk** - je poudarjena Ěstld. Seveda tudi Ět(ična)ld, a ta je samoumevna, zraven; podčrtana pa je Lepota. Peskova je imela posebno razvit čut za Lepoto, Gec(elj) se je zanimal, vsaj v **Smb**, predvsem za etiko. (V Pvt Žu je bil babjak). ĆD združi oboje. RKPLE(tos)L(epota).

Par frMin je že dosegel Nsvet: *O sladkost glasov,/ svet je za-me nov!* Za NSvet si ni bilo treba prizadevati, kot si je Klodič za KplldeaDb, **NSvet**, ali Miheličeva v **BSSvetu** za KomldeaDb. NSvet je v **Sčku** že kar tu: v srcih ĚrS ljubimcev. To velja za vso - za PSt - ĆD. NSvet nosita s sabo Snój-Marica, **LjDa**, Dragič-Manica, **Vice**, Slavec-Zora, **Svoji** itn. Nosijo ga v srcih, ker so ti ljubimci dar neba; fr Minki: *Prisrčno dete ti neba,/ in moja boš na veke.* Ne moja v pomenu enostranskega pollašćanja, kot se hoćejo Neg liki polastiti NeĆi deklet, Grabež Polonice v **Bobu**, Plövel Zore v **Svojih**, Nemin Matilde v **Penah**, dr. Potokar Klare v **Ministrovem pismu**. V IdeaĆD **Sčku** se oba ljubimca pollašćata drug drugega, s tem se oblastništvo ukinja, tako ĆD veruje, vsak od njiju je Gos in hlavec, a hlavec nadvse rad, saj hoće služiti ljubljenemu. Mar je ta tip RomĚrS (nastaja v ZahĚvri konec 18-Stola, razvije se v 19-Stolu) blizu Dgu, kajti LdDr pomeni, da je Dr za Dra Dr? Moment pollašćanja - si »moja«, si »moj« - vnese v njuno medsebojno razmerje moment, ki ga na zaćetku, ko sta oba opojena od Sreće, še ne razumeta. Kaj kmalu se bo pokazal, neizmerno razvil. Začne se skoraj blago, a že vidno v ĆD; v **Zetih** se skuša srćklana soproga Olga polastiti moža Feodorja Vrtnika. ĆD je Prikr. Morda še ne Zamol, ker se še ne zaveda, kaj čaka IdeaĆla. Ali pa ve že veliko več, kot (po)kaže in se NKNM le dela, da je naivno.

3

frMin sta glavni par; ob njiju bistveno manj pomembna, pa vendar važno za razvoj dogodkov sta zakonca Chet in Ninon. Ona je brezbarvna, ponavlja za možem, on pa kot predstavnik visoke francKule, nekakšne Kul aristokracije, zastopa stališće Peskove, ki ne bi rada omejila vsega svojega Poz nagnjenja le na odnos do Slcev. Peskova je bila nemško in široko šolana, v svojem času je sodila med najbolj ćislane Mešlzbe Žetipa. Ker hvala ćesar koli nemškega, tudi Goetheja, ni

bila primerna, je umno izbrala neplebejske Francoze, ki so pevci, Pol neizpostavljeni. ČD je le NKNM, torej ne more ravno preveč zagovarjati PIKa ancien régima.

Razlog za nastop tega para je v tem, ker je hotela Peskova pokazati, da je mogoče obe ravni uskladiti: visoko umetelno Kulo in Nvno Kulo ali KulNvo. Ker je Minkina mati dolžna grdemu trgovcu-zapravljivcu 200 goldinarjev, sicer ju bo vrgla baraba iz njune koč, ponudi Chet ta znesek Minki-Majdi, če gre Minka z njim in Ninon v Trst, kjer se bo učila petja. Minka poje namreč tako božansko lepo, tak dar je, da ji Chet obeta veliko kariero; z njo vred bi se okoristil tudi sam. Utvidika ne omenja, a to sodi v Prikr, ki je Strno. Chet poudarja, da bi Minka v tujini - v velikem svetu opere - zelo uspela, potreben ji je le študij, da bi dosegla tisto profesionalnost, ki jo opera terja. Ko bi uspela, bi povabila k sebi tudi mater. Za ČD vendar nesprejemljivo: Minka bi ostala v velikem svetu, za Slce izgubljena.

Na vrhnji ravni je zgodba Zun tipa. Če pa vsaj nekoliko poznamo biografijo Peskove, vemo, da je bila razcepljena med Nem(ško)Brž in SNKNM; odločila se je za Slov. V Minki slika - na RR način - sebe. Najbrž ni bila tako nadarjena kot Minka, najbrž v tujini ne bi uspela, **Sčk** je RR stvarnosti v Idearazmere, a sama dilema, v kateri se je znašla Peskova, morda že od tedaj, ko je bila kot otrok v neposrednih stikih s Prešom, je bila gotovo realna in trda. V **Sčku** izpove-zagovarja svojo odločitev pošteno, prijazno prepričljivo. Seveda z dodatnimi momenti, predvsem s idealizacijo.

Tak dodaten moment je, da se je hotela Minka žrtvovati za mater - požrtvovalnost je spet Katvrednota -, oditi s Chetom na tuje. Tako rekoč sama od sebe se proda Chetu, ta da njeni materi potreben denar, a ko Minka že odhaja iz domovine, ki je Gorenjska-Bled, Chet, ki je dobrega srca, ne insistira več na pogodbi; (u)vidi, da bo v tujini cvetica izkoreninjena, da se ljubi(ta) s From, da trpi; ne le da pogodbo sam odpove, tudi vračilu denarja se odpove, čeprav mu nato plemeniti Fr obljubi, da mu bo denar vrnil, a Chet na denar niti ne računa. Chet-Nin(on) podarita denar Minki kot poročno darilo; morda ne s temi besedami, a smisel darila je tak. Dasta ga iz navdušenja, ker sta srečala tako čudovit - Nvni - dar.

Sporočeno je, da visoka Ariskula in NvKula nista - ni treba, da sta - v nasprotju. (To je ena od tez Slova do NOBD.) V nasprotju je naduta PsKula, Zun Posn opičjega tipa, kakršno šiba Jurčič v **Omikanem nemškutarju**, ne pa pristna Kula kot takšna. Kula je sama na sebi Nvna; če pa se jo še dodatno profesionalizira, da postane izbrušena kot kristal, tem bolje. Peskova poudarja torej tako N(aravno) kot K(ulturno)NMeš, napol v Km Folk maski. Fr je že prestopil v Meš, saj je doštudirani (recimo pravnik), Minka pa bo postala Meška, brž ko bo s From poročena; in to bo kmalu. Morda se bosta naselila prav v Radolci, ki je bila takrat središče pokrajine. Fr bo odprl advokaturu ali notariat.

Moja babica Natalija je bila pristno sprijateljena z Dn notarja Dobravca iz Radovljice; z Natalijo sem šel kot otrok obiskat gospo Dobravčevo, o kateri se je v hiši veliko govorilo. Po vojni pa me je njen sin Milko kot sodnik - na lj sodišču - na posebno sovražno trd način l. 1959 zasliševal. Tako so se otroci BržMeša odkupovali za svoj rod. Podobno nenaklonjen mi je bil tudi dr. Globevnik, najboljši prijatelj mojega strica Borisa, PV je pošiljal k nam vsako jesen zaboj grozdja, to je bil lep dar, vsekakor pa pozornost. Josip Globevnik je bil sin Katadvokata iz Novega mesta. Tako se je SBrž spreobračala. Zdaj sva z Josipovim sinom kolega

akademika; žal tega sina - matematika - osebno ne poznam. Očitno se je prav tako odmaknil od očeta Polika, kot jaz od svojega.

Peskova se trudi, da ne bi delovala kot zgolj lokalitetno pristrana. Chet in Nin govorita-pojeta med sabo po francosko, v stilu: *Sprelepi A sprelepi A! O la belle, la tendre voix! Ce son precieux, cet a!* »A« je visoki ton, po katerem je Minka znana-znamenita daleč naokrog. Francoski par takoj ve, koliko je Minka - zaradi svojega pevskega daru - vredna: *Ce grand tresor! plus precieux encore que l'or.*

Chet se zanima, kdo je ta glas; od krčmarja izve, da je to Minka, »po vsi okolici imenovana slavček, ker tako prijetno poje«. Par ima posluh za tak glas; v duhu Francokokoja - Marije Antoinette - prav išče Km specialitete; v Chameau stilu. Razlika v okusu se vidi tudi iz izbire hrane. BarŠtrukelj žre pečenko, piščance, naročil jih je, Chet jih odkloni, Chet je kot DaSlci: za domačo hrano, ekolog! Zaželi si »kos domačega rženjaka, to bi se nama jako prileglo.« Minkin Nvni glas-dar je analogon temu domačemu kruhu. Krčmar govori kot iz DaTeVe reklam; **Sčk** je morda prva Sl turistično tržna reklamna drama. Seveda v okviru ČD, a ni le NKNM ČD, je tudi že Folkimidž. Čez tri desetletja bo ta svet slikal že - in kar najuspešneje - Gaspari. Danes pa ga je vzela v zakup najbolj znana Sl stranka: Gibanje za zdravo prehrano. (KasO: tudi za zelene, tj. skoraj Sv pse, glej Jago babo Močilnikarjevo iz Borovnice in njenega ideologa Šterbentlja, ki nameravata nadomestiti Čloštvo s pasjim rodod. Zakaj pa ne? Ivan in Karla Mrak sta pripisovala mačkam več sposobnosti za stik s Tr kot ljudem. Treba je biti Člu res zelo naklonjen, da vidiš v njem nekaj, kar ni vredno le likvidacije.)

Krčmar: »Ravnokar je dekla polno pinjo surovega masla prinesla s planin, in Gorenjke znajo umesti ga. Iz same stopljene smetane je, okusno ko orehova jedrca in rumeno ko zlato.« Zlato je surovo maslo, zlat(o) (l'or) je Minkin glas. No ja, za DaSlce je v putru preveč kalorij, a glavno je, da je domačega izvora. Kot da že piše na njem: Made in Slovenia. Na to se je zreducirala DaSlid. Šel in njegovi DSDlzi bi se trudijo, da bi Slid utemeljili globlje: na SKršKulldi (na **BS**), a niso posebno uspešni. Le dobro prodajajoča se blagovna znamka bo v LD-PM primerna Sl prepoznavnost, kot rečejo ldi. KC postaja vse slabša firma, gre v konkurz.

Par kultivirano domačnostno jé, »za sceno« pa skrbi za njegovo ekscelentno prebavo Minka, ki kot že vnaprej plačana prepeva: *Od njega se sanjalo/ mi davno, davno je;/ po njem le hrepenelo/ vže dolgo je srce./ I našlo ga je, sreča! Najlepši dnes je dan,/ kak so cvetoči logi, kako mikaven plan! Chet uživa: Kaj čujem, spet prelepi glas,/ kako njegov me čara kras! Poslušal rad bi noč in dan,/ kar poje angeljski sopran. Minka naprej v istem slogu: *Pojo mi mile ptice/ zdaj pesmi vse nove .../ Zbujena sem, a sanje/ me vzdigajo v nebo. Chet poveže nebo z zemljo, Kat z imanenco: *Nikar v nebesa gori iz zemlje,/ osreči tukaj, slavček, nam srce! To je povsem Dgč poanta kot v **Blejkah**. TS tukaj mora postati - Peskova in Slci vemo, da že je - nebesa. Minka-slavček je garancija, da so na zemlji že nebesa, saj je Minka K-angel.***

Sledi, kar sem že omenil: zgodba o tem, kako podi grdavš Že(nski) iz bajte; Chet se vmeša, ker ve, da je »zaklad, ki ga hrani tvoje grlo, zlato, čisto neprecenljivo zlato.« Zvemo, da sta Že delovni-marljivi, a to jima ne pomaga; mati se ni zadolžila zaradi svoje, ampak zaradi sinove lahkomiselnosti; da ga je izvelkla iz težav, si je sposodila 200 Gld; Minkin brat je tudi ena od deformacij, ki se kot kače kar naprej od nekod pojavljajo. Krivda ni pri Slcih kot IdeaHarkldi, ampak pri tujcih, drugih: »slaba družčina ga je zapeljala«; Slc je dober, a včasih prenaiven.

Brat je bil mlad in lahkoveren; če ne bi vrnil denarja, bi šel v »ječo«. Mati in sestra sta se žrtvovali zanj. Ah, kako je Slc DČ!

Trgovec, od katerega si je Majda sposodila denar, je bil korekten; a kaj ko je umrl, spet ena od nevarnosti, ki prihajajo od Konte. »Njegov dedič, mlad in divji človek, ki je v kratkem času vže zapravil skoro vso dedščino, zdaj uboge dolžnike neusmiljeno tirja.« Peskova sporoča: niso vsi trgovci zli, ni zel trgovski stan, sama je (bila) poročena s trgovcem. Eni so v redu, drugi roparji. Omenjeni dedič niti ni oderuh, kot Grabež iz **Boba**, je zapravljivec in egoist; KarnHed stil. Starši spravljajo skupaj, Dekotroci pridobljeno raznesejo.

V Slji se je to dogajalo že zdavnaj; v prvi polovici 19-Stola je Klas primer ravno And, tako rekoč vse je zapravil, pognal po grlu, z ženskami, glej Kmeclovega **Anda**. Ne bi mogel od premoženja, ki ga je imel, dati več za založništvo in prej, ne šele z **Varhom** 1840, v času svoje Si? Ne bi mogel knjig izda(ja)ti v Angliji, kot so jih FrancRazsv na Nizozemskem, Pierre Bayle? Smole ni dosegal višine, ki mu jo pripisujemo. Trubar je vozil Sl Prot knjige na Slsko skrivaj v sodih, z Dalmatinom sta imela vero, And je vsakršno vero izgubil. Lbn je celo konec vere v Sv; je le še Sv kot Už.

Ko vabi Chet Minko s sabo, je ne v Rad tujino, pač pa v bližino Trsta: »In kar je več ko vse, čula bode na primorji jadranskem svoj jezik in človek se nikoli nesrečnega in zapuščenega ne čuti tam, kjer ga pozdravljajo glasovi sladkega materinega jezika.« To je kar načelna apologija Slščine, rodnega jezika, čisto v duhu sladke EstStKlde. Mati, domovina; le še bog manjka. Mati je Majda, zanj se Minka žrtvuje in gre kot suženj na galejo, ki pa ne bi bila galeja. Domovina je dežela in Nar, jezik Slščina in gorenjska Zemlja. Boga lahko razumemo kot Folkreligijo z MMB: kot prepoznavni znak Bleda in Gorenjske: blejski otok in Brezje. Sinteza-sloga: IdeaHarld.

Chet se že veseli uspehov, Minka bo pela v **Faustu** Marjeto, v **Čarobni piščali** Pamina, v **Čarostrelcu** Agato, Kerubina najbrž ne, ker ga poje mezzosopran oz. kontratenor. *Boš Galce navdušila ti*, boš kot Mignon: *pojdi v mesta, / kjer ti lavoro cveto!* Peskova-Chet aludirata na Goethejevo pesem, ki jo je uglasbil v operi Thomas: *Kennst du das Land, wo die Zytronen blühen?* ali tako nekako, navajam po spominu iz mladosti.

Minka trpi: *Gorje, oj zapustila / preljubi bodem kraj / in radost se presladka / ne vrne mi nazaj!* Ne analiziram citatov, ker so ponavljanja-gesla že znanega, že analiziranega. Fr toži z njo: *Gorje, me zapustila / vsa sreča bode ž njo, / kako bo moč živeti, / ko zgine mi nebo!* Tako tožijo tudi nekateri - bolj mili - ČD ljubimci, dr. Slavec, ker se zdi, da mu Zoro prevzema prekleti Plövel, **Svoji**, skoraj tudi dr. Snaj, ko se zdi, da mu Srebrin ne bo dal hčere v zamož, **LjDa**. A nevarnost traja le malo časa, prav za prav le nekaj minut, kajti Sreča je tako a priori naklonjena Slcem, da le za hip odvrne od njih obraz. Treba je le malo potrpeti, pa spet zasije nebeško Solnce.

Ne more biti Dgč, ker se ErS zgodba dogaja sredi močne samozavestne Sl-gorenjske koinonije (AVS-Klde). Zbor Km(etov), »ki so ravno prišli od dela, eni imajo kose, drugi vesla in mreže v rokah«, ribiči, tedaj je na Bledu še veliko rib, skoraj kot pod St Križem v Košutovem **Lovu na tune**. Stol kasneje je ribil okrog Mlinega le še osamljeni zamišljeni ribič Tona Svetina, bog mu grehe odpusti, na ribe se je bolje spoznal kot na Lito in kiparstvo!

Naj navedem petje Zbora, je Tip, kaže na primarno Id-veselje, ki je v Slcih:

*Gorenjci ljudje smo veseli
dežele premile, ljube;
zakaj ne bi vriskali, peli,
ponos saj nam vzdiga srce.
Kje take planjave,
kje take višave
v Sloveniji lepi še najde pogled?
N i k j e r ! - Le gorenjski jih ima naš svet.*

In še ena analogna kitica samobaharije. Ni čudno, da ostali Slci niso marali Gorenjcev, preoholi so jim bili; danes niso več. Peskova jih je po eni plati špiknila, po drugi pa jih je razširila na vse Slce, ki da so biser sveta. Tako so ponosni-samozadostni, da jih niti uspeh v Parizu ne pritegne. Danes je kazno, kaj je ponos: PS-rodovna samozaprtaost, junaštvo Barplemen, v Evri Srbov-Albancev, v Aziji Afganecv. V procesu globalizacije so za ponos potrebne Dgč kvalitete-vrednote; gorenjske so Arh. Ubogi PePKo se ne zaveda, za kaj se vnema: da bi vrnil Km zbor s kosami in grabljami. Prenesti hoče Bled na Rakitno, tam je tudi jezero, sicer umetno in mičkeno, a je naše - NSS - in še nepokvarjeno od turizma-globalizma. Je morda celo kdaj nastopil sam v rakitenskem Kuldomu kot fr(anjo)? Zna peti? Govori sicer že s tenorjem, a Urbovega ne doseže; Urb cvili že kot sama St Cecilija. Sami ArhSlci, ti kastrati.

Zadnji čas je, da se pojavi še pristen Kod (komičen) par: Štrukelj in Rajd(elj). Rajd je posnetek pisarja Glažka iz LinMicke, Štrukelj karikatura, priljubljena v operetah: debel, da se komaj premika, sopiha in jamra od teže, nadut, zabit, provincialni despot, ki igra Pl, a je Km, ki ga je sram biti Km. Naglušen, zato Rajdlja zmerom sprašuje, kaj da je rekel, Rajd pa mu odgovarja seveda povsem Dgč, v drugi Rci; v prvi - v pristni - Štruklja kritizira, v drugi se mu prilizuje, hlapec, a nebogljjen, le smešen, niti ne zoprni, pač tak, kot ga opisuje didaskalija: Štrukelj: »nenavadno debel« itn., Rajd »skaklja za njim, vedno po eni nogi; črn frak ima in visok cilinder; velik, suh in gibčen mora biti.« Ga je kdaj igral-pel Peček? Kot nalašč bi bil za to vlogo. Jaz se spominjam Banovca ob Štruklju-Korošcu, morda že ob Bettetu, bilo je pred pol Stola, ko sem gledal **Sčka** prvič. Ni se mogoče znebiti vtisa, da je Can v Konkordatu, **Poh**, mislil na Rajdlja; Rajd je bil preveč znan v TaSIZ, da ga ne bi bilo duhovito variirati, Peskova ga je orisala kot ubogega hudička. Pečkova življenjska vloga je bil ravno Konkordat iz **Poha**. Mnogo bolj kot hlapec Pavle iz **LjDa**. Za tega je bil, ko sem ga gledal jaz MV, že mnogo prestar; le bebavil je.

Vici, ki se krešejo znotraj tega Kodpara, so ceneni, enostavni, primerni za veseloigro. Rajd o Štruklju: *In silno, silno leni!* Štruk zmerom ponavlja isto, to je osrednji Kodvic SD: »(se ustavlja in prime z roko na uho, kakor je navada gluhih ljudi): *Kaj praviš, Rajdelj?* Rajd »(se mu klanja) *Jaz pravim: prepošteni. Da ste možak duha.* Ko Rajd toži, da bo Štruk vse sam požrl: *Gospod jih sam pojel!* Štruk: *Kaj praviš, Rajdelj?* Rajd: *Kak krasen je ta čas!* Chet par opazuje in komentira, da *smešnosti je slika!* Nato nastopa Kodpar v ozadju; Štruk pošilja Rajda po krčmarja, ker se mu mudi jesti in piti. Zoprno, a nenevarno zlo. Res nenevarno? Da imajo eni le eno kožo in so na robu lakote, drugi pa žro noč in dan in ne privoščijo niti svojemu slugu? Odtod je izšla LR. Peskova je še ne predvideva, Štruk-Rajd sta ji le smešna.

Sledi konec. Naj navedem najprej sam dramaturški konec, nato komentiram še dva zbora.

Chet kot sporočilo PSt drame: »Da bo morebiti boljše slavčeka v domačem gaju pustiti, naj v njem žvrgoli, kakor ga narava sama uči.« To je tudi v duhu Rousseauja, ne le Chameauja. Zbora sta pa: Km(ečki) in Kat(oliški). Km je analogen tistim iz **Pičev**, že iz **Ivanke**.

*Bratje, kozarce nalijmo,
čvrsto zdravico napijmo,
vince zlato se blešči.
Žalost premaga
kapljica draga,
v njej nam življenje žari.*

Vitalizem ČDMeša, Slov kot KmBr.

In še dve takšni kitici, o Že pa o naši *Zemlji predragi sedaj,/ ki nas rodila,/ skrbno gojila,/ ki za Slovenca je raj! Živela da, tra la la,/ Živi Slovenija vsa!* Anln bi se zasolil nad to preproščino, če se ne bi spomnil, da je vesoljna Slja med 1988 in 1991 prepevala taisti Tralala; vsi z roko v roki: hiperkulŠel, hiperkulGraffPij, hiperkulSnoj (mnogoženec, ne dr. Mirko iz **LjDa**), hiperkulakademikSimoniti itn. S kupico v roci, tralala, živeli MI, živela Mati Slja, Jaaanša, same take janševske planšarske. Hvalabogu so ostale folkRca Gasparijevega slikarstva in ne srbsko-afganistanska Db v imploziji, v AD. Šel in njegovi so se trudili, da bi jo spravili v AD, glej **Kanje**, a nekaj ČD umnih SpoDo ALH trgovcev-pravnikov je še ostalo, da se Slja ni utopila v zdravničarstvu in pivu. Bi dejal, da je bil Bučar kar v redu; da ni ponavljal svojega soimenjaka, a ne sorodnika - tudi pravnika - Danila **Pod Trško goro**, kar pomeni seveda pod Triglavom. Resnica: Triglav je vzpetina iste veličine kot Trška gora.

Zdaj pa še najbolj St točka drame: molitev k MMB; moli Mešani zbor, pač vsi Slci-Slke:

*Ave Marija, devica svetla,
tebe podzdravlja narava zdaj vsa!
V zraku te hvalijo mili glasovi,
jezerski doli srebrni valovi,
drobne vijolice s svojo vonjavo
sladko dihljajo spodobno ti slavo.*

*Naša molitev oblake prešine,
tebi bliževa se vzoru miline,
gori, kjer angelji sveti klečijo,
lepo kraljico tam svojo slavijo;
Zemlja - nebo in blaženstvo - trpljenje,
tebi izreka neskončno češčenje!*

To je vložek; na PSt same drame ne vpliva. Glej mojo analizo MMB v **RSD** na več mestih, ob Sardovi **Nesti**, posebej pa v nizu MSI-MSk **MaZgo**, **ČD 5-Pena**.

Micelij se kaže v **RSD** tudi tako, da - naj - bravec poveže Raz knjige iz **RSD**, tudi Raz Pnize in (nad)nize; mreža gre čez-skoz vse, po smereh-poteh, ki jih ni mogoče določiti vnaprej. V pričujoči razpravi o Peskove **Sčku**, naslovljeni **Naravna kultura-lepota in katoliška vera**, opozarjam na zvezo med **Sčkom** in Debevčovo dramo **Junaške Blejke**, izšlo 1912, verjetno tedaj tudi napisano. Dramo sem deloma obravnaval že v knjigi **Svetost-čudež-žrtev (SČŽ)**, napisal sem jo spomladi 1997, izšla je z letnico 1998. **SČŽ** je dejansko naslov Pniza, knjiga ima isti naslov kot Pniz, ostale v tem Pnizu bodo imele vsaka svoj poseben naslov. Kot večkrat bom zato označil to prvo knjigo iz Pniza le kot **SČŽ 1**. Analogno ravnam pri **ČD 1**, tudi ta nima posebnega naslova.

V **SČŽ 1** se lotevam tem, ki so podane v samem naslovu, so Tip za KC; danes ne bi več dejal: za FKC, ker vse manj razločujem med FKC in KC. Vse bolj sem prepričan, da če bi padla FKC, bi padla tudi KC. KC - Dapapež - to ve, zato je po II. Vatikanumu regrediral k Strnim temeljem KC, danim tako v **Čvih** kot na Nikejskem koncilu. V **SČŽ 1** postopoma analiziram KMg drame, najprej Lavtižarjevo **Grof in opat**, naslov tega 1. dela knjige: **Samostanski čudež**, naslov same razprave: **Čudež kot potrdilo svetosti**. Že tu se vidi Tem - Strna - razlika med ČD in KMg-Refc. Za Peskovo je Minkin glas tudi čudežen - visoki A -, ker je neznansko lep, čist, Minka ima Abs glasbeni posluš. Njegova čudežnost je v tem, da potrjuje tezo NKNMeša: Kula je utemeljena že v Nvi, izvira iz same Nve. Višja Kula je koristna, strokovno izvežba Nve darove, a ne doda nič bistvenega. Nv je sama že bistvena Kula. Nv je - zato - tudi sama na sebi čudežna; v nekaterih točkah prihaja ta njena čudežnost na dan. Minka - Abs nadarjena pevka - je taka točka ponavzočenja Nve kot božanske. Nv za NKNM ni Per bog, je pa božanskost-božjost. In božjost je čudežnost. Odtod sledijo potem prehodi od Mag verskega - čudež(nost) - k vse bolj sekularnemu; glej zaporedje pojmov-vrednot: čudesnost, čudovitost, (za)čudenje. Začudenje je že pojem verske Fije, dan pri Platonu in prej, pri predsokratskih Fifihi-magih.

V drugi, v 1. delu **SČŽ 1** obravnavani razpravi, naslovljeni **Čudež v duši**, ob Pregljevi dramu **Kamposteljski romarji**, analiziram, kar je sporočeno v naslovu razprave, ta vidik pa zlahka - nujno - apliciram tudi na ČD. ČD je kot stvaritev NKNMeša platforma RLHa; H kot H(umanizem) pomeni, da se Nv Strno razkriva in izraža v Člu, skoz Čla, skoz njegovo notrino-duševnost. Duša je sicer posebej Katpojem, a ga RLH ne odklanja, le razlaga ga po svoje: kot duševnost, kot sovpadanje Čl duševnosti s Čl Pervestjo, ki je prav tako Nvna, izvira iz Nve.

Da bi Minka (**Sčk**) lahko tako lepo pela, ne zadošča zgolj Zun Nv; Nv mora biti enako Zun in Not opredeljena, enako Lepota Bleda-Gorenjske-Slje-Zemlje kot Čl duše(vnosti), v kateri se NvKula še posebej nazorno izrazi. Minkino petje ni lepo, ker bi bilo profesionalno popolno, tehnično bravurozno, ampak ker sega Člu do srca. V tem se kaže Peskin Rom(anticizem), ki pa je bistvena poteza NKNMeša; v Klas-ČD je zadrževan, a dan, rišemo ga z ErS ZnaSi: s Srcem(a). Pri Minki pomeni Srce dvoje: ErS do Fr(anja), etično - še v duhu FP maternalizma - do Matere, obenem pa Kula kot glas(bena). Chet in njegova žena občudujeta Minkin glas - preden Minko sploh spoznata -, ker jima ta glas vstopa v srce, ju presunja. Minkin

glas odpira Zun Nvo tako, da Čl, ki ta glas sliši, doživi dokaz, da ima Nv tudi notrino-dušo. Takšna ČlNv duša je Kulduševnost in obenem čudež.

V 2. delu **SČŽ 1** obravnavam dramtizacijo Turnškove povesti **Božja planina** v povezavi z negacijo njene PSt, uprizorjene v Svetinovich **Vrtovich in golobici** kot primeru DaSD. Naslov 2. dela je **Romarski čudež**, ker je motiv **Planine** romanje (Pregljevi **Romarji** so uvod v romanje na Višarje, kjer se **Planina** dogaja, so prehod med 1. in 2. delom **SČŽ 1**), naslov same razprave pa: **Iz blodnje v blato**, to je tema-sporočilo **Vrtovich**, in **Iz videnja cerkev**, to je sporočilo-motiv **Planine**. Preprost Km pastirček Pavlej in še bolj njegove ovce namreč ugledajo na Višarjah MMB, na mestu pojavljanja MMB sezida KC nato cerkev, ki služi romanju in čaščenju MMB, MMB dela tudi ČOzdre, slepim vrača vid itn.

Stk kot ČD-NKNM drama sicer ne tematizira romanja, RLH ga - vsaj v KC obliki - ne pozna. Se pa da romanje razumeti tudi Dgč; da se ga RR v tip obiskovanja čudežno-čudovitih Kuldogodkov, analognih romanjem k točkam pojavljanja MMB. Tudi zato KC ni podpirala nastanka RLH-Kule, Gleda: ker se je z opero in dramo - sploh z javnimi Kul nastopi-uprizoritvami-prireditvami - pozornost občinstva selila od KC, od cerkev, k profanosti (prej je KC sama uprizarjala svojo opero in dramo), najprej na javne trge, nato na posebne prostore, kjer so se dogajale Kulprireditve, te pa niso bile v okviru KC, niti organizacijsko niti ideološko. Na trgih-ulicah so se te prireditve razvijale v smer ljudSv - tudi Lum - teatra, v Tradi grške Kode, Tespisovega voza; Rad izvedba tega je v DaSD-DaSGledu Ana Monro oz. prireditve v Karunovi pod idejnim vodstvom Roze Rozmana, glej tudi njegovo dramtiko, recimo Rco Lin-Metastazijevega **Pustega otoka**. Ob tej anarhični Rci osvoboditve Kule iz spon-okvira KC se je uveljavila visoka Rca: prenos teatra v operne in dramske hiše, glej že Shakespearovo Globe Gled, tudi Raz, med sabo tekmujoča Gled Francklasicizma, Palais Royal, Hôtel de Bourgogne itn., v katerih so uprizarjali Corneille, Racine, Molière. Tako se osvobodi opera, glej Monteverdijeve prireditve, **Orfeja** itn., tu je že motiv antično Pogcerkev, motivi so iz antične - predKriš - Zge, glej **Kronanje Popeje**, tisoči motivov vse do Haendla, Glucka, Mozarta, do **Kserksa**, **Ifigenije v Avidi**, **Dido in Eneja**, **Titove blagosti**. Drama-Gled danes je dedič tega razvoja-Rce.

SKC se je že konec 19-Stola - v II. Refe - trudila, da bi našla vmesno mesto med RLH-Gledom, tega je ustanavljalo Dramatično društvo, je v duhu ČD, razvije se do Dateatrov, do Drame SNG, do MGL itn., na eni in Gledom, kakršno ostaja znotraj KC, pri maši, na procesijah in sploh pri Raz obredih, ki jih je v KC veliko, vsi imajo v sebi - zelo močen - moment Gleda, sama St maša je teatrska prireditve, ki pa ji daje KC moment Sti-posvečenosti. SKC je predvsem s Krekom ustanavljala ljudske odre v Prosvetnih domovih, kjer naj bi se igrali drame, ki bi konkurirale RLH dramtiki. Za te odre je pisal Krek svoje moralitete kot **Tri sestre**, resne misterije mirakle kot **Sveto Lucijo**, Kode kot **Pravica se je izkazala**, tudi Debevec svoje **Blejke**.

Gled SPE v Argentini je skoraj bliže temu tipu teatra kot ČD tipu oz. oboje spaja. Vombergarjev **Napad** in Jeločnikovo **Vstajenje** sta bila pisana in uprizorjena na začetku 50-let v Buenos Airesu kot Psmaša, kot Katdramatika, kot sporočanje teme SČŽ. V **Vstajenju** je uprizorjena zavestna žrtev, Mojca, ki se bori zoper KompTjo, čudež je v tem, da DR premaga Rdečo zver-Ptjo; St v tem, da imajo vojaki DRe (od Junaka, ki jih vodi, naprej) karizmo St Nve, sinteze KC in SfolkTrade, St Jurija in vil Rojenic-Sojenic, s ciljem ustanovitve St-božje SND pri

koroški Gospe Sveti, torej s središčem v cerkvi. Enako PSt ima tudi Lavtižarjev libreto **Grof in opat**. Ne vem, če je bil kdaj javno izvajan kot opera; če je bil, je bilo gotovo na kakem ljudskem-prosvetnem radiu, ki ga je vodil Peterlin, te oddaje so imele namen in Stro Katsporočanja-propagande oz. evangelizacije, kot so mislile-trdile same.

Peskova v **Sčku** odkloni Minkin odhod iz Slje v tujino, ne pa tega, da bi se Minka šolala za domače Gled-operu. Tedaj - v 70-letih - Slopere še ni; sam Foerster **Sčka** RR iz operete v opero šele kasneje. **Ivanka, Tičnik, Sčk** so amaterske spevoigre, ki jih pojejo-igrajo amaterski igravci na deskah - razširjene - Čite. De facto pa je že uprizoritev teh treh spevoiger, nato **Pičev**, Parmovega **Urha** itn., dejanska RR zgolj Nvnega petja, ki ga izvaja Minka v **Sčku**, kjer poje v domači vasi, pod lipo, na senožetih in v gozdu, v umetno, že Kulinstitucijo. Minka dejansko ne poje na senožeti nad Bledom, recimo tam, kjer danes prepevata svoj ErS duet Žuresejista Berger-Vanesa (starček in nadobudnica), nad deročim Vintgarjem, ob cerkvi St Katarine, nad Homom ali v Zaki; Minka poje v Ljubljani 27. aprila 1872 pred izbranim občinstvom Sletite. Minka poje določena ES pevka, ki Pvtno ni Minka; Minka je v **Sčku** Litlik, ne obstaja kot živ lik. (Glej razlikovanje med obema pojmomoma v razpravi o **PesPrešu, Teoretični uvod**.)

Minko prvič poje določena ES pevka v Čiti, ne še v pravem Gledu, tega sezidajo oz. odprejo šele 1893 kot Deželno Gled. Uprizoritev **Sčka** 1872 sodi že v kontinuirano uprizarjanje spevoiger v LjČiti, je že del umet(el)ne SKule kot organizacijsko-institucionalne. Prva zadevna uprizoritev je Schubertova opereta **Advokata**, režira jo Nalli. Opereto uprizori prvi Južni Sokol v čitalniški dvorani že 31.XII.1864. Pred uprizoritvijo **Sčka** sta uprizorjeni Offenbachovi opereti **Čarobne gosli**, 1870, **Soprog pred durmi**, 1872, seveda tudi **Tičnik**, 1869, dirigira ga skladatelj **Sčka** Foerster, Vilova **Ivanka**, 1871, v Schantlovi Rci, in druge operete. Uprizoritev **Sčka**, že njegova zamisel, ne ostaja v NvKuli blejske Nve, ampak je mišljena kot umetelna Kulstvaritev v okviru GledŽ-SKŽa v središču Slje, v Lji, v - razširjeni - Čiti. Minka in **Sčk** simulirata neposredno Nv (Bleda, Gorenjske) kot Nv-čudež, enako kot še danes simulira **SAnt** topos Teb in **Vrtovi** topos Babilona.

Se pa SD - in SGled - razvijata v smeri Rad profanacije. V **Sčku** še imata značaj Nv-RLH Sti, ki je pogojna St; še v NOBD traja - oz. je obnovljena - pogojna St kot St SNara v LR-uporu zoper hudiče-okupatorje. Celo še pri Grumu obstaja St NeČi čustvovanja-doživljanja-ErS kot Abs sile, glej začetek drame **Pierrot in Pierrette**; se pa v teku same drame, enako v teku dogajanja **Zastorov**, St Umetnosti AD v blaznost, v umor, v nič. V **Gogi** tudi te - Umet - Sti ni več; Umet(nost) se razkrije le še kot PvtAv blodnja, igra grbavca Teobalda pred sabo in gospo Prestopil, pisanje ErSlite - pisem - pisarja Klikota le sebi.

V DaSD ni o kakršni koli Sti niti sledu več, Ž DaSicev se dogaja v **Javnem stranišču**, kot piše v naslovu drame Viherjeve. Stš - Zld - pade na dno: v Smš (SDv) sekreta, cerkev v bordel, kar je tema **Vrtov** in **Lipicanije**. **Vrtovi** skušajo obnoviti St oz. iščejo Tr, čeprav obenem že vedo, da je nedosegljiva, nemogoča: da je le Magželja, le blodnja. O tem govorim v razpravi o **Vrtovih**; podnaslova razprave sporočata mojo tezo: »Svetost spolnosti«, »Magizem svetosti obredov in malikov«.

Tretji del **SCŽ 1** je naslovljen: **Posvečena žrtev**. V njem obravnavam v štirih razpravah 5 dram. Vsako od teh dram oz. njihovih tem se da povezati s **Sčkom** in Minko. Prva razprava nosi naslov **Zagovor svete žrtveniške smrti**, v nji analiziram

Sard(enk)ovo dramo **Pet modrih devic**. Podnaslovi razprave povedo vse: »Svetost življenja je svetost smrti«, »Lepota žrtveniške smrti«, »Sladkost magičnega samoslepila«. V **Sčku** je Minka pripravljena žrtvovati se za mater; to je FP moment. Se že »proda« v sužnost, a ji odločitve ni treba izpeljati, ker je okvir-Stras sveta takšna, da je Člu naklonjena. Vse Dgč v **Devicah**, kjer pride na dan SM bistvo KC: da je Ž, kakor ga razume KC, dejansko S. Za KC je najvišja vrednota VeŽ, to pa je šele Ž po Si; S je torej nujno potrebna.

RLH **Sčka** je ravno v tem, da Člu ni potrebno žrtvovati se; Db mora odnose urediti tako, da so Etumni in da Ž na TSu ohranjajo, celo stopnjujejo, ne pa da ga žrtvujejo za cilj VeŽa. Teza **Sčka** je, da PČ v pravi Dbi omogoči NvČlu - Minki - ohraniti in v realni prihodnosti tudi razviti Nvdarove in KulUmet Lepote. Minka jih razvije tako, da se poroči s From, da oba s From odideta s podeželja-Bleda v Lj (teza v ČD je kar naprej ista: **V Ljubljano jo dajmo!**), pri tem pa ne zapustita Slje, kajti Lj je središče Slova, je podaljšano podeželje; to je de facto še danes, DaSlci so kot SSS srednja mera med urbanostjo in Km. Fr postane v Lji odvetnik, odpre advokatsko pisarno, je kot dr. Snój, **LjDa**, kot dr. Slavomil, **Strast**, kot dr. Dragič, **Vice**; teh doktorjev prava je vse polno. Njegova soproga Minka postane glavna pevka v SGledu, tedaj to iz amaterske Čite postaja profesionalno Gled, po 1892, ko prevzame vodstvo Gerbič; Gerbič je že profesionallec, dirigira že konec 80-let. Dirigira tudi **Tičnika**, 1888, **Piče**, 1892; ta dogodek smatrajo nekateri za »prvo izvorno opero na sporedu«. 1895 dirigira **Urha**, 1896 **Sčka** Benišek, enako kot 1897 Benišek Parmovo **Ksenijo**, enako 1898 Parmovo **Staro pesem**. Podatek navajam, da bi se videlo, kako se razvija domača izvorna operna dejavnost (Kula).

Druga drama, ki jo podrobno analiziram v drugi razpravi 3. dela, je Sardov **Selski angel**, naslov razprave **Lepota npravne popolnosti**. Kaj je sporočilo **Angela** - KMg - in kako to sporočilo ekspliciram, je razvidno iz podpoglavij razprave: »Popolna notranja predanost Cerki kot svetemu Kolektivu«, »Cerkveni in liberalski Užitek« itn. V **Sčku** te terjatve - po popolni zapisanosti KCi, ki velja skoz ves srednji vek - ni več, vendar Ideavrednota še ne pade, le iz KC občestva-ustanove se RR v St SNar, ki je St Kld. Slc je dolžan biti tej Abs vrednoti do kraja predan; če ji ni, je izdajavec. To je teza vse ČD; **Svojih, Vic, Pen**; tudi VelTre, obeh **Tugov**, tudi RomMele, Tavč(arj)evega **Gledjevića-Svitanja**, torej SD iz obdobja 1860-1890. Šele kasneje, začeni z RealD, recimo z Ganglovim **Sinom**, in z vrhom v DaSD, od Rudolfovega **Celjskega grofa na žrebcu** do Fritzove **Lipicanije**, ni več ne potrebna ne mogoča nobena predanost-zavezava; kako naj bo Či zavezan Dreku? Kvečjemu na pervertiran način.

Minka dosega - po Nvi, spontano, sama od sebe, po svoji biti - Lepoto Nvne in npravne popolnosti, ker sta obe skladni, ne da bi morala biti Minka obenem zavezana KCi. KC nastopa, kot sem pokazal, v **Sčku** le kot manipulativno-Folk moment etnografske lepote, glej zbor z **Ave Marijo**, ki je vrinek-dodatek. Ta pesem - takšno petje - je popolnoma neobvezno, je že predvsem Est(etsko); tudi Et(tično), a ne v okviru KC religije. **Sčk** je torej vnaprejšen odgovor na **Devic** in **Angela** oz. ti dve drami (pa **Kamposteljski, Opat, Planina**) so odgovor na **Sčka**. Med obema tipoma - med ČD (HMg) in KMg - je dialog polemične sorte; obe MaPSt se izključujeta, čez čas bosta iz Raz(ličnih) Dč postali EDč. ČD noče pristati na to, da sta RazcDč. **Sčk** se dela, kot da je njegova PSt Ideald bleškega Slova.

Tretja razprava se imenuje **Notranja odločitev za zmago križa**; je analiza Sardove **Skrivnostne zaroke**. V tej doseže Či-Že Ideastanje šele tedaj, če se

odpove svoji ŽeNv obliki, poroki z Mo - Evrozija z Viktorjem -, in se RR v nuno, ki gre pokristjanjevat Musle, morda tudi pokatoličevat pravoslavne, kar bo verjetno naloga tudi včeraj v ta namen posvečenega nadškofa dr. Jurkoviča, napotnega v Belo Rusijo. Moja analiza-sodba ob **Zaroki** se stopnjuje, kar se vidi iz naslova podpoglavij: »Imperializem križa«, »Zmaga Križa in vere v Boga« itn.

Vsega tega v **Sčku** (v ČD) ni. V Potu **Sčka** je - ker sodi **Sčk** v RLH - SNcl, kar se vidi iz enostranskega, pristranskega, SZSL poudarjanja SNara kot IdeaHarKlde; takih izjav je v **Sčku** vse polno. A so dane - Peskova sama verjame v to - kot Ideablage, v Hari s tujci, z obema Francozoma (Francozoma že, ne pa z Nemcema). Levs in Jurč - v **Tugih** - ob istem času že vesta, da so tujci hudiči in da je vsako sporazumevanje z njimi lahkovernost, ki vodi v smrtno past.

Četrta razprava, naslovljena **Verska žrtveniška voj(š)naškost**, je analiza dveh dram: Debevčevih **Blejk** in Lahove **Noči na Hmeljniku**. Tej razpravi bom namenil več pozornosti, ker gre v nji za **Blejke**.

5

V 4. razpravi pride moja - micelijska - DgZn metoda najbolj do izraza. Razprava je začetek analize **Blejk** (nadaljevanje te analize je v pričujoči knjigi **ČD 6**) v povezavi s Karjem pred leti že opravljene moje analize **Hmel(jnik)a** v knjigi **SD 20-let**. **Hmel** obravnava Francoze in čas Ilirskih provinc s stališča RLHa, čeprav v Not SZ, medtem ko so **Blejke** Rad Refe drama KMg tipa. **Hmel**, čeprav napisan kasneje kot **Blejke**, je bil zame v **SČŽ 1** izhodišče za analizo **Blejk**, v **ČD 6** pa bom z analizo ostalega, še neobravnavanega teksta **Blejk** in s Karjem že opravljene analize dopolnil analizo **Sčka**. Tako se pleče micelij.

Če hoče bravec ustrezno brati **Sčka**, ga mora na eni strani povezati z ostalo ČD - s Pnizom **ČD** -, na drugi strani s **PesPrešom**, na tretji pa z analizo **Hmela**. Tu - na vsaki točki - pa se SD spet razvejuje, od **Hmela** h Kocbekovemu **Večeru pod Hmeljnikom**, k ostali Lahovi dramatik, k Finžgarjevi **Naši krvi** itn. Ker je micelij - Čl-svet - odprt v vse strani (ker ni le samozadostna Avld), se da vsako točko povezati z vsemi. Vendar je treba pri tem upoštevati jasno metodologijo; tega se skušam držati. Micelij ni Inf, ampak strogo razčlenjevanje-povezovanje.

V 1. podpoglavju razprave (str. 227) svoje ravnanje utemeljujem: »Ko pa sem ponovno preanaliziral **Blejke**, se mi je zazdelo nujno, da ne ostanem le pri tematizaciji KMg. KMg je mogoče osvetlili le v primeru, če jo primerjam s HMg.« Nato analiziram drame HMg tipa, **Grčo**, **Zvestobo**, **Kristalni grad** - vse do **Šarivarija**, seveda na kratko-zgoščeno. Analogno ravnam v **ČD 6**: HMg - **Sčka** - je mogoče primerno razumeti le v primeru, da ob njem analiziram tudi KMg dramo; **Blejke** so optimalen primer, gre za soroden čas dogajanja-vsebine drame, za čas Ilirskih provinc ali vsaj nekaj let pred njimi, za začetek 19-Stola, in za isti topos: Bled.

Zgodba **Blejk** je celo povsem aktualna, DSKC terja prav danes vrnitev celotnega blejskega otoka v svojo last; prav to je tema **Blejk**, ki 1897 še ni bila tako zaostrena. Deb(evec) jo je predvidel, kar je Strno razumljivo, saj je KC v nenehnem - Strnem - sporu z (vsako) laično Dž oblastjo, razen s tisto, ki se KČi povsem

podreja. Francozi so namreč vzeli cerkveno premoženje, to je v drami najbolj sveto, in ga RR v »last vsega naroda«, enako kot je storila Ptja po 1945. »Za Debevca«, stran 230, »in KC je cerkveno imetje upravljano v dobro ljudi, s tem tudi naroda, a ni last naroda in ljudi. Je last KC, ki ima središče v Rimu, s tem nadnacionalno. Ker je KC sveta in od boga, je v tem pomenu cerkveno premoženje božje.« Če bi Daoblast brala **RSD**, bi se morda iz mojih analiz kaj naučila, vsaj seznanila bi se s tem, kaj se je o temi - vsaj v SD, s tem v SIŽ - že pisalo, kakšna stališča so se zavzemala; navajal sem Klstališča, **Blejke**, in Libstališča, **Hmel**. Da je **RSD** za SDb nekoristna, ni le moja krivda. **RSD** je tu, knjiga **SČŽ 1** je izšla, k branju pa ne morem in nočem prisiliti nikogar. Še nagovoriti ne; nisem propagator-ideolog.

V nadaljnjem mojem tekstu na isti strani (230) podrobno analiziram tudi MMB, ker je blejska cerkev posvečena Njej. Micelij se veže na **ČD 5** (na **Peno**), kjer z nizom **Marijina zgodba (MaZgo)** rišem(o) lik MMB z več plati, tematiziran v več dramah, v obsežnem **Pojasu** k **MaZgo** pa predmet podrobno komentiram. Če hoče bravec ustrezno razumeti **Sčka**, mora upoštevati-brati tudi omenjene analize MMB; v **SČŽ 1** pišem takole: »Debevec ima - skoz usta Rozalke Valove, ene izmed blejskih deklet - 'cerkev Matere božje na Jezeru' za 'last Matere božje' v dobesednem pomenu. MMB doživlja Debevec ne kot simbol ali zgolj onstransko silo. Je tudi tostranska, materialna. MMB se nenehoma vmešuje v ta svet, enim - našim - pomaga, druge - tuje, sovražnike - premaguje. Njena sila je gmotna, celo finančno izmerljiva.« DSKC misli - in ravna - enako kot Debevec. Tudi to je eden od dokazov, da gre v DSKC spet za Refe; le da že za IV. po vrsti, medtem ko sodijo **Blejke** v II. po vrsti. Na strani 231 sledi moj podroben kar k temi: »KC je nekaka oskrbnica za MMB« itn.

Nakar prihajam k povezavi KC, Slova in Bleda; to je že bliže **Sčku**. »V **Blejkah** se nekajkrat govori o 'slovenski zemlji'. Kot v **Sčku**. A **Sčk** se posveti predvsem opevanju lepe-popolne-št-SNve, medtem ko so **Blejke** bolj realistične, vedo, da je eden od temeljev-pogojev vsega denar. Tega se zaveda tudi **Peskova-Sčk**. V **Sčku** je zli Karn Hedtrgovec, v **Blejkah** jakobinci, ki se bodo po 1945 RR v Komste, po 1990 pa spet v jakobince DaSLibtipa, v Drno(vško)vo vlado, celo v DaMzK in v njeno ministrico za Kulo Rihterjevo, ki ravna Dgč kot DSDIzb Šel, ki je bil pripravljen KČi podariti vse, kar bi si poželega.

Navajam s str. 231: »Pravi Stolova: 'Denar so skupaj znesli romarji od vseh strani slovenske zemlje'.« Torej je blejska cerkev last teh romarjev oz. ustanove, ki so ji pripadali: KC. Takoj za tem finančno-material(istič)nim utemeljevanjem pravice KC do blejske cerkve (tudi do blejskega otoka? to pa bom moral še preučiti v ES analizi, l. 1997 se očitno nisem dovolj jasno zavedal problema: da hoče KC nazaj ves otok - v perspektivi: vso Sljo -, ne le Pos cerkve na otoku in v Slji) da Deb govori Županji nekaj, kar je isto kot v **Sčku**: »Me hočemo nocej braniti najlepši kraj slovenske zemlje.« Gre torej za oboje: za KC in za Slov, v povezavi obojega. Medtem ko I. Refe še ni imela te dvojne Nve, glej Drabosnjakov **Pasijon**, ga II. Refe vse bolj dobiva, oz. ima ga že od Bilčeve **Slovenije oživljene** 1861, le da od PrS naprej potezo Slova zaostri.

Na str. 231 analiziram razliko med pojmovanjem DŽ in ND, kakor se kaže za FKČ, tudi še za Mahniča, in za RLH. Ugotavljam, recimo, da je »današnje stališče SKČ do SND močno drugačno, kot je bilo pred sto leti«; ta sprememba se začne v SKČ že s Turnškovo dramo **Država med gorami** in z Jeločnikovim **Vstajenjem**, torej že v začetku 50-let. Na isti strani (232) analiziram razliko med **Blejkami** in

TKrižem, svojo sodbo izpovem zelo jasno: »Motiv **Blejk** je boj-spopad za cerkveno lastnino, prek te za boga oz. prek boga za cerkveno (ob)last; bog in lastnina sta v drami nerazločljivo povezana ... Gre še za en korak navzdol od Boga k Naravi, od Tr k Blatu, seveda kristaliziranim v zlato.«

Ta RR k Nvi se kaže že v **Sčku**, a tu Nv ni povezana s KC, razen Zun(anje), z zborovsko pesmijo **Ave Maria**. Zato ne gre za boj za cerkveno lastnino. Lastnina ni problem **Sčka**, kar je za NKNM Tip; NKNM osvaja lastnino, ne mara pa tega obešati na veliki zvon. Dela se, kot da je ta lastnina občēNarna, analogno kot se dela KC. Kmalu se pokaže, da Kantorjeva itn. - SBržpodjetnikov - lastnina ni Nar(od)na, ampak kar se da zasebna (Pvt). Analogno kot so se nekoč Km puntarji - tlačani - upirali PIKu (torej tudi Župniku, glej **Zorana**), se začenjajo zdaj KplBržlastnikom, Prol Maks Kantorju v **Kralju**, Glavaču v **Zvestobi**. To je slepa pega NKNMeša in **Sčka**; v **Sčku** je - kot v ČD - vse idealizirano. IdeaHarKld ni le cilj SNKNMeša, ampak tako rekoč že vrednostna predpostavka, s tem pa že K-dejstvo.

Enako je ravnala-mislila Ptja po 1945: da je Kom sicer cilj njenega gibanja-prakse, vendar obenem tudi že dejstvo; Ptja je manipulirala z Inf med prihodnostjo in zdajšnjostjo analogno kot NKNM in kot KC. Le da sta KC in Ptja ravnali s tistimi, ki niso delili njunega prepričanja, na Tot način, s terorjem; obe sta se imeli za St(š). NKNM je bilo tu primernejše, zanj je bila St le Slzemlja, s tem res tudi Pvt lastnina (znana vrednota: St Pvtlastnine), a ta St je bila glede na St KC in Ptje vendar le pogojna, omejena, ideološka, tudi praktična - v začetku prepoved stavek, teror nad stavkajočimi itn. -, a polagoma se je KplMeš ozaveščalo, da lastnina ni St, ampak le funkcionalna. To se je zgodilo v LD-PM. Kpl je imel v sebi Pot, da se je lahko otresel FP potez; KC tega Pota nima. Ptja ga je imela v tem pomenu, da je postala, ko se je FP potez otresla, iz Ptje SoD. KC pa, kot vse kaže, nima močnosti Not RR. II. Vatikanum je bil le aggiornamento, ne Tem reforma.

Za RLH Dv - PM - tipa ni več izdajavstva, glej DaSD, med tem ko je izdajavstvo (Nara in KCe) še zmerom - celo zelo - močno v FP obdobju Meša, v Ncl, kaj šele v Fzu. Izdajavstvo ni Tip le za NOBD (OF-Ptjo), glej like Žolca, Ferleža, Dizme, **Rojstvo**, **Raztrganci**, **Prz**, ampak že za Ncl Lib tipa, za Šorlijevo dramo **Na Pologu**, že za oba **Tuga**, glej JTuga in v **LTugu** Zovolja. **Sčk** ni Rad Ncl drama, pa vendar je Minka v nevarnosti, da postane izdajavka rodne zemlje. Mnogo huje je v **Blejkah**; citiram s strani 232: »Nesrečni Franckin oče, Jezerec, ki je postal ovaduh in izdajavec, se je skvaril, ker so ga Francozi 'znali tako premotiti, da jih je začel hvaliti; tuje šege so mu bile čedalje bolj všeč, vse, kar je domače, pa je začel mrziti'.«

Tretje podpoglavje, naslovljeno »Bojevita žrtev za obrambo Cerkev«, začejam takole: »Primerjava z **Gorenjskim slavčkom** pokaže različno vrednotenje kulture, oblačenja ipd. Ne da se **Slavček** ne bi zavzemal za domače šege in nošnje; a se trudi najti kompromis oz. sintezo med meščanskim, tujim, visoko estetsko kultiviranim in domačim kot preprostim, kmečkim. Pesjakova predpostavlja postopno prehajanje kmetiškega v meščansko tudi v okviru Slovencev. (Ta smer je v realni zgodovini tudi zmagala; ne katoliška smer.) Za ta cilj si prizadeva ČD, ki je liberalno poudarjena, čeprav ne radikalno, nikakor ne v duhu **Tugomerja**.« To je teza, ki jo ohranjam tudi v **ČD 6**.

Stran 232: »Mamzel Žanet je negativna - skaže se kot Hudičevka - tudi zato, ker je tako napravljena: 's klobučkom na glavi in s pahljačo v roki. Kadar govori, hahnja, tj. govori skoz nos.' Pači se. Njen jezik je izumetničen. 'Dražestno! Zares

šarmant! Kakšna divna okolica! Superbe.' Tudi Ninon in Chet govorita umetelno, med sabo celo po francosko, a njenega govora, ki je na zunaj enak govoru Mamzel Žanet, Peskova nima in ne podaja kot spakljivega, kvečjemu kot nekoliko nenavadnega, a prijetnega, kot ArS. Deb-KC sta vsa nakurjena zoper tujski govor, posebej zoper Francoze; KatČD tudi poudarjeno zoper lte, ker so ti kot ltNdsti tudi Šzniki papeža. Tudi Napoleon je papeža konfiniral. Vse romansko je sumljivo, razen španskega, a tistega iz časov španskih Habsburgov, Filipa II. in IV., iz časov Calderona in Katbaroka.

Zveza med **Blejkami** in **Hmelom** je prek Župnika iz **Hmela**; str. 235: »Župnikove besede so dobeseden povzetek tega, kar oznanja Debevec v **Blejkah**.« Bravec naj si vse to ogleda v **SCŽ 1**, ne bom več navajal. Omenim naj le še konec **Blejk**, ki uprizarja-zagovarja zmago AvsDž nad Francozi v Ilirskih provincah; Deb slavi »cesarsko himno, Dekleta vpijejo: »Zmaga! Živel naš cesar Franc!« Nič podobnega v **Sčku-ČD**. Šele če primerjamo obe MaPSt, vidimo, kaj je-pomeni ČD. Le na robu ČD, kjer se meša z ReFe-KMg, glej Gecljev **Smb**, se potrjujejo besede Županje iz **Blejk**: »Vse gremo na otok zahvalit se Mariji za rešitev!« Nasprotno v **Sčku** rešita Minko in njeno mater Majdo, s tem pa tudi Minkin zakon s From, oba Francoza, kar je s stališča **Blejk** nedopustno, skoraj izdaja.

Na str. 238 analiziram »zadnji prizor **Blejk**: Francozi skušajo oropati blejsko cerkev«, nekaj takšnega naj bi počela DaSND, ki je za DSKC trdnjava Komkontinuitete. Dekleta v **Blejkah** se upro, celo »dvignejo orožje: 'Matere božje ne boste oropali!' Francka se postavi najbližjemu vojaku pred bajonet'« itn. Gre za isti tip heroine, kot je Uršula v **TKrižu**, Mojca v **Vstajenju**, Špelca v **BSSsvetu**. Lahko si sicer predstavljamo, da bo nekoč morala postati Minka takšna, recimo kot Mešdekle Tanja iz **Ognja in pepela**, a to bo v povsem Dgč položaju. Bistvena razlika med ČD in KMg je v tem, da KMg obnavlja MeP Vojtipa, s tem predvideva MV-SV, **Vstajenje** in/ali BRozmanova SPED(rama) **Obsodili so Kristusa**, medtem ko se skuša NKNM v ČD prepričati, da takšnih VojMeP ne bo več. Že oba **Tuga** spodbijata to naivno NKNM vero. **Tuga** napovedujeta LR v NOBD: **Rojstvo**. Na PrS se kot EDč soočata dve drami: Kris(tan)ova **Ljubislava** in **Blejke**. NKNM odgovarja nanju v Govekarjevi izvedbi najprej z RLH Etagitko za SvM, **Grča**, nato z RR v LD-PM, v RMg: s **Šarivarijem**, ki se prav tako godi na Bledu.

Naj se zdaj lotim ES podrobnejše analize **Blejk**. A v okviru, ki sem ga podal že v **SCŽ 1**, v 5. podpoglavju pričujoče razprave **Naravna kultura-lepota**. Ker je **RSD** tudi antologija - predvsem prezrte, Prikr-Zamol - SD, je prav, da tudi iz - zelo Tip - **Blejk** več navajam, več ES izjav. Šele te dajejo primerno nazorno podobo analiziranega predmeta.

6

Blejke so izšle 1912 v založbi Katoliške bukvarne, v Zbirki ljudskih iger, št. 18/19, pod psevdonimom »spisal Jože z Jezera«. Psevdonim zavaja; ker gre za Blejke, vsakdo sklepa, da je Jože Blejčan, Bled je kraj ob blejskem jezeru. Deb(evec) pa je doma iz Begunj pri Cerknici, torej s povsem drugega jezera. Deb

je (rojen 1867) iz iste Gene kot Krek (1865), Kris(tan) (1867), Medved (1869), Milčinski (1867), Murnik (1862), sami dramatik.

Drama je podnaslovljena »Zgodovinska igra s petjem v štirih dejanjih«, torej na robu spevoigre, pač zato, da bi - skozi petje - bolje učinkovala, učinkoviteje vplivala. Gov(ekar) je s svojimi Narigrami dal model, ki so ga skušali mnogi Posn(emati). **Blejke** so bile očitno napisane za proslavo 100-letnice konca Ilirskih provinc, s tem likvidacije jakobinskega duha, h kateremu je spadala tudi znamenita trojka SI preroditeljev ZVL (Zois-Vodnik-Linhart). Il. Refe je na začetku še neRad, Bilc še zagovarja ZVL trojko, glej **Slovenijo oživljeno**, pol Stola kasneje SKC ta Inf ni več pogodu: vse RLH ideje je treba odpraviti, vrniti duha-sistem FD, najprej AvsDžDb, kakršno je oblikoval Metternich, kasneje pa iti še dlje nazaj, vse do tipa papeške Dže.

Opomba na 1. strani **Blejk**: »Godi se na Bledu leta 1813, neposredno pred begom Francozov s Kranjskega«. Tega pa Deb ni predvidel: da bodo na analogen način bežali maja 1945 Dmci z vodstvom SKC; tudi nekateri Debovi sorodniki, najprej Tine Debeljak kot soprog Debove nečakinje Vere Remec, nato še Vera z Dn. Duh Deba in **Blejk** je močno deloval v SPE, tudi v SPED, **Napad** itn.

Kdor je hotel **Blejke** uprizoriti, je moral poslati »tantijemo na naslov: g. dr. Božidar Vodušek, odvetnik v Ljubljani. Označeni znesek - 7 kron 50 vinarjev - se mora vplačati pravočasno pred uprizoritvijo, ker bi sicer prireditelj poleg tantijeme zapadel visoko konvencionalni globi.« Deb je torej imel čut za gmotno-finančno plat zadeve; ni čudno, da je znal oceniti vrednost blejske cerkvene posesti oz. sploh KCe kot lastnice. Micelij kot paradoks in EDC pa se kaže v priimku odvetnika; ta je namreč oče NOBD(ramatika) in Prt Boža Voduška, avtorja **Žen ob grobu**. Tudi znani muzikolog-etnolog Valens Vodušek, enako sin advokata Božidarja, je bil na OF strani in uradno po vojni s Ptjske strani cenjen Znik. Tine Debeljak pa je avtor dramske pesnitve **Črna maša za pobite Slovence** kot SPED, nastale 1947, dve leti po **Ženah ob grobu**.

Prizorišče 1. dejanja **Blejk**: »Ozadje: Blejski otok s cerkvico.« V središču perspektive je torej Stš. Nastopijo »Blejska dekleta, v narodni noši, s srpi v rokah ali pod pazduho, razpostavljene v velikem polkrogu.« SimbSimlik prvega ali zadnjega krajca, na katerem stoji MMB kot Gosa. Dekleta pojejo »pesem **Otok bleški**«. (Druga vrstica slove: »kinč nebeški«. Slščina te pesmi je slaba, otok je blejski, kinč je okras, sporočilo pa drži: otok s cerkvico je okras nebes na TSu.) Začetek je analogen sceni iz **Sčka** le na videz, kajti v **Sčku** so dekleta sama v sebi svoj zbor, neogrožene Km-Blejke-Silke (Sčke-Silke, fonema, svoj tekst RR v RMg), medtem ko razkriva začetek **Blejk** povsem Dgč podobo: podobo okupacije. Le da je SKC MV sodelovala z Itokupatorjem, KC 1813 pa - po Debovi navedbi - ne; kot tudi ne v Fin(žgarj)evi **Naši krvi**. Pred dekleti se namreč »kreta mamzel Žanet« in petje takole komentira: »Ha, vi ste res prave Ilirke!« Položaj sicer ni čisto enak kot 1942, doživljal sem ga sam, ko so nas gimnazijce Itoficirji Vojtrenirali, tudi na glavnem lj štadionu (na tistem, kjer se je PV dogajal Svetovni evharistični kongres, včeraj pa je Slja zmagala nad nekimi mini-otoki, pred pol Stola sva s PriSo DomSmolom često prisostvovala nogometnim tekmam nižjega ranga, Odreda, Ponziane, Enotnosti). Itfz oficirji so nas komandirali v italijansčini, mi smo morali odgovarjati v istem - tujskem - jeziku; ne spomnim se, da bi MVSKC kaj protestirala. (Tudi jaz nisem; bil sem previden, igral podložnika.) Pač pa protestira SKC v **Blejkah** zoper Mamzel, ki imenuje Blejke Ilirke in ne Silke. So res Kattkesti iz

začetka 19-Stola imenovali Blejke Slke? Niso bile le ali predvsem Kranjice, imenovane po deželni pripadnosti? Izraz Slovenci je še dolgo pomenil Slovane.

Mamzel se navdušuje: »Vaši kraji, pa tudi vaša govorica. Jaz ljubim ta vaš ilirski jezik«, s tem misli na Slščino. Moj Prof italijanščine, dr. Pica, ki je bil obenem kapetan fašistične milice in Katduhovnik (Vojkurat), je redno govoril o Slščini z zaničevanjem, spodbijal jo je - in nas učence s tem -, trdil, da je nižji, nerazvit, nekuljezik; nikdar ni z nami spregovoril niti ene besede v Slščini, medtem ko govori Mamzel Slsko. Debova - KC - dvojna merila. Prej bi se dalo zamerit Peskovi, ki daje govoriti Ninon le po francosko. Seveda Ninon ne prevzgaja Slk v duhu Sžov SNara, jih ne raznaroduje, kot so nas lti MV. Kako da raznarodujejo Francozi v Ilirskih provincah, če pa so omogočili Slski Kul in Pol prerod (glej posebno Vodnikovo vlogo), čeravno res pod ilirskim nazivom! Ilirščina je bila mišljena kot Slščina, vsaj kot Slavščina. **Blejke** so nedvoumno napisane kot Rad Krita Vodnika in ZVL krožka oz. njihove RLH-NKNM platforme-akcije, iz katere je nato izhajal krožek Preša-Čopa-Smoleta. Deb nadomešča ta dva krožka s Slom(šk)om.

Blejke so že ReSlom zavestnega tipa. So RR celotne SITrade: odprava PSt **MicMata**, zamenjava s **Pasijoni**, z **BS**, s Hrenovim duhom, z duhom tržaškega škofa Matevža Ravnikarja. Ta ni sledil Vodniku, njegovi **Iliriji oživljeni**, njegovim **Lublanskim novicam**, 1797-1800, **Pesmim za pokušino**, 1806, ali celo **Početkom gramatike, to je pismenosti francoske**, 1811, ampak je prav 1813, ko so Francozi odšli, izdal **Perpomoček Boga prav spoznati in častiti**, nato - med 1815 in 1817 v 4 knjigah - izdajal po Krištofu Šmidu (nemalo predlogi za **BlaNo**) **Zgodbe svetiga pisma za mlade ljudi**, 1822 celo **Keršanski navuk z prašanji in odgovori**. Usmeritev: Člu ni treba samemu misliti, prebere naj le od KC določeno knjigo, pa bo dobil v nji vse pravšnje odgovore. Zato tudi niso potrebne drame, v katerih se skoz dialog problem tematizira-eksplicira. Dialog sme biti le Zun Tehsredstvo, kot je že za Trubarja, glej **Malkat**, 1550. Eden - klerik, Oče - vse ve, drugi se uči in ponavlja dane Veresnice. Slom je v **BlaNi** upošteval dialoge, a le v omenjenem pomenu: kot živopisno sredstvo uka danih KatVeresnic.

Minka, hči županje Novakovke, se Mamzeli prilizuje, vendar obenem s tem sporoča neko dejstvo: da je Mamzel vešča Sl jezika: »Kar čuditi se moramo, da ste se ga, milostiva gospica, tako dobro naučili.« Dvomim, da so se naučili Slščine pokrovitelji MVSKC-Dmbstva Rösener, Rainer, Globotschnigg. Cesar FJ je znal kaj prebrati po Slsko, a da bi znal Slsko govoriti? Zna Slsko tisti sin ali vnuk zadnjega Avscesarja Karla, ki ga je NA-FP Ošljak predvidel za Sl kralja?

Mamzel je Zapl: ravno ker je Hudičevka, se je naučila Slsko-ilirsko; da bi Slke prevarala v njihovi lntduši. »Kar človek ljubi, na to rad misli in si dobro zapomni.« Ne verjemite Kačil! kriči Deb; Mamzel je Kača, nastopajoča že v prvi Debovi drami, v **Židu**. Slep(ar)i vas, zločinka! Kako da SKC MV ni sledila temu Debopozorilu in se ozavestila, da je blago ravnanje NNcz okupatorjev s Slci v ljubljanski pokrajini po septembru 1943 past, vaba, še mnogo hujša od Mamzeline? Odgovor je jasen: EšEš general Rösener je podpiral SKC, Prti in francjakobinci so jo spodbijali. KC tudi Nar(odnost) presoja glede na to, koliko koristi KCi. Raje postati Nemci (liti), če smemo ostati Kati, kot pa ostati Slci, če ne smemo biti več Kati! Ta odločitev je bila temelj MV ravnanja SKC. Če se da, naj je KC tudi Nar(odna), pogoj pa to ni. V 8-Stolu je bila prava drža KC, ki (še) ni bila Slska, ampak (še)le frankovska, bavarska, langobardska, PogSlci, Črt iz **Uvoda v PKrst**, so bili (še) napačni in to

celo glede na strašnega Valjhuna. Logiko radikaliziram, a tako je prav, saj pride le v MeP do izraza resnica; prej deluje diplomacija; KC se odlično znajde v maskah Inf taktiziranja. Tudi MV Ptja.

Deb je Prof teologije, umen je in pristen pristaš Mahničič, ve, kaj govori. Njegov - Refe - namen je zamenjati (RA) RLHKulo s KatKulo; RLHKulo ima za jakobinsko, za hudičevsko. Francozi so se, vsaj nekateri, naučili Slščine, da bi Slce laže skvarili iz KatNara v RLHNar. Vendar, mar ni mogoče istega reči tudi za KC, ki je pristala na prevajanje **Biblije** v Nar jezike (seveda zelo pozno, po tem, ko so jo v to prisilili protestanti), mašo pa dovolila opravljati v Narjeziku šele po II. Vatikanumu? Da je dovolila prevesti nekatere latinske obrazce v jezik etnij zgolj zato, da bi jih Katverniki razumeli? Tu je razlog za nastanek **BS**. Nar ni bil cilj KČe, ampak sredstvo. Kot je še danes.

Morda je v tem celo velik EK Pot KČe, ker se ne pusti reducirati na Ncl-Gent. A žal nadNacvidik KČe ni (po)lsUnBDra, ampak veseljnost moči-(ob)lasti KC nad vsem Čloštvom. KC ni omejena na konfesijo enega Nara, kot je judovstvo. Pravi tekmeč KČe je danes Musl(imanstv)o, ki je prav tako nadNac, le da nima enako izrazitega središča-Gosa kot KC; ta ga ima v Rimu-Vatikanu, v papežu.

KC se je v - čeprav v bojevitom, celo Voj - stiku z RLH (z obnovo grškorimske antike) nemalo prilagodila UH vrednotam, modelu DbDž, strpnosti itn., medtem ko se znotraj Musla to še ni zgodilo, je RLH v Musl območjih prešibak. Upati je, da bo postal analogno močan, kot je bil v KC svetu po 30-letni vojni. - Če je v Muslu ta Pot; se še ne ve. Kaj pa, če le BČ, tega v Muslu ni, omogoča RLH?

Prav Dapraksa Rad islamistov odpira te probleme, ki postajajo usodni tudi za Zah svet, ki seveda ni le Krš, ampak predvsem RLH, povezan s Kršem. A če bi Muslo izhajalo prav tako iz rimske-grške antike, kot je Krš, bi morda tudi ono našlo v sebi Pot za RLH (pre)usmeritev. Je pa razlika: RLH je obnova cesarskega Rima in antičnih Aten, medtem ko izhaja Muslo iz Meke-Medine. Na začetku je - celo zelo - veliko jemalo od antike, saj je zasedlo njena ozemlja, vse do Španije in Bizanca, v Mali Aziji je bilo grštvo najbolj razvito, tudi v Siriji, v Egiptu. A se Daveže vse preveč na najmanj razvite, na PS, kot so Afganistanci. Kje je Kulmoč Perzije iz začetka 2. tisočletja, Omarja Khajama, Firduzija, tudi Fifov, kot so bili Averoes in Avicena?

Mamzel vzgaja: »Rada bi vas nekoliko izobrazila; kajti žal mi je res - tako brhka dekleta, pa ste tako nevedne, tako preproste, tako zaostale v omiki!« Če odmislimo demonsko naravo Mamzele - da hoče Slce pohudičiti oz. raznaroditi, preden so sploh postali Nar -, ji gre za isto kot ZVL krogu oz. RLH gibanju: za dvig Kule iz Km - etnijske - v višjo Razsv. Prav to odklanja Deb, tudi Slom. Ljud naj ostane preprosto, glede na Razsv merila nevedno. Kdor izmed ljudi je nadarjen, ga bo šolala KC, postal bo K(ap)lan ali Fajmošter, morda celo nadškof in kardinal, kot viničarski sin Missia. Ostali pa višje izobrazbe ne potrebujejo, le to, kar uč Ravnikar: pravilne odgovore v zadevi Krš nauka.

S stališča RLH je Mamzel bistveno ustrežnejša kot par Chet-Ninon; ta dva sta za višjo Kulo, a Minko vlečeta stran, v tujino; sta tudi za višjo Kulo ArS tipa, za operno glasbo, ki sodi v velika središča, mesta, na dvore velikih Pl rodbin. Medtem ko skuša Mamzel prosvetljevati preprosto ljud. Anln se težko znebi vtisa, da v liku Mamzel Deb kritizira prav Vodnika. Ta je, ki piše za preprosto ljud, slovnice, šolske knjige, zanj začne izdajati **Pratiko**, časnik. Vodniku je to omogočil Napoleon oz. njegova uprava v Ilirskih provincah; Napoleon je marsikaj dedoval od FrancReve, od LR Meš tipa.

Ker se Chet-Ninon odpovesta Minki, bo šla verjetno Minka s From v Lj, tam doseгла Rel - bistveno manjšo - Kulraven od tiste v Parizu, a Stra bo ista. Če bo Fr tak kot Vodnik - a moral bo postati tak, če bo hotel biti ustrezen ČD junak, kakršen je Učo Raven v BrTomša **Ravpotu**, bo organiziral, tudi s svojim denarjem podpiral prosvetljevanje preprostega Kmljuda na Bledu; upam, da ga je Toman, rojak iz Kamne Gorice oz. bližnje Radovljice. KC ni imela dovolj moči, da bi uspešno preprečila RLH šolstvo, ki ga je v AvsDb uveljavljal predvsem N(emški)Lib; SLib mu je sledil, le da ga je iz NNclā RR v SNcl. Mohorjeva družba je na Slomovi ravni hotela preprosto ljud prosvetljevati, a strogo v okviru Katideologije. Celo Jurču je odklonila - ubogi Janežič, ki se je uklonil klerikom v odboru Mohorjeve - povest **Sin kmečkega cesarja**, v kateri je bil le motiv Km puntov, že to je bilo za FKČ preveč; Janežič je nato objavil povest v Slovenskem glasniku, duh uradne KC je bil zoper to smer. Pa je Jurčeva povest vse prej kot v RLH duhu!

Dilema, o kateri govorim, postavi Deb zelo jasno - Minka: »Me smo res uboge, preproste kmečke deklice, ki znamo govoriti samo ta jezik, ki so ga nas naučile naše matere« (pomen Matere), »in brati samo za silo« (Slomova **Nedeljska šola**), »kolikor so nas naučili naš gospod župnik pri katekizmu«. To je stališče **BlaNe**, medtem ko Dž šola na RLH temelju jemlje uk iz rok KC in ga daje - vse bolj RLH - laikom. Mamzel odgovori kot Talibci: »(porogljivo) Da, da, katekizem! Tega je preveč; in vam zapira pogled, ta vas slepi in dela neumne!« Deb - TaSKC - stoji na stališču, ki ga zastopajo danes Rad islamisti, kjer uče otroke, da je edina resnica v **Koranu** in da terja Muslbog SV zoper ostale religije in zoper brezverski Zahod. Talibani bi lahko podpisali Debovo misel.

Mamzel je šla predaleč, dekleta so pobožna, zato - Minka: »(prestrašeno) Kaj govorite, mamzel Žanet? Menda nočete zaničevati tistega, kar je nam vsem sveto?« Brez Sti ne gre. St je tudi Tremendum: kazen za neverujoče, nepokorne; VeTrp v peklu. Mamzel odgovarja v normalnem RLH duhu: »Svetol Svetol Neumnost, sama neumnost!« Tudi za DgT. Še huje: St je po mojem zločin. »Mi smo vse to že davno zavrgli!« Na Sti temeljijo verske SV, 30-letna; šele na odpravi Sti je mogoča strpna LD; zoper to se borijo islamisti. »Naši veliki modrijani in misleci Ruso, Volter, Dalamber in drugi - ti so našemu narodu prižgali luč prosvete!« Ne le Francozom, vsej RLH Evri; Mamzel imenuje glavne razsvetljence, TaSKC - dejansko tudi DSKC - pa hoče v čas pred Razsvom, pred celotno RLH paradigmo: v srednji vek. ReSlom=ReHema, glej mojo analizo Kuretove drame iz III. faze ReFe: **Blažena mati Hema**. Hema je živela v koncu prvega tisočletja. Ni naključje, da se KosSr tako vnema za **BS**; so iz - skoraj - istega časa. Glej mojo podrobno analizo **BS** v Pnizu **ZSD 2**.

»Zavrgli smo praznoverje, pamet naj vlada!« S stališča DgZn je RLH pamet prekratka; a brez nje ne gre; NDM. RLH se res reducira k PM-Sim fazi, v kateri manjka DtBog - BDr - in se vse funkcionalizira-instrumentalizira. A ta Reda še ni razlog za to, da bi Čl ostal pri Zni Tomaža Akvinskega. Brez Baconovega poudarka na eksperimentu se Čl vrača v Magovco, kot hoče Deb.

Mamzel razvije projekt, ki se je nato udeležil in pri katerem participira tudi ČD. **Sčk** ne eksplicite, ČD se ogiba direktnemu konfliktu s KC; a na PrS je dilema že zelo jasna, predvsem v Tavčevi Liti. »Še par let, pa vam ustanovimo šolo po vsej širni Iliriji, in tedaj se vam bodo odprle oči, izginila bo tema praznoverja in videli boste novo luč, omiko, kulturo!« To je Kula, za katero se vnemata Jerman in Grča,

glej **Hlapce** in **Grčo**, a ki je prekratka. Ni napačna, ampak nezadostna. Luč pomeni v tej zvezi Razsv, ki je kot razsvetljava.

Peskova ne gre tako daleč. Ne bo preprečevala nastopa višje - RLH - Kule, a v **Sčku** tega ne tematizira, nasprotno poudarja, da je prava Kula v Nvi. Te njene misli Deb ne deli oz. le v tem pomenu, blizu Kob(larj)u in KršHumu, da govori skoz Nvo Katbog. Peskova se tudi o tem ne izraža, razen z alibijem **Ave Marije**. Dejansko ji zadošča lepa Nv Bleda, Gorenjske, SI zemlje, v katero sodijo tudi EtSlci. To je zamisel NKNMeša, ki se alibizira z neposredno Nvo. KC seveda ve, da je potrebna Rad Kula, da Čl ne bi regrediral v zver, v Bara. To Kulo oskrbuje KC, zgolj ona. To je StKatKula. Preprosto ljud pomeni ljudi, ki so impregnirani s Katideologijo od rojstva.

7

Ko Mamzel odide, slišimo Ereakcijo pristne-poštene Slke, Županje: »Še par let? Luč? Omiko? Kulturo? Ha, lepo razumete svojo omiko, lačni j a k o b i n c i ! (Z jezo izgovori te besede.)« Vrže jih za Mamzel in doda: »Sladko znate govoriti, a v srcih nam kuhate strup.« Strup je dejavnost Kače, **Žid**, Hudiča. KMg je Strno diabolizacija; Dadeemonizacija Komst-Libcev je kot IV. Refe normalno nadaljevanje III. in II. Refe. Kdor zastрупlja, je zel, treba ga bo izžgati iz Org telesa, da ne bi zastрупil še ostalih delov. To je mišljenje fundamentalistov Tot kova. Takšno izžganje si KC zamišlja kot likvidacijo, tudi z Vojsredstvi; Avsvojska premaga francosko in s tem omogoči KCi, da znova razširja med ljudmi svojo blagovest, ne pa jakobinsko zlovest.

Županja pokaže dekletom »francoski časopis« in reče: »Tu sem pogledjte, pa boste videte, kaj so jakobinci! To je uradni časopis francoske vlade v Ljubljani, izšel je včeraj in v njem stoji med drugim tudi to-le: imenovanih je nekaj božjepotnih cerkva po Kranjskem, katerim naj bi vlada vzela vse cerkveno premoženje, češ, da je to last vsega naroda.« Pa smo pri kletih Komstih, čeprav ne vem, zakaj Deb bolj ne napada Jožefa II? Le ker je bil ta Avscesar? Jožef je likvidiral neprimerno več samostanov in cerkva kot Kom, SLib po 1990 je še bolj blag. Ministrica Rihterjeva oz. MzK je krivo le toliko, da noče vrniti blejskega otoka v celoti, vrača le na njem sezidano cerkev, pa še za otok je Dž pripravljena odšteti odškodnino, ne rekvirira ga, kot je to počel Katcesar Jožef II. DSKC govoriči, da je DaSl oblast celo hujša od Ptjske; neumnost, neresnost, SZSL.

Dekleta se zgražajo; Gorenjčeva Jerica: »Najprej so popolnoma izželi naše hiše, da ni nikjer beliča več v skrinji, zdaj hočejo oropati pa še cerkve!« Res so Francozi izžemali, vse za vojsko, a so izžemali enako francijo kot ostale. Napoleon je potreboval denar, če je hotel nadaljevati z Vojnačrti; enako so ravnali nemški cesarji, s tem tudi Avsvojvode, ko so izžemali svoje podložnike za vojne zoper MuslTurke. Tončka Gradova: »Vse nam je pobral ta ropar francoski: odgnal nam je v vojsko naše očete in brate«, enako kot Hitler gorenjske in štajerske može, »zdaj nam hoče pokončati hiše božje! Nezaslišano!« Očete in brate so še dovolile odgnati, hiš božjih nacionalizirati pa ne! KC kot Stš (kot mnogo Stš) je Strno vrednejša od živih ljudi. Tako mislijo vsi Totideologi. Kozakov Komisar v **Aferi** je pripravljen na S skoraj vseh ljudi, le da zmaga LR; pa čeprav jih ostane le deset, a

teh pravih! Zanj Komstov, za KC Kanov, za islamiste Talibanov. S stališča LD-PM so vsi telebani, tj. prebivalci AVS Telebanovine, nastopajoče v Murnikovi dram(atizacij)i **Matajevega Matija**.

Stvar ni tako preprosta. Če neko ljud nima nobenih možnosti, ne zaslužka, ne prosvete, ne trgovanja, ne Sv gibanja, kot recimo Musli Palestinci, mar jim ostane - predvsem mladim, ki so povsem brez perspektiv - kaj drugega kot vojna, v obliki SV? Kot SV voj(šč)aki za boga bodo prišli po Si v nebesa, a se že v vojni udejanjili, pokazati bodo morali velik pogum, askezo, voljo, Vojznanje; sicer bodo gnili v getih-taboriščih. Ni jim mogoče reči, da so murnikovski telebani, pretiraval sem. Dokler jim svet - tudi ZahKplLD - ne bo pomagala k Dgč šansom, se bo pri njih terorizem le še stopnjeval. Zadnje čase premišljam, da bom morda še doživel kak napad z atomsko bombo ali strupenimi plini ali bombardiranje kake atomske električne centrale.

Se tu kaže meja in S za Kpl? Dokler ne bodo vsa ljuda na ravni RLH idej, bo RLH v očeh Strno depriviligiranih upravičeno le hinavska drža bogatih. Je pa res, da so si Zahčvri in Angfmi sami ustvarili svojo RLH in gmotno bogato, čeprav v marsičem - morda v temeljnem - vprašljivo Db. Musli kot da tega modela ne zmorejo, vse njihove - črnske itn. - Dž so despotizmi, vse v Afriki. V teh despotijah eni Musli - tudi Kani - IZ ostale. Tak - tretji in četrti - svet je sod smodnika, celo sod, napolnjen z atomskim orožjem. Je vidna kakšna realna možnost, da se ta svet v temelju spremeni? Da postane vsaj ves LD-PM? Vprašanje puščam odprto; nisem prepričan, da bo šlo naprej brez kake katastrofe.

Ker je »med cerkvami, ki so zaznamovane za ropanje, tudi cerkev **M a t e r e b o ž j e n a J e z e r u**«, se dekleta uprejo. Kani se ne smejo upirati oblasti, razen če je oblast od hudiča; očitno niti judovska niti rimska za Jeza nista bili od hudiča, ni bil za upor zoper ti dve. Od hudiča so postali šele tekmeči KČe, pa čeprav so bili Krš vere, le heretiki oz. le njihov (vojsko)vodja je bil nasprotnik NSSi, našega cesarja, recimo Maksencij Konstantina. S Konstantinom se je začela FKČ, s tem tudi Tem zla oblast: za MV SKC KomPtja, za SKC na PrS jakobinci, za DSKC Dalibci. Ker nočejo vrniti blejskega otoka s cerkvijo vred v naravi, so od hudiča. Blejke so doživljale manj Rad napad na cerkveno lastnino, pa so posta(ja)le Vojborke, Deb jim šteje to v dobro, enako kot MV SKC Že(nskam), ki so pomagale Dmbcem, tudi Jeločnik Mojci v **Vstajenju**.

Dekleta naredijo kot kamen trden zid odpora zoper hudičevce: »Tega ne pustimo! Nikoli! Črna hudobija!« To je delovanje črnega hudobca. Barbka Burjeva je odločna: »Jaz grem koj v zvonik, pa začnem biti plat zvona.« Vse: »Uprimi se!« Tak upor je legitimen, celo nujen. Zgodi se celo prej, preden ga ukaže KC. Morda je Deb izbral takšno spontano reakcijo-upor deklet kot predstavnic Sljuda - na liniji Krekovega **TKriža** -, ker se je hotel ogniti situaciji, v kateri bi KC, ki se ima za mirotvorko, ukazala Vojupor. Stvar je seveda le KC alibizacija, maskiranje, hinavstvo. KC je zadaj, odgovornost prevzema samo ljud. Tako je delovala KC tudi jeseni 1943. Dejansko je Dmbce terjal-organiziral-ustanavljal škof Rožman, a je izbral generala Rupnika za masko, ker je potreboval kritje. Model je Stren, znan.

Županja je bistra, deluje, kot je navada v KC - dekletom: »Kam hočete? Poskusimo najprej zlepa.« Diplomacija. KC če se le da poskuša doseči cilj zlepa; šele če je prisiljena, se odloča za SV; recimo jeseni 1943 v Slji, seveda zoper PrtePtjo, ne zoper NNcz. Županja predlaga, da »sestavimo najprej ponižno prošnjo, ki naj jo takoj neso trije najveljavnejši možje v Ljubljano.« Tako je ravnala SKC tudi spomladi 1941, ko so šli predstavniki uradne Slje v Rim prosit Mussa kot Tot

Vodjo. Večina prosivcev-deputacije ni bila za Mussa, najbrž nobeden od njih; skušali so Zver pomiriti. Ni jim uspelo, ker so se vmešali Komsti kot sinteza SNcLa in LReve. Odtod takšen bes KCe na Komste.

Diplomacija že, a obenem je treba pripravljati upor; na to je MV-SKC pozabila, oz. pripravljala ga je le retorično; Slovenska zaveza itn. so bile vojske na papirju. Tudi ni bilo med SKani istega razpoloženja kot med blejskimi deklety; te so sicer kot zveste ovčice iskale Vodjo-Pastirja, bile so pripravljene na vse Zanj, a niso ga našle. Gorenjčeva: »Mati županja!« Kdo je bil(a) 1941 Župan(ja)? Povprečni previdni Natlaččen? Jura Adlešič? »Ne zapustite nas v sili! Za Vami pojdemo, kamor nas peljete!« Tako je hotel Kociper, da gredo vsi Slci za Rupnikom, glej njegove spomine **Kar sem živel** in moj Kritkar v knjigi **DSPE 5, Prijatelji in izdajavci**; a KC je Rupnika spodbijala, med Sljudom Deusmeritve ni bilo enotnosti, kot med Blejkami. Se je nagnetlo preveč tekmecev, od katerih je skušal vsak postati Mati Županja ali cesar Konstantin.

Beračica Maruša je božji glas; poziva na akcijo. Ve, kaj se bo zgodilo, zločin skuša preprečiti, sama MMB sporoča podatek prek Maruše: »Nocoj, še to noč, bo Marija na otoku oropana in se ne ganete? Ve roke križem držite?« Diplomacija Županje je sicer dobra, a v tem eS trenutku neprimerna, treba je pri priči ukrepati, diplomacija pa je delovanje na dolgi rok. Maruša pripoveduje, kako je v Radovljici videla francoske vojake, ki so »napajali nekega moža«. Z njim so se dogovarjali, kako bodo nocoj oropali blejsko cerkev. Mož se je bahal: »Nocoj bomo imeli zlata in srebra kot peška, Marija na otoku pa ne bo imela nič!« Deb sporoča, kaj pomeni nacionalizacija ali podražavljanje cerkve: Pvt ropanje določene skupine, ki se hoče obogatiti. Sodí po sebi: KC je tako ropala v Južni Ameriki oz. alibizirala je ropanje, ki ga je izvajala Dž (predvsem Španija in Portugalska), sama pa je od tega dobivala velik del, več kot le provizijo. Zlato, srebro, diamanti, s katerimi je krasila cerkve po Španiji in Portugalskem, so kopali Indijanci v rudnikih kot sužnji. Zlato ni šlo španskemu ljudu, ampak PIKu.

Ko zvedo za ta podatek, je dekletom - tudi Županji - jasno, da »bo prišla naša prošnja prepozno«. Torej »moramo ukrepati«, sama dodaja Burjeva. Ferjanova izpelje jasno konsekvenco: »Ne s prošnja, s s i l o moramo zdaj braniti našo cerkev na Jezeru.« Problem je aktualen: kako delovati glede na Talibane: z diplomacijo, kot terja DaN(emška)KC, ali s silo, kot terjajo ameriški Krš fundamentalisti. MV-SKC se je jeseni 1943 odločila za Vojsilo. Da bi se le 1941 zoper It in NNcz okupatorje! Če bi tedaj Kane takole govorile! Pa so tako govorile Kom-Prtaktivistke, glej NOBD, Špelco itn. »Pustimo zdaj pero, pa kaj drugega v roko!« Kot da bi poslušal Bora in **Previharimo viharje!** »Da, dekleta, cepce v roko, pa vile, tolkače in gorjače!« Kot da bi bral Vrhovčevega **Zorana** in Kreftovo **Veliko puntarijo**; pa seveda NOBD, Krimov nagovor Prolu, **Rojstvo**.

Hanca Hribova reagira kot Tanja, ki v **Ognju** odkriva izdajavca: »Izdajalca? Ali je mogoče, da bi se dobila v Blejskem kotu taka črna duša?« Mogoče, mogoče, hudič je povsod. Tudi v SPED: Nadporočnik v **Napadu**, ki je agent Prtov med Dmbci. Sobčestvo je bilo premalo budno; znana parola VOŠa, OZNe, Tita in Dolanca.

Zadeva je tako jasna, da tudi Županja spremeni svojo odločitev: »Zdaj seveda se je stvar zasukala: zdaj p r o š n j a ne pomaga več«, tako je mislila spomladi 1941 Ptja, »zdaj naj govori p e s t.« Tako je pisal celo Oton Župančič v pesmi **Veš, poet, svoj dolg?** Zdaj je treba čim več ljudi opozoriti, informirati, dvigniti, oborožiti; znano Prt geslo: **Narod se je uprl!** Ljudvstaja. Dekleta postajajo aktivistke: »Brž na vse strani, v Grad, Zagorice, v Mlino«, tam že čaka Tona

Svetina oz. kaka njegova prednica (ne pa **Svetinova Metka**), pa Zupanovi predniki, »Zazero, Nograd, Rečico«, tam že čakajo predniki VeRusa in VoRusa, »povsod, pa alarmirajte vse, spravite vse pokonci. Vse naj, kar le more, prihiti k jezeru, varovat in stražit cerkev Matere božje na Jezeru!«

Tu pa je meja za KC; KC je za SV, pa spet ni. Kako najti srednjo mero med varovanjem in DR? »Stražit« je isto, kar so počele 1941-42 Vaške straže; premalo. Varovati cerkev-dom, to so počeli Dmbci, bili so aktivnejši od Vaških straž, pa še zmerom ne dovolj odločni, vsekakor ne uspešni. Jeločnik se je po vojni zavedel, kaj bi bilo treba: Rad Vojakcijo, napisal jo je kot projekt v **Vstajenju**. Ne varovati, ampak osvojiti! Deb ostaja pri modelu Dmb; KatSlci reagirajo šele tisti hip, ko se Francoblast v Slji že končuje. Deb skuša posnemati DR, kakršna se je dogajala z bojem zoper FrancRevo in Napoleona, a tedaj so bile še KatDže, ki so skrbele, da Hudič ne zmaga (zveza FDžav, tudi AvsDž zoper Francijo), bile so blizu, Avs vojska na meji s Koroško, glej **Našo kri**, medtem ko so bili Angfami 1941 kar se da daleč, Hitler pa pred Moskvo. Napoleon je bil 1813, ko se zgodi upor KatSlk v **Blejkah**, v Rusiji - v boju za Moskvo - že poražen; se je že klavrno vrnil iz te največje klavnice napoleonskih vojn.

Prav to je SKC MV načrtovala: ko bodo Nemci poraženi, jim bodo Slci - Dmbci - vpadli v hrbet. Pa jim niso, nasprotno, Nemci so Dmbce celo varovali, ko so se ti umaknili iz Slje. Debov načrt se ni izpolnil. Redko se kak položaj povsem zvesto ponavlja; dostikrat zadošča že malenkost, pa se vse močno spremeni. Od preteklosti se je treba učiti, ne pa jo suženjsko Posn(emati); tudi ne JKra in ne FKra! DSKC je Posn; v tem je njena največja napaka. Verjetno ne zmore drugega, preveč je v sponah svojega preteklega VISA. DSD bi rada obnovila MV položaj in v njem zmagala. Zamanska sanja! Dapoložaj v Slji je zelo Dgčen od MV. Tudi v Evri. Potrebni so zelo novi koncepti, DSD pa je jalova in jih ne zmore. Zgledovati se pri **Blejkah**, prakticirati ReSlom, je obotno.

Blejke so nedvoumne; Burjeva: »Jaz hitim v dolino in vse spravim pokonci; vrnem se s p u š k o v roki.« Kot da bi brali Zupanov **Punt**. Gradova: »Jaz pa grem na Rečico in oborožim vse ljudi; s seboj prinesem po eno svetlo luč« - to je bistvo Katluči! - »za pet francoskih buč!« Hribova: »Jaz se vrnem z vojaško trobento!« Stolova: »Pri nas imamo dolgo sulico; s tisto se oborožim.« Gorenjčeva: »In jaz privlečem s seboj star turški boben.« Z njim bo zbobnala skupaj vse verno Sljud. Kot punti v 16-Stolu, a tokrat zoper RLH idejo puntov, ki jo je Vrhovec pripisal puntarjem v **Zoranu**. DR je LR, postavljena na glavo.

Vsega tega v **Sčku** ni; ne zato, ker **Sčk** slučajno ne uprizarja VojMePa. Ravno to, da ga ne uprizarja, uprizarja pa isti ali soroden čas, je posledica Raz odločitev Peskove in Deba. Deb se odloča za Refe, a da bi postala Refe - FD - mogoča, je potrebna Vojakcija. Peskova t(akšn)e akcije ne potrebuje, ker je na strani nastajajočega-napredujočega NKNMeša. Fr naredi vse izpite na univerzi, vrne se kot promoviran, pred njim je odprta pot za napredovanje-vzdig v Dbi. Minka ima po Nvi Ideaglas, torej bo uspela; s from kot soprogom bosta izjemno uspela. Minka ni le sicer bogata, a povprečna žena, kakršna je recimo Olga v **Dveh zetih** ali Matilda v **Penah** ali Ana v **Ženski zmagi**. V Minki je nekaj več; Peskova v nji slika sama sebe, medtem ko so ostale ČD, ki sem jih obravnaval, delo samih Mo(ških); Že(nske) so zanje enakopravna bitja, a odvisna od Mo. Peskova vzpostavi Dgč razmerje; kaj vedo DaSfeministke o nji? Poznajo le Kobilco, ker je naslikana na bankovcu; zmerom se nek Idealik naredi tako, da se vse Ideapoteze reducirajo

nanj, ostali liki pa so zanemarjeni, prezrti, Zamol, Prikr(iti). **RSD** jih tematizira, opozarja nanje.

Peskova in NKNM nimata potrebe po Vojakciji, razen kot upor zoper LibNemce. A da bi postal ta upor Vojtipa, si ne upa nobeden od MISlcev zapisati; Levs in Jurč preneseta takšno idejo v SPS preteklost, glej **Tuga**; enako Kris v **Ljubi(slavi)**. Odpor zoper LibNemce je Pol-Kul-Ėt-Ďben, tako ga slika-utemeljuje ĆĎ. Boj zoper Plövela v **Svojih**, zoper Braunhofa in Nemina v **Penah**, zoper Švindelpergerja v **Meji** je boj zoper nemškutarje in nemčurje, kakršni so Kratki v **Vicah**, Dremota v **Ministrovem pismu**, Janez-Johan Odležiĉ v Jurĉevem **Omikanem nemškutarju**. Ker so glavni SĖ LibNemci kot N(emški)Nclsti, KC v tem boju ni tematizirana; upor zoper Nemce bi bil šibkejši, ĉe bi MISlci pretirano nastopali zoper KatSlce. Tavĉ sicer deluje v to smer, a ne potegne veĉine elite za sabo. 1908 povsem zmaga Katopcija; **Hlapci**, **Grĉa**.

8

V 4. prizoru pride na sceno glavni lik, kolikor **Blejke** imajo za glavni lik Pska-Psko; kolikor ni ta drama Mastipa. V naslovu je naznaĉeno, da gre za Kol, za njegovo RR iz trpnega v - celo Voj - aktivnega: za pristno AgrĖkzKldo, ki je prepriĉana, da se le brani; da brani svoje vrednote, predvsem cerkev in (Kat) Cerkev. Brani pa dejansko tisto, kar je nekoĉ KC osvojila: Sl zemljo in blejski otok, na katerem je podrla Pog StĖ in na njegovem mestu sezidala svoje. Torej brani danes - 1813 - osvojitve in osvojenost.

Glavni Ėe in Poz lik **Blejk** je Franĉka. Med dekleta vnese Dgĉ ton: »(Ėalostna, drĖi molek v roki). Moje edino oroĖje je to-le! (PokaĖe kriĖec in molek.)« Moli. Ostale so enostavne: odloĉijo se za boj; Źupanja Franĉki: »Pusti vse Źale misli! Pogum velja! Za trdno priĉakujem tudi tebe, da prideĖ in pomagaĖ odbiti sovraĖnikov napad!« SĖ skuĖa dobiti nazaj, kar mu je KC pred dobrim tisoĉletjem vzela, glej **PKrst**, SĖ - francjakobinci - zastopa nekdanje SPS Slce, kakršne zagovarja SSD tudi v **Tugih** in **Ljubi**. Vkljuĉitev v Kol - podreditev Kldi - ima tudi psihoterapevtsko funkcijo: Ćlu odjemlje Źalost. Ćla Źalost usmerja k OIS, ga dela za OPska. Źalost mora Ćl premagati. Ima pa za to veĉ moĖnosti.

Fr(anc)ka ima posebno nalogo; prijateljici Minki: »Slutnjo imam, da nocoj nekdo potrebuje moje posebne pomoĉi.« To bi lahko bil LdDr model-praksa, seveda v FP VISu: predvsem pomoĉ, ki ni enakopravno sodelovanje. Nekdo je Źibak, v nevarnosti, drugi mu mora pomagati. Pomoĉ je ena Tem vrednot FD-FKC. Minka iz **Sĉka** sicer tudi potrebuje pomoĉ, tudi ĆĎ je deloma Źe v FP, a potrebuje jo Dgĉ: le gmotno-finanĉno. Na Per ravni je Minka ustrojena nemalo v duhu nastajajoĉe SĖPO, Źivi iz sebe, je Nvni lepi Glas, ki se Strno usklaja s From kot Źeninom. RLH predpostavlja, da so teĖave, ki jih ima Ćl, predvsem Dbgmotne narave; ta vidik prevzame od NKNMeĖa Mrk-Prol. Mrk je prepriĉan, da bo Ćl reĖil vse svoje bistvene probleme, ĉe bo - seveda v temelju - spremenil (RR) Dbo iz (ob)lastniĖke v brezrazredno. KC je tu modrejĖa; zanjo ta Tem RR Dbe v idealno ni tako enostavna.

Gotovo da je tudi v ozadju **Blejk** Neg Db: Francjakobinci. A Frkin oče, ki postaja izdajavec SKC, je bil verjetno že prej slab Čl, nagnjen k slabemu; že prej pa pomeni v AvsDbi, ki je KatDb. Za KC ni nobene Dbe, ki bi bila popolna, v vsaki se porajajo zl(očinc)i. Slom kaže takšnega zločinca v Rakovem Štefanu, ki noče živeti po KC načelih. Vsaka Db, ki še ni KC, je pokvarljiva. Šele ldn med Db in KC onemogoči delovanje hudiča. Zato je cilj vseh poštenih doseči to ldn, prehod Dbe v KC. Ta prehod imenuje teolog Avguštin Božjo Dž-Db. KC ga je skušala doseči v republiki v Argi-Paragvaju pod vodstvom jezuitov v 17-Stolu. Ta republika je bila ideal za PV SKC kot nekaj IdeaKFz.

DSKC ga obnavlja, recimo eden od JOGSŠKov (Ocvirk). Prepričan je, da je kriv za zlom te božje Dže Mamon, tj. premoč TS (ob)lasti (nastajajoči Kpl ali vsaj merkantilizem) nad KC, ki zastopa boga. Omenjena jezuitska božja Dž temelji na vrednoti pomoči: kleriki pomagajo Indijancem-otrokom, ki (p)ostajajo zločinci, če jim ne pomaga paternalistična KC. Dokler je Čl zunaj KC (dokler ni krščen), je otrok, se pravi nezmožen lastne prave presoje; na eni strani je sicer NeČi, a brez brambe pred Hudičem. Zato je pri priči potreben krsta, nato pa trajne spremembe KC zakramentov, vsaj vsak teden v nedeljo maše, čestih obhajil, zvezanih s spovedmi, odvezami itn. Šola zadošča (je celo najprimernejša) takšna, kot jo imajo jezuiti-kleriki za Indijance in Slom - Fajmošter - za Slce, glej Hochwälderjev **Sveti eksperiment** v Jeločnikovem prevodu-tolmačenju in **BlaNo**. Zadošča torej nedeljska šola, v kateri je nekaj splošnega in praktičnega znanja, podrejenega cerkvenemu nauku.

Zato PČ v **Blejkah** ni advokat, dr. prava, kot so Dragič-Snoj-Pravdič itn., ampak Km dekle, Frka. V **Sčku** je treba gledati Minko v paru z diplomiranim študentom From, v **Blejkah** Frko v paru z MMB. To je aSek par, njegov Eros je verski. Frka pomaga svojemu očetu, njej pomaga MMBP; tedaj še ni brezjanske, njeno vlogo igra blejsko-otoška. MMB se je morala preseliti z blejskega otoka na Brezje, ker je bila otoška cerkev premajhna za nov tip MasKC romarstva; Brezje so mala bazilika z velikim prostorom spredaj, primernim za javne nastope, medtem ko so blejska cerkev, enako višarska in na St gori nad Gorico težko dostopne. Ti. ljudska - populistična - KC, ki je nast(ja)la v 19-Stolu, tudi kot ljudska stranka Masprofila, Krek je bil njen pravi ideolog in praktik, je terjala novo Stro toposa.

Nič podobnega v **Sčku**, v katerem je vsa Sl zemlja - ali vsaj vsa blejska Gorenjska - Stš in s tem cerkev. To ima dolgoročne in Tem Strne posledice, saj je-postane v Kplu vsa zemlja - vsi predmeti snovnosti - cilj TehIndusizkoriščanja, s čimer pade pomen Stša. KC se tega zaveda. Omejenost Stša na cerkve - na posebej posvečene kraje - omogoča, da so izvzeti iz Db pogona, so azili, nedotakljive točke; St je v tem pomenu nedotakljivost. Cerkve so le za molitev, čeprav se KC tega sama povsem ne drži; če je treba, RR cerkve v kraj Pol propagande, tudi MV. Vsekakor vršijo kleriki do 1945 Polpropagando v prostorih, ki so Not povezani s cerkvami, v župniščih, na prostem pred cerkvami, v cerkvenih časopisih, kot DSKC recimo v »verskem« tedniku Družina (v pomenu mafijske Dne).

Frka in SčkMinka sta že v izhodišču Raz. Frka je aktivnejša, ona pomaga, medtem ko Minka čaka na pomoč. S tem se zdi, kot da so razmerja postavljena na glavo: NKNM nastopa kot trpno, KC kot dejavna. V tem pomenu KC tudi je - Strno - celo aktivistična. NKNM se RR v SV šele, ko se samo RR v Ncl; Ncl za NKNM ni Strno nujen. Ali pa(č)? Ali je Ncl za NKNM isto kot SV za KC, torej ne le deformacija, ampak pravo bistvo, ki se le določen čas - glede na Konto - skriva, a čaka v ozadju, kdaj bo nastopilo? KC ima v sebi nalogo evangelizirati ves svet, kar

pomeni, da je AgrEkcKld: vsi ljudje morajo postati Kani. Mar nima Meš kljub svoji RLH in UH ideologiji isto naravo, saj deluje-uspeva le skoz Kpl Svettrg, kar je prav tako AgrEkcKld? KC raje vse ljudi katolicizira z **Čvi** in križem v roki kot pa z mečem; a če ne gre Dgč, je potreben meč; to je sporočilo **Blejk**, enako kot SPED (**Vstajenja, Napada ...**).

Analogno je z RLH-Mešem. Ves svet kapitalizira prek Sv trga; a če ne gre, če se kaka DbDž zapre vase ali odkloni TrgKpl in se brani (kot se pač branijo vse DbDž: z Vojsredstvi, tudi Talibani v DaAfganistanu, ki pa so v tem tudi AgrEkcKld kot Musl Tot projekt podreditve vsega Čloštva pravemu bogu, zanje Alahu), se tudi še tako blago NKNM odloči za vojno, seveda obrambno, kot so se protestanti v angleških kolonijah v SevAmeriki konec 18-Stola, ZDA med prvo Svetvojnjo, ko so prišle na pomoč zaveznikom zoper Nemčijo, selile svojo vojsko na tla Evre; in kot so ravnale v vietnamski vojni. Ne pravim, da so imeli Vietkongovci bolj prav od ZDA. Najbrž ne, sicer ne bi po zmagi tolikeri - milijoni - bežali iz KomVietnama, kjer vlada zaradi napačnega Ekonsistema lakota. Enako kot na Kubi. Analiziram le Raz oblike AgrEkcKld. Tip so za vse Dbe. Torej tudi za NKNM, ki tega v maski-fazi ČD noče priznati, tudi sebi ne.

Deb sintetizira oba vidika: molitev kot eno prakso pomoči za pomoči potrebnega in SV; prvi tip predstavlja Frka, drugega ostala dekleta. Enako v **Napadu**: prvi tip zastopa Vera, drugega Dmbci, ki branijo postojanko. **Blejke** bodo šele polagoma razkrile, da sta pomoči potrebna oba: MMB-cerkev in nesrečni Čl, ki kot OPsk postaja Judež. Dekleta tega na začetku drame še ne razumejo, nihče še ne ve, kdo je izdajavec, le Frka, ki je izdajavčeva hči in obdarjena s posebnimi - Et verskimi - slutnjami, a tudi ona šele sluti. Dekleta hočejo Frko narediti za eno od njih, zgolj za uda Klde, za Voj(šč)akinjo: »Kdo bolj potrebuje naše pomoči, nego cerkev na otoku? V tej obrambi moramo biti vse edine!«

Tak govor pozna tudi KomPtja, NOB-LR, glej teze **Rojstva** itn.; tudi v NOBD je isti Krš model, le vsebinsko RR. V Miheličeve **Operaciji** dr. Donat sicer ni lzd(ajavec), živi pa kot HedPvtnik v času, ko je potrebna enotnost vseh Slcev in njihova vključitev v Vojboj. Donata je treba rešiti iz drže OPska, ki leze v OIS. Prti imajo torej isto nalogo kot Kani: reševati Pos duše, Pske, in jih vključevati v St Klde. Treba je rešiti cerkev, tj. v RLH izvedbi Sl Zemljo, SNar; a obenem tudi Pske, ki begajo. KršFP model traja še v Mrku, Refe v NOBD. Micelij posebnega tipa, po svoje še bolj bistven.

Minka iz **Blejk**, ki je s Frko »najzvestejša prijateljica«, PriSo, terja od Frke, da se bo ta »bojevala na moji desni strani«, analogno kot ŽePrtodred v Kmeclovi **Marjetici**. Zgodba drame je v tem, kako Frka odkriva svojo posebno nalogo.

Frka v slutnji začenja spraševati beračico Marušo: »Kaj ne, dobra žena, jaz poznam tistega nesrečnega moža, ki hoče nocoj izdati Marijo na otoku?« Že ve, da je ta Čl njen oče. Strašen položaj, tudi teološko. Oče je kot bog ne le Vsemogočni, ampak tudi Abs Dobri; On je, ki vse ostale ščiti. Če neki ES oče, kot je Jezerec, izdaja, če služi Šzom-tujcem, jakobincem-hudičem, potem s tem postavlja na glavo tudi Nvni red, kot bi dejal Kob(lar). KC trdi, da je bog ustvaril svet, mu dal zakone, tudi otrokom starše, ki v Dni nadomeščajo boga Očeta in očete klerike. Če neki oče te naloge, ki je od boga, ne opravlja, pomeni, da se upira bogu, to pa je definicija Luciferja; Deb jo obsežno utemeljuje-ilustrira v **Židu**. Tudi če neka Dž ravna kot Jezerec - da se poveže s Šzi NSSi, kot se je Ptjska v Jugi-Slji pred in po 1945 -, pride do (seveda le začasne, a lahko zelo hude) ukinitve božjega reda na zemlji, do vladavine hudiča. Jezerec=Tito=KaKi (Kardelj-Kidrič).

Nasproti takšnemu očetu, ki ne opravlja več svoje Nvne in npravne naloge oz. nasproti uzurpatorju, ki je odstranil pravega Očeta (Rožmana, Rupnika, tudi Rösenerja in Rainerja, celo Mussa in Hitlerja, ti štirje so pomagali Rupniku in Rožmanu, s tem SKCi), pa je Čl dolžan zavzeti ne le Krit, ampak Vojbojnodržo. Obenem ga skušati poboljšati, rekristjanizirati; tako je skušal Ehrlich Kidriča, kateremu je pomagal. A če ne gre, če je upornik prekljubovalen in preSZSL, ga je treba pač likvidirati, kot je Hren Trubarja oz. KC protestante in kot so Dmenci polagoma izrivali v teku 1944. leta Prte iz Slje, jih potiskali na robove. Tako so nemalo očistili Ljo, pozapri tudi mnoge sredince, kot so bili Slod, Gosar, Šolar.

Maruša je božji srednik; ne ščuva k Sšu, Frki svetuje dejavnost pomaganja-dobrote: »Pojdi sedaj precej, vkljub noči, vkljub samotnim potom, vkljub vsem nevarnostim«, potreben je torej velik, neobičajen pogum, še večji kot je pogum na bojnem polju, »pojdi v Radovljico«, tam je že za **Sčka** gnezdo zla, »ter ondi poišči očeta. Prosi ga«, prošnja je prva metoda, »naj se usmili vsaj vas, svojih otrok! Ko bo videl tvoje solze, se morda omeči in opusti svoj črni naklep.«

Zdi se, da ravna Nadpastir Rodeur narobe, ker ne začne s prošnjo barabam, naj se ga usmilijo kot otroka, vseh SI Kanov kot dečice. S takšno milo prošnjo se ni obrnil ne na SI DbDžOčeta-uzurpatorja Kučana, ki je prišel na oblast le po volji ljudi, ne pa po volji boga (KCe), le s Sv volitvami, ne pa z maziljenjem, brez katerega ni nobena oblast od boga. Rodiški tudi ni prosil celjskih Strelnikoffov, ampak jih je pri priči napadel. Rode ima naravo feldmaršala, konkvistadorja, rodil se je v nepravni čas, 1943 bi odločno nadomestil Rupnika, je Frančišek Saleški in Cortez v eni osebi. A premalo ponižen. Svojo škofovsko palico vihti kot Meč s križem, ne vidimo, da bi se z njo mlatil po goli zadnjici in se kesal svojih grehov, kot se jih je Etpristni asket Jeglič. Škoda, da Vatikan ni imenoval St Štrukeljčka za nadškofa, ta bi bil od jutra do večera gol kot Frančišek Asiški na cesti, na betonu z golimi koleno. Res bi predstavljal ubogo KC, saj bi šenklavško cerkev izročil v uporabo za zdravljenje narkomanov, v brezjansko baziliko pa namestil begunce iz Afgana. (Ali pa govorim o preteklem Štrukeljčku in je današnji tak kot ostali: pohlepen po zlatu.)

Maruša določi bistvo - Frki: »Pojdi! Marija te bo gotovo podpirala!« Kot je Uršulo v **TKrižu** in dekleta v Sard; ne bo, kot je v Gol(jevšč)ove **Osojah**, kjer se Kancijan, ki moli v cerkvi na blejskem otoku, MMB RR v Hudičevko, v vilo Abrakso. »Otroka, ki se hoče žrtvovati za očeta, nebeški Oče gotovo ne bo zapustil!« Zanimiva drža! Ponavadi se žrtvujejo otroci za Dobrega Očeta, dekleta v Sardovih **Devicah** za papeža (Leona XIII.). A to je laže, ker je cilj sam St. Mnogo teže pa je za Frko, ki se bo žrtvovala za izdajavca; seveda ne za to, da bi še naprej izdajal, narobe, za to, da bi nehal izdajati.

Frka s tem ponavlja fKra, ki je dal svoje Ž na križu za ljudi, ki so kot Kajnovi otroci bolj sorodni Kajnu kot Abelu. Jezerec je Kajn-Judež; ali vsaj namerava biti. Frkina naloga je, da mu prepreči to dejanje, ki bi ga naredilo za Kajna-Judeža. Ko bo enkrat Judež, bo prepozno, vsaj moč Čla ni dovolj velika, da bi mogel Judeža spreobrniti. V **Evih** se sam kaznuje, kot se Judeži v SPED, Prt polkovnik Igor v **Napadu**. Ko naredijo Sm, jim KC ne odpušča; s čimer pa ni rečeno, kako bo ravnal z njimi bog. O tem ljudje ne vemo nič. Dokler je Judež na zemlji, ni odvezan grehov.

Deb sega čez **Eve**, kot sega čez **Eve** FK. V **Evih** je Jez le BČ, ki se žrtvuje za druge, v **Evih** ni KatSV prakse, Jez jo odklanja. Konstantin jo uvede, s tem KC RePog. FK kombinira Frko in dekleta, Uršulo iz **TKriža** in Ehrlicha iz BRozmanove

SPED(rame) **Človek, ki je umoril Boga.** Na osnovi spoznanja, da bodo SKani le žrtve, ki bodo kot Ehrlich padale pod streli Sžov-izdajavcev, se tudi Ehrlichovi učenci militarizirajo: Lap. In Tomčevi. In Rožmanovi. **Blejke** so vzor za MV SKC.

Zadnji prizor I. dejanja je poanta. Vemo, da bo bog ščitil Frko na njenem odreševalskem podvigu. Maruša ji želi vse dobro: »Bog te varuj, Francka! Angel božji, ki je vodil pobožno Judito v sovražnikov tabor in jo pripeljal nazaj, naj vodi tudi tebe.« Judita je, kot je znano iz **Stare zaveze**, odšla sama v Sžov tabor, tam vojskovodjo Sžov (Holoferna) obglavila. KC torej dopušča - celo slavi - obglavljanje-ubijanje, če služi Dobremu, tj. KC-bogu. Avsvojska - morda tudi dekleta - bo ubijala hudiče, jakobince, Frka pa bo odreševala s požrtvovalno LdDr. Ne gre tajiti, da je kljub FP okviru v Frki velika moč LdDr. Res je utemeljevanje te LdDr vprašljivo, Deb poisti RLH s hudičem, a en vidik Frkinega namena-pripravljenosti je zgleden.

Frkina naloga je težja od Juditine. Frka se tega zaveda, ko razmišlja v težavnem samogovoru: V bibliji »je vodil sovražne trume Holofernes, t u j e c , n e v e r n i k , p o g a n ; tu pa« deluje kot zli »moj oče«. Obenem razkrije Deb svojo Anekumensko, fanatično-ozkosrčno stališče verskega ekskluzivizma, sorodno talibanom. Kdor je tujec, druge vere (s tem ne-vere) in/ali pogan (niti Jud ali Musl ne), je že sam na sebi zel; treba ga je likvidirati. Jezerca pa ni mogoče kar tako likvidirati, saj je krščen, torej Kan, povrh vsega še Frkin biooče. Očetu se Kana kot njegov otrok ne sme upreti; a mu tudi ne more slediti, ker on zlorablja vlogo Očeta. Mogoče ga je torej le spreobračati. Tujce Vojpotolči, to je naloga blejskih deklet, domače pa predelati z lepo besedo in ljeznijo, to je Frkina naloga.

Torej ima Rodičanin celjske Strelnikoffe, Kütjana in Libce za tujce-nevernike-pogane, za jakobince; torej je povsem v redu, če se jih Kani lotijo z ognjenim orožjem, s »puško«. Le če bi Kučan ali Rihterjeva javno priznala, da sta Kana - če ne katoličana, pa vsaj protestanta -, bi jima poslal Rodec koga, ki bi jima pobožno pihal na dušo, kakega Štrjuklčka ali StHoločka, ki je Sniček že za živa. Rodič torej ve, kaj dela, ko grmi zoper tujce-pogane-nevernike, tj. KomLibce ali klete Kontinuiteto.

Uboga Frka: »(Vrže se na tla in joka.) Oh, oče, kaj vas je pripeljalo na to žalostno pot?« Res, to je vprašanje. Odgovor je jasen: jakobinci, tujci, neverniki. »Kaj Vam je žalega storila Marija?« A tolažba dobrih ne zapušča »(Zazvoni z otoka Avemarijo.) O srebrni glas zvona, da bi trdo srce mojega očeta dosegel!« Ključna točka: tu se šele vidi, kako ZunFolktipa je Avemarija v **Sčku**. Medtem ko ima Avemarija v **Blejkah** dramaturško in Etversko funkcijo: nesrečne tolaži, vse po starem izreku: Vivos voco itn. Pravi - srebrni, lepi, čisti, popolni - glas ni in ne more biti Nvni glas Čla, ampak je lahko le glas MMB; Čla le, če skozenj govori MMB. Skoz Minko v **Sčku** ne govori MMB, ampak Nv. Razlika med obema PSt je neizmerna, gre za dve Raz paradigmi-VISa.

MMB po poti glasu zvona pri priči doseže učinek - Frka: »Kaj se godi z menoj? Nova sila mi polje po žilah!« Konec je z žalostjo. »Pogum, nikdar prej občuten, mi raste v srcu! (Obrnjena proti ozadju otoka.) Da, čutim, slutim; ti, o Marija, ki kraljuješ« - MMB kot Kraljica, FP - »na otoku«, te MMB kraljice v **Sčku** ni, »ti me vabiš, ti me kličeš, ti mi u k a z u j e š ! Tvoj otrok te poslušča.« Kot Uršula in MMB v **TKrižu**.

Kjer sta bog in MMB, mora biti - po Stri FKC - tudi Hudič; kjer so Dmbci, morajo biti tudi Prti. Frka: »Nastal je mrak; satan, sedaj nastopaš svojo pot po trudni zemlji. A ne bojim se te!« Kot se ga nista Mojca in Vera, **Vstajenje** in **Napad**. Frka celo že uživa v Trpu za Fkra in za MMB; mazohizem-viktimizem KC: »Plaziti se

hočem skozi grmovje, pa naj me rani - do krvi.« To so trni krone, ki so jo satani posadili JKru na glavo.

Tako trpeča je Rad odločna: »Potem planem kakor levinja noter v tisti brlog ter iztrgam očeta iz krempļjev zapeljivcev«-hudičev. Zapl=demon. Zadnje besede dejanja so sporočilo-geslo: »Moja nebeška Mati - s teboj padem, s teboj (dvigne desno roko) zmagam!«

Triumfalizem KC, ki ga zmerom znova utemeljuje SŽ. Frka hoče biti-postati SŽ. Se ji bo posrečilo? Ali pa bo odreševala zgolj na blag način in bo njena pobožnost le bidermajerska?

9

V II. dejanju se dogajanje odvija, a je tako preprosto, da ga more bravec uganiti vnaprej. Zgodba služi ideološkemu sporočilu - KMg. Ker je skoraj vse jasno že vnaprej, bom podrobneje komentiral le nove momente, ob tem pa navajal izjave nastopajočih kot podkrepitev sporočila.

II. dejanje se dogaja v bližini prvega, v »polumraku«, ki ga označuje Minka: »Tema je kot v kozjem rogu.« Polumrak je najbrž oznaka za osvetljenost v Gledu, na odru, gledavec pa naj bi si predstavljal, da gre za kar najbolj črno noč. Noč je stanje, ko ne sveti božja luč na Žun način, na zemlji; prav zato mora biti Not luč ljudi-vernikov tem močnejša. Močnejši ko je pritisk vraga, silnejša mora biti vera, pogum, zaupanje, vse Poz v dušah.

Županova Minka (ki je dedinja Linove **Županove Micke**, medtem ko Frka vrača v SD-SIZ KMg moment) izraža stališče-pripravljenost vseh deklet in Blejcev, razen Pos izdajavcev, morda le enega. Rad Krita Francozov se v drami ponavlja: »Brezbožna lakomnost francoska!« Brezbožnost je Tem Anvrednota, enako kot MV, ko se besedi Kom zmerom dodaja: »brezbožni Kom«. BrezrDb, ki je cilj Komstov, je za KC brezbožna Db. Dekleta kar kličejo k spopadu: »Za svojo nebeško mater so Marijini otroci pripravljene tudi kaj trpeti.« Stalno ponavljanje istih gesel.

Dekleta so človeška bitja, zato je Minko rahlo strah; njena vera je zato tem zaslužnejša, ker se mora boriti tudi zoper Pvt strah. Ta strah je tudi objektivni: Francozi so vojaki, vojaki pa ubijajo. »Satan in njegovi pomočniki že brusijo krempelj, se že režé, se že odpravljajo na ponočni napad.« Natančno ta napad izvršijo Prti v **Napadu**. Da branijo MMB in cerkvico le Že(nske), pa sledi iz podatka, da je vse Mo(ške) »Napoleon gnal na Rusko, proti Moskvi«. Spet analogija: kot je gnal Hitler mobilizirane Slce Štajerce in Gorenjce zoper Stalina na vzhodno fronto.

Dekleta se zbirajo. Obnavlja se stari Krš duh SV zoper Musl-Turke, glej **Mlinarjevega Janeza**, Kokaljevo dramo, delano zvesto po Kočvarju. Tudi v tem se vidi ReFe: vzor so SV iz preteklih stoletij, glej **Turjaškega, Ravbarja**. Burjeva: »Ko sem vzela to-le puško v roke, je šinil en duh vame, da bi planila nad francoske jakobince in vse pobila!« Debu je ta Vojduh všeč! »S to-le puško je moj ded pred Belim gradom Turkom kape snemal z glave.« Deb gre celo dlje kot SPED. V tej so vojaki le Mo; Že so predstavnice miline, Mojca, Vera. Deb razširja militarizacijo tudi na Že. Na Minkino pripombo: »Puška je vendar le samo za moške«, odvrne

Burjeva: »Če jih pa ni? Kaj nam torej ostane drugega, kakor da m e zgrabimo za orožje?«

MV je Ptja sledila Burjevi, KC pa Minki. Zgled je v južnoSlavski Tradi, ki je bila za Sice od srede 19-Stola fascinantna. Burjeva: »Kaj je samo kuhalnica za nas?« Kot da bi poslušali Špelco iz **BSSveta**. »Kaj nisi že večkrat slišala, kako na primer črnogorska dekleta z eno roko plevejo, z drugo pa drže puško, da se branijo pred Turki?« (Bože, bože, kako bedasto so naši predniki oboževali Črnogorce; danes vidimo, da so bili Črnogorci le Barhajduki!) Mobilizacija je Tot. Tudi zato so zmagali Prti: ker so znali Sice-Slike Tot mobilizirati; tudi glede na vlogo Že(nsk) v MVDe(snici) je bila Deplat pomanjkljiva. Kfz terja Tot mobilizacijo, Že=Mo. Tudi Krek je učil v to smer, **TKriž**, Uršula kot heroina. MVDe si ni upala tako daleč: Rupnikova žena in hči sta ostajali Pvt dami, hči se je 1944 celo drugič poročila, s Kociptom, medtem ko je Kidričeva žena (še živi) vodila VOS, Kardeljeva, Tomšičeva, Kraigherjeva itn. so bile v VojPol vodstvu NOB. Rusova, ki najbrž ni bila mnogo mlajša od Rupnikove, bila je rojena 1890, je bila z možem Jožetom v Prtih, Župančičeva hči enako. Razlika je izjemna.

Ne Dmbci ne blejska dekleta (za te je razumljivo, saj gre le za ad hoc primer) niso zmogli ustvariti lastne Vojbojne pesmi, medtem ko se je ta pri Prtih neznanško razmahnila, takoj ponarodela, kar kaže, da je prihajala iz srca Klde, iz pristne notrine Slova kot Klde. Gradova v **Blejkah** poje Nar pesem, ki daje v ospredje S, ne zmago: »Oj, ta soldaška sablja,/ ta bo moja svetla luč,/ oj ta bo men svetila,/ kadar jaz umrl bom. Bim, bom.« Tako poje mrtvaški zvon. Povsem neprimerno za panmobilizacijo Vojtipa. T(akšn)e Narpesmi nosijo vse Dgč sporočilo.

Zajel ga je MMahnič v drami **Soldaški mizerere**, kjer podaja prisilno vojskovanje Sicev za tuje interese, v tujih vojskah. Ta(k) vidik je razumljiv, je druga plat zoperturških vojn, slavi in propagira jih VojKC kot alibizatorka AvsDže, ki je branivka KC sistema; prva plat Sicev, ki se vojskujejo po Balkanu, pa je verjetno bližja MMahničevi presoji. Šele NOB zmore zares pristno prepričati Sice, da gre za njihovo vojno, za obrambo-interes - St dolžnost do - Slova. Šele NOB pesmi so sproščeni izraz NOBja kot AgrčkzKlde; poslušaj **Hej brigade!** V njih je napadalnost v prvem planu, samoumevno Poz.

KC je Strno sama v sebi blokirana, v SZ. Ob Voj AgrčkzKlde je kar naprej prisoten Trp moment SŽ; močnejši je kot pri Prtih, kjer prav tako deluje, a kot sekundaren. Gradova je pripravljena na S, sprejema jo vedro, a jo povezuje s SŽ, ki niso bile Agrčkzld: »Ali so prvi kristjani jokali, kadar so šli v smrt?« Vojkani so postajali šele od Konstantina naprej, prej so bili trpne žrtve. Ta moment je zavrl MVDe že 1941: preprečeval je, da bi se Vaške straže RR v brezmejno akcijsko moč. Za to SZ Vaških straž niso bili krivi le lti, enako KC ideologi, kot opisuje Kociper v **Živel**. Ta dvojnost se vidi v sami Gradovi, ki hoče v isti sapi Posn(emati) prve Kane in Judito oz. Marjetico, ki spremja **Mlinarjevega** Janeza v SV: »Juditi je Bog poslal tako navdihjenje« - to je judovski bog - »in navdušenje, in tudi jaz čutim nocoj tako moč v sebi in tako sveto navdušenje« - St navdušenja in akcije -, »da bi sekala francoze kakor zelje v zelniku!« Odkod potem zgražanje DSD nad ravnanjem Prtov 1945, ki so posekali vrnjene Dmbce kot zelje v zelniku, kot polena v drvarnici?

SV blejskih deklet se Strno zgleduje pri **Stari zavezi**. Hribova prinese trobento, svoje orožje takole zagovarja: »Kaj se ne bere v svetem pismu, da so Izraelci s samimi trobentami premagali obzidano mesto Jeriho? Trobili so, zidovi so se pa podirali.« Dmbci so poskušali isto, a ni šlo. Dvakrat se ne ponovi isto, pravi RLH,

ki vse bolj upošteva Konto, medtem ko je za Kane Ž hoja za bogom, ponavljanje Zakona, ki je dan od boga enkrat za zmerom, že v **Bibliji**.

KatDSD ne more razumeti, kako da se ji ne posreči zmagati, čeprav trdovratno vztraja pri zvestobi zakonu in Posnu zgleda. Ne 1945, ne v 90-letih. Ker se KatDSD ni pripravljena odpovedati FHC ideologiji - od boga danim Vezakonom -, mora ponavljati napake, ki so Strne. Ni sposobna iznajti novih metod; Strno je neinovativna, Anustvarjalna. Če že 1945 niso pomagale božje trobente, kako bi 2001, ko je tip orožja in sploh vojskovanje še toliko bolj Tehnarave? Za KatDSD je vsa Teh(nika) le Zun plat bistvene, ta pa je - mora biti - enaka kot v **Stari zavezi**. Oz. v FHC. SKC misli, da sintetizira boga **Stare zaveze** in **Nove**: MMB.

Odtod tolikšen pomen MMB. Trobenta + MMB, in uspeh je zagarantiran; tako verujejo Blejke in KatDSD. Blejke uspejo, KatDSD ne. KatDSD izsiljuje MMB, naj končno pokaže svojo moč; zato Rodeur in njegovi soškofiči zaobljubljajo Slce MMBi kot dar, skušajo jo podkupiti. Ne verjamejo, da se jim prej ko prej ne bo posrečilo, kar veruje Hribova: »Zakaj bi pa nam Marija ne pomagala, da bi jaz kar s trobento v beg zapodila rdečehlačarje francoske?« Pač rdečkarje, kot so rekli Dmenci MV Prtom. Rodeur trobenta, JOGŠŠki z njim, vsa SKS tolče po bobnih, bije plat zvona, a zaman.

Seveda ne zadošča trobenta; potrebni sta še helebarda in puška, vsekakor orožje-nož, ki ubija; Stolova o svoji helebardi: »Moji dedje so jo pomakali nekda v turško kri.« **Blejke** postajajo vse bolj krvoločne, krvoželjne. Ferjanova prinese v jerbasu kamenje, kamne razume kot »odpustke za trde francoske butice«. Tudi s kamnom se da ubi(ja)ti. Zgled je spet v božjem Zakonu, ki je Ve(čen). Kdor je hodil v Slomovo **Nedeljsko šolo** kot **BlaNe**, kot **Blejke**, pozna zgled, ki deluje, če ga Kane posnemajo: »Kaj ni pastirček David z enim samim drobnim kamenčkom na tla podrl velikana Goljata?« A če je tako, zakaj ni MVKC istega primera aplicirala na NOB Slcev zoper Mussa in Hitlerja, NOB pa bi vodila ona kot dedič Davida? Očitno ni verjela v svojo moč, v naklonjenost boga, kot so verjele Blejke. Ta nevera jo je stala zmage; MV in v 90-letih. Ne le nevera; tudi pomanjkanje posluha za ustrezno strategijo. Upora Slcev zoper JugoSrbe ni pripravljala SKC, ampak DEMOS, v katerem je Peterletova plat bolj zadržana od Bavčarjeve, Bučarjeve, Janševe; Janša tedaj še ni sodil v DSD.

KC pač preveč zaupa v naklonjenost boga Slcem kot v Tehopremljenost vojakov - Ferjanova: »Bog lahko iz kamnov obudi sinove Abrahamove«, tj. v našem primeru Kane, »ali ne govori tako sveto pismo?« Deb uči Mago; a Maga FP tipa 1945 ne deluje več, kaj šele leta 2000. Potreben je nov tip Mage, tega pa so 1941 razumeli Komsti, 2000 Libci. Ne govorim o veri v BDra, ampak o Magi in TS logiki. Z opredeljevanjem Libcev kot »bogokruncev« ne bo KatDSD dosegla nič; v Vsemogočnega sama ne verjame več. Na pomoč kliče nekoga, ki je tudi zanjo de facto mrtev. SZ. Tudi zato je Šel - glej **Kanje** - glavni DSD dramatik; izraža tudi SZ DSKCe.

Valova ravna kot MV Ofilegalci, tudi jaz: »Po poti sem potrgala vse cesarske razglase, kar jih je nabitih na občinski deski pred županovo hišo. Zgrabila me je sveta jeza.« MVDe ni ravnala kot Valova, sodelovala je z It in NNcz okupatorji. Če Debevec ne bi umrl 1938. leta, bi res on 1941 zanetil NOB pod vodstvom KC? Bi sledili MVKani Valovi, ki svoje dejanje zagovarja v duhu KC Trade? »Tudi prvi kristjani so strgali razglase, kadar so« - ti razglasi - »ukazovali krvavo preganjanje.« Je sploh kaka misel Blejk takšna, da se ne opira na KatTrado, na **Sveto pismo**, na božjo Besedo? Ta pogled nazaj - regres, Refe - DSKCi najbolj

škodi. Tudi danes se utemeljuje na St Krvi pobitih Dmbcev, kar je Rad Mag vizija SŽ.

Blejke so kot dobre Kane tudi povsem pokorne KatOblasti; Valova: »Le kar ukazujte, mati županja, videli boste, kako znam ubogati.« Županja terja »strogo pokorščino«. Pokorščina je eden od pogojev za Vojzmago, a ne zadošča. Včasih je celo kar se da škodljiva. Dmbcem maja 1945 ne bi bilo treba iti kot ovcam v zakol, ker so jim tako ukazali Vodlji, ti pa so se sami ognili PVD-pokolu-Holu.

II. dejanje se končuje s tematizacijo Frkinega problema. Ker dekleta ne vedo, kaj je zadaj, Frki očitajo, da je postala izdajavka; Valova: »Morda je pa tekla pravit davkarjevi mamzeli, kaj nameravamo me? Dobila bo najbrž lepo plačilo.« Valova je preveč sumničava, Minka v Frko veruje: »Ne sodite, da ne boste sojeni! Po krivem jo sumničite. Naši Francki je poslal Bog strašno poskušnjo!« Tudi to je KC model: za vsem, kar je, stoji bog s svojo vsemogočno voljo. Kar se je zgodilo Frki, je božja volja; bog hoče Snico-heroino posebnega tipa. A kako to, da ni božja volja tudi ravnanje Frkinega očeta? Ni, ker je - po KC nauku - vsakdo Sven. Bog pošilja preskušnje, tudi Jezercu jo je poslal, Čl pa se v njih odloča. Kako se bo Jezerec, še ne vemo, ker ne vemo, kaj bo dosegla Frka.

A zakaj postavlja bog ljudi pred tako težke preizkušnje? Ker je Čl kriv po izvirnem grehu; le če se drži Katnauka, če sprejema zakramente, lahko drži izvorni greh proč od sebe. Frk je odvzel ljudem izvorni greh, a tako, da jim je omogočil s Sv voljo pravilno - v božjem duhu potekajoče - ravnanje, tj. ravnanje po zapovedih KČe. Izvirni greh torej ni odvzet ljudem povsem; če ljudje niso ali nočejo biti poslušni Kani, zanje greh še naprej velja. Preskušnja pomeni odločitev v dilemi: ali KC ali Sv; Svo svetuje Člu Kača-Hudič. Kan mora dano mu Svo uporabiti zgolj za to, da se ji odreče, sledeč božjim zapovedim, tj. Nauku KC.

Županja ugotovi stanje, nato ga analizira v duhu KC: »Kjer sta dva ali trije zbrani v Marijinem imenu, tam je Marija sredi med njimi. Z nami je Marija.« Bog z nami! Blejke bodo stražile, da preprečijo nakane Francozov. Županja prevzema Vojvodstvo; odreja: »Hanca, ti se postavi na zapadni konec jezera, ti, Jerica, straži pod cerkvijo« itn., vsaka ima svojo Vojnalogo. In vse v duhu KatTrade: »Kakor v prvih časih krščanstva, tako se mi zdi nočaj. Tudi prvi kristjani so se ponoči zbirali v vedni nevarnosti za življenje. Pri svojih nočnih shodih so pogumno prepevali psalme; s temi svetimi pesmimi so se pripravljali na mučeniško smrt.« V vsakem primeru bodo zmagali-zmagale; le da se še ne ve kako; ali brez SŽ ali s SŽ. Tu se **Blejke** vežejo na obe možnosti: na **TKriž**, v njem ni SŽ, in na Bilčevo **Tarbulo**, ta je SŽ, je **kršanska junakinja** in **devica mučenica**, tak je naslov drame. **TKriž** sem že podrobno analiziral, **Tarbula** me še čaka. (KasO: **Tarbulo** sem analiziral takoj po tem, ko sem končal analizo **Sčka-Blejk**; razprava o **Tarbuli** je v **ČD 6** objavljena pred razpravo o **Sčku-Blejkah**; je uvod vanjo. Kompozicija Pos knjige ne sledi časovnemu zaporedju nastajanja razprav; ima svojo logiko.) Tudi v tej točki se plete micelij.

Razlika s **Sčkom** je tudi v pesmih, ki se pojejo v eni in drugi drami. **Sčkove** pesmi sem analiziral, bravec naj vzame naslednji citat kot bistven za PSt drame: za KMg. Pojejo vse »koralno«, tj. cerkveno:

*Bog je zatočišče nam in moč,
pomočnik, ki v sili je navzoč.
Brez strahu smo, naj se zemlja maje,
morju v srce se vale gore,*

*pod valovi naj buče, kipe,
gibljejo gore se trepetaje.
Z nami je Gospod, sveta vladar,
Jakobov je Bog nam zvest čuvar.*

Pesem, ki je vzeta iz **Psalmov** v prevodu Ivana Vesela, Deb navaja celo stran, na kateri je objavljena v knjigi 1892 (stran 8, 82), jasno pove, da nobena katastrofa, pa naj je še tako huda, nima večje moči od boga, kajti le bog je vsemogočen. Obvlada - si pokori - tudi Svetovni potop, saj ga je sam ukazal kot kazen za grešne ljudi. Po tej logiki je ukazal nastop jakobincev - Libcev, Komstov -, vse z namenom, ljudi postavljati pred preizkušnjo, kjer bi se lahko, če bi se odločili Zanj, (od)rešili in dosegli v nebesih Vež. Vež bo dosegel vsakdo, ki veruje v Katboga, kajti ta je Najvišji Gos in vsega sveta-vesolja Vladar-Kralj. Kdor se obrne Nanj - zateče k Njemu -, je varen.

Tako so peli-zaupali tudi Dmbci, ko so jih Prti vodili maja 1945 na morišča. Vsaj Debeljak, Debov žlahtnik, pripisuje umirajočim Dmbcem takšno držo, glej **Črno mašo za pobite Slovence**.

10

III. dejanje je preneseno v »kmetško sobo«, v dom Jezerčevih. Deb dobro ve, da je ob Vojjavnem momentu potreben tudi Intmoment; šele v tem prideta do pravega izraza molitev in tiha Krš pobožnost. Ena Mati nastopa kot javna Vodlja, Mati županja, dve materi pa sta Dn tipa, ki je nujno potreben. To sta Frkina mati Jezerka in stara mati Jezerčevih. Da bi bila Dn popolna, sodi zraven še Frkina mlajša sestra Nežica.

Nežica je krompir v oblicah; ko krompirček pojé, »sklene roke v tihi molitvi«. Nežico je strah, opazi, da se v hiši godijo čudne reči. Zli svet - moč zlega okolja - je tudi v tem, da ne pusti niti Neči otroka pri miru. Otrok, seveda če je krščen, tj. če je Kan, ima še »mirno vest, nedolžno srce.« Babica: »Kaj ti hočemo praviti o hudobnem svetu? Bodi vesela, da ga še ne poznaš.« Tudi ŠčkMinka ga ne bi poznala, če se ne bi vmešala hudobija od zunaj, nazadnje zli Hed trgovec iz Radovljice. Kar je dano v **Sčku** kot Zun motiv, je v **Blejkah** eksplicirano. S tega vidika je KMg ustrežnejša od ČD poenostavljanj-redukcij. Žal pa KMg, ki zna določiti EkP dilemo, problem tako RR, da se razrešuje versko-dogmatično, s tem - ne le dramaturško - Konv. KC omogoča uvid v EkP Trp, a ga obenem že tako RR, da ne dopušča Čl Sv (po)Isa prave poti; vse rešitve so v KMg predvidene, dane vnaprej.

Tu je bistvena razlika s Trago, ki se razvije znotraj RLH VISa. Ncl odgovori NKNMeša poenostavljajo, čeprav tematizirajo Rad MeP, glej oba **Tuga**. Šele onkraj GentNcl **Tugov** se začne HKD raziskovanje, Is, tveganje. RLH je tako močna drža, da zaupa Člu, da bo našel pravo pot sam. Tu se začne problem: ali je Čl res tako močan, da to zmore brez pomoči boga? Ali zmore to v sodelovanju z BDrin, kakor ga artikulira DgT: s (po)IsUnBDra, ki se ne zateka v dogme KC Hleva in Črede, kjer je Čl brez odgovorne Sve (ima le Sv izbire pokorščine božjim Zakonom), a mu obenem ne zadošča naivno-samoumevno samozaupanje RLH novoveškega Čla v

lastne moči, ki so v osnovi moči Nve kot Ide? V tej točki se razlikujem tako od **Sčka** kot od **Blejk**. Obe poti imam za napačni, za SSL, za preseženi. Podrobneje o tem NDM.

Na mizi sredi sobe leži »denarna mošnjica«; ta je Neg ZnaSi, kot za JO(cvirka)GSŠKa Mamon; Deb tu kritizira LibKpl, kot v **Židu**. Denar da, a za KC, ne za ljudi oz. le toliko za ljudi, da si utolijo najosnovnejše potrebe, več jim ni treba. Jezerčevi so siromašni, a siromaštvo ni Neg. V siromaštvu sta mogoči dve izbiri: ena prava, to izbere vsa Dn razen očeta, ki sledi Mamonu-pohlepu. Meškpl je Neg že v svoji zasnovi, ker večja bogastvo TŠa, tudi ljudi, a pri tem pozablja na boga; bogati Čl si umišlja - SSL -, da postaja sam bog.

Deb in takšna usmeritev ne upoštevata Poz plati, ki nastaja s KplRLH: Svno raziskovanje, večanje Čl moči, večja odgovornost, RR Čla iz hlapca-podložnika v SAPO. KC-FD je držala Euro poldrugo tisočletje na nižjem standardu, kot so ga imeli stari Rimljani, tudi na nižji civilizacijski stopnji. To je počela načelno, ker je vedela, kam pelje LD: v Čl napuh. Le če je Čl povsem stisnjen ob zid, na tla, je - mora biti - skromen; tudi zato - iz tega vzroka - je KC podpirala Pl, ki ni dalo tlačanom dihati, glej Župnika v **Zoranu**. Od prodora Kpla naprej, dejansko so to zgodi šele v 19-Stolu, pa FD sistem razpade. Vse se odpre kot téma-problem. KC odkloni ta razvoj, simboliziran v Mošnji denarja; odklonita ga tudi Fz in Kom. Dozdaj vse tri platforme niso uspеле. Danes skušajo zrušiti LD sistem Rad islamisti, a na isti bazi, ki jo daje Deb v **Blejkah** in **Židu**.

Nežica govori kot NeČi otrok resnico: »(Vstane in s strahom ogleduje mošnjo na mizi.) Meni se zdi, da je ta-le denarna mošnja kriva vse nesreče. Kakor strašilo je tu na mizi. Od davi že leži, odkar so jo oče vrgli sem in odšli.« To je mošnja s 30 srebrniki, ki jih je dobil za izdajstvo Jeza Judež. Mošnja je na mizi kot kača strupenjača. Je greh kot tak - Babica: »Ne dotikaj se, dete! Greh se drži tiste mošnje! Umazala bi še ti svojo dušo!« Rad gledano je Kpl kot sistem stopnjevanega bogatenja takšna - velikanska - Kača-Greh. Mamon. Zlato tele, ki so ga malikovali Izraelci v puščavi, ker-ko so se izneverili pravi veri v pravega - Mojzesovega - boga. Zlato tele je St bik (Apis), ki je obenem načelo KarnHeda.

Babica razloži, kje je vzrok greha: »Vsega so krivi jakobinci«, tj. KomLibci, »ti francoski pritepenci«, z gnilega Zahoda velikih mest in iz BarVzhoda SovZe. Dokler živimo Slci sami zase, dokler nas ne pograbi globalizacija, tako mislita Defz in Lefz, Deb in PePKo (PePKo je dedič Deba, se zaveda tega?), je-bo vse v redu. »Kako mirno smo živeli v naši hiši, dokler teh neznabogov ni bilo.« PePKo ostaja Kan. »Tvoj oče je bil zadovoljen in srečen; rad je poslušal mene, svojo mater.« Tu je rešitev: poslušnost obema Materama, biološki in KČi. Greh med Slce torej ni prišel iz nagnjenja Čla k zlu, ampak od zunaj: od RLH oz. francReve-Napoleona. Opreделите se za Novo stranko, za vsa civilna Gibanja, ki so zoper priključitev globalizaciji-EU, pa bo vse v redu! Zamisel Salazarja in Castra. PePKo je Salakastriranec.

RLH Francozi so Zapl-hudiči: tvojega očeta »so znali tako premotiti, da jih je začel hvaliti; tuje šege so mu bile čedalje bolj všeč«, tudi nošnja, nič več kranjska Nar noša, »vse, kar je domače, je začel mrziti.« Stališče Reb(bul)a v **Jutranjicah za Slovenijo**. (Trojka Deb-Reb-Rod. Debilni rod Slcev?) Če ne bi bilo infekcije od zunaj, oče ne bi »preveč poslušal brezbožnega govorjenja« Francozov, ki jih je kot čolnar vozil po blejskem jezeru. Tako pa »zastrupili« - strupenjača! - »so ga popolnoma.« Opustil je tudi delo, enako kot tisti Slci, ki so nasedli Mamonu Špfinkapa, glej Voševe **Pene** in mojo analizo v **ČD 5**; Rkd Oblič in Dreta ravnata enako kot

Jezerec. Namesto da bi si - in za Dn - služil denar pošteno, tj. v potu svojega obraza, si ga pridobiva z ovajanjem, kot MV ovaduh in NNcz PP (politične policije). Tako dobljen denar je za NOB(D) isto, kar za Deba-Babico: Mošnja na mizi je »cena krvi - mošnja Judeževa«.

Obe Že strašno trpita, hči Judeža in Judeževa mati: »Katera mati je tako nesrečna, da ima takega sina?« Jezerka Nežici: »Oh, moli otrok, moli! Tvoje nedolžne prošnje Bog ne bo zavrgel - odvzel nam bo težki križ.« Jezerčevim ga je odvzel, vrnjenim Dmb 1945 oz. MVD(esnici) ne. Končali so kot SŽ v Teharjih. Zato se tam zida St grobnica zanje; v njej se bo (naj bi se) dogajala transsubstanciacija molitve v zmago NSSi na TSu, v Slji. SŽ bodo izprosile MMB, da bo vrgla Kučana v pekel in posadila krono na glavo Būku. Ne Biku, ampak Trpku.

Babica pripoveduje legendo v zvezi z blejskim otokom; gre za Mag St, ki je v **Blejkah** bistvena, obravnaval jo bom na koncu analize-razprave. Zdaj naj le omenim, da je Maruša, ki ima karizmatične darove slišanja božjih odločitev, zaznala nekaj odločilnega: iz jezera se ne oglašča več zvonček, »nič več stokanja in zdihovanja«. Dogodila se je Tem St sprememba. Maruša ve: »To je dobro znamenje! Nekaj se je zgodilo! Bog bo pomagal in Marija, kraljica bleškega otoka! Zahvaljena Marijal!«, vzklika že vnaprej. ČOzdr. Glej zvezo s Krekovo **Sveto Lucijo**. Pa z dramami, obravnavanimi v knjigi **SČŽ 1**. Micelij.

Drama se še ne konča. Ko se zdi, da je že vse rešeno in ko Maruša prepeva vesela: »*Za Bogom častimo/ Marijo najprej*«, pripeljejo Francvojaki z Mamzel na čelu Frko; Mamzel je »s pasjim bičem v roki«. Mamzel je takšna, kot je Konv predstava Hudičevke; Tor(kar) jo je natančno Posn v liku Šansonke, **Svetloba sence**. Frko so ujeli vojaki v noči, ko je šla odreševati očeta, Mamzel jo krivi, da je »vlačuga, ponoči se vlačijo okoli.« Maruša ne bi bila božji glas, če ne bi zbrala poguma in zabrusila Mamzel v brk, analogno kot Špelca v **BSSvetu**: »Le žugaj z bičem, daj me ukleniti, če hočeš. Saj bo kmalu tvoje ošabnosti konec.«

Jo je res bilo kmalu, ne pa ošabnosti Ptje; traja od 1945 do 1990. »Mera napuha je polna.« Očitno ni, Būk ne more na oblast; torej traja oblast Ptje še danes. Krivi so zapeljani Slci, ki volijo Hudiča. Niso zreli za Sv volitve, ne sledijo nasvetom, ki jim jih dajeta bog in MMB prek KC in JOGŠŠKov. Maruša govori kot Vrza na koncu **LTuga**, le da se Maruša sklicuje na Katboga, Vrza le na RPP Usodo. »Bog vas bo ponižal vas vse, vašega cesarja Bonaparteja in vaše generale in vaše ministre in tudi tebe; prav kmalu - morda še nocoj!« In jih je, še nocoj. DSD čaka na ta »nocoj« že več kot pol Stola. Nič še ne kaže, da bosta bog in MMB uslišala prošnje SKanov.

Pa ne zato, ker bi imeli DaLibci v Slji puške, Kani pa MMB, kot se posmehuje Mamzel. DaSlci se za KC ne odločajo na Sv volitvah; to je bistveno huje. Če bi vladala KC-DSD s puškami, bi morda Slce prestrašila-podredila, a njena oblast bi bila kratkotrajna, saj bi se ji Slci upirali; KC mora Slce prepričati, da je napačna njihova ideologija: RLH. Šele potem, ko bodo tako od znotraj pretenstani - v duhu **BlaNe** in ReSlom -, bodo sami želeli St varnost kot blago Ječo, ne pa Svo, v kateri so plen Hudiča. To je ravno nasprotno sporočilo-PSt, kot ga ima **Sčk**.

Sčk - ČD - veruje v vnaprejšnjo samoumevno sintezo-Haro med Svo in varnostjo. V to verjame še DaZahEvra. Svo bo malo-rahlo zmanjšala, a ne bistveno, da bo utrdila varnost, ki so jo islamisti ogrozili. KplLD dopušča zdaj več, zdaj manj Sve: od McCarthyja do Clintovega Liba. A nikoli ne prebije mej bodisi v smer Totterorja ali v smer KarnHedrazpada-anarhije, tj. Dbe v imploziji-AD.

Kako dolgo bo trajal ta sistem? O tem lahko le ugibamo. Morda pa imata Deb in KC prav in je Čl vnaprej OIS bitje, zato se ga da rešiti le v Hlevu-Varnosti paternalistične KC. Tako mislijo tudi Rad islamisti. In Rad verski Judje. Pa kitajski Kom-konfucijanci. Pa PS v Afriki. Le RLH ima Dgč zamisel. Moje stališče je, da RLH sam ne zadošča; brez vere v (po)IsUnBDra je izgubljen.

Ko Francozi odidejo, Frka pripoveduje, kaj je doživela. »Priplazim se pod okno tiste gostilne«, v nji je »več francoskih vojakov in v sredi med njimi naš nesrečni oče. Videla sem, kako so jim vojaki ponujali pijačo. Namen je bil očividno: zamoriti v njem zadnjo iskrico pekoče vesti. Ko sem vse to videla, me je v hipu zgrabil nepopisen srd zoper tisto sodrgo« - St jeza -, »planila sem v gostilniško sobo ...« - skrajšujem - »pokleknila pred očetom, objela mu kolena ter zavpila na ves glas: O č e , n e p o s t a n i t e i z d a j a v e c M a r i j e ! «

Kako bo reagiral oče? Še ne vemo, tudi Blejke - Frka - še ne vedo. Treba se je boriti in moliti naprej. »Marija bo gotovo še naprej pomagala, samo me pa moramo tudi vse storiti, kar je v naši moči!«, pravi Frka. Eni molit, ostali branit MMB na otok! Frkine zadnje besede v III. dejanju - spet sporočilo - so: »Ura odločitve se je približala.«

Glej NOBD: **Trenutki odločitve**. »Tam orožje, tu varstvo božje!«

11

IV. dejanje je zadnje; scena kot v drugem. Na začetku dejanja je komičen moment z gluho Malnarico, moment začasnega olajšanja, zmanjšanja napetosti. Dekleta stražijo, obenem pa pojejo: *Marija, k Tebi/ uboge reve*, kar ni bojna pesem; spet SZ. Dekleta, pod vodstvom Županje, so tako postorila, da Francozi ne bodo mogli do čolnov. Razpoloženje je krepko, kajti vse so fanatično prepričane: »Kadar sila do vrha prikipi, Bog nam na pomoč hiti.« Mar ni Hölderlinov verz, da je pomoč blizu, ko je stiska najhujša, le Rca-variacija na Kattemo?

Ta tema je ne le osrednja, ampak se kar naprej ponavlja; vleče se skoz vso dramo. Ko Minka sprašuje Frko, kako da lahko »vso to veliko bridkost prenašaš tako potrpežljivo, tako vdano, da, s tako veselim srcem?«, to je IdeaEtDrža Kane, Frka odgovarja s stalnim refrenom: »Ker čutim in mi je kar očividno, da je Marijina pomoč blizu.« Tudi Minka čuti enako: »da nam je Bog blizu. Glej, tako čudovite noči še nisem doživela.« MeP, a v Kanih vedri mir: »v cerkvi na otoku iskreno molijo stare žene in otroci« itn. »O, kako lepo službo imamo nocoj: v imenu vseh častivcev Marijinih, kar jih je po Slovenskem, stojimo me na straži - krepka blejska dekleta. Veš, Francka, tako lepo se mi zdi, da bi hotela kar celo življenje tako-le služiti in varovati Marijo.«

Deb razlaga Bogomilo iz **PKrsta**; skuša si razložiti, zakaj je postala iz Pogsvečenice MMB nuna. Deb MMB razume na način KIKC: kot zaščitnico pred Szi. Slabše se ne da razumeti Preša. Preševa Bogomila se odpove sebi kot Karnživiliku, ker želi z LdDr ohraniti Ž Dru, Črtu. Dru(gemu) kot ES konkretni PO. Bogomila ne ščiti ne KC ne blejske cerkve. Črta ravno iz bližnjega-našega - iz uda NSSi - RR v Dra, saj se mu za zmerom odreče. Nihče ji ne more biti bolj Dr kot Črt, ker se je odločila za redovnico. NSSi v **PKrstu** ni oz. jaz **PKrist** tako tolmačim (RR), K-da KC v njem ni NSS.

Ko dekleta čakajo na napad Francozov, se razve novica, da »Francozom uprav trda prede«, namreč ne le tej roparski bandi, ki je nameravala v blejsko cerkev, ampak armadi kot takšni. »Naši« (!), tj. »avstrijski vojaki so jim za petami in z ljubelja že streljajo dol na Francoze.« Kako, da se to zgodi? Ker MMB pomaga, ker se dekleta - in Kane po vsem Kranjskem - obračajo k nji po pomoč. Sliši se plat zvona. Minka: »(navdušeno) Za nebeško kraljico grem z veseljem tudi v smrt!« Frka: »Mati županja, vodite nas k zmagi!«

Bliža se spopad. Hribova: »En oddelek Francozov maršira z nasajenimi bajoneti naravnosti proti nam.« Dekleta ne popustijo, ne popade jih strah; Županja: »Dekleta, sedaj pa skupaj! (Z leve in desne prihite vsa dekleta oborožena s koli, cepci, motikami, gnojnimi vilami, tolkači, Burjeva, Gradova itd. pa imajo orožje.« **Blejke** so posebno v tej točki alternativa za tisto SD, ki se zavzema ali za Km upore, **Zoran**, ali za SPS boj zoper KatBavarce-Franke, **Tuga**, **Ljuba**. KC gradi v II. Refe lastno SZg, katere cilj je obramba KC (MMB), ne pa osvoboditev SNLa prek PIK. Že se je zdelo, da KC zmaguje, podprta od AvsDžvojske, ko nastopi 1917-1918 razpad Avstroogrške in hud udarec FKCi. In mora začeti SKC vse spet znova. Ko v drugi polovici 30-let spet dobi oblast, se 1941 spet zamaje in je 1945 hudo poražena. Isto se obnovi 1990-91, ko se ji odprejo nove šanse, a Hudič ji znova prepreči pot do prestola.

Francozi vdrejo na oder. Dekleta se ne umaknejo, Frka se, kot sem že navedel, »preden ustrelje, postavi najbližjemu vojaku pred bajonet«, pripravljena je biti SŽ. A tik preden jo vojak ustrelji, se vmeša bog. Res bog? Jer res bog vodil Avsarmado? Kako da je ni 1918? Ko si Frka - to je moj dodatek - kot Vida Pregarčeva raztrga bluzo in pokaže gole prsi! It vojakom ter zakliče, to pa je Frkin glas: » T u - s e m m e r i ! , v tem hipu« - natančno v tem! - »v daljavi počl strel iz topa, za njim drugi, tretji in koj se začuje cesarska himna: *Bog obvaruj, Bog ohrani nam cesarja, Avstrijo*. Ko zaslišijo to - res božjo? - himno (za Deba je bistvo pakt med oltarjem in tronom), Francozi že »beže čez oder«.

Dekleta pa: »(koj, ko se začuje avstrijska himna): Naši! Naši! Zmaga! Živel naš cesar Francl« Tako čustvuje SKC 1. 1912! »Junaške tovarišice« se grejo »vse na otok zahvalit Mariji za rešitev«, ob tem pa pojo pesem **Po jezeru bliz Triglava**, ki nima zveze ne z MMB ne z vojno; je idilistična in sodi v **Sčka**. Kot da v koncu **Blejk** nastopi SčkMinka in zapoje s svojim Ideakristalnim glasom himno Nvi. Hm.

No ja, prvi konec - zadnje besede v drami - pa je le ideološki:

*Čujte, gore in bregovi,
Jakobince ugnale smo!*

Potrebno je omeniti le še legendo, ki jo o blejskem otoku pripoveduje Babica v 1. prizoru III. dejanja.

Nežica sprašuje Babico: »Ali je res vtopljen srebrn zvonček v našem jezeru?« To bi lahko bila SčkMinka, če ji ne bi prišel nihče na pomoč in bi ju z materjo grdi radolski trgovec vrgel iz bajtice. Morda bi obupala, OIS. »Pravijo, da ga« - zvonček - »je danes slišala beračica Maruša; kakor da bi nekaj jokalo iz jezera.« Motiv Rusalke, vodne vile ali Najade, glej Strniševo **Driado** in **Mavrična krila**; glej **ČD 5**. Babica: »Pravijo, da to pomeni veliko nesrečo ... Nekdaj je gori na gradu živel lep, mlada gospa, ki je bila pa vedno žalostna in je vedno nosila črno obleko.« Kot blažena Hema, glej Kuretovo dramo o **Hemi**. »Bila je namreč že vdova, dasi tako mlada. Moža so ji bili roparji ubili v gozdu«, Hemi so ubili oba sinova,

»truplo njegovo pa potopili v jezeru.« Začela se je »ogibati ljudi«, stalno je »jokala«, »vsak dan se je s čolnom prepeljala na otok, kjer je ta čas stala majhna kapelica. Tam pred podobo Matere božje je dolgo klečala in molila.« Glej zvezo z Gošove **Osojami**; morda bom včlenil podrobno analizo-razpravo o **Osojah** v pričujočo knjigo **ČD 6**, tako bi se micelij ustrezno pletel. (KasO: načrta nisem izpeljal, analizo sem preložil na kasneje.)

»V spomin rajnkemu možu je dala vliti srebrn zvon, ki naj bi zvonil v kapelici. Zvon so pripeljali; bil je iz čistega srebra; pel je kakor angelski zbor.« Kot SčkMinka. »Položili so ga v črno pregrnjeno ladjo ter odrinili proti otoku. Toda nenadoma je nastala huda burja«, kot v začetku Gecljeve **Smb**. Čoln z zvonom se je potopil. »Le včasih ob kakšnem tistem večeru začuje kak veslač zamoklo zvonjenje iz globočin jezera, in tedaj ve, da se bliža nevihta in da je treba bežati s čolnom domov.« Zvonjenje torej opozarja ljudi, naj se čim prej rešijo; zvon skrbi za ljudi, zvoní v njihovo dobro. Opozarja na nesrečo, da se lahko ljudje pripravijo nanjo.

Sporočilo je jasno: zvon je boguvšečen, saj ga je za MMB dala vliti pobožna žena. Bog ima povsod po svetu razpostavljene zvonove; ti v cerkvenih stolpih bijejo plat, ko se bliža zlo: Turki, tj. tujci, neverniki, Sži.

Oktobra 2001

SAMOZAVRTA PRAVILNA PERSPEKTIVA (ob Stritarjevem **Zorku**)

1

Leta 1975 sem izdal eno svojih najpomembnejših knjig iz zrelega - srednjega - obdobja; naslov: **Radikalnost in zavrtost - slovenski kulturni arhetip**, podnaslov: »Prispevek k teoriji dramatike in kulture - analiza igrokazov Josipa Stritarja«, 224 strani, **SB** spod peresa Dimitrija Rupla, naslovljene **Učna leta slovenske literature**. Ker imam knjigo za temelj svojega raziskovanja tako SIZ kot SD, jo bom v Pnizu **ČD** posebej komentiral. V nji se podrobno lotevam nekaj Strit(arj)evih dram, objavljenih v **ZD 5**, 1955, urednik Kob(lar), pod skupnim naslovom **Podobe iz življenja**. Osredotočil sem se predvsem na **Oderuha**, **Zapravljivca**, **Najemnino**, vse tri nastale 1876, na **Klaro**, 1880, nekatere pa obravnavam po skrajšanem postopku, **Po velikem požaru**, 1882, **Rejenko**, 1876, in **Zorka**, 1876.

Zorku posvetim poglavje št. 56, dve strani, 181-182. Osnovni ugotovitvi analize: 1. da je Jela iz **Zorka** »sorodna Klarini figuri«, Klaro pa razčlenjujem zelo podrobno; 2. »da nastopa v **Zorku** ista literarno ideološka dramaturgija kot že vseskozi prej; le da je še stopnjevana, kar podvojena Rešitev.« Ker nameravam podrobno obdelati tudi Stritovo starostno dramo **Logarjevi** (KasO: razpravo o **Logarjevih** sem že začel pisati, a je še nisem dokončal, minilo me je potrpljenje, izgubil sem navdih, premučen posel), ki ima nekaj sorodnosti z **Zorkom**, **Zor(ko)** je podnaslovljen kot »podoba iz dijaškega življenja«, ta motiv pa je še vidnejši v **Logarjevih**, sem se odločil, da v pričujoči knjigi izberem za predstavnika Striteve dramatike **Zorka**. Tudi zato, ker gre za - poleg **Logarjevih** - najobsežnejši Stritov dramski tekst; 3 dejanja, v **ZD** strani 141-185. Skratka, moje pisanje o Stritovi dramatiki (StritD) v Pnizu **ČD** je-bo sestavljeno iz treh delov: 1. ES analiza **Zorka**, 2. analiza **Logarjevih**, 3. Kar k moji knjigi **Radikalnost in zavrtost (RiZ)**. Začnimo s točko ena.

Strit verjetno ne bi bil zadovoljen, da njegove drame uvrščam v ČD; vanjo kot v širše razumljeno, NDM, sodijo, čeprav na njen rob oz. tvorijo poseben korpus v bloku ČD. **Zor(ko)** je za značaj StritD reprezentativen. Na eni strani sta glavna lika dekle in fant, med katerima je ErS razmerje, to je Tip za ČD; na drugi pa je **Zor** tako močna (močna kot žanr) moraliteta vzgojn(išk)ega tipa, tako izrazit eksempl, da je bolj to kot drama v pravem pomenu besede. Tudi **Zor** odkriva resnico skoz

spornost dogajanja, skoz konflikte med dvema, a oblika, v kateri dramatik podaja spornost-resnico, je nauk, je izvajanje moralista-Profa. Žanr je bližji esejizmu, celo feljtonizmu, tipu **BlaNe**, kot pa da bi se avtor trudil podati lik Ža samega na sebi. **Zor** predvsem sporoča in poučuje, je - npravstvena - agitka; celo Zupanove **Tri zaostale ure (ZUre)**, glej **ČD 2**, so po namenu-formi bolj Lita od **Zorka**.

Kar pada Strit na razviden, na neprikrit način, je vsebovano tudi v sami FSt-PSt ČD, le da prikrito. S tem da skuša TaSNKNM zagovarjati-konstruirati Slov kot Noštvo, kot IdeaHarKldo skoz ČD, dramatik kot Umet žanr RR v moraliteto-eksempel, v učni pripomoček. Razlika med KMg in HMg moralitetami, **BlaNo** in **Zorkom**, ni toliko v žanru-formi kot v ideologijah, ki jih sporočata. Oba, Slom in Strit (ob Kopitarju), Slcev nimata za dozorelo Naco; le za Nar-etnijo, ki mora sicer prehajati (se RR) v Db, a posebnega tipa. **BlaNi** je ta Db odvisnik od KCe, **Zorku** (StritDi) od MorKule, ki jo oznanjajo Izbi RLH tipa kot nova Sl elita, zamenjujoča KC kler. Model-zamisel ostaja vse do danes, do MBP norovcev. Ti so v hudi krizi, ker DbZg - HS - razlogov za nadaljevanje tega modela, z njim je začel že Zoisov krog, s tem tudi Lin (**MicMat**), ni več. Strit je veliki svečenik SHKI v fazi prodora in vrhunca NKNMeša. (KasO: kdor - Anln, LZgar - ostaja pri SHKI, tudi Kmecl, je ujet v KlasTradVIS.)

Strit je analogno kot Kopitar in Slom celo zaustavljaj razvoj Slova iz etnije v normalno razvito Zahčvr Naco. Ni namreč, kot mnogi, verjel, da so Slci tega razvoja zmožni, pač zaradi svoje maloštevilnosti, pomanjkanja Zg Trade, s tem Zg legitimitete ipd. Strit je hotel narediti iz Slcev nekaj posebnega: Nar, ki bi se ognil razvoju v Ncl Naco; ta je za Strita kot za eminentnega predstavnika RLH-UH neprimerna, celo Neg. Analogno je skušala pol Stola kasneje Kom Ptja Slce tako RR, da bi iz etnije-Nara, kar so v začetku 20-Stola v nemajhni meri še bili, prešli kar direktno v (naj)višjo obliko Čloštva. Imeli bi sicer svojo republiko kot nekakšno PsDž, bila bi članica svetovne SovZe, ne bila bi pa Tip ND. ND je socialna oblika Ncla, tj. Meša, ki se iz UH modela, Tip v 18-Stolu, RR v omejeno Dž, ki je z ostalimi ND v EDč razmerju, v tekmi na trgu med več ND, od katerih ima vsaka svojo Nacekonomijo, svojo vojsko, s katero skuša tekmice odstraniti s Svettrga; če ne gre Dgč, tudi Vojpremagati, kot Nemčija Francijo 1870. Vrh tega procesa, ki ga je visoko izobraženi Strit spremljal v 60-ih in 70-letih, je bil dosežen v I. Svetvojni. Ta je Stritovo analizo-zamisel po svoje potrdila. Kom je izšel iz I. Svetvojne.

Je pa Kom Dgč ideološka Milutopična zamisel kot Stritova. Stritova je NKNM platforma, Kom jo zamenja s Prolom. Kom terja Revo in nato vojno, Strit ravno ne. Kot učenec Rousseauja in duha 18-Stola se trudi Čla v temelju RR - preOsm - z Moro, z akcijo Uma. Šele ko se je skazalo, da je ta zamisel neuspešna, da jo je znotraj Meša povsem premagal in odrinil Bržimperializem - pokazala se je resnica Ide: AgrčKzld -, je Stritov RLH odpadel, ostal je le še blaga vizija dramatikov a la Golia, glej **Kralja brezpravnih**. StritD je prešla v filantropizem, kar v **Zorku** in v 70-letih še ni hotela biti. Dgč v **Log(arjev)ih**.

Navidez je StritD mala dramatika, mali žanr, nekaj vzporednega, manj pomembnega, skoraj amaterizem. Videz, kot mnogokrat, vara; vara se tudi TradSLZ, ki tako - zviška - presoja StritD, analogno kot z vzvišeno prizanesljivostjo presoja ČD. Pod skromnim videzom ima Strit izjemno visoke cilje. Enako kot ČD oz. znotraj - po moje razumljena - ČD konstruira Strit ustanavljanje-oblikovanje Noštva na način, ki se mu je edini zdel primeren, veroval je vanj; imel se je za vizionarja in praktičnega uresničevalca te velike - Tot globalne - vizije. Bistveno mu je bilo, da se Slci ne artikuliramo kot Nemci, Francozi, Angleži v ND, ki je Neg pojav. Ravno

ker Slci še niso razviti, imajo Pot (možnost), da se ne razvijejo v ND; da se preusmerijo v Dgč model.

Analogno zamisel je imel Mrk - Strit je bil nemalo odvisen od njega, vsaj od njegove Stre -, ki je vzel kot tak še ne dokončno izoblikovan sloj Prola (Meš je bilo - tako se je zdelo celo Mešu samemu - že dokončno izoblikovano, je že postalo nosivec AgrEkzKlde v KplNclu oz. v ND) in ga RR v nekaj, kar naj bi bilo temeljno Poz. Tudi Komu - Ptji - se zamisel ni posrečila. Stritu - NKNMešu - se ni, ker se ni hotel poslužiti surove realitete, nazadnje Vojsredstev, ostal je pri zaupanju v moč MorUma, Komu-Ptji pa ne, ker sta preveč zaupala v moč Vojsredstev, v govorico ognjenega orožja. Kom je bil čezmerna reakcija na IdeaNKNM (na ČD), IdeaNKNM-ČD pa spet na teror FD oz. PIKa. Kot teroristična je podajala SSD obadva sloja-razreda; **Tuga, Zoran, Gospod s Preseka** itn. Začasno je zmagalo NclMeš (**Ljubislava**) in KC kot Refe (**Blejke**), nato Kom (**Leto 1905**), nazadnje, po 1991, spet Meš, a tokrat, zaradi novih razmer v Zahčvri, na način LD-PM (**Sadeži**). Ta Strno omejuje moč (ideologijo) ND, išče spet nov model nadNac sožitja. LDS stranka in večina Slcev, v tem je njihova zrelost, to razume; nekaj - na De in na Le, Starfrave in PePKi - pa jih je, ki tega ne razumejo. Hvalabogu, da so v manjšini.

Pretiraval bi - ne bi bil točen -, če bi sodil, da LDS in DaSlja obnavljata Stritovo zamisel. So točke, ki oba tipa LD (tistega iz 1876 in Datip) bistveno razločujejo. DaMeš (v Zahčvri in v Slji) ni več NKNM. Ne temelji več na črki K: na Kul(tur)i; in ne na drugi črki N: na nračnosti (Mori). Le na prvi črki N: na Nvi, vendar z zavestjo, da ne gre tej Nvi - kažoč se kot konkurenški trg - prepustiti Sv delovanja; trg je treba usmerjati, nadzorovati, to vlogo ima Dž, ki popravlja posledke Kpltrga: socialne težave itn. Nv je v LD-PM priznana kot temeljna; v Slji - v SI LD - kot miniAgrEkzld. Te poteze ne prikriva, nasprotno, izraža jo prosto, kar je prednost DaSLD: da ni hinavska. (Tudi zato gre DaSLD tako na živce Hinom, ne le SrKosu.)

Mogli bi reči, da ostaja danes tudi pomen Kule, vendar bistveno Dgč od tistega pri NKNMešu. Tisti - viden v StritD, v ČD - je Kula v ožjem pomenu besede; dr. Slavomil je odvetnik, a piše kot literat v Novice, CKosova **Strast**; podoben (mu) je dr. Dragič v **Vicah**. Kula SMeša iz druge polovice 19-Stola prihaja od dramatikov, ki so dediči duhovnikov, so duhovna elita (leviti novega tipa): že Zois, Vodnik, Lin, Strit, Jurč, Ogr itn. Medtem ko je Kula v LD-PM le v pomenu Dv: neposrednost akcije, ki je EDč Vajtija (v Kom Ptji in v FD) se RR v posrednost Sim nadomeščanja direktne stvarnosti z modeli, z ZnaSi, z Označevalcem (semiotiko), kot jo je forsiral pred leti predvsem Žižek. PM Kula je AnTrad, zoper Umetlito, zoper Klasvrednote, je za pop glasbo, glej zagovor tega tipa Kule, kot ga goji Gregor Tomc. Klaskula postaja vse bolj stvar posebnih - elitnih - plasti in visokega turizma, Salzburške, Edinburške, Beureuthske itn. igre, prodaja s Tehvrhunsko obdelanimi kasetami ipd. Torej TrgKpl zadeva.

Ta visoka Kula ima isto vlogo, kot jo je imela v ČD IdeaHarKld: da maskira in alibizira realiteto, ta pa je AgrEkzld. V DaSD se to vidi z AK-AD: RMg se RR v prikaze lumdna, gnusa, OIS, Stranišča (Strša), Dreka, KarnSeka ipd., glej predvsem FILD, **Veselja dom**, novo Rco **Figarove svatbe**, v kateri se zaključí začetek SZge, simboliziran v **LinMatu**. Te realitete SSD v 70-letih ni podajala, le na robu, recimo v Kodrovi **Pavlini**. Dopolnilna plat ČD(ramatike) je bila VelTra: spoznanje Tragvidika Čiža. Tudi tedaj začenjajoča se RealD ni dovolj razkrila krute stvarne plati idealizmov; še najdlje je prišel Kraigher v **Školjki**, tri desetletja po **Zorku**.

Prvo NKNM je imelo še možnost, da se rešuje, da konstruira rešitev: v Nclu; te možnosti DaMeš - v LD-PM - nima več. Imidž MO-PM stvarnosti je tenek, je trgovska poteza; DaUmet slika predvsem dno-blato-OIS-AD.

PM-Meš (RMg) ne da nič več na Moro, na moč nravnosti, ki je za StritD vse. PM-Meš da le še na Um; ne toliko na zviti um - sploh ne na MorUm -, le na konstrukcijski Um, ki je povsem brez vsebinske vrednosti, zgolj instrumentalen. PM-Um je navidez objektivna informacija - vedeti čim več podatkov -, dejansko pa je sredstvo za doseganje poljubno izbranega-določenega cilja (za performanco-učinkovitost); ta Rad relativizem PM-Uma vodi v Nih in cinizem. Kot - navidez - trdna točka (stik z zemljo-telesom) ostane le še SekKarn vidik, ki pa se pospešeno izpraznjuje, tudi Nv v tej točki slabí. Vse se RR v fantazmo-željo (Šelov **Skak**): v DvSim Kulo, ki je - vsaj z vidika NKNMeša - Pskula. A razvoj-razkroj (RazRak) je napovedal že Grum v 20-letih, glej par **Zastori-Goga**.

Strit sam ga je zaslutil, v **Zorinu**, 1870; ker je bil **Zorin** - na radiu - predvajan kot drama(tizacija), ga bom tudi upošteval, verjetno že v Pnizu **ČD**. Nasledki **Zorina** - njegovo Nih PSt-sporočilo - so Strita tako prestrašili, da je po svojem genialnem in razsvetljevalnem začetku, po 1866 z **Uvodom** v Preševe **Poezije**, nenavadno hitro zaključil svoj Sv prodor; StritD (**Zor** itn.) je že reakcija na strah, kaj lahko sledi iz Niha **Zorina**. Strit je skušal biti odgovoren, zato se je Nihi-**Zorinu** odrekel. **Zorina** je reduciriral na **Zorka**.

Zor je sredstvo v Stritovi Milviziji konstrukcije Noštva, a Čl, ki ga tako konstruira, je - s stališča DgT - pohabljen, nedopustno zreduciran, infantiliziran, omejen, nerazvit. Tak vtis dela celotna StritD; ne zato, ker bi bil tedaj Strit že senilen, to postane šele v **Logih**, dve desetletji kasneje; ampak ker Dgč ni mogel obvladati Čl. Dokler je Člu priznal njegovo polno Sv, je moral ugotoviti, da vodi SvČl v polom (v Nih, v OIS - kot **Zorin**). Ista ugotovitev kot Slomova v **BlaNi**; KC in Ptja sta reagirali-razmišljali enako: le zreduciran Čl ima možnost, da se reši. Le Čl, ki mu neka močnejša sila (Ptja, KC) omeji delovanje Nve: njegovo Agrčklzldo. Strit je menil, da mu jo lahko omeji Meš vzgoja z dramami a la **Zorko** in **Klara** oz. s ČD. Vse tri zamisli so se ponesrečile ob premoči Agrčklzldo.

DgZn ve, da je treba Agrldo upoštevati. ČHM ne reducira; izhod vidi v Dt, THM, ki je del ČHMa, pa obsega vse, kar je in kar kot mogoče izhaja iz lDbA. **RSD** je HKD sprejemanje vsega, ob predpostavki-veri, da se da vse - usodo kot takšno (Konto-nesrečo) - preOsm (RR) v K-milost. Da pri tem redukcija Čl iz Sv bitja (iz SAPO) v ovco, v uda PS, v del črede ni potrebna. V tej - odločilni - točki je Dgč močnejša-ustreznejša od vseh dozdejšnjih etik in Fij-Tij. Samozavestna izjava, vztrajam pri nji, trdno verujem vanjo; imam dovolj argumentov, da jo razlagam in branim.

2

Čeprav so bili ravno ti trije - Levs, Strit, Jurč - glavni nosilci Rad RLH platforme v SIZ, oni so jo v SIZ vnašali najbolj zavestno, načrtno, uspešno, sredi 60-let so delovali kot en mož, Jurč že z prvimi objavami svoje očarljive proze, Strit z že omenjenim razumevanjem Preš **Poezij**, Levs tudi z delovanjem v Dramatičnem

društvu; in čeprav veljajo v SLZ skupaj kot trojka še naprej, še sredi 70-let, Strit ima tedaj osrednjo vlogo kot estetski usmerjevalec SKŽa, je urednik - dunajskega - Zvona, Jurč usmerja Pol zavest, je urednik Slovenskega naroda, pa le bežen pogled v razliko med **OmNemom (Omikanim nemškutarjem)** in **Zorkom** pove, kolikšna je (bila) razlika med njimi.

Jurča v drami zanaša v Ncl, mestoma v Ncl Rad tipa, medtem ko izdeluje Strit MorUH, temelječ na notrini Pska, ki postaja SAPO. Jurč in Levs prav tedaj zasnujeta in napišeta vsak svojega **Tuga**, a oba **Tuga** sta izraz Rad Gent-Ncl usmeritve; Strit ravna v temelju Dgč od njiju. Skratka, trojka se v sebi razdeli. Do razlik med njimi pripeljejo njihove Raz narave, okusi, okolja, popisuje jih SLZ. Zame je važnejša ugotovitev, da omenjena razlika, ki postavlja Levs-Jurča na eno stran in Strita na drugo, ni le izraz ES potez in determinant njihovih osebnosti, ampak izraža obe Tem liniji RLHa kot paradigme. NDM podrobno opisujem, kako se RLH utemeljuje na ReGent in na Ncl, da bi se ozemljil. Pri tem zahaja v nasprotje s sabo kot PSt, sam sebe spodbija. Strit se je tega jasneje zavedal kot LevsJurč oz. se je tej težnji uspešneje (?) upiral. Tudi Jurč se je zavedal, z njo ni bil zadovoljen, tako njegov **JTugo** kot **Om** ostaneta v rokopisu, **Vice** so manj ekstremne v Ncl, primernejšo smer pa ubira Jurč s prehajanjem v realizem, glej njegovo **Lepo Vido**.

Za vzpostavitev ustreznih SIZ sta bili potrebni obe platformi: Ncl in UH. Ncl kot izraz realitete, Čla kot AgrEkzIde, UH kot izraz SvetMor koncepcije, brez katere prehaja Ncl v Fz in povsem zanika svoje UH izhodišče. Celo Kom Ptja, ki ima za ideologijo interNac Mrk, se MV (1941-45) odloči za Ncl; s tem konstruira čudno zmes, ki je blizu Lefzu (Ncl + Tot minus LD oz. minus strankarstvo-pluralizem). NOBD izraža prav to zmes: ultraNcl z Milutopistično vizijo NSveta, **BSSveta, Rojstva** Noštva. Brez te platforme Sici ne bi uspeli z emancipacijo sebe - Slova - kot SAKOe, SAKO pa je objektivni Db pogoj-okvir oblikovanju-ohranjanju SAPOe. (F)KC preprečuje nastanek SAPOe.

Dokler neka etnija ali Nar ne dobi kot SAKO svoje ND, ostajajo njeni člani podložniki druge etnije, ki se kot Naca oblikuje v ND in deluje na podložnike kot Gos; v tem primeru tudi do emancipacije Čl kot SAPOe ne more priti ali vsaj zelo pogojno. Tu je bila Tem pomota Deschmanna. Morda niti ne pomota: Dežman se je odločil, da postane Nemeč in znotraj Nemštva SAPO. S tem pa je prešel k Nemštvu kot imperialni Ncl sili, ki je bila tedaj Rad AgrEkzKld, s čimer je omejevalo in spodbijalo UH. Takšno Nemštvo se je odrekalo UHe, kakor jo je utemeljil Goethe (tudi Schiller), in prehajalo - čez desetletja - v Fz. Šele ko se je v zadnji četrtini 20-Stola z Rad ARF-AK odreklo Ncl-Ncz Trade, je postalo SAKO kot primeren okvir za nastajanje SAPO. A to se dogaja (paradoks-usoda) v času LD-PM, ko MasTrgKpl Db ukinja-otežkoča oblikovanje SAPOe in Čla vrača v podložnika, tokrat v odvisnika od NadNac Kapa, od novega Gosa, ki dela iz podanikov objekte.

Facit: ČIDb teče ne le v cikcaku, ampak v nenehnih SZ in AD. Ko že misli (ZahÉvra) - v drugi polovici 20-Stola -, da je izdelala primerno LD v duhu UH (socialna Db, velike Per svoboščine, pluralizem, strpnost itn.), se LD, ki je obenem PM, razkrije kot derealizacija, kot PzM, kot RR Čla v V(loge), v znake, ob tem v telesa, ki bežijo v blodnje-želje. Pa je (postane) tako rekoč ves veliki RLH projekt zaman, kot sta bila zaman projekta KC in Ptje. Vzrok za ponesrečenje vizije je v naravi THM kroga. Čl gre kot (AgrEkz)ld (imperializem 19-Stola, pri Nemcih itn.) skoz EDč (I. in II. Svetovno, tudi skoz FzNcz) v Dv, ki se dopolni v virtualnosti Sim samoizgube, s tem se krog zaključí. Začetna ld, ki se ima za pristno-izvirno ld, glej

mojo analizo **Oma**, se razkrije kot Avld. Avlde pa ne uprizori šele DaSD, Vilčnikov **To**, ampak že Grum v paru **Zastori-Goga**, nakaže pa jo prvi ravno Strit v **Zorinu**.

Zorin spozna, da je narcis OPsk na poti v OIS. Zorin še ima ARF o sebi, zato se lahko Strit reši in to ravno v PSt **Zorka (Klare in StritD)**. Narcis v **Zastorih-Gogi** (Larsen-Gapit, To-maš) pa se ne more več rešiti, niti zavesti o sebi kot o Člu fantazme, kot o blodnji, nima več. Čl mora začeti kot žival-zver - kot biobitje, kot Agrčkd - znova, da bi mogel znova ls(kati). Avld narcis končne Dv faze more le še odmreti, kot odmreta Dan-Reka v koncu Zajčeve prve drame **Otr**, drama je na liniji **Zastorov-Goge**. Začenjajoča se Agrčkd pa se lahko kaže kot fz, kot naivni Ncl **Oma**, kot TragNcl **Tugov**, morda tudi v povezavi z RR v Kfz, kakor se oblikuje v SKC od 1991 naprej.

Včeraj sem poslušal na TeVe sicer tako modro delujočega Krašovca, enega od JOGSSKov; pristal je v samoumevnem Abs zaupanju-podrejenosti fanatičnega podanika mudjahedina ali talibana ali fedajina, kakršne je slikal Bartol v **Alamutu**. Govoril je o Abs avtoriteti boga, ki je sicer predvsem Usm(iljeni), je pa ob tem tudi Kaznujoči, kajti svet je razdeljen med Rad dobro in Rad zlo, med tiste, ki služijo Vsemogočnemu bogu kot Abs Dobremu, in frustrirane-zločince. Te je treba kaznovati. Dobro pa se v tej zvezi določi kot skladnost z naukom-dogmo in prakso (torej tudi Pol platformo, ker je ta Kuletična) KC, medtem ko je zlo tisto, kar je najbolj nasprotno KC Dobremu, tj. njenemu bogu. Islamisti ne mislijo nič Dgč, ne Rad Kfz protestanti v ZDA ne Rad religiozni Judje. Gre za blok fundamentalistov, ki pripravljajo SV, pa naj rečejo svoji zamisli kakor koli, tudi boj za ČIP, kot pravi hinavski diplomat Stres.

Da je v tem okviru hinavstvo vrhovni zakon, se vidi iz tega, da se tako bin lahnovi teroristi kot DSKC prikrivata pod isto blagost. DSKC aktivisti-kleriki mi pišejo Mir z Vami! Na nemški TeVe sem sinoči gledal-bral spisek več kot sto Muslov, ki ga je naokrog razposlal glavni talibanski cerkveni šef kot nalog, da se vse na spisku navedene ljudi (to so sami Musli, nezaželeni s stališča verskega naredbodajavca, »frustriranca«) čim prej likvidira; ob nekaterih priimkih že piše killed. Na koncu spiska stoji Mag beseda, dobra želja ubijavcem: Mir (z Vami!) To je Not mir, ki ga dobi vernik, ko ubije Hudiča-Zlo-Kačo, Krašovec jo imenuje frustriranec. Kdor ubija v imenu NSSi, je Snik, kdor v imenu tuj(sk)ega boga, hudič. Pa smo regredirali v PSt 30-letne vojne; celo pred Sloma. DSKC usmeritev, ki jo opisujem, ni le Refe kot ReSlom, ampak je RePS, vrača se celo v predFD - predFKC - čase-model. Kfz ga obnavlja. **Vstajenje** je s stališča UH-RLH bolj Neg od **BlaNe**.

Dilema med Refe in ReAr je dana-izražena že pod konec 19-Stola, v DebevčeviD. **Blejke** so Refe, **Žid** ReAr; **Žid** je osnova za nadaljevanje SPED **Vstajenja**. Analogno v KrekD: **Lucija** je Refe, **TKriž** ReAr kot osnova za Kfz; **Vstajenje** izhaja direktno iz **TKriža**. Treba je dodati še SŽ, ki se razcvete v Bilčevi **Tarbuli**, in blok je kompleten. Strita straši prav ta blok. Jurčlevs mu deloma nasedata, ker izdelujeta njegovega tekmeca: laični - po Nvi zgledujoči se - Rad Ncl, ki bo postal pri Nemcih Ncz. Imela sta srečo, da ga je vase potegnil Mrk kot eno krilo RLHa; **Tuga** sta postala platforma za Prt-NOBD, glej Kreftovo RR **LTuga** 1946.

Odtod je bila mogoča-odprta pot od Stl Ptje v SoD, SI ZK jo je izvedla okrog 1990, tj. Kučanova, Kmedlova linija. DSD se veže na DebevčevD in na KrekovoD: vsaj v 90-letih se je vezala, ko sta se Janševa SDS in Peterletova KC stranka spajali. Videli bomo, če se bo Janši posrečil premik od Psfza k zmerni civilni

De(snici) Chiracovega tipa; če ne bo SDS ostala v okviru PSt Berlusconija, celo Haiderja. Strpna De je namreč že zasedena z LDS, SoD pa z ZLSD. Janša - Pučnik, Jandrek itn. - bodo s svojim nadaljujočim se AnKom težko našli prostor zase. Obstaja nevarnost, da se bo SDS analogno zmanjšala, kot se je okrog 1992 pod Pučevim diletantskim vodstvom.

O čemer govorim, so praktične Polstrankarske konsekvence Stre, ki je bistvena in ki kot pomensko polje naddeterminira SZg od **MicMata** naprej; malokdo se je jasno kot Strit zavedal položaja in Stre, čeprav ne z istimi pojmi in v istih besedah, po bistvu pa mu je šlo za isto kot danes meni. Strit se je odločil za Preša in ne za Koseskega tudi zato, ker je bil Preš pesnik UH VISA (**Zdravljica**), Koseski pa Rad GentNcl. **Tuga** nista daleč od Koseskega platforme, tega se TradSLZ noče zavedati, ostaja pri stereotipih, ki ne podajajo resnice. SLZ se obnaša, kot da je en tabor Strit z **Zorkom** in Jurč-Levs s **Tugoma**, drugi tabor pa Koseski z Bleiem. ES analiza povsem odkloni takšen cenen - celo lažen - stereotip, ki je Žursorte. BleiD (**Bob** in **VV**) je precej bližja Stritu-**Zorku** (**Klari**) kot **Tugoma**. Jurč je hotel oba tabora oz. usmeritvi povezati - ne le on, takšno je bilo slogaštvo-spravaštvo okrog 1878 -, glej **Vice**, zato so **Vice** manj Ncl zaostrene, a Blei je kmalu po tem umrl, ni več določal usmeritve Slcev, pojem SrSlcev se je nehaj. Tisto, kar je veljalo za Kons, je prešlo v KC tabor, tu pa se je - pod Mahničem - skrajno zaostriilo v Il. Refe, ki ima tudi nastavke za Kfz, za reprezentativno trojko: **Tarbula-Žid-TKriž**.

Ncl odpravlja pomen Pska, ni mu do razvoja v SAPO. V **Omu** je izrazitejši Psk le Joh(ann), a zato, ker odstopa od Kolnorme SNara, ki jo tvorijo tako rekoč vsi ostali, razen Johove trapaste matere Mar(ijet)e. Vsak od te grupe ima res ES posebnosti, a so sekundarne: Gordin je despot, Marta zvita, Anton milo nemočen, Odležič blago strpen, Liza neopazno normalna; a nobena od teh lastnosti nikogar od njih ne dela za toliko izrazitega, da bi ga veljalo uprizoriti-napisati kot poseben lit dramski lik. Jurč jih je napisal kot grupo zato, da je pokazal Kolmoč Slcev-Slova nasproti odpadniku, ki je prav za prav OPsk. Tega se še ne zaveda, ker se čuti Nemeč, ker se pridružuje NemKldi. A dokler je smešen odpadniški Slc, je na poti v OPska in s tem v OIS kot zadevni izdajavci, glej Mirtiča v NOBD **Rojstvu**, Dihurja v **TKrižu**, Urha v **Luciji**, Černeta v **Strasti**.

Levs je Jurču upravičeno očital, glej Krito **Desbrata**, da Lovro Kvas ni dovolj izrazil, dovolj SAPO. Problem je, kako postati SAPO. Po Ncl liniji ne gre; Ncl izdeluje le - Slov kot - SAKO, to pa ne zadošča. V **Omu** Pski niso bolj izraziti-svoji kot v Pes(ja)kove **Slavčku** ali ostali ČD. Not namen ČD je projekt IdeaHarkIde, torej Slova kot Kola-SAKO; ČD ne zmore izdelati SAPO lika, čeprav načelno teži k njemu. Ko pa kdo postaja izrazitejši in bolj svoj, se deformira, kot Vida, v obeh **Vidah**, Jurčevi in Voševi, kot JTugo, kot Dragan, torej le kot Neglik. Namen je doseči SAPO kot Pozlik; to je namen StritD. Koliko Strit doseže ta namen? Odgovor na to vprašanje sledi iz ES - podrobne - analize **Zorka** in Karja k moji knjigi **RiZ**.

Strit se zaveda vprašanja, zato zoperstavi Zorka kot Pska Sl dijaškemu okolju, ki Zorka zajeda; v tem je Stritova Krita realnega Slova huda, ostala ČD je ne dosega. Strit kaže pravkar študije končavše Sl lzbe, zdravnika, pravnika itn., ki torej niso falirani študentje kot Černe iz **Strasti** ali Glažek iz **Micke**. Iz njih nastaja Polkul elita dr. Slavomilov, dr. Dragičev, dr. Snojev, dr. Milivojev, dr. Slavcev itn. A je podana kot malovredna, eden prenaiven, lirski pesniški Pribregar, drugi preciničen, Kovač, vsi vprašljivi, prav iz njih bo Kers na liniji **Agitatorja** sestavil like **Jare**

gospode, komaj poldrugo desetletje po **Zorku**. Najznačilnejše pa je, da so vsi Kovači in Zime grupa-Kol: so že Slci na poti v SAKO, postali bodo PolVodlji Slova, direktorji hranilnic, bank, zavodov, ustanov, župani, kot Hribar in Tavč(ar); SAPO pa ne. SAPO je lahko le ČI, trdi-spoznava Strit, ki se razločuje in celo loči od njih, kot se je on, tudi s tem, da je ostal na Dunaju in se ni vtopil v SI - vse bolj problematično - elito, v takšno, ki jo gleda Strit skoraj že kot Can v **Blagru**.

Odlična Stritova zamisel je, da postane SAPO lahko le nekdo, ki se izdela sam, k temu pa mu pomaga Dr, ki je prav tako SAPO. Zor in Jela sta dve SAPO, ki sta - se razvijata v - DrDruDr. Šele tako postaneta ustrezen IdeaHarpar-Dč. V tem je Stritov odgovor siceršnji ČD, ki kot KlasČD nastaja v 60-letih, imenujem jo ČD-60, **LjDa, Strast, Kteri bo?, Deklica**. V ČD-60 ljubimca sicer sta vsak svoj ES Psk, Mirko-Marica v **LjDa**, vendar ne dovolj izrazita, da bi bila-postala dve SAPO, njun zakon pa lDdr razmerje. Vse preveč sta neproblematičen IdeaHarpar, kar rišem(o) v MSk z ZnaSi Srca, dveh Src, kroga kot Stša že ideal(ilizira)nega Slova. Strit poudari posebnost razvoja vsakega od ljubimcev, Zorka in Jele, ki prideta skupaj šele kasneje, a ne zaradi despotstva njenih staršev, **LjDa, Svoji, Pene**, ampak zaradi slabosti, ki jih imata vsak zase, v **Zorku** on. Zor mora premagati sebe, ne despota-očeta, ne KC ali Ptjo kot načelo-prakso paternalizma-avtoritarnosti. Strit zamisli obrat navznoter, v Mor duševnost. Poglejmo, kako.

3

Preden se lotim podrobne analize **Zorka**, naj pogledam, kaj piše o njem oz. o StritD SLZ, tj. oba njena klasika, ki ju navajam že ves čas v Pnizu **ČD**: Kob in Mrc. V **Starejši SD** (1951), strani 157-160, piše Kob v 9. poglavju, naslovljenem **Stritarjev dunajski krog**, tudi o Stritu tole: »je imel pred očmi ozke meje slovenskega gledališča, pa je vendar tudi v majhnih oblikah zahteval umetniško vrednost in dovršenost. S takim namenom in še bolj iz slovstvenih nagibov so nastale Stritarjeve male drame. Z njimi je pesnik dal predvsem vzorce za posamezne dramske vrste.« Iz teh izjav se vidi, da usmerjenost k žanrom DaSLZ ni nič novega; nadaljuje Strita.

»S temi igrami je Stritar poleg levstika začetnik slovenske družbene igre, le da ima pri tem preočiten vzgojen in poučen namen.« Naj berem to izjavo tako: vzgojen in poučen je dober, le preočiten ne sme biti? Tako razumljena bi bila izjava v duhu Krškul ideologije Umeti, ki »blaží nraví«. »V dramskih prizorih Stritar predvsem razlaga in utrjuje svoje vzgojne misli.« Drži. »Njegove snovi so sicer zajete iz neposrednega življenja, a čutimo, da je pisatelj daleč od pravega kmečkenga, pa tudi meščanskega okolja in da živi vse preveč v svojem miselnem svetu.« Kob ni na višini zamisli o žanrih. Če se Anln zaveda, da je resnica dana le skoz modele, s tem tudi skoz žanre-forme, potem je razlika med realizmom in pedagogizmom moralitete razlika med žanri, ne razlika v stopnji resnice. Oz. če Anln sodi, da je realizem sposoben zajeti več resnice kot moraliteta, mora dodati, da je tako glede na Anlnovo merilo o tem, kaj je resnica. Kob je - neRad - realist, realizem ima samoumevno za večjo resnico od Stritovega pedagogizma. Brž ko pa Anln presoja samoumevno, resnico dogmatizira, jo RR v bit, v PnM, v Id.

Drži, kar piše Kob: »Nekateri taki prizori so bolj ideološka modrovanja, kakor prave drame; zato motivi sicer nakazujejo sodobna socialna trenja in prinašajo snovi za konverzacijsko in težno dramo, toda Stritar sam je imel za to premalo dramatične žile. O tem posebno živo priča dramatični prizor **Klara**.« Drži, ker je drama kot grška tragedija najbližje EDč modelu: sporu, prikazu spora, dialogu kot polemiki. Treba pa se je vprašati, zakaj se je Strit odločil za žanr-formo vzgojne moralitete (Mote)? Res le zato, ker je čutil, da ima za uprizoritev ostrega dramskega konflikta z antagonizmi premalo oblikovnega-estetskega daru? To pomanjkanje daru gotovo da je vplivalo; a po mojem ni glavno, niti ne bistveno. Odločilno je, da je hotel Strit vnaprej preprečiti razvoj Čl v EDč fazo. Vzrok je torej Stren, treba ga je - in da se - prikazati na THM krogu: kot direkten prehod iz Ožlde, ki se začenja problematizirati (Zor kot premehak za Ž), v Dv posebnega tipa.

Zor ne pride do EDč, niti do RazcDč. Opazi, da se v njem začenja Razcld, ne zmore obvlad(ov)ati sebe oz. okolja, vendar ga okolje ne potegne za sabo; Zor ne postane ZČ, tudi okolje ni tako Neg, da bi ga (po)vleklo v zlo. Recimo Zorkovemu stanju skozi večino drame, odkar dobi bogastvo kot dediščino: Zmeh(čana)Pld. Zor se uklanja okolju, kot filantrop pomaga vsem in vsakomur, zajedajo ga, izkoriščajo, sam pa ne naredi nič, da bi potek dogajanja, za katero ve, da ni dobro, prekinil, ustavil. Čaka, da premoženje izhlapi, vse bolj prepričan, da mora izhlapeti, ker si ga ni pridobil sam. To je Stritova Morteza. Le kar ustvariš sam, je vredno. Zor pušča, da siromaši, ko pa ostane brez vsega, s tem tudi sam, kajti Prilov več ne zanima, se vzame skupaj, začne študirati, konča rigorozno oz. študij, pripravljen začeti Ž znova, od začetka, zdaj šele pravo. Obogaten za veliko izkušnjo.

Zor kot ZmehPld - ki je dober do drugih, a ta praksa ne velja, ker le daje in ne ustvarja - (vz)traja precej časa, dokler se ne okrepi in ne postane Mortrdna Pld; šele takšna je možnost za prehod v SAPO. Stritov vzgojni-ideološki - Milvizionarski totalni - projekt je ravno ta: da bi Čl postal krepka Pld, nato pa našel v bližnjem analognega Čla - osebnostno Morkrepko Pldo - in vzpostavil z njim trdno zvezo, kot HarDč tudi poroko-zakon. Zor in Jela postaneta HarDč (ZorJe, JeZor), a z mnogo več Et(ičnega) napora kot recimo MirMar iz **LjDa**, kaj šele MilAna iz **Zmage**.

Strit napotí Zorka skozi Dč model (Dč je po Ožldi naslednja stopnja-arhemodel na THM krogu, tretja je Dv), a tako, da Zor-Čl ne pade v past EDč, se ne pusti potegniti od Mimkrize, od vrtinca - spirale, vibe - skozi MimDč v sopoboj, kot se puščata Levs in Jurč v **Tugih**, ki postaneta zato Tragi (JTugo ubije Čeligoja, Zorislava JTuga, EDč model Bm se reproducira, perpetuira). Zor in Jela živita sicer - za dve leti - narazen, a to še ni RazcDč smodel. Sta le časovno in prostorsko ločena, da bi vsak od njiju imel možnost postati najprej zase SAPO ali vsaj temelj za SAPO. Nato se srečata, ko je vsak od njiju dobro prestal preizkušnjo, in se povežeta v HarDč, ki pa ohranja vsakega od njiju kot SAPO. V zakonu se ne bosta spojila v IdeaHarKldo, kot je vse preveč Tip za ČD, za pare MilAna.

EDč model je dramska forma; ZmehPld, ki se s samovzgojo RR v krepko Pldo, pa je forma-žanr Mote. EDč vodi v Trago. Tudi Traga je VIS, je paradigma; antično Grčijo obvladuje kot moč Usode. Vzgojna drama StritD je enako žanr-VIS; nemalo je Tip za NKNM 18-Stola, za Diderota itn., ne le v Rousseaujevem duhu, na katerega opozarja v zvezi s Stritom Kob. StritD je treba razumeti v SvetZg paralelah, na najvišji ravni paradigem-vizij-projektov, enako kot ČD, Trago, RealD. StritD niso male drame, ker so tako estetsko šibke in izraz dramatikove osebnostne majhnosti, ampak ker take izbira-določa Stritov VIS.

O **Zorku** piše Kob: »Precej na široko«, kar drži, »na tri dejanja, je razpletena podoba iz dijaškega življenja **Zorko** (Zvon, 1877). Dunajski študent Zorko je najprej v denarnih stiskah, nato postane bogat dedič ter lahkomišelnost, sodba drži le do neke mere, »pa tudi iz dobrosrčnosti« - to je točneje - »raztrosi denar. Pomanjkanje ga prisili, da doštudira.« Ni točno; pomanjkanje ga spodbudi, da doštudira; v pomanjkanju, ki si ga celo želi - nič ne stori, da denar ne bi skopnel -, vidi motiv in pogoje, da doštudira. Kob ne poudari dovolj Zorkove SA volje, ki čaka izza trpnosti.

Paralela z mano. Po Zun logiki me je Prof Zihel (1958-leta) res vrgel s FF, odslovil kot asistenta, zaradi Pol razlogov. Dejansko pa sem ga sam pripravil do tega dejanja. Zihel bi lahko ravnal Dgč, a komaj verjetno, saj je bil eksponent Ptje, ta pa me je kot Stl morala odsloviti, delal sem ji škodo med študenti. Zato se nisem počutil kot žrtev, ampak kot nekdo, ki je bil soakter v dogajanju, ki ga je naredilo za žrtev. Zadeva je bila torej HKD, ne enostransko AnK jasna. Tudi zato mi je bil tuj - se mi je upiral - Torov SeH kot ideologija samosmiljenja, glej **Delirij** in **Pozabljeni ljudi**. V teh dramah so krivi zgolj drugi Sži; »jaz« sem (je) zmerom - Strno - NeČi. V tem okviru - s takšnim samorazumevanjem - Čl ne more do ARF-AR, do ARF-Dč smodela. Bojim se, da se je tako doživljal tudi Pučnik; ni se sicer sebi smilil, kar pa je rezultiralo v njegovem Rad AnKu. Zanj je bila Ptja zgolj zlo, kot za Krašovca. Zame ne, zame je vsak pojav, tudi Ptja, HKD sestavljen.

Kob nadaljuje, tokrat povsem narobe. (Pisati vsebine, obnove dogajanja v dramah, je zelo težko, potrebna je skrajna pozornost, tudi pazljivost, da povzemavec dogodkov in značajev ne RR po svoje. Sodim, da so **VsD**, ki jih dela Ala, zgledne.) Kob: »Toda tačas izgubi nevesto Jelo.« Nič podobnega, kot bo bravec videl. Nato sledi še nekaj točnih besed povzetka. To je vsa analiza **Zorka**.

V **SD I**, strani 96-102, Kob svojo analizo in sodbo o Stritu razvije: »Pri njem je treba dobro ločiti dve dobi. Prvo, ko je tudi njegova dramatika izhajala iz čistih umetniških nagibov in okoliščin« (?), »ki jih je prinašal njegov boj za novo umetnost, in drugo dobo, usmerjeno predvsem v družbeno vzgojo v najširšem pomenu ... Precejšen del Stritarjeve dramatike izhaja iz njegove druge dobe po letu 1876, ko se je dosledni borilec za čisto umetnost, češ da umetnost ne sme nikomur in ničemu služiti«, kaj to pomeni?, »premaknil v človečansko vzgojnost. Poslej skuša tolažiti, lajšati človeško trpljenje z dobroto in razumnostjo«.

V **Zorku** ravno to ne; Zorka (skorajda) kritizira, ker lajša težave drugim. Strit meni, da se tako ljudem ne da pomagati, morajo se sami osamosvojiti. Je **Zor** zveza med prvo in drugo Stritdobo, prve pa ne razumem kot dobe »čiste umetnosti«, ampak kot držo aktivne SAPO, medtem ko se v drugi res polagoma RR v SeH in filantropizem? Zor je vprašljiv, ker zgolj daje. Zor se sam opazuje, ko pušča, da izgublja denar, ker se vse bolj zaveda, da bo le brez denarja mogel postati PČ, tj. SAPO. Zor res zapravlja, vendar izraz ni primeren, saj to zapravljanje ne služi njegovemu Hedu, to Strit jasno podčrta; služi le prosivcem, ki se nanj obračajo po pomoč. Služi torej lažšanju težav z dobroto, kar pa se skaže kot problematično. Strit v **Zorku** odklanja SeH, odklanja ga z jasno tezo.

Kobovega teksta o **Zorku** v **SD I** ni več kot v **SSD**. »Obširnejši dramski podobi sta **Zorko** in **Klara**.« Res gresta skupaj, treba ju je tudi skupaj obravnavati. »V prvo se s precejšnjo zgodovinsko resničnostjo vpletajo Stritarjevi spomini na nekdanjo dijaško« - študentsko - družabnost, zgodba sama pa je povestno

podučna.« Je, a zakaj? »Lahkomiselni« (spet!) »študent Zorko razsipa svojo dediščino med tovariše in siromake.« In komaj še kaj.

Nazadnje daje Kob sodbo o StritD kot celoti. Navajam le, kar se tiče - ali bi se moglo tikati - **Zorka**: »Ker je bil Stritar idealist, je tudi v svoji dramatici nasproti resničnemu svetu postavljala svet boljšega življenja.« Res je, a kakšen je ta svet? Anln skušam ta boljši svet precizirati na organogramu THM kroga, tudi s pomočjo smodelov in celo smodelov. »Z odkrivanjem nereda in z odporom zoper nered in krivico je vsako dramsko zgodbo zapletel z vzroki nereda in jo razrešil z dobrim dejanjem.« Za **Zorka** to drži. Dobro dejanje stori Jela, Zor pa si že sam izbori zmago nad sabo kot premehkim, kot ZmehPldo. Nered - kaos - v njem je v tem, da (ker) še ni dozorel, da (ker) še ni šel skozi Strno nujne preizkušnje (pasti, vabe, tveganja). Zato še ne more podedovanega denarja tako uporabiti, kot bi ga, če bi dedoval, ko bi bil že osebnost, kakršna je postal po dveh letih napačnega Ža. Nered v Zorku ni prehud, ni tak, da bi bil usoden.

Usodni nered je Tip poteza Trage, **Ojdipa** itn. NKNM temelji na predpostavki, da ni usode; da se da vsako situacijo tako RR - le če ima ČI dovolj More, razuma, Nv zdravja -, da jo izmojstri, premojstri. Traga in NKNM sta v nasprotju. Do Trage pride Meš tedaj, ko z ARF spozna, da je prešibko, da je ČI prešibek, da je nekaj narobe, ali z njim ali s svetom. Najprej obdolži druge, da so krivi za zlo: Nemce, izdajavce lastnega Kola, oba **Tuga**. Nekaj krivde prisodi tudi sebi, Levs Tugu, da je (pre)lahkoveren. Zor ni daleč od tega: zapravlja v pomenu, da verjame vsakemu prosivcu in mu daje. Vendar ga prosivci le zapustijo, se zanj več ne zmenijo, ga Zamol (!), a ga ne ubijejo, kot so poslanstvo starešin v **LTugu** Nemci, ki so Slece zvalili v svoj tabor, jim obljubili varnost, a jih zahrbtno pobili. Ptja me je preganjala, da se tako reči, a ne pobila. Pučnika je mnogo huje zadela, tako hudo, da je v njem sprožila Sš, ki se mu Puč(nik) ne more več odpovedati, zabetoniran je vanj, odtod EDč, zato reagira DaSI LD-PM neustrezno, z ReAR, z obnovo DžV-Bm. V tej točki je celo Tor osebnostno močnejši od Puča; žal mi je, da moram izreči ta stavek, tega si pred letom 1990 ne bi nikoli mislil. Tor se jajca, a sovraži ne. Puč se ldn z LTugom, jaz se z Zorkom. Puč noče Trage, zato nadaljuje z vero v zmago NSSi, ki je AnK tabor.

Tak Puč ne bo mogel niti z Janšo k zmerni De; bo slabši od Jandreka. Razumem: Jandrek je zgolj manipulanta, AnK je igral, danes lahko igra strpnost, vse mu je le Polvloga. Puč pa je poškodovan, kot so poškodovani udje Nove SI zaveze, St Justin. Puč sodi med Krašovčeve frustrirance. Sodijo mednje vsi JOGSŠKi? Nisem prepričan. Prej bi dejal, da poškodovanost Sim(ulirajo). Poškodovan je Rodeur, ta je 1945 bežal z Dmb Dn v SPE. Krašovec, Orvirik, Štuhec in taki pa so Štajerci, ki so živeli zunaj zgodbe, upesnjene v **Črni maši za pobite Slovence**.

Od velike trojke je bil le Levs tako Not poškodovan - oblastniki so ga tako tepli -, da se je zafrustriral in je v **Tugu** reagiral strastno in pristno s Sšom do drugih. Navidez le do Nemcev, dejansko pa tudi do Slecev, le da izraža to čustvo na SZ način skozi lik Spitigneva, ki ga ne zmore razjasniti. Jurč se je bolj Zun trudil s Trago, vživljal se je vanjo, jo dramaturško preučeval, a uspeh ni bil popoln, ne v **JTugu** ne z **Veroniko**. Stritu se je Pvt Ž posrečilo, Jurču napol (do poroke ni prišlo, Voš v **Spominih** zgodbo lepo opiše), Levsu se je ponesrečilo docela. Tu je vir za njihov odnos do Trage.

Za **Zorka** velja: Stritarjeve »zgodbe se rade prepletajo s pripovedmi posameznih oseb, dolgimi razpravljanji ter zajemajo kolikor mogoče veliko število

človeških razmerij ... Kolikor bolj pa zgodbe postajajo poučni in vzgojni zgledi, toliko bolj se dialog razteguje v razmišljanja in čustvovanja, to se pravi, da dramska oblika več ne izraža svojega bistva, da postaja priložnostna razprava ... šele kot zaključek takšne razprave poda presenetljivo dejanje ali zgled, ki govori: Tako naj se zgodi, tako stori tudi ti.« Drži, **Zor** je marsikje prerazvlečen, pust, dolgočasen, preretoričen, premnogobeseden. **Klara** je bolj zgoščena. Kob pravilno opozarja na anekdotičnost **Zorka** in sorodnih dram.

Kobova Krita: »Pri tem se je deloma motil, ker je s svojimi malimi zgodbami in preprostimi oblikami zaostajal za razvojem našega gledališča, ki je počasi segalo že po igrah iz svetovnega sporeda.« Zakaj je zaostajal, sem skušal že povedati: ker je hotel Slce načrtno zadržati na nedozoreli stopnji razvoja, tam, kjer bi se mogli ogniti prehodu v Ncl in v Meš Brž tipa. SvetD je forsirala Trago (Shakespeara), Strit je hotel Slce obvarovati pred tem. Ni s tem sledil Slomu in **BlaNi**?

To je Stritovo Not nasprotje: radikalnost in (samo)zavrtost. Na eni strani skuša vzpostaviti SAPO kot noben drug radikalno, na drugi istega Čla zadržuje na stopnji otroka. Vse bolj piše za otroke. Na PrS že ne razločuje več med odraslim in otrokom, Slci so mu le še bravci njegovih milih spominov na mladost, ljudje, ki zobajo sladke **Jagode** in trejo mehke **Lešnike**, seveda **Pod AVS lipo**. In to v času, ko piše Can **Duše**, **Blagor**, **Kralja!** Sobivanje dveh svetov, ki res nimata več veliko skupnega. A do dramskih prizorov za deco, objavljenih v omenjenih knjižicah, je od **Zorka** še veliko časa. Vmes so še **Log(arjev)i**.

»Stritarjeva slovenska resničnost, katere gospodarske in npravne razmere je poznal iz svoje mladosti in jih pozneje spoznaval iz daljave, je bila preprostejša, kakor je bila dejanska resničnost.« Kaj je dejansko dejanska resničnost, na to ni samoumevnega odgovora. Deloma informira o tem ostala SD, ta pa v času nastanka **Zorka** še ni segala čez Stritarjev okvir. Nasprotno, Strit je v motivih vele mestnega Ža, tudi z opisom Prola, prehiteval ostalo SD, videl več in globlje, kot se je dogajalo v Lji in v Želimljah, ki so omenjane v **Zorku**. Tam bo čez četrto Stola kaplan Finžgar, k njemu bo - s Turjaka - zahajal pit kolega dramatik Medved. Danes je v Želimljah salezijanska Gimn. Nad vasjo, v Zapotoku, živi moj mlajši sin, ki se vsak dan vozi v Lj banko kot računalniški programer, njegova žena kot rentgenologinja v Klinični center, hčerko pa dajejo v vrtec na Igu. Si je Strit lahko zamišljal takšno Sl Dn? (KasO: Ž teče - se spreminja - danes res hitreje kot pred 30-letji. V zadnjem letu odkar sem napisal razpravo o **Zorku**, se je moj sin preselil iz Zapotoka na Brod, se ponovno poročil, njegova nova žena je ekonomistka, priženil je njena otroka itn. Dinamizem - HKD - Ža je danes komaj predvidljiv.)

Strit pozna Zun stvarnost Slova in Avse; venar nanjo ne pristaja. Tako močno stavi na Čl Not duševnost, na njegovo Mor moč - v **Zorku** jo ima predvsem Jela, v **Klari** Klara -, da fakični svet načrtno nadomešča z verovanim, kot je Ptja Sl stvarnost po vojni s svojo zamisljivo. Le da je Ptja uporabljala PN, bila zato strašna, bali smo se je, Strita pa se TaSMeši niso bali, ker jih je le blago učil; PN je odklanjal. Krašovec ga ne; frustrirance je po njegovem treba poklicati na odgovornost. Vsemogočni je tudi Pravičen in zle kaznuje, za to ima na razpolago Db institucije. Strit je poznal FK, zato jo je načelno odklanjal. Veroval je v možnost Mor prenove Čla. To vero je dramtiziral v **Zorku**, **Klari** ipd. Je res ta vera

bolj naivna, manj učinkovita kot PN talibanov in DSKC ideologov, ki hočejo spraviti pred sodišče tudi Mačkove (Tigrove) zverske kosti?

»Pri njem ni nič simboličnega, vse je zgled. V svoji dramatiki je zbral skoraj zaključeno vrsto zgledov o socialnem in moralnem stanju svojega časa ter se s svojo človečansko mislijo spoprijel z njim.« Drži. »Oblikovna učinkovitost Stritarjeve dramatik je spajanje resnobe in komike, ganljivosti in veselosti.« Drži tudi za **Zorka**. »Tu je vplivala zgodnja realistična francoska igra nravi (la pièce des moeurs)«, na liniji Diderota, »in tako imenovana vzorna igra (la pièce bien faite).« V to zadnjo sodbo pa nisem prepričan. Bistvo dobro zgrajene drame je zanimivost, okretnost, učinkovitost, dramaturška bleščavost, Sardou, Scribe itn., StritD pa je pusta in nerodna. Pièce bien faite je že Koda, že degradacija igre nravi, duha 18-Stola; je že pot v burko. Res to pot zadržuje ganljivka (Mela), a je že ta Zun spretna in manipulirana, medtem ko je StritD pristno mišljena. Strit je podajal Morvzornost, ne Tehvzornost.

Primerjava med **Omom** in **Zorkom** je tudi v tej točki zanimiva. Jurč v **Omu** vzpostavlja pristno-izvirno Id (Gordove »domače korenine«), medtem ko ni v **Zorku** nič takšnega. Zor se ne vrača v domači kraj po Morversko - metafizično - utemeljenost kot v pristno Kldo. Za Strita je pristna PlD v tem, da se Čl sam sebe prevzgaja, premaguje svoje slabosti, svoje napake RR v K-milost, nato pa poišče Dra in z njim konstruira občestvo dveh SAPO, Zor z Jelo. To je pristen DČ, kar je poseben tip. Jurč in Levs iščeta-najdeta pristnost v izvirni SlavPS, **Tuga**, na Km, **Krpan** in **Sosedov sin**, čeprav seveda ne le v tem. Jurč vzpostavlja NKNM v **Hčeri mestnega sodnika**, tu je pristna PlD že v Morvolji Janeza Smrekarja, ki sicer temelji na SINvi, tudi na PvtNvi, a se oblikuje kot duše(slo)vna kategorija volitivnosti; Strit nadaljuje tu. Enako ravna Jurč z likom malega (Ljud) Pl Janka v **Veroniki**. Jurč je izjemno širokokoten, vse nakaže in uprizori: vse do omejenega NclA v **Omu**.

Končna Kobova sodba o StritD: »S tem je Stritar močno razširil izrazna sredstva slovenske dramatik. Njegova največja zasluga je vendar ta, da je ustvaril vzoren odrski govor. V podobah iz mestnega okolja slišimo uglajen pogovorni jezik, kakršnega doslej naša dramatika ni zmogla.« Drži ta sodba? Najbrž drži, čeprav Kob Stritov pomen v tej točki nekoliko prenapenja. Pogovori v **VV**, **Servusu**, **Fi(lozo)fu**, **LjDa** vendar niso tako diletantski, kot sledi ne le iz Kobove, ampak iz celotne LZ sodbe o ČD.

4

Še več pozornosti kot Kob posveti StritD Mrc, glej **Meščane** od strani 65-95; vsega Mrčevega teksta seveda ne bom mogel komentirati, osredotočil se bom na nekatere točke.

Uvodna sodba: »je dal toliko zanimivih in značilnih zgledov dramskega pesništva, da je ostalo to njegovo delo trden mejnik med prizadevanji čitalniške dobe in rojstvom moderne slovenske drame.« Mrc jemlje ČD v ožjem pomenu besede.

»Zato je Stritarjev opus ... pomembno delo, mimo katerega ne bo mogla zgodovina slovenske drame ... Ti primeri slovenske meščanske drame nimajo

večidel nobenih značilnosti, ki bi razodevale njihov slovenski značaj«, pač pa meščanskega. Drži. Sam ugotavljam isto, le da nadomeščam Mrčev izraz »slovenski« z Nclom, s SNcl, kakršnega odkrivam recimo v **Omu** ali v **Deklici, Županu** ipd.

Mrc navaja Stritove nazore, recimo: »Gledališče bodi pravo odgojevališče, kjer se v živih podobah kaže, kakšno je življenje in kakšno mora biti. Gledališče bi imelo biti pravo svetišče.« Citat dokazuje, da je RLH nadomestna ali nova vera, RLH kula tisto, s čimer Meši nadomeščajo cerkve, Krš obrede, **Sveto pismo**. V zasnovi je RLH kot nova paradigma tudi nov tip Stša; to so Gled stavbe, Gled deske-odri. Ni čudno, da je KC odklanjala Gled; dobro je razumela, da ji je Gled tekmeč in to Tot EDč. Kasneje, v Il. Refe, se je KC skušala polastiti najprej SD, nato Gleda, celo duhovniki so začeli na veliko pisati za Gled oz. SD (Krek, Debevec, Sardenko, Lenard, Abram, Finžgar, Meško itn.). Nastajala so vmesna dela med KMg in HMg, recimo Meškovi **Na smrt obsojeni**.

Strit je bil povsem na strani HMg, a takšne, ki je - naj bi bila - v sebi Mor in Fif močna. Žal se Stritu namen ni posrečil. RLH namreč ni bil le Morprojekt SAPO, ampak obenem Reantikizacija; RLH je črpal pri antičnih Grkih, s tem tudi temeljil na Tragi, Traga in Morvolja kot zagarantirano uspešna pa se izključujeta. Mnogi so ju skušali pomiriti, povezati, že Corneille, Schiller, Ibsen, a ni šlo. Morda je prednost RLHa ravno v tem, da je sposoben vključiti toliko Raz momentov: Mor voljo NKNMeša, a tudi Kpl, individualizem, egoizem tekmecev na trgu itn. Tudi Trago, že od Shakespeara prek Goetheja do Hauptmanna. Goethe ustvarja oboje: Trago tipa **Tasso** in MorKulvoljo-spravo, **Ifigenija na Tavridi**.

Strit ni bil zmožen te širokokotnosti, mnogo bolj Jurč. Strit je tako radikaliziral z vzgojnostjo - Moto -, da si je posušil-blokiral vir Sv navdih; kot si ga je Ptja kmalu po NOBD. Že sredi 50-let je bilo nadaljevanje NOB in AnMeš agitk brezupno, komaj mogoče, epigonsko, glej Žmavčeve drame, **V pristanu so orehove lupine**, Mikelnove, **Dež v pomladni noči**. Hofmanove, **Življenje zmaga**je, MirZupove, **Hiša na robu mesta**. Česar ni zmogel Strit, se je posrečilo šele Canu, združil je Morvoljo in Trago, glej like Maksa in Jermana. V **Hlapcih** se odloči Lojzka za konkretnega - ES - Dra, za Jermana, na liniji Jele, **Zorka**. Med Canom in Stritom je več zvez, kot se zdi.

Strit se je učil pri Francozih; Mrc navaja, da je kot zgled omenjal Dumasa (mlajšega), Augiera, Sardouja, »obžaloval pa je, da 'to življenje je gnjilo ali pa vsaj nagnjito', zato je resno odsvetoval prevajanje takih del za domači teater, priporočal pa je, da bi se ob njih učili tehnike in dialoga.« To Stritovo ravnanje je dokaz za mojo trditev, kako je skušal Slce zadržati v stanju NeČi. Čeprav je na eni strani vedel, da so kot ostali, tj. precej malovredni, glej like študentov v **Zorku**, se je prepričeval, da so to le na Zun ES način, da pa so v bistvu NeČi otroci. Da so grdi, ker Posn(emajo) gnili Zahod, a če bi se jih dalo zadržati v okviru ... česa? Če ne Domzemlje, kot v **Krpanu** in **Omu**, mar v Sv volji do Dobrega, kot jo ima ves čas Jela, izoblikuje pa si jo tudi Zor?

Ko je hotel Strit konkretizirati svojo Milutopično NKNM zamisel, je stopil na spolzek teren, se zapletel v SZ; ena izbira je spodbijala drugo. Zdelo se mu je, da bo problem rešil le tako, da ga bo zožil oz. da bo zožil-zreduciral Čl Svo. Zablokiral bo torej tisto, kar je za RLH bistveno, celo Tem pogoj: Sv. Kar je z rokama naredil, je z zadnjico podrl. Ne: podiral je s pametjo, z načrtno, Svno in odgovorno voljo-prakso. Tem huje! Čl-ovca je primeren za svet **BlaNe**, ne pa za svet Preševih **Poezij!** Že Smole je v **Varhu** daleč preveč ožil Čl-Slčevo Svo oz. osebnost. V **Zorku**

se je oženje nadaljevalo. StritD je kontinuirano nadaljevanje ČD. Še več: **VV, Servus, Fif, To sem bil jaz!** itn. so manj zožene Mi(kro)PSt (PD) kot StritD! Je pa res, da so prav te ČD najbolj prevodi, najmanj ponašenja!

Mrc bistro in točno navaja, kaj je pisal Strit 1872. leta Cimpermanu: kaj se mu je zgodilo med pisanjem **Zorina**: »Ko sem prišel do srede povesti, minilo me je hipoma vse veselje; čutil sem, da ta genre nij za naš publikum.« Ni in je. Ni, če Strit dela (RR) Sice za IdeaHarldo, kot počne to ČD; ona za Kldo, Strit - vsaj v **Zorku** in **Klari** - za Pldo. Je, če bi bil Strit zvest Potu, ki je v RLH paradigmi. Tu pa je vse tisto, čemur se je odpirala Franclita sredi 19-Stola, Balzac, Maupassant, Zola, kmalu Jarry. RLH ni le NKNM Morvolitivnega tipa a la **Zorko**; enako je pot v Hed, v SM, v Nih.

Tej poti se je odprl na PrS Can, v svoji Dekdobi in ničejanstvu, nato PV Grum, dokler ni SPD po 1955 povsem vstopila v ta(kšen) svet. Na Stritovem stališču sta se znašli Ptja in KC, seveda na prirejenem; v vzgojniški agitki, katere avtorji niso verjeli, da Čl lahko preživi, če se ne skopi. Ptja in KC sta sami Čla kastrirali, Zihel in Tine Debeljak v SLZ, Strit pa je od Čla terjal, da se pohabi sam. Da svojo Sv voljo obrne v nemogočo sintezo SAPO + Ovca (PS ud).

V tej točki sta se znašla skupaj Strit in Levs; v Nclu Levs in Jurč. Mrc navaja Levs, ko je 1878 »sorodno zaskrbljenost še ostreje izpovedal in obsodil dober del našega takratnega gledališkega sporeda: 'Naše gledališke igre so se začele s francoskim prešustvom.'« Je to **Mat**? Tudi Micki je le malo manjkalo, da ji Tulpenheim ni uspešno dvignil kril(a). ČD pa je v glavnem na liniji izredno Morzadržujočega se **Varha**; Levs je divjal že skoraj kot Savonarola. Kako bi reagiral Levs, če bi kot jasnovidec videl vnaprej in dognal, da je njegov moralistični pogled na Čla najbolj Rad konceptualiziral NNcz? Če bi isto držo gojil SNcz, bi ga Levs sprejel? Niso ravno TDebeljak in njegovi zidali na takšnem Levsu kot Rad kritiku HedDekMeša? Na zdravem **Krpanu** in **Sosedovem sinu**? Že PV na v Kat duhu prirejenem **Juriju Kozjaku**, glej Kuretovo priredbo?

Mrc v sodbah nikakor ni le Mrk ideolog; širok je, marsikje ustrezen: »S tako sicer dobronamerno«, pa vendar vprašljivo željo po vzgojnem Gledu »sta odigrala Stritar in Levstik kajpada tudi zaviralno vlogo pri spočetju slovenskega meščanskega teatra, ki se je rodil tako s še nekaj večjo zakasnitvijo ...« Ne le teater; oba velikana sta skušala zadržati razvoj SIZ-SZge. Hvala bogu, da se jima ni posrečilo; da je šel drugo pot že Kers. Can se dolgo časa sploh ni zmenil zanju oz. posmehljivo ju je odklanjal. Morvolitivno samoobvladovanje je pomembna reč; a dosepati ga s skopljenjem živih ljudi, njihovih duševnosti? DgČ to odklanja.

Strit je dal na eni strani odlično-zgledno usmeritev: Čl mora skoz vse preizkušnje in MePe. Mar ni to Zorkova odločitev? Le da Zor omejuje to Ponot izkustvo na blago dobrotelost, medtem ko ga je Can silovito razširil na Dek **Dunajskih večerov**, na lbn **Pohujšanja**, na LR **Blagra**, na kaotizirani marginalizem **Vide**. SD PV - Grum, Cerkvencik itn. - je smer še radikalizirala. Nih vodi v AD; res je. A da bi se mu Čl ognil tako, da bi se skopil, postal ovca v tropu, takšna odločitev je še slabša od Niha. DgČl veruje, da more proč od THM kroga-ječe v Dt skoz THM-krog pri Makpolni Svi. To je moje stališče.

V zvezi z **Zorkom** je Mrčev navedek iz **Otroškega bazarja**, ene od malih StritD; v njem dramatik obsoja »tiste slovesnosti, veselice, zabave in naprave v dobrotelne namene«, ki da so »sama sleparija«. Mrc dodaja-razlaga, »kajti kdor hoče pomagati sočloveku, naj seže v svojo mošnjo, kolikor globoko kdo more, in

naj ne razkazuje svoje dobrote. Tako je Stritar z brezobzirno besedo odkrito zavrnil zlagano dobrodelnost meščanske družbe«, glej kasneje Detelovo dramo na isti motiv; **Dobrodelnost**. Prav to, za kar se zavzema v **Bazarju**, daje v **Zorku** pod vprašaj; dobrodelni Zor, ki ni razglašal svoje dobrote, s svojim ravnanjem ni kaj prida koristil oz. Strit pravi, da je bistvo problema drugje: ne v gmotni dobrodelnosti, ampak v samovzgoji in solidarnosti. Jela res tudi gmotno pomaga Zorku - pošlje mu podporo, ko je ta pred končnimi izpiti, a spet brez sredstev, vendar je ta pomoč, ki je bila anonimna in s tem primerna, sekundarna. Važnejše je, da Jela zaupa Zorku kot Člu in da se je Zor sam prevzgojil iz ZmehPlde v čvrstega DrČla, tj. Čla, ki je Dr za Dra.

Po analizah Raz Stritovih malih dram pride Mrc do **Zorka**. Beremo sodbo: »Ta Stritarjeva podoba ima nekaj elementov vedre študentske komedije in to bi lahko bila, ko bi pisatelja bolj vabila skrb za večjo razgibanost dejanja in za bolj plastične podobe ljudi kot pa želja po razpredanju svoje teze, da denar še ni sreča v življenju ... Zorko sam je ... precej medel značaj in ne daje pogojev, da bi se zapletlo krog njega ostrejša dramska dejanja. Še najostreje je risan v ekspoziciji, v samogovoru« itn. To je estetska sodba; z vidika, ki si ga je Mrc izbral, je točna; mene manj zanima, se pa z njo strinjam. Opis Zorka je pri Mrcu natančnejši kot pri Kobu: »Drugo dejanje kaže Zorkovo dobro srce, radodarnost in skrb za trpeče ter poudarja bolj njegovo lahkomišelnost kot lahkoživost.«

Jela »naj bi bila vzor nesebičnega, delavnega ter poštenega sodobnega dekleta, vendar vpliva s svojim presamozavestnim nastopom, s svojim hladnim, odrezavim govorjenjem in s trdnim prepričanjem, da je 'pametna', pogosto odbijajoče.« Kob se ni spustil v Krit analizo Jele, Mrc je dobro začutil, da je v (pre)samozavesti posebna; pa je res vprašljiva? O tem več v analizi **Zorka** in Jele; všeč mi je, da je temo Mrc načel, Kob se ji je ognil. Mrc točno opaža, vidi se, da pozna Strita in StritD: »Stritarja pa so take ženske podobe tisti čas posebej vabile: enako pokončnega dekleta je narisal že v Malki (**Najemnina**); še ostreje kot v Jeli pa je upodobil njemu tako interesantni tip modernega dekleta malo kasneje v **Klari**«. O obeh sem obširno pisal v **RiZ**.

»Bolj simpatične« - kaj pomeni ta sodba, ki ni estetska, a tudi ne Morna? (je psihološka) - »kot glavna junaka so skice, v katerih je lahko prepoznati Stritarjeve resnične sošolce in njihove zgodbe, opisane že tudi drugod, tako Šavsca ali Aumana. Najbolj plastičen od vseh pa je 'žurnalist' in 'dramatik' Zgaga«, delan po Boletu. »Je zarodek pristne komedijske figure, kakršnih naša tedanja vesela igra ne pozna veliko.« Spet estetska sodba, spet točna, a za DgZn sekundarna. Mrc je točen, pozoren, zanesljiv v presojah, a ostaja v okviru TradSLZ, ki povezuje filologijo-pozitivizem in na okusu utemeljeno estetsko sodbo, kot to počnejo Kob, Slodnjak, Kalan. Moravec to znamenito plejado odlično dopolnjuje in zaključuje. Mu sledi še kdo od DaSLZgarjev? Grdina? Ink ima premalo znanja iz SLZa, Poževa sodba pa je preveč Pvt, o čemer koli tudi lahko reče karkoli, a je vse pristransko, obenem pa Konv.

Svojo bistveno misel o **Zorku** in Zorku sem že povedal, ko sem komentiral Kobovo in Mrčevo umno in poučno pisanje. Že začetek I. dejanja kaže Est(etske)hibe, na katere LZgarja upravičeno opozarjata: gostobesednost, razvlečenost. Zor ima samogovor v lahkotnem Štud(entskem)tonu, ki je bolj feljtonistično kramljanje kot kaj osredotočenega. Kot da se je že začelo Stritu mehčati; je Zor kot ZmehPld, v katerem LZgarji prepoznavajo Stritove Ptvpsihološke poteze, zmehčan tudi zato, ker je v njem karakterno nekaj medlega, neodločnega? Strit je bil v **Dunajskih sonetih** udaren, jasen, pogumen; **Pesmi** Borisa Mirana pa so precej blede. Morda je tu slabost-napaka: nekdo ne more postati SAPO, če ni dovolj krepek značaj, dovolj AgrÉkzld.

Ne izvira nesimpatičnost presamozavestne Jele iz tega, da jo je dramatik prenapel? Zavedajoč se Zorkove ohlapnosti, dane tudi v govorancanju, se je trudil oblikovati lik, ki bi bil povsem Dgč; pa je postal, kot sodi Mrc, odbijajoč. Kot da ni našel prave mere med blagostjo, ki ga je vodila vse bolj v filantropizem in SeH, na eni in željo po silovitosti-osredotočenosti, ki pa je ni zmožgel. Tudi njegova proza je (pre)blaga, **Gospod Mirodolski**, da ne govorim o **Rosani**. Se da sklepati, da je ČD kot takšna - kot PSt - premeška, ker TaSlci niso zmogli krepčine, kakršno je od njih terjal Levs, ne le v **Tugu**, so pa svojo ohlapnost kompenzirali z Idealiki a la Jela (Klara, Malka)?

Zor se znajde v hudi stiski; od doma ni več denarja, študija še ni končal, gospodinja mu daje odpoved. Vse to Zor pove, a bravec ne čuti, da bi bil Zor v resničnih težavah; svoje stanje, ki bi lahko bilo MeP, RR v retoriko. Zakaj? Ker je osebnostno tako močan, da ne popušča? Ali pa ker si ga dramatik ne upa izpustiti iz blagih rok in postaviti trdo v EkP skrajnost? Morda oboje, kajti oboje je v skladu z načrtom, ki ga ima Strit s Slci in Člom-Čloštvom: da jih ne pusti poriniti na rob, v OIS, kamor se je dal poriniti Zorin. Stritar je ta MeP premagal, zdaj ga je tako strah vrnitve nazaj, da se ga nadaleč ogiba. Strit se prepričuje, da Čl mora biti Gos nad svojimi čustvi; da mora gledati s humoristično in modroslovno distanco na vsak svoj položaj, naj se zdi še tako neugoden; noben ni brezupen.

Slci se zde sredi 70-let v MePu, nič dobro jim ne kaže. Nemci jih postopoma izrinjajo s Štajerske, da ne govorim s Koroške; Nemci so prav tedaj najbolj uspešna ZahÉvr AgrÉkzkld, ubogi Slovenčki pa se stiskajo v malo domovnico, v kateri jim Gos skoraj že odpoveduje gostoljubje. Kaj storiti? Levs, ki prepriča tudi Jurča, se odloča za EDč SV, a le v Kuli-Liti, v **Tugih**, s tem že v Dv Sim podvojitvi in posledično v SZ. Ni znakov, da bi Levs zbiral okrog sebe divjo in nezadoščeno mladino, jo organiziral v ilegalno grupo, ki bi jo hujskal z Vojidejami, bodisi v duhu FrancKomune ali verjetneje Posna NNcla. Levsu je zadoščalo napisati nekaj Rad retoričnega, a se pod napisano niti ni upal podpisati. Levs ni bil skrivajoč se terorist, v **Tugu** je le pikal oz. svojih Rad idej SNcla si ni prizadeval RR v dejansko Polsredstva fizične (z)rušitve AvsDže.

Če poslušamo danes Musle kot razlagavce **Korana** in pojma SV-djihada, opazimo, da naštevajo več možnih razlag tega pojma, menda 13, od Vojakcije kot obrambe pravega boga do premagovanja Per strasti, torej Étakcije. Tako ravna vsaka sposobna velika religija: za vsak primer ima ustrezno razlago. Iz Krašovčevega poziva na služenje Abs božji avtoriteti izhaja isto: Per askeza in

Vojdejavnost ali pa kaj tretjega. Se da reči, da si je TaSlov analogno izbralo obe usmeritvi: oba **Tuga** kot SV in **Zorka (Klaro, StritD)** kot Etbrzdanje Či psihe? Slabost TaSlcev je bila v tem, da so SV potisnili v daljno preteklost in daljno prihodnost. Morda pa so bili tako zviti; vedeli so, da z Vojuporom sredi 70-let ne bi uspeli. Čakali so na pravšnji trenutek. Can je začel pripravljati upor že določeneje: Ščuka hujska in vodi Prol-Ulico, Maks organizira delavce; še malo, pa bosta **Blagor** in **Kralj** dobila nadaljevanje v Krestovih dramah iz srede 20-let, v **Tiberiju Grakhu** in **Letu 1905**. In še malo, pa bo Zupan napisal - oznanil - **Punt** z vizijo Slskega **Rojstva v nevihti**, v LRevi.

Ptja je povzela Strit-Zorkovo brzdanje strasti, le da ga je usmerila k Zun cilju: Komst-Prt je moral biti kot heroj krepak in odločen, a skrajno samodiscipliniran. Jela je bila z vidika dobe okrog 1960, ko izda Mrc **Meščane**, zoprna; a l. 1945 so bile Prt Politkomisarke natanko takšne kot Jela. Se ne da v nji prepoznati Zdenke Kidričeve, Lidije Šentjurčeve, Vide Tomšičeve, Mice Marinkove, Pepce Kardeljeve, vsaj eno njihovo potezo? Vse te so bile že kot biobitja kar se da vitalne, Kidričeva živi še danes, 90-letna, Vida in Lidija sta umrli pred kratkim. Strit seveda ni mogel videti teh realizacij Jele; AnIn danes pa jih mora konotirati. DgZn je tudi analiza konteksta. Tekst in kontekst sta dve plati iste zadeve.

Stritova zamisel - načrt - je: kako blagega Čla, ki je DČ (zato ZmehPld), RA in smer heroine-Jele. Morda tudi zato začetni Zor toliko kvasa: ker je hotel dramatik s tem pokazati njegovo razmajanost? Bravec naj bi začutil, da tak Či ni pravi; da se ne more rešiti, saj se svoje - bridke - realitete ne zaveda dovolj ali neposredno; še zmerom zganja hece, namesto da bi se s stvarnostjo odločno spoprijel. Strit presoja, da se tak začetni Zorko še ni zmožen uspešno metati s trdo stvarnostjo; takšnega je hote konstruiral. Zato mu naloži še dve leti dela na sebi, ga najprej obdari z bogato dediščino, nato s postopnim izgubljanjem premoženja, da bi ga dobil tja, kamor ga je hotel zvabiti: v zrelost. Je pa zrelost Čla, ki se obvlada, ne pa HKD zrelost Čla, ki je odprt na vse strani in deluje zmagovito v okolju.

Oba razlagavca StritD, Mrc in Kob, poudarjata širokost te male StritD. A zdi se, da vsa Raz snovi - slojev, značajev, usod - ne more prikriti, da gre za isti tip Čla, ki ni zmožen takšne Db akcije, kakršno osnujejo junaki CanD: Ščuka, Maks itn. Kot da so liki Jele-Klare-Malke simboli herojstva (Kob nima prav, ko trdi, da je v StritD sama zglednost, nič simbolike, po mojem se obe potezi vežeta), ki jih pripisuje dramatik Že(nski), da mu ne bi bilo treba reči po a še b in c; da ne bi prisilil Čla, ki pokaže odločen značaj, še v dejansko PolDb akcijo. Ker je ta(k) Či Že, je normalno, da se Že kot poročena žena posveti rojevanju in vzgoji otrok. Tudi opravljanju poklica, v tem je Strit nenavadno napreden, a tu se ustavi. V času, ko je Strit napisal **Zorka**, se rojevajo ruske Revarke, Krupska ipd., ki v Vojodločnosti ne bodo zaostajale za soprogji. Šel(igo) uprizarja takšne Revarke v AnK drami **Volčji čas ljubezni**, NOBD v likih Špelce, **BSSvet**, SPED v Krit zrcalu kot Komisarko v Vombergarjevem **Napadu**. Jela je Pat.

Namesto da bi zaostрил, sežal, niza Strit anekdotične prizore; nastopi Čevljarček, ki ali ponuja čevlje ali pride terjat dolg, ni jasno, je vseeno. Sledi obisk krojača Pokornega, ki bi bil Zorku pripravljen narediti novo obleko na dolg. Strit uporabi ta prizor, da pokaže Zorkovo nrvnost. Tako pošten je, da noče delati dolgov, zadovolji se s prenareditvijo obleke; ostati na dolgu v položaju, ko ve, da ne bo dobil denarja, »to bi ne bilo pošteno«. Zor je v teh rečeh sila tenkovesten. Dramatik hoče poudariti razliko med njim in zajedavci, ki si od njega sposojajo čez vse mere, obljublajo povrniti dolgove, a niti eden od njih obljube ne drži. Ne Can

ne Mrak ne Kidrič jih niso držali. Pa? (Jaz sem bolj podoben Zorku; poznam ga od znotraj.)

Zor je v dilemi: na koga se obrniti po posojilo oz. ali se sploh na koga obrniti? »O dolgovi, dolgovi, vi človeku življenje grenite! Ali naj bi potrkal pri kakem tovarišu?« Dokler imajo ljudje - kot študentje - malo, so med sabo solidarni; staro izkustvo. Poslušajmo Zorkovo razglabljanje: »To je vendar lepo, da je med nami dijaki, zlasti slovenskimi, neki komunizem«, Strit te besede ne jemlje kot bavnjav v stilu Sloma, »kadar eden ima, vsi dobro živijo:« Ta Kom je, ko je dedoval, omogočal on, ostali ne. »Kako jutro se razkade ti mladostni bratoljubni nazori; brž ko se ljudje osamosvoje, vsak na svojo stran vleče, vsak na svoj kup grebe, koplje in nanaša. O, samopašnost.«

Strit ve vse. Na osnovi svojega védenja bi lahko ustvaril Kantorja, GrGr Mimpar iz **Blagra**, kar najbolj gnusne AMor like, kot jih z jasno ostrino Can, s prikrito Iro pa Detela v dramah kot so **Dobrodelnost**, **Blage duše**, **Učenjak**. Slce pozna do obisti; ve, koliko je vredno Br, kolikšen je egoizem. Pa vendar v brk tem spoznanjem izdeluje Ideasvet: pravno nad sabo zmagujočega Zorka, ki je že tako pristna blaga duša, pa vzorno Jelo itn. Strit se je odločil: bolj ko je jasno, da ta svet ni kaj prida, večja je potreba, da konstruira vzore. Strit še ni v VISu RealD, ko Čl-Slc izgubi vero v to, da se bi dalo udejanjiti IdeaHarKld-Slov in Čloštvo; ko se začne prilagajati - kot Kers - Dbi **Agitatorja** in **Jare gospode**. Prav to poldrugo desetletje, ki loči Kersa od Strita po rojstni letnici, je vzrok za tako Raz reakciji obeh. Kers bi naslikal Zorka, ki razočaran nad ljudmi postane v kaki zakotni vasi (kot sam pravi, »pri nas doma v Loškem potoku, Želimljah ali kjer si že bodi - zdaj bo skoraj vsaka vas imela svojega odvetnika«) zagrenjen, hudoben, zapit, posvečajoč se le KarnHedu, zapeljujoč natakarice in Km dekleta; kasneje je tak **Kontrolor Škrobar**. Strit ravno tega noče.

Sledi razvlečeno pogovarjanje med Zorkom in novim obiskovalcem, Zimo, ki je prav tako brez cvenka. Zapravljata čas, dokler ne prinese poštar pisma s presenetljivo novico, da je Zorko dedoval in veliko. Premoženje mu je zapustil stric, do katerega se nečak ni lepo obnašal. Dramatik spet izkoristi priložnost, da bi pokazal Zorkovo vestno duševnost - mrtvemu stricu: »Najlepši spomenik pa bodeš imel v mojem srcu. V daljni, tuji deželi nisi pozabil svojih, nisi pozabil mene, ki sem te tako grdo zanemarjal. Pisal si mi bil, vabil me k sebi; jaz ti še odgovoril nisem.« Zorko je tako ravnal iz napačnega ponosa; ni se hotel prilizovati, pa je ravnal le kot surovež. Blagor ženi, ki bo dobila tako pravno tenkoslišnega soproga, kot je Zor!

Če bi bili Slci v projektirani IdeaHarKldi takšni kot Zor, bi postala Slja res vzorna dežela-Nar. A taki so le nekateri, pa še ti so le v Liti - v ČD; v stvarnosti so kot Zorkovi tovariši. Ti niso kot zapiti in falirani Černe iz **Strasti**. Uspešno so končali medicinske, pravne itn. študije. Postali bodo spodobni Meši; Strit jih že vnaprej vidi kot GrGr Brž šefe. Normalno je, da bodo poniževali nemočne, od njih odvisne, kot Grozd Ščuko. Normalno je, da se jim bodo Ščuke - ponižani, zatirani, izkoriščani - uprli; da bo torej prišlo do LReve.

Strit je hotel preprečiti LR, vedel je, kaj nastane iz Pariške komune. Slom je imel za takšno preprečevanje na razpolago PIK, Učitelje in Častnike (BTomšič v **Ravpotu** in **Lahkovernih**), Dž (AvsDž), Strit pa le svoje pero in drame, ki jih ni v Slji nikoli nihče uprizarjal. Slci so mu pravično vrnil, ker jih je skušal rešiti, vzdigniti v vzornost. Idealist ni nikoli dovolj kaznovan, treba mu jih je naložiti še in še. No ja, Strit je bil vendarle umen idealist. Učil je blago, sam pa je poskrbel, da ga

zajedavci niso več (na)vrtavali in potopili, kot so ga skušali v mlajših letih in kot so Zorka. Strit se je nekaj let pred **Zorkom** oženil, ustvaril Dn, postal Gimn Prof, se zavaroval. Dajem mu prav.

Tudi Harpar JeZor bo imel zagotovljeno gmotno bazo; Jela je dobila v dar vzgojni zavod, skupaj ga bosta vodila ali pa vsak svojo ustanovo. Bosta ugledna in premožna Meša - v Gradcu (Dunaju), ne v Lji oz. v Loškem potoku, kar je za Strita isto. Tudi s tem se je zavaroval veliki Slc: svoje otroke je pustil ponemčiti. S tem je dal najjasnejši odgovor PriSo Jurču in njegovemu stališču iz **Oma**. Stritevi otroci so postali Nemci ravno zato, da ne bi bili kot Zgaga, Černe in Johann Odležič. Kar je Jurč pripisal Nemcem in nemškutarjem, je prisodil Strit Slcem. Pa se znajdi, kdor se moreš! Strit je do Si pisal za Slce, ki jih je zaničeval; če jih ne bi, bi otroke vzgojil v zavedne Slce, kot je moja bisnona Ličanova-Zabretova svoje sredi nemškega Gradca. Delal je, kar je obenem podiral. Radikalnost in zavrtost.

RiZ.

Dogajanje je-bo steklo. Nepričakovani poseg Usode - Sreče? Nesreče? - vse spreminja; a v kakšno smer? Običajna ČD bi samoumevno sklepala: premoženje je Sreča, posebno ker je Zor v odlični ĆrS navezi z Jelo, skoraj zaročenko. **LjDa**, **Svoji**, **Zmaga**, **Bob** itn. se končajo s takšnim dogodkom: ko dovoli njen Oče poroko ali odpade Neg snubec. Strit pa obrne položaj na glavo: zdaj se problem - tek Ža - šele začne. V tem pomenu **Zor** presega Klas-ČD. Oglejmo si, kako. Nastopi namreč nenavadna (neKonv) Jela.

Preden pa se soočim(o) z Jelo, z obema njenima nastopoma, v I. dejanju in na koncu drame, si oglejmo II. dejanje pred Jelinim nastopom; oglejmo si Dab (družabni) del Zorkovega uspešnega Ža, nato pa njegov pristanek na Zun polom.

6

Ker je bogat, najame Zor služabnika, po imenu Korena. To je bivši vojak, poštenjak. Stritu služi, da tudi on naslika-utemelji Zorka z dobre plati. Koren takole, spet v samogovoru, to res ni realistična dramaturgija (tudi jezik ni pristno dramski, ampak poučevalen, vzorniški, Kob se moti, ko presoja Stritov jezik kot prelomen v SD), opiše Zorka: »Dober gospod; hude, nejevoljne besede ni čuti iz njegovih ust ... Kjer bi lahko ukazoval, prosi; skoraj za prijatelja me ima. Lepa plača, obilna hrana, vsega dosti, samo dela malo.« Vsak malo manj tenkovesten služabnik bi Zorka temeljito okradel, tako malo nadzira svoje izdatke. Koren pa se bori zoper skušnjave. Zor torej nima le smole; niso vsi okrog njega barabe. Jedko in grenko sporočilo: njegov sluga je bolj pošten od njegovih kolegov, od bodoče SI lzb elite!

Razmerje med Korenom in njegovim prejšnjim Gosom Stotnikom je vmes med tistim iz **Bede** in tistim, o katerem pripoveduje Georg iz **Oma**. Še en stotnik, ki mu služi Slc kot služabnik. Stotnik je Korena nadiral, a sta bila skoraj kot »dva vojaška tovariša«. Razmerij med ljudmi je več vrst.

Koren napoveduje, kaj se bo zgodilo z Zorkom, vidi Gosovo čezmerno dobroto: »vse to veličastvo in bogastvo ne bo doživelo visoke starosti ... že pika, črvojedina se ga je prijela. Mož je predober. Kaj bi počel ta ali oni na njegovem

mestu! Igralke in plesalke - vsaka bi bila njegova ... Tu nisem še nič takega zapazil.« Za Zorkov značaj je ta podatek bistven.

O Zorkovi ekonomiji pa: »Dober gospod je, ali slab gospodar res, vendar to ga ne bi ugonobilo ... Ali tisti njegovi znanci in prijatelji, ki rojijo okrog njega kakor muhe, kjer se je med izlil; tisti gosposki postopači in berači, ki se ga drže kakor klop kože.« Vse polno prosivcev, ki jim »on verjame, naj bo laž še tako debela.« Motiv **Timona Atenskega**. A Shakespeare, ki je traged, naredi iz motiva najstrahotnejšo obtožbo Čla in Čloštva, medtem ko se Strit tej možnosti, čeprav Shakespearovo dramo zagotovo pozna, odpove. Do bodoče Sletite je Krit, a ne čez mero. Le toliko, da utemelji, zakaj se ne vrne med Slce, ne pa toliko, da bi jim tudi v duši pokazal hrbet. Konstruira (RR) jih za nedozorele otroke in se jim daje. Daje? S figo v žepu; daje jim svoje zlate nauke, spise za mladino, pa nič več.

Ne bi bili upravičeni reči, da jih je Strit izdal, kot Joh v **Omu** svoje? Huda sodba, a morda točna. Levs in Jurč sta se jim dala vsa, čeprav so Levs pritisnili ob tla, zvezali kot Izraelci Samsona, Jurča pa vklenili v Žurraboto. Šele Can se je zmožel osvoboditi iz terorja te grupe, imenovane SNar. Can si je drznil pokazati ji jezik, povedati ji direktno vse v brk, ji poddržati zrcalo. Levs je v **Tugu** to skušal - upodobitev Spitigneva in Not razmer v Slav taboru -, a si ni upal iti do konca, enako ne Jurč. Canova moč je prav v tem, da se ni pustil več Morno preganjati, pristajati na avtoriteto Staršev, KC, s tem lastnega Nara kot NSSi. SNar je podal kot tolpo kriminalcev, glej par GrGr in njuno ničvredno spremstvo v **Blagru**, par Kantor in Župnik, BržKpLibci in KC v **Kralju**, mizerijo celotne ustanove, imenovane Slov, v **Pohu**. Can je velik tudi zato, ker je zmožel biti Rad upornik, kaot; ker je lahko v imenu OPska, Petra iz **Poha**, ki ima Not stik z Dt, zavril vsakršen Kol s St obvezo, vsako Mater Županjo, ki pri priči leže s tujcem (Konkordatom), vsakega Očeta, ki je hinavski oče mnogih nezakonskih otrok, torej ravno nasprotje tistega, za kar se - in za kar ga Db-KC (NeČi Učo Šviligoj) - predstavlja.

Nastopi deklica, ki opisuje svoje bedno Ž; ji gre verjeti? Strit pusti vprašanje odprto. Vsekakor Strit Zorkove dobrote ne zagovarja, a je tudi ne odklanja. SeH je za Strita tu vsaj dvoumen. Lepo je, da Zor pomaga; takole premišlja: »Torej menim, da sem res nekaj dobrega storil«, ko sem deklico obdaril. »O koliko je siromaštva na svetu! Koliko očitnega, koliko več pa še skrivnega, ki si ne upa na dan! O ko bi človek mogel vsem pomagati!« A le »stori, kar more.« Zor more zaenkrat precej, kmalu bo sam potreben pomoči. Radodarnost - filantropija te sorte - ni učinkovita. **Zorko** ne podpira stališča KC o karitativnosti. Vidi se, da je Strit bližji zamisli socialne Dže, kakršna se je razvila s SoD po II. Svetvojni. Strit je dobro videl meje dobrotelčnosti; kaj ga je kasneje okovalo v tisto, kar je v **Zorku** še spodbijal?

Ker so Zorkovi Prili končali študije, jih je povabil na zaključno slovesnost; na nji jih spoznavamo kot realne ljudi. Zgaga je tak, kot da bi ušel iz **Blagra**, odlično prikazan tip. Z Zorkom se še ne poznata, Zorka obišče in ga napumpa, obenem zasuje z obilico prazne-umazane retorike. **Zorko** že dokumentira izpraznitev pristne Ide v manipulacijo. Zgaga je Černetov (**Strast**) dedič. A Černe nastopa kot Pvt ničvrednež, medtem ko je Zgaga poln hejslovanskega navdušenja, kot Mermoljevka iz **Blagra**. Zor pa se zdi mestoma kot Gornik iz **Blagra**; kot da si je Can za Gornika pri Zorku sposojal cele stavke, vsekakor pa slog!

Ko ga Zgaga napade s krasnoslovjem, Zor odgovori po gornikovsko: »Škoda, da jaz čisto nič ne umejem takih stvari.« Skuša se vsiljivcu umakniti, a je prerahločuten za umik, premalo odločen, ali pa načrtno dovoljuje, da z njim delajo, kar hočejo, in

tako - z njihovo pomočjo, le po ovinku - izstopa iz Ža, ki ga je spoznal za neprimerno, saj se vse bolj zaveda, da mora (p)ostati sam. Zgaga: »Tu imam dramo ... Veličasten predmet, krepak jezik, vse v pravem slovanskem duhu, svet bo strmell! Tu jim hočem pokazati, kaj je slovanski značaj!« Kot je Can jemal pri Stritu-**Zorku**, jemlje Strit pri Lendovšku; Zgaga nemalo spominja na lik »dohtarja« Bistroglava iz ČD **Kteri bo?** Isto samoljubje, isto literatstvo v slabem pomenu besede, ista samoreklama, ista pot, ki se bo končala v liku Glažka, **Micka**, in v realnem Alešovcu.

Kaj pomeni tak lik glede na SI - ČD, NKNM - konstrukt o IdeaHarKlidi? Da Strit - s tem pa ne le on - jasno vidi navideznost, retoričnost, praznost NKNM Milutopične zamisli, a se ji vendar ne more odpovedati, kajti kako bi bilo mogoče lzbu, ki ima možnost uspeti v NemaAvsi, ostati Slc, če ne najde v delu za Slov Pvt koristi, kot vsi ti Kovači in Zime, ali pa če se ne prepriča, da konstruira nekaj veličastnega?! Dela Strit skoz lik Zgaga lastno AK, Rad ARF Slcev? Težko se je ubraniti temu vtisu, presveže - v drami najbolj živopisno - je Zgagovo govorancanje. Tečni gost se takole sam predstavi:

»Vi me pač ne poznate, gospod; Vatroslav Zgaga, fanatičen Slovan!« Zor: »Lepo, lepo! In kaj ste še poleg tega?« Posmeh ideji-vrednoti Sve kot samoumevni; Sv sama zase je lahko nekaj bednega in malovrednega. »Imel sem neko cesarsko službo, a to ni zame, za moje zmožnosti. Ves božji dan v pisarni čepeti«, kot diurnist, »vsakemu pokoren biti; to mi je preneslano!« Zgaga je kaot-marginalec-anarhist. Čez četrto Stola je večina Slzbov gledala v Canu takšnega Zgago, tudi Can je delal med Slci zgago, bil je (pre)samozavesten, nesramen, rekel-zapisal je, kar mu je padlo na pamet. Ni Peter iz **Poha** takšna zgaga? Ne govori prav to: »Moj duh sili više, svoboda, svoboda, gospod!« Strit se posmehuje Libcem, dr. Dragiču iz **Vic. Zorko** je v tej točki AK same ČD. Odlično izhodišče za nadaljevanje, ki bi šlo v smer CanD; a nadaljevanja ni bilo. V **Klari se Zor** ponovi, nato se Strit sesuje. Klavrn rezultat tega sesutja so **Logi**.

Bedno zmenē, kot je ta Zgaga, pa takšno veličastno bobnanje-bobnenje; je to TaSlov? »Kaj je vse brez zlote svobode! In pa silili so me, naj prispežem. Ne, Vatroslav Zgaga ne prisega; stari Slovani niso prisegali; to ni možato, roko v roko in mož-beseda!« Joj, kakšna mōra, kakšen goljufl! »Ne vdajmo se, to je moje načelo!« In blebeta svoje pogumščine vsevdilj. Celo »pōje«, gotovo je pijan: »Bratje, mi stojimo 'pevši' kakor zidi grada; (kriče) Grom in peklo ... Oprostite, gospod, navdušenje me je premagalo. Dober pevec sem bil nekđaj, ali zdaj se mi je glas nekako skrhal.« Skrhan glas dobijo lumlzbi v Gilnah, kjer cele večere prepojejo in prepijejo. Glažek-Cerne. (Brez dvoma: izvrstna figura, duhovito narisana. A ne zadošča.)

Strit se norčuje iz pesmi, ki postane 1945 Jugohimna: **Hej Slovani!** Ali pa vsaj iz njene uporabe. Je pa res, da se nikoli ne ve, kdaj se kaj na glavo obrne. Zgaga je blebetal herojščine, MV so junaki (Krim, Špelca, NOBD) padali za Sv! Na THM krogu je vse. Agrčkzld se skaže tudi kot plemeniti heroizem, enako EDč. Ni točke na THM krogu, ki Člu ne bi bila dostopna. Isti ljudje so imeli Cana najprej za Glažka-Černeta, nato so ga oboževali: Prof Kobal.

Ti pasusi z Zgago so v drami najbolj berljivi, bravec uživa v Stritovem daru za parodijo; zakaj tega daru Strit ni razvil? Spet zavrtost? Položaj TaSlcev, ki je trojki Strit-Levs-Jurč preprečeval, da bi mogla svoja stališča-drže zaostriiti, kot jih je četrto Stola kasneje Can? Kot da je vse, kar je Can razvil, nakazano v delu te trojke, a

zgolj nakazano. V Stritu je celo posluš za Dt, vsaj za LdDr kot razmerje med dvema SAPO. Pa se ta LdDr konča v MM filistrstvu.

Kaj je bilo slovanofilstvo že sredi 70-let, se vidi iz Zgagovega nastopa; Zgaga se je napotil namreč na Rusko: »Med svoje brate grem. 'Povsod Slovan brate ima.' Tam bo življenje in gibanje ... med svoje brate grem, nihiliste! Jaz sem nihilist, gospod! To je edina prava slovanska vera!« Če ne bi bil Rak tak poštenjak, tako tih in blag mož - sam samcati Zorko -, bi dejal, da je Strit opisal v Zgagi njega. Rak je pravoslavcič, kot je bil Zgagož nihilistek. Same šeme. Zgaga sploh ni slab Čl; le dezorientiran. Zgaga pove, Rak móli; je kakšna razlika med njima? DaRusija je spoj histerične retorike in kriminala. Db v imploziji. Se še kak Slc navdušuje nad Rusi, razen Raka? (KasO: Kakšni Hini, ti Rusi, kot Srbi! Ruske matere, zglejajo kot zapite branjevke, cvilijo pred teatrom, v katerem drže čečenski islamisti njihove sinove kot talce: Hočemo mir! Vrnite nam NeČi otroke! Ne pobijte nam otrok! In ne pomislijo, kaj delajo in so delali Rusi v Čečeniji: skoz 200 let pobijajo čečenske otroke in matere! Kaj pa počnejo v Čečeniji? Kdo jih je tja vabil? Nafta? Imperializem? Ogabno.)

Kot da bi Strit vnaprej napisal Novačana - Zgaga: »Malo si hočem prej Dunaj ogledati; Dunaj slovansko mesto. (Udari s palico ob tla, da podoba s stene pade.)« Tako je rogovilil Novačan; kar je nazadnje iztisnil iz sebe - **Nadžloveka, Amfiktionije** -, ni bilo dosti boljše od Zgagovih dram. Enako je strašil ljudi kot njegov prednik v **Zorku** in z enakimi argumenti - o svoji palici: »To je pravo staroslovansko orožje. V domačem gozdu sem si jo urezal ... Parketa res ni vajena, stari Slovani res niso poznali parketa.« (In Vidmar je nasedel takšnemu praznemu sodu? To govori nekaj o Vidmarju.)

Se Strit v liku Zgaga ne posmehuje despotu in Baru Gordinu iz **Oma**? Domači gozd je isto kot domača korenina. Gord kar naprej grozi, enako kot Zgaga. Razlika med njima je le ta, da je Jurč - kljub delni Kriti - Gorda narisal kot realno močnega, bogatega trgovca, ki ima res avtoriteto nad hčerjo, medtem ko ga je Strit razkrinkal kot kvasača. Strit prav dobro ve, kaj je pristna-izvirna bit-Id. V tej sodbi je Strit že kot Can; a Can je iz nje naredil ogromno, Strit skoraj nič. Če kaj, je Can premagal svojo SZ, Strit je ni. Dg€ svetuje, naj Čl posnema Cana, ne Strita. Tudi zato se posmehujem PePKu, pravkar je spet postal predsednik neke komisije; PePKo je Rca Zgaga.

Zgaga govori kot Učo Krivec v **Ravpotu**, ko se prilizuje baronu Murtenu, računajoč, da ga bo osvojil; tudi tu se vidi zveza med liki znotraj ČD. Zgaga Zorku: »Preden odpotujem dejal sem, naj grem obiskat svojega slavnega rojaka.« Zor: »Nič slavnega!« Zorka nihče, razen Prilov, ne pozna. Nravno kot hrast veličastni Zgaga je sleparček in prisklednik. Besede o slavnem rojaku mu služijo kot uvod v to, da bo Zorka napumpal za »popotnino«. Tako je to. V Rusiji sicer »dobro plačujejo žurnaliste« (Strit ve tudi to, koliko so vredni Žurkljukci), a zdajle sem slučajno plonk. In Zor mu da denar za na pot, noče sprejeti zadolžnice, kajti - odličen humor, tenka Ira: »Že dobro; stari Slovani niso poznali dolžnih pisem.«

Mnogo ve Strit o Slcih. Res so Stritove male drame zakladnica spoznanj o Slovu, koristna RRF-AK. A so ostale brez vpliva na Slce. Koliko dejavnikov se mora srečati in združiti, da pride do uspeha! Najslabša je SZ. DSD se je ponesrečila prav zategadelj. Ko analiziram ŠelD kot primer DaSZ, razkrivam vzroke za neuspeh DSKC in SDS in Stritovih dedičev, DaSHKI, ki se je utelesila v MBP norovcih. Zor sodi tudi o njih, ko premišlja o Zgagi:

»Čudne vernike in oznanovalce ima rodoljubje«, preroki Narojenosti, »kakor vsaka lepa ideja. Ti ljudje nam poleg svoje dobre volje več škodijo, nego se sploh misli; smešijo nas pred svetom. Žalostno je, da so ravno taki najglasnejši.« Janše, Peterleti, Jandreki itn., ki so se obračali na Evr institucije, na Beneško komisijo itn.; sama npravna beda. Kot so bili Slci v 70-letih 19-Stola boljši od Zgag, so tudi Slci 90-let 20-Stola boljši od Šelov in Jančev.

Po nastopu takšne zgube, kot je Zgaga, se zdijo Zorkovi Prili-zajedavci manj nesimpatični, kot so v resnici; v resnici so že liki iz **Jare gospode**. Zdravnik Kovač je predhodnik Canovih zdravnikov, glej **Hlapce**, ki so banalni materialisti - pravniku Sadniku, ki je resnica dr. Mirka Snoja: »In tako bova oba ljudi drla, jaz po svoje, ti po svoje.« Konec idealizacije. »Bog živi tožbe in bolezni! Vendar ti, Sadnik, boš na boljšem, tožijo se pri nas ljudje dovolj, ali bolni nočejo biti.« Kovačev realizem je na robu cinizma ali pa že čez, ko pripoveduje, kako zdravnik bolnika prepriča, da nima le nahoda, ampak »vse bolezni, kar jih do zdaj poznamo«. Tedaj ni bilo kot danes, ko hodi MBP Breznik noč in dan okrog zdravnikov, kajti hodi na račun vseh davkoplačevalcev, medtem ko so morali Slci pred Stolom in pol plačevati zdravnika iz lastnega žepa. Je pa Dazdravnik manj utilitaren od svojega prednika; dobiva Dž plačo, medtem ko se je moral Kovač truditi za paciente. Bolj kot na ozdravljenje letih je mislil na to, kako »se striže malo volne; in še te ne dado zlepa s sebe.« Pod IdeaHar masko so Slci že v ogledalu ČD-70-let enako sposobni realisti, kot so danes. Glej razprave v knjigi **Zgoli** o DaSD. (KasO: ravno v zadnjem letu so se razkrinkali tudi Sl zdravniki, glej njihove grožnje s stavko, njihovo obnašanje, izsiljevanje, pohlep, zdražbarstvo, na robu kriminalnosti, primer celjske bolnišnice. Podrl se je eden zadnjih stebrov MorSlova kot SSL. Tip: večina zdravnikov je Kanov. Demoralizacija Kanov je vsak dan hujša. Detela je vse predvidel. **HiC**.)

Razhajajoči se Prili si pripovedujejo zgodbe, kakršne so doživeli, vse imajo nadih pokvarjenosti; zvitost uma - sposobnost znajti se - se že degradira v Pvt okoriščanje. Zima se spominja, kako je učil neko dekletko francoščino, ne da bi jezik znal; goljufal je, še zdaj je ponosen, da mu je uspe(va)lo. Vsi so kot Sadnik, to pa je že VIS RealD: »Človek nikoli prav ne ve, kje je meja med resničnim in ponarejenim.« Isto, kot se je zgodilo NKNMešu, da je začelo vse relativizirati, da je izgubilo npravne in resničnosti kriterije, se je Stol kasneje zgodilo Ptji. VHavčič je v drami **Termopile** prignal relativizem do kraja. RMg se je utemeljila na AD Ptje; v VHavčičevi točki je Ptja kot Kom izgubila tla pod nogami. Vse je postalo vseeno. Prevladalo je cinično spoznanje, da velja le še otipljiv uspeh: Karld.

Strit si ga upa izreči - skoz Sadnika, ki razkrinkuje ErS: »Kaj vnema v ženskih srcih najiskrenejšo ljubezen, to se vpraša. Lepota? Poznal sem moža, ki je bil tako grd, da bi ga lahko v proso vrabcem za strašilo obesil, in vse ženske so norele zanj! Duh?!« Vzrok za možev uspeh razloži Kovač: duha pri ljubezni ni treba, kozi je treba le rep. Rep je nadomestno ime za moški spolni ud.

Ob Kovaču je lirsko retorični Pribegar, ki stresa cvetlice a la Peskova v l. dejanju **Prešerina**; govoriti hoče »o ljubezni, najblažjem, najsvetejšem čutu, kar jih je stvarnik vsadil v človeško srce«. Le pri tem idilistu nastopa Stvarnik, pomenljivo! Skoz Krito Pribegarja podaja Strit Krito ČD ErS IdeaHarKlde. Tu v tej točki je **Zorko** - StritD - AAF-AK PzM sredi ČD; je to, pa vendar je StritD tudi ČD. Strit ima vse nastavke, da bi prešel v RealD, a nazadnje ne spravi skupaj nič odločilnega. SZ.

Prib(egar) navaja citate iz nemške poezije o ErS-Hari: »Dve duši,/ ena misel,/ dve srci,/ en udar.« Zor na koncu ne obnovi te PSt, ki je ČD IdeaKld; Zor in Jela postaneta Dr za Dra Dr, medtem ko v navedeni pesmici Dra ni. SAPO je Čl, ki

spozna, da je v njem tudi tisto, kar ima za resnico Kovač («Ena duša,/ dve misli», shicotip), a da pri tem Čl ne sme ostati, saj bi ga zaneslo v OIS. Smer k zvezi Jela-Zor je pravilna; a s povezavo obeh kot dveh SAPO bi se morala prava StritD začeti, ne končati. Vendar, kako se bo začela pri Stritu, ko pa se v SD - v SIZ - še danes ni začela? Ustrezni dramatik bi moral začeti pri koncu **PKrsta**, za kar se vnemam že lep čas. Zdi se, da so Slci - Čloštvo? - danes enako oddaljeni od uresničenja te zamisli kot v Stritovem času.

Prili se nazadnje zedinijo v Karju Prešernove drže-poezije: »da, ljubezen je sreča, največja sreča, ki jo more čutiti človeško srce. Ali ta sreča je brez miru in pokoja:« Izjava da poet Pribegar; a jo utemelji na Prešu, ki ga Strit najvišje ceni. Prili analizirajo-citirajo Preševo pesem **Pevcu**, vedo, kaj je »prazno srce«, PzM. Kako ne biti naiven in vendar srečno ljubiti? Kako ne biti prazen, a ne nasedati SSLom? Strit problema ni rešil.

7

Analiza je prišla do predzadnjega poglavja; skoraj že do glavne teme: Jela. Najprej pa se je treba seznaniti s stanjem Zorkove psihe v času, ko je izgubil - le pogojno: zapravlil - premoženje.

V samogovoru po dveh letih, odkar mu je dala Jela rok, razmišlja Zor takole - kot je opazilo SLZ, je to tudi eno sporočil drame, Etvzgojno načelo: »Bogastvo samo na sebi ni še sreča.« Teza se zdi SpS, stara je kot zemlja, a še zmerom drži. Nobena doba Čloštva dozdej ni omogočala toliko ljudem tolikšno obogatitev kot LD-PM, kot ljudKpl. Dokler je Čl reven, je laže nraven, ker mu pač manjka priložnosti za te vrste grehe. Ko pa nekaj in precej ima, mora vedeti, kaj s premoženjem, kam ga investirati, kaj kupiti, komu kaj dati. Njegovo Ž postane odgovornejše, mora postati načrtno. To je v skladu s planskim umom, ki je del RLH VISA. SAPO ima Sv odločanja in moč-možnost, odločati mora sama.

Slom-FKc ni učila, da Čl, čeprav je podložnik, o ničemer ne odloča; odloča o svoji duši, o grehah, ali si jih bo naložil ali ne, o tem, kaj bo izbral. A širina odločanja je pri podložniku - BlaNi - majhna, Min; bolj ko je kdo SAPO in ob tem premožen, več vab ga čaka-moti-zapeljuje (ni naključje, da se šele v LD-PM razmnoženo pojavlja problem Fasc-Zapla), več preizkušenj mora ustrezno rešiti, skoz več blodnjakov mora. DaČl ni tako daleč od junaka iz pravljice, ki mora rešiti - vsaj - tri težke naloge, da osvoji kraljično. Kraljično je treba razumeti kot ZnaSi za nravni cilj, ki ga mora Čl doseči, preizkušnje pa so zelo Raz, v vsakih okoliščinah ES Dgč; le njihova Stra ostaja ista. Čl se mora nečemu odrekati, ker mora izbirati. (Po)želeli vse, hoteti vzeti - si osvojiti - vse je najhujša pomota-SSL. Čl mora z zavestjo načrtno izbrati določene cilje, ki jih ima za primerne, ostalega se ne dotikati. Morebiti kdaj pa kdaj okusiti, da bi znova čutil-vedel, kako napačen je sad, ki ga okuša. S tem se Čl odpira Konti in njenim - nepredvidljivim - posledicam, a to je pač njegova Tem izbira: ali se umakniti pred vsem v NeČi ovce v tropu, ali biti odprt, vendar ne pohlepen.

Pred kratkim sem dobil - anonimno, a prepoznavno - pismo neke svoje bivše oboževalke, ki me je prej kovala v zvezde, ves čas blebetala o moji genialnosti, me s tem že na začetku posvarila, naj bom previden; ko ji nisem nasedel, se je

obrnila zoper mene, stara stvar, zdaj me razglaša za Vsepožrla. Sama je namreč Minosebnost, rada bi se na koga močnega prisesala, ga zajedala, gode le na eno struno, zato se predstavlja sebi in ostalim kot NeČi bela angelskost. Skoraj je postala že nuna, a sla v nji ji ni dala miru, pa se je poročila. Ker ne more deležiti na moji HKD naravi, me je preklela. Ker ni posebno umna, epigonska narava je, ponavlja za ostalimi Krito mojih slabosti: da sem pogoltnož, ki se vsega loti, vse okusi, vse izserje; tudi **RSD** da je driska.

Tako doživljajo **RSD** Minosebnosti, so pač zavistne moji vitalni sili, ki pa jo zavestno omejujem. Držim se doma, s komaj kom imam opravka, ni me v Poli, nikomur ne želim vladati, vse sile namenjam analizi SD. Je res znamenje Vsepožrešnosti, če sem takorekoč edini - ali eden zelo redkih, poleg Koba in Mrca -, ki se loteva Zamol(čanih), prezrtih, ČD? Kaj požiram, ko tako podrobno komentiram **Zorka** in Zorka, **Oma** in Johanna, **Slavčka** in Minko-Franja? Nasprotno: kličem jih k vstajenju, iz skoraj mrtvih reči - depota - jih kot iz Pota vračam v Ž. Sem kot FKr, moje Zn delo je Ps VoM. Mi omenjena Kana zameri, ker nisem klical duha iz nje? Me sovraži, ker me je hotela Zapl, pa se ji ni posrečilo?

Zorku dajem prav. Danes sem skoraj premožen, a se še nikoli nisem toliko odrekal kot zdaj. Dajem - dajeva z Alo, ki mi je kot Zorku Jela -, a ne toliko, da bi premoženje izčrpal; ga teže požinem, ker prihaja z mesečnimi nakaznicami kot pokojnina in SAZU prebenda. Denar investiram v **RSD**, ki je zame K-SAPO oz. K-Dr. K-Dr za K-Dra K-Dr. Strit prav opaža, ko vidi, kako zbega ljudi bogastvo: kupujejo, česar ne potrebujejo, trošijo želje; ravno to je bistvo Sim-PM-Dv. Zor: »Več ko človek ima, večje so njegove potrebe in želje.« Trošiti (jih) je motor - skrivnost, pravilo - DaKpla. Žizek s svojo teorijo želj (Ljubite svoje fantazme!) alibizira ta DaKpl.

Zor se ni vdajal banalnim željam; kot vemo iz Korenovega pripovedovanja, sebi ni veliko privoščil; ves čas, ko je preveč trošil, je bil, vsaj po eni strani, na pravi poti: učil se je samoodrekanja. Dajal je drugim na nerazumen, nenadzorovan način, kar ni bilo odgovorno, kar je kazalo na njegov premehki značaj, na to, da je ZmehPld. Vendar v tem ravnanju ni bil le Pld, ampak tudi Dar(ujoči)Dč. DarDč je Čl, ki se že pripravlja, da bo Dr za Dra Dr, saj daje. Ne daje ustrezno, ker daje ljudem, ki so Pohl(lepne)Plde. Torej ne uresničuje zakona: Dr za Dra Dr, ampak DarDč (ZmehPld) za DrPldo (ki je-nastopa kot AgrčkzPld). S stališča Dg€ Čl naj ne bi bil izkoriščevan, čim manj naj bi bil predmet tuj(sk)e Agrčkzld, čim bolj SAPO, kar pomeni suveren v sebi, obvladujoč ne le sebe, ampak tudi okolje, z namenom, da ga okolje - Sži - ne bi izkoriščalo. Zor ne ustreza tem merilom, ustreza pa marsičemu Poz(itivnemu).

Zor doseže stanje antične modrosti, ki je Poz samozadostnost. To ni samoljubje, samozaprtoost pred Drim, ampak samoobvladovanje tudi v tem, da zaradi Neg izkustva ni zagrenjen. Neg izkustvo - da so ga Zaj(edajoče)Plde izkoriščale - RR v Poz: v vednost, da se ne bo več puščal na ta način izkoriščati (tudi ne zatirati - smer vodi k Maksu, Ščuki in ostalim Poz likom CanD); da si zaradi narave izkoriščevalcev ne bo grenil srca. Svet bo jemal, kakršen je (Čl je Agrčkzld), a Čl ima možnost-moč, da tej naravi-akciji sveta-okolja, ki je kot Strna permanentna, ne nasede, ne popusti. To je načelo-lastnost A(vtonomije) v kratlici SA.

Zato lahko Zor takole razmišlja: »V skromni, tesni stanici, kakor je ta moja, v katero sem se zopet povrnil, prebiva se ravno tako prijetno kakor v sijajni dvorani.« V takšnih sobicah so živeli Preš (ki bi si kot advokat lahko kupil dvorec, le če bi bil dovolj AgrčkzPld, pogolten, kupili so si ga Zarnik, Tavčar itn.), Levs,

Can, nazadnje tudi moj oče, ki se je odrekel svoji MešBrž Dni in postal Komst iz nrvnih razlogov. Njegov bratranec, sicer DČ, je bil rajši tovarnar in PV poslanec Kat stranke. Njegova sestrična, mati Primoža Kozaka, se sicer ni odrekla deležu v tovarni, a se je solidarizirala s soprogom, s Ferdom Kozakom, Sdramatikom, ki se je prav tako povezal s Ptjo. Ona je spajala premoženje in ledržo; zakaj ne? Pohlepneži so ji to očitali, seveda tako dolgo, dokler so imeli manj od nje; ko so prišli na oblast, so se naselili v dvorce, njihova praksa je postajala vse manj pristno Le(va).

Zor kot stoik je celo srečen, blažen, ker je vse izgubil. Vse? Izgubil je denar, ki so ga itak (po)sesali zajedavci, dobil pa je Not mir, ki je največ vreden; jaz ga imam, že dolgo. »Tudi se ne spominjam, da bi bil kdaj na mehkih blazinah tako dobro spal kakor zdaj v tej trdi postelji na slami ali kaj je notri.« DaSlcem bi prav prišlo, če bi - s spoštovanjem - brali Zorkove nasvete; Žizek jih bo spravil skoz pernice in drogo v psihiatrično bolnišnico, kjer jih je SPD že vnaprej napovedala. Morda še v nobeni Db dozdej ni bil Čl tako podložen SSLom, kot je v LD-PM. Tudi s te plati je **Zor** aktualen. Strit je že slutil-analiziral, v kaj gre Meš, ki je začelo tako lepo kot NKNM, nadaljevalo pa se kot HedDekBrž. Na PrS je ta regres - AD - že močno viden; glej Ganglovi drami **Sin** in **Sad greha**.

Zor, ko dela obračun svojega Ža v zadnjih dveh letih, ugotavlja, da so ga Prili in vsi zažirali: »Ta izkušnja je res nekako neprijetna, ne kaže nam človeštva v idealni lepoti, ali kaj se hoče? Bolje vendar, da človek svet pozna, kakršen je, bodisi še tako žalostno to spoznanje.« Danes mislijo ljudje - recimo DaSD - o svetu in Člu vse najslabše, še nikoli tako slabo, glej FiLD, RudolfovoD, obenem pa ni bilo še nikoli toliko SSL, paradoks, a stvaren. TeVe konstruira Simsvet, Umet ga podira, a kdo bere Umet? Kulelita, ki je zmerom bolj samozaprta in samozadostna; jaz sem na njenem robu, predvsem kot njen kritik in analitik.

Zor ugotavlja, da je to, kar je ljudem dal, »tako malo zaleglo«. Znan je kitajski pregovor, Kitajci pa so kot učenci Konfucija, kot Kula-civilizacija izrazito delovni-pridni: važno je ribiča naučiti loviti ribe, ne pa, da mu ribe kdo podarja. To je dobra plat Kpla: potrebuje vse več umnih, sposobnih, delovnih, z znanjem oboroženih; to je uvidel že Klodič v **NSvetu**, desetletje pred **Zorkom**. Kdor se pač noče učiti ali učenja ni sposoben, ker je po naravi neumen - Konta kot Usoda -, bo ostal spodaj, nova oblika podložništva. Trdo, a stvarno. Kalvinizmi - puritanstvo itn., protestantske sekte - so se tega zavedali že v 17-em in 18-Stolu, odtod prednost v razvoju Anglimeriških dežel pred Kat(oliškimi), ki ostajajo še danes - DSKC - oboževalke FP blišča, imidža; glej, kako se oblačijo Sl metropolit in kler, ko kaj slavijo: kot v teatru. Se zavedajo, da postajajo šeme, ti pajaci v dolgih kiklah in mašnih plaščih s smešnimi čakami na glavah? (Nosi Rodeur res z zlatom tkane gate?) Se je tako obnašal-nosil Jez(us)?

Zor ugotavlja mnogo umnega in veljavnega; tudi jaz sem doživel isto (celo pri svojem najstarejšem sinu, da ne govorim o literatih, ki sem jih na tone promoviral): »Tega tako nisem pričakoval; ali da me bode sovražil, in to najbolj sovražil, komur sem največ dal, tega se vendar nisem nadejal.« A tako je.

»Tretji nauk: 'Izgubljeno, kakor dobljeno.' Zares moje, stanovitno moje je samo to, kar sem si sam pridelal in pridobil.« Tu NKNM podira Kat etiko. Za KC vse, kar Čl ima - vse, kar je - daje bog kot Vsemogočni Stvarnik. Kravčeva Abs avtoriteta, pač nadaljevanje paternalizma in avtoritarizma. NKNM ne potrebuje več takšnega boga, ki je Abs Gos in od katerega je Čl povsem odvisen, zato se mora Gosu kar naprej - na kolenih - zahvaljevati, ga slaviti. RLH uči, kar uči Zor: ne zanašaj se na

darove, tudi na bogove ne. MV-KC je čakala, da jo bo maja 1945 njen bog nagradil: z zmago nad Komsti. Čakala je zaman, čeprav je ves čas ponižno molila; Dmbsci so Kol molili, preden so šli v bitko; zaman. Ptja je po 1990 veliko izgubila - ne vse -, ker je veliko prisleparila. KC veliko izgublja že zadnja Stola, posebno v drugi polovici 20-Stola, a tudi ne vse. Marsikaj sta si KC in Ptja zaslužili, v marsičem sta bili Poz.

Med RLH in DgT je velika razlika. RLH se zanaša na moč Čla (Hum), DgT ve, da vlada v svetu Konta; da se lahko Čl še tako trudi, je pošten, dober - idealen -, vse zaman. Če ima smolo, ga bo strlo. Točneje: od okolja bo doživljal same udarce. A če bo znal te udarce - tudi S - RR v K-milost, mu nobena Konta-Usoda nič ne more. Tako daleč Strit ne gre. Strit ostaja NKNM, le da se že zaveda Not protislovij Meša, da v **Zorku, Klari** itn. že dela ARF-AK tega Meša in s tem ČD(ramatike). To je Poz in prav, a ne zadošča. Kljub modrosti ostaja naiven. Lik Jele služi za to, da potrdi Hum pričakovanje: kdor bo nravno vzdržal - 2 leti preizkušnje -, bo Strno nujno nagrajen. To je sporočilo **Zorka**.

S stališča Dgfije je to sporočilo-pričakovanje zgrešeno. Hum zaupanje v Čla-Svet je Rad SSL. Ker tega Strit ni mogel sprejeti, se je grozno bal Trage; kot žirant-ocenjevalec Trag(edij), prispelih na Natečaj Dramatičnega društva v začetku 70-let, je bolešno jezno reagiral, vse prispele drame po vrsti odklanjal, seveda pod - nemalo upravičeno - estetsko sodbo. A Estsodba je bila zanj alibi: ker se je bal sporočila Trage; sporočilo pa pravi: da Čl ne obvlada sveta-Konte. Estsodba je velikokrat maska. Kot je pri Inku, ki hvalisa Janča, nadarjenca, ki je postal zadnja leta goljuf oz. *zanikrno meso*, kot je dejal PV Vodušek za Vidmarja v znanem sonetu o Kruhu in Mesu.

Glede pravkar komentirane teme je šel Levs dlje od Strita; **LTugu** je Traga. V **JTugu** se reši Zorislava v hribe, tudi Jurč ne zmore Rad Trage. Bojim se, da tudi Kmecl - čeprav zelo umen LZgar - preveč stavi na Tugovega sina Rastka v **LTugu** kot na tistega, ki bo nadaljeval Slav rod (ne le maščeval), analogno kot Zorislava v **JTugu**. Levs to možnost dopušča, a je ne daje, kot Jurč, v prvi plan. V prvem planu - Tem sporočilo - je poraz Slava-Slcev; je S Tuga, OIS. Prav ta OIS, ki ga je Levs Ponot, ga je oviral, da ni mogel ustanoviti RadNclSI (illegalne) organizacije. V zmago - VoM - Slova je veroval le pogojno, komaj; trudil se je, da bi veroval, a ga je vera zapuščala. Tudi zato je pred So »versko zblaznel«. Le Magbog KC bi ga še osmislil ... Groteska. Psihoza.

Zor ugotavlja, da je zdaj »na boljšem« kot prej: največje njegovo - na novo pridobljeno, a z lastnim delom - premoženje je izkustvo. Okolje, ki meni, »da se prav nesrečnega čutim, se moti«. Kot se motijo tisti - ni jih malo -, ki mislijo, da sem se umaknil v samoto zaradi zagrenjenosti, ker me nova oblast ni upoštevala pri delitvi stolčkov. Ojoj; upoštevala me je, mi stolčke ponujala, a sem jih zapovrstjo vse odklonil, ker sem vedel, da so zame past. Le članstvo v SAZU sem sprejel; prav sem imel, zame to članstvo ni past, ni pa, ker ohranjam tudi do SAZU, tudi do svojih kolegov SA-Krit odnos. Kadar menim, da je prav in treba, jih zlasam, ZadrGačnike, SrKose, Kravce, ČirZlce, Janče, Šele in kar jih je MBP. A jim tudi priznam, kar jim gre, recimo Pogačniku umno analizo **BS**, Janču in Šelu Poz preteklo delo. Dostikrat grem v Kriti kolegov celo dlje, kot bi bilo treba in prav, tako skrbim za svojo SA, v bojazni, da bi me uspeh in važnost (SAZU) korumpirala.

Zor je prišel do Etfije, kakršno sem imel tudi jaz, ko sem bil star okrog 45 let, glej mojo knjigo **Sreča in gnus**; Zor je bistveno mlajši, kvečjemu 25 let ima; Strit ima v času, ko napiše **Zorka**, okrog 40. »Vse je prav, kakor je!« Ta stoični stavek

sem večkrat beležil, tako sem tedaj svet doživljal. Kmalu sem mislil Dgč, od 1975, ko sem napisal **Srečo in gnus**, pa do danes sem šel skoz veliko izkustev, vmes je minilo četr Stola mojega najbolj intenzivnega in odprtega - bogatega - življenja. Danes razumem vse, kar sem bil - upam, da mnogo tega, kar je Čl -, tudi Zorka in sebe izpred desetletij. Lahko ponovim za Zorkom: »Srce se ti je res malo utrdilo, in to je dobro; ali okamnelo ti ni!« Ne, ni mi.

Strit-Zor sta naredila tisto, kar je pogoj za nastanek SAPOe in Dga: ARF; Zor sebi: »Pred tujimi pragi pometaj in pred tvojim je polno nesnage.« Pometati je treba pred svojim in tujimi pragi. Točneje: niti ne pometati, ampak gojiti Krito in AK. Iti v obojem veliko dlje kot Strit. Iti tako daleč kot Can, že od **Duš** naprej. Sprejeti (Ponot) tudi izkustvo-držo Gruma, **Zastorov-Goge**, a to izkustvo od znotraj preOsm (RR).

V **Zorku** smo pred zadnjim dejanjem. Ko mu je bilo najhuje, je dobil pismo z denarjem, ki ga je potreboval »za rigoroze in še nekoliko čez; drugega nič, nobene črke.« Ni si mogel misliti, kdo mu je bil poslal rešitev. Vzel jo je po Stri KC: bog. Le da ta bog ni bog KC in JOGŠŠKov, ampak bog Sreče; Konta je v ČD - zato sodi **Zorko** v ČD - Sreča; v StritD poudarjeno in Not povezana z npravnostjo. Moral bi si misliti, da je ta Sreča Jela; a je poslušal od Prilov o nji le slabo: da se mož, da ga je torej izdala. Drama kot dramaturgija terja razplet: odkritje, kdo je ta bog-Sreča.

8

Ko dobi na koncu I. dejanja Zor pismo-sporočilo o bogati dediščini, takoj reagira: »K njej, k njej! O to bo veselje, sam se ne morem veseliti, saj je vse samo zanjo, vse njeno! Zdaj ji ne bo treba več tistega pohišnega poučevanja podnevi in tistega ubadanja pri luči, ne njej ne materi njen!« Jela si sama služi kruh, je domača učiteljica, intelektualni poklic (je lzba), ki je bil edini dosegljiv Taže(nskam). »Lepa gospa bo moja Jela, z vsako se bo lahko merila. Vse jo bo gledalo, ko bova hodila ali pa vozila se po ulicah, kakor se bode nama ljubilo.«

Te besede kažejo, da Zor še ni dozorel; ime Zorko hoče najbrž reči - pomeni - prav to: dozorevajoči. Zor je že DČ, vse bi dal, posebno tistemu, katerega ljubi, a se ob tem še ne zaveda trde in surovo-banalne stvarnosti, v kateri Čl živi. Premoženje-Srečo bi kar razdal; ne pomisli več, da mora doštudirati, da mora Čl delati, sicer postane le Už-potrošnik.

Zor odgovarja na probleme, ki se v ČD že pojavljajo. IvTomš, ki sam ni le Učo, ampak vzgojitelj-teoretik, urednik Vrtca, pisec o vzgojnih problemih, poda problem Mešzakona, v katerem je ona (Olga) navajena le trošiti, uživati, se sprehajati, delati vtis, obiskovati prireditve, itn., zato ne razume moža (Teodorja Vertnika), ki je odvetnik, da mora delati. Ona je dedovala dovolj, da bi lahko oba živela od rente; Teodor se zaveda, da to ne bi bilo dobro, noče postati le uživač, povrh vsega odvisen še od žene, kot bi bila Jela od moža Zorka. IvTomš si v **Dveh zetih** prizadeva oblikovati Slca-Čla kot SAPO. Po težavah v zakonu, ker soproga moža ne razume, podpira pa jo bogati in despotski - v FP zaostali - oče (upokojeni polkovnik Miroljub), prihaja do modela PrepDč, se razmerje med obema uredi, ker

ona spozna, da mora biti z možem solidarna. Sicer ne začne tudi sama delati, žal nič ne zna, bila je napačno - v duhu FMeša - vzgojena (**Zeta** še daleč nista tam, kjer **Zor**), a vsaj možu pomaga pri njegovem delu, vsaj ne vleče ga proč od (advokatskega) dela. Jela bo mnogo bliže liku SAPO, opravljala bo celo lastno delo. - Podobne težave kot par Olga-Teodor imata tudi par Slavoljub-Dragotina v Alešovčevi **Podli**. Vzrok je isti: žena je le soproga, v FMešu namenjena za imidž (najbrž tudi za posteljo-Sek). Takšna je le sredstvo, ne SAPO.

V **Zorku** deluje Sreča, vendar ne kot Konta; ljudje morajo imeti srečo, a morajo pri tem marsikaj narediti tudi sami. Če bi Jela sprejela Zorkovo ponudbo in postala Dragotina (**Podla**), bi kmalu začutila, da je nekaj narobe, v nji bi se oglašala Neg čustva, ljubosumnost, zapostavljenost, dolgčas, ker ne bi živela kot SAPO iz sebe. Da bi Sreča, ki se je oglasila, mogla zadržati, se mora Jela delati, kot da te sreče - Fortune, v angleščini pomeni to bogastvo - ni. Ima prav; kot je Zor v dveh letih potrošil nemajhno podedovano premoženje sam, bi ga oba z Jelo še prej, če bi se poročila in bi v zakonu zmagal Zorkov način Ža. In potem? Bila bi na slabšem kot prej. Jela bi izgubila službo, zapravila vmesni čas, Zor še ne bi doštudiral. Če bi imela otroke, bi se naenkrat znašla v hudih težavah, ne le finančnih, tudi нравnih, saj bi bila - postala - slabiča, drug drugega bi dolžila za neuspeh.

Jela ve, da mora ravnati Dgč. Ker Zorka pozna - ker ve, da je DČ, a ne dovolj močan, morda celo slabič (ali bo postal krepek značaj, se bo videlo v naslednjih dveh letih, ko bo šel skoz preizkušnjo, Jela mu bo v stiski pomagala, ne more pa namesto njega doštudirati in se utrditi kot močna osebnost) -, mora ravnati, kot ravna. Skazalo se bo, da sreča ni bila v dedovanem premoženju, ampak v Jelinem trdnem značaju, da se je ugodnemu Žu z bogatim Zorkom odpovedala; in da je v Zorku zmagala nravna moč. Lahko ne bi. Zor bi se lahko - sam sebi - razkril kot slabič, kar pomeni: kot šibka Nv.

Zorkova nravnost je v Not zvezi z - močno - Nvo. Sreča deluje, v tem je **Zor** ČD, a ne uspe brez sodelovanja Čla kot nravnoNvne sile. Tudi ta PSt je Tip za ČD. Dr. Mirko Snoj in Marica, **LjDa**, sicer še nista bila na preizkušnji, a verujemo, da bosta vzdržala stiske, odklonila ponudbe (nastavljanja pasti) Sreče, ki vodijo v korupcijo; to je sporočilo - pričakovanje - ČD. Točneje: ČD-60. V naslednjem desetletju, **Dva zeta, Podla**, pa se že napovedujejo težave v zakonih; težave nastopajo, če oba zakonca nista tako močna, kot sta - kot je ČD - predvidevala. Kers v **Ciklamnu** in **Rgitorju** - 80.leta - podvomi v Meščl moč; potreba po imidžu in Hed postajata v Meščlu vse močnejša. V **Jari gospodi** se oglasi AD.

Jela pride - prvič! - na obisk k Zorku, sporočiti mu, da je »dobila iz Gradca« - isto mesto kot v **Omu**, a v povsem Dgč zvezi - »vabilo za učiteljico na dekliški odgojilnici« in da je »z veseljem sprejela tako ponudbo ... Jutri že odpotujem; prišla sem slovo jemat.« Zor je prepričan, da se bo ponujenemu mestu pri priči odpovedala, ko bo izvedela, da je obogatel; Zor jo presoja po merilu Tapovprečne Že(nske), po Dragotini iz **Podle** ali začetni Olgi iz **Zetov**. Ne more razumeti Jeline reakcije; Jela njegovo ponudbo, naj se z njim poroči, jasno - brez razmišljanja - odbije, res na razanten način. Mora se namreč braniti: brž ko je začutil denar-moč, je začel Zor postajati despot: »Jaz pa pravim: Iz tega ne bo nič! Z mojim privoljenjem ne boš hodila ne v Gradec ne drugam nikamor, ne ti ne tvoja mati!« V hipu ji vzame SA, obnaša se kot njen Gos: FP v Mešu. Konec NKNMeša.

Jeli pokaže pismo, komentira: »Taka sreča!« Jela podvomi: »Sreča? Mogoče; mogoče tudi, da ne.« Jela - Že - je spet mnogo pametnejša od Mo, kot je v

navadi v ČD; **Zeta** sta izjema, v **Podli** sta oba - Mo in Že - neumna. Jela takoj razume, česa ne sme storiti: popustiti. Takoj začuti, da se je Zor spremenil. Ve, da mora vztrajati: »Hudo mi je, ako bom morala iti brez tvojega privoljenja, vendar pojdem!« To je SAPO; SAPO (Jela kot SAPO) ravno nastaja s tem, da Jela (ČI) tvega: razdor z Zorkom, ki ga ljubi. Tako močna je, da vzame nase tveganje. Ve: če bo Zor sebe premagal, bosta živela kot Ideapar; če se bo skazal kot slabič, je bolje, da gresta pri priči narazen; zakaj naj bi propadla ona z njim? Ve, da ga ne more rešiti z ljeznijo tipa Usm(iljenje), z blagostjo. NKNM ve, da mora ČI najprej sam narediti na sebi bistveno, sicer bo vse zaman.

DgÉ se s tem strinja: LdDr ni FK darovanje, s čimer naredi Gos obdarovanca za odvisnega od sebe. LdDr je mogoča šele tedaj, če se srečata dve SAPO ali dva ČIa, ki kot PriSo postajata SAPO, torej v sodelovanju. Jela je že nemalo SAPO, Zor še ne. Tudi Jela potrebuje nravno-osebno okrepitev - v samoti v Gradcu, ločena od ljubljenega Zorka, torej v samoodreki -, Zor še bolj.

Bolj ko Zor pritiska nanjo, bolj se Jela zaveda, da mora ostati trdna: »Priatelj! Ni ga še mati rodila, da bi imel pravico, očitati mi kaj.« Zor jo že napada, tako malo jo - se - razume: »Ali si trdovratna, ne trdosrčna, trdosrčna si til!« Zor se predaja čustvom, Samosmil(ljenje)u. Jele nikakor ne more razumeti; očita ji, da ga nima rada. Jela: »Ravno zato, ker te imam rada, iz srca rada, ravno zato tako ravnam. Dajem ti dokaz ljubezni, da si krepkejšega ne moreš želeti.«

Ima prav, dajem ji prav. LdDr mora upoštevati SAPO, to trdim - to trdi DgÉ - ves čas. Dr, ki ga ljubim, mora biti sam Dr SAPO, sicer je vse zaman. Moja babica Natalija je pričakovala od mojega deda advokata dr. Roberta natančno to, kar Jela od Zorka. Zor je vzdržal preizkušnjo, dr. Robert ne, skazal se je za - hudega - slabiča. In je šel njun zakon v maloro. Je terjala od Roberta preveč? Ne; tudi jaz sem v tem »kalvinist«. ČI mora terjati od sebe in drugih največ. Več ko terja, bližja je Dt. Tako me je učil Mrak. Brezpogojna terjatev. Le da se je Mrak obenem zavedal Trage. Tudi jaz se je.

Jela je res pametna - Zorku: »Ti nisi več, kar si bil!« Prav ima, res je. Sreča ga je v hipu RR v nekaj, česar se sam ne zaveda, a kar je Jela predvidela in kar se je udejanjilo; bogastvo je pognal, ni bil zmožen držati ga - se - na vajejih. Ni še osebno dozorel. Jela ve, da je »blag mož«, zato je z njim, a blagost ne zadošča; manjka še SA. (Manjka prav za prav AgrÉkzPld, ki se RR v SAPO. Se Strit zaveda tega? Ni kot SeH ideolog preveč Krit do vitalizma?) Jela vidi v prihodnost, ker Zorka pozna: »Priatelj je bodeš imel na izbiro, obsuli te bodo kakor čebele cvetočo deteljo, moški - in ženske.« Žensk se je otrešel, moških ne; nenavadno, a Tip. »Tebi je zdaj ves svet odprt, živel boš - nekaj časa, kakor ptič v majniku, vsega dostil!« In tako je-bo Zor živel.

Jela ne popusti, vendar da Zorku šanso: rok dveh let. »Če bodeš čez dve leti še teh misli, poroči mi, tvoje poročilo bo z veseljem sprejeto ... Dve leti, ne ure manj; škoda besede.« Trd(n)a pa je! Ne vzame niti beliča od Zorkove dediščine; SAPO. Zase in »za svojo mater hočem sama skrbeti.« SAPO. Tvega: »Svet, življenje uči moža, vse mora izkusiti sam!« Noče mu stati ob strani, ker ve, da se mora v tej točki - vsakdo - rešiti sam. Zor jo prosi za pomoč, ona pa: »Ženska moža voditi - narobe svet!« Vsakdo sam. Iste besede ponovi **SAnt**.

Ko Jela na koncu III. dejanja znova obiše Zorka, ji ta najprej ne verjame, da še ni poročena, kar nekaj ljubosumnosti zganja. Zve, da mu je bila zvesta, da je odklonila vse ženitne ponudbe. Zorka je prišla povprašat za njegovo odločitev natančno na obletnico - dveletnico - njunega razhoda, na dan, ki ga je sama

določila; vražja Žel! »Obljubila sem ti, da pridem čez dve leti: tukaj sem.« Ta pa zna - zmore - držati besedo-obljubo! (Ne moj ded dr. Robert, cunja.)

Pripoveduje, kaj se ji je zgodilo. Lastnica vzgojnega zavoda je bila stara, brez dedičev, v oporoki je zavod zapisala Jeli, ker se je prepričala v njeno zmožnost; tudi jaz bi se. Jela je postala - bogata - lastnica. A - Dgč kot Zor: z delom. Imela je srečo; točneje: Sreča ji je bila naklonjena, znala jo je prijeti - boga Kairosa - za reverje. Strit sledi Vodniku, ki je že Tip Razsv, berimo **Zadovoljnega Kranjca**: *Lej, stvarnica vse ti ponudi, iz rok ji prejemat ne mudl.*

Sreča + Čl lastna marljivost. ČD upošteva oboje. Le da **Zor** marljivost - Del(ovno)ldo - še bolj poudari; bolj eksplicira. Mrk je nadaljeval tu: Prol je razred, ki je kot tak Delljud, medtem ko je postajalo Meš vse bolj Hed in IZ (izkoriščajoče-zatirajoče). Mrk je trdil, da Meš ne dela več; tu je preveč poenostavljal. Preveč je delo reduciral na kramp in lopato, na mehansko industrijsko delo za tekočim trakom. Podjetništva - menežerstva - ni razumel kot delo; Rad izraz tega so bili Rdeči kmeri. DaSlci so Mrk SSL preseegli, že razumejo bistvo Kpla. Kdor more, postaja Minpodjetnik, Minmenežer. SIKpl je MinljudKpl. Zanimiv - ne neuspešen - spoj. Do kdaj?

Jela je ves čas sledila Zorku, dala si je poročati, kako živi. Ugotovila je, da mu denar polzi iz rok, da ni zmožen biti Gos (ekonomist), da pa živi nravno. Pomagala mu je, ko je bil pomoči res potreben; Usm in karitativnost sta Poz, vendar le v določenih primerih, treba jih je izbrati. Zato pa je treba biti kar se da pozoren, imeti - nad sabo in nad okoljem - nadzor. Beg v Uže (žičkizem) utaplja pozornost v želje. Mrak in Žizek se izključujeta. Žizek je poleg tega tudi ciničen; na TeVe sem ga videl-slišal, ko je dejal, da še nikdar v Žu ni poskusil droge. Verjamem mu; a zakaj uči ostale drogiranja (predavanja željam-fantazmam)? Ni Žizek novodobni hudič?

Oktober 2001

PRISTNOST, IZVIRNOST

(ob Jurčičevem **Omikanem nemškutarju**)

1

Moj načrt za naslednji sklop analiz v Pnizu **ČD**: s stališča DaSD oz. Kmeclove monodrame o **Levstiku** presoditi tiste **ČD**, ki jih je napisala znamenita trojka Levs-Strit-Jurč; ker je Kmecl napisal le dramo o Levsu, celo dve, bom trojko dramatikov, vsaj na eni ravni, vzel kot celoto. Kar odkriva Kmecl pri Levsu, je sicer Tip predvsem zanj, a o razlikah znotraj trojke bom govoril posebej, ko bom podrobno analiziral njihove **ČD**. Naj začnem z Jurčem.

Eno Jurčevo **ČD** sem že podrobno obdelal, **Berite Novice (Vice)**, glej **ČD 3, Svoji-naši**; napisal jo je skupaj s Kers(nik)om. Obstaja še ena Jurčeva drama, a le kot prozni načrt za dramo. Kob(lar) se ukvarja v **SD I** (strani 104-105) predvsem z njo, naslavlja jo **Olikani Slovenec**; ne bom je upošteval, ker je le zamisel. Osredotočil se bom na drugo, ki z omenjeno ni brez zveze, v **ZD** je naslovljena **Omikani nemškutar**. Ostala je ne le v rokopisu, je tudi brez začetka in konca; konča se sredi 4. dejanja; niti ne vemo, koliko dejanj bi imela, a je v nji že vse povedano. Morda je Jurč tudi zato ni dovršil, ker ga razplet ni zanimal, bil je (bi) preočiten, le stvar zapisa, niti ne dramaturške tehnike.

Koda **Omikani nemškutar (OmNem)** je enostavno grajena, pusto, nedomiselnost; Jurč je moral znova opaziti, ko je prebral, kar je napisal, da nima daru za dramatika, morda celo veselja ne. To **ČD** je najbrž napisal, ko se mu je Umet dar že precej posušil, v 70-letih, ko se je predal Žuru, natančna letnica nastanka fragmenta ni znana. Kakor so prve Jurčeve proze, ki so kot PSt hudo preproste, recimo **Tihotapec**, glej mojo analizo dramatizacije, očarljive, sveže, duhovite, živahne, domiselne - a je bil tedaj Jurč še rosen mladenič, ko je napisal **Jurija Kozjaka** ipd., je hodil še v Gimn(azijo) -, pa **Vice** in celo obe Tragi, **Tugo(mer)** in **Veronika Deseniška**, ne delata podobnega vtisa. Tragi je pisal dolgo, se marljivo pripravljaj nanju, študiral Zgsnov, vse odličnjaško izpeljal, a Umetnasledek ni bil pravi. **LTugo** je bolj sveže delo. **OmNem** pa je suha drama, njen humor je skoraj prisiljen. Avtorju zagotovo ni bila všeč.

Kot ravnaj večkrat v Pnizu **ČD**, navajam, kar sta o **ČD** pisala predvsem Kob in Mrc. Mrc sodi takole, glej **Meščane**, stran 56-57: »Tako se je Jurčič dobro zavedal, da bo treba sodobni gledališki publiki, med katero so vse bolj prevladovali mladi

domači meščani«, vidik je Zgsociološki, presoja točna, »prilagoditi tudi repertoar; vedel je, da si živahni avditorij bolj želi svoje podobe in svojih problemov na odru kot prikazov davne preteklosti in aristokratskega življenja, tako kot je Levstik že več let prej dobro vedel, da 'samih oračev in mlatičev bi se tudi naveličali kmalo', da bo torej treba poskrbeti v nastajajočem meščanskem gledališču tudi za sodobni meščanski repertoar. Zato je Jurčič že pred svojimi poskusi zgodovinske tragedije (**Tugomer, Veronika Deseniška**) in tudi že pred skupnim delom s Kersnikom (**Berite Novice!**) mislil na veselo igro, ki naj bi z neprikrito satirično ostjo kazala na probleme meščanskega življenja tistih dni: dokaz za to je misel na sodobno komedijo z ironičnim naslovom, ki kaže že tudi njen motiv (**Olikani Slovenec**), kakor tudi ideja za drugo, le fragmentarno ohranjeno delo, ki mu je dal dr. Koblar ime po motivu in po sorodnosti s prvo - 'veseloigra o omikanem nemškutarju' in ji določil čas nastanka in kraj dogodka: sreda sedemdesetih let; Ljubljana ali njena bližina.« - Z Mrčevim tekstom se strinjam. Pripomba: **Tuga** je Jurč napisal sredi 70-let. Torej ni nujno, da je nastal **OmNem** pred **JTugom**. A debata o tem je - vsaj zame, za DgZn - nezanimiva.

Kob piše na navedenem mestu - ob komentiranju zamisli **Olikanega Slovenca** - o **OmNemu** takole: »Šele čez leta, ko je slovensko narodno vprašanje dobivalo ostrejše in usodnejše oblike«, to so bila 70-leta, vladavina NNclsta Antona Auersperga ipd., zagon Nemštva v Avsi zaradi nemške zmage nad Francozi 1870-71, »se je ta **Olikani Slovenec** spremenil v omejenega narodnega odpadnika. Nepopolno ohranjena komedija - lahko bi ji rekli **Olikani** ali **Omejeni nemškutar** - na burkast način smeši narodnega odpadnika, ki iz same zaverovanosti v tujo modrost in imenitnost uganja neumnosti, da se mu domači ljudje upravičeno smeji, nazadnje se mu ponesreči tudi ženitev s pametnim domačim dekletom.« Kob se v opombi sklicuje tudi na Mirka Rupla, urednika Jurčevega **ZD**; v **ZD** je **OmNem** tudi objavljen. Moja analiza je delana na osnovi teksta iz **ZD**, ne na osnovi rokopisa.

Kob je nekoliko prehitro sklepal, čeprav je verjetno, da se je mladeniču, o katerem govori in ki je lik omikanega nemškutarja, izraz je ironičen, nameravana ženitev res ponesrečila; v ohranjenem - v **ZD** objavljenem - fragmentu, ki pa obsega večino drame - zadeva še ni dokončno razpletena, le zdi se, da bo tako, kot pravi Kob, da že je. Kobov povzetek zgodbe je približen; za Anlna, ki podrobno bere **OmNema**, je preveč nedoločen. Gre za »zaverovanost v tujo modrost« in ne gre, saj omenjeni mladenič - od staršev krščen za Janeza, piše se Odležič, sam pa se je preimenoval v Johanna Adlerschütza - ne posnema nobene modrosti, tudi nemške ne, ampak zgolj videz-imidž, zgolj tisto, kar kritizira tudi TaNemlita, napredna Nemzavest. O tej v **OmNem** seveda ni govora. **OmNem** (**Om**) je tako poenostavljena PSt, tako pristranska in zopernemska, da povsem ldn (poisti) tako rekoč vse Nemce, Nemce kot take, z bedaki. Domnevam, da je tudi to pristransko poenostavljanje, ko ga je Jurč prebral, vplivalo nanj, da Kode ni končal ali pa jo zadegal v predal. Tako preprosto vendar ni (bilo), kot sporoča Jurč v **Omu**. - Razlika med Kobovo - sicer kratko - sodbo in mojim branjem bo razvidna iz pričujoče podrobne razprave.

Om vnaša v ČD nekaj novih poudarkov, zaostritev in, kot pravim, poenostavljanj. Če je poenostavljeno podan Nemec advokat Švindlberger ali nemškutar-nemčur Zveriga, **Meja**, kot advokat adlatus, je to ne le psihološko, ampak tudi sociološko ustrezno. Švindlberger predstavlja tisti del odvetniškega

stanu in Nemcev, ki so se ponujali bedastim-strastnim - tako SI kot Nem - Km(etom), da bodo pred sodiščem zastopali njihove koristi (njihovo RPP); v tem duhu so jih hujskali. To so bili vinkeladvokati. Sam Švindlberger ne nastopa, zato ne vemo, kako izgleda; vidimo in slišimo pa Zve(ri)ga, ki je dedič **LinMat** Glažka. Gre za lumdno Dbe, tudi nemške.

Voš opisuje dva Neg Nemca-nemčurja v **Svojih** poldrugo desetletje kasneje, 1889: Plövela (Plevela) in pl. Scherbla-Škerbino, kot Tip odpadnika; nista predstavnika Nemštva kot takšnega. Voš v **Spominih** večkrat omenja poštene, plemenite Nemce, posebno poslanca Hermana, ki je naredil za Slce zelo veliko. Tudi Voša zanaša v SNcl, vendar ne tako poenostavljeno kot Jurča v **Omu**. V **Omu** dramatik tako rekoč trdi, da v - nemški - tujini, v Gradcu, ni drugega kot svet, kakršnega posnema Joh(ann). Joh je res še slabši od tega ničesnega Nemsveda, ker je njegov Posn, a tudi Nemsvet v bistvu ni boljši. Je izvornik, a ničvreden. Prava - edina - vrednost je le doma, v Slji, pri pristnih Slcih, posebno pa - povrh vsega še mladih - Slkah. To sta Liza Gordinova in njena sestrična Marta. Tudi v **Omu** - kot v sami ČD PSt - so Že(nske), posebno mlade, tiste, ki so v ĚrS razmerju, najbolj Poz.

Om se dogaja med dvema SIDn(ama), ki sta že v tretji Gene Meš(čanski). O prvi Gene Slcev, ki so postali Meši, vemo v **Omu** le to, da so bili marljivi, delovni, varčni, sposobni trgovci, spravili so skupaj premoženje in ugled(no ime). Druga Gene sta oba zrela moža-očeta, ki ženita-možita svoja otroka, trgovec Franc Odležič sina Janeza, ki je postal Joh(ann), in Jarnej (v samem tekstu piše Jarnej, v seznamu oseb Jernej) Gordin, tudi trgovec, možji hčer Lizo. O teh dveh zvemo veliko, značajsko sta si Raz, Odl(ežič) blag, pred soprogo Marjeto copata, predvsem mu je za mir v Dni, Gord(in) despot, o njem več kasneje, a oba enako čvrsta, zvesta Slca, Nar zavedna, kot trgovca sposobna, dobro jima gre. Ob zakonskem paru Odl in Gord je še Lizin stric Stepan, tudi premožen mož, z njim je vse v redu, pomaga Poz strani v igri, da zmaga. Sodobna Gene odraslih SMešev je torej, z Jurčevega vidika, čvrsta, solidna, dobra osnova za nadaljevanje Slstva.

To nadaljevanje je - z vidika moje globinske analize - ustanavljanje IdeaHarKlde s pomočjo poroke med dvema Poz ljubimcema, na osnovi njunega medsebojnega ĚrSa. Ta ĚrS je v **Omu** navzoč, ni pa enako poudarjen kot v Ogrovi **LjDa**, v **Svojih** in v večini - v bistvu - ČD. Je zraven, je Stren - neodmišljiv - moment, a ni v središču dramatikovega zanimanja in drame. V središču je lik odpadnika Joha. **Om** torej ne poudarja toliko potrebe po Ideazakonu med dvema, ampak izdeluje Rad Krito Neg mladeniča, ki preprečuje, da bi prišlo do IdeaDne. Hvalabogu je v bližini Poz mladenič, Anton, ki je v seznamu oseb naveden kot Lizin ženin. Oznaka je prehitra; ker despot - Lizin oče Gord - zanj še ne ve, je prepričanje ali celo gotovost, da je Ant(on) Lizin ženin, še račun brez krčmarja. Morda Jurč ni vedel, kako naprej in se je zato ustavil sredi 4. prizora IV. dejanja. Jurč je bil dober psiholog. Zastavil se je namreč problem: Gord je sicer odklonil smešnega bedaka Joha kot hčerkinega ženina, a da bi kar čez noč pristal na Anta? Malo verjetno.

V tretji Gene imamo torej dva tipa: Neg, tega zastopa Joh, in Poz, tega zastopajo Liza, njena sestrična Marta, stric Stepan in Ant; torej večina. Jurčeva Krita je torej pogojna, omejena, meri le na enega samega odpadnika, ki je res bedak. Ni postal bedak šele v tujini, tak je bil že doma, o tem kasneje citat. Torej ni prave nevarnosti, da bi se zgodilo, na kar Gord opozarja; boji se ničesar, tako samozadosten je. Odlu pravi o Johu: »če ti bode zapravil, kar ti je oče s težavo

pridobil in si ti s pridnostjo ohranil in pomnožil kakor jaz hvala bogu!« (Je res »bogu« z malo v rokopisu? Dvomim.)

Ker sodi to v mojo metodo - v DgZn, kot jo RR jaz -, naj dodam PvtPer podatek. Kar je spraval skupaj moj bisbisnono Josip Ličan, sodobnik Odlovega in Gordovega očeta, njegovi nasledniki niso zapravili. Premoženje Dn linije, iz katere izviram jaz, je Unič(ila) Dž, najprej Avsa, zaradi poraza v I. Svetvojni, nato prva JugoDž s propadom bank, premoženje ostalih Ličanovih dedičev pa je konfiscirala druga JugoDž - Ptjska -, ko ga je nacionalizirala. Verjetno so ga po 1990 dobili ti moji sorodniki nazaj, Ličani, Samse itn., tudi brat Primoža Kozaka Gregor, ki deduje po materi Ličanovi in Žnidaršičevi, imeli so tovarno Pekatete, Gregorjeva teta Olga tovarno čokolade Mirim. Leto 2001, iz katerega presojam-analiziram **Oma**, vrača - vsaj na tej (lastniški) ravni - stanje iz srede 70-let 19-Stola. Je pa vprašanje, kaj bo storil s premoženjem - deležem v tovarni - Gregor, nima namreč otrok. Dedoval bo Primožev sin Jacek, ki pa sledi Jurču oz. Stritu kot LZgarju, je komparativist, in ne svojim tovarnarskim prednikom. Pač pa jim sledi moja vnukinja Bogomila, ki ima izrazit čut za ekonomijo, je ustrezno vitalna in sposobna. Tridesetletna je ob redni službi končala ekonomsko fakulteto, ima dve hčerki, vpisala je magistraturo v panogi mednarodno ekonomsko sodelovanje, je že samostojna svetnica na Gospodarski zbornici Slje, torej v Stšu Kapa. Ker je tudi njen soprog enako usmerjen, je zastopnik inozemske tvrdke z NadNacKapom, se zdi, da bosta nadaljevala AgrEkzKldo, ki je - v **Omu** in v ČD prikrit - temelj SMeša.

To Meš ne bo več NKNM, a je vprašanje, če je bilo takšno v ČD. Jaz ga tako označujem, saj so dramatik tisti, ki povezujejo Trg(ovske)Meše z Izbi, Srebrina z dr. Snojem v **LjDa**, Snoj zahaja v Čito kot njen dejaven član; dr. Slavomil v CKosa **Strasti** piše v Novice, je pesnik in pisatelj ob - verjetno - pravniku. Bogomila in njen soprog Andrej Kul usmeritve ne kažeta, vendar izhajata iz KulDne; Bogomilin oče je pesnik Hanžek, Andrejev stric pesnik Tone Pavček; Andrejev bratranec pesnik Marko Pavček, Bogomilin stari stric pesnik Aleš Kermauner, oba Sm.

Se tu - v teh Sm - končuje Kulsmer moje Dne? V **Zorinu**? In se preusmerja - vsaj en njen del - v ekonomsko dejavnost, v računalništvo, moj sin Aleš, v Zn, moja hči Ajda? Moja hči Aksinja še nadaljuje Kulsmer, je pisateljica, a gre vse bolj v PSt PM-MO trivialne Lite, čeprav se da njen zadnji roman - **Dnevnik Hijacinte Novak** - brati tudi kot Krito DaZunŽa Slcev oz. celo kot pisateljčino AK.

Zgodbo sem razvil HKD, da bi pokazal, kaj vse sledi - mora slediti - iz Dn **Oma**, iz njenega Pota. Lita - tudi SD -, ki so jo pisali Slci po **Omu**, podrobno obravnava like, ki sem jih v zgornji meditaciji nakazal.

2

Ker sta oba sosed-trgovca tudi - poudarjeno - Nar zavedna Slca, se pogovarjata tudi o tem; zmešanost - tudi ničvrednost - Joha povezujeta z Narvprašanjem. Fragment se začne z Gordovim prepričanjem, »Ali kaj je treba denarja zapravljati«, Gordova varčnost, Tip znak TaMeša, ki je nemalo asketsko, tudi moja linija od Ličana naprej, »samo za naučenje tujega jezika, ki bi se ga doma nazadnje tudi naučil, a ne začel zaničevati domačega.« Jurč se sicer ne ldn z

Gordom, v določenih točkah je do njega Krit (moja domneva je, da v Gordu riše Bleia, o tem več kasneje), a ta Gordova teza je takšna, da jo zastopa sama drama, s tem verjetno tudi Jurč. Tu se začenja - zame, za Dganalizo - problem.

Res se da nemščino - francoščino itn. - naučiti tudi doma, v Slji. Res uk tujih jezikov ne bi smel pomeniti obenem Zanič domačega. A Jurč razmerja tako RR, da - predvsem, a ne le skoz Gordovo držo - pride do nasveta: odhajanje od doma v tujino je samo na sebi napačno, Neg. Verjamem, da je Jurč trpel, ko se je spominjal svojega bivanja na Dunaju, revščine, lakote; SLZ domneva, da si je - kot mnogi Slštudentje - prav na Dunaju oslabil organizem-zdravje, kar ga je kasneje (pre)hitro pokopalo. Stradanje v velemestu je bilo zvezano tudi s ponižanji, ni bil le gmotno revež iz nižjega stanu, otrok revnih Km, ampak tudi nepriznanega Nara (Slova), Nara, ki je veljal le za provincialno, nerazvito, aKul etnijo. Ponižanost je bila totalna. V Jurču je bila ost zoper tujino in velemesto še posebej PvtPer utemeljena. Pa vendar, Jurč je bil na drugi strani kot malokdo od TaSlcev-Izbov širokokotnega značaja, širokogruden, tudi zoper KC ni zastopal Radstališč. Glej **Vice**; v **Omu** je Bleia (recimo, da je tako) delno kritiziral, v **Vicah** slavil, in ne zaradi prilizovanja, ampak zaradi svoje strpne narave, ki se je zavedala, kaj pomeni Blei za Slce.

Ne glede na povedano je sporočilo **Oma** ozek Ncl. V redu je, če Jurč odklanja odpadnike; ni pa enako v redu, če razglaša - tako rekoč vso - tujino, tujino kot takšno, za zlo. Ta smer **Oma** in Jurča, bila je tudi v Levsu, v obeh **Tugih**, veže to krilo ČD na Ncl, ki ga celo Slom in **BlaNe** odklanjata. Slom je iz predNcl časa, iz dobe pred 1848; v **BlaNi** celo kaže poštene tujce-Nemce. Zanj - za TaSKC - je prva KC, ki je kot FHC nadNac. Ta vidik ostaja še v Il. Refe, v **Blejkah**; celo sam Krek tu niha, glej **Lucijo**. Zastopa pa RadSNcl semenišnik Jeglič v **Slaviji**, ki sodi v eno krilo ČD.

Joh je začel svoje potovanje v tujino v velikem slogu (Tip: Gradec leži ne le v isti Dži-Avsi, ampak je celo glavno mesto dežele, katere del je tudi spodnja Štajerska! Vanjo spada tudi Maribor, v katerem je bil Jurč urednik glavnega Sl časnika, Slovenskega naroda. Če beremo takšna konotirana Strna sporočila pozorno, kar naprej ugotavljamo RadNcl **Oma**.) Gord Odlu: »Tvoj sin je zapravil uže več nego dve tisoč, praviš.« In to v času, ko je delavec v mlinu, odsluženi vojak Pavliha, glej Vil(harj)ev **Kdor**, prejel za svoje delo celega leta nekaj desetlin Gl! Ne le, da je Odl premožen, ampak je tudi Joh zgledno zapravljiv; na ta način so velika premoženja kopnela kot pomladanski sneg.

Gord dodaja: Za ta denar, za potrošenih 2000 Gold »naučil se je nemško!« Kot bomo videli, se nemščine ni naučil, strahotno jo pači, parla-špreha, kot pravi Vil v **Deklici**, spačičščino, spakedranščino, makaronščino, nekaj, kar ni ne Slščina ne nemščina: groteskna deformacija vsega zdravega, normalnega, umnega, celovitega, lepega. V tej točki Jurč res ne napada nemščine, ampak nekoga, ki kviri tudi nemščino. Vendar je obenem Jurčeva ugotovitev: med Nemci, v Gradcu, ni bilo nikogar, ki bi Joha poučil, da naj se drži svojega rodnega - materinega - jezika, naj ne Posn(ema) Nemcev-tujcev. Nemcem je všeč, da je vse več Slcev, ki se odpovedujejo sebi-svojemu (odpadnikov) in ki vse (s)kazijo, kajti prav ti so (nehoteni) agenti Nemštva kot AgrEkzKlde, ki razkrajajo Slov od znotraj.

Ne pravim, da ni bil tak namen mnogih TaNemcev, morda večine, ki je živela na robu Nemštva in postajala s Slci EDč. Heimatdienstovci - Haider, ki je Dž reprezentant - še danes slavijo-podpirajo Vindišarje, ki so prevzeli nalogo, kakršno

ima Joh med Slici v Lji. Vendar; to je moja presoja: niso vsi DaAvsNemci kot Haider; tudi niso bili vsi Nemci sredi 70-let takšni; večina za Sice še slišala ni. Pa tudi če je kdaj večina Nara-Nace zmedena in celo zločinska, kot je bila večina Nemcev pod Hitlerjem, s stališča RLH-UHa ni dovoljeno presojati samega Nara (njegovega bistva ali biti) kot Neg pojav. **Om** teži v smer takšnega EDČ presojanja, s čimer je na liniji obeh **Tugov**. Koda **Om** dopolnjuje obe Tragi. **Slavija**, napisana pred **Omom**, ima isto RadNcl PSt.

Gord sklepa: poleg nemščine, ki se je je (je ni) Joh naučil, se je naučil tudi: »neumnosti in bedastoče«. Ker je bil neumen že prej, ga tujina ni izmodrila, narobe, vse slabo v njem je potencirala. Res ni bilo mogoče naleteti med Nemci na Čla, kot je bil poslanec Herman? Zakaj ni ČD uprizorila nobenega takšnega? Ker je bila - na tej ravni, v tej točki - Nclagitka. V **Om** pride to posebej nazorno do izraza.

Odl, ki je slabič, se izgovarja na ženo: »Jaz nisem kriv, moja žena je silila, naj ga pošljem v nemški Gradec.« Že(nske) so nemalo Neg; predvsem starejše, Barba v Vilovi Kodi **Servus Petelinček**, teta Komarjeva v Vilovi Kodi **Filozof**, kuharica Marjeta v BTomša **Ravpotu** itn. Smešne so, ker se predajajo ErS SSLom že odcvetele, medtem ko je Marjeta v **Om** še slabša: tako je zaljubljena v sina, da ne vidi njegove prave narave. Ne vidi resnice, sama sili sina v videzovalni svet imidža, mode, spakovanja, nepristnosti. Taka usmeritev ima težje konsekvence, kot se zdi na prvi pogled. Gre za presojo, v kakšnem razmerju je kdo do resnice in videza, kajti videz je laž, je neNven in nenraven (aMor), povrh vsega še aKul, pristne Kulvrednote zamenjuje z nepristnimi, s Posn in zgolj Zungestami. Jurč sporoča: Slov ni smrtno ogroženo, ker njegov Not razkroj zastopata le dva manjvredna: mladi sicer, a bedasti Joh, in ostarela, enako bedasta njegova mati. Vsi ostali, ki se po značajih med sabo sicer razlikujejo, pa so Poz; razen deloma Johovega »služabnika« Jurija, , ki ga je Gos preimenoval v Georga, pač da bi bil tudi on Nemec. A Georg je Kom lik; žanr terja, da je trapast.

Gord takoj razkrije svoj značaj: moškost, odločnost, moč, nepopustljivost, vsevednost, direktno sporočanje mnenj, kar kaže na trdno osebnost, a obenem tudi na omejeno. Gord je zgled mačizma, čeprav ne v odnosu do žensk, ne na ErS liniji, ta ga ne zanima. Ampak v odnosu do Tem ravnanja Čla z okoljem. Gord je despot, čigar delovanje sicer ne vodi v polom, a bi v Dgč razmerah lahko vodilo. Jurč pazi, da Gorda ne postavi v odnose, v katerih bi se njegov despotizem razkril kot Neg; kot tak, kot je Tip za nižjega uradnika - nemškutarja - kratkega v **Vicah**; Gord ne gre niti tako daleč kot Olgin oče upokojeni polkovnik Miroljub v IvTomša **Dveh zetih**.

Kot da je Jurč zasnoval Gorda v duhu Krite Bleia, a si nato te Krite ni upal Rad izpeljati; s tem sta ostala Gord in Jurč na pol pota. Bravec pričakuje, to pričakovanje terja dramaturški vidik **Oma**, da bo iz Gordovega despotizma kaj sledilo, moralo bi slediti, vsaj toliko kot pri Miroljubu in Srebrinu, **LjDa**; a ne sledi nič, nasprotno, v Gordu že od začetka prevladuje Poz poteza izredno zavednega Slova, pa tudi zdrava Morpresoja, saj postavlja Odlu pogoje. Res je, da sta se oba moža - že kdaj - domenila, da poročita svoja otroka, a glede na to, da se Joh obnaša tako bedasto oz. - še važneje - da postaja Narodpadnik, je Gord dolžan prelomiti celo pogodbo, ki jo ima sicer kot pošten Meštrgovec (NKNM) za St; Johova izdaja SNara je višja vrednota od Trgpogodbe kot interPer etike. Najvišji je Nar, šele nato Db in njeni siceršnji odnosi.

Gord - to je Tip za PSt **Oma** - govori tako, da mu je treba dati po eni strani prav, po drugi pa se Anln sprašuje, kaj je še konotirano v takšnih izjavah; opaža, da to konotirano ni dobro. Jurč sili bravca v dvojnostno recepcijo, a ta dvojnost ni Poz, prej je posledica dramatikove negotovosti ali dvoumnosti, razpetosti med dve drži-prepričanji, med Ncl in UH, med katerima se ne more odločiti. V tem pomenu in na tej ravni je **Om** delo SZ tipa, obenem pa izredno Tip podaja Tem dilemo TaSMeša.

Gord je do Slcev Krit(ičen), s tem je izrečena tudi AK, ker je samoumevno izhodišče drame Slov: »Naša slovenska mladina nij taka kakor magjarska. Slišal sem, da Magjar gre tudi po svetu, živi mej Nemci kakor Nemeč, ali kadar nazaj pride v domovino, nij ga sram svojega jezika, on je ves Magjar. Ali naši postopači tudi tako delajo?«

Ideamerilo je torej: biti kot Nemeč; Madžar je Poz, ker je kot Nemeč. Če-ker so Nemci Nclsti in s tem tudi Madžari, mora biti tudi Slc čim bolj Nclst: biti ves Slc. Ves kar ga je; Deutschland über alles, Slja čez vse! Nemštvo je zato Neg, ker je kot Nemštvo Slovu nasprotno, torej le po ES praksi, ne po Stri. Jurč-Gordovo sklepanje je tip za AgrčkzKldo, ki vstopa v EDč, ker se bori zoper (pre)močne-vladajoče Gose. (KasO: po Mesičevem pričevanju v Haagu zoper Miloševića je večina Hrvatov to pričevanje, ki je bilo z UH vidika odlično, odklonila, češ da je nastopal Mesić do Hrvaške kot Izd, obenem pa je dajala za zgled Miloševića, češ kako zvest je svojemu Naru, v tem ko je patološko lagal v korist Srbstva. Ne resnica, ampak zvestoba Naru je vrhovna vrednota-zapoved Neba.)

Ko gleda Anln na Zg minulega Stola in četrt, od srede 70-let, ugotovi, da je Gordova drža gotovo odlično delovala na Slce, a je bila najbrž pretirana; takšne moči, da bi Slce iz hlapčevske Posn etnije v samozavestno AgrčkzKldo RR prav ona, ni imela. Po 1990 so Madžari veliko bolj popuščali nadNackapu, mu odpirali svoje gospodarstvo, bili bistveno manj - vsaj v tem odnosu - SAKO kot Slci; podobno kot Madžari so ravnali Čehi, Hrvatje; ti kljub svoji Rad Ncl retoriki. Odloča stvarnost, ne njena interpretacija. Na Hrvaškem, kaj šele Madžarskem ipd. je mnogo več bank, časopisnih podjetij itn. v rokah tujcev kot v Slji. V Ameriko in tujino se je preselilo sorazmerno več Poljakov, Itov in Hrvatov kot Slcev. Celo več Nemečev; tudi Nemci so po 1945 najbrž bolj popuščali pred ZDA - pred ameriškim view of life - kot Slci. Torej Gordova sodba o premajhnem SNclu ni točna. Ko so bili Nemci, Madžari, Hrvatje v vzponu svojega Ncla in tedaj so bili bistveno bolj Ncl od Slcev (pod Hitlerjem, Hortyjem, Pavelićem), tedaj so ravnali, s stališča RLH-UH, kar se da Neg: kot Fz. Če je bil Gordov cilj, da naj bi postali Slci enaki kot srednjeEvr Nace PV (pred vojno), je mislil napačno. Če mu je dajal Jurč prav, se je verjetno že sproti zavedal, da gre predaleč, in je dramo spravil v predal. Če pa je napačna moja domneva, je zganjal z Gordovimi besedami čezmeren in nesprejemljiv Ncl.

Gord nadaljuje: res, niso vsi takšni kot Joh in kot hlapci, a takšni niso »ravno tisti, ki so se dobro nemški naučili, ki imajo tudi v drugih rečeh kaj znanja, tisti ohranijo ljubezen do doma, polovičarji, postopači in prevzetniki se ponemškutijo.« Prav Dadogodki v zvezi s Talibani delajo to in takšne izjave za vprašljive, vsekakor za takšne, da jih je treba pazljivo premisliti. Kaj je v tej zvezi celovit, ne polovičarski ČI? Kaj LdDoma (ljubezen do doma)? Ravno za Osamo bin Ladna in njemu sorodne grupe ugotavljajo, da ne izhajajo več iz nižjih plasti Arabcev-Muslov, kot prejšnja Gene teroristov. Da niso diletanti kot Joh, ki je bedak in neznalica. Da so študirali na Zahodu, na elitnih univerzah, diplomirali, živeli Morno in zgledno, si pridobili - vsaj na Tehravni - zgledno znanje, ne zapravljali, ampak

črpali Um Zahoda, od Zahoda jemali le to, kar so ocenili, da jim koristi, ne pa ga Zun Posn kot opice, kar počne Joh. Ravno oni kažejo Rad LdDoma v nasprotju s tistimi Musli, ki se, po njihovi oceni, ta pa je blizu Gordovi, uklanjajo tujcem, jim hlapčujejo, jim odstopajo lastno St zemljo, da ti na nji postavljajo svoja Vojoporišča, kot vladajoči režimi v Saudski Arabiji, v emiratih, v Pakistanu. Ravno ti Musli, ki sprejemajo RLH UH vrednote, nehujejo biti verski Musli, zvesti **Koranu**, se ateizirajo, pozahodijo, kar je analogon izrazu, ki ga uporablja Gord za SI odpadnike: da se »ponemškutijo«.

Debata o tem je - ne le - zame izredno važna; odloča, ali s(m)o Slci premagali svoj Ncl, ali pa popuščamo nekaterim, ki (še) radikalizirajo v smer neofza, neoNcza, po zgledu Talibanov oz. islamističnih radikalcev. Ne en argument, ki ga uporablja Top, gre v smer radikalizacije, regresa v to, kar so Nemci, Madžari ipd. bili-živeljeli PV. Top je bil MV preseljen v Nemčijo kot otrok-hlapec, očitno mu je ostal zgled Gosov v krvi, zdaj njihovo PSt prenaša - RR - v Slce. Slabše usmeritve si ne morem zamisliti. Topova Rad Krita DaSoblasti oz. njenega odnosa do Slščine, ravnanja z »našim« jezikom, vodi v smer fza.

Zanimivo, da se od tega - od fza - zadnje čase oddaljuje Janševa DSD, bližajo pa se mu nekatere Leopcije, PePKova, in nekatere, ki nočejo biti Polstrankarske, ampak se imajo za celovitostno - Tot - NarNcldomovinske. Pristen Fz niti ni želel biti Desmer, ampak zajeti vse, izraziti bistvo Nara, ki je v središču Nara, v obravnavanem primeru Slova. V tem pomenu tudi Gord oz. **Om**, kolikor daje Gordu prav - a mu nemalo daje -, ni ne le ne De usmeritev, ampak središčno-Tot vseNar ideologija kot St. Ni čudno, da Top tako ceni Mag ideologa TH. Janša je instrumentalist; če mu ne paše več, se prekrca na novo ideološko ladjo, z vsemi manipulira. Topovci pa so strastno-naivni verniki, ki fascinirajo sami sebe.

Spet en vidik ČD, ki je aktualen.

3

Ko nastopi Joh, pravkar se je vrnil iz tujine-Graza (Gradca), se obnaša tako, da Gorda pri priči odbije. Ko povpraša po svoji zaročenki - ta ga ne mara, a dogovor med očetoma še drži -, jo imenuje »Isabelle«. Joha takoj ldn kot lik, ki izhaja iz mladega Jurija Ropotca, glej **Varha**, le da ga Jurč močno stopnjuje v smešnost, važnost, abotnost, predvsem pa ga iz zgolj Posn Zahmode RR v Posn Nemštva. V **Varhu** še ni ekspliciran, tudi v BTomša **Lernih** in **Ivanki** ne; šele v začetku 60-let, v CKosa **Strasti**. Slci so potrebovali precej časa, da so Ponot, kar jim je omogočala-ponujala Reva 1848, ki je bila že v svoji PSt dvojna: razredna (Le) in Ncl (De); Wagner je v Nemčiji ubral povsem Desmer in mnogi z njim. V Slji je imel Ncl lebarvo le zato, ker so ostajali Slci na Db dnu, s tem so spajali razredno zatiranost - zaničevanost, IZ - z opredelitvijo za Nar kot za Totopcijo, za takšno, ki jo že v začetku drame zastopa-nakazuje Gord. O SNclu v 60-letih bi mogel reči, da je LeDe narave, Inf med obojim. To se pokaže MV, ko gre ena Ncl platforma v RadDe (v Fz), SPED, druga Ncl platforma v RadLe (v LeStl), v NOBD. **Vstajenje** in **Rojstvo**. V obeh gre za vstajenje in rojstvo SNara!

Gord odgovarja na Johovo pačenje imena njegove hčerke ostro, kot zmerom: »Veš kaj, Odležičev Janez, jaz sem rojen v zavodji«, za vodo, recimo v Krakovskem predmestju ali na Žabjaku, »našega mesta, moj oče tudi tam.« Zveza z Lojzetom Češnovarjem starejšim, glej Golarjev **Ples v Trnovem**, ali s Franjom Praznikom, glej Prennerjeve **Velikega moža**, oba sta ljtrgovca, oba iz zavodja. »Pod našo streho nij bilo še nikdar nobene Izabelle, da znaš.« Hči mu je Liza. Joh res RR dekletovo ime, vendar tudi Vil v **Servusu** uporablja ime Izabela, pa se nihče ne zgraža. Mar Gord kljub vsemu ne pretirava tudi z Jurčevega gledišča? Se Top zgraža nad otroci, ki jim dajejo - res povsem prifrknjene? - matere imena kot Vanessa? Ni pluralnost imen znak strpne LD? Zakaj bi bilo Elizabeta bolj Slsko ime kot Izabela, Beti bolj kot Iza? O tem odloča le Konv oz. to, koliko je v določenem trenutku Elizabet, koliko Izabel. Večina odloča; je to RLH načelo? Ne, ni. Top je res Jože; jaz sem res že naroden kot odpadnik, ker so mi starši Komsti primazali tuj(čev)sko ime Taras-Tarazius. Bomo tudi v mojem razredu na SFZU začeli deliti člane po imenih? Gantar bi znal preiti med odpadnike; kakšno ime pa je to, Kajetan, za božjo voljo?! Primerni bodo le Jožeti, poleg Topa Pogačnik, Krašovec, Franceti, Janezi, vseh je po nekaj primerkov. Norme so se držali tudi naši Predsi: ob Dafrancetu Berniku Janez Milčinski, Josip Vidmar, Fran(ce) Ramovš, France Kidrič. - Kdor zna brati **Oma**, dobi globlji vpogled v naravo Sicev. Je bil Milan (Vidmar) že po rojstvu srbofil?

Joh vse bolj leze v napačnost, a ga to ne briga; poln je sam sebe, bodočemu tastu reče kar »Schwiegerpapa«. Gorda hoče kar razgnati od jeze: »Jaz nijsem noben papa, ne s 'schwiegrom' ne brez 'schwiegra'.« Ker pravi zdaj Joh Lizi Bella, mu Gord odrne s stališča čistega zastopnika Kma: »Tega pa tudi ne trpim, da bi mojo hčer Bela imenoval. Bela se pravi kravam, ne pa hčeram poštenih ljudij.«

Res? Je bila Krleževa žena Bela res krava? Levarjeva soproga je bila - poštena Slska - Liza, Bel pa Slici nimamo na pretek. Belk da, krav; vse naše Že so belke po rasi, MV jih je bilo veliko Pol ideoloških belk ali belčic, recimo Mojca iz **Vstajenja**; Mojca je bila ponosna na to, da ni rdeč(k)a, rdeča je Kom Zver. Jurč nazorno pokaže, kako lahko provincialno zaprto okolje razglasi nekoga že vnaprej za odpadnika, ker ima nenavadno ime. Vilevstik je v povesti, objavljeni PV v Mladem rodu, pozorno sem jo prebiral, opisal otroka ruskih emigrantov, po imenu Konstantina, ki je glas »t« mehčal, izgovarjal kot c, otroci pa so se norčevali z njim, kličoč ga Konsancin. Ker sem imel analogne težave tudi jaz s prekletim imenom za psa, tako se je izrazil glede mene in mojega imena nasproti moji materi duhovnik, ki me je krstil, vem, kaj je, če postane nekdo meni nič tebi nič iz Lize Iza-bella. Morda presojam preveč iz svojega EkP izkustva in sem preobčutljiv; Gorda čutim kot Vodlja linčarjev, kot Pot(encialnega) fašista.

Joh je v nevarnosti, da Lize ne dobi za soprogo; Gord: »Če boš mojemu dekletu kravja imena dajal, potem si pa le išči druge neveste. Jaz sem mož stare domače korenine, pa ne maram teh nemških tugendov.« Kot da ime Liza ne bi bilo »nemški tugend«! Gord si že premišlja - očetu Odlu: »Tvoj sin je pregospok in prenobel postal, torej midva z mojo hčerjo nijsva vredna z vami govoriti.« Gord je Meš trgovec, a še ljudtipa, zoper gosposčino. Ni tak v Levsovem duhu? Tak ni Blei, Blei je bil kot Polik, kot Dž poslanec itn. gospod. V Gordu pa je tisti tip plebejstva, ki se je MV razvil v DeKfz plebejstvo, tipa dr. Loha, PP komisarja pri dr. Hacinu, sovražnega do vsega gosposko mestnega. Gord je Meš, a predmestnega tipa, kot že omenjena Češnovar in Praznik. Le da sta ta dva dobrodušneža, Gord pa bi znal postati divji nasilnež. A ne postane; drama se k sreči prej konča.

Gord zoperstavlja »domačo korenino« gosposkosti in »nobel« drži. Ob tem se zavzema za Mor in telesno zdravje; tudi ta smer more voditi od Nela k Fzu. V Johu že sluti Čla Dektipa, ki »bode začel še po krčmah hoditi in točajkam brade tipati, kakor mladi ljudje danes delajo, da pogubé zdravje in poštenje.« Z Davidika je takšna sodba res pretirana: da bi bilo otipavanje točajk že greh, že okužba s sifilisom? Najbrž se Gord le zadržano izraža, ne misli na tipanje Že brad, ampak prsnih bradavic in bolj spodaj ležečih predelov, tipanje z organi, primernimi za te vrste stike. Jurč dokumentira, kako se je začela Dek pri mladih Slcih, morda pri MISlcih.

Če Jurč namiguje, da so mladi ljudje MISlci, potem Gord vendar zna biti Blei in Jurč vendar ni tako na strani Gorda, kot se zdi. Je na strani Lize in Anta, ki pa sta kar se da povprečna mlada Čla, čisto po modelu ostalih ErS parov iz ČD; recimo Milivoja in Ane iz Voševe **Ženske zmage**. Ta dva sta tako neizrazita, da ju pišem kar MilAna. Tudi Slavoljub in Dragotina v **Podli** sta si podobna kot jajce jajcu, čeprav se pripravata; kot PrepDč sta le MimDč; pišem ju SlaTina. Žal nista ne žganje ne opojno vino, ampak radenska ali krahl-šabesa, to se je pilo njega dni, ko še ni bilo proklete tujčevske CIAmeriške Coce-Cole. (Bogve, kaj pije Top? Sladko limonado? Najbrž, saj sodi v **Limonado slovenico**.)

V tem pogovoru z Gordom je bil ves čas na odru tudi Odl, a česa izrazitega ni napravil skupaj, le jeznega soseda je miril, češ, vse bo dobro; Gorda je prosil za odlog: »Oh, ljubi moj sosed, ne bodi tako nagel, imej štirinajst dni potrpljenja, mej tem časom mojemu sinu preidejo muhe.« Ne vemo, če so mu prešle; preiti bi mu morale v - neohranjenem ali nenapisanem - V. dejanju. A psihološko ni verjetno, da bi se jih tako hitro znebil. Prešle bi mu, če bi se v nemškem Gradcu le našel nemškutarstva; ker pa je šel bedak že tja, nima pravih možnosti, da bi ga kdaj srečala pamet. Lizo bo le moral dobiti Ant; a koga Joh? **Om** je vendar Koda, v Kodi se nazadnje vsi, naj so še tako zagamani, poročijo, normalizirajo. Tudi napačno ocenjujoča teta Komarjeva, ki misli, da jo ljubi mladi dr. Frko, se na koncu vda Frkovemu očetu gospodu Muhi, glej Vilovega **Fi(lozo)fa**. Da bi hotela vzeti bistra Marta tepca Joha? Dvomim. Jurč je zgodbo tako zapletel, osnoval na takšnih značajih, da je ni (z)mogel psihološko verjetno razplesti.

Odl zaupa v najboljše; a kaj, že spočetka ga vidimo kot copato, tak Čl si zmerom preveč obeta - Gordu: »Saj veš, da mojega brata sin« - torej je neumnost že v familiji - »je bil tudi tako luden, prišel iz šol, a zdaj je cel mož in naroden volilec vselej. Z mojim sinom bo isto tako kmalu.« Ubogi oče, kako si želi imeti dobrega sina! »Da se le kacega dela loti, potem ne bo več pel svoj la la la!« A to je tisto: Joh ni za delo. Joh je DekMeš tudi v tem, da je lenuh, nastopač, tisto, kar imenuje BTomš v **Lernih** Potepuhovec: fičfirič, zajedavec; zdaj še šema, jutri goljuf. Ne, Odlu se želja ne bo izpolnila; Joh tudi Marte ne bo dobil. Je sploh v ČD kakšna Že, ki bi Joha prenesla-vzela? Star(ikav)a kuharica Marjeta iz **Ravpota** ali dekla Neža iz **LjDa** že; a te Joh ne bo jemal, rajši bo po Gilnah posedal in podnevi točajke v lica ščipal, ponoči pa jim v mednožje svojo nezadovoljeno slo iztiskal.

Več bomo zvedeli o Gordu, ko ga bomo poslušali v pogovoru s hčerko. Tu šele se izkaže kot despot; za Daprilike je neznosen. Liza se je pogovarjala z Antom; ta pobegne pred strašnim očetom Jernejem, oče zaloti hčer brez dela; strahota: »Aj, tamara, ali nemaš drugega dela nego pred vrati stati in zijale prodajati in po mladih fantinih gledati, ki mimo hodijo?« Ni to stališče Talibanov, ki terjajo, da si Že pokrivajo obraz, ne stopijo na cesto? Gord hčeri grozi, čeprav niti še ne ve, da

Liza ljubi Anta. Že to mu ni pogodu, da je ne najde pri šivanju in kuhi. Zanj Že ne sme imeti nobene SA: »Ne misli, da smeš vse tako po svojej glavi početi kot njegovi« - Odlovi - »otroci. Ko bi jaz takega sina imel kot Odležič, vrat mu zavijem.« Tako ravnajo Talibani; prejšnjega Predsa Afganistana so javno kastrirali in obesili na kandelaber, kot Francjud med Revo ude PIK. Otrok - kaj šele Že - ne sme ravnati po svoji glavi, izpolnjevati mora očetove Zapovedi. Ni to platforma Sloma v **BlaNi**? Te platforme Jurč ni mogel deliti. Je zanj torej Gord Neglik? Je in ni. V Gordu Jurč kritizira zavedne Slce, ki pa so preveč Kons.

Liza je razumno dekle, reagira zdravo in normalno - o Johu: »Ali, ljubi moj oče, če je tako ničvreden, zakaj ga pa hočete meni vsiliti?« Dobro ga je zabila! Oče ne more razumno odgovoriti, le po prsih se buta, sklicujoč se na svojo očetovsko avtoriteto in moč: »Nu, sedaj ti bom pa še račun dajal?« Za Gorda ljudje med sabo niso enakopravni; vsaj otroci ne s starši. To ni RLH drža. »Sedaj me boš izpraševala, zakaj to storim, zakaj pa tega ne? Jaz hočem tako imeti, to ti bodi zadosti.« Tak Gord ne more biti po Jurčevem okusu, Jurč je zastopnik RLH, s tem Čla, ki naj bi postal - postaja - SAPO. Ne pa, da bi branil samovoljnega despota, SaPska, ki se ima kot pater familias za Vsemogočnega. Jurč ga kvečjemu kritizira in skozenj vsak paternalizem, s tem FK.

Še dva razloga ima, da hoče omožiti hčer z Johom: »S tem pridemo vsaj v veljavno rodbino; taka žlahta nij, da bi jo zametal.« Odli so kot Dn socialno višji kot Gordi. Gord hoče navzgor, kot vsak Meš, vzpenjanje po Db lestvici je za Meše Strna nuja. Tako se dviguje tudi celoten SNar; ni več le Kmljud, postaja višje Meš. »Franc Odležič je pošten, ali tudi bogat mož.« To je logika Kapa, ki mora iskati dopolnilen Kap, da bo trgovina delovala še uspešneje, da bo trgovec še bolj izrazita AgrčkzPld. Oba z Odlom sta poštena, tudi za Jurča, a oba sta akterja TrgKpl tipa; če hočeta preživeti in uspeli, to pa je Not namen trgovine, morata ravnati, kot jima diktira pomensko polje, v katerem delujeta.

Gord je primer Meša, ki postaja že Brž, a je po drugi strani vsaj z eno nogo še v FD, predvsem v odnosih znotraj svoje Dn, do otrok. Temu liku pravim fBrž; SD ga precej obravnava, vse do tovarnarja Jeklenca iz Kristanovega **Gospodarja**. Tak je Kantor, **Kralj**, tak dr. Grozd, **Blagor**. Gord: »K svojej šivanki in v gospodinjstvo se spravi, to je bolje.« Nemci so rekli temu KKK, le da v **Omu** manjka K-irche, KC. Če - kadar - ČD ni AnKI, je vsaj aKat. Razen v mejnih primerih, kot sta recimo Lendovškova **Mož-beseda (Beda)** ali Gecljevo **Sovrašтво med bratoma in sprava (Smb)**; v Pnizu ČD sem obe podrobno preučil.

Gordu se zaenkrat posreči, kar se Olginemu očetu polkovniku Mirosljubu v IvTomša **Dveh zetih** ni, oz. dolgo se mu je, nazadnje pa ga je hči izdala, odločila se je za soproga in ne za očeta; torej za advokata Teodorja Vertnika. To je RLH ideologija. Da je ne bi zastopal Jurč? Gord, kakršen se kaže, ne more biti ukrojen po Jurčevem merilu. »Poslušaj me no.« Le posluš, le ukazovanje; le enosmerna komunikacija, odzgoraj navzdol; FK. »Drugi teden boš na oklici in potem se možiš, jaz sem uže mož za to, da vaju oba na vajejih imam, tebe in Odležičevega Janeza. Ideš precej notri!«

Notri, kot podi - celo zaklepa - gospod Poljanec varovanko ljuboslavo v Lendovškovem **Tičniku**; kot zaklene Srebrin hčer Marico, ponjo gre v Lj, da jo iztrga zlim silam, ljubimcu, ki ni po njegovi volji. A Jurč vnese v Gorda Not problem-dvojnost. Gord mora uvideti, da je Janez odpadnik, takega pa ne more sprejeti. Objektivno je v pasti. Ne more vztrajati na poroki med Janezom in Lizo, če vztraja Janez pri tem, da je Nemeč Johan. Jurč je poskrbel, da je zadel Gord na mejo, ki

je ni zmožen - ki se je ne da - prebiti. Če ne bo hotel, da ostane Liza stara devica, tega pa ne bo hotel, ker hoče razmnožitev Slova, bo moral - v imenu Slova - pristati na Anta, o katerem niti ne vemo, ali je dovolj premožen in sploh, koliko je vreden. Uboji Gord; zadela ga bo pravična kazen!

V 3. dejanju se Gord in Odl znova pogovarjata; na dan pride Gordova varčnost, ki je tudi - celo bistven - moment NKNMeša, njegove More. Gord uči, da je treba varčevati pri malem; ne trošiti, ampak skup spravljati; to je Mor psihološka osnova za nastanek hranilnic. V Dn mojih prednikov od Matije Ličana naprej je vladalo prav to vodilo. Jaz še živim pod njegovim vplivom; moji otroci pa le še deloma, nekateri da, nekateri ne.

Gord: »V dobrih hišah sami ne vedo, koliko izmečejo le za drobnjavo.« Odl ni tako strog: »Ali človek mora vendar tudi kaj uživati; čemu mu je denar, če si neče včasih z njim postreči in kakovo dobroto« - ugodnost - »storiti?« DaZahMeš je obojno; deluje performančno, v tem pomenu varčuje, skuša doseči s čim manj stroškov čim večje učinke, obenem pa propagira čim večjo potrošnjo, z njim Už, da bi Čl čim raje trošil, ker brez potrošnje Kpl industrija in storitve ne morejo delovati, se širiti. Ta dvojnost je Not in Strna. Je v nji kot protislovju kal AD Kpla ali pa je - že spet - njegov motor? DaSlci veliko delajo, a je vprašanje, če so dovolj učinkoviti. (KasO: Če presojam svoje zadnje homatije z ravnateljem SGM, niso. Birokrati in amaterji.) Asketski niso. Učinkoviti so v primerjavi z balkanci, s SrboHrvati, z Musli. V EU to ne bo zadoščalo. PePKo sicer ni Hed, manjka mu sposobnost za Karnslo, je SZ tip. Sice zapira pred Hrovati in Zahodom, rad bi bil Gord, a ni. Je le retor. (KasO: PePKa bom najbrž izpustil iz čeljusti, dovolj sem ga stresal.)

Gord je Rad zoper Už; po svoje ima prav. Kot primer popuščanja Hedu navaja Joha. Gord celo predpostavlja, da je Čl po Nvi asketski, zanj zdrav; da ga le napačna - NemHed Kula - kvari: »Vaš sin in drugi domači norci so se od početka, svojej naturi kljubovaje« (!), »silili samo zategadelj, ker je nobel, ker je tuje bilo« - tuje=nobel, domače=preprosto -, »in potlej so si iz navade domišljali, da je dobro.« Zmota je v napačni izbiri vrednot, ne v zli Nvi; kot da zle Nve ni, vsaj pri Slkih ne.

Začenja se nova debata, važna: kaj je Nvno, pristno, izvorno, bit? Gord vztraja pri že rečenem: »Moda sem ali moda tam, vendar je tist človek norec, ki se drugače nosi kakor drugi domači ljudje v deželi.« To seveda ni pristnost-izvirnost, ampak Konv, skladnost s povprečnostjo, z normami okolja, ki se, kot vemo, spreminjajo, tega pa Gord ne prizna. Gord skuša vse rešiti s silo, s PN. Grozi Johovemu slugi Georgu: »če ne poveš precej, kdo ga je spridel, da take neumnosti počenja«, spridel, tj. odvrnil od Nvnega stanja, »ne prideš zdrav z mesta, kjer stojiš.« Odlu: »Posodi mi palico, sosedi! Če te tvoj gospodar«, se obrne na Georga, »vpraša, kdo te je tepel, le tudi reci: 'Gordin fecit.'«

4

Če vzamemo Gordovo vnanje za domače korenine kot Poz, in ne moremo ga ne vzeti tako, se skaže, da sestavljata Slov dve IdeaHarklidi: ne le prihodnja, ki sem jo poudarjal dozdej kot projekt Noštva, ampak enako pretekla, kot čas in

prostor, iz katerih Slov izhaja. V **LjDa, Meji, Dveh zetih, Podli, Penah** itn. preteklost ni važna, ni poudarjena, le prihodnost, le to, da se bosta dva skoz njun ErS našla. V tistih ČD, kjer je posebej podčrtana Poz preteklost, je to znamenje, da so bližje KMg. **Detelja, Župan** in **Deklica**, ki so ČD na Km motiv, ne poudarjajo tega, da izhajajo iz IdeaKm, ki da je bilo prej, preden so začeli Slci zapadati Raz SSLom in neumnostim, Dolinar nemštvu, Klanec praznoverju, Tinico pa sta začela oblegati KiKo zapeljivca.

Dgč v **Omu**. **Om** bolj kot druge ČD, razen **Bede**, artikulira potrebo po biti zvest svojemu izvoru, ki je Slov kot jezik in kraj; zemlja in jezik tvorita skupaj Dom(ovino). **Om** obnavlja Strno Tip model starih mitov o Zlati dobi, ki postopoma propada do Daničvredne, a ima možnost - vero -, da staro vrne in naredi še idealnejšo. To je Stra Krša: od raja v vrtu Eden skoz padec izvirnega greha, ki je v primeru **Oma** odrekanje viru-biti (Slovu), v obnovo Slova na višji ravni. Izvir je na Km, cilj je Meš, ki čuti kot Km, a je obenem tudi Kul izobraženo, kot je dr. Dragič v **Vicah**, advokatje v ČD. V **Omu** jih sicer ni, a si jih more in mora bravec misliti zraven.

Kom posnema Krš: vrt Eden je praKom, cilj je novi Kom, ki bo povzel vse Poz, kar se je zgodilo v vmesnem času. Ncl je delan po modelu Krša in Koma; Ncl je obnova PS-Kola znotraj RLHa platforme-paradigme, ki je obetala, da vzpostavi SAPO, a tega ni zmogla in je regredirala k Člu kot udu Klde. LD-PM se je - na osnovi AK, ki je nastala kot Krita Fza - odrekla Klde tega tipa, a pada v novo: v MasTrgKpl, ki sicer ohranja Pske, a kot OPSke. Krš, Kom in Ncl (Fz) dajejo (obetajo dati) Člu varnost, v tem ko (če) se Čl odreče svoji SAPO naravi-projektu, LD-PM pa ne da niti (te) varnosti. Vse zida na Člov pohlepu, na poželenju po napolnjevanju praznine. Da se reči, da je Joh iz **Oma** vnaprej napisan lik LD-PM, Čl mode-trendov, imidža, nastopaštva, usmerjen popolnoma zgolj navzven v Dab (družabnost). V sebi povsem PzM, ki pa ga ne jemlje K-milost, kot preizkušnjo na poti skoz brezno ničča in s tem kot (po)IsUnBDra, ampak kot Neg stanje, ki mu je treba uiti z Dab Psaktivizmom videzovanja.

V tem pogledu je Jurč bistveno globlji avtor od - v Pnizu **ČD** - dozda obravnavanih in upoštevanih. Ravno zamisel, da naredi za osrednjo figuro drame, po nji ima drama naslov, mladega Slca, ki je Neg, mu omogoči, da vidi dlje in/ali globlje. Ant(on) je le Posn dr. Slavomila, dr. Mirka ipd., medtem ko Joh daleč presega (celo kasneje napisane) like Plövela, dr. Potokarja, **Ministrovo pismo** ipd. Le Voš v **Penah**, ki so napisane poldrugo desetletje po **Omu**, izdelala Neg lik mlajšega Čla, Prof Nemina, ki je zanimiv. A Nemin ni Slc, njegova usoda je usoda tujega Nara, Nemcev ali celo Judov, medtem ko je usoda Joha Tip za Slce. Če bi Joh znotraj Slova prodril, bi SNKNM - skoz ČD - ne zmoglo realizirati velikega projekta Čloštva kot IdeaHarklde.

Dobro Stol kasneje ugotavljamo, da je lik Joha skoraj povsem zmagal; v DaSl Hedlumlibu Žižkovega tipa. Res je, da ni tako neumen kot Joh, je mnogo bolj HKD, ob Johih so Slci tudi uspešni trgovci a la Odl-Gord, seveda brez Gordove Pskalvinistične askeze, so tudi novole romantiki Močnikovega tipa, ultraDe Kani Stresovega tipa, a ne Stres ne Močnik ne Rupel kot predstavnik Dž funkcionalizma (TH je skušal narediti sintezo med vsemi, vse povezati, a je padel skoz) ne morejo prikriti in/ali spremeniti, da je osrednji model DaSlje Joh.

Dvig gmotnega standarda, strpnja Sv v LD, oboje izgublja pomen, če je Čl, ki uživa oboje, Joh. Zoper takšnega Joha kot središčni lik DaSvetKpla se vzdiguje SM

obnova PS pri islamistih. V sebi ne nosi nič, česar ne bi želela doseči Siska domača DSD: DSKC. Zdaj, ko se talibanizmu - Fzu - odreka celo Janševa SDS, ostaja kot zastopnik talibanstva le še Bükova grupa, utemeljena na SŽ, na fantazmah o smislu, ki ga proizvaja S(mrt) v Rogu padlih, PVD Pod Krenom. To je platforma St Justina in Matije Ogrina, Rodeurja in tistih, ki obnavljajo Il. Refe (KMg), Bilčevo **Tarbulo**.

V obdobju med 1860 in 1890 - v obdobju ČD - so Slci kot sposobni ustvarjanci napisali vse. Tako rekoč tudi vedeli vse. Jurč kot pameten Čl in močna osebnost **Oma** ni mogel dovršiti, ker je vedel, kam ga nese drža regresa k domačim koreninam: v talibanizacijo. Gord brez SŽ - brez Tarbule - obvisi v zraku, ni Fasc, le zoprni despot. To pa je za uspeh neke DbMil akcije premalo.

Gordova (s tem tudi **Omova**) teza - druge ni, druga (četverka: Marta, Ant, Liza, Stepan) je le obnova znane Konv ČD PSt o razumnosti, poštenosti, Nvnosti in zvitosti pravih - je: da se je potrebno vrniti k pristni Sl preteklosti, če nočemo preiti v Dv in tam izviseti, kot bo Joh. Gord se ne zaveda (Jurč pa skoraj gotovo da, zato drame ne more končati, ker predvideva konflikt Gord:Ant, upor mladih kot predstavnikov poti v SAPO, zoper stare kot despote, konflikt se udejanji v CanD, v **Blagru** in **Kralju**, z vrhom v NOBD, hči Tanja kot predstavnica LR zoper očeta Senatorja kot predstavnika KplBrž, Miheličeve **Ogenj in pepel**), da vodi njegov despotizem v EDč (posledično v DžV, v Bm), ne pa v zmago Abs en(otn)e Sl Ideabiti. Ker se tega ne zaveda, vztraja pri devizi: Bodi, kar si! Kdor ni, kar j e , postane smešen fičfirič kot Joh, nosivec imidža in praznega teatra.

EDč je tudi model za razmerje med Slci in Nemci, ki se obeta, glej oba **Tuga**, SV med Franki in polabskimi Slavi. Jurč verjame: Slce lahko reši le vrnitev v pristno bit, obenem pa temu ne verjame. Pristna bit je že Levsov **Martin Krpan**, a Jurč ve, kaj je postal **Krpan** v Dasvetu: Krjavelj, kvečjemu Martinek Spak, glej **Desetega brata**. Jurč je razcepljen med Krpana in Krjavlja, Gov(ekar) cinično posmehljivo - že v duhu RMg - manipulira z obema likoma, oba stlači v isto farso-burlesko, v **Šarivari**, kjer se najbolj pristna domača bit - Mld -, tj. Bled z otokom, glej drame od **PKrsta** prek Pes(ja)kove **Gorenjskega slavčka** do Debevčevih **Junaških Blejk**, RR (degradira, deformira) v PM-Dv turizem, v imidž, ki se prodaja kot plakat na mednarodni oz. nadNac PM-Kap sceni. Gov doseže s to igro DaSD in DaSljo: Jesihovo **Afriko**.

Jurča Not nasprotje, ki ga opisujem, zlomi. Na zunaj - telesno - je Jurč res umrl zaradi prehlada, pljučnice, oslabelosti šibkega telesa, ob tem pa se da reči, da je umrl tudi zato, ker se mu do konca ni posrečilo rešiti problema, pred katerim se je znašel že z **Desetim bratom (Desbratom)** in pred katerega ga je z vso odločnostjo postavil Levs z interno Krito romana **Cvet in sad**. Levs je od njega terjal, da se odloči v dilemi ali **Krpan (Sosedov sin)** ali **Šarivari** (Joh s samoposmehom, ki je manipulativna AD); ali SSL (fantazma) o pretekli pristnildi-biti ali pot sicer v odprtost modernega Čla, ki pa se znajde, kot **Zorin**, v MeP, pred nerazrešljivimi problemi in se nazadnje skoz OIS AD(estruira); v Ganglovih dramah, glej **Sfingo**. Moment tega je močen tudi v CanD, v Maksu, **Kralj**, Petru, **Poh(ujšanje)**, Jermanu, **Hlapci**, Poljancu, **Vida**; tudi v **Kačurju**.

Na koncu Ža skuša najti Jurč utemeljitev Slova in Čla v CiMe IdeaHarparu, to je v Kršldi, kot danes KosSr, glej roman **Slovenski svetec in učitelj**; roman brez zanosa, iskre, navdiha, pisan le z disciplino in voljo, ideološko, pust roman. Po zlomu sredi pisanja **Cveta**, ki ne da **sadu**, Jurč izgubi poteze, ki so njegovo Lito odlikovale od

Kozjaka, Domna, Hčere mestnega sodnika, kljub njihovemu in te Lite romanticizmu. Jurč je prvi z živahno domišljijo, z zagonom ustvarjalnosti obujal starožitja, Slov zidal kot pesem. To je šlo; dokler je bil mlad, na začetku, je bil pristen, njegova naivnost je bila očarljiva, verjetna, opravičljiva. Jurč je s temi povestmi nadomeščal neobstoječi Sl ljud mit, kakršnega so imeli Srbi v Nar pesmih recimo Kosovskega cikla. Ko pa je - v **Desbratu** - začel opisovati dejanske probleme sebe kot Izba, Slova kot razvijajoče se Db, ki ne more več o(b)stajati v lepi sanjski Ideapreteklosti (v nji so lepi, ker so Lita, celo Neg liki, stric Peter v **Kozjaku**, gospod Sova v **Domnu**), je moral prehajati vse bolj v Reallito (realizem), **Med dvema stoloma, Gospod Zober**, ta pa terjaja Dgč pristop k snovi kot RomLita a la **Kozjak**. **Om** ni le prek noči nastal nepomemben fragment, ampak dokaz, kakšne težave je imel Jurč z oblikovanjem-najdenjem resnice. To niso le težave z žanrom - dramatikom -, ki je menda ne obvlada, nima dovolj daru zanj. To so predvsem težave z nesposobnostjo odločiti se med preteklo pristnoldo na eni in ARF analizo sodobnosti (nastajajoče LD), ki vodi v Dv.

Jurč je sam čutil, da ne zadošča humor-smešenje Joha, kot sledi iz opisa konjskega hlapca Petra, ki služi pri Odlu; Peter obnavlja like, kot je hlapec Pavle iz **LjDa**. »He, gospodar, kod hodite? Vaš sin Janez je domov prišel«, Peter mu pravi Janez, Peter ga imenuje, kakršen je bil: pristen, a se zdaj čudi, ker ga sreča Dgčnega, izrojenega, tujega, »hoj, hoj, tak gospod« (!) »je in tako govori, da ga živ krst ne razumeje.« Nastopi diskomunikacija. Kot da je edina ne le prava, ampak mogoča komunikacija le pristni Sl Kld jezik, vsak metajezik pa makaronščina. Petrova je res, pa je zato tudi moja kratitščina v **ASD**, za kar jo ima Gord-Top? Če ni Tem razumevanja med člani neke grupe, začne Db grupa razpadati, implodira, razjezik ima posledice tudi v razDb praksi, vse gre raznarazen, vrne se kaos, ta pa je najbolj Neg znak za ldČla; prva zapoved ldBa je umik pred kaosom v konstrukcijo AKPLEL.

Zdi se, kot da se je Odlov Janez znašel pred sodobnimi problemi TaAvsSILDbe, a jih zaradi šibkosti uma in osebnosti ni zmozel reševati z ARF, kot sta jih skušala začeti Vesel in Retelj v **Cvetju**, dejansko pa šele liki v CanD, dr. Mlakar v **Dušah** itn. Ker Jurč ni zmozel tega reševanja, niti ustreznega artikuliranja problematike, se je reševal ali z regresom v PS-Gent konstrukt pretekla IdeaHarkIde, **JTugo**, ali v EDč na način lReve, ki oznanja Poz ideje nastopajočega NKNMeša v 15-Stolu, **Veronika**, v kateri obnovi **Hčer sodnika**.

Petru je vdor-moč diskomunikacije jasna, opisuje jo s sočnim primitivnim (primernim?) Km ljud jezikom, v prisposodobah: »Kakor je bil Pavliha v 14 dneh pozabil govoriti tako kakor njegova mati in ni mogel izpraševati jo, kje je tista cajna orehov, ki jo je za tramom pustil, tako vaš Janez. In lakaja ima kakor baron«, želja po dvigu v Pl, »tistega dolzega Jurija, ki je pri vojacih bil in nemški zna.« Seveda ne zna. »Samo hinder-hander govorita, da bi človek od smeha počil, ko bi utegnil, pa imam pri konjih preveč dela.« Delavnost je Poz vrednota za NKNM, enako za Gorda; pri Petru je spuščena na delo v hlevu. Ni s tem pokazano, da je Jurč do Petra in do ideologije takšne Rad delavnosti v Krit-lr distanci?

Peter ne zna nemško: njemu ni smešna Joh-Georgova spačičina, ne zna je presoditi; njemu je smešno, da govorita JohGeg po nemško, prepričan je, da je njun govor nemščina. Nemeč je Čl, ki je nem oz. ki ne zna govoriti; brblja, je barbaros, kaot, kajti edini smiselni, jasni, povedni, sporočilni, lepi, razumni, zdravi

itn. govor-jezik je Slščina. Jurč Petra sicer smeši, kot Krjavlja in Martinka in pivce v Gilni pri Obrščaku. Pa vendar: tudi Gord je enakega mnenja kot Peter.

In katero Dgč mnenje zastopa dramatik? Ni razvidno. Prisiljen je bazirati na Petru. Tega Jurč noče, nasledek SZ je opustitev pisanja Lite. Ne le ne dokončati **Oma**, ampak po **Cvetu** za dolga leta tudi ne povesti in romanov, razen izjem, ki pa so bliže Žuru, **Ivan Erazem Tattenbach** ipd. So že na poti v tisto, čemur rečemo danes Triv(ialna) Lita, kakršno piše - a ne več z enakim uspehom kot prej - Janč(ar). Janč je zapadel v podobno stisko kot njega dni Jurč (torej gre za MimDč-par Jurč-Janč, hinder-hander), le da je med obema bistvena razlika: Jurč se je res žrtvoval za SNar-Kldo, se vpregel v Žur, ki je bil tedaj v Slovu bistveno potreben - časnik Slovenski narod -, Jurč je res bil, kot ga opisuje Vošnjak, plemenita figura, strpen lik, izvrsten Polik, medtem ko je Janč primer pohlepneža, ki ga zanima le on sam in njegov Pvt uspeh. Janč je že blizu PAVPide, kot njegov DSD kolega Šel(igo). Jurč se je zavrl zaradi nerešljivega problema, Janč zaradi prešibke osebnosti, zaradi premajhne odprtosti do Dti. Janč je Jurčeva karikatura, kot je Šel Canova. Janč postaja vse bližji Miroslavu Malovrhu in njegovi rumeni Liti. **Zvenenje v glavi** je sorodno **Zaljubljenemu kapucinu**.

Peter opiše Johovo zunanost: »Ali poznate na kvarti tref-fanta? Natanko podoben mu je.« Gord je podan kot ugledna grča, njegov despotizem je le zoprna barva na pravi osnovi, Joh kot DvČl pa je šema-pajac skozinskoz. »Nekaj ima do črez hrbta kakor kakov žakelj, brez škrijcev, tako da nij ne suknja ne kamižola.« Joh je oblečen po Tamodi. Danes SI NacTeVe propagira modo, širi oddaje o trendih. Moda, seveda najnovejša, je ena od osrednjih vrednot LD-PM. Bi hotela JurčPet, da bi bil mladenič Joh oblečen kot boter Frluga v **Deklici**, v bregeše, s parazolom? Upirajo se mi PM trendi, a enako Folkzagamanost, kakršno - nemalo posmehljivo - obnavlja in propagira izmodreni Gov v **Naših gruntarjih**, v liku starega Janeza Mraka, Km korenine, še enega kranjskega Janeza, ki naj bi bil Poz **Matajev** Matija. Majcen je imel prav, ko je svoji drami dal naslov: **Cesar Janez**. Cikal je na Janeza - Ivana - Hribarja. Lahko bi tudi na Janeza Bleia.

»Slamnik ima tak kakor kakova reta, v rokah pa podolgast klinček, z zlatom na konci okovan, tako da nij še za psička udarit, nikar pa da bi se človek pri hoji oprl nanj kakor na palico.« Tak je hodil naokrog po l. Svetvojni moj stric Boris, kasnejši sodnik; sodil je med lj jeunesse dorée, skušal zapraviti, kar je prednikom še ostalo premoženja. Mojemu očetu se je upiral, moj oče je bil asket, odločil se je za Revo. Prav za prav: bil je Taliban. Iz njega je rasla LR z vrhom v PVD. S tem PVD sicer sam kot ES lik ni imel zveze, a Holo je druga plat konstruiranja IdeaHarKlde Noštva, zato so dolžni prevzeti odgovornost zanj vsi Revarji, kot za Fz vsi Nclsti, za Kfz vsi Kani.

Kdo ostaja čistih rok, NeČi? Le šeme, kot je Joh in je bil moj stric. LD-PM je kot Dv zavestna RR Čla iz realnega, ki je EDč, v blodnega, ki je DvAv. Groteskizacija je Strno nujna. Le Joh ne ubija; le pajac ne likvidira, ker ga ni, ker j e na način n i (č a) . Ker se je odrekel pristnildi izvira-preteklosti in postal ništrc. Dokler ostaja Čl v ldbu - na THM krogu -, lahko izbira le med blodnjo regresa v Avld, sopotomom v EDč in blodnjo v DvPM. To je Tem Čl dilema.

Kako naj Jurč reši ta problem, če ne pritegne pri tem (po)lsUnBDra? Za Dg se ni odločil, zato je ostal v SZ, kot Kers in njegova Gene; Tavč pa se je kot Rom(antik) vračal k idealizaciji - nemogoče, minule - ljezni kot ErS spomina. Dt je zaznal šele Can, v liku dr. Mlakarja, **Duše**. Ni naključje, da so te duše **romantične**. Brez idealizacije ne gre, a idealizacija sama ne zadošča, kot ne zadošča ČD. Brez

Dti je idealizacija le kristalizacija in spet fantazma. Problem Čl eksistence je težji, kot se zdi Gordu in hlapcu Petru.

Jurč se zaveda, da ne zadošča, če se zadovoljuje s smešenjem ubogega Janeza-Joha(na). Pet ga tako opiše - na vprašanje Oda: »Kaj pa dela moj sin?« hlapec odgovori: »Pol ure uže stoji pred ogledalom in čez sredo čela mej lase pot dela, ne vem, za koga.« Duhovito, nesramno, točno, a ...

5

Čas je, da pustim nastopiti tudi Johu, glavni - naslovni - figuri **Oma**. Njegove prve besede - pozdrav domačim - so: »Ei, sieh, mein Papa und mein Schwiegerpapa. Wie gehts? Grüss dich! Ste zdravi? Verflucht je dolgčas pri vas. To je malheur. Kako pa moja Isabelle?«

Očitno se je v nemškem Gradcu Joh gibal v Lumkrogih, na dnu Dbe, kolne kot jesihar, tudi kasneje. Jurč dopušča tolmačenje, kot da je Nemštvo preklinjavstvo, Bar, aKul. Naslednja takoj razpoznavna Johova poteza je tarnanje zaradi dolgega časa v malem mestu, kot je Lj. To je poteza LumHeda. Za obe bi težko rekli, da sta Tip za Tanemštvo, za pisanje Fontaneja, Roseggerja, Kellerja.

Ko se Joh odloča, da bo klical Lizo Bella, svoje ravnanje utemeljuje: »Bella je najbolj nobel. Zadnje je tudi najlepše, Liza je pa zu gemein.« Joh vzpostavlja estetsko vrednotenje: med lepim, ki je visoko, in grdím, ki je običajno, nizko, gmajn. Ta gmajn folk pomeni običajno, splošno, preprosto ljud, ki ne dosega norm visoke Kule. Prav to ljud zastopa najizraziteje Gord, Gord se zdi tudi kot Levs; morda je v njem slikal - tudi špikal? - Jurč svojega PriSo Levsa? Nemci so dosegli zelo visoko Kulo za časa Rom(antik)e, nivo so obdržali. Sredi 70-let pišejo glasbo Brahms, Wagner še živi, ne velja edini Johann Strauss, ki ga navaja Joh. Nemštvo v Johovi predstavi(tvi) je enostransko, je Lumnemštvo.

Johova estetika so operete in plesi, ki so zajeli predvsem srednje sloje, ti se v NemAvsi vse bolj predajajo Hedu, a ne na ravni zgolj Ulice - Joh: »Ei, zum Teufel ... Tanzt sie« - Liza - »was? To je najnovejši Walzer von Strauss, dem berühmtem Wiener Strauss, ki je na Dunaji Tanzmeister.« Tega je spoznal, Brucknerjeve glasbe ne. Ideaprojekt ČD-SMeša torej ne upošteva Straussa; mar le Sl skladatelje, tedaj Benjamina Ipavca, avtorja **Tičnika**, in neSlca - ponašenca - Foersterja, avtorja **Slavčka**? **Tičnik** je kar precej Offenbachovim in Straussovim operetam podoben, **Sčk** pa tistim, ki so tudi pri NemAvsijah bolj narodotvorne in domačo Zemljo propagirajoče narave. Se res da reči, da so **Ivanka**, **Tičnik**, **Sčk**, **Teharski plemiči** (**Piči**) pristna Kula, ker so Slske operete, oper Slci tedaj še ne premoremo, **Mojstri pevci nurnberški** in **Fidelio** pa Neg primeri aKule? Nepristranski pogled ne bi smel primerjati Sl pristnelde z Nemponarejeno poulično muziko, čeprav gre dodati, da velja danes prav Strauss za enega najbolj ne le uspešnih, ampak tudi glasbeno estetsko vrednih skladateljev. A kaj, danes smo v LD-PM, ki temelji na **Netopirju**.

Joh veže svoj LumHed na podiranje Slova od znotraj: »ker je razloček med slovenskim in kranjskim«. Isto trdi Kratki v **Vicah**: da je Kranjec, ne Slc! In spet Joha prav tedaj, ko očitno spodbija Jurčeve nazore, najbolj napade-okrca Gord, s čimer je spet dokazano, da ima Gord - vsaj v marsičem - prav: »Res? Kakšen neki

razložek? Menda tak kakor mej teboj in mej pametnim človekom.« Gord ne dela v rokavicah; smemo reči, da ni surov, da je le neposreden, čvrst, neustrašen mož jeklen, borec?

Joh se brani na način, ki ima pomenljivo ozadje-razlog: »No, ich will nichts behaupten, jaz sem slovensko in kranjsko uže pozabil, fast total vergessen, prav težko govorim, auf Ehre, ich hab' alles vergessen.« Pozabljenje je ravno tista Neg poteza, zoper katero se borita ne le ČD in SD, ampak vsa SKula, SIZ, Pola itn. Celotno SI prerodno gibanje od Deva in **Belina** pa Zoisovega kroga z **MicMatom** naprej je en sam trud Slce (Kranjce, Štajerce, Korošce ...) prepričati, da naj ne pozabijo na to, kar s o , na svojo bit v domačih koreninah, na svojo pristnokldo. Šele na odpravljanju pozabljenja svojega izvira morajo zidati nadaljnjo in višjo obliko SDbe. Oba **Tuga** sta v službi te zamisli, enako že pred njima fRemčev **Samo**, na svoj - SZ - način tudi **Ivanka**, ki dela srednjeveško PI na Kranjskem za Slsko, glej imena teh plemičev, Kalški vitez Miroslav (!) itn. **Tuga** (VelTra) kažeta, kaj smo Slci bili v Zgi - Gosi na svojem, lastna PS -, **Sosedov sin** (tudi dramatiziran) utemeljuje Slce na DaKm, **Om** na DaMešu kot ustreznem, na četverki Liza-Ant-Marta-Stepan, enako na paru Gord-Odl in na konjskem hlapcu Petru. Le Joh (in njegova mati) izpada-odpada.

Krita pozabljenja, ki jo izvaja Jurč, je skladna z DgZn: da se ne sme nič Prikr(iti), Zamol, zatreti, Unič-likvidirati. Zamol je prva oblika likvidiranja. Joh Zamol, a na poseben način: tako, da se mu vse zmede, ne zna več Slsko, nemščine pa se sploh ni naučil, ni odkril, kaj je prava NemKula. Ko forsira kranjsko in odriva Slsko, Joh - z Jurč stališča - Zamol izvirnold, ki je Slov.

S stališča DgAnlna je izvorno Slov konstrukt, ki ga izdeluje NKNM (tudi SD) in ki je v službi dokazovanja, da Slov ni le projekt prihodnosti, ampak da temelji na faktni preteklosti. Če že prihodnost visi v zraku in je predvsem stvar vere-želje in seveda dejavne prakse uresničevanja zamisli, je za SMeš važno, da obstaja tudi nekaj, kar ni le stvar vere, ampak je (naj bi bilo) objektivno dejstvo in celo izvirnald kot pristnald. Top ipd. pristaši GentNcla še danes verjamejo v takšno izvirnald, kot jo konstruirajo Slzbi od Lina in njegovega **Poskusa zgodovine Kranjske** itn., v katerem pa pomeni Kranjska ravno Slav deželo, in od Prešernovega **Sonetnega venca** in **Uvoda v Krst pri Savici**. Omenjeno konstruiranje je RR. Izvirnald je s stališča DgZni zmerom - Strno - predpostavka Ideabiti, je IdeaHarld, katere druga plat oz. temna resnica (Epimetej pod Prometejem, z Epimetejem pa njegova žena Pandora, lastnica skrinjice, v kateri je kaos sveta) je AgrEkzld kot načelo in praksa Ža. NDM; tudi v zvezi s **Tugom**, z AgrEkzldo starih Slavov in praSlcev. (Ne beri: prasl-cev kot izvedenka iz prabesede-prazgleda »prase«, ampak pra-Slcev, praSlovencev, praSlovenov! Tudi besede Slc ne beri kot: Src-Serc, tj. Čl, ki ga serje, kvečjemu kot Čl, ki je Srce! Šele kratice pokažejo dvoumnost Poz in Neg; ČB kot Inf.)

S stališča DgZni se avtokonstrukt izviralde (Gordov in Jurčev, Levsov in **Tugov**) nato razceplja skoz RazcDč v EDč, prehaja v vojne, v Bm; nakar v Dv, ki je PM; nazadnje se vrne v Avld. To je »zakon« Ža in IdBa. Vse točke na THM krogu so konstrukti, le da jih Čl vsakega Dgč razume, kot PzM napolnjuje, vanj investira. Izvirnoldo jemlje kot samoumevno stvar po sebi, z EDč skuša premagati Sže, ki mu preprečujejo skladnost z izvorno-pristno (K)ldo. V Dv se rešuje, ko se skuša ogniti posledicam Rad vojn: Si, a zagazi v nič, ki je bistvo Sim-PM sveta. Izvirnald v domačih koreninah in domačem pristnem jeziku ni nič manj konstrukt kot metajeziki,

množeči se v Dv, a navzoči že v PS, kjer so ezoterični, jeziki šamanov. PS je tako razumno čista, enostavno monolitna le s stališča NKNMeša, ki skuša vse - s tem tudi PS - deMag, ob tem pa neusmiljeno samo Mag(izira), z Nclom; PS razume (RR) kot Monldo. Levi-Strauss in sodobna etnologija odkrivata, da so PS prav tako - celo skrajno - HKD narave. Predstava En(otn)e Korenine-Izvira-Korena (Koren je Neg lik v DetD, v **Dveh skopuhih**, Det je bistro slutil) je ideološki konstrukt, MonKldo iz Sl etnije, zbira mnogih dialektov brez enot(nost)ne zavesti v sebi, dela šele poenotujoče SMeš, ki piše ČD-SD in uveljavlja normirani Nacjezik in enotnega Nacduha, ta pa je v Krit distanci tako do etnijskih posebnosti kot do UHe. Ncl.

Raz grupe se odločajo, na kaj se bodo sklicevale; KC na FP, glej **BlaNo** (**Blejke**), NKNM na rodovne Gent korenine, glej **Tuga** (**Sčka**), ki sta glede na KC (KatKrš) nova vera-religija. Umet postaja prav v tem času tako močna, ker nadomešča kot Psreligija KršCerkev. Ko tega v LD-PM ni več treba, tu postane tudi Cerkev Trg-Kap, izgubi tudi Umet svojo St karizmatično moč; dejansko Ps(evdo)St. Tega Dalzbi kot UmetKulniki ne prenesejo, kajti z izgubo položaja Ncl-RLH klerikov (izraz je paradoksen) izgubljajo tudi ugled, vlogo v Dbi. DaSlov se ne utemeljuje več na njih kot na dedičih Zoisa, Lina, Preša, Levs, Jurča, Cana; morajo se dokazovati na trgu ali pa jih mora držati pokonci Dž-SND, ker jih potrebuje kot PsMag trgovsko znamko, kot znamenje prepoznavnosti, ki mu pravijo Izbi Sild. Vse to je razkri(nka)l že pred štirimi desetletji Marjan Kramberger, prvi veliki ideolog LD-PM-Dv; Tip, da ga je DaSlja povsem pozabila, ga Zamol. Slaví THa, ki je ideolog SISSti, da lahko pod to masko čim bolj sproščeno deluje kot (mini)AgrčKzKld.

S tem da potegne Joh tudi svojo mater na svojo raven, jo (o)smeši, kar deluje - naj bi delovalo - kot Stsk. Podano je Neg ravnanje; Poz ravnanje je nasprotje tega, s tem tisto, ki ga zagovarja despot Gord kot pokorščino otrok do staršev, stališče **BlaNe**. Jurča je Rad Krita Joha in Dv-PM Zun forme pripeljala do zagovora Gorda in njegovega Kons, s FK skladnega stališča. Ker na to ni mogel pristati ali le deloma, se je zablokiral. Enako kot Levs in Strit. Vsa ta velika trojka, tako zaslužna za prodor RLH idej v SIZ, se je sredi svojega zagona (za)ustavila; Strit se je začel skoz SeH - filantropizem - vračati h Kršu, h Kons Tradi, od srede 70-let naprej, z vrhom v **Logarjevih**; glej mojo analizo **Zorka**. Levs od **Krpana** naprej ni mogel več pisati proze, od **Junteza** ne dram, razen **Tuga**, ki ga je zmoget le zato, ker ga je napisal pod Jurčevim imenom.

Jurč se je najčvrsteje boril s sabo, prehajal v realizem, glej **Lepo Vido**, a spet popuščal in obnavljal svojo začetno Lito, čutil je, da je najbolj pristna, najbližja pristnildi, glej **Rokovnjače**, med pisanjem teh pa je umrl, tako se je v boju izčrpal. V **Rokovnjačih** je sam sebe ponavljal, zadnjič še očarljivo, dolgo ne bi več tako šlo; tudi **Rokovnjači** so že na meji TrivLite, ni naključje, da jih je dramatiziral - RR v Narigro - Gov(ekar). Pred SIZ - SZg - je bila nova naloga: AAF-AK kot Rad trda analiza nelepkih vidikov Slova. Štafetno palico je iz Jurčevih rok prevzel Kers(nik), v 80-letih s **Ciklamnom** in **Agitatorjem**, v 90-ih z **Jaro gospodo**, ob tem z AK SKma, glej **Kmetске slike**; nato Kristan in Can z **Zvestobo**, **Blagrom** itn. Canova sodba o Sl izviriKldi je bila kar se da jedka, razkrinkavala je Ideakonstrukte; bila je kritična do JurčLite kot MešFolkizmišljije. Po tej plati je imel Can prav, ko se je tako ostro obregnil ob Jurča.

Jurč izdela na koncu I. dejanja **Oma** grotesken prizor, ki je prav za prav pod vrhnjo komiko strašljiv. Bedasta mati Marjeta, ki je do ušes zaljubljena v sina Joha,

očitno ga že od malega razvoja, korumpira, dela s tem za bedaka in nesposobnega življenjskega boja, se pusti od sina nagovoriti, da počne reči, ki celo za Darazmere niso okusne, pred Stolum pa so delovale šokantno. Vidi se, da je prav mati vzrok za Johovo deformacijo. Mati ni več v ErS razmerju do lastnega moža, s katerim pa je nekoč morala biti takšna; ni razumno ne predpostavljati, da sta bila Odl in Mar(jet)a v analognem odnosu kot dr. Mirko Snaj in Srebrinova Marica (MirMar); lahko bi ju skrajšal v Ideapar FranMar(a), Odl je franc. Glede na to, da je star Joh recimo 20 ali 25 let (kaj je po poklicu, ne vemo, najbrž nič), sta njegova starša v zakonu četrt Stola, imata okrog 50 let. Je res nujno, da se nekdanji IdeaHar ErS odnos med dvema tako izrodi, kot se - ne le - med Odlom in Maro?

Ni s tem rečeno, da bo enaka tudi prihodnost Slova? Začenja se kot Ideaprojekt, nekaj desetletij kasneje pa se razkrije kot butasta grda vsakdanjost, na robu smešnosti in čez. Je hotel reči Jurč prav to, za razliko od ostalih ČD(dramatikov), ki večinoma ne poznajo in ne uprizarjajo takšnega para, Srebrin v **LjDa** je samovoljen despot, ni pa smešno-klavrn kot Mara v **Omu**, Srebrinova žena Rotija je razumna, zdrava, močna; odnos med zakoncema je korekten, žena ne ponižuje moža, kar je s stališča Gordmačizma, ki ga nekako deli Jurč, sramotno. Dlje gre Vil v Kodi **To sem bil jaz!**, a naj je soprog Marko še tak Zapl pohotnež, ni le smešen; je tudi bister in zvit, enako kot njegova žena Lena, ki se zna prikrivati, da nazadnje uspe. Njun zakon je v težavah, a nič podoben zakonu FranMare.

Om gre v slikanju neNvnih odnosov v Dn med zakoncema najdlje. Že podaja razkroj v Dni, katerega posledica je Joh s svojim abotnim odpadništvom. V vrsti značilnosti gre **Om** dlje kot ostala ČD. Le da Jurč Rad ostrine nekako zabriše, umiri v Kodi, da na prvi pogled niso vidne. Se boji naslikati takšno SDn? Ker se zaveda svojega strahu - vsaj zadržanosti -, vrača IdeaHarpar med Lizo in Antom, a ta par je tako Konv, da komaj nosi (dejansko: ne nosi) močnejšo resnico. Bravec verjame, da bosta MirMar, **LjDa**, ali dr. Dragič in Marica, **Vice**, močen par, da bosta aktivno delovala za Slov kot Ideaprojekt. Za par AntLizo (LizAnta) to komaj verjame; ne verjame. Za Lizo še nekako, Ant pa je blede kot bel papir. Kdo bo nosil projekt IdeaHarKlde? Gord je despot, čeprav je močna osebnost; zveza s pristno-izvirnoKlde je tu. A zveza z - nujno - prihodnostjo?

Can je dobro čutil, da SMeši niso sposobni uresničiti tega projekta - Noštva. Tudi zato se je odločil za MrkProl. Z liki Ščuke, Maksa, Kalandra je vzpostavil močnejše osebe - SAPO -, ki so začele celo s (po)lsUnBDra. Can je dobro čutil, da Jurč ne zmore Strno nujne naloge, ki je pred njim kot zastopnikom SNKNMeša; tudi zato je Jurča kritiziral. Kako se je v sebi sesul Strit, bomo kmalu videli, še v tej knjigi se lotim podrobne analize **Logarjevih** v povezavi z **Zorkom**. (KasO: analiza še ni napisana.) V **Logarjevih** ne pride do izraza le SZ, ampak Rad polom, senilni infantilizem spominjanja, ki je groteskno, ponarejeno in služi bolj Zamol-prikrivanju kot razkrivanju trde resnice.

Namesto razumne, modre, dostojanstvene matere, kakršna bi bila Gordova žena, če bi še živela, in kakršne so Rotija, **LjDa**, Marijana, **Meja**, oz. nadomestne matere, teta Marijana, **Vice**, gospodinja Mica pri Pilkoviču, **Svoji**, je Mara iz **Oma** enak spaček kot njen sin Joh. Dapsihoanaliza bi odkrivala v nji incestuozne - njej prikrite - momente; ker ne spoštuje - preblagega - soproga, investira svojo ljezen v sina. Takoj ko ga zagleda, ga osvaja: »ljubi moj sin, ti ne smeš svojo mater toliko samo pustiti, meni se zmirom toži po tebi.« Spakljivi sin, ki se RR v kaota, pa: »Was heisst denn das - toži?« V 14 dneh bivanja v Gradcu je pozabil rodni jezik. Praktično to ni mogoče oz. je mogoče, a v primeru, da gre za močno nevrotsko blokado; za takó močno željo, da bi bil nekdo drugi od sebe (nejaz), da pozabi, kdo j e (bil). Tudi v tej točki je Jurč apologet IdMa; odsvetuje, da bi Čl posta(ja)l Dr od sebe-Ide, ki je pristnald (Ožld kot izvirnald). Dt je zanj pomota, zlo, blodnost. Ncl je kot Gent paranoična psihoza, ki konča nazadnje v talibanizmu, v rdečem khmerstvu, v Fzu. V Top-izmu.

Joh nadaljuje: »Kaj je to?« Namreč: beseda »toži«; kaj pomeni? Joh izgublja čut za stvarnost, ne besede ne stvari mu ne sporočajo več ustreznih pomenov, vse se Inf. Za Ožld držo je vse, kar gre stran od nje (in kar je že vnaprej Avld), Inf, pot v OIS. Joh: »preklet hudič«, kleti pa še zna po Slsko, »du bist doch selber in die Schul' gegangen, Mama, und hast deutsch gelernt.« Skupaj z mamó bi torej morala tvoriti nemško celico - celico Nemštva - znotraj Kranjstva. Kot Nemca-nemškutarja pa bi Slce RR v KulNar. Na začetku tako, da bi namesto Slskih pesmi, kakršne pojejo recimo v Kkosa **Strasti** (Vodnikove itn.), pela »nemške pesni«. Nato pa tudi po nemško plesala.

Mara neprevidno omeni, da je kot mladenka plesala, Joh jo zgrabi za besedo in smešenje matere se začne: »Plesala? Kennst du gut tanzen, Mama? To bi jaz rad videl, komm, za menoj, Walzer, Polka oder was willst du, jaz znam, pa vas naučim še posebne nemške Schritte.« Vse na svetu se zanj - a enako za Jurča - deli na nemško in Slsko. Joh, ki je (bi) bil kot Janez Slska pristna-izvirnald, postaja najprej RazcDč (kot RazcDč bi imel Pot za ARFDč), v sebi se razceplja kot shicotip, kasneje pa bo kot odpadnik služil Nemštvu tudi kot nemški vojak, prešel bo v EDC, kot Ermann v Mrakovi drami **Gorje zmagovalcev**.

Mama se sicer brani plesati s sinom, a se mu ne ubrani, preveč je zatrapana vanj. Nvni čut ji pravi, da je »uže prestara«, neNvnost nemške omike pa jo pripravi do (samo)smešenja. Da bi bil prizor do kraja grotesken, prisilita še moža-očeta Odl, da jima žvižga, s čimer posnema »muziko«; Joh očetu: »Der Papa soll pfeifen!« Ker se upira, Joh: »Jaz pa hočem, no, precej!« Odl toži: »se šalita, kajti za norčevati sem jaz prestar.« Zdaj mu plane v hrbet še žena: »Ti si najbolj siten, najbolj čmerikav mož, kar jih je kedaj bilo na tem svetu.« Jurč se trudi prizor RR tako, da ne predstavlja prihodnosti Slova, saj sta mati in sin odpadnika. Farsični svet je svet Nemštva, medtem ko bo svet Slova NeČi in IdeaHarKld, kakršno bodo uredili Liza-Ant-Stepan-Marta. ČD.

Pred tem prizorom sta imela pogovor Odl in žena; v pogovoru se razkrije, kdo je kdo. Odl je nesrečen, ker je razumen in pošten, le žal slabiški mož; vidi, kaj je s sinom: »Janez je šel, Johann je prišel. Videl sem ga, videl, in več sem videl, nego mi je ljubo. Bog pomagaj!« (Tokrat: duhovit slog, svež jezik.) Starša mislita o

sinu diametralno nasprotno; oče: »Smejemo se mu, kadar ga vidimo, in drugi se mu smejejo.« Odl gleda stvarno. Mati pa je v SZSL: »Le pomisli, kako se je nemškega jezika naučil v tako kratkem času.« Odl, ki zna nemško: »Da je strah.« Mati: »Na Nemškem se vendar ljudje izrejajo.« Graz kar naprej funkcionira kot »nemški« kraj. Odl: »Hudičevo.« Materi je čudovito pri srcu, ker ji ne pravi več »mami«, ampak »liebe Mama«; »mami da je tako gemein in kmetsko. In svojo nevesto, kako jo je uže imenoval, čakaj no, prav lepo, 'meine Kraut'.« Odl: »To kislo zelje pomeni.« Ko to vidi in sliši, oče joče »od žalosti. Da li bi pošten oče ne jokal, če vidi svojega sina tako izpremenjenega v fantasta, smešneža, norca.« Zdrava sodba. (Morda pa je moja sodba, da je **Om** tudi jezikovno pust, krivična? Nisem več gotov, kaj je res.)

Mara noče sprejeti stvarnosti: »Oh, jaz uboga žena! Glejte, takega butca moram za moža imeti, ki ne zna ničesar prav ceniti, kar je dobro.« Inf-kaos: Mara zamenjuje stvarnost in blodnjo-željo. Deluje po Žižkovem sistemu: ljubite svoje fantazme! in tako zaostri problem, da Odl odneha; ker bi rad mir v hiši, navidez popusti in da ženi prav; »sam zase« pa stoka: »Oh, bog se usmili moža, ki še svoje misli o sinovi povedati ne sme.«

V **Om**u se dogaja Strno na več mestih nekaj, čemur bi Freud dejal: mnogopovedne napake. Ravno Mara je prikazana kot Čl, ki upošteva-ceni le svoje-naše; njena drža ni le SZSL, ampak tudi PAvPld. Mara pravi: »Jaz nečem, da bi dejali, da vse hvalim, kar je moje, ali tega vendar ne verjamem, da bi bil pri nas kateri mladenič, ki bi imel lepše manire kot naš« (!) »Johann.« Zanja je najlepše, kar je naše. Tudi za Jurča. Navidez se da reči, da je Jurč praktical v **Om**u tudi AK Slova, saj je podajal par Joh-Mara. Dejansko pa ni tako. Ta par je Neg ravno zato, ker ni več naš; ker se je oddaljil od Slova kot norme, od Slščine, od domače zemlje-korenin, od izvorne-pristne Ide. Krita naših je kar se da blaga; Odl je premehak, Gord pretrd. Dve ES odstopanji, ki pa bistvenega ne spreminjata.

Da je zagovor Našosti rasizem, je razvidno iz istega monologa Mare: »Edino veselje, ki ga na svetu imam, je ljubi moj otrok«, Mara je res fiksirana le na sina, »in tega ta hudobni mož« - soprog Odl - »ne more trpeti.« S stališča Mare je njen soprog odpadnik Dne, izdajavec domače hiše (Doma); Mara je pač Slov kot Kldo zreducirala na svojo PvtDn kot Kldo. Stra je v obeh primerih ista: konstrukt IdeHarKlde. Kar na ravni Dne Jurč kritizira, na ravni Nara sprejema. SZ.

Mara nadaljuje: »Še neumne živali skrbe za svoje otroke, še Turki in neverniki skrbe za svoj zarod.« Mara ldn živali z Musli, z ljudmi druge vere. Enako kot Krek v **TKrižu**, Jeglič v **Slaviji**, De in Lepplatforma. Mar Jurč ne opazi, da je Mara tudi v tej točki Strno ista - ldn - s SNclom? Opazi; zato drame ne more končati. Uvidi, kam ga nese Ncl. Zaveda se, da razlika med Dn in Narom ne more biti Strna, kajti ravno ČD uprizarja na osnovi ErS srečanj Dn kot Tem celico Nara. V ČD je Dn zastopnica SNara. Zato ne more biti Dn Poz Ideald v enem primeru, ko se dva ljubita kot Slca, v drugem, ko postajata dva - mati Mara in sin Joh - Nemca, pa ne. Če bi pristal Jurč na to delitev, bi že zašel v Rad držo, blizu Fza.

Kot Jeločnik, ki slika zakon-Dn med Prtom polkovnikom Igorjem in Kano Vero kot Neg, ker ga Prt-Komst kviri, medtem ko bi bil zakon med dvema Kanoma, med Tomažem in Heleno v Papeževem **Krstu ob Srebrni reki**, idealen. Do zakona-Dn med Prtom in Kano sploh ne bi smelo priti, kot ne med Slcem in Argentinko, Papežev **Krst**. SPED je tu jasna in Tot enotna: tako na ravni Nara kot na ravni Dn velja ista Stra: NSS. V to smer teži tudi **Om**: Poz Dn bo le med Lizo in Antom. Joh bo izvisel, mora izviseti, če se ne bo spreobrnil. Izvisel pomeni: postal bo odveč, predmet -

takšne ali Dgč - likvidacije. Kot bo PVD ali kot jo bo naredila Zorislava nad JTugom: ubila ga bo; JTugo je radikaliziran Joh. **JTugo** nadaljuje **Om** v smeri RadGentNcl.

V pogovoru med Johom in slugo se naše védenje o odpadniku še poveča; Joh: »Jaz teh slovenskih obrazov ne morem videti, za vraga ne.« Ni govoril tako čez nekaj desetletij Can, ko je slikal groteskne obraze GrGr suite: Mermoljevke, Kremžarje, Stebelca, glej **Blagor**? Razlika med PSt obeh dram je bistvena: Jurč kritizira le odpadnike od Slova (zoper Gorda ne zmore dovolj odklonilne sodbe), medtem ko bije Can v obraz ravno tiste Slce, ki se najbolj sklicujejo na SNar, ki v gobcih kar naprej valjajo gesla o Narblagru. Can razkrinkuje masko; kaže, da je projekt IdeaHarKlde Slova alibi za Pvt interesnost novih (ob)lastnikov - KplMešBrž Polikov in podjetnikov -, ki so zamenjali PIK, (ob)lastnike iz FD. Jurč - in ČD - tega še ne vidi, še noče priznati. Šele Voš, začevši z **Draganom**.

Jurč vse osredotoča na to, da bi pokazal čim bolj gnusno Nar odpadništvo; Joh sicer prizna, da ima »Fräulein Elisabeth« - Liza - »lep obraz, ali je vendar tako slovensk, es ist ein slavisches gesicht.« Še huje pa je: »Vendar njenega obraza bi se še navadil, ko bi le slovenski ne govorila. Rekla je: zdravo in srečno domov prišel, Janez! Ah, če mislim na to, se mi ves čas želodec obrača. Fräulein Elisabeth spricht wie ein Waschweib in Graz. Wie eine Marg. Wie eine Höckerin, die schreit ...«

Joh gre zelo daleč. Ker se oddaljuje od pristne-izvirne Klde, ker posnema druge - Nemce -, je jalov in ničvreden. Ni več narojen, ampak izrojen. Ustvarjalni so le tisti SMEši, ki konstruirajo Slov, ostali so kreteni. Ne le izdajalci, ampak dobesedno maloumni. Se da reči to o Deschmannu? Ga reducirati na idiota? Deschmann je odpadnik, ni pa bedak. Davorin Trstenjak je bil Nar poštenjak, a kot Magideolog SlizvirneKlde enako trapast kot Joh. In so trapasti vsi DaSlci, ki so podlegli nalezljivi boleznii venetomanije. Podlegli Strno enako kot tržani v Voševih **Penah** igranju na borzi s ŠpFinKapom. En moment tega SSLa je tudi v NOB(D). Ob heroizmu Krima-Nine in Prtov stoji tudi njihova SZSL, njihova Psvera, da s svojim pogumom in žrtvami vzpostavljajo Noštvo, IdeaHarKlde. Pri njih se kaos in stvarnost, SSL in resnica mešajo še huje kot v **Penah** in **Omu**. Večji ko je zanos ustanavljanja Noštva, večja je zmeda akterjev veličastnega-zločinskega teatra.

Zanimiva je primerjava med **Omom** in **Bedo**, glej **ČD 3 (Svoši)**. V **Bedi** je hauptman Feldman - Nemec-oficir - Idealik, ker je **Beda** sinteza ČD in KMg (ReFe). Slc Juri je kot stotnikov purš PČ, ker zvesto služi, med Gosom in podložnikom vlada IdeaHara v duhu Sloma in **BlaNe**. Vse Dgč v **Omu**, kjer se RLH platforma veže z Ncl, kar je Tip Stra ČD in SNKNMeša. Ker Georg ni znal nemški, ni znal povedati svojemu šefu Hauptmanu, da so mu ukradli konja; rezultat je bil ravno nasproten kot v **Bedi**: »Donnerwetter, Himmel, Mond und Sterne, potlej sem pa tepen bil.« Sporočilo: AvsDž je slaba, ker mora znati v nji Slc nemško, Nemec pa ne Slsko; ker je Nemec Gos, Slc pa hlapec.

Opažanje je točno; zato je LR Ncl tipa, ki se bori za Slov kot za SAKO, upravičena. A eno je upravičen boj za enakopravnost - tudi za SND -, drugo pa RR tega boja v PSt NSSi. Tu je bila zmeta SKullzbov okrog 1991: ob pravičnem prizadevanju zoper velikosrbsko agresijo (AgrčkzKlde) so narobe ravnali, ko so svoje ravnanje utemeljevali v Gent vrednotah Narojenosti in Sti, tudi St Narbiti. O tem sem pisal že tedaj, sprti. NDM. Hvala bogu, da njihova linija ni prevladala; da je zmagala linija LDS. Naj je LDS še tako LumLib, HedPM, bolje kot da bi Slci regredirali v srbohrvaško NSS.

Ko Poz četverka nastavi Johu past, o tem bom govoril v naslednjem - zadnjem - poglavju razprave o **Omu**, se Joh še naprej smeši in deformira-izrojeva. Stepan, ki se predstavlja za nekoga drugega, za posrednika Frau von Schnabel (dejansko Marte), ki da ljubi Joha, prepriča tepca, da si obesi okrog vratu njeno fotografijo. Ta seveda ni, za kar jo predstavlja Stepan; Georg, ki ima kot sluga vendar še zdravo pamet, takoj ugotovi, za kaj gre: »Kdor bi ne poznal, kaj so najnovejše nemške miniaturne fotografije, ta bi dejal, da je ta fotografija bila se kakove čokoladne škatle proč vzeta in na trden papir nalepljena.« Natančno tako je bilo, vsaki to sprevidi, kdor ni SZSL. Joh ne sprevidi; verjame, kar mu je natvezil Stepan. »Aber sie ist gemalt vom Herrn Gromopüchnique, dem grössten Fotografen na Nemškem.« Joha imajo hudo za norca. Ko vidi Gord ta fotos, presodi trezno: »Glavo stavim, da sem take podobice videl v štacuni Pridanovej, ki čokolado prodaja, na škatlicah vrhu in Hočevarji jih uže v košarah naprodaj ponujat nosijo.«

Ko sreča Joh našemljeno Marto, ne pozna je, Marta se mu predstavi kot Frau von Schnabel, je takoj pripravljen izdati Lizo - Stepanu: »Recite jej, gospod KammerHerr, da hočem rajši svoje življenje pustiti nego se tukaj v tej deželi oženiti. (Na kolenih:) Ach, schöne gnädige Frau« itn. Pripravljen se je smešiti še naprej, le da bi ugajal Schnablovki. Ta terja namreč od njega, da se Dgč napravlja, ker se je »moda nanagloma izpremenila in sedaj nobeden nobel nemški gospod več spredaj suknje ne zapenja, ampak samo zadaj.«

(Na nemškeji TeVe sem lastnoočno videl pristno aristokratko zrelejših let, ki je prišla na nek uraden sprejem v kostimu, katerega suknjič si je hote oblekla narobe, zapenjal se je zadaj. Joh je paradigma za LD-PM. Jurč je imel veliko domišljije, toliko pa ne, da bi predvidel DaZahsvet.)

7

Preostane mi le še opis Poz četverke.

Četverka nastopi šele v II. dejanju. Liza se že takoj pokaže kot razumna, na Joha gleda takole - Joha karakterizira v pogovoru z Antom: »Misliš li, da je meni dobro pri srci, ki imam na večno s tem najzopernejšim človekom zvezana biti?« Joh ji je kot Marici iz **LjDa** Vrednjak in Zori iz **Svojih** Plövel. »Meni se je ta oseba priskutila«, komu se ne bi, »in zamrzila uže prej, nego je odpotoval.« Podatek je bistven. »Saj sem vedela, kako nečimuren in neslan je bil, in sem precej vedela, da bode, kadar iz tujih krajev domov pride, še tisto bilko pameti izgubil, kolikor je je imel.« Točna sodba; Liza bo enako umna, zdrava, močna žena kot Marica, Malika (**Varh**), Polonica (**Bob**) ipd. iz ČD.

Problem pa je lizin oče despot Gord - spet Liza Antu: »Ali ti veš, da imam očeta, ki je trd kot kamen; kar enkrat hoče imeti, to se mora zgoditi, in ko bi se potem njegova hiša podrla.« Tak Gord je še bližji Levsu kot Blei. Kaj torej storiti? Ant je - kot nemalo Mo(ških) iz ČD - šibkejši od Lize: »Moje oči tega ne bodo videle, rajši se sam usmrtim.« **Zorin**. Liza: »Tiho.« Že prevzema komando. »To ti povem, ti nespametni človek, da, če si ti življenje vzameš, končam jaz svoje isti dan.« Le grozi, da bo mehkužca, ki se sebi smili, izpametovala. »Torej nehaj tako govoriti in premišluj rajši, kako bi midva mogla nesrečo odvrniti.« Liza bo odlična trgovka, obvlada se, načrtuje, ohranja trezno glavo in zaupa vase; manj v ljubimca.

Je pa Liza tudi ErS iskrena in goreča: »Sicer bodi preverjen, da niti volja staršev ne more pretrgati vezi, ki veže najini srca, niti naji kaj drugega na svetu ne more ločiti za vselej.« Izjava je strastna, a ČD kot PSt ne terja, da bi jo morala dekleta preverjati-dokaz(ov)ati. Se že tako - nujno - zgodi, da očetje popustijo: Srebrin, Kratki, Pilkovič.

Marta in Stepan sta v drami potrebna zato, da Lizi in Antu pomagata. Gord sicer že sam spoznava, kakšen tepec, predvsem pa Nar odpadnik je Joh; a mladi se ne zanašajo na Gordovo spoznanje, ukrepajo tudi sami. To izhaja tako iz RLH emancipativnosti kot iz ČI narave, ki je AgrEkzld. Ko prideta Marta in Stepan, se Marta ponudi AntLizi: »Prosita naju se strijcem, pa vama napeljeva vse po volji.« Marta in Stepan sta lisjaka; Stepan: »Nu, sestrična« - prav: nečakinja, v sorodstvenih imenih uporablja ČD Dgč izraze, kot jih danes, na to sem opozoril že v **Varhu** -, »če tebe odštejem, nemam mojstra v zvijači.« Oba se strinjata, da »moramo Gordinu tega smešnega Odležičevega Janeza še bolj osvetiti.« Nastavita mu past, Marta se preobleče v Frau von Schnabel, Stepan v von Stefanisa, oba postaneta Nemca - Pl - iz Graza. Marta: »Jaz se bom preoblekla, v gostilnici pri levu, kjer je gostilničarica moja součenka in prijateljica, sobo vzela in se izdala, da sem velika nemška gospa iz nemškega Gradca, ki je v Odležičevega Janeza zaljubljena.«

Zvijače in preoblačenja uporablja tudi ČD, a bolj tiste, ki so ponašitve, **To sem bil jaz!, Tičnik, Servus**, kot izvirne igre. NKNM sicer pristaja na Poz zvitost uma, vendar ne bi rada pretiravala s tem, kajti zvitost se hitro RR v AMor Inf. Pravo mejo je težko določiti. ČD jo določa pač po cilju, ki ga nekdo z uporabo zvitosti dosega. Kar koristi Slovu, je dobro, kar škodi, je slabo. Vemo pa, kako hitro se ta IdAv samoumevna drža razkrije kot manipulacija: že v Dč arhemodelu, kaj šele v Dv, kjer je vse zamenljivo z vsem. **M=A**.

Ker Jurč čuti nevarno bližino instrumentalizma, ki je v jedru zvitega uma, daje Marti utemeljevati njeno in njihovo početje z Moro: »Je moja misel ta, da v jednacijah stvarih se ne sme ravnati po trmi svojih staršev.« AnSlom. »Ti imajo samo dobiček, svoj interes, porodoviniti se z ljudmi, od katerih menijo, da pride dobiček, in temu dobičku žrtvujejo dostikrat srečo svojih otrok.« Slom tega seveda ne zagovarja, propagira poštene in pametne starše, vendar v **BlaNi** obenem terja pokorščino otrok do staršev; ta celo prevaga. Jurč-Marta to pokorščino ukinjata; RLH.

RLH odsvetuje obe deformaciji: da starši terorizirajo otroke in da otroci terorizirajo - ali za nos vodijo - starše. Mara je takšna mati, ki se pusti manipulirati sinu; Liza o nji: »To je vendar strašno, če se starši dado od neumnih otrok vladati.« RLH predlaga enakopravnost obeh, staršev in otrok. To pa je mogoče le, če je vsak ČI - vsaj v tendenci - SAPO; če ga ne določa nobena Kld. (KasO: témo oblikovanja SAPO, muk in težav pri tem raziskujem v Pnizu **Nast SAPO**. Napisal sem že 4 knjige Pniza, dve sta že izšli: **DetD 1, HiC**, dve bosta kmalu, ena eksplicira témo že v naslovu: **StOt, Starši in otroci**.) Tu Jurč spet zadene na mejo: Dn bi še odstavil kot Kld normo, SNara pa ne more.

Spletka, ki je Poz, steče; Stepan informira Joha o nagnjenju Frau von Schnabel do njega itn. Stepan se Johu posmehuje, bedak ne opazi ničesar. Stepan se takole predstavi: »Ne, Herr, jaz nisem tukaj v tej deželi rojeni. Jaz sem rojen čez deset ur gori nad Celjem, kjer nas uže štejejo k francoskej deželi, tako da sem bolj francoski kakor slovenski.« Joh: »To se vam uže na manirah in na jeziku pozna, da niste Slovenec.« Joh je povsem neizobražen tudi v geografiji. Omenjenih deset ur

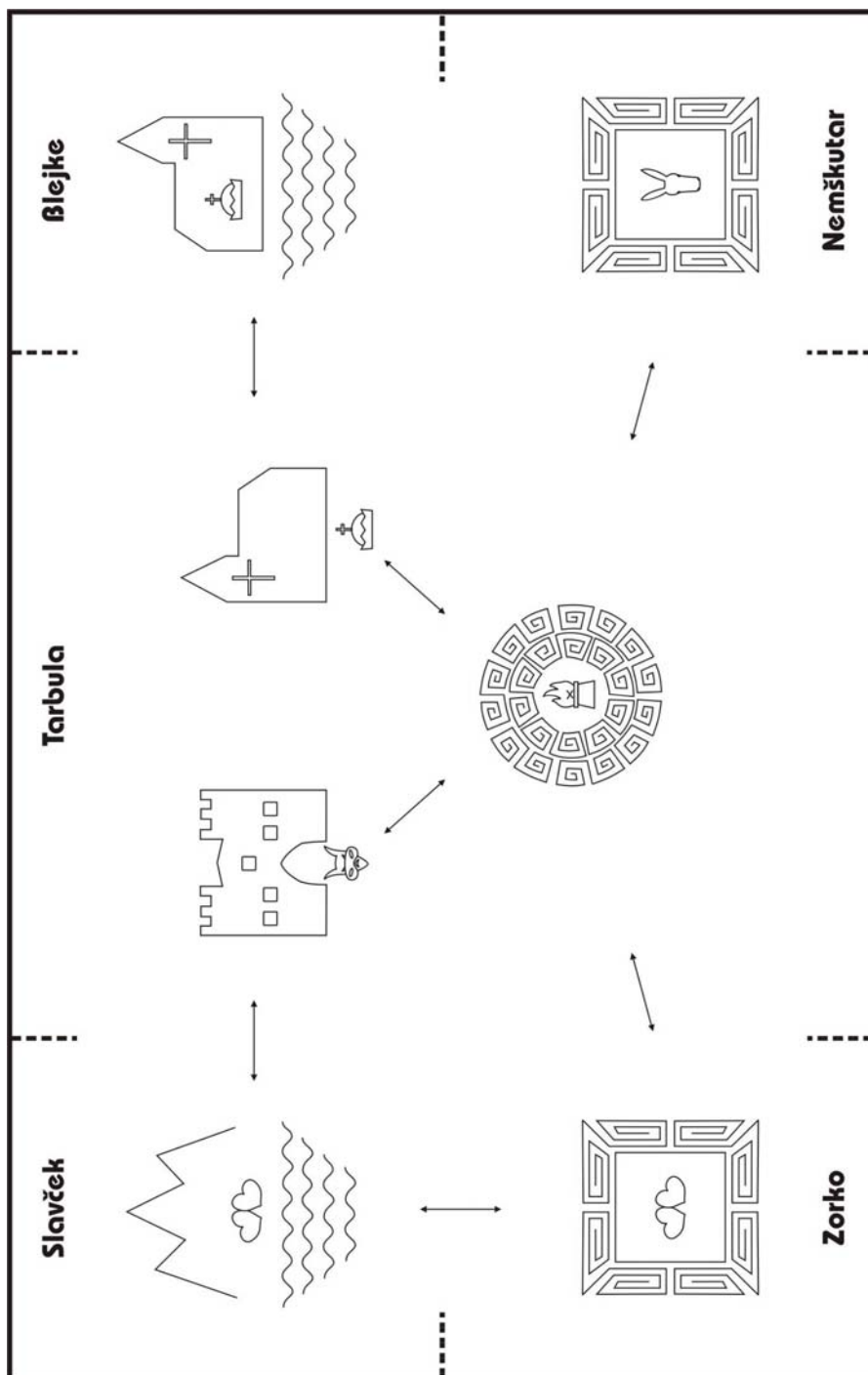
ni z letalom, kot bi presojali danes, niti z vlakom, ampak peš. Stepan locira Francijo nekje ob Gornji Radgoni.

Spletka poteka odlično; Marta o Johu: »da bode njegov bodoči tast svojo hčer rajši dal konjederu nego kacemu tacemu.« Marta - kot Schnablovka - se izraža o Slicih, kot se hauptman Feldman, ki je Idealik, o njih v **Bedi**. V tem je **Om** razkrinkavanje FP **Bede**. Marta igra paternalistko: »Sehr gut, mein Herr, die Slovenen sind ein gutes Volk.« Tako se Gosi izražajo o dobrih hlapcih in/ali o uporabnih živalih, recimo o vzdržljivih konjih ali volih.

Joh je tako v SZSL, da ne opazi, kar je jasno vsaki zdravi pameti. Ko zagleda konjski hlapec Peter Marto, jo takoj prepozna: »Ali nij to Gordinova Marta, ki se je nekaj našemila?« Peter se izraža na način Folkhumorja; hlapec Pavle iz **LjDa** je imel toliko uspeha pri občinstvu in Kriti, da so ga dramatikarji kar se da radi Posn. »Kaj vraga, saj še nij pustni torek in pasji dnevi še tudi niso.« Joh pa je ves v željah-blodnjah. Ker je Marta-Schnablova indignirana zaradi takšnega Petrovega govorjenja, Joh hlapca napodi kot psa: »Poberi se, ti šalobarda, ali ti glavo razbijem.« Nazadnje tak lik res razbija glave: kot Nar odpadnik v službi okupatorja, Dmbsci v Miheličeve **BSSvetu**. A tudi Poz liki, Ant in Stepan, da ne govorim o Gordu, ubijajo, ti v imenu RPP, kot PN: Krim v **Rojstvu**. ČD se je skušala tej konsekvenci - EDČ - ogniti, a ni šlo; se Strno ne da.

Tu se **Om** konča. Enako se tu - s tem - konča moja razprava o **Omu**, o Jurčičevem **Omikanem nemškutarju**.

Oktober 2001

MSSI Povzdigovanje, osramočenje

POJASNILO k MSSl POVZDIGOVANJE, OSRAMOČENJE

MSl (tudi MSk) imajo Raz FSte. MSSl **Povzdigovanje, osramočenje (PovzOs)** je zgodba. Pet v **ČD 6** (v knjigi **Narava in zoper narava, NvzNv**) podrobno obravnavanih PD povezujem v **PovzOsu** tako, da naredim iz njih posebno zgodbo. V **ČD 6** so o teh 5-ih PD objavljene posebne ES razprave, vsaka od teh razprav prinaša na dan Raz teme, vsaka PD je osvetljena z Raz plati, v Raz povezavah sporoča Raz zamisli, izkustva, vizije, analize. V **PovzOsu** potegnem skoznje eno linijo, čeprav ima več konotacij, Raz plati. Načeloma se da drame povezovati na zelo Raz načine, se pravi Anln lahko izdeluje iz njih Raz zgodbe, riše zelo Raz MSl oz. MSSl.

Povzdigovanje kot PSt - sporočilo - MSl **PovzOsa** je Tip za vse 4 like, narisane na zgornji ravni MSSl, osramočenje velja le za lik De-spodaj, za ponazoritev Jurč(ič)eve Kode **Omikani nemškutar (Om)**. Celo lik Le-spodaj, ponazarjajoč Strit(arj)evega **Zorka**, je mogoče uvrstiti v rubriko povzdigovanje, čeprav le deloma. Sredi MSSl je Blak z žrtvenikom v sredi, ZnaSi za SŽ. Vsi ostali liki se nanašajo na ta Blak. Na to opozarjam s puščicami, ki povezujejo like oz. ZnaSi; to so pomeni-vsebina likov.

Kot naj bi bilo zmerom - vsaj čim večkrat -, skušam doseči v MSl čim večjo Simt. Simte je več vrst. Le-zgoraj lik, ZnaSi za Triglav kot St goro Slcev-Slova, ponazarjajoč Pes(ja)kove libreto **Gorenjski slavček (Sčk)**, in De-zgoraj lik, ZnaSi za KC, ES konkretno za cerkev na blejskem otoku, ponazarjajoč Debevčevo dramo **Junaške Blejke**, sta risana (komponirana kot) Simt, ustrezata si, sta po svoje MimDč. **Sčk** zamenjuje - z njim skuša SNKNM iz druge polovice 19-Stola zamenjati - KC oz. Katboga z lepo Nvo; vesoljno in obenem lokalno cerkev kot Stš skuša nadomestiti z NarNac simbolom, ki ni ne zgolj lokalen (gorenjski) ne zgolj vesoljen (človeškostni); SNar je (naj bi bil) sinteza obojega, obenem pa Reda obojega na SNL.

KC s cerkvijo vsebuje mnogoobrazno izkustvo, vendar ga Deb(evec) reducira skoraj izključno na problem-tezo oblasti, Katboga kot Abs Gosa, Vsemogočnega, kar ponazarjam(o) s krono boga Pantokratorja, s krono s križem (sredi lika cerkve). To je za Katdramatika edina prava krona, ZnaSi za edinega pravega Kralja, medtem ko je krona zgolj TS-kralja-c(es)arja (Saporja v **Tarbuli**) za analognega

Katdramatika, za Bilca, dejansko Hudičeva maska, Hudič z masko, kar rišem(o) z malim likom tik pod ZnaSi za Grad, glej lik De od **Sčka**-Triglava in Le od Cerkve na blejskem otoku **Blejk**. Obe cerkvi sta označeni s Krono s križem, obe imata isto funkcijo in PSt; KMg ldn **Tarbo** in **Blejke**. Namen obeh dram(atikov) je podati na koncu obeh dram - sveta kot takšnega, SvetZge - Abs Zmago Krša. To je bistvo povzdigovanja, tj. vzdignjenja TSa iz nične imanence v višino nebes. Cerkev je kot Stš navzočnost Katboga - nebes - na TSu. Vzdiguje se nad zemljo in morjem, nad podzemljem, glej Blak iz sredine **PovzOsa**, ki velja za ves svet, in nad blejskim jezerom, ki simbolizira Sljo.

Obe Cerkvi na De-polovici MSSl zgoraj sta zastopnici končnega Strno nujnega Triumfa Katboga; zastopata KMg. Triglav zastopa HMg v fazi Ncla, tudi Rede na lnh; to izražata obe Srci, analogno smo ju risali na MSI-MSk v Pnizu **ČD**. Dve srci, med sabo dotikajoči se, tvoreči občestvo dveh ErS ljubimcev, prav tako izražata Nvo, le da je tu intimna in biološka, Dbna in Narna. Srci sta Franjo in Minka, Nar zavedno Slzb, recimo pravnik, in NvKula kot IdeaGlas-pevka. Kot verujeta DebBilc v zmago Tarbe in Blejk (Francke itn.) kot zmago KCe, veruje Peskova, da je epoha KCe minila, zamenjala jo je epoha RLH Meša in SNara.

Realizacija zamisli Peskove-**Sčka** se vidi na liku Le-spodaj. IdeaHarKld par Fr(anjo)M(inka) živi še sredi odprte Nve; drama se dogaja v Romdobi - je RomD, RomPSt - Slova, Slov ima še vse možnosti, na vse strani je - kot topos - odprto, medtem ko je realizacija Strno zmerom Reda. Odprt prostor se (v **Zorku**) zapre v Mešstanovanje, označuje ga kvadrat. Vendar to stanovanje še ni Krit presojava kot ječa-past, kar postane v RealD v SD-PrS, v Kraigherjevi **Školjki**, v Kvedrove **P(rav)ici**. Zor(ko) in Jela sta še NKNMeša, ki gresta sicer skoz preizkušnje, a njun VIS še ni ogrožen, Db, v kateri živita, še ni Rad TrgKpl, ki Unič(uje) plemenite ljudi. Preizkušnja sta morala prebiti tudi FrM, Fran je bil precej let stran od doma, študiral je v tujini, Minka ga je morala zvesto čakati doma. Preizkušnja Zorka je hujša; ne le, da mora prav tako dve leti čakati Jelo, ampak medtem zapravi vse premoženje, ki ga je dedoval, in premoženje je bilo veliko. Okolje ga je sililo, da naj postane HedBrž Uttržnik; vabi ni nasedel.

Na koncu drame sta ZorJela kot IdeaHarKld par prepričana, da bo njuno Mešstanovanje novo Stš, zamenjalo bo KC Stš. Njun cilj ne bodo nebesa, cerkve visoko na gori, tempelj nad Jeruzalemom. V nebesih - že v Žu za nebesa - se Člkan odreka tosvetnemu-posvetnemu, tudi svojemu ErSHed telesu, tako Tarba kot Francka; kdor se mu ne odreka, Vedež kot Pogmag in Jezerec kot lzd Slova in KCe, je Kajfa-Juda, torej nepomirljiv Sž Katboga. Naloga ZorJele je Dgč: skleniti-imeti dolg, srečen, z mnogimi otroki bolj nagrajen kot blagoslovljen zakon. IntDn bo živela v Mešstanovanju-hiši, ob nedeljah pa hodila na izlete v Sv Nvo, na Bled, veslat na blejski otok, a ne zaradi udeležbe pri St maši v cerkvi na otoku. Izlet v Nvo je blejsko cerkev-otok RR v turistično prizorišče, v Psestetsko sceno zdravega telesnega gibanja; cerkev je le še razpoznavni reklamni znak na plakatu, najustrezneje ga riše Kršlibec Gaspari kot etnografski ornament.

Ta ornament se ponovi na liku Le-spodaj; okrog kvadrata, ki je MešStš-stanovanje, je pas, ki ga lahko tolmačimo na dva načina, hote sem ga narisal kot dvoumnega. Na eni strani aludira na Blak, ima isti ustroj kot oba pasova na središčnem Blaku MSSl, na drugi strani pa je ornament **Zorka** kot Ljudrisba na gankih Km hiš, tudi na zidovih bogatejših Km stavb; tudi lectovi srci v šopku nageljnov in rožmarina. Strit in ZorJela še ne vidijo - nočejo videti -, kaj je

Meštanovanje: past-ječa, kot takšno Blak, ki obnavlja središnji Blak **PovzOsa**. Bravcu-gledavcu je dana prosta izbira, kako veže like. Lahko veže **Zorka** na **Sčka**, lahko pa na Blak **Tarbe**.

Lik **Sčka** Triglav je mogoče vezati tudi na Grad, ki je De od Triglava zgoraj. Tudi grad je, kot vsak ZnaSi, dvoumen. S stališča Poglavicizma je Abs močna Trdnjava, TS-Oblast kot takšna. V njem vladajo c(es)arji, kralji, Pl, despoti, tudi FBrž despoti, preselili so se v gradove, katere so kupili, recimo Kpl-podjetnik Majar iz Majcnove **Brez sveče**. V Romfazi se imajo NKNMeši še za Sv ljudi v lepi planinski Slji, v deželi na sončni strani Alp, pod Triglavom; kmalu pa se nastanijo v gradovih. Ta prehod od Km (pokrajine južno od Bleda in Radovljice, Radovljica nastopa v **Sčku** in **Blejkah**, glej tudi Kamno gorico) do BržAris(tokratskega) gradu se zgodi že v času Peskove; Toman se že v začetku 50-let oženi z graščakinjo Josipino Turnograjsko (psevdonim sam poudarja grad in turn-stolp), po trgovini z gorensko železnico pa si more kupiti še en grad. Iz gradu-trdnjave vlada MV general Rupnik, po vojni general Kidrič, danes oba Predsa, vlade in SNDže, glej stavbo na Prešernovi, v kateri je bila PV banovina, stolovanje bana, nazadnje Natlačena. Če niso gradovi več Pvt last Pskov, kot so bili Tomanova in industrija Hribarja, pa so še zmerom mesta Dž-oblasti.

Tako KC kot Ptja in Lib imajo za cilj podreti gradove kot ZnaSi za despotizem. KC hoče Grad RR v cerkev, Ptja v tovarno, Lib v zabavišni prostor; na **PovzOs** je podana RR v cerkev, le posredno v Mešnt stanovanje, ki ga je mogoče razumeti tudi kot intimizacijo gradu. Stanovanja SMešev v drugi polovici 19-Stola niso velika, razen pri - redkih - na Kpl trgu zelo uspešnih. Zgodba **Tarbe** je v tem, da despot z Gradu najprej vrže Snico - PČa - v podzemlje, pod grad, v Blak, kjer jo muči; Tarba šele tu postane SŽ in pristna Snica, Blak je kar se da težavna preizkušnja-MeP. Ko Tarba Ver(sko)Mor zmaga, zraste iz njene SŽ krvi nova in še bolj mogočna cerkev-KC. Pot gre torej od Gradu v Blak, iz Blaka v Cerkev. Od Hudiča z masko skoz žrtvenik h Kralju s križem.

Cerkev je postavljena najvišje, na otok(u), ki je grič, dvigujoč se iz vode-jezera. Ta otok-grič je treba - v VISu **Blejk** - razumeti kot Cerkev na najvišji gori; za Slce je to Triglav. Župnik Aljaž je bil še Libklerik, na vrhu Triglava je postavil stolp kot ravnotežje med gradom in cerkvijo. DSKC bi rada stolp RR v Stš. Ker tega ne more - si še ne upa - na temenu Triglava, sezida cerkev-kapelico tik pod temenom, na Kredarici, križ pa obnovi na Škrlatici. Tudi na Korenem nad Horjulom, kjer koli se da. Cerkev na blejskem otoku je model za cerkve-kapelice - St znamenja - širom po Slji.

Ponavadi rišem(o) Blak kot Črevo, kot grd lik labirinta, ki je Smš. Na **PovzOsu** je Blak lep, poudarjeno ornamentalen, Hara, s PnM v sredi (SŽ oz. žrtvenik je PnM), medtem ko ima DgT v sredini PzM, prazen grob. Žrtvenik v Blaku pomeni razlago - VIS - FKCe, za katero je božji grob (na)poln(njen). To doseže FKc s tem, da grob-S RR v rojstvo-Ž, v zibelko na slami v hlevu pri Betlehemu, kjer novorojenčka JKra s toplo sapo držita pri Žu vol in krava, morda namesto njiju osel in oslica.

SŽ po Stri pomeni RR Si v Ž. Car-despot da zvesto Kano ubiti, a ker je SŽ, se Kana (Tarba) skoz ogenj (glej ogenj na žrtveniku) RR v Vež, kot se fKr skoz S na križu v VoM. Blak na MSSl **PovzOs** ni PzM, ki vodi kot črevo Smša na Dr stran v Dt, ampak je PnM, ki sproducira na Psdrugi strani Stš-cerkev. Glej puščico od Blaka na De-zgoraj k ZnaSi za cerkev, h Kroni s Križem. S stališča DgT je narisana zgodba

napačna pot. - Narisali smo zgodbo-smer (zmago) KCe kot zgodbo-smer (Zmago) NKNMeša; torej **Tarbe-Blejk** na De navzgor kot Zorka od Blaka na Le navzdol. Za Kar ostane še ZnaSi De-spodaj; tema-problem **Oma**.

V MSI-MSk sem dozdam - glej Pniz **GR** -, kjer sem mogel, Is(kal) izhode iz Tsa, s THM-kroga. Risal sem znake za pot v Dt: pikice, tudi puščice; v like (kvadrate itn.) sem vrtal odprtine, da bi pokazal pot na Dr stran. Moja glavna naloga je bila pokazati, da se da priti iz Tsa; da OIS zato ni nujen: ker ni Stren. MSk **Čipot, GR 4**, je natančno izrisan sistem potovanja Čla skoz smodele na Raz ravnih, dokler Či ne pride do RazcDč, VerDč in nazadnje do IsDč, ki je že odprt v Dt. Ne le da sem posebej opozarjal na PD v SD, ki omogočajo tak izhod - odrešenje -, **SAnt, Sam, Proces, Pipin** itn., ampak sem tudi v dramah, kjer je končna poanta dvoumna, izbiral Poz Rco tolmačenja.

V **PovzOsu** ravnam Dgč. V De-spodnjem liku - kvadratu -, ki ponazarja **Oma**, rišem(o) kvadrat enako (samo)zaprt kot analogni-Simt kvadrat na Le-spodaj (zastopajoč **Zorka**). Tudi okrog De-kvadrata je isti ornament, ki poudarja idealizacijo kvadrata kot Mešstanovanja, kot toposa-bivališča, ki v NKNMešu zamenjuje tako Fgrad kot Fcerkev. Le namesto dveh src - ErS para kot IdeaHarklde v **ČD**, glej MirMaro v **LjDa**, Dragiča-Manico v **Vicah**, FrM in ZorJelo v **PovzOsu** - rišem(o) lik Osla, v katerega se RR hudič. Kaj to pomeni, kaj hočem s tem reči?

Že v odnosih med liki je razlika. Le-spodaj lik se s puščico veže na Le-zgoraj lik, v obeh (v **Zorku** in **Sčku**) sta dve spojeni Srci; Mešstanovanje v mestu in Triglav kot St gora Sicev, ki predstavlja živo lepo Nvo, se dopolnjujeta, potrebujeta. V **Zorku** je podčrtana N(ravnost) Meša, v **Sčku** N(aravnost), v obeh K(ula); vsi trije momenti - tri začetne črke - dajejo celoto NKNMeša. Te zveze med De-spodaj likom (**Omom**) in De-zgoraj likom (**Blejkami**) ni. KC (**Blejke**) ne potrebuje zaprtega Mešbivališča kot Stša, tak topos se ji zdi napačen, lažno Stš, RePog. In nasprotno: NKNM ne potrebuje KCe, kot potrebuje Triglav (lepo Nv). V tem vidiku je MSSl ASimt: vertikala Le-dela MSSl ni Id ali Simt z vertikalo De-dela MSSl. Med **Zorkom** in **Sčkom** je ldn, med **Omom** in **Blejkami** je ni. **Blejke** se vežejo na **Tarbo, Om** le po spodnji horizontali-ravni na **Zorka** in šele od **Zorka** navzgor v Mešpovzdigovanje k St gori Triglav, k **Sčku**.

KMg in HMg imata na MSSl res vsaka po tri like (Blak je lik vseh), a 5 PD sem nalašč izbral tako, da ima kljub videzu - dejstvu, da zastopajo HMg tri drame - na zgornji ravni-horizontali premoč KMg: z dvema cerkvama, tudi s tem, da zmaga cerkev **Blejk** nad kvadratom **Oma**, da **Blejke Omu** ne pustijo vzdiga-rešitve v triumfalna nebesa. S stališča **Tarbe-Blejk** sta **ZorOm** (SNKNM) v Blaku, s tem v peklu, nižje od središčnega Blaka na MSSl. (Spet Dv igra fonemov: Blak se v angleščini spregovori blejk. **Blejke** so maska Blaka, Blak - blodnjak - resnica **Blejk**.) **ZorOm** bi se smel vzdigniti le v primeru, če bi priznal nadoblast KCe. Edino **Sčk** sme biti zgoraj; rešuje ga vrinek v dramo: zborovska pesem SNara kot Klde, ki poje **Ave Marijo** v slavo in čast MMB, tj. St bitja, ki je poleg triedinega boga glavno tudi v **Tarbi-Blejkah**. MMB rešuje Tarbo in cerkev na blejskem otoku.

Na marsikateri MSk so risani Blaki tako, da je podana iz njih pot v Dt; tega na središčnem Blaku **PovzOsa** ni. Blak je sicer odprt na vse strani, a to pomeni, da lahko vanj vrže - po njegovem mnenju - zločinko Pogcar (Sapor iz **Tarbe**) in da se lahko ujetnica, ki s stališča KC seveda ni zločinka, ampak Snica, reši v Cerkev. ZnaSi Cerkve (tudi KC) pa za DgT (za DgZn, v **RSD**) ni Dt, s tem ni prava rešitev. Je Psrešitev v Stš, ki je Maghlev za hierarhiji levitov pokorne.

Blak je odprt tudi navzdol. NKNM ideologija trdi, da je Meštopos - Mešhiša - novo Stš in šele edino pravo; cerkve da so Maga. NKNM dokazuje, da se da priti iz Blaka - podzemlja, pekla-vic - v IdeaHarldo (v ornamentiran varen kvadrat) tudi zato, ker je Blak iznajdba KČe in PIKa (FDbe); če-ko ČI (Meš) ukine FD-FK (PIK), glej napor SD od **MicMata** (pl. Tulpenheima in barona Naletela) prek **Zorana** (grofa Scharfensteina in Župnika) do Mrakovih **Talcev**, v katerih je predstavnik Itokupatorske vojske baron Ruggiero Pl rodu, izgine (naj bi izginil) tudi topos-model Blaka-pekla. RLHČI ne verjame več ne v pekel ne v nebesa, obe bivališči sta po njegovem izmišljotina KČe, da bi z grožnjo VeTrpa in obljubo VeUža držala ljudi v pokorščini kot ovce. RLHČI zaupa vase, da bo sam kot NKNM ravnal po Etzakonih, ki si jih daje sam oz. so v skladu z Nvo (poosebljeno v bogu-gori Triglavu). Središčni Blak **PovzOsa** se RR v Ideakvadrat folklorizirane lepote srčne IntDne, ki nastaja iz ErS srečanja dveh mladih Slcev. To pomeni zveza med Blakom in **Zorkom**. Zveza med Blakom in **Omom** pa pomeni nekaj drugega. V sredi **Om**-kvadrata namreč ni dveh Src, ampak lik komediziranega hudiča: Osla.

Osel je lik, ki ga daje ldČI vsakomur, ki je od njega Dgčen. Kot nezmeren v Sek poželenju je Osel tudi ZnaSi za grešnika; kot znak-lik je podoben Hudiču z masko, velika ušesa ima. Je pa Osel tudi milo-dobro bitje, na katerem je JKr prijahal na Cvetno nedeljo v Jeruzalem, Judje so ga pozdravljali z oljčnimi vejicami, vsaj danes simboli za mir. Če je bil namesto vola navzoč pri JKrovem rojstvu, kar je mogoče, je Poz lik. Če pa predstavlja nekoga, ki hlapčevsko Posn(ema), namesto da bi živel iz sebe kot SAPO, je Neg lik. Kot da je Osel joker. Je, kar si kdo o njem predstavlja. Je maska za vse, za kar koli. Celo za modrost, v IvSvetovi drami **Tako je umrl Zaratuštra**.

Joh(an) Odležič je z gledišča Jurča, NKNMeša, ostalih figur v **Omu** (Lize itn.), razen z gledišča njegove butaste matere, šema, osel; neKrit Posn tujce, Nemce; ni, kar j e (Slc), kar bi moral biti po svojem bistvu in biti (narodenosti); skuša biti, kar ni, torej videz. Je moda; moda je v času NKNMeša Neg. Nasprotje mode je trajna zvestoba edinemu pravemu načinu oblačenja-obnašanja-jezika. Tu je NKNM še zelo odvisno od KMg, od AVS. PraSNar (Arhbit) je s sabo ld bit, je IdeaHarOžld. Moda je spreminjanje biti v videz, s tem v nič: v arhemodel Dv. Prav tega skuša Jurč v **Omu** preprečiti, čeprav se po drugi strani zaveda, kam vodi poenostavljen arhaizem ldNara: v dogmatsko ožino, v Ncl, nazadnje v Nz. Tega Jurč Strno že podaja, v **JTugu**, vsaj kot smer; Levs ga v **LTugu** radikalizira.

Glavna lika **Zorka** sta ZorJela, Poz par; glavni lik **Oma** je Joh. V njegovem zlu ga kaže Voš(njak), kot lik pl. Plövela v **Svojih**, kot neumnega Jurč v Johu. Joh ni nevaren, medtem ko se je Plövelu skoraj posrečilo premamiti Pilkoviča, poročiti njegovo hčer, zajesti njegovo (Slovu pripadajoče) premoženje, Unič njegovo delo, tj. Nar ozaveščanje Slova. Joh je smešen vsem, razen lastni materi, ki je enako smešna. Res je Lizin oče Gordin obljubil Lizi Joha za soproga, a takrat, ko še ni vedel, kak bedak je Joh; imel ga je za trdnega potomca premožne in ugledne MešDne, s tem pa za nadaljevalca SNKNMeša; Gordin je jako Nar zaveden, obenem pa sposoben trgovec. A ko spozna, da je Joh Nar odpadnik, ga zavrže. Joh je tako nemočen, da ne drži v rokah nobene niti vladanja. Le smeši se, ko Posn; nagajivci mu nastavljajo pasti, v vse pade, postaja vaški tepček. Osel. Niti od daleč nima moči kakega Grabeža iz **Boba** ali dr. Potokarja iz **Ministrovega pisma** ali Vrednjaka iz **LjDa**. Soroden je dohtarju Bistroglavu iz Lendovškove ČD Kode **Kteri bo?**

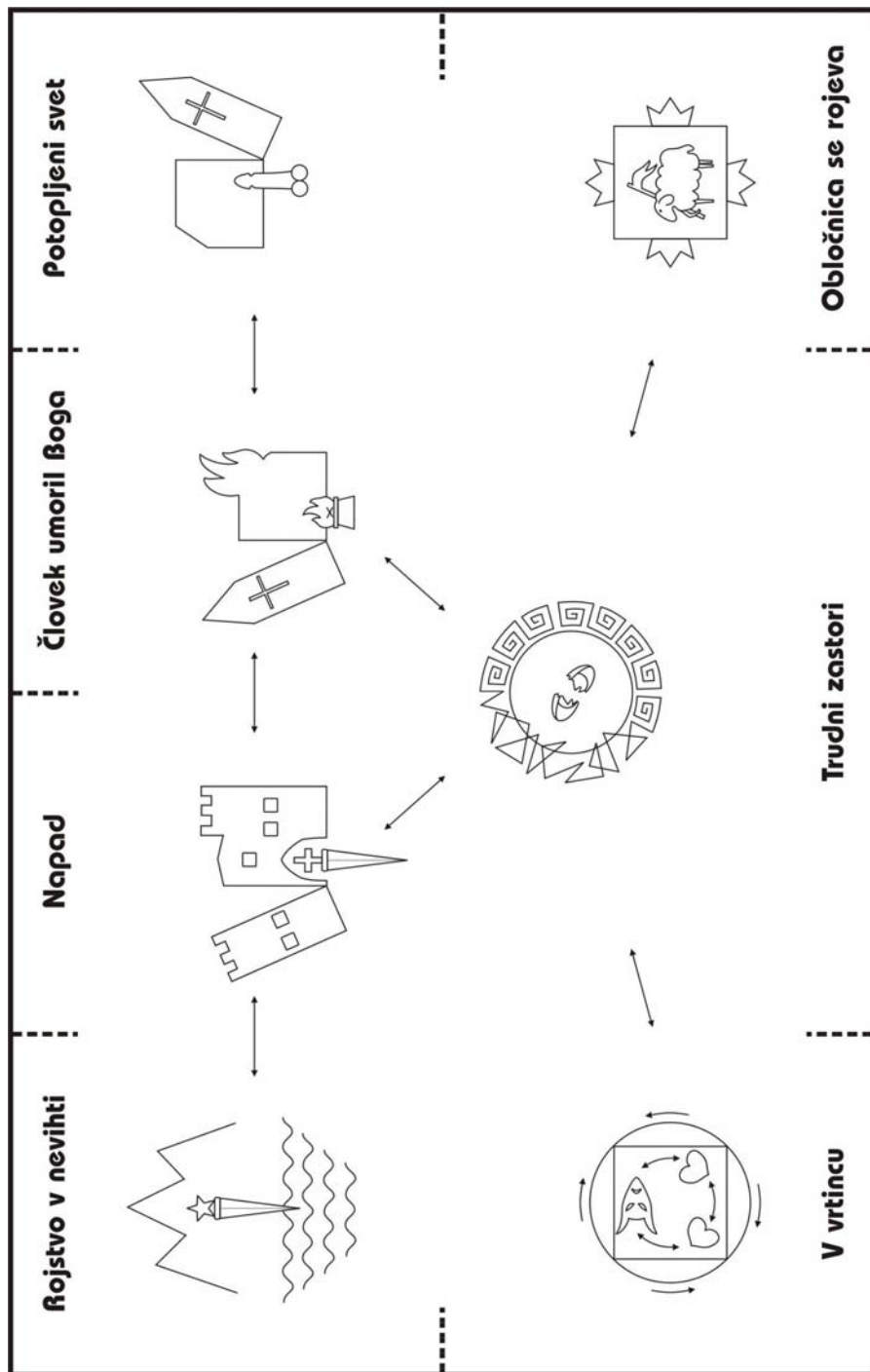
Skaže se, da je tudi NKNM Tot VIS-gibanje. Tega zase samo noče priznati. Glede na KC je res bistveno bolj pluralno, strpno, uveljavlja SAPO, pa vendar, ima svojo mejo: SNar kot Ideakldo, ki je Abs vrednota. Kdor krši to vrednoto, ravna analogno kot GhK vernik v KC, žali ali celo zanika Katboga. Ncl ljudi RR v Tot like. Tudi NKNM razsoja: kdor ni z nami (kdor ni ud NSSi), je zoper nas, je naš Sž; ali kot hudič (Izd JTugo je kot Vedež iz **Tarbe**) ali kot šema (kot Joh). Čl je lahko le v nebitvenem Dgčen, v bistvenem pod nobenim pogojem, za nobeno ceno. Nar kot bog (SNar) je enako ljubosumen kot Katbog (Jahve); kdor mu ne pripada, tega prekolne ali osmeši, vsekakor razvrednoti. Katbog ima seveda večjo (v svojem VISu) moč: ljudi lahko meče v pekel (v Vemuke) in spravlja v nebesa (v VeHed); tako je prepričan, tako oznanja svojo moč. NKNM mu kajpak ne verjame. NKNM ali ALHČl te moči nima in je niti ne oznanja, niti ne teži po njej. Zadošča mu, da Izda likvidira (kot NarPtja Izda-četnika Rasta Verina v Jože J. Lovrenčiča **Izdu** ali Poz KatPIK - polkovnik Moscardo in padre Benito - Komsta-hudiča de Sota v Jeločnikovi **Krvavi Španiji**). Celó, da ga le osmeši; včasih je osmešenje enako učinkovito kot pravični umor.

Joh je tako zabit in samozagledan, da niti ne opazi, kako ga smešijo, da ga sramotijo; nima občutka-zavesti osramočenosti. Kot je nima žival, osel. Le če Čl sam pristno veruje v določene vrednote, potem pa trpi, ker jih ne dosega, čuti, da se je osramotil, da živi v sramoti. Če povežem to spoznanje s pojmovanjem sramote, kakor sem jo razvil v koncu **SB** pričujoče knjige, ugotovimo, da gre za dve stvari. Joha-osla gleda Jurč kot sramotno bitje, ki pa se svoje sramote ne zaveda. Po tej plati niti Čl ni; nekaj mu manjka - ponos, čut za ldo -, da bi bil normalen Čl, Čl po normi. Sramoten je objektivno, po svojem delovanju, liku. Medtem ko trdim v **SB**, da je JKr s stališča DgT Ponot sramoto, sramoto pa so mu prilimali udje Klde, Judje, udje Judje, Judje udje, ker ni ustrezal njihovim pričakovanjem, ker je po njihovem mnenju nekaj obljubljal, a tega ne izpolnil. JKra so RR v Zamol-lik, v nevidno; šele tako je lahko postal DgDuh. Meš (in KC) pa Čla, ki mu pripišeta sramoto, tako Tot povzameta, da razen lika osramočenega osla tak Čl ni nič drugega. Je le maska-vloga, ki mu jo pripiše - nanj zveže - linčarsko Kld okolje, Kani in Slici kot udje SNara.

DgT pravi, da je pod sleherno masko - Ožldo - PzM; ravno zato lahko v Čla investiramo, ta to, oni ono; če bi bil PnM, kot je Snica v sredi središčnega Blaka v **PovzOsu**, je lahko le dvoje, ker se Ožld tu že RR v Dč: ali Abs IdeaPoz figura, Tarba kot Snica, ali Abs Neg zločinska, Tarba za PogPerzijce, za Vedeža, vsaj za njegovo ideologijo. Rdeča komisarka za Stotnika in dramatika Vombergarja v **Napadu**, Beli - BeGa - Kan Žolc za Kríma-Nino in dramatika Zupana v **Rojstvu**.

Dč arhemodel terja ČB (IdeaTarbo, NegVedeža, IdeaJelo, NegJoha), medtem ko se za DgZn problem šele začne onkraj ČB Rede. Čl za DgVIS ni ne Sž (žrtvenik v središčnem Blaku) ne Osel (v De-kvadratu). Šele izza osla je ustrezen svet oz. primerna interpretacija (RR).

Treba bi bilo narisati lik, ki je pod De-spodnjim likom na **PovzOsu**. Šele v tem liku bi se problem odprl, tema eksplícirala.

POJASNILO k MSSL ZMAGA, ZMEDA

Vse drame, upoštevane v MSSL **PovzOs**, so iz SSD; so tudi edine v **ČD 6 ES** podrobno obravnavane. Ko sem MSSL narisal, sem začutil potrebo pokazati, kako se je SD razvijala naprej, po RP, po THM-krogu. V kaj so se RR tiste PSt, katerih Not zgodbo podaja **PovzOs**. Šele z Antezo nastaja ustrežnejši okvir; brez Anteze (Dč) velja le Ožld, to pa bi bilo v skladu z duhom - MetAkso - TradSLZa, ne z DgZn.

Poiskal sem 7 dram (na **PovzOsu** jih je 5), da bi z njimi na eni strani naslikal Simt zrcalno sliko, glede na FSt model; na drugi - kot PSt - so PD, narisane na novi MSSL, naslovljeni **Zmaga, zmeda (ZmaZme)**, bistveno Raz-Dgč od MSI-PD na **PovzOsu**. Pazil sem, da upoštevam le drame, nastale pred blokom ali MaPSt SPD. Dve, ki sodita v SPED, **Napad** in **Človek, ki je umoril Boga (Člk)**, sta glede na Zun čas nastali res po vojni, a sodita v MV; SPED je zaostala reakcija na NOBD, Anln se lahko dela, kot da je SPED (vsaj na eni ravni) dejansko MV SD. Ves njen duh je usmerjen k MV oz. v regres. SPED spada v III. Refe, ki jo goji SKC kot vračanje KMg sveta. **Rojstvo v nevihti** je nastalo MV, 1944, **Potopljeni svet** sredi 30-let, **Trudni zastori, Obločnica, ki se rojeva** (na MSSL je zapisana skrajšano, brez »ki se«, analogno **Člk** brez »ki je«) in **V vrtincu** sredi 20-let. Torej v obdobju - v bloku - med SSD in SPD oz. točneje med SD-PrS (recimo da obsega to obdobje 1895-1914) in SPD; SPD se začneja sredi 50-let. **Blejke s PovzOsa** so res nastale na PrS, 1912, a sodijo v II. Refe, s tem v regres k SSD, k **Tarbi**, so K-istočasensodoben odgovor na **Sčka** in **Zorka**.

Razlika v Simti med **PovzOs** in **ZmaZme** je majhna, bolj navidezna kot ne. MSI **Tarbe** zastopata dva ZnaSi - Grad in Cerkev -, na **ZmaZme** zastopa vsakega od teh dveh ZnaSi posebna drama: Grad **Napad**, Cerkev **Člk**, ki naj bi bil vsebinsko-ideološko-versko bliže bogu kot Člu. Na **PovzOs** sodi tudi središčni Blak motivno k **Tarbi**, čeprav se nanašajo nanj vse na MSSL upoštevane drame, medtem ko na **ZmaZme** Blak posebej predstavlja Grumove **Zastore**, čeprav se nanj prav tako nanašajo (neposredno in posredno) vse na MSSL risane drame. Prostor, ki ga na **PovzOsu** obsega **Tarba**, je na **ZmaZme** razdeljen na tri drame. Ostala FSt je na obeh MSSL enaka-Simt.

Na MSI le-zgoraj, ki predstavlja-riše **Rojstvo** (vsaka od 5-ih oz. 7-ih PD je MSI, skupaj tvorijo dve MSSL), je lik (ZnaSi) skoraj isti kot na **PovzOsu**, le namesto dveh

src je Meč z zvezdo. ČD-NKNM konstruira Noštvo in IdeaHarSlov na ErS razmerju dveh, ne le v **Sčku**; SNL s Ptjo na čelu kot OF (v NOBD) temelji že na grenkih izkušnjah RealD na PrS, Kvedina **Pica**, še bolj na AD, ki jo uprizarja SD-20, glej Cerkvnikovo dramo **Greh. Rojstvo** upošteva dve Srci kot IdeaKldo - celo kot IntDn, glej odnos zakoncev Krma in Nine -, vendar se zaveda, da ErS odnos ne zadošča; potreben je RB, celo v spoju-sintezi z NOB; v tej sintezi pa odloča moč Orožja, ne Ljezni.

Orožje ni navadno, banalno, zgolj orožje. Ima St značaj, je ritualno. Meč z Rdečo zvezdo je ZnaSi za Osvoboditev Čloštva iz Razr zla, je zagotovilo za uresničenje Noštva kot IdeaHarKlde, enako kot na nasprotni strani Križ oz. Meč s križem. Za primer **Rojstva** bi lahko risali dva Meča z Rdečima zvezdama, ali celo štiri takšne Meče, ob dveh Zvezdah tudi dve Srci. Srci se RR v Zvezdi in obratno. Bravec naj to moje opozorilo upošteva. MSI-MSk so Rede, za katere hočem, da so čim bolj pregledne in lepe, da ne sprožajo aluzij na Inf-kaos. Tudi zato in odtod moji **Pojasi**; v njih dodajam, kar na MSI-MSk ni eksplicirano-narisano.

Na obeh MSI je ZnaSi Triglava. Triglav ni St gora in ZnaSi za Slov šele na SI Dž zastavi po 1990, v SND; to funkcijo opravlja že dolgo, že iz 19-Stola. **Sčk** je tako popularen tudi zaradi lociranosti na Bled, tj. pod Triglav. Valovi na obeh MSI niso le valovi Blejskega jezera, enako Jadranskega morja, ki ga opeva kot svoje - kot NSS - že SSD, glej - dramtizirano - Jurčevo **Lepo Vido** pa Voševo, dogajata se na SI obali nad Trstom. Micelij je tudi v tem, da je Zupan kot avtor **Rojstva** doma z Bleda oz. od tam je njegov oče; iz Mlinega.

MSI **Rojstva** je edini zmagoviti ZnaSi na **ZmaZme**, medtem ko so (bili) na **PovzOsu** zmagoviti skoraj vsi; le **Om** je - pa še ta le deloma - PzM. **Rojstvo** kot sinteza OF in Ptje podaja zmago PnMSlova maja 1945; zmaga 1991, ko nastane SND, je le dodatek zmagi 1945; to dokazuje tudi SD, saj ni napisala okrog 1991 niti ene drame, ki bi imela za motiv zmago SND. To zmago so Slci čutili kot konec nekega procesa, ki je že mnogo pred tem dozorel; Slci so že MV postali suveren subjekt ali Kld-SAKO. Od **Rojstva** naprej se dogaja skoraj le še AD; že v naslednji Zupanovi drami, v **Ladji brez imena**, napisani pred 1955. SD po koncu NOBD, podaljšane do konca 40-let, po fazi kramparsko-lopatarskih agitk, ne zmore več moči-zanosa-vere, da bi uprizorila Slov kot IdeaKldo. Nadaljuje se AD, ki se je začela že v SD-PrS (od **Pice** do **Školjke**).

Ni naključje, da sem **Rojstvo** postavil v le-kot zgoraj; 1945 zmaga le-opcija. Prej, glej **Tarbo** in **Blejke**, se je mnogim (verjetno večini SNLa) zdelo, da bo zmagala KC-KMg, torej De-opcija. V tekmi med HMg in KMg, med ČD in Refe se ni vedelo, katera od obeh bo zmagala. Na **PovzOsu** molí Triglav enako ponosno, triumfalno, samozavestno svojo mogočno-ostro glavo v Venebo kot obe Cerkvi oz. Grad, v katerem sicer ostane car Sapor, a se spreobrne h Kršu. Pl ni več Pog, ampak se kristjanizira; nastane trden blok PlK, glej **LTuga**, blok Škofa in Grofa, glej **Zorana**, blok Grofa in Župnika, glej še **Kralja na Betajnovi**, blok Bržpodjetnika in Župnika. V **Blejkah** je to blok KC in AvsDž vojske.

Vse Dgč na **ZmaZme**. SPED-KC je prepričana, da je nastopil strahoten polom, AD pravega sveta; pravi svet je zanju le Kat-svet. Kolikor se SDb-Slc-ČI kot tak ne drži KČe, se svet potopi. Naj je Cajnkar zaradi svojega **Potopljenega sveta** v 30-letih še tako nerazumljen, celo napadan s strani TaSKC, teza drame je jasna: duhovnik UProf Velnar se ne bi smel poročiti, ne bi smel zapustiti duhovniške(ga) poklica(nosti). Ker je v dilemi med ErS in duhovniško karizmo izbral zakon z

uspešniško lepoticu (filmsko igravko Lilijano Garnier) - je aludiraj Cajnkara na primer Izidorja Cankarja? -, je postal čez nekaj let nesrečen; v sebi je začutil vest, svoje dejanje je ocenil kot GhK, svet se mu je začel razkrajati. Tako je uvedena SPD kot potopljeni nekdanji Mor trdni svet. Cajnkara se je MV in po vojni reševal s stavo na SNar, na SNcl, glej NOBD **Za svobodo**, ki je analogna z **Rojstvom**. A odloča smer **Potop(ljenega)sveta**, ta se nadaljuje v SPD, se tam celo radikalizira; **Za svobodo** ostaja točka, v kateri po vojni nihče več ne vidi Pota.

ZnaSi na MSI **Potopsvet** je odgovor na ZnaSi **Blejk**; obe MSI sta De-zgoraj. Odgovor je Simt in ASimt. Simt je v tem, da gre za Cerkev in cerkev, ASimt v tem, da se v **Blejkah** triumfirajoča cerkev na gori (na blejskem otoku) (ra)zlomi. Začne se proces, ki bo vršičil na analogni De-zgoraj MSI, glej MSSl **Propadanje, avtizem (PropAv)**. Sredi 30-let to nadaljevanje - razvoj kot razkroj, RazRak, podan v drami Goljevščkove **Srečanje na Osojah** -, ni še niti vidno niti predvidljivo ali verjetno. Zdi se, da se bo dalo cerkev - KC - še zlepiti. SPED temelji na tej veri, a sporočilo SPED je obenem tudi to, da so zmagoviti Lřevarji cerkve podrli, opustošili, zažgali; glej gorečo razlomljeno cerkev na MSI **Čik**. V **Napadu** zmagajo Prti le začasno, pobijejo Poz like, Stotnika, Vero, (en) stolp Gradu je spodmaknjen, kot na gradu Turjaku, a Vomb(ergar) še verjame, da bosta KC-Dmb zmagala, sam Grad še stoji, še obeta, da se bosta vanj vrnila PIK, Rupnik in Rožman, general in škof. Na koncu **Napada** se morajo Prti umakniti iz utrjene vasi, spremenjene v Trdnjavo-Utrdobo-Grad, vanjo vkoraka (se vrne) Dmb vojska. Tako se je zdelo, da bo realno, MV, tako je KC v SPE upala, da se bo zgodilo po vmesnem vladanju Komstov v Slji. Upanje se - vsaj zaenkrat - ni uresničilo. Na MSSl **PropAv** je razkroj KC-sveta še hujši.

Na Gradu **Tarbe** vladata dva hudiča-demona: car Sapor (preden postane Kan) in Pog Vedež; zastopa ju Hudič z Masko. Ko preda kristjanizirani cesar Sapor Grad (Perzijo, Džo) KCl, se naseli v Gradu KC za skoraj dve tisočletji. Nenehoma se obnavljajo napadi na Grad, ki je obenem Cerkev, KC se mora braniti, zato potrebuje Pl, Pl nosi orožje. PIK sta sinteza Meča in Križa, glej Turnškov **Potujoči križ belih menihov**. Zato je v Gradu **Napada** narisana Meč s križem, analogen Meču z Rdečo zvezdo v **Rojstvu**. Bravec naj bere obe drami skupaj. **Rojstvo** napada **Napad**, Ptja napada KC, tudi obratno, zmaga OF-Ptja-**Rojstvo**; Grad-Cerkev se začeta rušiti. Meča se prekrizata v EDč-Bm-DžV. A ker se začne KC podirati, je treba narisati zvezo med **Napadom** in središčnim Blakom. Blak pomeni tudi razkroj, padeč v Šmš. Blak je prihodnost Gradu-Cerkve. O tem kasneje, ko bom podrobno komentiral Blak in **Zastore**.

Horizontalno sta povezani obe SPED: **Napad s Čikom**. **Čik** že z naslovom sporoči svojo idejo: razkroj - AD - se začne, ko Čl umori Katboga. Drama na ES primeru pokaže, kako se začneja Not OIS tistega, ki je umoril duhovnika (Ehrlicha), Čla, ki je nosil v posvečeni roki posvečene hostije (Katboga), delil pri obhajilu St telo. Nesrečni likvidator klerika - skoz klerika je skušal likvidirati Katboga -, po imenu Mato, se more ozavestiti, skesati svoje GhKe, se vrniti v Kld-grupo, ki ji je prej pripadal, k Ehrlichovim stražarjem, udom Straže v viharju (analogon rojevalcem v **nevihti** ali **Ljudem v potresu**, glej Pirjevčovo kasno NOBD); Mato se Mor-versko reši, ker se zateče k vaškim straža(rje)m kot Voj grupi KČe. To Voj(aškost) zagovarja že Debevec v **Blejkah** in seveda Vomb v **Napadu**.

Žrtvenik, ki je proizvedel SŽ v **Tarbi**, preide na **ZmaZme** iz središčnega Blaka v razpadajočo-gorečo Cerkev v **Čiku**. Krajčevo hišo v Grahovem, v kateri zgori pri

živem telesu Katpesnik Balantič, imamo lahko tudi za cerkev; kot nekatere cerkve po Kranjskem je bilo tudi Krajčeva poslopje spremenjeno v utrdbo za Dmb vojsko, za Vojkane. Krajčeva hiša je lahko tudi Grad, vseeno. Grad in Cerkev se sesuvata v Blak. KC sicer veruje, da se bo iz Blaka kot toposa proizvodnja SŽ - ZnaSi Žrtvenika - vrnila na oblast, v liku PIKa, analogno kot v **Tarbi** in v **Blejkah**, ko bodo PogPeržani in Francjakobinci poraženi. V središčnem Blaku na MSSl **PropAv** kot na naslednji stopnji AD je ta vera še manj utemeljena, v DaSKC je najbrž nihče več ne goji na pristen način, le s histeričnim samopriskiljevanjem in demagoškim politizmom.

Analogen proces se vrši na spodnji horizontali **ZmaŽme**. Na **PovzOsu** je Le-spodaj lik IdeaHarKld para, ki se je našel in obeta čudovito prihodnost Slova; tem bolj, ker je šel par skoz EkP in Mor preizkušnje: ZorJela kot dve Srci. Cerkvenikova drama **V vrtincu (Vrcu)** pokaže, kaj se zgodi z IntMeš Dn pol Stola kasneje, na liniji **Pice, Sadu greha, Školjke**, dram s PrS. Lepotni ornament folklornega Slova, ki so bili še tako prijazni v **Zorku**, odpadejo, ne zastopajo več resničnosti. Varno NKNM-stanovanje postane gola ječa, v kateri se zapeljujejo, preganjajo, varajo, mučijo trije: par in Zapl. A tretji - ljubimec - kot Zapl ni edini hudič; vsi trije, udeleženi perverznega razmerja, se RR v demone. MSI **Vrcu** ne smemo brati, kot da en hudič - ZnaSi Hudiča z Masko - preganja dve IdeaSrci, ampak veljata oba ZnaSi - Srce in Hudič z masko - za vse tri. Vsak od njih je v eni točki ErS, v drugi Hudič. Čl v SD-20 ni več enotno Id(Ožld)-bitje, kakršno oblikujeta-terjata-predpostavljata tako NKNM kot KC. Razcepi se v več Dč, postaja HM, več EV hkrati. Tak gre po eni strani - na THM krogu - v Dv arhemodel, po drugi pa se kot RazcDč odpre IsDču, če je v njem dovolj ARFDč in VerDč. V **Vrcu** ni nič VerDč; ARF pa je vprašljiva, vse preveč teži v AD. V Cerk(venikovi)D je mnogo preveč Trad moralizma, da bi bila dovolj sproščena za vstop v IsDt.

Zveza - nakazana s puščico - med **Vrcem** in središčnim Blakom je Strno nujna. Kar doživlja Čl v **Vrcu**, je muka pekla; KMg pripisuje to muko ljudem, ki še imajo vest (vest jim je vsadil v prsi Katbog), čutijo ugrize te vesti, a ker je ne poslušajo, se RR v AD. Tak je Prt Polkovnik Igor v **Napadu**, naredi Sm, tak je Mato v **Člku**; a Mato se reši. Tudi Cerkvenik se trudi najti rešitev, glej dramo **Očiščenje** kot tretji del trilogije, v kateri je tudi **Greh**, a to očiščenje-odrešenje je vprašljivo. Vsekakor ni niti oddaleč tako doktrinarno jasno in čustveno zanesljivo-varno, kot ga obeta KC vsakemu spokorjencu, ne le Matu. Dobil ga bo tudi UProf Velnar, če bo potegnil iz svojega položaja ustrezne, Matovim analogne konsekvence. To je tema Kremžarjeve drame **Na pragu**, glej MSSl **PropAv**. Če se grešnik očisti skoz SŽ, glej žrtvenik v **Člku**, se (od)reši. V središčnem Blaku na **ZmaŽme** žrtvenika - možnosti za SŽ - ni več.

Mrakova **Obl(očnic)a** naj bi bila Alta **Rojstvu**; ni naključje, da je v naslovih obeh dram rojevanje; zato sem dramo razvrstil Simt diagonalno na Le-zgoraj in na De-spodaj. Po svoje bi mogli razumeti ZnaSi Jagnjeta (z zmagovito zastavo VoM FKra), glej **Oblo**, kot uspešn(ejš)o Antezo NOBD-**Rojstvu**, kot sta **Napad** in **Člk**. Uspešnejša je - bi mogla biti - zato, ker Mrak ne pojmuje FKra oz. Janeza Evangelista kot figuri iz KC sistema, ampak povsem po svoje, v Inf-sintezi z ničejanstvom, s smermi, ki napovedujejo DaNA itn. Mož, ki je glavni Poz lik **Oble**, je polbog, je FKr, ki (pre)ustvarja svet, ki je zmožen Pogsvet Heda RR v Kršsvet objube Odrešenja. To sporočilo izhaja iz Moževega dejanja, da Salomo, predstavnico Uža, RR v Janeza Evangelista, v svojega učenca. Ni važno, da je Mrak

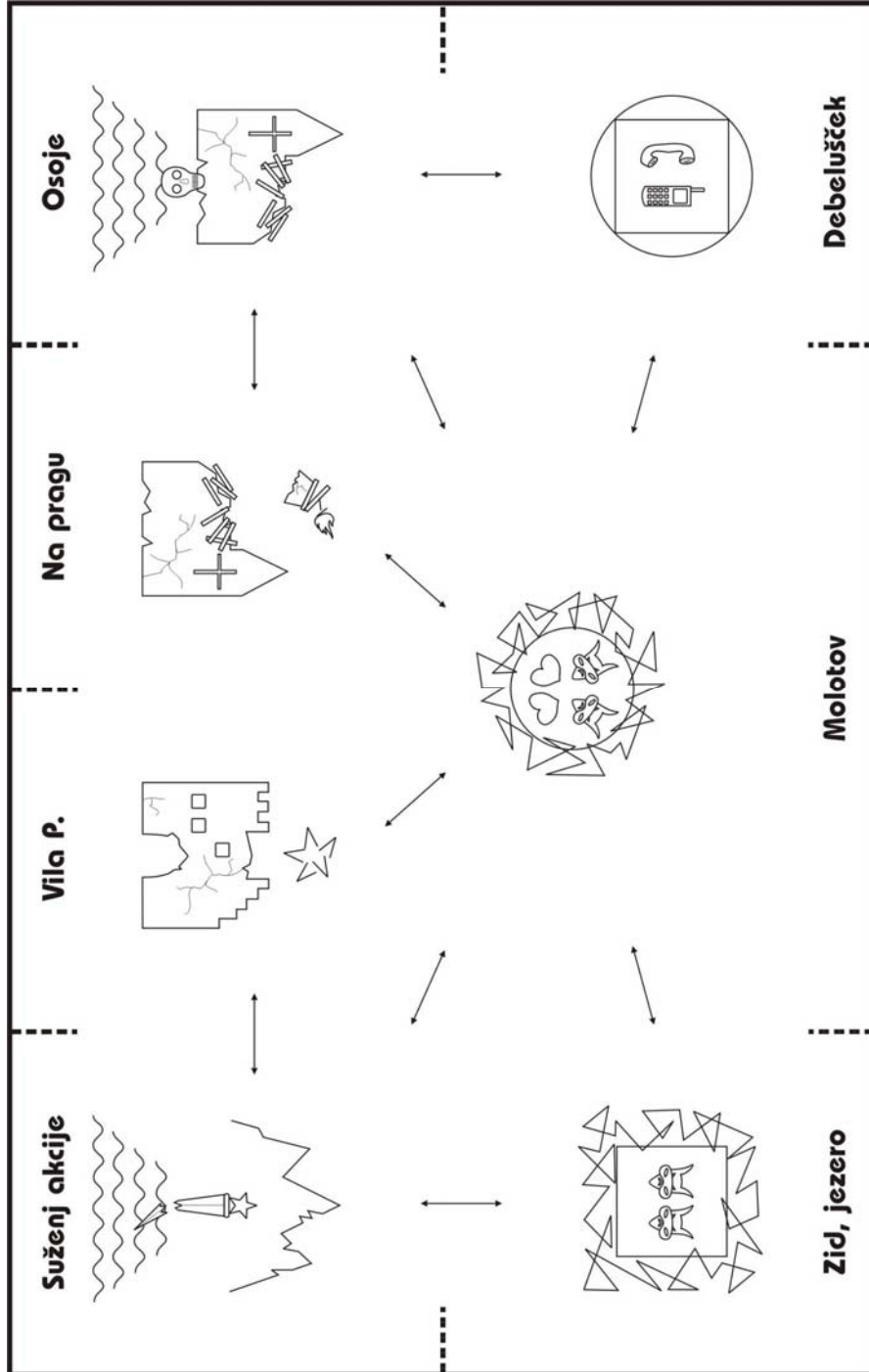
s tem - na Pvt-ĚkP ravni - uprizarjal-reševal svoj problem s Karlo, ki jo je potegnil iz naročja hudiča slikarja Pavlovca (glej **Slepega proroka**, lik Ariela), in si jo naredil za sodelavca oz., kot je tedaj mislil, izvajavca-apostola. Nad tem ĚS nivojem je veljavnejši: je sled začetka Mrakovega obrata od genialnosti velik(ansk)e osebnosti, za katero se ima sam, k OK tipa **Proces** in **Apostol Peter**. Zasnovo te (pre)usmeritve sem narisal z ZnaSi Jagnjeta na **Obli**. DgT ne temelji na Jagnjetu, ne na (s)pokornih ovcah, ne na SŽ. Ěnako ne na zmagi-vladavini Meča z Rdečo zvezdo, ne na Moči TSa. Niti ne na zgolj RLH razmerju ĚrS tipa med dvema, kakršno je v **SĚku**. - V **Zorku** je globlje, resnejše, gre skoz teške preizkušnje; v **SĚku** so preizkušnje - MeP - operetno lahkotne.

Med MSI **Oma** in MSI **Oble** je Not zveza. Mraka so ravno zaradi **Oble**, bila je Dab škandal, razglasili za norca-bedaka-osla. Celo maloumni Johann iz **Oma** kot prazen Zun Posn postavljač je bil manj osramočen kot Mrak, v katerem so videli samoldn z Možem (bogom) iz **Oble**. Mirno bi lahko narisal na MSI **Obla** ZnaSi za Osla, kot je na MSI **Om**. Mrak se je zavedal svoje vloge zasramovanca, ki mu jo je prilepila DabDb, a nanjo ni hotel pristati. Ves čas se je heroiziral, v liku **Džordža**, glej dramo **Džordže in Miloš**, v likih **Kleista**, **Groharja**, še posebej in poudarjeno po vojni v likih božjih otrok kot norčkov-bebčkov, ki pa imajo globljo vizijo, tj. stik z Dt, glej Gomizlja v **Blagru premagancev**, tudi pesnika Nouveauja v **Begu iz pekla**. Mrak se je razporedil - svoje ĚV - na več likov; v **Begu** tudi na oba Mor vprašljiva, nemalo demonična pesnika, na Verlaine in Rimbauda. Vrh te ARF-ĚK je dosegel v **Chryssipposu**, kjer se uprizori kot pohoten starec, čigar homoseksualno poželenje se ne da razločiti od ĚrS homoerotskega nagnjenja, ki ga Laj naslovi na svojega - sicer neprepoznanega, vendar - lastnega sina.

Tak Mrak-Laj (Verlaine, Gaugin v **Van Goghovem Vidovem plesu**) ne sodi v kvadrat **Oble**, ki je celo kot Grad, na vseh štirih straneh kvadrata so ZnaSi Kraljevske Krone. Sodi namreč v središni Blak, v topos, Tip za GrumovoD, še posebej za **Zastore**. Ta Blak je bistveno Dgč od Blaka v **PovzOsu**. Tu je ornamentiran okras krone, ki je sicer trnova, ker jo ima na glavi trpeči-zasramovani JĚr, a jo je ob tem že treba gledati kot IdeaHaro, kot obredni ornament, kot okolje Žrtveniku. Na ta vidik spominja na Blaku **ZmaZme** le De-polovica, vzdržuje jo SPĚD, vera Kanov, da bo KC znova zmagala, prav skoz SŽ, dosežene v PVD, glej Debeljakovo **Ĉrno mašo**. Le-polovica jasno izriše, da ne gre za lep-varen ornament, v katerega se RR Ĉlovo Trp; da je Blak zares Smš, črevo, ostro-bodljikav kanal, ki je kot labirint brez izhoda, same verige, žebliji, sekire, osti. To je Blak, ki velja za **Vrc**.

Grumovi **Zastori** so genialna drama, v kateri se družita jasna ARF in še močnejša AD. AD je tolikšna, da zmore Grum po **Zastorih** (ki niso Zastave, tudi ne zastava Jagnjeta na **Obli**) napisati le še **Gogo**, to je Dbsvet po Si. (Končna Hana je Pot za LR, za usmeritev k **Rojstvu**, s tem neTip za GrumD.) V **Gogi** je vse utrojeno, brez zagona-moči, iluzije so komaj še zaznavne, medtem ko uprizarjajo **Zastori** Rad zanos umetnika (Larsena), da bi nevredni-banalni TS RR - preOsm - v IdeaHarsvet lepote, glej lik Amare. Ne posreči se mu, Že se zmerom Strno RR - deformira, destituira, razkrinka - iz NeĈi Snice (Tarbe) v Hed Karnbitje, že v prvi Grumovi drami, v **Pierrotu in Pierrette**. Že(nska) je za Gruma - tudi za Cerkvénika **V vrtincu**, nazadnje še za Cajnkarja v **Potopsvetu** - nosivka NeĈi Abs IdeaHarlde; vanjo Ĉl, ki je IsDt, investira vse najlepše, najpopolnejše. Ko Ĉl - Larsen - spozna svojo zmoto-SSL, znori.

To skušam(o) narisati z razlomljenim odprtim Očesom, ki je že na MSI v Pnizu
GR ZnaSi za jasno zavest, za primerno AAF. Za Larsena-Gruma je ta AAF prehuda,
preobremenjujoča. Zato se zlomi; kot Oko. Vidi, a deformirano; vidi le Strno nujo
AD, ker mu manjka smodel VerDč; Mrak ga ima. Zato Grum ne more do Jagnjeta-
JKra. Na MSSl **Propflv** - na njegovem središčnem Blaku - se vidi, kaj nastane iz
Grumove AD.

MSSI Propadanje, avtizem

POJASNILO k MSSL PROPADANJE, AVTIZEM

MSSI **Propav** je tretja faza v trilogiji MSSl, ki si sledijo; druga in tretja MSSl dopolnjujeta prvo, le prva riše drame, podrobno ES obravnavane v **ČD 6**. Druga upošteva drame, nastale v 20-ih in 30-letih oz. MV in po vojni v SPE, ki še sodi v - zaradi Zun razmer podaljšani - MV čas, tretja pa le SPD oz. točneje, le drame, nastale v zadnjih dveh desetletjih, dve od teh sta celo iz leta 2002, torej zastopata najsodobnejšo DaSD, Kodričev **Molotov (Mot)** in Dovjakov **De(belu)šček**. (**Mota** ES podrobno obravnavam v knjigi **Let na dno, Deščka** v knjigi **StOt**.)

FSt **Propava** je Simt s FSt **ZmaZme**, tudi na njej je narisanih 7 dram in v enakih Geom razmerjih. Za izhodišče imajo iste ZnaSi (Triglav, Grad, Cerkev, Blak, Kvadrata), le da so - celo močno - deformirani. Skaženost podaja njihovo Not zgodbo oz. dogajanje Slova med SD-ČD, Peskove **Sčkom**, 1872, in današnjostjo. Čas, ki nastopa v trilogiji, ni ZunZg tipa, čeprav ZunZgo tudi upošteva; je smiselni čas oz. dogajanje smisla (osmišljanja in izgubljanja smisla) se kaže tudi v DbZg času. Ne ustvarja ga čas, ni čas nosivec Zgsmisla; ne gre za Zeitgeist. Zgodba SD se dogaja na THM-krogu.

Začne se s Prikr akcije AgrEkzIde. Prikr je v tem, ker NKNM-ČD skriva tudi sebi, da je AgrEkzId; to potezo pripíše le tujcu-Sžu, enako kot KMg **Tarba** Pog oblasti antične Perzije («Ptje»); **Blejke** model ES konkretizirajo, Sž se skaže kot napoleonsko jakobinstvo, izšlo iz FrancReve kot vrha ALHa. Isto PSt imata obe SPED, **Napad** in **Čik**, le da so ES predstavniki Zla-Hudiča v njiju PrtKomsti, za NOBD, za **Rojstvo**, pa KC DmbBržLibNNcz blok, glej združeno trojko Kana Žolca, Kplpodjetnika Mirtiča in esesovca Nemca Harza. V **Rojstvu** (NOBD) je AgrEkzId sicer še Prikr(ita), je pa vidna že razlika s PSt **Sčka**: srečno srečanje dveh ErS Pskov dopolni akcija NSSi (RazrNara kot Slova), ki se ima sama za IdeaKldo, le Hara ni. SV se sama sebi ne kaže kot AgrEkzKld, ampak kot obramba, ki pa se ne boji uporabe Vojsredstev in v vojni zmaguje. Gre za sintezo AgrEkzIde in IdeaHarIde. Ta sinteza - NOBD - je narisana v liku Le-zgoraj na MSSl **ZmaZme**.

Ožld se že v **Tarbi-Blejkah** RR v Dč arhemodel: v EDč, v SV med KC in njenimi Sži. ČD-NKNM sicer (še) ne stopa v SV, ne artikulira (še) EDč smodela, ga pa napoveduje. **Om** je več kot le PrepDč tipa Alešovčeve **Podlage zakonske sreče**, špetira med Dragotino in Slavoljubom. Ta dva sta le pogojno in začasno v PrepDč smodelu; kmalu - še pred koncem drame - se vrmeta v IdeaHarKldo IntDne,

postaneta spet Ideapar SlaTina, kot sta MirMara v **LjDa**. Za **Oma** bi se dalo reči, da zastopa KritDč smodel. Avtor drame, Jurč, je Krit do vsakogar, ki se ne sklada z dano normo Slova, kakor jo določa NKNM-ČD. Johann si je vzel za vzor Nemce, s tem je postal Izd-odpadnik Slova. Ne še Vojtipa kot **JTugo**, a je na poti k tej zaostitvi, podani v EDč smodelu, kar sta oba **Tuga**. Šele **Tuga** dosežeta Rad mero EDč SV(ojne) v okviru Ncl teme, kakršno ima KMg - v II. ReFe - v okviru Rlg teme, **Tarba-Blejke**. Če bi risal(i) več MSSl, bi mogel med **Sčka** in **Rojstvo** vstaviti oba **Tuga** ali **Ljub(islav)jo**.

V dveh PD **PovzOsa** je nakazana možnost prehoda v RazkrDč, glej lika Jezerca v **Blejkah** in Zorka v fazi, ko zapravlja dediščino. Zor(ko) se pravočasno ozavešči zla, v katerega tone; kaj pa bo z Jezercem, se ne ve, njegova usoda ostaja odprta. Verjetno bo kaznovan, vrnivša se KatAvsoblasi ga bo soočila s trdo roko Pravice (RRPa). Tudi Vedež iz **Tarbe** postaja RazkrDč, razcepljen v sebi na dve Pldi, ko popusti svojemu zločinskemu Hedu, sli po NeČi Snici Tarbi. A vsi trije Neg liki (Štrukelj v **Sčku** je Neg, ker preveč je, se pravi, da se vdaja KarnHedu, Zorkovi Prili so realistični pokvarjenci, Johann pa ne more postati RazkrDč, saj je v sebi polna Pld, sploh se ne zave svojega zla) so obrobni oz. služijo artikulaciji Poz likov; tudi niso prave teme-motivi dram na **PovzOsu**.

Pač pa se zgodi prehod k RazkrPldi in nato k RazkrDču na MSSl **ZmaZme**. Sm je Not smoter-usoda nekaterih skoraj glavnih likov v NOBD in SPED; Mirtič iz **Rojstva**, Polkovnik iz **Napada** itn. ga naredijo, Velnar iz **Potopsveta** in Mato iz **Čilka** sta tik pred njim. Tudi onadva ga bosta naredila, če ju ne bo rešil Katbog, a le v primeru, če bosta poslušala svojo Katvest, se skesala, spokorila, poboljšala, se vrnila v KC; Mato se, Velnar pa se že odloča za vrnitev. Razkroj v **Zastorih** je Rad: Larsen zblazni, Žalostni Madona ubije naključno izbrano Že (Mater z otrokom v vozičku). Razkroj se RR v kaos.

Či vidi, kaj dela, s tem prehaja v ARFDč, a ne more Neg usode preprečiti, nima moči v sebi, manjka mu vera v (po)IsBoga, torej ne postane VerDč. Takšni ne postanejo niti Poz liki v **Rojstvu**, ti so fanatične VerKlde, enako na nasprotni strani IdeaKani v **Napadu** in **Čilku**, Stotnik, Vera in Lap. So VerPlde kot udje v vrnjeni PS-Kldi, v OF-Ptji in v KC (KFzu). Edini, ki omogoča pravšnjo pot, je Mož iz **Oble**, ta je Abs VerPld, ne prizna nikjer nobene Poz Klde; vendar je vse preveč obrnjen vase, manjka mu pogoj, da bi (po)IsUnBDra: ni v sebi RazcDč. Nosi ga v PAv(Pldo). Ni naključje, da rišem(o) na istem mestu, na katerem je v **ZmaZme Obla**, De-spodaj, na **PropAvu** dramo **Dešček**, ki zastopa (P)Av. V PAvu se THM-krog konča. Tudi zato je **Dešček** postavljen na mesto, ki je zadnje v **PropAvu** in v vsej trilogiji: De-spodaj: Slici beremo pač od zgoraj in od le k De in navzdol. Začne se le-zgoraj s **Sčkom**, s ČD-NKNM, konča s samozalepljenostjo (SZSL) DvČla v PAv.

NOBD-SPED imajo iluzijo (SSL), da je v SV zmagal eden od EDč; **Rojstvo** je prepričano, da je zmagal LDč, **Napad** in **Čilk**, da je zmagal DDč, analogno kot v **Tarbi-Blejkah**. Vrc in **Zastori** že vesta, da ne zmaga nihče, vsi so poraženi; to spoznanje potrđita v SPD **GiM** in **ŠpK**. Mož v **Obli** sicer ni ne LDč ne DDč, Mrak se drži zunaj DžV tudi MV, glej njegovo Krit distanco do obeh v **Maratu** in **Rdeči maši**; a Mož je še daleč premalo IsDč, da bi zgledno vodil v IsDt. Mož ve vse že sam in vnaprej, Mož je manično ekstatični mistik PAv. Mrak je moral doživeti-izkusiti še veliko, da je prebil svoj PAv (PAvPldo in PAvDv), iti je moral skoz deziluzijo-nevero v velike osebnosti, ta nevera prodira v PV dramah, v **Groharju**,

Proroku, Džordžu. Odpreti se je moral trdi resnici DbZge, ki je prodrla vanj kot EDč-DžV MV, **Logan** in **Talci**.

Na **PovzOsu** in **ZmaZme** ni dobrih nastavkov za pravo pot v Dt, le slutnje, namigi, delne možnosti. Obenem pa so svetovi dram iz **ZmaZme** tako močno v Dč kot toposu stvarnosti, da še ne prehajajo v arhemodel Dv. **Zastori** so edini in najbolj na tem, da bi se v njih lahko zgodila RR iz Dč v Dv. A prej ko se to zgodi, pride do Larsenove zblaznitve in morivstva. Larsen ne postane kot Sestra iz **Špk** mirna-srečna pacientka v umobolnici, ki je metafora za ves svet, ko se ta znajde v LD-PM. Larsenu se zmede do Si, do Abs kaosa-konca.

Ključ, ki ga da MSSI **PropAv** za niz vseh treh MSI le-zgoraj, je podan v Filipičičevi drami iz konca 90-let, v **Sužnju akcije**. NKNM-ČD je še tako-toliko v skladu z RLH VISom, da odklanja Vojakcijo, se ji ogiba; Vojmodel nadomešča s trgovino, strast z umom, ker ve, kam pelje slepa strast; v ne-um, skoz EDč v AD. To spoznanje podaja Skofič v **Gospodu s Preseka**, nastalem konec 70-let 19-Stola; Pl Presekar kot zastopnik IZ (izkoriščanja-zatiranja) in Heda, potegne za sabo tudi tiste, ki so mu nasprotni, Meše - Rkd kovača Žara -, ki bi moral vzpostaviti paralelni Dbsistem FDbi, TrgKpl (Dv), a še niso dovolj SAPO in SAKO, zato se prepustijo strasti v sebi, ljubosumnosti, Mašču. Enako vaško-Km dekle Mina, ki jo Pl zlorabi, ona pa živi nato iz čustva-strasti Mašča. Pl sicer ne zmaga v pomenu, da zmaga - se ohrani - FD, a ne zmaga niti Meš; oba skupaj se sesujeta v kaos, v AD. ČD-NKNM temelji na tem Skofičevem spoznanju-izkustvu, zato se Poz liki v **Sčku**, v **Zorku**, v **LjDa** zanašajo na um, ki je trezen, samoobvladan; na čustva, ki so blaga, zadržana, disciplinirana in ne prehajajo v strasti; prehajajo v npravnost, uprizarja jo posebej **Zorko**, sploh StritD.

Tričetrt Stola kasneje je SNKNM-ČD izkustvo pozabljeno, Sici so prepričani, da je bila ČD bedna reč; zadržana, skromna itn. da je bila zaradi lastne nesposobnosti, pomanjkanja energije in vizije, ne pa zato, ker je vedela, kam vodijo velike strasti: v AD. DgZn odkriva, da je imelo ČD-SNKNM veliko vizijo - ustvariti Noštvo -, a na Dgč način, po Dgč poti, ne z Vojakcijo, ne z LR, ne z Rlg SV, kar hoče SKC v II. Refe, glej Krekov **TKriž**, tudi Iskračevega **Andreja Turjaškega**. ČD-NKNM ni imelo prav, ker ni napoved(ov)alo prihodnost obnovljene Vojakcije; ta v NOB(D) sicer ni Rlg SV, postane pa NarRazr AgrÉkzKld in EDč kot LDč. Kaj se zgodi s Slovom pol Stola po **Rojstvu**, kako gleda na MV-LR in na NOB nova Gene ludistov, RMg, uprizori - na osnovi mnogih svojih dram, tudi RudolfoveD - File v **Sužnju akcije**, ki pomeni Vojakcijo, ne kakršne koli akcije. Izraz suženj pomeni Čl, ki ga je Vojakcija fascinirala, začarala, povsem priličila sebi; ki v nji uživa, se je ne more in noče otresti. Ne gre za trpnega sužnja, ampak za aktivnega voj(šč)aka.

Kar se zgodi na MSI **Suženj**, je ponazorjeno z obratom Meča z Rdečo zvezdo na glavo. Vse, kar je v normalni in zmagoviti vojni - v **Rojstvu** - uspešno, stvarno, učinkovito (ker je takšno, je zmagovita), postane v **Sužnju** absurd; FilD je dramatika nesmisla. V **Rojstvu** je SI NOB osvajala morje, ga vračala Slovu, ga pripajala Slji, glej Javorškovo dramo **Odločitev**; ribiči SI AVS St Križ med Trstom in Devinom postanejo vsi Prti-voj(šč)aki. Če ni bil osvobojen St Križ, je bila osvojena morska obala od Kopra (Ankarana) do Pirana (Sečovelj). Meč z Zvezdo je deloval smotrno, odrešil je neodrešene brate (iredenta Ncla), medtem ko seka analogni Meč z Rdečo zvezdo v **Sužnju** po morju, se zabada v vodo, je zato popolnoma neuspešen, sam zleze v kaos, ki je drugo ime za morje.

Absurd je tudi v tem, da zamenjata mesti gora (njen vrh) in morje. Po Nv zakonitostih je morje spodaj, gore s svojimi vrhovi pa zgoraj, voda odteka navzdol, medtem ko postavi File morje v nebo, Triglav v pekel. Če ZnaSi za Triglav obrnemo, ni več analogen Kraljevski kroni, znaku za Triumf in trdno St vlado, ampak prepadu, luknji, jami, dejansko Smšu, v katero pada vse, ker je vse ničvredno-odpadek; tudi - skrhani, zlomljeni - Meč kot ZnaSi za Voj akcijo. Morje se zgoraj RR v oblake, ki so ZnaSi za SSL, tudi nebo je iluzija, spodaj pa se znajde brezдно, v katero so zmetali zmagoviti Prti-Ptja poražene brate Dmbce kot okupatorsko vojsko: tiste, ki jih likvidirajo že MV v **Napadu** in **Člku**, tiste, ki so preživeli napad Prtov v **Napadu**, tudi lapa iz **Člka**; metanje v jame uprizarja-opeva-objokuje SPED **Črna maša**.

Če-ker je tako, ni naključje, da je MSI le-zgoraj (**Suženj**) s puščico povezana s središčnim Blakom, medtem ko analogni drami le-zgoraj na **PovzOsu** in **ZmaZme** nista (bili) povezani s središčnim Blakom. **Suženj** celo mora biti tako povezan, saj je jama v njem luknja, ki kot podzemski rov vodi v Blak **Molotova (Mota)**. Središčni Blak na **PovzOsu** je topos, v katerem se rojevajo SŽ, trdo preizkušeni ljudje prihajajo iz tega Blaka kot zmagoviti Kani, Snica Tarba, NKNMeša ZorJela, par bo dobil kot LizAnt v **Omu** blagoslov obeh očetov; tega za zdaj še ni, še morata potpeti, še je v igri bedak Johann. V **ZmaZme** Blak že RR svoj ustroj-pomen.

Za KMG - III. Refe-SPED - Blak še ima moč predelave Trpa v VoM. Stotnik, Vera in Ehrlich gredo po mučeniški Si v nebesa, v Veodrešenje; v **Potopsvetu** in **Vrcu** pa te prerojevalne moči v Blaku ni več; ni več nujne Strne Not zveze med Križem in Pomladnim VoMom. Križ (S) in VoM (Ž) gresta raznarazen, kar rišem(o) kot razcep Očesa sredi Blaka na **ZmaZme**. Ostane le še S-Križ. **Vrc** in **Potopsvet** še ne vesta, kaj se bo zgodilo, v **Zastorih** pa že zmaga Abs kaos-polom. Vsa MSSl **ZmaZme** bi ponazarjala AD-polom, če ne bi **Obla** obetala (po)lsa UnBDra; obeta ga še zelo negotovo.

Kakšen Rad kaos podaja - je - PSt **Sužnja**, se more bravec najbolje prepričati, če prebere VsD; je neobnovljiva. File se trudi, da bi postavil na glavo in zmešal vse pojme, podatke, razlage, ki so bili znani in uveljavljeni dozdaj, tako v LDč kot v DDč vizurah. Hoče reči, da je vsaka takšna vizura - VIS - absurden konstrukt; da ni nikjer več nobene stvarnosti, kaj šele resničnosti; ta trditev je Tip za Dv, za Sim-LD-PM, kjer je vse kar koli. Dokler Čl ni prebral **Sužnja** oz. njegove vsebine, naredila jo je Ala (Goljevščkova), ki je vnesla v načrtni kaos red, namreč razumne zveze med nerazumnimi trditvami, sicer bi vsebine drame ne mogla napisati, dokler se bravec ni seznanil s to vsebino, si ni mogel zamišljati, da je mogoče tako absurdno sporočilo-mišljenje. Snaj s končnim Jelkom, **GiM**, in Božič s končno Sestro v EV Španske kraljice, **ŠpK**, podajata dve tako rekoč normalni nori figuri, če ju primerjamo z liki **Sužnja**.

Naj navedem le nekaj Zg dejstev, ki jih File pomeša; s tem pomešanjem hoče spodbiti TradUZnike, ki recimo kot PePKo razlagajo SD (Mrakovega **Džordža in Miloša**, MirZupove **Potovalce** itn. (**Džordža** ES podrobno analiziram v knjigi **SentHer**, **Potovalce** v knjigi **Let na dno**) kot momente v DbZgi Slova. Še posebej v **Sužnju**, a tudi v ostalih dramah File tako RR vsakršno Zg, Db in Slov (NL), da ne more biti več nobene smiselne (RP) ZgSlova. Zavlada le Abs Konta, kot je v fizikalni sliki Brownovega gibanja ali (sub)atomskega dogajanja. Alogizirana dejstva v **Sužnju** so: da napade Hitler Jugo v času pogreba Jugokralja Aleksandra; da se v Kočevskem Rogu 1941 zberejo francgeneral De Gaulle, Heile Selasije;

dejansko ta dva nista ne tedaj ne kasneje stopila v Rog. Po Filetu je navzoč 1941 tudi Cankar, ta je 1941-leta dejansko že 23 let mrtev, Kardelj pa pride v Rog dejansko šele leta 1942, v tim. Roški ofenzivi, s katero skušajo lti razbiti Prte. Mata Hari v **Sužnju** ni več le vohunka, postane prerokinja in vizionarka, zamenja Vrzo iz **LTuga**. Vemo, da je Vrza aSek starka, Mata Hari pa Hedidol; torej imajo zdaj vizije nimfomanke, ne več Snice Pog in Kat kova. Filetovo sporočilo lahko beremo tako, kot da nadomesti Mata Hari Tarbo. General Löhr, kot sugerira File, seveda ne more ukrotiti princa Pavla Karadjordjevića, ker tega MV ni v Jugi.

File imaginira, kot da se je MV razcepila v dva vsaj tekmeča, če ne Šža (v EDč) tudi PrtNOBPtja; veljavno zgodovinosje pravi, da tega pojava-procesa ni bilo, bil pa je med alžirskimi uporniki, v Libanonu, skušal je nastati po vojni tudi v Jugi, s Kominformom, a ni šlo. File hote pomeša banalne RP čase, da bi razkril Stro dogajanja. Ta pa res, kot kaže THM, terja prehod od MonKlde v RazcDč, v EDč, čeprav se v ES stvarnosti zmerom to ne zgodi oz. vsakič po svoje, v Dgč Rci. Razcepile so se Narrepubliške Ptje v Jugi, 1989-90, čeprav so bile ves čas vsaj od 1941 Monenotne. HršPtja in SrbPtja sta se od 1991 naprej celo Vojspopadli; EDč, SV. V Slji se ni zgodilo tako. Ptja se je res razkrojila na več strank, na ZLSD, na LDS, celo na DESUS, a med njimi je skoraj ves čas sodelovanje, tvorijo koalicijo, le začasno je katera od njih v opoziciji do drugih.

Čeprav DgZn upošteva RLH VIS, s tem pomen podatkov kot dejstev in preverbe z eksperimentom v stvarnosti, pa upošteva enako VIS moderne Zn-fizike, ki je nadomestil trdne Newtonove zakone s Konto, z verjetnostnim računom, omejil RP le na določeno območje veljavnosti. **Suženj** je nujna korektura **Rojstva** in **Sčka**. PSt absurdizma je resnica - čeprav ne vsa - PSte ontoteoteleologije, ki velja še v **Rojstvu-Sčku**. **Suženj** sporoča nekaj bistvenega, celo vzgojnega: da se mora Čl soočiti s podobo sveta, Konte tudi v območju DbZge; da ne sme videti vrednostnega in EkP cilja Čl ravnanja-bivanja v ustanovitvi NarZge, Slci v ustanovitvi SND, kar je 1991 trdila in verjela večina Slcev, PePKo še danes, glej obe njegovi SB v **Džordža** in **Potovalce**. Ni pa nobene drame v DaSD, ki bi uprizarjala-zastopala to PePKovo - STH, norovsko, DSD itn. - platformo. Rudolf jo je direktno spodbil v drami **Na možganih rado spodrsne**, v brezobzirnem posmehu SI desetdnevni vojni.

Da bo jasno: File spodbija RP; tudi RazRak, ki je VIS VSa, torej krožno mišljenje. A se ne ustavi pri tem. Uprizarja res mrežasto mišljenje - vsemrežje -, a ta njegov micelij nima nobenega smisla, je le Abs Inf, ki vodi v entropijo. Micelij, kakršnega rišem(o) v **RSD**, je Strno drug. Ima pravila: THM in ŠHM. (Danes pišem ŠHM, ne več ČHM. NDM.) THM-ŠHM pa upošteva tako RP kot krožno mišljenje (VS). THM-ŠHM sta Strna ARF, s katero Anln nenehoma vizira in razlaga vsako točko sveta, ki je tako ne pusti niti v RP poenostavljanju, ki je SSL, niti v kaosu. Daje nov »red«, ki ima Pot, da pripelje IsČla v bližino Dti.

ES povod za nastanek zgodbe **Sužnja**, to zgodbo kot rdečo nit je res težko najti, je dobil File iz dveh podatkov; dvakrat - seveda večkrat, a File reducira PrepDč na dva dogodka - so se vrhovni Prti sporekli ali ne strinjali glede nečesa. Na začetku leta 1942 ob napadu na Lož, ko je Ptja prezgoden napad zamerila Anteju Novaku, z njim je sodeloval tudi Pirjevec, in - že dolgo - po vojni, ko so se generali in politikomisarji (tudi Matevž Hace) spreklali glede tega, kdo od njih je ujel generala Löhra. Ta špetir je bil že smešen, grotesken, že je nakazal realni značaj Not razkroja Ptje; ocena napada na Lož pa je bila resna in huda reč: Anteju Novaku je zavrla promocijo. Nekateri šefi Ptje niso mogli preboleti Si - usmrtitve

ujetega - ljuba Šercerja, ki da je bil žrtev napačne določitve časa napada na Lož. Ker pa oba dogodka nista prerasla iz kvečjemu PrepDč smodela v EDč, pomeni, da je skušal File z njima - ker ju je naredil za jedro Prt dogajanja - razvrednotiti EDč resnobni, usodni, smrtni značaj MV dogajanja; RR ga je v - absurd(istič)no - Kodo. File je mogel to storiti na legitimen način, saj je sin Prta, oficirja, celo primorskega Slca; očetovo Zgo je Ponot in od znotraj razstrelil, medtem ko je AnPrt-AnK SPED Strno Dgč. Je DDč, kot DDč pa je MimDč z LDčem.

V **Napadu** se na S spopadeta brata Prt polkovnik in Dmb Stotnik, med sabo se eliminirata, kot (J)Elko v **GiM**. Medtem ko je File sin LDč-Elka. File je - kot Primož Kozak, kot jaz - šel skoz usodo Ptje-LR-NOB, jo vzel za svojo in pripotoval skoznjo v Dv, medtem ko DSD vrača PV in MV svet, regredira; Kat del v Refe (ReSlom), laični del pa mu sledi, saj nima lastnega temelja-VISa. Da bi se rešil kaosa-Infanesmisla - SZ -, se Šel ipd. lepijo na utemeljevanje Slova na KrškulKlidi, na **BS**. Le da tega ne zmorejo podati v dramatikii, le v IdeolPol izjavah.

DgT pa je povsem drugje, tudi od ŠelD, od Dv absurdizma probabilizma. Za DgZn je bila MV izredno pomembna zadeva, Slci so v DžV-Bm MV dosegli ostrino EDč smodela, kar je pogoj za artikulacijo SND, SND pa je kot SAKO pogoj za udejanjanje SAPOe. Da bi prišel Čl na drugo stran, mora skoz SSL TŠa, tudi skoz ves THM-krog oz. po njem, po njegovem obodu, skoz vse točke-daljice, ki so na njem in ki jih rišem(o) posebno v Pnizu **GR**, glej **GR 4**. Čl se kot upornik Not ldn z AB-LR SAKO; šele EkP sodelovanje v DbZg SAKOi mu omogoči polnost bivanja, s tem izkustvo ničā-nesmisla, ki ga more dobiti šele tedaj, ko pade z višin SSL Abs vrednot, podanih v **Sčku** in **Rojstvu**, na trda tla, v resnico IdeaKonstruktov. Že Cerkvenik v **Vrcu** in Grum v **Zastorih** podajata to AD, a ta AD v teh dramah - v SD-20 - še ni ARF-AK SZge, je šele ARF-AK Pskov. Šele po MV dogajanju, po NOBD-SPED, po **Rojstvu** in **Napadu**, je mogoče Trag izkustvo tudi na nivoju Klde.

Čl je Pld in Klde, Adam je singular in plural. Usodi-dogajanju Klde se Čl ne more in ne sme ogniti. SPD kot **Afera**, **Dialogi**, že **Rdeča maša** in **Razsulo Rimljanovine** pa **Pisana žoga**, **Delirij** in **Povečevalno steklo** uprizarjajo ARF-AK SDbZge in s tem najbolj pristne Čl Note, ljudi kot Prtov, ki jih je po vojni Ptja zaprla, mučila in celo ubijala, od Zupana, Javorška, Torkarja, Pirjevca in Mrzela do Mirka Koširja.

Suženj ni le posmeh Nardi, Nar čustvom; File jih pripíše Mati Hari. Drama se konča z Inf med Prt in Dmb, med LDč in DDč, na liniji **GiM-ŠpK**. File izenači Rupnika in Tita (s tem tudi Kidriča), oba sta zrela za odhod v Zg, tj. na Smš. Ne na Smš Zge, kot je mislil Zihel oz. vsak, ki veruje v DbZg, tudi PePKo. Ti razločujejo Pravo Zg in njena Smša, tj. prostore-jame, kamor (od)padejo vsi, ki niso na nivoju zmagovite Zge; s stališča Ptje-LDča so to Dmb, zato jih zadene pravična kazen s PVD. File ve, da preide DbZg kot takšna in v celoti v Smš, celo v Strš; jama je polna gnoja in dreka, glej Vihrove **Strš**.

Srednji drami zgornje horizontale na MSSl **ZmaZme** sta bili obe SPED, medtem ko sem za **PropAv** izbral dve Raz, vendar ne več ne Klas SPED, še manj NOBD. Mikelnova **Večerja v vili P.** je ŽurPol esej o začenjajočem se Not sporu v Ptji-oblasti, na prehodu 70-ih v 80. leta, ko so začele podgane zapuščati potaplajočo se ladjo; Mikeln je bil med prvimi, skupaj s sebi enakimi, Pav(čkom) itn. Deloma so bili-postali ti ljudje tim. reformatorji Ptje, RR so jo iz ZKS v ZLSD, Kučan itn., deloma pa so uskočili k Sžu, Brejc, Slivnik, Brezigarjeva, ToJerovšek itn. Te cenim najnižje. Med prvimi je uskočil Mikeln, tudi Pav, a sta se oba nato oddaljila od DSD, ko ta ni prišla na oblast. Morda od vseh najgrša Rca.

Ravno ker je Mikeln tako dobro vohal prihajajoči razkroj Ptje - LDča -, je bil najbolj primeren (tako rekoč poklican), da uprizori ta razkroj tudi v drami. Ena takšna drama so **Mor.pol. kval. tov. Gubca**, 1982, druga je **Vila**. Grad, v katerem sta tisočletje in pol vladala PIK, **Zoran**, je morala PV oblast (PIK-Brž) zapustiti, zasedla ga je nova oblast: LDč, ki je postal Stldespot, glej **Afero**, **Dialoge**. Dolgo se je zdela, da je moč Ptjoblasti neskončna, Abs, **SAnt**, še **Kongres**.

Med likom **Napada (ZmaZme)** in likom **Vile (PropAv)** bi lahko narisal(i) lik enako trdnega Gradu, kot je (bil) v **Tarbi**. KC se je zdela Vezmagovita na skali; bravec naj si to vmesno fazo zamisli sam. ZnaSi Gradu v **Vili** je že oblast v fazi AD. Grad se obrne na glavo, analogno Meču z zvezdo v **Sužnju**, le da je njegova Mor in Kld trdnost že kar se da ofucana, Grad postajajo odpadki Gradu, ometa, vse se lušči, a ne le fasada, tudi duševnosti in osebnosti dobivajo luskavico, sami temelji Milvizije Koma so se skazali kot napačni, kot SSL. (Pro)padajoči Grad je kot strgana kamižola, rdeča zvezda je v kosih, bolj podobna arkujočemu krokarju, ki pada iz gnezda, kot nekdanjemu Soncu, ki je razsvetljevalo pot v Abs prihodnost.

Mikeln, Šel in File so predstavniki treh ne le Gene(racij), ampak tudi grup. Drame, narisane na MSSl **ZmaZme**, pišejo še člani MV Gene, dva z Le (LDč), dva z De (DDč), dva rojena v začetku Stola, De-Vomb, 1902, in Le-Cajn(kar), 1901, dva 10 in 20 let kasneje, Le-Zup(an) in De-BRozman, ob dveh, ki se NOB-Dmba nista udeležila aktivno, Grum, Mrak. Dramatiki, katerih drame so na **PropAvu**, pa so mlajši. Eden - Kremž - zastopa SPED, DDča, dva sta ARF-AK LReve, Mikeln in File. Mikeln sodi v mojo Gene, a ne v MGG. MGG je na temelju PrtGene, ki je začela po vojni prva podajati Krit sliko LReve (Zupan, Javoršek, Tor itn.), to Krito poglobila, jo iz SeHa prenesla v ostrejšo, umnejšo, bolj Fif analizo, Kozak (**Afero**, **Dialogi**), Smole (**Potovanje v Koromandijo**, **SAnt**, **SmKrst**) itn. Obe Gene in grupi sta prebili PtjMrkTot sistem, zamenjali Stl VIS; to se je zgodilo sredi 50-let. Ob MGG pa je delovala tudi skupina iz iste Gene, ki pa je Ptji služila, delala kariero kot hlapčevska: PavMik(eln) so zanjo Tip; na robu MirZup in Žmavc, a ta sta se kmalu obrnila po svoje, vsaj delno začela Posn RMg, medtem ko je Mik ostal zvest svoji PolŽur - PNP - usmeritvi, v tej je za SPD paradigmatičen.

Sredi 50-let je Mik skušal nadaljevati NOBD; **Dež v pomladni noči**, NOBD agitka, je bila uprizorjena 1955, v letu **Žoge**, **Zgodbe**, **Koromandije**, **Aleksandra praznih rok**, bila je anahronizem, Mik je skušal z njo pridobiti legitimacijo za vstop v PolPtj vrh. V NOB ni sodeloval, rojen 1930, kot jaz, a se je po vojni trudil, da bi ga oblast sprejela kot svojega. Oblast je bila tedaj še zelo zaprta, komaj koga, ki ni bil ud Prt-gibanja, je tolerirala kot enakopravnega. Kogar pa je nekako pripuščala k sebi, ga je postavljala pred toliko preizkušenj, bolje, od njega je terjala toliko poniževanj, dokazov slepe zvestobe, pravno vprašljivih in grdih dejanj, da so na tej-takšni poti vztrajali le najbolj stremljivi in kosmatovestni, obenem pa, to je bilo Strno nujno in razumljivo, poudarjeno ideološko zgrajeni in human(ist)i; maska je spadala zraven.

Ker so bili ti ljudje v vrhuški, Mikeln je postal - po dolgotrajnih prizadevanjih in zaslugah - član CK ZKS, so v 80-letih od znotraj začutili samorazkroj Ptje. Najprej so reševali svojo vest - ugled pred sabo - s Krito SovZv Stla, Mik z dramami kot **Stalinovi zdravniki**, 1966, s Krito neživljenjskega togega birokratizma, oboje je bila celo linija JugoPtje, glej **Administrativno balado**, 1962; z interNac Humom, **Golobje miru**, 1960, z olajšanjem trde Mrk oblasti, s kabareti, **Inventura 65**, 1965, na Ježkovi liniji, sledil jima je Petan. Mik je storil vse, da bi ekskulpiral domačo

oblast, jo prikazal kot Hum, prijazno, legitimno, ljudem naklonjeno, dopuščajočo Svo v Db-Dži, skratka, bil je pravi ŽurPol ideolog Ptje, tj. vloga, ki jo je Zup(an) igral le MV, ko je bila Not zvezana s tveganjem Ža, z bojem na Ž in S, s heroizmom.

Ni čudno, da je tak Mik zavestno - po naročilu PP - deloval zoper MGG, zoper revijo Pers, že sredi 50-let zoper Smoleta, kot urednik ljubljanskega dnevnika zoper **Koromandijo**, zoper Pučnika v času Pers, polemika med njim in Pučem, tudi polemika med njim in Šelom, o glasbi in estetiki. Šel je sodil v najmlajši del MGG, enako kot Jov, Jov je napisal za Oder 57 **Norce**, objavili naj bi jih tudi v Pers; kot urednik revije sem mu to sam predlagal.

Kot je Mik(eln)ova NOBD Posn in epigonstvo, napisana iz zunajUmet vzrokov ne kot Isresnice (RazRese), ampak kot dokazovanje uslužnosti oblasti, so iste poteze Tip tudi za Mikovo PsKrit dramatiko, za **Vilo**. Je pa **Vila**, podobno kot **Mor.Pol.**, dokumentacija razkroja v vrhuški; 1986, ko je bila drama napisana, se je ta razkroj že močno kazal, oblast ni hotela biti več Totteroristična. Mik in sorodni so to njeno spremembo pri priči dojeli in izkoristili, da bi še ujeli zadnji vlak in se prikazali kot pristni borci za resnico, nazadnje celo zoper Ptjo. To jim je bilo potrebno toliko bolj, kolikor bolj so ji prej hlapčevsko služili. Pač logika slabe vesti in Prikra.

ZnaSi kot navzdol obrnjena, padajoča strgana cunja, v katero se je RR nekdanja triumfalna Zastava, ponazarja tako Not razkroj Ptjvrha kot samega MiKa. Mik se ne zaveda, da podaja v likih Ptjvrhuške, do katerih je posmehljivo Krit, samega sebe; da natančno tako kot oni išče kot podgana izhod iz položaja, v katerem se ne počuti več dobro, in se hoče prekrcati na Dgč ladjo. File je prepuščen usodi, je K-klošar, K-nor; čeprav je v **Sužnju** grozljiv kaos, je tudi nekaj NeČi lepega, blagega. Kot da jemlje File nase GhK svojih očetov in se ldn z akterji SZge, ki so blazni zločinci. V Filetu je nekaj Osla, Jagnjeta, JKra na način, kot ga poda sredi 90-let v drami **Emanuel**. Filetu ni do oblasti, komaj do Dab uspeha; njegov Ktz je kar se da avtentičen.

Šelu je strahotno mnogo do Dab - Pol in sploh - uspeha, a Šel ima v svojem pedigreju objektivne zasluge; kot član MGG se je res boril zoper Ptjo in oblast, čeprav ne na način, kot ga je terjal 1958 in 1964 Puč(nik). Žal pa je Šel od srede 80-let naprej vse bolj prehajal k DDču, v DSD, se tu srečal s Pučem, Janšo itn.; ta obrat je pripravil že sredi 80-let z AnK **Ano**, ki pa je še Traga. V 90-letih Trage ni več zmožen napisati, le še SZ drame. Pa vendar, Šel je po svoje genij, njegovo Ž je mnogokotno, zanimivo, izkustveno bogato, veliko in nizko, medtem ko je Mik le PolŽurst, mnogo slabši od PePKa, če smem narediti tudi to primerjavo, PePKo namreč tudi sodi v SD, saj o nji kar precej - čeprav povsem brez posluha - piše. PePKo ima v sebi NeČi vizijo, ki je sicer SSL, a je pristna, zato kljub svojim PNP prizadevanjem ostaja na robu Dbe, medtem ko je Mik cinično instrumentalen uslužbenec vsakokratne oblasti.

DSD noče priznati, da se dogaja v nji isto, kar se je v Ptji - s Ptjo - v 80-letih in kar podaja Mik v **Vili**, tudi Partljič v nekaterih svojih Kodah, Golj(evščk)ova v **Zeleni dolini**, **Otroku**, **družini**, **družbi** in **Pod Prešernovo glavo**, v dramah EtHuma 80-let. Tudi zato se laična DSD - Šel, Graf, Puč itn. - naslanja na DSKC, išče ne le njeno Pol podporo, ampak upa, da bo dal njen Katbog trdnejši temelj za norovsko DSD, ki je v osnovi Nih tipa; odtod Šelova, Inkova itn. težnja utemeljiti Slov na KrškulKldi, na **BS**, torej na **Tarbi** in **Blejkah**. Če upoštevamo ti dve drami, a moramo ju upoštevati, se šele vidi smešnost, prisiljenost, absurdnost Šelove - norovske - povezave s KC. Kaj sta res za Šela Tarba in Francka kot NeČi Snici

zglede? Ju ne osmeši-destruira v likih **Kanja** (glej Hotljivce in Neveste, Suzano, Orlanda itn.), oslabi in jima vzame moč že v **Svatbi** kot Mag Lenki? Ju odkloni v likih Ane in Geni, **Ana** in **Volčji čas**, kot Trag bitji, ki ju žene v OIS, ker sta zločinki? **Napad** in **Čika** bi Šel še prenesel, sta AnK drami, Šel ju gleda kot Kriti Kontinuitete, instrumentalno. A da bi pristal na **Tarbo** in **Blejke**? Ker sem ŠelD in Šela že veliko in €S podrobno obravnaval, predvsem v Pnizu **DaSD**, a tudi drugje v **RSD**, sem se v trilogiji tokratnih MSSl posebni analizi ŠelD odpovedal, analogno kot analizi ZD, tudi to sem podrobno naveliko komentiral, **Otr**, **Potohodca** itn. V trilogiji sem izrisal manj znane, a ne manj pomembne in Tip SD.

Bravec naj si prebere VsD **Vile**, pa mu bo jasno, za kaj gre. Morda slika Mik v osrednjem liku **Vile** (prav za prav je **Vila** Koldrama, vsi liki skupaj so protagonist), v pisatelju in Poliku Kranjcu sebe, morda Bena Zupančiča, nekaj obeh je v Kranjcu, tudi glede na Kranjčevo letnico rojstva. Mik je v tej točki Krit realist: oblast razkrinkuje kot banalno, v njeni Pvt resnici. Int tu ni več pristen, kot je za par Krim-Nina v **Rojstvu**; postane Pvt. Pvt pa je Tem poteza - obetajočega se, kmalu vrnivšega se - Kpla, tistega, zoper katerega se je Ptja, tudi z Mikovo pomočjo, tako borila, tudi v NOB-AB SV. Ptja je v 80-letih Neg Pvtz, kajti še ne dopušča Sv razmaha Kpl trga, le po kapljicah oz. pod nenehno kontrolo Ptje, tip dogovorne ekonomije. V razmahnjem Kplu je Pvt tudi Poz, Čl ima možnost preiti v SAPO, medtem ko je pod Ptjo - dokler obstaja Ptja - Neg, vodi v AD. To se jasno vidi iz **Vile**.

Nekoč je bila vrhuška Ptje eno(tna), vladal je MonTot duh Ptje kot historičnega subjekta ali Klde, medtem ko vleče zdaj vsak na svojo stran, vsak je le Pvtnik, ki ne zmore - okvir Ptje mu to preprečuje - ostvariti lastnega sveta, zato le kvasá, eskivira, se Prikr, žene ga v SZ. Samim vrhovnim oblastnikom je že dolgo jasna razlika med vizijo, ki jih je motivirala za AB-NOB, glej **Rojstvo**, in stvarnostjo, ki so jo po vojni uresničili. Iščejo krivca za to, vzrok za ponesrečenje vizije; kdo je odgovoren za vse, kar bremeni LR in nasilno oblast? Ne znajdejo se. MrkKom argumenti so vse tanjši, komaj še prepričljivi. Vrhuškarji se morajo močno skupaj vzeti, da bi še verjeli tem argumentom, ki vse bolj postajajo iz veličine zločin; kri ni več St, žrtve ne več - ali vse manj - SŽ. Pa če so pretekle žrtve še SŽ, Daoblastniki kot da nimajo več legitimitete ne v DbŽgi ne v duševnih vrednotah. Težek čas za Ptjo. KC ima pred Ptjo to prednost, da se zmerom - Strno - lahko sklicuje na VeAbsboga. Naj se skaže realna KC še tako malovredna, to je le TSČl KC, medtem ko je St KC kot božje FKrovo telo neodvisna od zla in zločinov, ki jih delajo kleriki in Kani. Umen in praktično koristen konstrukt Venebes (in Vepekla). Mrk se mu je odpovedal, s tem si je spodmaknil tla pod nogami. Kot da je usoda RLHa Strno nujno pot v AD oz. v Av. Zato postavljam na konec zgodbe Trilogije **Deščka**.

NTM se **Vila** sreča s SPED **Na pragu**. **Na pragu** kaže sicer tudi Not Razkroj Ptje in Prta, kakor se dogaja pol Stola in vršiči v koncu 90-let, a tega razkroja ne podaja na način Polžura kot Mik. Kremž(arj)ev cilj je Krit analizo PrtPtje poglobiti do zadnjih mej Krš Mo(ralite)te, jo utemeljiti na Krš Tiji in Fiji; ne le zato uvede v dramo tudi Hudiča in dva Angela. To je prednost KMg: da ji ne zadošča Polžur pristop, medtem ko RLH VIS, posebno v svojih Redah, kar sta tudi NKNM-ČD in NOBD, Strno teži v površn(ejš)o agitko, glej agitke NOBD, tudi Zupove, Borove.

Drugo vprašanje pa je, koliko je vredna poglobljena Tija-Fija v DSKC, tudi v Daobliki SPED, v katero spada **Prag**. Kremž se strogo drži KatTije, prav to da

Kritično možnost preučevati na Daizdelku KMg, koliko moči in Pota nosi v sebi - sploh kaj je - DaKMg, DSKC. Rezultati te Razrese niso ugodni. Čeprav je Kremž daleč umnejši pisec-dramatik-mislec kot kak Papež, obe Kremževi SPED iz druge polovice 90-let, poleg **Praga** tudi **Razprava** (skupaj **RazPrag**) daleč presejata obe analogni Papeževi iz začetka 90-let (**Svetinja** in **Krst ob Srebrni reki**), primerjava med dramatikoma in njunima drama(tika)ma zadnjega časa ne potrjuje Kremžev izvirnosti. Kremž prav zato, ker bolje pozna Krštijo, ker si je v **RazPragu** zastavil bolj ambiciozen cilj, huje razkrije Strno problematičnost KMg-KC. **Prag** je odlična priložnost za razmišljanje o tem; je menda edina DSD drama iz zadnjega časa, ki ima globlji pomen. Reb(ul)ova **Operacija Timava** je glede na **Prag** šibka in povprečna, brez pristne AnK strasti, ki-kot jo razodeva Reb v svojem Polžur delovanju-kolumnah v verskem tedniku Familija (tj. občestvo-krdelo istomislečih).

V močnem času SeHa, v začetku 50-let, recimo v Zupanovi **Ladji brez imena**, ki je tudi Mota, nastopajo Angeli, K-bog (kapitan Java), S (Tanata); Čl je slehernik (Rajnik, torej smrtnik). Dramatika MGG ne potrebuje več PsRlg Mote kot okvira, zanjo ima prednost Rad poglobitev umnosti Krit analize vsega, tako DbZg dogajanja (Pole, oblasti), **Dialogi-Afera**, kot duševnosti Pskov (**Koromandija**, **SmKrst**). Ta moč traja še do Jovšelove dramatike, v povojnih Genah pa se izgubi. RMg dramatikimajmo domišljijo in Svo, Rud(olfova)D, njihov um pa je površen, tako je Nih ciničen. Rud piše PsMote, Psbiblijske drame, **Veronika**, ki Moto RR v burko, pasijon v grotesko. Šele Muck in Dovjak se upreta tej liniji, glej Muckova **Imena igre** in Dovjakovo trilogijo **Pipin Mali**, **Mavrična ladja** in **Karuzo**. Tudi FiLD izdeluje le Psmirakle, glej **Fileta**, **barona Münchhausna** in/ali **Ujetnike svobode**. Uvod in Mucka in Dovjaka je IvSvetD, ki pa se končuje v Avretorizmu, **O svitu zlo**.

Kremž uvede **Prag** analogno kot Simč(ič) SPED **Zgodaj dopolnjeno mladost**, s Predigro, dogaja se pred zastorom. V nji zastopa dramatik Konv Kattezo, da izvira vse zlo TSa oz. DaLD-PM oz. SDBe v času - pod oblastjo - Kontinuitete Ptje, iz tega, da so se ljudje (Slci) odpovedali Katbogu. Hudiču položi na jezik trditve, da je za polom KC-boga kriv Katbog sam, ker je predober in preSven; ker je dal ljudem na razpolago Svo, s katero izbirajo med dobrim in zlim, tj. med zvestobo KC-načelom in zlom-Užem. Drama analizira, kaj je to zlo razen Uža-Heda kot Abs razvezanosti od vseh bogovih zakonov. Že v omenjenem Uvodu-Predigri ni jasno, kaj trdi Kremž: ali je tudi po njegovem Katbog predober in ne bi smel dati Člu Sve, ali pa je prav, da je tako dober, le Čl ne bi smel podeljene-podarjene mu Sve zlorabljati, se pravi, izkoriščati zoper boga, se pravi, je sploh ne uporabljati. Kajti zakaj Sv, če ne sme kršiti zapovedi? Zakaj naj bi Čl ravnal Svno po zapovedih, če je nespoštovanje Zapovedi GhK in mu sledi kazen (muka osebne vesti v grešnikovi duševnosti) in bi bilo preprosteje - edino normalno -, da bi bil Čl reč, ki bi se ravnala po fizikalnih zakonih, kot se zvezde in materija? Kremž razmišlja še v okviru zastarelega ZnVISA: še ne upošteva Konte.

NDM sem natančno analiziral Strno perverzno Katboga, ki hoče Človo GhK in pri tem uživa, celo v Trpu-Si lastnega sina. Kajti če pri tem ne bi imel Uža in ne bi želel napolniti pekla z grešniki, bi bilo dajanje Sve Člu, ki je ne sme uporabiti, odveč, absurd. In tudi je absurd. Trdim, da je PSt **Praga** (VIS KMg) hujši absurd, predvsem pa hujša perverzno-deformiranost od tiste, ki sem jo analiziral v **Sužnju akcije**. **Prag** je treba brati kot nadaljevanje in stopnjevanje **Sužnja**; bravec naj bere zgornjo horizontalo na MSSI **PropAv** od Le na De. **Vila** je zadrževalni moment,

če uporabim pojme dramaturgije, med **Sužnjem** in **Pragom**; **Osoje** so pa že vnaprejšeni Krit odgovor v polemičnem odgovoru na **Prag**.

Kot je razvidno iz VsD, je **Prag** zelo zamotana, skoraj nepregledna drama, vendar ta blodnjak drame ni posledica dramatikove dramaturške estetske nesposobnosti, ampak je hoten: izhaja iz sveta, ki je v Slji zmagal 1945. Namesto jasne božjega načrta, ki je jasna tudi ljudem, seveda tistim, ki poslušajo Katboga, vnese Kom v Dbo in v IpK kaos. Kaos je drugo ime za hudiča; le v temnem-nejasnem lahko Hudič lovi ljudi v nastavljene jim zanke. Kdor je Kan in se drži Zapovedi, je v Luči St Duha, zanke so mu vidne; KC nanje opozarja, s KC tudi organizacije in stranke, ki so v službi KC, nazadnje Dmb Vojformacija. Tudi LD, še posebej v razvitem Trgsistemu in v PM, je kaos; Konta, ki vlada na trgu, je le navidez naključnost, dejansko je nastavljena past. Naključja ni, le Čl volja do dobrega in do zlega. Prvo podpira bog, drugo Hudič.

Kar slika Kremž **Na pragu**, je povojna SDb; vsa je - Strno - v Inf-kaosu, zato so njene nujne posledice Prikr dejstev-resnice; ljubosumje, morivstvo, drogiranje, peklenski naklepi, Sš, zavist, pohlep, vseh sedem naglavnih grehov, vse, kar obsega pojem Zlo. S te - odločilne - plati je **Prag** drama o (Kom) diabolizmu, skladna s postopkom DSD in DSKC, ki vidi v vsej Slji še zmerom vladajoči Ptjdemonizem in svet razlaga s teorijo zarote, Tip za (K)Fz; enako v **Razpravi**. V svoji prvi drami, **Živi in mrtvi bratje**, menda jo je napisal že v 70-letih, se je Kremž odpiral globljemu razumevanju MV dogajanja, razmišljal je v duhu EK II. Vatikanuma. V obeh zadnjih dramah se je temu - koncilskemu - duhu povsem odpovedal, kot da ni nikdar slišal zanj; regrediral je k PV-MV SKC, na rob Kfza, začel - skupaj s Papeževima SPED **Svetinjo** in **Krstom** - s IV. Refe kot vračanjem KMg.

Prav Kremž - podobno kot Simč -, ki je imel največ možnosti za ustrezno RR (preOsm) SKC iz FK v OK-EK, je dokaz, kako šibek je bil vpliv koncila na SKane, pa naj so to tisti v Argi ali tisti v Slji. Duh, ki ga je tako visoko zastavil Cajn(kar) v tikiPV drami **Nevarna igra** in ga je že sam - več kot le deloma - omejil v NOBD **Za svobodo**, je iz DSKC - DSD - povsem izginil; kot da ga ni nikoli bilo. Namesto da bi DSKC izrabila edinstveno priložnost, ko se je Ptja kot Tot sesula vase, in bi ravno KC prinesla LdDr, je Kremž LdDr naredil za masko-instrument, jo zlorabil, da bi vrnil LdNSS. In to na bister-prekanjen - »jezuitski« - način.

Očetomor je dejanje, ki po Kremževem prepričanju Strno sledi iz KomDbe, po volji Hudiča. Hudič-Kača vpliva že od začetka na Čl tako, da ga pripelje v zlo(čine), Kajna v umor Abela, AdÉvo v kršenje božje Zapovedi; ta zapoved je v tem, da Čl ne sme kršiti nobene božje zapovedi. Sv, ki jo je dal bog Člu, je dejansko ne le odveč, je za Čl celo past. DgT odkriva, da je Katbog maska za Hudiča, za tisto Kača, ki jo Debevec naredi - v duhu **St pisma** - za glavnega povzročitelja zla, **Žid**.

Ko bravec - pozorni Anln - razvozlja kaos IpK odnosov **Na pragu**, odkrije njihovo jasno in enostavno Stro. Mladenič Jani Rogel je dvojen, ker je na eni strani sin oznovca, PtjKomsta, oblastnika, hudiča Karla Logarja, a tega ne ve; ko Jani ubije Karla, misli (SSL), da je ubil morilca svojega očeta Matjaža Rogla. Šele po Si (njega ubijejo Karlovi varnostniki), ko se znajdetata s Karlom v medprostoru med nebesi in peklom, analogno kot Snežna v Simčičevi **Mladosti**, ko se Karel in Jani pogovarjata, odkrije, kaj je storil: da je Karel njegov pravi oče. - Z gledišča DgT je očetomorivec tudi JKr.

Jani je žrtev spletke-hudiča; ni NeČi, ker je otrok Karla-Hudiča, a je tudi NeČi, božja Kršduša, ker je obenem sin Mateje, ta pa je NeČi žrtev zlih, Prtke Silve,

Karlove prve žene, ki iz ljubosumja naroči morivcem, da zbijejo z avtom Janijevo mater Matejo in jo ubijejo. Mateja je še dodatno NeČi SŽ, ker je hči ne le Dmbca Matjaža Rogla, ampak je bil Matjaž tudi ena od žrtev v PVD maja 1945, s tem še dodatno SŽ. Jani je Čl kot tak: iz duše in telesa, iz St Duha in ila-zemlje, narejen po božji podobi in vplivan od Hudiča. Najprej zmaguje v njem zlo, zato postane očetomorivec, nato prevlada v njem Dobro. Dobro prevlada celo v Karlu, čeprav v obeh po Si. Lahko si razlagamo njuno bivanje v medprostorju med nebesi in pekлом tudi kot - le v drami v čas raztegnjen - trenutek tik pred So, ko se odločata med bogom in hudičem. Rlg Mota.

Ob Janiju kot dvojnem je večina ostalih likov drame ČB. Žena ubitega Dmb Matjaža Terezija Trpin (njen priimek je Simb, Trpin je tudi IdeaPld iz Kociprovega **Šentjurjskega provizorja**, 1941) je IdeaPld, ki moli za ljudi, posebej za bližnje, a ne le zanje; morda prav ona izmoli Janijevo odrešenje. Helena, Karlova in Silvina vnukinja, pa je Abs Neg Že; Janija zlorabi, porabi ga za orodje umora, ker se hoče skupaj z Borisom polastiti Karlovega premoženja; oba sta gola kriminalca. Helena je kot vnukinja dveh zločincev-Prtov, Karla in Silve, Strno določena za zločinko. Enako Boris, ki je sin Karlove druge žene Silve, ničvrednice, ki ji je le do Heda, premoženja, videza. Boris je Tip za LD-PM, za Kpl, ki ni omejen po Katsocialnem nauku o Vzajemnosti med ljudmi v duhu Leona XIII. in KrekD oz. Medvedovega **Sreče kolesa** ali **Posestrim**. Medtem ko je Janijeva sestra Rezika pol pokvarjenka, pol izgubljenka: narkomanka, obenem pa žrtev obeh hudičev, Borisa-Helene. Jani in Rezika sta nemočni žrtvi, ker nista našla poti do KC, ker nista sledila babici Tereziji Trpin. Opredeljenost po Dn-Krvi odloča, kakšen je kdo. Vendar ne odloča do kraja. Čl ima Svo; zmerom ima možnost, da zavrne Svo, ki je odločitev za Hed, za zločin, za temne strasti, in da sprejme Katboga, tj. KC oz. linijo Dmba.

Poanta DSKC je v tem, da pekla ne locira več le v posmrtnost; ga tudi, a to ne zadošča. Pekel nosijo grešniki-zločinci že zdaj, za časa Ža, v prsih-duš(evnost)ji. Silva je težko bolna (božja kazen); zdaj, ko ne more več nič, priklenjena je na dom, se kesa in moli za Karla in zase. S tem se odrešuje, a silovito - tudi npravno - trpi. Pekel v njeni duši so prav za prav vice, kajti nikoli se ne ve, kdo bo odrešen-pomiloščen od boga. Silva se trudi, da bi bila, a na nji je strašna krivda morivstva, njeno Trp je Strno Dgč od Trpa Terezije. Ta trpi kot NeČi žrtev, kot Fkr, medtem ko trpi Silva kot Kajn, kot Judež. Če ne bi našla (ga je? ali ga le išče? le izsiljuje?) boga, bi naredila iz OISa sebi konec, kot ga je Prt Polkovnik v **Napadu** in PlaGa Mirtič v **Rojstvu**; NOBD v ne le eni točki Posn KC.

Tudi Karel v hipu spozna, da je ravnal-živel narobe. Kremževa teza je, da vsi ljudje, ki imajo možnost za odrešenje, spoznajo svoje zločinstvo, tj. sodelovanje s Ptjo v NOB-RB. NOB-RB - LR - je kot takšna zlo(čin), hudičevo maslo. Kdor se hoče odkupiti, se mora odpovedati prav PrtZgi, vstopiti v KC; to je Abs pogoj. Dokler Karel tega ne stori, ostaja neodrešen, kandidat za peklo, za Vemuke. Šele ko spozna Trago - da ga je ubil lastni sin -, se zlomi, kar pomeni, da se odpove svoji Ptjpreteklosti. Šele ko sin in oče drug drugemu odpustita in se pokesata svojih dejanj - ne le ES morivstva, ampak pripadnosti formacijam Hudiča, tudi PrtKomPtji -, in se prepustita bogovemu Usmu, prosita zanj, sta v možnosti, da se ju bog usmili. Usm da bog tistemu, ki prizna Katboga za Vsemogočnega, za edinega svojega in našega Gosa; ki Katboga slavi, kot ga škof Baraga v Jeločnikovi SPED **Eno samó je potrebno**.

Razlika med **Sužnjem**, **Vilo** in **Pragom** je očitna. File uprizarja kaos kot komično posledico ZgDb aktivizma, vere v Raz Reve, Db prevrate, Pol ideje, tudi Dmb

Rupnikove, FLD de Gaullove, FAris kneza Pavla, OrtC vladike Pičkića, vseh; niti ena med njimi ni izvzeta. Prave možnosti platforme za akcijo sploh ni, Strno ni mogoča. Medtem ko je za Kremža jasna ČB slika: ena vizija je Abs Poz, s tem tudi Vojakcija, ki jo brani-utrjuje (Dmb SV, tudi križarske vojne, KC SV v tridesetletni vojni itn.), vse druge so Neg. **Prag** vrača **Napad** in **Člka** oz. **Tarbo** in **Blejke**; **Suženj** pa spodbija tako **Sčka** in **Zorka** kot **Rojstvo**. **Suženj** izhaja iz **Vrca** in **Zastorov**.

Vila je neRad primer ARF-AK Ptje, primer, ki omogoča enemu od Komstov, pisatelju Kranjcu (Miku), da zapusti potaplajočo se ladjo; to sme storiti, ker da je v sebi pristen poštenjak, s Ptjo je sodeloval, ker veruje v Prt-NOB ideale, ki so RBMrk tipa; v **Vili** ni še nobenega SNcl. Mik se še ne zaveda, da bo ravno SNcl tista točka, ki bo pristašem Ptjoblasti omogočila, da ostanejo Poz liki, ker bodo MV Prt akcijo RR v zgolj NclNar akcijo (v NOB) in povsem zavrgli RB-Mrk akcijo, češ, da to ni bila njihova stvar. Na čelu takšne RR bo stal ne le Zlc, tudi zadnji Preds Slje, brkonja Stanolnik, ki je pred kratkim izjavil, da mu je najbližji Preds kandidat Bučar, volil bo pa Drnovška; s tem, da takšni tiči ne bodo volili Krefta, bodo - predvsem pred sabo - dokazovali, da niso sokrivi za PVD, za RB, s tem za likvidacije nasprotnikov, Ehrlicha, **Člk**, Stotnika, **Napad**, Natlačena, **Justifikacija**, Praprotnika, **Revolucija**, Matjaža Rogla, **Prag**. Glede tega - se pravi, glede vsega - imajo čiste roke; Pilati. A sredi 80-let tega še ne vedo, zato Mik še zagovarja RB kot IdeaMrk; šele po spremembi oblasti 1990 in okrog 1991 postane Mik ŽurPol ideolog SNcl-SND, kot mnogi. Isto pleme podgan. Mik svojo Krit ekvidistanco do obeh, do Prtov in Dmbcev, celo uprizori v drami-Kodi, glej **Miklavžev večer**, pod konec 90-let.

Na THM-krogu je **Suženj** na točkah - smodelih - tako KaotDč kot KaotDv, na prehodu med obema. **Vila** je šele prva ARF-AK IdeaKlde, kot taka RazkrKld na prehodu v RazkrDč; torej v HS pomenu precej »pred« **Sužnjem**, manj razvita od PSt **Sužnja**, zaostala, posebno če jo primerjamo z ARF-AK dram MGG, **Afere-Dialogov** itn., ki so bile bistveno bolj Rad od **Vile** že četrť Stola prej. Mik kot Tip ŽurPolik voha, kje je trenutno povprečje Dbe in oblast, pa skuša biti kak centimeter pred povprečjem; ko ugotovi, da se bo oblast zamenjala, se postavi novim silam celo na čelo, kot Pav. KosSr je še nekoliko bolj previden, v DSD se je včlanil šele sredi 90-let. Vsak Čl ima svoj ritem. Toljerovšek, bivši ustavni sodnik, je bil še v koncu 80-let pristaš trde PtjDže in Sž NoRe, kmalu po 1990-91 pa že na čelu DSD. To so zmožneži posebnega kova, primerni kot modeli za Neg like v Kodah in groteskah. Imenovani možakar sodi bolj v **Vilo** kot v **Sužnja**.

Prag sodi kot SPED sicer v EDč smodel, obenem pa dimenzionira EDč naprej po THM-krogu, čeprav je zgled, ki ga obnavlja, dan že v **Tarbi**. Car Sapor se zave svoje GhKe, skesa se, postane Kan, oz. dovoli Kršu, da se razširja po Perziji, po njegovem cesarstvu. Sapor bo - verjetno - odrešen, ker prizna nadoblast KC (Katboga), Vedež ne, ker je ne prizna; kot bodo zavrženi v Veprekletstvo tisti Komsti, ki vztrajajo pri RB-LRevi. (Verjetno tudi jaz, ker je ne zavračam na ČB Mag ideološki način v duhu demonizacije.) Morda bo odrešen tudi Jezerec, če se bo skesal in vrnil v KC, **Blejke**; ne vemo. Verjetno bo odrešen Mato, ker je zapustil OF-Ptjo in se zatekel k Dmb - vaškim stražam. V **Napadu** ni takšnega lika; Adeča komisarka je Abs Hudičevka, ta bo gorela v peklu, Polkovnik pa najbrž tudi, saj naredi Sm iz obupa, naredi le AD, ne prizna Katboga kot ga Sapor, Mato in Karel Logar.

Kremž je vzel pri TradKMg potezo, ki ne vodi v SV, v Dmb Vojakcijo, kot vodita **Napad** in **Čik**; IdeaPoz lik **Praga** je trpno Trp(eča) Terezija Trpin oz. Katvest, nastopajoča v Člu, ki je kljub vsemu - kljub nagnjenosti k zlu, tj. k poslušnosti Hudiču-Kači - božja stvar(itev). Kremž poudarja boj v duši grešnikov, celo zločincev, ki se lahko obrne v dobro; ta obrat dokazuje Abs dobroto Usm boga, ki ni Mašč RPP bog, saj ne kaznuje grešnika po meri greha, ampak mu odpusti, vendar, to pa je pogoj, le če se grešnik skesa, tj. če prizna Katboga in nadoblast KCe. S tem Kremž v **Pragu** izdelava PSt-svet, ki je - naj bi bil - tudi HS onkraj EDč smodela. Naj imenujem ta smodel Odp(uščajoči)Dč (Dč je, ker je tak Čl - Karel Logar in Jani Rogel - dvojen) in/ali Skes(ani)Dč (Dč je, ker je dvojen: grešnik in skesanec)?

ZnaSi za **Prag** na **PropAvu** je cerkev, ki se sesuva, z njo tudi žrtvenik. Ta(kšna) Cerkev je Zun podoba cerkev po Slji, ki jih je Ptja pol Stola omejevala, krhala, Slce pripravljala do tega, da so jo zapuščali; okrog 2000 je vidno, da je večina Slcev KC zapustila, volijo kandidate Kontinuitete, ne DSD ude. Ptja je razbila tudi Stš-žrtvenike, tako da SŽ ni več. Bile so, posebej v PVD maja 1945, še desetletje in nekaj po vojni, zapori duhovnikov, glej Jeločnikovo **Simfonijo iz Novega sveta**, BRožmanovo **Roko za steno**, kasneje pa so se tudi Skleriki prilagodili omiljeni Ptji, z njo bolj ali manj skoraj vsi sodelovali, tudi tisti, ki so postali po 1990 najglasnejši Polideologi DSD, Juhec ... Kler je prehajal v Dv, s tem izgubljal vero v boga, kaj šele v Boga. Tak kler seveda ne more proizvajati SŽ; Stša njegove KC niso več žrtveniki kot MV v **Napadu** in **Čiku**.

To sledi tudi iz **Praga**, čeprav Kremž tega ne trdi eksplicite; a se da razpoznati iz tega, česar ne pove. **Na pragu** ni Poz klerika, le Trp babica (Terezija). Kremž namiguje, da se SKC v zadnjih desetletjih Ptjvladavine ni obnašala posebno zgledno; prav ima. Zgledne so bile Trp molilke, ki niso delovale diplomatsko-taktično kot škofje in župniki. Čast KCe so reševali preprosti Kani, ne njena hierarhija. Ta teza ni v nasprotju s KatTijo. KC je oboje: kler in Kani kot verniki. Je pa Tip, da so tisti kleriki, ki so pod Ptjo molčali in potiskali v prvi plan preproste vernike, to ravnanje pa razlagali kot enakopravnost klera z laiki, kmalu po 1990-91 terjali nazaj svojo oblast, ne le v Dbi, tudi v sami KC. In so jo dobili. Tu pa so regresirali v FHC bolj kot **Blejke**. V teh je Sniško herojska skupina laičnih deklet, Župnik ne nastopa; enako v Krekovem **TKrižu**, tu vodi SV zoper MusiTurke preprosto deklet iz AVS, Uršula. Vse Dgč v tistih Refe dramah, ki so zagovor klera, recimo v **Eno samó**; ta je Ideazagovor škofa, Barage. Ta linija se je po 1991 razmahnila kot oboževanje škofa Sloma; prvi Sl Snik bo klerik, ne preprost veren Kan. Če pa ne bo klerik, recimo Grozde, bo žrtev KomPtje. DSKC se je ujela v Refe.

Za SPED (**Prag, Napad, Čik**) in za KMg v SSD je jasno, da sta se ujeli v Refe. To rišem(o) z dramami na sredi in na De zgornje horizontale na MSSl **PovzOs**. Na vsaki naslednji MSSl se obseg prikazane Refe (s)krči. Na mesto povsem De-zgoraj, ki so ga na **PovzOsu** zavzemale Rad Refe **Blejke**, pride - sem postavil - na **ZmaZme** Cajnkarjeva drama **Potopljeni svet**. Na zadnji MSSl, na **PropAvu**, pa le še ena drama zastopa Refe (**Prag**). Sreda in De-zgoraj zgornje horizontale predstavljata dve drami, ki kažeta dvojen razkroj: Ptje-LReve, **Vila**, in Čla kot novoveškega subjekta, takšen pojem je MGG, kateri je pripadala tudi avtorica drame **Srečanje na Osojah**, tedaj (1983) uporabljala, najbolj v duhu Heideggerjeve razdelitve-razlage Zge. Novoveški subjekt (NovSub) je pomenil odstavitev Katboga, odpravo FKCe, stavo vsega na moč-(ob)last-Svo.

Danes - v DgZni - pravim NovSubu RLH. S tem dajem, prvič, bolj vsebinsko oznako pojma, in jo, drugič, spravljam iz odvisnosti od heideggerjanstva, ki je od druge polovice 80-let postalo - posebno v izvedbi HUH-NoR grupe - ime za Gent, za Mag ReRr kot utemeljitev SNclā oz. ustanavljanja SND, SV za SND. Po mojih analizah v **RSD** je Ncl Reda in Rca RLH VISa, ki ne preide v Dgfijo, ampak regredira v FP, celo v Mag svet PSi. Moja analiza tako močno odstopa od heideggerjanske, ki jo je posebno zanosno oznanjal v desetletju pred svojo So (1977) Pirjevec, da sem se odločil za nove izraze. V tokratni analizi - v tem **Pojasu**, posebej ob **Osojah** - bom uporabljal oba izraza, ker moram upoštevati tako takrat veljavni izraz, znotraj katerega (VISa) je mislila Gašova (in jaz), in Daizraz (VIS), s katerim presojam-berem **Osoje**.

Sčk in **Zorko** (ČD) nadomeščata KMg s HMg preprostega tipa, kakor ga je vzpostavljalo TaSI NKNM-ČD. Polemična Anteza zoper KršKC nastopi šele v **LTugu**. **LTugo** problem ne le bistveno poglubi, sploh se ga zave; tematizira nasprotje med PogPS in (F)KC-Kršem. Izdelana-priznana sta dva pojma boga; enega vzpostavlja NKNM-ČD, to je bog kot lepa, umna in npravna Nv, drugega vzpostavljata obe skupini, ki sta med sabo več kot le v smodelu PrepDč; sta že na robu EDč. Levs v **Tugu** Krit odkloni istega boga, ki ga Bilc (in Debevec) zagovarja v **Tarbi** (**Blejkah**). Ta bog je torej isti za kritike in apologete, razlikujejo se le po tem, kako kdo ocenjuje vrednost tega boga. Ta - FKc - bog je Abs avtoriteta, je patriarhalen, vsemogočen, stvarnik, od njega je vse odvisno, zato Člu, če je pameten in skrbi za svojo korist-varnost, ne preostane drugega, kot da pristane na takšnega boga kot Gosa. Tak bog svojemu verniku obljubi (ob)last na TSu. Vnaprej ga odveže GhKe zaradi morivstva-umorov v SV; v celoti ga alibizira in maskira. V ta namen so pisane drame vseh faz Refe, ene poudarjajo predvsem ali izključno Verčtvidik, **Prag**, Čl dobi v KCi varnost, mir in smisel; druge ob VerDč vidiku Voj(aški) vidik, **Napad**, **Člk**, **Blejke**. Tudi zmago, **Tarba**, ki zmaga v TSu, v DbZgi.

Levs ugotovi, da je fbog zel, da je to bog tujcev, Sžov Slova, Nemcev, PIKa; to je polemična poanta **LTuga**. Levs hoče izdelati SI boga na osnovi Pog bogov PSi. Ta cilj se SNKNMešu ne posreči, čeprav se ga trudi udejanjiti še tri desetletja kasneje Kristan v **Ljubi**. RePog bog more postati le bog v VISu Fz-Ncza, ne RLHMeša. Vsak bog je Maga, RLH pa je - naj bi bil - Rad Krita vsake Mage. FzNcz ni le MešNcl, kot je v obeh **Tugih** in **Ljubi**; vrača se k FD, vsaj v Nemčiji in lti, oz. k PSi, ki je kot takšna MagDb. Odnosi so torej bistveno bolj HKD, kot se zdi.

Meš res ne uspe v vzpostavljanju Nvboga kot Anteze FKc-bogu. Pač pa uspe v tem prizadevanju Mrk, ki se najprej RR v leninizem, s tem dobi PsRlg poteze kot MilRB; MV pa se spoji še z SNclom, tako da nastane blok LFza, sinteze med Stlom in Nclom; v karikaturni, ponesrečeni, zapozneli Rci predstavlja sintezo Milošević s svojo kombinacijo Trade, SrbKomPtje na sredi, ultraLe anarhičnih Mil idej tim. Jugole(vice), režiserja Ristića in svoje soproge Mire Marković, ter na De Šešljevega ultraNcl - dejansko Ncz - četniškega gibanja. To vse skupaj naj bi povzelo tako rekoč vse Srbstvo, vse njegove pramene, spojilo Zgo, Dbo, Razr, OrtC, Meš, Km pod skupen pojem Nacboga. Model za to je dala SIPTja MV, le da se je tedaj posrečil, zmagal je, ker je bil Sž NNcz in ltfz, zoper tega se je vojskoval tudi RLH Zahod (AngAmi), medtem ko so se Srbi v prvi polovici 90-let vojskovali na lokalnem, omejenem balkanskem prostoru zoper voljo Zahoda, vojskovali s sebi Strno enakimi Sži, z GentNcl Hrvati in z vse bolj Musl fundamentalističnimi Bošnjaki. Ta Bm-DžV kot SV med Nari je za Zahod pomenila karikaturno, čeprav kriminalno

epigonsko ponovitev nečesa, kar naj bi Evra preseгла, kar je opravila s koncem II. Svetvojnne. Slci (Hrvatje itn.) so dobili lastne ND na osnovi tega, kar se je zgodilo maja 1945; tega se DSD ne zaveda. Nove ND na Balkanu so le povsem osamosvojene republike iz 1945; samostojnost pa so dobile ob pogoju, da niso več StlNcz (Lfz) tvorbe, ampak sprejmejo parlamentarni sistem ZahEvre, tj. LD, ki je postajala pod konec Stola vse bolj PM.

Nvbog (Triglav kot ZnaSi **Rojstva**) se je v drugi polovici 20-Stola vse bolj razkrajal, vse močnejše so postajale - so ga zamenjavale - sile AD-OISa, slikane že v SD-20, glej **Vrc** in **Zastore**, po vojni pa obnovljene, okrepljene, zmagovite, **Suženj**, **Zid**. V SD - SIZI - 20-ih in 30-let se RazkrPld rešuje ali na De, v KC, **Potopsvet**, ali na Le, v Ptjo, Zupan v **Stvari Jurija Trajbasa**, celo Grum z likom končne Hane v **Gogi**. Oba RazkrDča si tako opomoreta, da se MV pridružita Rad DbZg obliki akcije-gibanja. A Tip je, da se tako Zupan kot Cajnkar, tako Ferdo Kozak kot Kocbek ali Brejc ali Vodušek (obe smeri, RLH in Kat), pridružita NOB-LRevi, ne DRevi; Prtom, ne Dmbcem; da sotvorita NOBD, ne SPED.

Za ReFe je namreč bistveno, da že v zasnovi ne dopušča RazkrPld, niti AAF-AK Pld. Terja popolno Verzaupljivost do Katboga. Nihanje, negotovost Saporja med Pogom in KC (**Tarba**), podrejenost Mata (**Čik**) VOS-Ptji, je le začasno, navidezno, sploh ni pravo-pristno. S stališča FKC je le zgodba-zgled, ki kaže, kam (pro)pade Čl, če se odreče Katbogu; in da dobi varnost-smisel spet le v primeru, če se vrne h Katbogu; Mato v **Čiku**. KMg drame niso zmožne oblikovati takšnega Čla, ki bi bil zares v OISu, Rad negotov, v dilemi, kaj storiti. KMg drame so Mote, so dejansko Veragitke.

Da bi nastala Radčista oblika OISa, mora prej pasti samoumevni FKC sistem. A ne zadošča, da ga nadomesti RLH-VIS, pásti - Not razkrojiti - se mora tudi ta, najprej v NKNM Rci, od **Sčka** in **Zorka** k **Zorinu** in **Pici**, od ČD-SD k RealD, ta OIS se v SD-20 še poglobi, **Zastori**, nato pa po ponovni Poz sintezi Leplatforme, nastajajoči v SD-30, **Kreature** in **Dani sel**, sinteza vršiči v NOBD, **Rojstvo**, doživeti ponoven, tokrat pa res Rad polom-razkroj-AD: v SPD, vse do **Čeveljčkov** oz. **Sužnja-Zida**. Šele Čl, ki se znajde v MePu **Zida**, zmore izbirati med neTrad bogom, tj. Katbogom kot metafizičnim subjektom ldba, na eni in DgBogom na Dr strani.

Ta ugotovitev ima pomembne posledice. Cajn se je iz AAFDč in RazkrDč smodela lahko rešil še v obe sicer med sabo EDč drži: v **Svetu**, glej njegov konec, v KC, **Za svobodo** pa k OF-SNaru, ki je Not povezan s Ptjo. Cajnu se je posrečila tudi sinteza kot nobenemu drugemu Sdramatiku. To dokazuje, da OIS v Cajnu ni bil dovolj - pristno Rad - močan, ni dosegel stopnje **Zastorov**. Zato sem postavil na isto mesto v Simt Form(alni)Stri na De-zgoraj, ki ga zaseda na **ZmaZme Svet**, **Osoje**. Šele na **Osojah** se Cerkev zares podre, medtem ko se v **Svetu** šele zamaje. V **Svetu** gledata Cerkev in Zvonik še navzgor. Eregirani Penis kot ZnaSi za ErS sicer deluje močno, nato pade, ko se Not podre Velnarjev zakon z Lil(ijan)o. A Vel(nar) najde na koncu spet pravo pot, tj. varnost in smisel v KC, v duhovniškem poklicu, s tem da prizna Katboga za Abs vsemogočnega Gosa, medtem ko **Osoje** tega regresa ne omogočijo več.

Na **PropAvu** naj bi ga omogočal **Prag**, a kot sem dejal, KMg - SPED - ne zmore pristnega MePa, resnične izgube orientacije, trdnosti, temeljev, Poz VISa. Čl sicer izgubi ta VIS, a kot Psk, začasno. Ker je v KMg Psk le del prave Celote KIde-KCe, je njegova dezorientacija zmerom vizirana-presojana glede na Veveljavni KatVIS. Čl je lahko še tak zločinec, kot je Logar - morivec, ki je sodeloval v PVD, Mato ubije

duhovnika Ehrlicha, Sapor Tarbo -, njegov zločin je le Rel narave; duhovnik tega Čla-zločinca lahko kadar koli odveže GhKe, le da se grešnik krivde izpove, oz. - kar odloča - da prizna oblast KC-boga. Kot ga na koncu **Sveta** Vel in njegova svakinja Vivina Garnier.

Tak - tako razumljen - Čl še ni niti NovSub, kaj šele, da bi se v njem radikaliziral RazkrDč, ki prehaja v OIS-ADDča. To spoznanje rišem(o) z ZnaSi na glavo obrnjene, (pro)padajoče, razcefrane Cerkve in analogno spačenega Žrtvenika **Na pragu**. KC nima moči - verjetno je ni nikoli imela, le zdelo se je, da jo je imela, ker zmedeni Čl ni bil dovolj ADDč, pa ga je lahko sprejela-pomirila-osmislila -, da bi odgovorila na Rad zastavljena vprašanja, nastala v Rad OIS-AD Čla od **Zida** in **Osoj**. Gošova (enako jaz) je skušala - nekaj let po tem, ko je napisala **Osoje** - najti smisel v KC, a njeno bivanje v KČi, enako moje, je bilo le začasno. Prej ko slej, po nekaj letih, že v začetku 90-let, sva odkrila, da je mogoča varnost v KČi le v primeru, če se Čl odpove svoji Svi, če prizna Katboga in z njim KC (tudi njeno hierarhijo in nazadnje Polo) za Abs Gosa, kar je terjatev BRozmana v **Čiku** in Kremža **Na pragu**. Takšna KC daje Psvarnost, varnost ovce v Hlevu, ne pa varnost smisla.

Za Čla, ki je šel skoz OIS-MeP **Osoj-Zida**, pomeni varnost ovce (Osla iz MSI **Oma**?) poraz, skopitev, odpoved Čl moči, ne pa preOsm te moči (kažoče se kot AgrEkzld) v DgM, v DrČla. Čeprav sva oba z Gošovo - z Alo - iskala v KC Dgsmisel, sva bila, da bi ga dobila, pripravljena tudi odpovedovati se NovSubu v naju; za NovSub sva vedela, da je drugo ime za AgrEkzPldo. Skušala sva doseči sintezo: odpoved SaPsku in sprejemanje KČe kot občestva samih BSAPOEV. Po nekaj letih pristno doživljanega in z nenehno sprotno ARF spremljanega izkustva sva spoznala, da ta sinteza v okviru KČe ni mogoča. KC ne terja le odpovedi NovSubu, ampak obenem pristanek na vlogo vernika, ki je hlapec KatGosu.

Skazalo se je, da v DSKC ni tako rekoč nikogar, ki bi pristno čutil DgBoga, potrebo po njem, po AltBogu, po takšnem Bogu, ki ni garant ObDbe in IdBa. Kar učita BRoz(man) in Kremž, je le past, le Zapl, s tem postopek Hudiča - svetopisemske Kače, **Žid** -, ne pa prava Dgvera. Ta nastane šele tedaj, če ni nobenega garanta za zmago Čla, če zmaga sploh ni več Poz vrednota; če Kat ni več trgovina, NDM. Če Čl vztraja pri spoznanju, da je TS popolna negotovost, Konta, da ni ne nebes ne pekla, ne VeUža-nagrade ne VeTrpa-kazni, tudi na TSu ne priznanja in uspeha, kar vse obljublja KMg, glej **Tarbo** in **Blejke**, v obeh zmaga KC tudi v DbDži, v Avsi in Perziji; **Napad** in **Čik** obljubljata analogno zmago, le da je v faktični DbZgi še ni.

Kremž gre še za korak naprej in pristaja celo na to, da je morda niti ne bo; enako misli Vomb v **Razvalu**. **Razval** in **Prag** konstruirata svet, ki je razdeljen med TS-oblast, to si delita Ptja in Lib, oba skupaj dajeta pojem Kontinuitete (starih sil), na eni in KC na drugi strani. Ne vsiljujeta FKČ terjatve, da mora KC postati oblast v ZgDbi, kot je bila v FD oz. v Slji vse do 1945 in kar je skušala obnoviti DSKC po 1990-91, a zaman. Kremž na osnovi **Razvala** izdeluje KC kot Not korekcijo TSu-ZgDbi, kot cev, ki povezuje Čla z bogom. Ta bog je sicer še AbsGas, a svojo oblast prenaša v sfero Intduše(vnosti) na eni in onkrajS(mrtne) Tre na drugi strani. S tem je v njem vendar - niti ne tako majhen - moment DrBoga, saj Kremžev bog-Bog ne terja oblasti na TSu. Tu je najbrž vzrok, da se Kremž, čeprav je ne le Polik, ampak je bil šef Katstranke v SPE, po 1991 ni vrnil v Sljo, kot sta se Schiffrer in Joseph Bernik, oba tudi poslanca v Dž zboru Slje. Kot da je hotel ohraniti Krit

distanco do DSKC in KatDSD; da njegova nevrnitev ni le posledica njegove - težke - srčne bolezni. Upam si tvegati to domnevo.

Cajn in Koc(bek) sta si nemalo blizu; 1941 se je Cajn enako vključil v OF kot Koc, oba na liniji KršSoc(ializm)a; sta celo rojaka, oba Prleka, iz iste Gene. Koc sicer ni nikdar izstopil iz KC, niti se odpovedal KCI, je pa v obeh svojih mladostnih dramah, **Plamenici** in **Materi in sinu**, napisanima ob istem času kot **Vrc**, **Obla** in **Zastori**, prekinil z avtoriteto KČe, patriarhalizma, Trade bolj Rad od Cajna. Koc je izstopil iz semenišča, Cajn ne. V **Potopsvetu** Cajn celo kritizira duhovnika, ki izstopi iz duhovništva, ki se poroči (verjetno - a ne le - Izidorja Cankarja); v tej točki je **Svet** povsem skladen z naukom KC, ortodoksen. PV KC ga je kritizirala zgolj zato, ker je Cajn zastavil v drami problem. FKČ ne dovoli niti ARF, tj. tematizacije realnih problemov; vsi problemi naj bi se rešili skrito pred očmi javnosti. FKČ ne dopušča noče javnosti, javnost je RLH vrednota.

Drugi vzrok za Krito **Sveta** s strani PV-DeKC je v tem, da ni bilo jasno, kakšen odnos do Prola oz. do socialnega nauka KČe zavzema Cajn. Ali je ravnanje škofa Cirila, Slca, ki se odmakne od FKČ triumfalizma, od (ob)lastniške FKČ, in se približa socialno čuteči, do ProlRazr problemov odprti KCI, Le ali De tipa. Če De, izhaja iz **Sveta** Mavserjeva SPED **Kaplan Klemen**. Če Le, gre za povezovanje Cajna z MrkPtjo, glej NOBD samega Cajna, **Za svobodo**, in Kocov **Večer pod Hmeljnikom**. Je še tretja Rca: Majcnov odgovor na **Svet**: z MV dramo **Brez sveče**. Cajn sam se je odločil za sodelovanje s KomPtjo, bil po vojni celo poslanec v Dž zboru, nikdar ni prišel s Ptjo v zaostren-viden spor, dovolila mu je, da izdaja Katrevijo Nova pot, v katero je povabil k sodelovanju Koca in Mraka, a je tudi dopustil, da sta nehala sodelovati, ker mu je Ptja tako ukazala, sam je namreč presodil, da je razumnejše-koristnejše, če Ptji popusti na osnovi sporočila **Sveta**; Cajn-Vel(nar) ostaja v KC oz. se vanjo vrača, celo v duhovniški poklic, kar ga ne ovira, da ne sodeluje po vojni s Ptjo, medtem ko je Koc zapustil EV semeniščnika, se 1941-42 celo eksponiral kot strasten zagovornik likvidacij De-klerikov, Ehrlicha, De-Polikov kot Narlzdvov, prešel povsem na stališče Ptje, kasneje pa se je od te drže vse bolj - bolj kot Cajn - odmikal, dokler ni prišel s Ptjo v skoraj Rad konflikt, vendar ne v AnK. Koc je bil enako kot Cajn dvojen: RazcDč smodel. Enemu Kocu je sledila celo ultraDe PV in MV: sakralizatorju SIKM Trade, ritualike, St biti Slova, glej **Prve pesmi**, ki jih nadaljujeta Šali kot lirik, **Slap tišine**, in Kociper z **Goričancem** kot prozaist, tudi z **Mertikom**. Nasprotni pol v Kocu pa omogoča Le-odločitve že PV za Špansko republikansko opcijo.

Dvojnost Koca - in Cajna - se kaže tudi v točki Infe med SNclom in interNac usmeritvijo. Koc da po vojni, v reviji Prostor in čas (PiČ), tudi norovcem, STHu in Urbu, osnovo za Gent, v smeri SFza-SNcza, ki obnavlja PV Jeločnikovo **Krvalo Španijo**, torej Rad AnK. To je Koc, ki zanosno piše o SI Narbiti, o jeziku, ki je Nar substanca; ta Kocov vidik izhaja iz njegovega sprejemanja Heideggerjeve Fije. Nasprotni Koc v isti osebi pa je pristajanje na LeKršSoc platformo francrevije Esprit, njegovega urednika Domenacha, Kršpersonalizma, uvajanja kasnejše Teologije osvoboditve, ki jo lahko detektiramo tudi v **Potopsvetu**. Ta Koc je izrazito Krit do samozapiranja v SI lokaliteto, do neotomizma in domačega Fza, naj bo Ehrlichovega stražarskega ali Tomčevega mladčevskega izvora. Tega Koca je vzela za zgled MGG, jaz še posebej. To je Koc kozmopolit, ki gleda SIZgo kot del SvetZge in ZahZge. Ta Koc ni le postal MV zaveznik MrkPtje, ampak obenem in vse bolj - po vojni - nosivec moderne odprte ultraRLH misli. Po logiki enotnostnega IdMa poteze,

ki sem jih pravkar navedel, ne grejo skupaj; tak Koc bi moral biti ne le shicofrenik, ampak Inf diletant. Pa vendar gredo, vsaj v SIZi. Ista dvojnost je bila v Prešu, tudi v Levsu, v Canu, Mraku itn.

Koca upoštevam, ker je izrazitejši od Cajna oz. njegov primer je bolj znan, a sta si oba nemalo - ne le v tej točki - sorodna. Cajn napiše najbolj Ncl NOBD, **Za svobodo**, sploh eno najbolj Ncl dram v SD. Desetletje pred tem Ncl v **Svetu** sploh ne omenja, čeprav je v tej drami navzoč. Vel se bo vrnil iz Vel(ikega)sveta, iz Švice ali iz Francije-Pariza, vsekakor iz frankofonskega sveta (Koc in Cajn sta študirala v Franciji, bila frankofila), domov, v Sljo, kjer je njegovo - zanj - pravo mesto, kot delavski duhovnik oz. duhovnik za delavce; a ne le za SvetProl, ampak posebej za Sl delavce. Enako je bil usmerjen velik del Cajnove GG v mariborskem semenišču, Lampret, Šmon itn.; bili so duhovniki v delavskih premogovnih revirjih. NOBD je sinteza MrkProla, ki je interNac, in SNara-SNla-SNcl; SNar je namreč po Canovi opredelitvi Nar-Prol.

Gre torej za sintezo Ncl in interNaca, ki je od časa do časa počila, pri obeh, pri Kocu in Cajnu, a sta jo ves čas skušala vzdrževati in nekako tudi vzdržala. V Zahčvri niso le Neg ljudje, kot skuša - več kot - namigovati Deb(evec) v **Blejkah**; zanj so Francozi ateistični jakobinci, edini pravi so AvsSlci oz. KC, ki je kot Vatikan tedaj v sporu tako z ItDž kot s FrancDž; za papeža je okrog 1912 odlikovana Dž Avsa, cesar Franc Jožef je apostolski vladar, tisti, ki podpira oltar in papeško KC. Odpor do Zahsveta se nadaljuje še v SPED, glej Papežev **Krst**, Krit distanco do Arge in špansko govorečih.

Svet sodi, da so v Zahčvri eni in drugi: Lili(jana) je Neg, Klara (Vigny) Poz, Vivi(na) vmes, žrtev na način Mata, **Člk**, in Janija-Rezike, **Prag**. Kot so v Slji Poz in Neg, celo en sam Čl je lahko eno in drugo. Škof Ciril je najprej zastopnik Neg oblastniške FKc, nato postane akter prave EvKrš KCe, ki uvaja tri desetletja kasneje vršeči se II. vatikanski koncil. Tudi to je najbrž motilo PV-Kat-De: da Cajn tematizira Dč arhemodel kot Poz; da ne ostaja pri monizmu neotomizma. Za Deba, Kreka (**TKriž, Lucija**), Sard(enk)a (**Nesta, Skrivnostna zaroka**), Meška (**Mati**) itn. je vsak Dč model Neg, vse te drame in ti dramatiki temeljijo na ldi, celo na IdeaHarldi, ki velja za NSS, in na demonizaciji drugih kot Sžov, ti so izraz AgrEkzldc.

Cajn nadaljuje SD-20, ki se ji posreči Poz uveljavitev Dč modela, glej MD (**Dediči**), LeskovčevD (**Haris**). Ne trdim, da se ji to posreči v zadostni meri. Dramatiki sami niso do kraja prepričani, da ravnajo prav, ko monizem (Ožldo) RR v Dč; ta prehod (RR) problematizirajo, a ga ne odklonijo. Leskovec pokaže na Not probleme dvojnosti, dveh svetov v enem Člu, že z naslovom drame **Dva bregova**, ki nikakor nista le dve Raz DbRazr grupi, SpoDo Meš in berači. Tudi Majcen se lovi, ko tematizira spor v Ivančiču, **Kasija**, in Čopu, **Prekop**; a nikakor se enostransko ne odloča za Ožldo, kot se KMg-ReFe, Jel(očnik) v **Kršpi**, Kociper v **Zasadu**, Finž(gar) v **Delavskem vprašanju** in **Gospovetskem polju**. Pregelj se pred I. Svetvojno še odloča enoumno za Ožldo, **Vita** je primer mahničevske MonTot teze; a obenem čuti Pregelj že v **Viti** Rad Not nasprotja, zato mu ni težko kasneje nasprotja ocenjevati z Dgč vidika, v - tudi dramatiziranjem - **Plebanusu Joannesu**, čeprav se kar naprej vrača tudi k ideologiji Ožldc, v **Ljubljanskih študentih**. V **Bogovcu Jerneju** je poudarjeno Krit do Dč kot do HedDč-LbtDč-RazDč. Ta Krita pa je dejansko - komaj Prikr(ita) - ARF-AK.

Cajn odkloni v **Svetu** Velnovo odločitev za ErS, prava je odločitev za Boga-boga, ki povezuje KC kot TradIdM ustanovo in sočutje za uboge, v PV primeru za Prol. Cajn se MV odloči za OF-Ptjo, ker je ta v boju za Prol, tako se tedaj zdi, mnogo odločnejša od KCe, ki cinca in le blaží, ne pa da bi Rad v temelju spreminjala položaj Prola in ubogih, IZ, revnih. Oba momenta skupaj Cajna obrneta k sodelovanju z OFFPtjo, predvsem pa Ncl, kajti MV-KC se odloči za kolaboracijo z Itfz in NNczom. Dušan-Iztok, Poz Prt **Za svobodo**, se ne prepusti ErSu s Cecilijo, čeprav je ta bistveno Dgč od Lile. Lila je hudičevka, Zapla, najvišja vrednota ji je Už, lasten interes, je izredno močna osebnost, NovSub, a s tem takšna, da skrbi le zase. Kot Libka je prepričana, da mora skrbeti vsakdo le zase, nakar naj se v tekmi na trgu vidi, kdo je sposobnejši. Vrednejši je, kdor zmaga v tej tekmi, kdor je umnejši, spretnejši, tudi bolj brezobziren, z manj sočutja za druge. Ni naključje, da je Lila ne le filmska igravka, poteza imidža, ampak lastnica in tako rekoč menedžerka - lastne - tovarne, torej Kplstka, kar je v SD - v SDbi - redko. Je dedinja Berte iz Remčeve **Kirke**, čeprav manj Lum banalna; dvignjena je v mondene interNac sfere, v skoraj ArS.

Lila je model za DaSlke; v tej točki je **Potopsvet** nenavadno aktualna drama, le da se vnema za vrednote, ki so DaSlji kot PM-LDbi povsem nasprotni. Cajn je manj Morpristranski v slikanju Lile kot hudičevke, kakor pa ARemec v slikanju Berte ali Can v slikanju NegKplBrž podjetnikov, Broša v **Rudi**. Vel popusti šarmu-Fasci Lile toliko laže, ker je s KC že v zelo slabem razmerju zaradi njenega avtoritarizma in oblastništva oz. njenega nesočutnega odnosa do Prola-ubogih. V DaSlji niti ErS ne velja več, Eros je odveč, ostaja le Sek(sus), Prikr z imidžem mode in videz(ovanj)a. Za Velna je eros vsaj toliko važen kot Sek, zdi pa se, da je od obeh še važnejša potreba po Svi, kar velja tudi za RLH. KlasRLH je sicer VIS, ki upošteva tudi Telo (kot Nvo), vendar je Sv važnejša od telesa. SvČl lahko izbira kar koli, telo ali duha, duh in telo sta izvedenki, kolikor ni mogoče duha ldn s Svo. Naj pustim to vprašanje odprto.

Vel gre skoz - trpko - izkustvo ErSa, ker se je napačno odločil oz. našel napačno že za odnos med dvema. Lila je načelo-praksa HedKarna, ta pa se v zakonu kmalu izčrpa; Lilo je zanimal Vel kot duhovnik, uživala je, ko ga je Zapl, postavila si je za cilj, da ga Zapl oz. spravi iz EV duhovništva. Ko je to dosegla in se z njim poročila, jo je zanimal vse manj. Ni ji zadoščal kot dovolj visok imidž, ni dovolj - po njeni presoji - uspeval v Dabi. Iz njega je vzdignila njegovo nezavedno kot Človo težnjo po Užu in Svi, ni pa zmogla najti stika z »Atlantido« v njem, s »potopljenim svetom«, z njegovim čutom za Abs, z Isom Boga. Za to plat Velna je bila povsem topa, v Velnu pa je ta plat močnejša, kot se je celo sam zavedal. Cajn skoraj isti poklic(anost) duhovnika z Isom Boga, oboje je bistveno globlje in resničnejše - bolj pravo - od težnje po Svi, ki ji je cilj Už oz. samopotrjevanje NovSuba, kar je lepo-fif ime za AgrČkzldo.

Pravi Poz lik je za Cajna Klara; iz nje izhaja tudi Cec(ilij)a **Za svobodo**; čeprav je Ceca postavljena v MV okvir, v tematizacijo tega, kaj je zanjo pravi temelj-vir, iz katerega raste in ki ji daje trdnost. Je v dilemi: ali Oče, ki je kot It tujska kri, ali mati, ki je kot Silka domača kri oz. domači kraj matere, Kras, v Vremah pod Vremščico. Odloča domača Sl zemlja, ki je St, Gent. Ta zemlja ni telo-snov, ampak telo, ki je v sebi poduhovljeno, je kot Pomladni kralj FKr. Ceca je enako kot Dušan-Iztok duhovno bitje. Prt SV postane za Cajna Charis, kar je z Dastališča komaj verjetna razlaga, s stališča MV Cajna - tudi Koca - pa prepričljiva, tako sta oba verovala v sintezo Mila in Krša, v obojni pomen Abs prihodnosti, v zagovoru katere

sta se zedinila tudi Kidrič in Koc, kot poroča Koc v **Tovarišiji** in **Listini**. Za svobodo je regres glede na **Potopsvet**, kot je **Hmeljnik** regres glede na **Mater in sina** in **Rojstvo** regres glede na **Stvar**. NOBD-sinteze so regres, ker so izsiljen-SSL konstrukt. Čeprav Verld, vendar omejeno fanatična Kld.

Cajn najde pravo vrednoto v Krš sočutnosti s sočlom, ki je ubog, in v opredelitvi za Prol, ki more postati na robu tudi SV za Prol, kot jo zaneti MrkPtja, če KC ne opravi svoje Krš solidarnostne in sočutne - Usm - dolžnosti-naloge, razumljene tudi kot Charis. Klara se prek Cece RR v Dušana-Iztoka kot VojPrta, medtem ko se Lila deformira oz. nadaljuje kot Cecina mati Ivana Parini, ki je dejansko Izda Slova, ker se je poročila z ltom.

Vmes je Vivina, Lilina mlajša sestra, ki je povsem dezorientirana, ker nima prave - Krš - vzgoje, predaja se Hedu, Seku, postaja Cin(ična), AMor; nazadnje pa jo doleti kazen. Tudi tu deluje Cajn v okviru TradKC: ljubimec jo okuži s sifilisom. Preide v OIS, naredi Sm (kot Mirtič, Polkovnik Igor). A preden umre, doživi Not preobrat, prerojenje, očiščenje, glej tudi konec Cerkvtrilogije, dramo **Očiščenje**, tudi konec **Praga**, odrešenje Karla-Janija. K odrešenju ji pomaga Klara Vigny, pripravi jo k spovedi, s katero dobi nesrečnica Not mir in vero, da jo je Katbog že sprejel, ji odpustil, analogno kot je paru oče-sin (KarelJani) **Na pragu**.

Tudi med obema MSI na le-spodaj (na **ZmaZme** in **PropAvu**) je velika razlika, čeprav obe ponazarjata RazkrDč; gre za dve stopnji v smodelu RazkrDč. Narisani sta točno: v **Vrcu** dve Srci in Hudičeva maska, v **Zidu, jezeru** le še dve Hudičevi maski; lahko bi jih bilo več, štiri recimo. Tudi v **Vrcu** bi bili potrebni štirje liki, a niso nujni. **Vrc** je vmes med **Sčkom** in **Zidom**. Ker sem ga v **Pojasu k MSSl ZmaZme** obravnaval bolj mimogrede, naj zdaj analizo dopolnim. Bravec lahko sam še dodatno dopolni védenje o obravnavanih dramah, večino njihovih vsebin objavljam(o) v **VsD**; le tistih ne, ki so bile že objavljene v kaki Pos knjigi **RSD**. Te so navedene na koncu **VsD** in kje jih more bravec najti.

Dva Čla, ki sta - v **Vrcu** - že poročena, Žena (ona je glavna oseba drame) in Mož, predstavljata dve drži, za VIS SD-20 najbolj pomembni. V NKNM-ČD sta bila oba uda nastajajoče IntDne in SNara po Stri Id. ErS vsakega od njiju je pomenil vrednost obojega: erosa-ljezni in Sek(sus)a, duše(vnosti) in telesnosti. Med enim in drugim ni bilo nasprotja, le razlika, ki pa je bila potrebna, da se zgolj Sek vzdigne v Eros, v vrednost. Tak Sek je (bil) Poz, saj šele Sek omogoča, da se rojevajo otroci, Slci in Slke. SNar kot vrhovna vrednota potrebuje naraščaj, da bi se kot - seveda sebi Prikr - AgrEkzKld razvijal, razširjal, zmagoval nad tekmeči in Sži.

Ta vidik v SD-20 odpade. SNar ni več vrhovna vrednota, dana je v oklepaj, zamenjajo jo problemi-teme UHe oz. Čl-Pska, ki so še posebej močni v ozaveščanju dvojnosti erosa in Seka, duše in telesa. Vidik se začne že prej, v SD-PrS, pri Ganglu, **Sad greha** in **Sfinga**, pri Kraigherju, **Školjka**, še posebej močno v CanD, glej **CanVido**. SD-20 te - že izrazite - nastavke radikalizira. Med SD-PrS in SD-20 ni prepada, kot skuša dopovedati TradSLZ, ko pripisuje AD-PrS dramam značaj RealD, SD-20 pa značaj tim. ekspresionizma. Z mojega - DgZn - vidika ne odloča le jezik-stil, ki je v SD-PrS res realističen, v SD-20 pa nemalo ekspresionističen; zame odloča PSt.

Med Ženo in Možem (čeprav je Ženi ime Vera, jo Cerkv-venik raje imenuje Žena, s čimer hoče poudariti, da gre v drami za bistvo Že kot takšne, v Že je po Nvi močen delež Karno) je nasprotje, nasprotje pa tudi v sami Ženi. Mož je enoten, je MorDuh - npravna zavest in volja kot takšna -, je skoraj IdeaPld, Žena pa RazcDč. V

nji navzven - z dejanji, tudi v pomenu DabDbe - kar naprej zmaguje Sek-telo, a je v nji tudi NeČi, ki pa je Že ne zna-zmore izraziti, kaj šele udejanjiti v svojem stvarnem Žu. (Bravec naj pazi: Ž je življenje, Že je ženska.) Ne more biti v RLH HMg, kar je Snica Tarba v KC-KMg. KC namreč pomaga Člu, ker je intenzivno občestvo, Čla dela za ovco v Hlevu, kjer je varen, medtem ko zvečuje RLH-HMg Pskovo Svo. Če - kolikor - Nar nadomesti KC, nastopa tudi Nar kot Varnost-Hlev; predvsem v Nclu, že v **Sčku**, tudi v NOBD, ki je sinteza Ncla in RB, Krim-Nina v **Rojstvu**, Dušan-Cecilija **Za svobodo**. Če-ko pa zraven ni Ncla - vrednote Nara ali vsaj (S)Nla -, ostaja Čl sam, ne le Psk, ampak OPsk. Niti zakon med dvema ne zadošča, manjka Kld okvir, ki bi dajal zakonu varnost in širši ali celo Abs smisel, kot ga daje paru FrM ali FrMa v **Sčku** in paru Miha-Marijana (MiMa) v **Rojstvu**.

Ko se umaknejo - odpadejo - Kld vrednote-okvir, se v Člu razvije pomen Telesa, ki je obenem dvoje: Sv in Hed, med obojim SD-20 težko razločuje. Prav ta tematizacija nasprotja med Ero(so)m in Sekom dokazuje, da SAPO v SD-20 (v SI2-20) še ni primerno ustrojena-razvita; da se še gleda z gledišča FKC, ki ima telo za zlo, glej lik Vedeža iz **Tarbe**, in terja od PozČla (in PČa) Rad NeČi kot odrekanje Karnu. Ta pogled - odvisnost od FKC vrednot-VISa - je Tip tudi za MD, glej Juvančičevo slabo vest v razmerju s Kasijo, **Kasija**, v LeskovčeviD, **Kraljična Haris**, lik Sabine Isteniške, v RemčeviD, glej **Magdo**. Najbolj ekspliciran je v Cerk trilogiji **Greh, Vrc, Očiščenje**.

Žena ne zmore obvladati svoje potrebe-gona po Svi (nezavezanosti) in Užu. V stistki poišče znanega Don Juana, da bi doživela polno-strastno - nevarno, izzivajočo - Sekljezen; najde jo pri ljubimcu (zobarju Krauppu), ki se skaže za golega užitarja, za cinika, za izkoriščevalca ipd. A tudi če bi Žena to vnaprej vedela - nekako ve, vsaj sluti -, bi se mu predala, ker hoče dobiti, kar ji pri Možu manjka. Tu ji manjka poln Sek, eksperimentiranje v Svi. Mož je namreč (skoraj) IdeaPld. Ko zve za Ženino zakonolomstvo in prevaro, ji tega ne zameri. Naj počne Vera kar koli, preda se tudi barabi Galetu, nato postane prostitutka, Mož v svoji NeČi volji, ki je obenem tudi odpuščanje, ne popusti. To odpuščanje izvira iz Krša (v Kfz ga ni), v RLHu pa se RR v filantropijo, v dobrotno naklonjenost zmotnim. Že v **Zorku** Jela odpušča Zorku nezgledno Ž, zapravljanje; seveda pa Zorko še ni pravi grešnik.

Dve Srci kot ZnaSi sta na MSI **Vrca** Tip za oba, kajti tudi v Ženi je potreba po NeČi, da bi bila kot Minka iz **Sčka**, le da tega ne zmore. Žena je Srce in Hudičeva maska, Kraupp-Gale le Hudič, Mož le NeČi Srce. Tako naj bravec razbira-tolmači like na MSI **Vrc**. V Ženi je izredno močna potreba po AD; ta je že v Neg likih **MešMatere**, v **Sfingi**; gre za Maz(ohizem), a ne le zanj. Tudi za diabolizem, za željo vse in vsakogar potegniti v vrtinec AD-zla, v OIS. Vera radikalizira lika Pavline iz **Sadu greha** in Katke iz **Sfinge**. A kolikor bolj je Žena strastna v samoUniču, bolj ji je Mož zvest. Lahko bi ga risali kot ZnaSi Osla, kakršen je Johann v **Omu**, **PovzOs**. S svojo zvestobo Mor propadli, do kraja v Dbi onemogočeni Ženi se Mož v Dabokolju smeši, sramoti. Ljubiti še naprej javno kurbo - in to kurbo v 20-letih v Sliji, ko vlada še stroga MM Mora, ko se terja Mak SpoDo - pomeni za okolje, da je Mož slabič; pravi Mož je AgrEkzPld, ki bi nagnal prasico, saj ne zasluži drugega kot konec v blatu.

Česar ne zmore uvideti Jurč v **Omu** in ne še Mrak v **Obli** (pač pa že v **Emigrantski tragediji**, dramati iz SD-30), zasluti Cerk: JKra v njegovem Abs radikalizmu prepuščanja-zvestobe grešnemu Člu. To potezo je FKC FKru vzela,

presodila je, da dela FKra za preveč - ali v nepravem pomenu - slabotnega. KC sicer slavi FKrovo sramoto, a to je dejansko sramota Judov, ki so umorili boga, ne pa FKrova; v VISu FK se FKr kot bičan in zasramovan pokaže kot Heroj, ki vse pobožno prenese, ker je toliko močnejši od vseh ostalih. Tudi CerK na eni strani pripisuje Možu to zmožnost Abs zvestobe grešnici, ker veruje v njeno NeČi dušo, obenem pa zadeva ni več tako jasna kot v FK, saj je FKr bog, Mož ne. Mož je lahko najmočnejši, kot je Mož v - istega leta kot **Vrc** napisani - **Obli**, 1925, pa vendar ni Vsemogočni, nima moči, da bi vstal od mrtvih. Mraka to zelo moti; do Si si prizadeva pripisati veliki osebnosti zmožnost VoMa, glej lik Valentina v **Blagru premagancev**. Valentin res vstane od mrtvih. S tem je Mrak rešil svoj dvom vase, preprečil, da bi se potrdila ARF-AK, dana v **Chrysipposu**, ki se razvija v AD.

Razlika med FKrovim VoMom in koncem-usodo Moža v **Vrcu** je bistvena. Mrak v **Janezu Evangelistu** uprizori vero v FKrov VoM, medtem ko potegne v **Vrcu** Žena nazadnje tudi Moža v OIS-AD. Mož se odloči za Sm, da bi bil do kraja - Abs - z Ženo, ta naj bi naredila z njim vred Sm, tako se dogovorita. A Žena ga ne naredi; Moža še enkrat - tokrat dokončno - izda. Obživi v blatu. CerK napove v **Vrcu** svet DaSlje, DaSD: bivanje v Stršu.

Lika, kakršen je Mož, v Jov(anovič)evi drami **Zid, jezero** - glej MSI Le-spodaj na **Propfvu** - ni; DaSD - DaSlov - ne zmore več vere v NeČi Čla, ne v Katboga, kaj šele v DgBoga. Vse reducira na like, kot sta Kraupp in Gale. V **Vrcu** je še navzoč VerDč (Mož), le da se ne znajde, moč diabolčnega okolja je prevelika, ubije ga. Mož je tudi IsDč, celo ARFDč. V njem je velik Pot za Dg; ni pa se zmožen odpreti liku HM, bivati več EV hkrati, biti BSAPOEV. Ravno to, ker je preveč vezan na Redo FKCe, na terjatev NeČi nravnosti, mu prepreči, da bi bil močnejši od okolja. Dovolí, da ga okolje porazi, ker gre z okoljem v direktno soočenje, čeprav ne v EDč. Okolju - Dbi kot IdMu - se pokaže kot NeČi lik, Dbo s tem izziva, obenem pa ne da prostora svojemu Telesu, sebi kot Agrčkzldi.

Tu se moti. Čl je Agrčkzld, zato mora to potezo upoštevati, le da jo primerno RR, ne pa, kot terjaja KMg, da jo mora izkoreniniti. Tudi KCi se ne posreči odpraviti jo. Eni Kani jo odpravljajo, asketi in Sniki, drugi pa jemljejo te Kane za alibije-maske, da bi za njimi gojili svojo - imperialno in pritlehno - Agrčkzldo. To počne KC v svoji hierarhiji, od papežev do vikarjev, od Leona XIII., ki terjaja Ža mladih deklet, glej Sard(enkovih) **Pet modrih devic**, in Inocenca III., ki je Polik-manipulant, glej FŽiškove **Otroke apokalipse**, do župnikov Hinov, Klavore v **Operaciji**, in despotov, Koprive v **Kraškem svetniku**. Dgč(tika) predlaga, da naj Čl upošteva svojo biološko Nv, ker ve, da se je ne more brez Trag ali celo grdih posledic (HiCa, glej DetD, **Blaše** itn.) otresti. Mož iz **Vrca** se ne usmeri tako, kot predlagam, zato konča v Tragi.

Enako končajo tudi liki iz **Zida**, čeprav ni noben med njimi takšna IdeaPld kot Mož; vsi popuščajo kot Žena Vera. Zastavi se vprašanje, ali gre v **Zidu** še za Trago? Če bi sodil **Zid** povsem v RMg, Trage ne bi bilo, le ničvredne Si. Jov pa druží oboje: HMg in RMg. Že (ta Že je le prislov časa, besedica je pisana z veliko začetnico, ker stoji na začetku stavka, bravec naj pač sam razrešuje, kdaj je kaj kaj) v **Norcih**, ki uveljavijo v SPD ludizem, je nadih Trage; vsaj v prvi Rci **Norcev**. Še bolj v prvih dveh dramah **Balkanske trilogije**, v **JAnt** in v **Uganki korajže**. **Zid** je kot dvoumen estetsko tako spretno napisan, da je oboje: Traga in nesmiselno zlo. Kolikor Traga sama ni nesmiselno zlo; odvisno od presoje-opredelitve, kaj je za koga Traga.

Naj je Jov še toliko bolj trd, brez iluzij, Rad, brezobziren od CerK-Vrca, še ni dosegel zadnje meje Niha, tiste točke, ki jo morda označuje Rud(olfova)D, ki je en sam in zgolj posmeh vsemu. RudD kot da ne čuti-zaznava več Trpa; Čl je v tej dramatikii le še Telo-Beseda-Reč, kar je Tip za Rad ludizem-RMg. Duše(vnosti) nima več. Jov pa se (še) vživlja v Čl dušo, izhaja iz HMg predpostavk.

Zid se začinja kot **Sčk**, kot PSt ČD-NKNMeša: dva mlada Čla med sabo v ErS kot dve Srci. Glavna lika **Zida**, Lidija in Rudi, sta se - močno - ljubila že v srednji šoli; najstniška ljezen je kot ČD-ljezen. Poročila sta se, kot se bosta FrMa, kot ZorJela, a namesto da bi ustvarila Dn, to je dobila otroke, s čimer bi postala njuna Dn proizvodjalno-porajevalni del-motor SNara, ostaneta brez otrok; prvi udarec usode. Ne znata ga prenesti, preOsm. Začneta nesmiselno trpeti, oba se v medsebojnem mučenju, kot Mož in Žena **Vrca**, odpirata eksperimentiranju, Svi (Lbn) in SekTelesu.

To njuno izkustvo pripiše Jov njunima MimDčema, sosedu Slikarju in njegovi ženi, ki sta prva zaživela pekel med sabo, v Dni. Ker se je Žena zaljubila v nekoga drugega, vse to se je zgodilo že pred 14-letji, jo je mož Slikar iz Mašča grozovito telesno in duševno mučil. Rudi in Lidija (imeni Jovovega tedanjega velikega PriSo dramatika Šela in njegove žene) se s sosedom ldn, Ponot blaznost Ža sosedov. Kmalu po osrednjem dogodku iz preteklosti - izpred 14-let -, po tem, ko Slikar zgori v podtaknjenem požaru v lastni hiši, Žena pa se utopi v jezeru (jezero je spet Blejsko, bravec naj upošteva Not zvezo med **Sčkom**, **Blejkami** in **Zidom**, v **Sčku** je zgolj IdeaPoz, v **Blejkah** postaja dvojno-dvoumno, a zmaga Poz, v **Zidu** pa je že zgolj Neg: voda, ki utaplja-ubija), se RuLi spreta tako Rad, da nato vseh nadaljnjih 14 let ne spregovorita med sabo več besede, čeprav živita v skupnem stanovanju, ki pa sta ga pregradila, vsakemu je pripadlo pol. Ne gresta narazen; če bi hotel kdo od njiju duševno ozdraveti, bi moral oditi, partnerja, na katerega je SM navezan, zapustiti. Tega ne zmoreta. Jov sporoča temno plat lntDne, medsebojne privezanosti dveh, ki ne zmoreta živeti skupaj, a tudi ne narazen, s tem Neg plat (S)Nara kot prisilne Klde. Kar je za **Sčka-Zorka** IdeaHarkld topos lntDne in (S)Nara, postane za ljudi **Zida** ne le ječa, ampak Mučilnica. RuLi nista toliko nora kot Jelko, Sestra in Larsen (**GiM**, **ŠpK**, **Zastori**). Navzven sta nekako normalna, vsaj ta videz vzdržujeta. Je pa res, da se dogaja drama v času-dneh, ko se Rudiju stanje rapidno (po)slabša, zato ga skuša spraviti Lidija v norišnico (kamor pridejo Jelko, Sestra in Larsen), kar postane povod za njuno zadnje noro dejanje.

Jov nakazuje, da je SDb v koncu 80-let, v dejansko že oblikovani LD-PM, neživljiva. Če Čl ne postane dinamična reč in/ali IVJ, kot je v **Sadežih** (ki pa so prav zato Abst, ker ne upoštevajo Čl duševnosti), se Strno nujno (samo)muči do AD-OISa. Oba v paru sta blazna, par sam kot MimDč je blazen. V pogovoru, ki se sproži po dolgih letih in je uvod v njuno faktično AD, govorita skoz kamin, ki veže-spaja in loči njuna dela stanovanja; oba (si) priznavata nekaj, kar ni nujno, da bi bilo resnično. Ker sta blazna, ne razločujeta več med dejstvi (temeljem RLH VISA) in blodnjami. Dv je mogoče razumeti tudi kot arhemodel fantazmatike, Rad sproščenih konstruktov, ki prav zaradi svoje radikalnosti izgublja stik s stvarnostjo, z zemljo; a ko se dviguje v zračnost-poljubnost, ne dosega Neba ali Triglava (vrha Nve), kot Čl v **Blejkah-Sčku**, ampak se le zmede, razčloveči, kriminalizira, zblazni. Zrak ni pot v Veparadiž, ampak v kaos.

Rudi prizna Lidi(ji), da je on ubil Slikarja in zažgal hišo, Lida, da je spala s Slikarjem; takšna še radikalizirata Moža-Ženo iz **Vrca**, nadaljujeta zgodbo-like iz **Zastorov**. Ob tej Mor-pokvarjenosti, zločinskosti in norosti pa ohranjata, posebno Lida, tisto bistvo človeškega, ki je smoter ČD-NKNMeša: mati mora rojevati, skrbeti za otroke, Dn mora otroke pripeljati do tega, da odrastejo in sami postanejo starši, s tem vzgojniki-varuhi otrok itn. Ta Strno trajno ponavljajoči se proces je VS, v katero sodi tudi FKrov VoM, vsako leto znova Zmagoviti Pomladni kralj, Zeleni Jurij, revitalizacija Nve kot zamenjave za Katboga ali celo kot ZnaSi za Fzboga, kot je v Jeločnikovi SPED **Vstajenje kralja Matjaža**, kar pomeni tudi Vst(ajenje) Nve in SNara. Jov pada razkrinkovalno zrcalo temu SSL procesu kot blodnji; pokaže, da IntDn in Nar nista IdeaHarKld, kar sta v VISih **Sčka** in **Blejk**, ampak pekel, kar podajata **Vrc** in **Zastori**.

Pred 14-letji je Slikarjeva žena potem, ko je zažgala hišo, utopila sebe in oba otroka. Lida pa najde čez dva mesca na robu jezera dva analogna - Id - otroka-dojenčka, ju posvoji; še zdaj živi z njima, pomenita ji smisel Ža. Ne vemo, ali sta to otroka Slikarja-Žene, ali ju je izpostavil ob jezero nekdo drug. Ž pač prehaja v blodnje (stvarnost=blodnje), a IntDn se je nekako ohranila, čeprav na deformiran način: brez moža-soproga in očeta otrok; Rudi to noče biti, Lida pa ni krvna mati (destruiranje pomena Narojenosti), je le krušna, torej Mati v sistemu Kule in ne Nve. Nar dobiva le poteze Kule (Mor volje, ideje), ne spada več v Nv. Kri ne odloča več: tista Kri, ki je bila za NarSlce v Nclu Le in De tipa odločilna, za **Sčka** in za **Blejke**, glej naslov Finžgarjeve analogne drame **Naša kri**.

Ko Rudi stopnjuje svojo norost čez mejo, ki je bila za oba preteklih 14 let še dopustna, ko začne z Lido govoriti, ji groziti, jo tako ogroža, da ga sklene ona zapreti v norišnico; a ker ji Rudi zagrozi, da bo povedal otrokoma kriminalno zgodbo njenega in vseh njih ponesrečenega Ža, s čimer bo podrl zgradbo Dne, ki jo je Lida zidala 14 let, se Lida odloči za njuno skupno S, za skupen Sm. Možnosti za znosno preživetje ne vidi več. Odpre plin, umreta oba. Vse, celo Slikarjeve slike, ki jih hrani Rudi, postane nič, odsotnost, belina. Kar je bilo za KMg belina - NeČi - odrešene Katduše (v Snici, v **Tarbi**) ali NKNM-duše v lepem-čistem Glasu (v Minki, **Sčk**), je zdaj Abs odsotnost smisla, bivanja, vsega. Niti strasti ni več, niti spomina: belo platno. Požar Ža je najprej pustil za sabo ogorke, nato pepel, nazadnje je izginil še ta. Ostal je le še nič. Ostalo ni nič.

V **Sužnju** je še kaos, kaos ima momente dinamične energije, izbruha ognjenika. Vulkan je v FiID res že bolj Sim-scena, remake, kot pristna moč, pa vendar se še vse gnete, šele na koncu odide vse v Žg, tj. v preteklost kot nič. RuLi sta perverznejša, ko se toliko let zvezana med sabo brezperspektivno mučita in vesta, da se mučita, njun svet je temačen, melanholičen, bloden, medtem ko se aktivisti **Sužnja** ne zavedajo, da blodijo, da se le preganjajo; oni še mislijo, da ustvarjajo NSvet, Noštvo.

Te iluzije RuLi nimata, tudi Šel v svoji dramatikii ne, IdeaHarld svet prestavljajo njegovi junaki v NA kozmos, od Agate v **Triptihu** prek figur **Skaka** vse do SZ-AD blaznežev v **Kanju**, ki pa so tudi še Psvizionarji-iluzionisti, čeprav so Hotljivci. Ko slika Šel LRevo, ni zmožen več slikati pristnega zagona LRevarjev, ko ustvarjajo NSvet; Šel vidi v njihovi akciji le še blazno zločinskost, **Ana**, **Volčji čas**; tudi v akciji SrbNcl gibanja, **Sveta sarmatska kri**. Torej pri drugem, pri Sžu, ne pri sebi, ne pri NSSi, ki je SNar, SND. Tu je Kri (še) prava; tako misli Šel kot Ncl-Ncz ideolog-Polik, medtem ko se kot dramatik zaveda, da je Kri vsakega Nara zl(očinsk)a in blodnja.

A Šel ni nikoli Ponot lReve, prišel je od drugod v zgodbo. Ne le File, celo Jov pa je v zgodbi od znotraj, glej Jovovo dramo **Osvoboditev Skopja**. Zato je prešel Šel tem laže k Anku, medtem ko je ostal Jov blizu ZLSD in LDS. Šel ne zmore pisati več Dgč dram kot AK v SZ, **Kanje**, Jov pa si je omogočil tako pogled Trage, **JAnt**, kot RealD Krit analizo; mnogo bolj(e) se obvlada; s sabo ga ni povlekel niti Filetov kaos.

Vsi trije pa pripravljajo zadnjo stopnjo DaSIZ-DaSD: zalepljenje v Av, **Dešek**.

Jesen 2002

P.S. Jeseni **Pojasa** nisem bil zmožen končati. Moje telesne ujme so se RR - radikalizirale - tudi v duševne. Zmanjkalo mi je moči. Ukvarjanje s telesom-bolezni mi je posesalo pozornost, nujno za ustvarjanje **ASD**. Tudi **SB**, ki sem jih pisal za knjigo **NvZNV** (tudi **NvzNv**, vseeno, dubleta - joj prejoj za picajzlarja Klaba, ki hoče imeti red do podrobnosti, vsak dan gre kakat ob 7h in 12 minut, gorje, če mu v tem času kdo zasede sekret!), nisem zmožel dokončati. Začelo se je nekajmesečno obdobje mojega admiranja, propadanja, usihanja, z nemalo Trpa.

Pojas, napisan jeseni, končam z omembo **De(belu)ška**. Res sem ga ES podrobno obdelal že v knjigi **StOt**, vendar bi moral v **Pojasu** k **NvZNV** svojo razlago še RR, jo adaptirati okviru-temi MSSl **PropAv** oz. trilogiji MSSl. **Dešek** je točka Ava, PAvPlde, ki je eden od koncev - slepih poti - DaSDbe, LDPM sistema. Ker nočem pristati na ta sistem, na Avldo (nočem se spojiti z okoljem, kar je namen-deviza MO v DaSDbi, glej izjavo pevke Petre Schwarz o tem, ali pelke Natalie Frdirban, da se prilagodi vsaki Dab, visoki ali nizki, povsod razširi noge in odpre rit - no ja, to je moja konotacija, sama peljka ima polna usteca ljezni do Illjjudi, je poudarjeno Krš blago bitje), ne morem neke razlage-celote končati z **Deškom**; to bi me deprimiralo. Zadnje mesce me vse deprimira, demoralizira, jemlje mi pogum in moč. Borim se, da ne bi popustil OISu, a težko gre. Nisem zmožel, kar sem načrtoval: **Deška** povezati z **Marto novogoriško**, prav tako D(ovj)akovo dramo, s katero sam odgovarja na **Deška**, na lastni PAv; odgovarja s tematizacijo Dti. Na ES analizo **Marte** se pripravljam mesce, a zaman. Razpravo o **Marti** sem hotel dati v **DaSD 5** (v **Let na dno**), a tudi tega nisem spravil skupaj. **Let** sem končal z analizo Muckovega **Z(al)oga**, ki sicer tudi tematizira lSDti, vendar bolj potopljeno v Infkaos, kot bi mi ustrezalo. Jasno mi je, da preproste NeČi rešitve, kot sem jo našel v KC okrog 1988, ne bom več doživel. A vsaj nekaj NeČi miline, bele razvidnosti, vsaj minimum varnosti pa je le nujen. Danes sem skoraj brez tega minimuma.

Po Karju **Zida, jezera** v pričujočem **Pojasu** k MSSl **PropAv** bi moral podati Kar **Molotova (Mota)**. Tudi tega nisem naredil. Sem pa se, ko sem začasno prekinil pisanje **Pojasa**, lotil ES podrobne analize **Mota**, dal sem jo v **Let**. V **Pojasu** bi jo moral RR; ne zmorem.

Še huje je z **Osojami**. Res da sem jih komentiral - RR v MSI - v Pnizu **ČD 5, Pena**, glej MSI **Iz nezmerne želje v nič**. A to ne zadošča. **Osoje** sem kot ZnaSi na **PropAvu** postavil kot nasprotje **Dešku, Motu** in **Pragu**. Ravno s pozicijo De-zgoraj, analogno mestu **Blejk** na prvi MSSl trilogije, sem skušal zamenjati Katrešitev problema z Dgrešitvijo, ki jo zaznavam v **Osojah** kot Moti, ki odgovarja na Nih HedLibbivanja. V zadnjih mescih za uresničitev tega - npravno in strokovno nujnega -

projekta nisem imel moči. Še ta hip je nimam, kot ne za analizo **Marte, Pipina, Mavrične ladje**. Analize **Osoj** se nameravam lotiti čez nekaj mesecev, ta analiza bo osnova za knjigo analiz GošD, enako kot bo analiza **Marte** osnova za knjigo o DakD. Bosta ti dve knjigi moji zadnji, zadnji v **RSD**, zadnji sploh? Zbiram zadnje moči, da bi ju zmožel?

S tem Karjem dejansko že prehajam iz okvira **Pojasa** v okvir **SB**. Naj tokrat komponiram prehod med **Pojasom** in **SB** na nov način, tako še nisem ravnal: da bi v koncu **Pojasa** vnaprej komentiral, točneje pripravil branje **SB**. **SB**, ki sem jih bil napisal za prvo Rco - kompozicijo - **ČD 6 (NvzNv)**, tako malo ustrezajo kompoziciji **NvzNv**, kakršna je v dokončni Rci, da prej motijo kot pomagajo razumevanju. A ker je **RSD** po Stri nenehno RR, nenehna ARF mojega mišljenja in komponiranja Pos knjig, je prav, da objavim v **NvzNv** tudi »napačne« **SB**. Naj jih torej pojasnim in tematiziram ... Ne; tudi tega ne zmorem. Ostajam le pri dveh Zun pojasnjevalnih odstavkih.

SB I in **II** sem napisal druge za drugimi jeseni 2002, končal oktobra 2002. V **SB I** pojasnujem kompozicijo prve Rce knjige (**NvzNv**). Bravec bo takoj opazil, da napovedanih razprav v **ČD 6** ni; pričujoča knjiga **ČD 6**, ki pa je zares dokončna kompozicija, se začne šele z razpravo o **Tarbi**, nadaljuje z razpravami o **Sčku, Blejkah, Zorku** in **Omu**. Kam bom prestavil v **NvzNv** neupoštevane razprave-opeke, še ne vem; najraje v knjigo Pniza **GR 5**, ki pa jo šele sestavljam. Torej je nemajhen del **Karja** iz **SB I** k **ČD 6** zveza-uvod v **GR 5**. **RSD** je bolj micelij, kot se zdi Konv bravcu.

SB II (v **NvzNv**) pa niso Kar kompozicije knjige oz. v nji objavljenih Pos razprav, ampak kontekst, opis mojega Ža, Krit analize spremnih pojavov. Kot takšne so v **RSD** zmerom dobrodošle.

Na Valentinovo 2003

SPREMNE BESEDE I, II

I

Pričujoča knjiga **ČD 6 (NvZNV)** je sestavljena iz več Raz - raznorodnih - razprav. Pisana in komponirana je na osnovi Pniza **ČD 1-5**, v katerem SD-ČD že primerjam z ostalo SD, podobno sistematično kot v **ČD 6**. Moja Dgmetoda je ravno v tem, da ne jemljem-preučujem nobene PD in nobene MaPSt (bloka dram) same(ga) zase, takšno preučevanje vodi v IdM, v Is ene biti-resnice nečesa. Bolj ko je vse znotraj in zunaj SD HKD tipa, boljše oz. ustrežnejše za DgZn. Važno je le, da so primerjave pregledne, trdne, celo tako določljive, da se jih da RR v MSK-MSI. V **ČD 1-5** je objavljenih nemalo MSK-MSI. V **ČD 6** z metodo nadaljujem, predvsem pazim na to, da bi v MSK zajel Raz PSt.

ČD 6 uvajam s **Pismom literarnemu zgodovinarju**, ki je kombinacija Pvt spominov, ARF, razlage moje MetAkse, Fije in Tije, nemalo esej. Prav zaradi te HKD oblike se mi zdi primerno kot uvod v knjigo. V njem se posebej ukvarjam s Karjem Pniza **ČD** oz. MaPSt **ČD**. Kdo je ta SLZgar, ni važno; je realna figura, s katero se zadnja leta dobro razumem, čeprav sva si glede načel in realnega Ža, ki sva ga preživela, v marsičem zelo Raz. Prav to - Raz - spodbuja dialog, ki si ga tako želim, a sem v tem tako neuspešen. Če bo naslovljenec sam hotel kaj dodati, razkriti svoje ime, bo to storil; a šele tedaj, ko bo knjigo prebral. Upam, da ga ne zlorabljam, ko javno komentiram njegovo Pvt pismo; ta svoj Kar - v **ČD 6** naslovljen **Pismo LZgarju** - sem mu tudi poslal, sprejel ga je primerno, s poslušom. S **Pismom** skušam doseči dialog med Raz SLZgarji. Na eni strani jih - celo močno - kritiziram, za to imam dobre razloge, na drugi - to pismo je dokaz - pa jih imam rad, v vsakem od njih so-čutim Dra.

Naslednja razprava-opeka v **ČD 6** je **Gradivo za predavanje v slovenističnem seminarju**; oba teksta sta iz istega časa, nastala spomladi 2002. **Gradivo** je nemalo sama svoja ARF-Kar; odpira se problem periodizacije, časa, THM itn. Ko sem danes razpravo ponovno prebral, pripravljam jo za tisk, ocenjujem, da je - zame - izjemno pomembna; morda kot nobena moja dozdej ne posega tako globoko v témo Raz časov, časa oz. Zge same(ga). Za nekoga, ki mu moja MetAkse ni znana, bo branje te razprave težko, nepregledno, saj temelji na micelijskosti - na medmrežnosti -, ne na RP, ki je samoumevni model TradKlasSLZ. Menim, da se mi je posrečilo pokazati relativnost časa-časov, pojmov kot naprej in nazaj, progres in regres, RazRak. Odtod moram nadaljevati.

V **Gradivu** povezujem RealD s PrSa s ČD; obenem s celotno SD. Šele ko razumemo-vidimo RazRak ČD MaPSti, ki se RR v RealD itn., razumemo Pot, ki je v ČD. V neki drami - MiPSti ali MaPSti - ni le Poz Pot, ampak enako Neg Pot: tisto, kar v nji opazijo dramatikim naslednjih Gene oz. zoper kar se opredelijo, kar imajo za slabo, kar spodbijajo. Vsaka MiPSt (PD) in RLH PSt je, kar je in kar ni; kar vanjo konotirajo ostali. Je brezkraven topos in pomen. Vsaka analiza lahko zajame le en del te brezkravne HKD celote, ki je odprta na vse strani in v lasten nič-AD. **Gradivo** je kretnica, postavljena med ČD in ostalo SD. Za DgZn so prav t(akšn)e kretnice odločilne; so Pssredišča. Ne središča kot St biti, ampak kot prehodi-prevezave.

V slovenističnem seminarju, kamor me je povabil UProf Grdina, sem predaval o SD-PrS. Tokrat nisem dal na pult pred sebe ničesar, ne tipkopisa **Gradiva** ne nobenega zapiska, govoril sem na pamet in iz navdiha. Nekoliko me je zaneslo, nisem omogočil študentom diskusije, govoril sem sam do konca. Žal mi je, rad slišim vprašanja, še raje odgovarjam, a tako je pač bilo. Poslušali so me pazljivo, kaj pa so si mislili, ne vem. Bojim se, da stika, kakršnega si želim jaz, ni bilo. Bo naslednje leto enako? Grdina me je že povabil na novo predavanje. Res je velikodušen ali pa samozavesten. Oboje cenim, hvala mu, je izrazito neTip za Sice.

Nato nas je šlo nekaj v Gilno k Mraku. Na predavanje je prišel moj kolega akademik Vasja Melik, Grdinov kolega UProf Hladnik, Zgar Jurij Perovšek, docent, prvič po treh desetletjih sva se srečala, HršLZgar UProf Kovač; nekaj smo popili, pokramljali, prijazno. Spominjal sem se svojih mnogoštevilnih obiskov v tej Gilni, že tedaj, ko še nisem postal pijanec, ko sem zahajal k Ivanu Mraku, stanujočem v prvem nadstropju. Če bi obujal spomine na Gilno pri Mraku, bi se pred mano - pred bravcem - razvil film vsega mojega Ža.

Tretja razprava-opeka v **ČD 6** obravnava dramo, ki ne sodi v ČD, a je napisana v dobi Klas-ČD (ČD-60); Bilčeva **Tarb(ul)a**. Gre za Tip KMg dramo iz II. Refe; napoveduje II. Refe, ki se bo razmahnila šele precej kasneje, na PrS. Zato tedaj **Tarbo** Bilc predelano ponatisne. Morda se bom kdaj lotil primerjave prvega njenega natisa iz 1861 in drugega iz 1899; je v drugem zaostрил KMg? So v prvem kaki ČD - NKNM - momenti, skladni z Bilčevo dramsko sliko **Slovenija oživljena**, 1861, ki jo je Nolli v imenu Dramatičnega društva v **Priročni knjigi**, 1868, ponatisnil kot zgled za ČD, za uprizarjanje v Čitah?

Tarba je Rad Anteza ČD-NKNMešu; z analizo **Tarbe** skušam odkriti polemično os med KMg in HMg, med II. Refe in ČD. Šele tako nastaja PSt prostor SD: dogajanje SD-SIZi. Treba je imeti pred sabo sliko dveh tako Raz dram, kot sta **Tarba** in **LjDa**. TradSLZ se dela, kot da obstaja le razvoj SD od **MicMata** prek **LjDa** naprej k Funtkovi drami **Iz osvete**, kjer se SD zaplete v razkroj, a se ob istem času prerodi v CanD kot v obnovi SDbe iz Brž poloma v Prolperspektivo. Takšen pogled je poudarjeno enolinijski, RP oz. boj med Poz in Neg, ČB. A tudi če novejša SLZ odpravi Mrk-vidik (tudi še Mrčev, po svoje celo Kobov, tudi Kob - pa Slod itn. - so AnBrž usmerjeni), ne upošteva KMg-Refi, ne **Tarbe** na začetku II. Refe, ne KrekD (**Lucije**) in/ali Debevčevih **Blejk**, nastalih na koncu II. Refe, že tik pred izbruhom I. Svetvojne. Za moje SLZ je pogoj, da upoštevam hkrati vse 4 MePSt, ob manj Tip PMg (recimo koledniškaD, ki traja ves čas) in v 19-em Stolu še ne razvito RMg (začenja se komaj na PrS, z Govovim **Šarijem**), HMg in KMg. Da bi ČD uokviril med začetek in konec II. Refe, med 1861 in 1918 (glej Krekovo **Ob vojski**), sem kot četrto opeko napisal razpravo o **Blejkah**, 1912, primerjajoč jih s Peskove **Sčkom**,

1872. S to primerjavo ni zajeto le obdobje 4 desetletij SD, ampak je podano profilirano ozadje zorenju, vrhu in razkroju ČD.

Četrta razprava-opeka tematizira-razvije moj načrt, ki sem ga pravkar omenil; razprava **Naravna kultura-lepota in katoliška vera** podaja že z naslovom problem, Not nasprotje, ki pa ga lahko razumemo tudi kot dopolnilo, kot dve skrajni meji SD-polja. Naslov tretje opeke je **Sveta žrtev-mučenica za Katoliško Cerkev**. Ta naslov je vsebinska obrazložitev Katvere oz. enega njenega - vendar bistvenega - dela: SŽ. V **Blejkah** je dogajanje ves čas na tem, da bo prišlo do - zavestnih - SŽ, mlada blejska dekleta se odločajo za SV, s tem za Vojsredstva upora zoper ateistične Francjakobince; odločajo se za obrambo MMB kot cerkve na blejskem otoku. A tik preden bi Frka in njene tovarišice popadale pod streli ubijavskih Franchudičev, kot je Tarba zaradi podlosti Vedeža, pride do zmage Katvojske, tj. AvsDžvojske; hudiči se umaknejo, zbežijo. Frka je pripravljena - celo želi si - umreti za MMB-boga. Stopi pred puške itn. V Zgi sta mogoči obe Rci: Tarbina in Frkina; Ehrlich Hudič-Ptja ustrelji, Rožmana ne; Rožman res ne zmaga, njegov naslednik Rodeur že skoraj, upanje je, da bo Rodetov naslednik vendarle zmagal, kot sta papež in MMB recimo v bitki pri Lepantu, v 16-em Stolu, ko je bilo pobitih nekaj desetstisoč vojakov-mornarjev Katvojske, samih kandidatov za SŽ in VojSnike. Zmaga pri Lepantu je soomogočila prodor-uveljavitev protireformacije-KCe. Zmagoviti Rodetov dedič naj bi bil sinteza Sloma in Hrena. (SKC jima skuša prilimati še Trubarja; ta pa je huda!)

Četrta razprava sooča SŽ-KC (KMg) s ČD-NKNMešem. Analiziram, kako Nv kot sinteza lepote in nravnosti zamenjuje Katboga, ne da bi to počela polemično. Polemika se razmahne na PrS, začne že v Tavčliti, pri Aškercu, a na PrS se dokončno oblikuje, v poskusih, kot je Aškerčev **Zlatorog**, Kris(tan)ova **Ljub(islav)a** itn. Malokateri PD sta tako primerni za artikulacijo razlike med KMg in HMg, med (Il. Refe) in ČD, kot ravno **Blejke** in **Sžk**. Slabost TradSLZa je tudi v tem, da **Blejk** ne upošteva, ne vidi, **Sžka** pa vidi le kot libreto za prvo Sl opero, kot sredstvo glasbe, ne pa kot Tip PSt. Eno pomeni Zamol, drugo deformiranje. Kolikor bolj preučujem TradSLZ, manj sem z njim zadovoljen, bolj odkrivam, kako potvarja, ne razume, RR v nedopustno. Ravna v skladu s svojim VISom-MetAkso, a prav v tem je problem, da je njegov VIS tako pomanjkljiv. - Tudi v tem pomenu je **ČD 6** ARF prejšnjih petih knjig Pniza **ČD**. Naslov knjige **Narava in zopernarava (NvZNV)** je točen, ustrezen: podaja ravno to, o čemer pravkar govorim: Nv=ČD, zoperNv=KMg. Šele v okviru tega pomenskega polja oz. Not napetosti med poloma je mogoče ustrežneje razumeti Nast SAPO (v RealD itn.), kar tematiziram v Pnizu **Nast (SAPO)**.

Peta razprava je v Geom središču knjige; kolikor morem gledam na Simt, upoštevam-konstruiram RKPLEL. **Teoretičen uvod v posamezno dramo in v slovensko dramatiko (TeorUvod)** sledi dvakrat po dvema razpravama, od katerih je vsaka dvojica blok zase. Prvi dve razpravi sta teoretični; tudi esejistični, z namenom informirati o teoretičnih vidikih **RSD** in inovirati MetAkso DgZni; mislim na **Pisno** in **Gradivo**. Drugi dve analizirata na ES način podrobno PD; **Sveta žrtev-mučenica** in **Naravna kultura-lepota**. Peta, **TeorUvod**, je spet teoretičen vidik; sledita ji dve razpravi o dveh PD, o **PesPrešu** in **Om(ikanem)Nem(škutarju)**, knjigo (**ČD 6**) pa sklepata spet dve Teor(etični)razpravi, **SD in Gled** in pretežni del **SB**, ki jih uvajam zdajle z informacijami o kompoziciji ipd., v drugem - odločilnem - delu pa se RR v Teoranalizo, ki prinaša moja nova spoznanja-trditve o DgT. Devet razprav ima torej ustroj: 2-2-1-2-2; od teh devetih razprav sta druga in četrta dvojica ES tipa, prva in

peta dvojica ter srednja razprava, **TeorUvod**, pa Teortipa. Kot fSt Triglava. Takšne Geom kompozicije me tudi zabavajo; vesel sem, če se mi posrečijo, uživam v njihovi Form(alni) popolnosti.

S Kmeclom sva skoraj Prila; medsebojno se ceniva, blago in zanimivo si piševa, vendar sva si tudi v distanci. Visoko spoštujem njegovo LZ, Kmecl ogromno ve, bister je, zna zadeti bistvo. Še bolj obrajtam njegovo Lito-dramatiko. Vendar Kmecl nisem jaz; bilo bi koruptno in celo do Kmecla žaljivo, če bi se obnašal, kot da je iz voska; če bi se bal, da se bo stopil, če bom naslovil nanj kakšno vprašanje ali ga - njegovo delo - vzel pod Krit lupo. Morda sem se celo predolgo ogibal t(akšn)emu postopanju. Ko pa sem na radio Slja slišal njegovo izjavo, dano sredi LZ eseja, da razen **LTuga** v SD Tačasa ni skoraj nič niti omembe vrednega, sem dobro razumel, da je s tem - po ovinku sicer, a natančno - zadel in prav za prav spodbil (poskušal spodbiti) bistvo mojega SLZa-**RSD**. Moral sem reagirati. Z objavo **TeorUvoda** sem dolgo - celo leto - odlašal, a zdaj ne gre več. Če bi še odlašal, bi se čutil kot ČI, ki mu je več do Prila kot do resnice. To pa ni moj primer.

Upam, da bom Prila Kmecla s to Krit razpravo o SLZ in o njegovi LZ MetAksi spodbodel k - polemičnemu - dialogu; moje pisanje v razpravi je SpoDo, korektno, čustveno celo naklonjeno, ne more pa se s Kmeclovim LZ strinjati, ker imava pač vsak svojo Fijo-Zn. Kmeclova UZn mi pomaga bolje in globlje artikulirati mojo; upam, da bo enako blagodejna tudi moja zanj.

TeorUvod sem najprej namenil za **ČD 6**; tedaj sem še računal, da bom objavil v **ČD 6** tudi ES analizo **PesPreša**. Ko sem se bil odločil, da prenesem analizo **PesPreša** v novi Pniz (v **SKJ-P**), sem **TeorUvod** odložil, tik pred zdajci pa sem ga ponovno uvrstil v **ČD 6**, a kot samostojno razpravo, ne kot zgolj uvod v analizo **PesPreša**. Razprava povezuje ostale razprave-opeke v **ČD 6** (v **NvZNV**); o tem pišem že v sami razpravi. Povezuje ČD (HMg) z II. Refe (s KMg), **PesPreša** in **Sčka** z **Blejkami**, s **Tarbo** in **Zorkom**; zveza med njimi daje Teorozadje oz. uvršča jih v ustrezno pomensko polje.

Trudim se, da nobena Pos knjiga v sklopu **RSD** ne bi bila le ES analiza, le vrsta podrobnih analiz PD(ram). Strno hočem zmerom povezati PD in SD, oba momenta pa osmisliti s Teorvidikom. Kmecl mi prizna, da sem dober esejist, bister v aktualizmih, točen v hudobni Kriti sodobnikov, posrečen v ES analizah; nečesa pa mi ne reče, čeprav skoraj gotovo tako misli: da je moja Teorosnova LZa pomota. Teme-predmeta se ogiba kot hudič križa, da me ne bi prizadel; a ne more skriti svojega odpora do moje DgZni. To razumem, saj se DgZn res Tem (raz)loči od TradSLZa, kateremu pripada tudi Kmecl sam. V svojih dramah da marsikaj bistvenega pod vprašaj, osnov SLZa pa ni pripravljen spodmakniti. Zame je tak spodmik pogoj.

Naslov šeste razprave-opeke je **Samozavrta prav(ilm)a perspektiva**. Z naslovom aludiram na naslov svoje knjige o StritD iz leta 1975: **Radikalnost in zavrto**, pri katere ugotovitvah-sporočilih ostajam. Razmišljal sem, da bi v naslov vrnil še prislov »deloma«, torej deloma prav(ilm)a perspektiva, a sem misel zavrnil, najbolj zaradi estetskih razlogov, prepoučen bi bil. Je pa res, da je treba vzeti **Zorkovo** - Stritovo v **Zorku** - perspektivo-tezo pogojno, kot en moment v HKD celoti PSte StritD, ki nikakor ni - enoumno - Poz. O tem razpravljam v sami razpravi.

Kako uporabljaja SLZ mojo Zn, se vidi iz podatka, da je knjiga **Radikalnost in zavrto** (**RiZ**) skoraj (tudi študentom) neznana, čeprav je napisana v Tradsolidni Slščini. SLZgarji, ki so tedaj obvladovali ff in slovenistiko, me - mojega dela - pač

niso pripuščali zraven; nekateri so me - posebno kasneje - Pvt cenili, a svojih Pvt sodb niso RR v javne, v sodbe o mojem LZU oz. mojega dela - razprav o Sliti, o SD - niso vnesli v študijske programe na FF ali pa le obrobno, retorično. Kar razumem: bile so jim - in jim še (celo vse bolj) ostajajo - Not tuje. Izločevali so me, na to sem - v svojo korist - pristal; najprej moral - bil prisiljen - pristati, nato sem prisilo-usodo RR v prednost, v K-milost. Menda se je edini Močnik navdušil nad **RiZ**, pa še on ne javno.

V razpravi o **Zorku** odkrivam PzM znotraj ČD. **Zorko** - in velik del StritD iz tistega časa - je ARF ČD(ramatike), s tem NKNMeša. Ta ARF se ne radikalizira, pač pa zavre; torej SZ. Strit sijajno nakazuje, njegova Krita SMeša je točna, jasna, razkrinkujoča; a ko bi moral iti naprej, se ustavi. Kot da se boji posledic svojih misli; vse pomiri. **Zorko** ni regres, kot **Tarba** (ReFe), je prava pot, ena od Rč prave poti, a ne dovolj močna, da bi postala platforma kake SI grupe; na to je bilo treba počakati še četrst Stola, vse do CanD, deloma do KrisD. Strit uvaja RealD, a jo obenem avtoblokira.

V razpravi je precej povezav z mojo biografijo, pač moja MetAksa; micelij. Skušam razložiti nekatere vidike svoje - Dg - EtFije. Razprava o **Zorku** temelji na razpravah o **Tarbi**, **Sčku** in **Blejkah**, zato sodi v drugo polovico knjige **ČD 6**. Z ARF ČD(ramatike) prehaja Pniz **ČD** v svoj vrh in preobrat.

V sedmi razpravi, **Pristnost, izvornost** (ob Jurčevem **Omu**), je tematizirana nova smer, ki pa je Tip za ČD: Slov kot Ncl. Kažem, kako je tudi Jurč v sebi blokiran. Po eni strani ga nese v Ncl, po drugi pa se tega - z ARF - zaveda in skuša dobiti do sebe-Ncla Krit distanco. Ne posreči se mu. Ker to sam ugotovi, drame ne more zaključiti, ostaja fragment, čeprav je po PSti zanimiva; tematizira Neg Slca, ne le starega oderuha, kot Blei v **Bobu** Grabeža, ali Lumbarabo kot Ogr v **Meji** Zverigo. Iz Janeza Odležiča, ki je postal Johann, sledijo v VošD Neg liki mladeničev, ki so Nar odpadniki, Plövel itn.

Temo Slščine kot SI jezika bom podrobno razvil v prispevku za SAZU - za II. razred; prispevek bi rad uvrstil v **ČD 6**, a se bojim, da bom preobširen, da bi z uvrstitvijo podrl ravnovesje-kompozicijo knjige. Se še nisem odločil, tudi zato ne, ker prispevka še nisem napisal; oklevam se ga lotiti, z njim bom dregnil v osje gnezdo. Se mi splača? Kaj bom dosegel? Le odpor? Pa tudi če nekaj odobravanja, mar je to moja pot? Ne bi bila to moja vrnitev v Polo? Kaj pa če moram vsake toliko poskusiti tudi v Poli, vsaj v območju KulPole oz. preverjanja Tem izhodišč tudi za **RSD**, upravičevanja svojega članstva v SAZU? Prispevek bi nadaljeval razpravo **SD in Gled**.

V sedmi razpravi se vežem na RazRese v Pnizu **ZSD 2**; knjiga, naslovljena **Greh in iskanje kot izvor**, bi morala že iziti, tiskar je menda že desetkrat napovedal izid, le da ga je od - vsake naslednje - sobote prenesel na - vsako naslednjo - sredo. Bravca prosim, da bere **Pristnost, izvornost** obenem z **ZSD 2**.

V **Omu** (**Omikanem nemškutarju**) odkrivam tudi zveze z LD-PM, to je z DaSljo, z DaSD. Spet se vidi, kako kratkoročna - površna - je sodba SKlasLZgarjev o tem, da je ČD komaj kaj ali nič; v nasprotju s takšnimi Nih skrajšavami pokaže **Om** - točneje: analiza **Oma** -, kako temelji vrsta bistvenih vrednot-ZnaSi PM-Sim TrgKpla že v svetu, ki ga eksplicira Jurč v **Omu**. Da so danes LumLibSlci nekaj, kar je bilo za Jurča in TaNKNMeš Neg, RR v Poz. Če je to res, potem je razvoj res razkroj. In imam prav, ko pišem: RazRak; ko ugotavljam, da je IdM: THM-krog.

Analiza **Oma** razkrije, da je bil tudi Jurč analogno v SZ kot Strit; da ga je to - spoznanje tega, ARF - celo zavrlo v pisanju UmetLite; morda ga je prav to napotilo, da se je nekaj let skoraj izključno predajal Žuru, seveda Poz Žuru: SI KulPoli kot praktičnemu udejanjanju Slova kot IdeaHarKlde. V Liti IdeaHarKlde ni mogel več zagovarjati, v Poli - KulPoli - se jo je še dalo, ker je po Stri Reda.

Osma razprava-opeka je naslovljena **SD in Gled**. Napisana je kot referat za simpozij ob 50-letnici SGMa. Simpozija se fizično ne bom udeležil, kot se nobenega že dolgo ne, sem se pa pokazal pripravljen na njem sodelovati s prispevkom, ko me je ravnatelj SGMa (sicer dramatik) IvSvet povabil. Držal sem se omejitve glede obsega, 1 AP, ob tem pa sem se odločil, da napišem tekst v Konv - normativni - Slščini, deloma zato, da bom berljiv za tistih par sodelavcev na simpoziju, deloma zato, da bi pokazal, da lahko pišem oba jezika, normativno Slščino in kratitščino, vsako za svoj namen.

Prav soočenje obeh momentov, Gleda in neposrednega para ŽS, to soočenje in ta par sta izhodišče mojega referata, sta se v zadnjih dveh dneh-nočeh potrdila kot prazveza na posebno drastičen način. Na NemTeVe sem spremljal od začetka dramo s talci in ugrabitelji v moskovskem teatru Dubrava. Med predstavo **Severovzhod** - mjuzikl - so stavbo zasedli čečenski teroristi oz. partizani, borci za neodvisno Čečenijo kot ND, Strno isti kot Slici zadnji dve Stoli, od Lina ali Preša ali Bleia ali Levsa do 1991; če bi Slici ne bili Hini, bi morali Čečene podpreti. Predstavo kot Gled so podvojili, vendar so estetskemu momentu dodali stvarnega: DvSim tekstu teror nad obiskovalci, kar 700 jih je bilo, tudi otroci, Že, nemočni, bolni. Teror so stopnjevali z umori, likvidacijami; nekaj ljudi-talcev so pobili, mnogo jih bo imelo dolgotrajne duševne poškodbe. Ugrabitelji so bili islamisti-fundamentalisti-samomorivci, ki so se pojili iz navdiha, da bodo postali SŽ. Dokazali so, kaj-kakšen je Pot Ncl in da med SŽ in kriminalci ni bistvene - le ES - razlike. To so dokazali tudi za nazaj, za vse SV, od NOB-Reve do 30-letne, križarskih itn.

Pror je tudi praGled, prateater. Ni Prora brez njegove uprizoritve. **Biblija-Genezis** je drama o Proru, Pradi, izgonu iz raja, kar vse nato uprizarja KatD, nato pa tudi NclSD. **Tugomerja** itn. so Rce izгона iz raja, ki pa ga ne povzroči padli PČ (AdČva), ampak tujci-SŽ-Hudič. Ncl eksteriorizira GhK; v tem je dlje od Krša, ki je že velika zavest o Proru-Pradi, Krš je že ARF-AK(Dč) smodel. V tej točki Čloštvo od **Genezis** do davišnjega zaključka drame - tudi Trage - s talci in ugrabitelji ni naredilo bistvenega koraka naprej. Le DgT je zvečana ARF. V moji DgZni - v **RSD** - je močnejša zavest o IsDti, kakor je v sodobni LD-PM. Je pa bila ta zavest že zelo velika v času Ža JKra, tudi v Kršu in KCi. Ne pa v DSKCi; ta je beda od bed; zanika lastno izhodišče, ki je krik po Dti.

Deveta razprava-opeka so pričujoče **SB**, ki jih pravkar pišem. Naj komentirajo same sebe, zamišljene so kot sprotna ARF. V njih naj bi bil tudi ključ - eden od ključev - za **RSD** in DgT.

Obe MSSl komentiram v obeh **Pojasnilih (Povzdigovanje, osramočenje in Propadanje, avtizem)**, v rubriki VsD pa objavljam drame, narisane v obeh MSSl, razen **Debeluščka**, katerega vsebina je v knjigi **StOt**, vsebina **Blejk** pa v knjigi **SCŽ**. Vsebina Pesjakove **Prešerina** bo objavljena v knjigi, v kateri bom to dramo ES podrobno analiziral.

Ko je bila knjiga že zaključena, sem ugotovil, da je potrebno narisati še eno MSSl, imenoval sem jo **Zmaga, zmeda**. Sodi med obe ostali, med **PovzOs** in

PropAv. Dokler je bila narisana le ena MSSl, le **PovzOs**, je povzemala, kot zgodba, le pričujočo knjigo **ČD 6**. Z MSSl **PropAv** je nastala Anteza - tudi Stra - med dvema točkama-časoma-ravnema v SD in v SlZ-SZgi. Kar je v **PovzOsu** osmišljanje in konstrukcija, ustvarjanje in energetska moč Člsveta, se v **PropAvu** sesuje, zanika. Nastane vtis, kot da si stojita nasproti dve drži: Poz in Neg ali moč in nemoč; da je Zg padec iz PnMa v PzM. Ker sem se zavedel, da bi bilo zavajajoče, če bi bravec menil, da mu daje knjiga, **RSD** in DgZn takšno podobo-oceno SZge in ČlZge, sem dodal še tretjo MSSl, ki neposredno Antezo RR v čas, v Zgo.

Kako se to dogaja, pripovedujem v **Pojasih**. V **SB** naj le opozorim, da niti linearni čas ne zadošča, ne podaja mojega pravega namena. THM-krog terja, da se vse spet vrača v začetno točko; da se svet ne konča z Dv, z razresničenjem, niti ne z Avom, doseženim v **Deščku**, ampak se skoz Avld vrne v Ožldo, kot AgrEkzld. Tega na **PropAvu** nismo narisali, vse tri MSSl sledijo ZgSD(ramatike) od ČD do DaSD. Žal v DaSD še ni obrata k uspešni ReBar, k revitalizaciji, seveda v novi ZgRci, od prejšnje - prejšnjih - ES Razni. SD je prekratka Zg, da bi se to moglo videti. DaSlja tiči v LD-PM, v njenih SSL. Da bo prišla do AD in potem - če bo - znova do AgrEkzld, bo treba še počakati. Bravec naj bere vse tri MSSl v okviru, ki ga pravkar pojasnujem.

Analogno kot sem objavil na 2. strani **GR 4** Muckovo lepo pesem, ravnam tudi v **ČD 6**, le da tokrat natiskujem Snojevo iz zbirke **Podnebje**. Pred mescem dni sva se s Snojem po naključju srečala, podaril mi je svojo novo zbirko, tudi ta kaže na Snojev močni pesniški dar, odločil sem se, da **RSD** obogatim z novimi pesmimi, izišlimi v zadnjem času. Če je Snój pripravljen, in je, videti svoje delo na straneh **RSD**, sem jaz tem bolj; če kaj, nisem in nočem biti EDč doktrinar, ozek sitnež. Snojeva pesem sicer ne podaja sporočila **ČD 6**, niti ne potrjuje DgT, a lepo ponazarja eno od PSt, ki so mogoče. Zakaj ne bi v **RSD** upošteval več PSt, ob moji tudi druge? Pluralizem resnic, ki je rezultat mojega RazRese, dela **RSD** bolj svežo, tudi žanrsko bolj HKD: vnaša liriko, lirika pa je moment, za katerega jaz nisem nadarjen. Zmerjati znam, čisto tenko ubesediti vizijo-razlago Člsveta ne znam. Muck in Snój mi pri tem pomagata. Hvala jima!

II

1

SB so v **RSD** marsikaj; tudi dnevnik, tudi sprotni Karji zadev, ki jih imam za pomembne, vsaj za omembe vredne. Pred kratkim sem dobil - kot član SAZU - vabilo na simpozij o Lit zgodovinopisju, naj pridem poslušat referente. Ni pa me organizator povabil, naj sodelujem z referatom. Vabilo sem vrgel proč, tako da se točnega naslova simpozija in organizatorja ne spomnim; menda je simpozij potekal v okviru Instituta za SLito v ZRC, ki nekako spada pod SAZU, a so instituti obenem samostojni. Referenti so SrKos, Lado Kralj, Juvan, TWirk, Dolinar itn. Komparativisti; za zadevo se še zmerom čuti dolga roka sicer navzven tako blazega (ultraHiCa) SrKosa. Naslovi referatov so zanimivi. Če bi povabili tudi mene, bi sodeloval. Razvil bi temelje svoje LZge. Informiral, do kam sem na tej liniji prišel.

Ni to, da me je organizator kot referenta spregledal-izločil, še en dokaz Zamola? Jaz kot Psk, ki pišem v **RSD** svojo Rco LZge, smem izbirati, koga analiziram, koga hvalim, koga odklanjam. Sam ne organiziram simpozijev, te načrtuje in udejanja zmerom kakšna ustanova, ki je za svoje delo tudi plačana; in je uradna, bodisi da sodi v sklop Univerze ali kakega Instituta. Če gre za Dž institute, in v primeru, ki ga komentiram, gre, so to Nacinstituti, zato dolžni upoštevati kot možne referente vse, ki so potentni v stroki. Analogno, kot bi to morali početi Žursti na NacTeVe; a ne počno. Pvt podjetju se ni treba ravnati po načelu upoštevanja vseh relevantnih, čeprav sodi najbrž v etični kodeks Žura, da naj bi informiral bravce o vsem relevantnem. Če MO, Delo itn. ne informirajo o **RSD**, se mi zdi to vprašljivo s stališča Žuretike, ne pa s stališča Pvt podjetja. (Če se v DaŽuru sploh še da govoriti o kakšni etiki; morda je zgolj za masko - ČIP! -, pod katero zanima Žurste le še Denar. Analogno se deformirajo zdravniki, glej - ne le - primer Celjske bolnišnice. Medi(k)okracija.) Medtem ko je takšno ravnanje - Zamol - za DžNacinstitute nedopustno. Kaže pač, kako Rad so se sprivatizirali.

Včasih me kaka ustanova povabi na kak simpozij; ponavadi se vljudno opravičim, če sodelovanje odklonim. Tudi v tematiziranem primeru bi me moral Institut za SLito povabiti, ne glede na to, ali pričakuje mojo zavrnitev povabila. Moja Sv je, da sprejem vabilo ali ga odklonim, dolžnost Džustanove pa, da me povabi. Žal upravljajo v DaSDbi Džinstitucije Pvt grupe (klike, lobiji), ki s tem uzurpirajo Dž, jo RR v svoje Pvt lovišče, vendar za Dž - ali davkoplačevalski - denar, kot se danes temu reče. Res je, SrKosa, Wirkca itn. v **RSD** marsikdaj nasadim; menim, da zaslužijo. Tudi onadva me lahko nasadita, kjer koli hočeta, kadar delujeta kot Pska; v **RSD** sem - na tej ravni - tudi jaz Psk. MzK sicer financira na leto po eno knjigo **RSD**, MzŠZŠ pa pol knjige na leto. Od desetih knjig, kolikor jih izdam na leto v sklopu **RSD**, financira Dž torej - naklonjeno rečeno - 20 %. Institutom financira vse, plače njihovih uslužbencev in njihovo institucionalno delo. Tudi s te plati so Instituti vse Dgč vezani na SND kot jaz z **RSD**.

Upam, da me bravec razume: niti najmanj se ne pritožujem, da me SrKos, TWirk, Dolinar ipd. niso povabili, da bi sodeloval na simpoziju s samostojnim referatom. Kar imam povedati, povem v **RSD**. Vendar naj bo jasno: sodelovanja v SKuli in SZni kot institucionalni ne odklanjam. Pravkar sem napisal referat za simpozij ob 50-letnici SGMa, naslovljen je **SD in Gled**, objavljen je v pričujoči knjigi **ČD 6**. Pravkar je izšel v zborniku SGM moj referat s predlanskega Borštnikovega srečanja, naslovljen **SPD**; objavljen je tudi v **RSD**, v **GR 4**. Prejšnji teden sem napisal **SB** v knjigo Mrakovih PV dram, v njih sem skušal podati sintetično presojo MrD. Dogovarjam se z MatZupom za **SB** v njegovo knjigo novih dram, enako s Kodričem, torej ob **Hodniku** in **Molotovu-Karuselu**. Vsako leto objavim več tekstov v edicijah SKule in SZni; ne pa v MO, tako ljubih SrKosu.

S temle Karjem le potrjujem, kar ves čas trdim: da jemljem usodo (Zamol **RSD** s strani UZni) K-milost. UZn me prek svojih najvišjih predstavnikov (akademika SrKosa, UProf Kralja, docentiča TWirka itn.) noče priznati kot relevantnega SLZgarja, kot nekoga, čigar stališče o LZ bi moglo biti vsaj zanimivo, če ne pomembno, torej vsaj informacije vredno, če ne zgledno. Grupa UZnikov, ki prakticira UZn, si je prilastila SDž (SND), mene kot pisca **RSD** - kot Znika, ki je s svojega vidika DgZnik - pa izločila iz Zni. Ne le iz UZni; kajti po mnenju t(akšn)e grupe SrKos itn. niso le UZniki, ampak edini pravi Zniki; za UZnike jih smatram-delam le jaz. Zanje je edino prava le Zn, ki je po moji oceni UZn, le ona jim je Zn kot takšna; kar delam jaz, zanje ni Zn. Kaj je to, kar delam, o tem molče. **RSD** je zanje entropija: nekaj, o čemer se ne da nič reči. Jaz bi dodal: o čemer UZniki nočejo in niso zmožni nič reči.

Morda se zdim komu prepotenten, a tako je, tako mislim: UZn - Zn delo TWirkov, SrKosov itn. - imam za jalovo, za KAv-onanijo, v nji vidim AD nekdanje SZni, ki je soutelejevala SNar; zdaj, ko je SNar ustanovljen-institucionaliziran, so dediči Slodnjaka izgubili tla pod nogami. Priheftali so se Svettrendom LZge, LitZni, a tudi na Zahodu je ta LitZn izgubila raison; onanistično služi sama sebi. Ni več v službi RazRes(nic)e. V DgZni pa vidim možnost RazRese, kakršna je - naj bi bila - danes in v prihodnje. UZn se ukvarja z Redo vsega na žanre, na forme, tj. na Sim PojObre, sodeluje v praznem pogonu LD-PM; je realizacija Dv arhemodela. DgZn išče - in soustvarja - smisel, v tem ko je v (po)lsu UnBDra. Ko tehtam med simpoziji SrKosov in Matevžkov Kosov na eni in **RSD** na drugi strani, je zame njihovo početje kot javna masturbacija, le na zunaj maskirana s SpoDo imidžem, gre za njihovo HiC, medtem ko delam jaz sicer v rudniku globoko pod zemljo v težkih življenjskih razmerah (skoraj brez spanja, z Makodrekanjem, noro), a obenem srečen, vesel, sproščen, osmišljen: z vizijo (brez vizij nekoč Čloštvo ni moglo), LD-PM pa meni, da bo zmogla brez videnja in lsa Dti; ne bo šlo. Kmalu se bo zvrnila v jarek, a ne kot velik kup gnoja, niti ne kot reka krvi, ampak kot odpadni papirčki brez teže, kar sta postala v koncu Zajčevih **Otr** Dan in Reka. Kar so postali žal MBP SrKos, Zajc, Šel et comp. Tudi tisti, ki še zmerom blebetajo o pesniškem mišljenju, Urb, so le še smeti, ki polagoma sffotavajo na dno. Ker-ko niso zmogli postati fašisti (Urb, SrKos, Šel itn.), celo za to jim je zmanjkalo strasti, niti Psvizije niso zmogli spraviti skupaj, so se RR v črke, zarisane v PzM. Pohlep, ki jih motivira, ne zadošča za Fz; le za igro slamic. Niti v **Karusel** in **Molotova** ne morejo. Tam so LumSici, ki se vsaj direktno Unič v AD. UZniki pa še penisa ne morejo spraviti pokonci.

Naj povedano utemeljujem še z drugimi primeri. UZnik Zvonimir Žigon je napisal knjigo o SPĖ v Argi, kjer z mano obračuna le v fusnoti, omenja le mojo trilogijo **Slovenski čudež v Argi**, do nje se obnaša zviška, Zanič; moje analize SPĖD niti ne omenja. Pa sem izdal dozdej že šest knjig Pniza **DSPE!** Za UZnika Žigožaga teh knjig ni, **RSD** ni; Zamol. Lahko bi našteval še in še. Moj Kar: s tem da za ŽigeWirke ni ne **DSPE** ne moje DgZni, le potrjujejo, da reducirajo Či misel na UZn, na Dv-PM; da Rad negirajo vsako TrDt. Tako Rad, da TrDti zanje sploh ni. Prav za prav čudovito: s tem sami postajajo Rad: skupijo se do kraja. Tem važneje je, da jaz vztrajam v (po)ls Dti. Če ni nikogar razen mene (in peščice mojih PriSo), potem je moja naloga toliko večja, moja odgovornost toliko zahtevnejša. Sem še bolj motiviran, da delam **RSD**, kakršna je, naprej. Hvaležen sem jim, Zamol(čevalcem): pomagajo mi, da postajam, kar moram postati: Dr.

Moja ZgSD (SLZ) in DgZn je razvita v knjigi **GR 4**. Prišel sem že tako daleč, da smem to izjaviti.

2

Če bi bil naročen na MO, bi moral vsak dan komentirati njihov svet; MO kupujem le po naključju. Ala mi je prinesla iz Sežane petkovo Delo, v njem je TeVe spored, tudi za tuje TeVe. Časnik sem prelistal, zadel na kolumno Točno v petek, podpisan Marijan Zlobec. Tekstov spod peresa tega sežanskega genija že dolgo ne berem; enkrat sem ga za ušesa, dovolj ima, ne zasluži več. (Sem že hotel zapisati, da je na nivoju Primorskih novic, ko sem se spomnil, da so na istem nivoju - belokranjskih itn. novic, novic iz Telebanovine - tudi ostali Kulžursti, Lajlarice-lajnarice. Ugriznil sem se v jezik.) Naslov kolumne je: **Kako do 'Svete knjige'**. Ker je v naslovu kolumne St, sem se le odločil, da jo povoham; posebno ko sem začel brati in videl, da MarZlc (jabolko ne pade daleč od strica) obravnava simpozij Instituta za SLito, o katerem pišem v teh **SB**.

MarZlc je posmehljivo Krit do nastopajočih na simpoziju; ugotavlja, da se simpozija niso udeležili praktiki, tj. tisti, ki se ukvarjajo z Ćmp raziskavami; da so prevladovali skoraj izključno teoretiki. Da »ni zadostne strokovne avtorefleksije« itn. Med LZgarji, ki da se niso udeležili simpozija, navaja: Poniža, Borovnikovo, Štuhca, Stanovnikovo, Saksido, Zadravca, Pogačnika, »ki je medtem umrl«, Glušičevo; prišel da je le Dolinar, ni čudno, saj je predstojnik omenjenega Instituta.

Mar res ne dosegam - ne dosega **RSD** - nivoja nobenega izmed omenjenih odsotnih LZgarjev? Ne verjamem, da me je MarZlc nalašč spregledal, čeprav vem, da me ne mara; tudi zanj me - **RSD** - ni. Par dni pred omenjenim simpozijem je IvSvet na tiskovki predstavil ne le moje **Razhe**, ampak tudi že omenjeni **Zbornik** Borštnikovega srečanja, v katerem je objavljen moj skrajno zgoščeni - gotovo da ne popolni, pa vendar kar precej reprezentativni - tekst o Zg **SPD(ramatike)**. V njem je oboje: ĆS podatki (navedbe PD) in teorija v Geom obliki »zakonov« SPD. Moj tekst, ki ustreza MarZlčevi zahtevi, je izšel, je v javnosti, celo znotraj uradnih institucij, Borštnikovega srečanja in SGM; zakaj ga MarZlc ne upošteva? Zakaj trdi, da nečesa, kar je, ni? Lahko reče, da je moja analiza SPD napačna; seveda zahteva takšna ugotovitev znanje, ki ga MarZlc - Žursti - nima. Ne sme pa

ugotoviti, da nečesa, kar je, ni. Prav v tem je vic: da je MarZičev Nih - zanikanje dejstev, kar je v nasprotju s Stro RLH - Stren; da se v LD-PM postavi RLH na glavo, samospodbije. Bit postane nič. Ali: Ožld preide v Dv. Mar MarZlc laže? Me bo tožil, če-ko bo prebral mojo sodbo o njem in njegovi Et(ik)i, s tem o njegovi pomanjkljivi osebnosti-značaju, ne le o njegovi nenadarjenosti in strokovni neusposobljenosti?

V kolumni piše še marsikaj; MarZlc navaja SrKosova stališča, ki SrKosa res približujejo Ušeničniku in Rebu. Baje da je na simpoziju »poskušal prepričati Janko Kos«, da tvorijo »današnje duhovno ozadje ... nihilizem, dekadenca in anarhizem.« MarZlc je tudi do te izjave Ir-skeptičen. MarZlc je postal zagrenjen sitnež, ki vse banalizira, prepričan, da velja za DaSZgarje le »spopad za položaj, prestiž, naslov, nagrade, oblast«; da »imamo v zlati štali literarnega Olimpa ravno pravšnje število svetih krav«; da »zato«, ker je vse drek, »teoretiziranje o pisanju literarnih zgodovin ni moglo dati konkretnih rezultatov«.

MarZlcu dajem v nečem prav: TS je drek. SrKos sodeluje v IV. Refe (ReKC). Vendar je zame ugotovitev o malovrednosti TSa le ugotovitev ene ravni, ene narave Čla: IdČla. Ravno ker nočem razmišljati kot MarZlc, da razen dreka ni nič, verujem v Dt, v (po)lsUnBDra. Ne v Katboga FK institucije, ampak v Tr, kakor jo - celo zelo podrobno - artikuliram v **RSD**. Nih, Dek in anarhizem sem Ponot, tudi o tem pišem v ES esejih-življenjepisu, a ne ostal pri njih, jim nikoli za trajno popustil. Trojico oznak-drž analiziram bolj konkretno ES kot menda kdorkoli v SIZi, glej **RSD**; pravkar pišem o **Molotovu**, **Karuselu**, **Hodniku**; v **Zgoli** sem pisal o **Lipicaniji**, o **Limonadi**, o **Pianistu**, o **Srčevju St Andreja**, prej že o Zajčevih dramah, o Šelovem ne le **Kanju**. Naštel bi lahko na desetine SD, ki sodijo v Nih-Dek-Anarh(izem), sem jih obdelal kar se da pozorno, obdelave pa objavil v **RSD**. Sem Rad empirik. Obenem pa - glej ne le MSK v Pnizu **GR** - kažem, kako se da priti (iziti) iz Blaka (blodnjaka) Nih-Dek-Anarha, iz AD-SZ. To pot odrešenja sem celo narisal. Zakaj se MarZlc in ostali delajo, kot da tega nisem storil, kot da tega ni? Ker so v Nihu, a je v njem tudi SrKos, danes kot DSKC ideolog, včeraj - ko je bil še PriSo MarZičevega strica ČirZlca - kot Mrk-Ptj ideolog. Za Kosa je vse Dv instrumentalizem, zato se sme danes zavzemati za KC in včeraj za Ptjo, ker sta obe le DvPM Sim(ulacija). SrKos se ima za nosivca More (za nraavnega) prav zato, ker predstavlja instrumente (nič) za resnico (bit), s čimer daje ljudem (vse ljudi RR v otroke-študente, kot KC) varnost. Temu Kosovemu Nihu se reče HiCNih, razkrinkan je že v DetD, glej **DetD 1** in **HiC**.

Na zgoraj zastavljeno vprašanje mi ne zna in noče nihče odgovoriti; torej naj poskušam sam. Ne toliko s Krito Zamol(čevalcev), kot z ARF razlogo, zakaj me (**RSD**) ne vidijo, Zamol(čujejo). Razloga je nova, izvirna, nikjer je še nisem zapisal.

Odkar pomnim, nisem hotel prebivati le - niti ne predvsem - v TSu; ta vidik podrobno razlagam NDM. Vmes sem se večkrat - celo z uspehom - trudil, da bi zasedel tudi močne položaje v TSu, v (ob)lasti. Hitro sem se jim odpovedal, brž ko sem jih Ponot, tj. od znotraj izčrpal; osmisli sem jih in (se) - po Heglovo rečeno - presegel. Nekaj je bilo v meni, kar me je navdihovalo za (po)lsDti, Boga kot Dra; odkar se zavedam. Dt se kaže v Raz oblikah, tudi v veri v MilkomLRevo, v KC, morda pri kom tudi v veri v NA zelenino, čeprav gre pri večini v tem okviru le za trend, za Zeitgeist, za tržno Mag ideologizacijo.

Dolgo se nisem mogel odreči TSu. Še danes se mu ne; kdor hoče v Dt, mora skoz Blak na Dr stran, skoz izkustvo THM-kroga; NDM. Vendar je razlika med delovanji v TSu. V tem razmišljanju tematiziram le en tip uveljavljanja v TSu. Ko

sem se - skupaj z MBP oz. MGG - upiral Ptjoblasti, njenemu terorizmu, začeni z MrkMonideologijo, ki je hotela odpraviti vsako Dgč razlago SLite, SLZge, je bilo v tem - ne le mojem - uporništvu oboje: čut za Dt in samopotrjevanje; Čl je IdČl, torej AgrEkzld. Bili smo močna grupa, a nobeden od nas se ni mogel razkriti - ne ostalim, kaj šele sebi -, kaj da v resnici je, saj dokler smo bili v uporu, dokler je vladala Ptja, ni bilo mogoče jasno razložiti IsDti in samouveljavljanja. Zato je bilo tako važno, da Ptja odide z oblasti; šele v LD je Čl prisiljen pokazati svoje barvenaravo, prej se heroizira, se s tem RR v Inf.

Žal te preizkušnje ni preстал skoraj nihče od MBP; ne bom jih navajal, ponesrečencev, NDM mnogo in Krit govorim o njih, o vseh teh Šelih, SrKosih itn. Jaz sem imel do neke mere posebno usodo-Zg, več šans od ostalih; Konta mi je bila - kot Sreča - bolj naklonjena. Zato sem imel tudi več težav, da bi se rešil iz pasti, za katere se je skazala Sreča. Sreča je lepa, a je tudi past (kurba!). V vsako past sem vstopil, zavestno, da bi udejanjal sebe, tudi da bi zadostil svoji - nemajhni - potrebi po samouveljavljanju, a še bolj po ARF-AK odnosu do sebe, ki sem ga - kot slehernik - lahko dobil šele, ko sem šel skoz izkustvo pasti, skoz zlo, skoz Blak; sicer bi ostal v basni o lisici in kislem grozdju.

Bojim se, da ostali tega niso zmogli. Ko je dobil SrKos prvič takšno možnost samouveljavitve v uradni instituciji, dala mu jo je Ptja v 70-ih letih (s pomočjo ČirZlca), je svoj položaj zgrabil oberoč, ni ga več izpustil. Šele ko je ugotovil, da je Ptja izgubila oblast - bil je previden, zadevi ni takoj verjel, čakal je do srede 90-ih let v bojazni, da se Ptja le ne bi spet vrnila -, se je prekrcał na KC ladjo; njegov nagib za to je bil Strno isti kot prej: samouveljavitev. Na prehodu 50-ih v 60. leta sem mislil, da je v Kosu čut za Dt; morda je bil, a ga Kos ni zmogel artikulirati, razvijati. Odrekel se mu je, postal je eden najbolj Rad Nih(ilistov), kar jih poznam, manipulativistov, RMg UZnikov, seveda - kot je treba v ObDbi - s Poz vrednotami zamaskiran, najprej z MrkldeaKldo, danes s KatldeaKldo. Njegovo Dapisanje je skrajn primer sinteze (Infe) med Žurom in UZno. SrKos je paradigma tega, kar je po mojem narobe in česar ne priporočam. Je pa Tip, da je danes prav on ne le ZnaSi, ampak Gos SLZa, tudi dela SKule.

3

Jaz sem dobil prvo možnost postati šef-arbiter v SDbi-SKuli že 1955, ko me je vzel Ziherl za asistenta na ff. Leto dni sem potreboval, da sem svoj položaj izkusil, premislil, Ponot; že spomladi 1957 sem ga spodbil, jeseni 1958 mi ga je Ziherl - dejansko na mojo pobudo - vzel. Ni me zadela krivična usoda, za to usodo sem bil odgovoren sam; ravno s tem, da sem izzval svojo likvidacijo kot uspešneža, sem usodo RR v K-milost.

Drugo šanso mi - nam - je ponujal Kavčič 1964-ega leta, tik pred koncem Pers oz. že Boris Kraigher v začetku 1960; odklonil sem jo, skupaj z MGG. Tretjo sem dobil 1966, ko so me - v Kavčičevem obdobju Psliba - zaposlili na Izvršnem svetu Slje. Ob tem, ko sem dimenzioniral - celo propagiral - RMg, v Rad nasprotju s SI Klaszavestjo-Trado, sem se obnašal tako, da mi je oblast predlagala promocijo; bilo je v zraku - nakazano -, da bi mogel postati pomočnik (ali namestnik) ministra za informiranje v IS Slje. Ko sem dobil to ponudbo, sem dal na svoje mesto

ostavko. Nisem se pustil ujeti. Nekaj let sem vztrajal v pasti (1966-1969), a sem past sproti RR v izjemno potentno Kuldelo, napisal vrsto knjig, tudi že izdajal **RSD: Trojni ples smrti**.

Sledila je moja največja šansa. Ko sem pristal na ponudbo Kola igravcev Drame SNG, naj postanem ravnatelj (in Umet vodja) te ustanove, sem bil ravno toliko star (40-letnik), znan, izkušen, da je Polkul javnost začela staviti name. Bolj kot na Štiha, ta je ravno tedaj karamboliral, 1970; bolj kot na Pirca; ČirZlc je bil še drugorazreden. SrKos se je šele previdno umeščal v sfere oblasti. Javnost je začela vame investirati pričakovanja, kot kasneje v Janšo itn. Imel sem pedigre kritika oblasti in Ptje, obenem ugled Znika, imel zaledje svoje grupe, oblast me je v treh letih delovanja v IS Slje preverila, se prepričala, da nisem Sž, za obe - vse - plati sem bil primeren. PavZlc sta mi telefonirala z RTV skoraj vsak dan, vritliznika, znala sta oceniti, na koga se je treba vezati, podpirali so me mladi, OHO, celo Koc, Pirc mi je držal štango, enako grupa, s katero sem pozneje soustanovil NoRo itn. A ko me je povabil na pogovor sam šef CK-ja Ptje Popit, je bilo kaplja čez rob. V dveh mescih ravnateljavanja sem se povzpел skoraj na sam vrh; treba mi je bilo le še malo počakati in izbirati. Mnogo laže bi postal šef SKule kot ČirZlc, Pav(ček) je že dosegel mejo, prek katere ga - kot bivšega skorajDmbca - niso spustili, prijavil se je na razpis za ravnatelja Drame SNG, a ga je razpisna komisija odklonila. Debenjak je bil Ptji kar se da uslužen, a premalo nadarjen, prav za prav preveč uslužen, takih oblast ne mara, uporablja jih le za opravljanje nižjih poslov.

V vseh prejšnjih primerih sem lahko podal ostavko, ne da bi zato kaj preveč plačal; bil sem Pvtnik. V ravnatelja Drame SNG, prav tedaj tudi v.d. Upravnika SINarGleda v Lji, pa je javnost toliko investirala, da bi bila moja ostavka obenem tudi moj poraz v ObDbi; težko bi še kdaj prilezel na vrh, dobil analogno možnost. Tega sem se jasno zavedal. Ravno zato, ker sem se tega zavedal, sem se odločil - vzrokov za takšno odločitev sem imel precej -, da se umaknem. Moji sodelavci me niso razumeli. Obupani Sveta Jovanović me je zaskrbljeno spraševal: kaj si res nisi zagarantiral nobenega drugega primerne položaja, če res nočeš biti ravnatelj? Vsakdo poskrbi zase v tem pomenu. Jaz tega hote nisem storil, ker sem to usodo hotel: kot v letih 1957-58. Čutil sem, da ni niti toliko pomembno ravnateljavanje v Drami SNG, ampak tisto, kar iz tega vrhunskega (danes ni več, tedaj je bil) položaja sledi; to je bilo zame smrtna past. Če bi ostal v nji, bi bilo z mano konec. Kaj pa so tisti ravnateljji, ki so prišli za mano? Kdo še ve za Šenka, za Lampreta, za Bibiča? (Za Bibiča že, a kot igravca.) Ne Golia ne Župančič ne bi hotel biti, Golia se je zapil, Žup zagrenil, prešel v SZ; a sta bili mesti ravnatelja-upravnika SGleda PV velika Nar stvar, medtem ko sta postajali že okrog 1970, to sem dobro čutil, pena. Prav sem ocenil. A tudi PV vloga Golie-Župa zame ni bila prava. Žup da, a tisti potentni s PrSa, avtor **Samogovorov**, pesnik-prerok.

Zgodilo se je, kot sem bil predvidel: moja ostavka je znižala moj ugled še bolj kot Arharju odkritje, koliko plače ima. A Arhar je skrival svojo plačo, Arhar je Tip HinKan, jaz pa sem hotel svoj Db poraz in to čim hujši. Prav to so mi zamerili. Po svoje so imeli prav. Dovolil sem jim, tako so me razumeli, da vame investirajo kot v najbolj perspektivnega konja na dirki, jaz pa sem že tedaj, ko sem vstopil v tekmo, držal figo v žepu, nameravajoč ostati v dirki le tako dolgo, dokler ne bom izčrpal do takrat zame še neznan izkustva. Merilo mi je bilo nekaj v meni, ne pa okolje. Tega razočaranja javnost ni mogla pozabiti, mi ni bila pripravljena odpustiti. Tihi dogovor med javnostjo in Poliki je ravno ta, da jim javnost, s tem da jih izvoli, da najvišja mesta in priznanja, ugled in (ob)last, oni pa obljubijo in

se obljube držijo, da ne bodo ravnali po lastni Sv izbiri, ampak po Dab merilih te javnosti, sponzorjev. Zvesti so, solidni, jaz pa lzd. Ni čudno, da sem od malega zagovornik-analitik lзда, seveda ga po svoje RR.

Tedaj se je začel Neg odnos javnosti do mene, posmeh, češ da sem slabič, neodgovoren, nezanesljiv, neresen. Začelo se je Zamol. Pa vendar še ne do konca. Ker sem se vrnil v Krit odnos do oblasti, mi je Dab rating spet rastlel, Ptja me je imela za najizrazitejšega opozicionalca, Ribičič se je lotil prav mene, glej najino polemiko okrog 1980; čeprav sem bil glavni pobudnik ustanovitve NoRe, me PriSo javno niso navajali, da ne bi škodil možnostim ustanovitve; o tem sem v **RSD** objavil celo nekaj dokumentov. Ostali so neopaženi, Zamol. V NoR sem bil eden glavnih sodelavcev med 1981 in 1986. Sodil sem v vrh kontraelite, ki se je oblikovala zoper Ptjo.

Ravno to je najbolj motilo THa: ni prenesel konkurence. Ni hotel biti Janša, Janšo je planiral kot sredstvo; zato je bil tako jezen, ker-ko je Janša pokazal ambicijo, da sam prevzame oblast. TH je hotel biti zadaj za vsem dogajanjem, ga prek svojih eksponentov voditi-usmerjati, kot Kardelj, ne kot Kidrič; Kidriča je iskal, našel v Grafu. Janšo je želel imeti za Toneta Tomšiča, ostal naj bi v Gramozni jami, Peterleta za Fajfarja, Puč(nik)a za Jožeta Potrča, zato sta Puču STH svetovala, naj ne prevzame mesta Predsa SI vlade, bala sta se, da bo premočan, izbrala sta Prleta, prepričana, da je bebec; bil je sicer Mak nesposoben, a neizmerno trdovraten, za njim je bila Pol prerojena KC. THu se je namen ponesrečil. Slce je zapeljal v Gent, na rob fza, a naprej ni šlo. V SDBi je uspel Lib - LDS -, ki je bil bolj v skladu s Stro Zge, z LD-PM.

Mene je TH od srede 80-ih let načrtno odstranjeval; prepričan sem, da me je strastno sovražil, da me še danes; res pa je, da sovraži vse, celo sebe; diabolichen tip, Not povsem izpraznjen, požgan, na robu OISa. Bal se je, da hočem biti tudi jaz kot on: siva eminenca, ki ostale vodi. Ni me razumel; imel me je za tekmecca. V vsakem mojem dejanju je videl nevarnost zase; zato je moj umik iz NoRe na prelomu 1986-87 tolmačil kot mojo značajsko slabost. Dosegel je, da so me MBP in ostala SI javnost tako prezrli in prezirali, da se mi je zgodilo, kar opisujem, kar je s stališča ObDbe-imidža-uspeha najslabše, z mojega stališča pa najboljše. (Spet sem usodo RR v K-milost, spet sem imel srečo.) Tedaj se je začelo Rad Zamol TKa in **RSD**, ki je začela nastajati kot zavestna HKD gotska katedrala.

Sreča me je še kar naprej spremljala; sreča z vidika Db uspeha, šans za samouveljavitev kot AgrEkzPlde. Nisem se je mogel znebiti (kot se ostali ne nesreče); kar prilimala se je name. Dobro sem čutil, da je to najhujša past. Bil sem že precej izkušen. Ni mi bilo treba premišljati, ali naj odklonim navidez mikavne ponudbe. Prle me je takoj po tem, ko je bil imenovan za Predsa SI vlade, prišel obiskat na Jamovo, edina tema: Kulster. Nisem pokazal pripravljenosti kandidirati na to mesto; pri priči sem se mestu Kulstra odpovedal, predlagal Janča, ne Šela. Zdi se, da je DEMOS Prletu odredil, da naj Kulstra določi KatDe-KC. Tedaj - spomladi 1990 -, se je mislilo, da sem najvidnejši KatKulnik jaz. Ker sem jaz odklonil šanso, je pricapljal Capi, kot nalašč je bila zanj, od tega, da je bil dve leti Kulster (nenehno ponavljanje: »Jaz kot minister«), bo živel do Si. Zame past, zanj sreča, njemu izpolnitev sanj.

Šele danes razumem, kaj je bila Lenčkova naloga: pripraviti me za Vodjo KulKatDSD. Zato me - naju z Alo - je peljal v Argo k SPE itn. Kula je Lenčku, bil je le klerik, služila za Polo, kot uvod v oblast. Ko je v teku 1990-91 spoznal, da sem mislil resno, ko sem mu zatrjeval, da me zanima Kula in ne Pol oblast (seveda mi

prej ni verjel, tako - da nočejo biti Poliki - so zatrjevali vsi Kani, Tip za njihovo Hin), je postal globoko razočaran nad mano. Tudi on me je začel Zanič, kot ob istem času Puč(nik), ki sem mu na prigovarjanja, 1990 sva se še družila, naj se vključim v njegovo stranko, odgovarjal z razpravo o Bogu. Križ je naredil čezme, Boga je smatral za slaboumno témo, za videz, za masko, izza katere stoji realnost, tj. interes. Ker je ugotovil, da me TS interes ne zanima, me je začel prezirati. Kulnike je cenil (pri Reviji 57 in pri Pers) in jih še danes ceni (Šela itn.) le kot instrumente za Polo. Šela sprejema, ker je ugotovil, da je Šelu Pola (oblast) več kot Kula-Umet.

Sledila je še ena ponudba, s strani tistih, ki so imeli pred mano slabo vest in so me skušali premamiti; zastopal jih je Janez Jerovšek, tedaj šef kadrovske komisije DEMOSa. Uradno mi je ponudil mesto Gen direktorja SI RTV. Uradno sem mu isti dan ponudbo pisno odklonil, hranim pismo-dokument. Šel se je angažirano strinjal z Jerovškom, Puč molče, TH pa se je obrnil proč. Ko so zvedeli za mojo odločitev, sem oplel pri vseh: od KatDSD do tistih udov DSD, ki niso bili pod vplivom THa. Opazil sem, kako je spremenil do mene obnašanje trnovski Snik Janez Potičnik; kar ustnice so se mu od Zaniča povesele, ko sva se srečala, sredi 90-ih let. Da ne govorim o mladih, Wirkih in KatDSD podmladku, Serevgačniku. Celo nekaj epigramov so izkakali zoper mene v Zvončku, ne preveč, nisem zaslužil večje pozornosti, le pomilovanje in prezir. Ocena - skoraj - vseh (redki so ohranili prejšnji odnos do mene, Boris A. Novak) je bila, da sem slabič, Pvtnik, šema. Svoje Zanič so mi pokazali, Zorni in Bergerji, Zgornji in Dolinarji.

Vse ponudbe sem zavrnil, razen ene; čeprav sem tudi ob tej premišljal, kaj mi je storiti. Danes me ne bi nihče več predlagal za člana SAZU; spomladi 1991 pa sem bil izvoljen z veliko večino. Ko sem se pozanimal pri kolegu Francetu Berniku, kakšne so dolžnosti akademika, in ko mi je zatrdil, da jih tako rekoč ni, ko sem mu sporočil, da najbrž niti na seje ne bom hodil (potem sem le prišel na vsako drugo ali tretjo), sem izvolitev (niti vprašali me niso, ali sem pripravljen kandidirati, za postopek kandidature sploh nisem izvedel do hipa, ko sem bil izvoljen) sprejel, skoraj izključno zaradi denarja, tj. zaradi mesečne nagrade, ki gre akademikom in ki ni majhna. Sklenil pa sem že takoj: da niti vinarja od nagrade ne potrošim za svoje PvtUže, vse bom vložil v izdajanje **RSD**, ki je prav tedaj - konec Ptjrežima - prešla v novo, zadnjo, sproščeno fazo. Tega sklepa se držim še danes, tudi večino IzPoke dajem za **RSD** oz. za dobre namene, ljudem, ki so pomoči potrebni. Le tako pred sabo upravičujem prejemanje ugodnosti, ki izhajajo iz FD in jih ND obnavlja. V tej točki sem pragmatist.

4

Prehajam k podčrtavanju poante tega mojega razmišljanja-sporočila.

Ker mi je toliko dejavnikov - od De do Le - ponujalo toliko šans (Srečo v TSu) in ker sem res (skoraj) vse zavrnil, so (skoraj) vsi končno spoznali, da sem slabič, šema, luzer. Z zgubami ljudje nimajo radi opravka, posebno pa ne, če so stavili nanje, potem pa so jih investiranci razočarali. Ljudje so postali užaljeni, Mašč(evali) so se mi, in na način, ki se jim je zdel, kar vsem, najprimernejši: s tistim tipom Zaniča, ki mu pravim Zamol. Niti napadali me niso in me še ne napadajo. Odločili

so se, tacite, da me - mojega dela (**RSD**) - ni. To - skoraj nezavedno - odločitev so sprejeli tako totalno, brezprizivno, da je prešla normalne meje. Da me Poliki Zanič, ker da sem slab Polik (za Polika so me naredili oni), razumem; gre za njihovo objektivno oceno. A da niso več videli-priznali tega, kar sem dejansko storil, da ne upoštevajo objektivnih dejstev-podatkov, je pomenilo, da je posta(ja)lo njihovo Zamol vse bolj nevrotska akcija do nekoga, za katerega čutijo, da je dovolj močan, da lahko prenese njihov prezir, da se ne ravna po njihovih merilih, a preživi, še huje, da dela, ustvarja svoj SA svet (jaz **RSD**). Jasno je, da morajo ta njegov svet ne le zanikati, ampak Zamol; zanikajo tistega, ki jim je nasproten, Ptja je zanikala MV-De, MV-De (KC) Ptjo itn. Medsebojno sta se pogajali, MimDč-EDč. Jaz pa sem izstopil iz MimDč-EDč arhemodela, izstopal sem celo iz IdM-IdBa, to svoje izstopanje artikuliral v **RSD**, ga kazal kot mogoče: pot k Dti.

Takšno moje ravnanje ni sprožalo jeze le pri THu, ki je čutil, da sem našel nekaj, kar je njemu ostalo do danes skrito in je zato še posebej - vse bolj - histeričen, kar naprej lajna isto Mago, kozmocentrizem, StŽ itn. Tudi pri ostalih. Zanič je postajalo vse bolj maska za Prikr nečesa, čemur pravim strah pred OISom. Tega se Zanič(evalci) niso zavedali, a jaz jim to odkrivam. Čl ni le IdČl, v Člu je tudi Dt, je DrČl, torej zmerom ostaja nekaj v njem, česar uspehi v TSu - v (ob)lasti - ne morejo zadovoljiti. Prav to (Dt-Tr) sem iskal, ko sem vstopal konec 90-ih let v KC, o tem pisal, na tem baziral svoje sodelovanje s KC. Toliko hujše razočaranje zame, ko sem uvidel, da teologi-ideologi DSKC nimajo čuta-zavesti za Boga kot Tr-Dt; le za boga kot Gosa, kot šefa njihove NSSi. Predlagali so mi, naj še jaz vstopim v njihovo NSS. Ker sem odklonil, so me začeli Zamol.

Ne bom navajal več primerov, jih je na desetine, morda na stotine; omenim naj le dva. Ko je Rupel pisal o Slcih, ki so sooblikovali 80-leta, je imenoval kar precej ljudi, recimo tudi Arzenška (bila sva PriSo, rad sem ga imel), mene je izpustil; prepričan sem, da nehoti, izbrisal me je. Pa dobro pozna mojo vlogo pri NoR (do 1986), mojo polemiko z Ribičičem; tedaj je bil Rupel bolj na Ribičičevi kot na moji strani. **Pisma srbskemu Prilu** ni izbrisal iz Kul spomina le Rupel, tako rekoč vsi so jih. Vedo, da so bila vzporedno s 57. št. NoRe pomembna pri obratu Slcev od Juge k SND, a PSt, ki sem jo zagovarjal v teh **Pismih**, posebej pa naslednje leto, 1988, v **Pismih SI Prilu** (Kmeclu), je bila za vse tako nesprejemljiva, da so jo Zamol in jo še Zamol. In kaj je ta moja nesprejemljiva PSt?

Slci so prešli iz AVS-Kola (Klde) »prehitro« (niso imeli dovolj časa, v katerem bi mogli kot NKNMeši postati SAPO) v novo Klde: v LD-PM kot v MasDb. Srbi so še bolj skrajšali ta nujno potrebni »vmesni« čas, a to še ne pomeni, da Strno nismo podobni Srbom. Srbi so od srede 80-ih let regredirali k AVS, jo degradirali v lum. KatSlci - KC - so v 90-ih letih regredirali h KatAVS, njihov lum le ni bil tako hud kot pri Srbih (Hrvatih); rešili so se v DaSl SSS PsTehkibernetičnega tipa: Slci kot nosivci Mobijev, MobiSlci, nekakšni pol tržniki polhlapčiči na obrabju velikega sveta, ZahÉve, nekakšne pol mravlje pol črvi, ki se plazijo po Smš Zahoda, a se kljub vsemu ne potopijo v močvirje blata, kot so se Srbi, ki nihajo med PsSt Nclom in kloako; analogno, čeprav manj Rad Hrvatje. (Gre za par: bratje SrboHrvatje.) Slcem se je nekako posrečila zgodba o uspehu, kar pomeni obstoj na robu ÉvrRLHKule.

V Pnizu **Nast SAPO** raziskujem, kako je v SD od NKNM-ČD prek Meša na PrS nastajala SAPO; moji izsledki so zanimivi, novi. In zelo stvarni, izhajajo iz ÉS podrobnih analiz PD, ne iz Pol Ideolproklamacij, kar je tip Zg(odovinopisja) ideologov a la Plunk. Osnovna moja ugotovitev je o nezadostnosti (nedovoljšni

zrelosti) Slcev kot SAPO. Preden so Slci, vsaj njihova dovolj široka elita, postali SAPO v duhu Zahéve, so najprej regredirali v Kom, 30-leta, glej SD-30, KreftD itn., se MV radikalizirali v TotGib(anji) KC in Ptje, v katerih je SAPO oplela na obeh straneh, glej NOBD in SPED. Po vojni, od srede 50-ih let naprej, z GG SeH dramatikov (Župana, Javorška, Tora itn.) in z MGG (Smoletom, Kozakom, Božičem, Zajcem itn.), se je ponudila velika šansa, da bi se SAPO končno razvila; a tudi ta možnost je bila zapravljena. Kako so jo zapravili udje MGG - MBP -, natančno popisujem v **RSD**. Eni so se reTot (DSD), drugi so prešli v LD-PM kot v MaskpIDbo, kjer je Čl le Psk; kjer tvorita celoto-enoto OPsk in Kol, Pld in Klđ. Najuspešnejši oboje vežejo: reTot (ReFe) jim je maska za uspeh v tržni Dbi. Posebno Tip primer za to je SrKos, HiC kot tak, navidez Kan, dejansko Makpragmatist. V teh držah je SAPO izgubljena.

Bil sem in sem še eden redkih, ki vztraja(m) pri oblikovanju SAPO; a v izkušnju SDbe 90-ih let od znotraj sem spoznal, da SAPO na način NKNMeša ni več mogoča. Potrebna je, kot pišem, BSAPOEV. B pri tem pomeni B(ožja), božja pa pomeni, da Čl veruje v možnost (po)lsa UnBDra; da ima, kot rišem(o) na MSI **GR 4** in **5**, možnost, da iz smodela RazcDč preide (se RA) v VerDč, v ARFDč, v IsDč in se tako odpre Dti. Potreben je torej tudi VerDč, ta je Kosom itn. popolnoma nedostopen; potrebna je MakARF kot AK, tudi te niso zmožni ne ostanki SHKI ne norovci, kaj šele KatKulniki, ne HedUtMas Kulniki tipa WKBb.

Ni naključje, da sem - od malega - tako veroval v JKra, ga skušal Posn. Ne zmerom, ne v vsem, a vsaj toliko, da sem razumel njegovo Dgbistvo. JKr kot Križani in FKr kot VoM Pomladni kralj sta napačna, sta ReAr. Pravšen je šele JKr kot točka sramote, Zaniča, Zamola. KC je JKra spravila iz Blaka-Zamola (NDM) v jasno vidnost javnosti, seveda takšne, ki jo sama obvlada: znotraj KČe, ob tem ko je vso Db skušala - in še skuša - RA v KC, jo podrediti svojemu despotizmu. KC sicer dopušča FKra kot Skrivnost (St Duha itn.), a ob tem pazi, da sama določa meje te skrivnosti. Zanj JKr sicer tudi je - j e -, je nekaj, kar je onkraj znanega-uma, a ne toliko, da bi ta j e (bit) KC RA v n i (č); tega ne more dopustiti. Bog je zanj Abs bit - ens realissimum - in skrivnost, ki dopolnjuje to bit; na robu - v točkah tim. negativne Tije, Kuzanski itn. - sicer dovoljuje Skritega itn. boga, a to so slaščice za Kulversko elito, ne kruh za maso, za občestvo Kanov. Občestvo ima predpisano, kakšno skrivnost sme čutiti.

In vendar je FKC čutila UnBDra, DSKC ga ne več. Ni naključje, da je Petrov grob pod baziliko St Petra v Rimu prazen. To dejstvo izhaja iz spoznanja, da je - bil - JKrov grob, kot kažejo **€vi**, prazen; žal apostoli zadeve niso razumeli, zgodbo so razlagali v duhu MagTrade: VoMa. Le skoz Blak, ki je PzM, je mogoče na Dr stran. JKra so vrgli Rimljani-Judje v Smš onkraj obzidja, v »pekel«, v luknjo brez dna. Tam je izginil prav zato, da ne bi mogel kot SŽ utemeljevati nove Dbe. Apostol Pavel ga je naredil za novo - in Abs - SŽ; s tem je bilo izgubljeno bistvo Krša.

Pred nedavnim so menihi-raziskovalci našli v arhivih ne le zapiske, ampak tudi risbe, kako so zidali gotsko katedralo v Reimsu. Pod njo je bil prostor, ki ga je dal neki opat v 19-em Stolu zatrpiti-odstraniti, ker ga je motilo, da so se v njem igrali otroci. V arhivu so najdene risbe tega prostora pod zemljo. Gre za labirint-Blak, ki ima na štirih koncih - uhljih - zapisana imena štirih Tem graditeljev, katedralo so zidali 80 let (priimki graditeljev gotskih katedral so v glavnem neznan), labirint pa je MSk, ki kaže, kako se da skozenj priti v božji Jeruzalem (v Tr-Dt). Risba oz. prostor Blaka sta bila narejena v času, ko so se križarske vojne nehale, ko je bil dostop Kanov do božjega groba oz. do fizičnega Jeruzalema

onemogočen. Šele ko se pokaže nemogućnost TS-imanentnega osvajanja TSnega Jeruzalema (Dbe), se v KC odpre možnost za dožemanje Dti. To možnost je imela tudi SKC po vojni; v takšno KC sem se vrnil. Žal ni razvila te možnosti. Stres je poskušal v smeri Neg Tije, psevdodionizija itn., a je v 90-ih letih prenehal s tem lsem, danes morda sploh ne ve več, kaj je Neg Tija, tako RadTot se ukvarja le še s cerkveno birokracijo (oblastjo) in Polo.

Na omenjeni risbi podzemlja reimske katedrale je podano torej natančno to, kar rišem na MSk v **Gr 4-5**: pot skozi Blak na Dr stran. Tudi naslovi mojih MSk kažejo, o čemer govorim: **Odhodi iz tega sveta (Pena)**. Narisal sem jih prej, preden sem zvedel podatke o reimskem labirintu. Poanta risbe-MSk je v tem, da je treba Boga (po)ls skoz luknjo-črnuljo-nič-Blak, ne skoz PnM Stša. KatStš (KC) stoji na Blaku, ki ga TS zasipa v Smš.

5

PzM je analogon temu, čemur pravim Sramota, Zanič, Zamol. Paradoks je v tem, da Čl mora govoriti; če je vse le Molk (Zamol), ni besede. Dokler je bil TH še v redu fant, je čutil problem-temo, čeprav jo je že tedaj reševal napačno, z usmeritvijo v NA Mago, glej njegovo knjigo **Beseda molka, molk besede**. Ni bil zmožen vztrajati v drži, ki mu ne bi prinašala fasc-oblasti. Paradoks para molk-beseda, ki ga je estetsko lepo upesnil Kovič (**Ogenjvoda**), banaliziral in RR na Dab psihološko raven Pavček, izhaja iz paradoksa sobivanja Ide in Dti, THMa in ŠHMa (ne pišem več ČHMa). Ne Pav ne TH nista bila zmožna pristno odreči se Db-delovanju, 1990 sta se postavila na čelo SNcl, v utemeljevanju SND, Pav je javno prebral novo Majniško deklaracijo, TH utemeljeval novo SI ustavo; Kovič je ostal v estetskem, v lepem-besednem, s tem skladen s svojim ciljem.

Čl kot IdČl mora govoriti, s tem UnBDra RR v verbaliziranega; Rad verbalizacijo tega beremo v IvSvetovi poeziji, kjer dosega redundanca že histerično glosolalijo. (Manj v njegovi dramatik, čeprav tudi.) Bog se mora nekako ponavzočevati; če se ne, zanj Čl, ki je IdČl (THM-krog), ne more vedeti. Treba je torej pristati na verbalizacijo, vendar jo tako RR, da postane ARF. (Prav to pri Pavu, THu itn. ni postala, RR se je v Mago in ideologijo, v Ncl in GentSak.) ARF-Dč je torej pogoj; tega se **RSD** zaveda, zato dela MakRad ARF. Zamol je strategija ObDbe - IdBa -, da bi Zamol ravno tisto, o čemer je treba in je prav govoriti: o PzM-Blaku, a ne o takšnem, ki je ne le Nih slepa pot (SZ-AD), ampak o takšnem, ki pelje na Dr stran. - Najmanj vreden je Blak kot žanr. Tu je nevarnost za DaSD, za MatZupa v **Pianistu** in **Hodniku**; povsem noter v žanru-imidžu-Sim-SSL je Vihrova v **Strš**. Počkova je na meji, v njeni dramatik je nemalo iskrenega, a ta iskrenost se žal preveč obrača v SeH, **Alisa**, enako kot pri Kodriču, **Molotov**.

S stališča DgZni je treba misliti in imenovati PzM-nič-Blak, pokazati poti - dogajanja - v njem. Torej ne molk, kot je z njim koketiral TH, kaj šele Zamol, ki ga TH sijajno obvlada (Zamol vse, kar oceni, da mu lahko škodi v TS promociji), ampak ubesedenje-artikulacija PzMa. JKr - **Čvi** - je pokazal (tistemu, kdor ga zna brati), kaj je psihološka-ČkP vsebina Zamola: posmeh, sramota, prezir, Zanič. Judje so terjali, naj Pilat osvobodi Barabo, tj. Db-Pol akterja, Janšo-Puča tistega časa.

Apostoli so zdvomili v JKra, ko so doživeli njegovo S na križu; prevze(ma)l jih je OIS. Šele ko so zvedeli za njegovo VoM, se jim je vrnila vera. To kaže Mrak v **Evangelistu Janezu**, medtem ko uprizarja v **Apostolu Petru** ravno nasprotno - dopolnilno - plat: Peter sledi JKru - v srečanju na vratih Rima -, ker se zave, da gre JKr namesto njega v Trp, na križ; ker je z JKrom solidaren, ga Posn. A tudi ta poudarek (na križu in Si) ne prebija Tradokvira Krša: vere v odrešilnost Trpa, s čimer smo spet pri Mag Arh drži SŽ. S stališča DgTije je prava tretja možnost-razlaga: JKr kot točka sramote, prezira, Zamola.

Ker tako mislim že od malega - tudi zato sem sprejel za Uča Mraka, v njem sem videl Čla sramote, ne preroka preroditve Slova, kar sta v njem gledala Krištof in Miran -, sem že od malega skeptičen do uspešnosti v TSu. 10-leten se seveda nisem razumel, sem pa ravnal po pravem čutu, ko sem se - 1940-ega v Bohinju pri skavtih - v sporu med dvema skupinama tabornikov spontano, tako rekoč nepremišljeno odločil za manjšo skupino, se pridružil štirim fantom, medtem ko je ostala na drugi strani skupina recimo 50-ih. Kar odneslo-izstrelilo me je na nekem zboru, da sem s četverico - prav za prav za njo, bili so starejši od mene - odkorakal, zapustil vladajoči-pretežni Kol.

Vse moje nadaljnje odločitve, ki jih opisujem v teh **SB**, bilo jih je seveda veliko več, so delane po istem modelu: v spoznanju-čutu, da je ostajanje na strani zmagovitih zame - za DrČla - najhujša past. 1986-87 sem trdno računal, da se bo SND posrečila, s tem zmagale elite, ki so jo zagovarjale; zato sem zapustil norovce analogno, kot sem ravnal 1940 pri skavtih. In nisem sprejel nobenega mesta v hierarhiji oblasti, čeprav bi po Zun logiki to zaslužil (in so mi bila ta mesta namenjena), saj sem bil desetletja v prvih vrstah odpora zoper Ptjo. Prav tedaj, ko je Ptja izgubila ugled, v 90-ih letih, sem jo začel manj pristransko analizirati, posebej njeno ravnanje maja 1945, Holo oz. PVD. Večina bivših partijcev je uskočila če ne k DSD pa k SNclu (Brezigarjeva kot kandidatka DSD je bila član Ptje), jaz sem zapustil oporečnike (norovce) in KC, obenem pa se nisem vezal na DSL (DaSle).

V tem je moje sporočilo: le tak, ki je - sem - zunaj ObDb sporov-tekem, lahko izdeluje(m) v sebi in iz sebe BSAPOEV oz. vstopa(m) v (po)lsUnBDra. Točneje: le tedaj to Čl zmore, če sprejme nase sramoto, zaznamovanost, da je ničvreden, slabič, bedak, da je to, kar dela (v mojem primeru **RSD**), nič(es). V SAZU so me kolegi izvolili takšnega, kot sem - v njihovih očeh - bil, do začetka 90-ih let. Ne pa takšnega, kakršen sem se (do)končno skazal v 90-ih letih; tak sem pomota, takšnega me pač tolerirajo, ker me - po statutu SAZU - ne morejo izključiti. Če bi bila ta možnost dana - TH jo je začel pripravljati, je že predlagal izključitev MrkMajerja, sledila bi njegova zahteva, da se izključi mene -, ne verjamem, da bi me kolegi želeli trpeti v svoji sredi; morda niti v mojem razredu ne. Sem preveč skeptičen do kolegov? Žal imam dolgoletne izkušnje s Člom in njegovo naravo. Ne bi se zgodilo prvič, da bi me od kod izključili. Sam pa ne grem stran, dokler dobivam denar, ki ga namenjam pravim stvarim: temu, da **RSD** kljub Zamolu ne bi bila le Molk in Ničes.

Če Čl sprejme Zamol, ga Ponot - ga torej Not sprejme -, se mu zgodi nekaj bistvenega: prehod od vidnosti v nevidnost, od telesnosti k duhu-duhovnosti. JKr ga je po mojem sprejel, vendar ni protestiral, ko so ga učenci in okolje (pomensko polje, v katerem je bival-sporočal) RR v slišen Glas, v Vidnost. Vid(e)nost je vzel nase kot usodo. Je pa vprašanje, koliko je to usodo - ta vidik usode - zmogel RR v K-milost; za KC to ni vprašanje, ker je za KC JKr=FKr in s tem Vsemogočen bog.

Za DgT je JKr Bog kot UnBDr; tak ni vsemogočen, njegova bit-bistvo ni opredeljeno po moči-oblasti.

Postati viden pomeni, da te okolje RR v kandidata za oblast, v judovskem VISu za Mojzesa, v FKc za Aleksandra Velikega, sploh za Mesijo (Vodjo, Hitlerja, Stalina, KaKija, nazadnje v MinSlji za Janšo): za bitje-moč, ki se bori z Neg silami TSA in nad njimi v SVi kot St Jurij zmaga. To je s stališča DgT najbolj napačna pot-možnost. Najhujšo sramoto je doživel JKr tedaj, ko so Judje pričakovali od njega, da bo pokazal kot vsemogočni bog svojo moč, ki je TS-Voj-oblast nad Rimljani, a se je skazalo, da takšne moči ne le nima, da je ni nikdar obljubljal, da je niti noče imeti. Čutili so se prevarane.

Analogno so doživljali Slci moj odstop - seveda v čisto malem - kot ravnatelja Drame SNG: da Zmaja (igraivec, Pole, okolja) kot ravnatelj oz. Heroj nisem premagal; da sem stisnil rep med noge in jo pocviral, skazal sem se (jim) kot slabič. Tudi kot Pvtnik. Sramotenje JKra pred križanjem ni bilo sramotenje, s katerim bi oblast poniževala nevarnega Sža, ki se ji ga je posrečilo ujeti, tega se je bal Hitler in je tudi zato naredil Sm (mislil je, da ga bodo zmagovalci naokrog vozili v kletki, razkazovali, pljuvali po njem, se mu posmehovali, tako bi namreč storil on s Churchillom). JKra so sramotili Judje, ljud, preprosti folk, ki je vsaj od cvetne nedelje naprej investiral v JKra vlogo FKra-Mojzesa-Davida, a je JKr ni bil pripravljen - po njihovem zmožen - izvrševati.

JKr za ljud - za večino, za TaMO, za DabDb - vsa tri leta, ko je hodil naokrog po Palestini, ni bil viden; morda sem in tja, a je nato spet poniknil v anonimnost. To je bistvo JKrove hoje ob Galilejskem jezeru, njegovega nauka. Šele ko je prišel v Jeruzalem, je postal to, kar ni hotel postati, šele tedaj se je pustil določiti za Mojzesa ali celo za Mesijo. Ga je kdo zvalil v to past? Je sam presodil, da mora storiti ta korak, da bo vendarle sporočil ljudem, kar jim mora sporočiti, čeprav za ceno tega, da bo njegovo sporočilo ravno zaradi Infe JKra s FKrom, UnBDra z vsemogočnim bogom, deformirano? Ne bo povsem propadlo, postalo pa bo tako dvoumno, igra med Prikrum in jasnostjo, da bo povzročilo tisto, kar se je tudi zgodilo v naslednjih dveh tisočletjih: eni so ga nekako razumeli, velika večina ne. KC je osta(ja)la odprt prostor tudi za JKrovo DgT sporočilo, a Prikr((ito) pod IdM oblastništvom. Morda je prišla KC na prehodu v tretje tisočletje do svojega konca, izčrpala Pot Dga, o katerem govorim kot o JKrovem sporočilu, postala skoraj le še IdM-TS sila. Kdor gleda DSKC, bi dal takšni oceni-sumu prav.

ČOzdra, ki jih je počel JKr v triletnem popotovanju naokrog, so s stališča DgT vprašljiva. Morda so kasnejši vrinki apostolov, že St Pavla, ki so potrebovali pripravo na največji - odločilni - čudež: na VoM. Morda tudi ne; in je okolje JKra zmerom znova ujelo v past, ga prisililo, da počne ČOzdra, ker ohranja v Arhdobi prerok verodostojnost le kot čudežni zdravilec-ozdravljevalec. JKr je hotel okolju pokazati, da zna ozdravljati, a da sama ČOzdra niso nič drugega kot početje Simona Čudodelca-čarovnika; da je ČOzdr čarovništvo. NA Maga je prav to.

ŠelD ima veliko zaslugo, da je tematizirala prav čarovništvo, glej drame od **Triptiha** naprej, **Skaka**, posebno **Čaro**; v **Svatbi** se ČOzdr sesuje (AD). A ker Šel ne zmore VerDč smodela v sebi, ga ARFDč smodel vodi v AD; zato išče rešitev v Poli (namesto v NA, kot še v **Triptihu**). Odločitev za Polo začne z AnKom (glej **Ano**, tudi črkovna RMg igra: **An-Kom**), nadaljuje z **Volčjim časom**. A ko bi moral doseči zmago, 1990, v ustanovitvi SI St ND, spozna, da je bilo prizadevanje za PozPolo kot IdeaHarklido SSL. Ostane mu le še samoposmeh. A ker je to nova grožnja zanj, nova stopnja AD OISa, glej **Sveto sarmatsko kri**, se znova znajde v SZ, tokrat v še

bolj zaostreni, v noro histerični, **Kanje**. Šelov Zun izgled - obraz - je le Zun informacija o viharjih v njegovi duš(evnost)i, ki pustošijo po-v njem, a ne vodijo nikamor drugam kot v VS istega-Ide: v grizenje lastnega repa. Krožno mišljenje, s katerim je mislil že na začetku (v **Triptihu**) izstopiti iz RP (linearnosti), se je skazalo za pekel, uroboros za najhujše samomučenje.

JKr je dokazal-demonstriral ravno s ČOzdri, da je ta pot-metoda za odreše(va)nje Čla napačna. Več kruha (zgodba o pomnožitvi hlebcev) da bolje organizirana in pravičnejša, predvsem pa bolj produktivna Db, ne Božja beseda: obljubljanje IdeaHarKlde na TSu sodi v prevarantstvo magov, ne v IsDti. Morda je JKr res sam hotel svoj prihod v Jeruzalem, s tem izpostavitev sebe kot Mojzesa-Mesije, da bi ljudem pokazal, da ni Mojzes, da njegovo »kraljestvo« - od njega so SZSL Judje pričakovali, da bo kralj v novem judovskem kraljestvu, ki bo obnovilo Davidovo in Salomonovo - ni od Tsa, kot se je sam izrazil. Morda je spoznal, da je dolžan sam ljudi postaviti pred Rad preizkušnjo; da morajo videti, da ni bog-malik, ki RR TS iz pomanjkljivega v bogatega; da problem ni v (ob)lasti, v tem, da bi prišli na oblast do tedaj prikrajšani, izločeni, izgnani, IZ, revni, ubogi, Zanič(evani), Zamol(čani), nesrečni; v 19-em Stolu Prol, a tudi SNar kot Nar hlapcev-odvisnikov. Can je tudi - predvsem - zato uspel, ker je spojil oba Prola: Razr in Nar. Tu je glavna zmeta - in vzrok za polom - Koma.

FKC se je zavedala tega, zato se ni usmerila k LRevam, te so netili-pripravljali heretiki (albigenci, münzerjanci itn.). Padla je v drugo napako: pristala je na Rad skepso glede Tsa, ni verjela, da se more Čl RR v SAPO, da bi mogel zvečevati ARFDč smodel v sebi. VerDč smodel je reducirala na ponižno vero kot hlapčevsko pristajanje podložnikov-nemočnih na danost, ki je tragična in zla, vendar nudi Člu edino varnost, ki je mogoča, s tem, da mu KC obeta v nebesih Vež, VeUž. TrDt se je FKC s tem RR v Vež, tja, kjer ni ničesar, kjer tudi ničesar ne-bo, v nebo. KC se je zaradi ljezni do ubogih ljudi - brezpomočnega Čloštva - odločila za načelnozavestno Tem prevaro: da je boljša iluzija kot OIS. Na osnovi Dostojevskega, **Legende o Velikem inkvizitorju**, je temo razvil tudi Bartol v **Alamutu**, IvSvet ga je - dobro - dramtiziral.

Dg predpostavlja, da je mogoče oboje: VerDč in ARFDč, ne da bi se VerDč RR v fanatično SZSL in ARFDč v AD-OIS. Ta predpostavka temelji na veri v večajočo se moč Čla, ki je zmožen v sebi kot SAPO razvi(ja)ti smodel IsDč. Torej DgT upošteva - sprejema - RLH, kajti le RLH zvečuje moč SAPOe, tudi s tem, da omogoči (B)SAPOEV, torej množstvo Raz eksperimentov, prehod ene Ožlde v mnogo-pluralizem Dv EV. (NDM, tudi v MSk, glej **GR 4-5**.)

RSD temelji na tej predpostavki; je pa Dg Anlnu težko vzdržati pri nji. V Emp-praksi ugotavlja, da je ravno DaSD-DaSiZ najnižja točka vere v možnost (po)lisa UnBDra; da je prav v DaSD najhujši OIS oz. zalepljenje v Av. (Glej drame med **Čeveljčkoma** in **To-mašem**. Oz. Av je že v **Čeveljčkih** Mak.) Zato toliko bolj insistiram na tisti SD, ki omogoča par VerDč in ARFDč, na **Sant**, na **Sam**, danes pa na MuckoviD in DovjakoviD, glej **Pipina Malega**.

JKr je hotel - se je moral odločiti za - svoj vstop v Jeruzalem, to je za prehod iz nevidne AVS ali celo nomadske PSt, s podeželja, kar je bila Galileja, v polis, kjer vlada sistem - celo rimske - Dže. Moral se je soočiti z investicijo, ki jo je po prihodu v Jeruzalem vanj naložilo SZSL ljud, moral je to ljud razočarati, sprejeti nase vlogo preroka, ki da je eno (zmago) obljubljal, drugo pa dosegel (poraz). JKr se je sesul pred očmi nestrpnih pričakujočih, vanj verujočih Judov kot hiša iz kart; moral je vnaprej pristati na to, da ga bodo imeli-prepoznali za goljufa, ga zato

izročili rimski pravici: da bi bil kaznovan kot Slepak, kot Zapl, ki ne drži besede, kot cenen sejmar, dejansko kot Simon čudodelec.

Šele kdor prestane to preizkušnjo - padec vere v Inf med Bogom in bogom, med Tr in TS -, je-bo sposoben najti stik z UnBDrim, z Dt. Kar je FKc naredila za temelj svoje Rlge - VoM kot Abs ČOzdr, kot premaganje Si, teza St Pavla, on je prvi in najbolje razumel nujo VoMa -, je s stališča DgT najhujša pomota, SZSL. Pavel ima prav, ko piše o Abs moči Ljezni, nima pa prav, ker ne verjame, da je - da bi kdaj koli bil - Čl zmožen te Ljezni, če ne bi veroval v svoj VoM, v nebesa, v VeŽ-VeUže, če ga KC ne bi kupila s trgovino.

6

Ne pravim, da bi se morali **Ėvi** končati s križanjem, z JKrovo So; sploh ne. **Ėvi** dajejo možnost za Dgč razlago, ko opozarjajo na prazen grob. Za DgT (po)IsUnBDra in VoM nista ista Id; kdor to razume, razume DgT. Problem-tema je: po križanju JKra videti ali ne; to je tudi Tomažev problem, tema srečanja v Ėmavsu. JKr se prikaže učencem, a ne kot VoM telo, ki se nato nadaljuje v KCi kot St božjem Telesu, v klerikih, ko podeljujejo zakramente, v St dogmah, tudi v Kaznovanju in nagrajevanju, s katerima Kl hierarhija zasipa Ljud-vernike-Kane. JKr sporoča od Ėmavsca naprej ravno to: da je sicer kot telo mrtev, da pa ni vstal od Si, da ni znova postal kot telo Ž; na veri v obnovo Ža temelji DSKC Māga: Za Ž! Posrečilo se mu je stopiti onkraj para ŽS, onkraj VSa, ki je bistvo para ŽS, para, pri katerem FKc ostaja, le da ga nekoliko priredi, v osnovi pa ne preseže pomenskega polja, ki velja tudi za Magideologijo Reinke, glej Ravnjakov **Flet**. JKr postane po Si na križu Duh, a ne St Duh, ki je bistvo-narava KCe kot St telesa na TSu, tudi ne kot Mag duh prednikov, ki ogroža žive, kot verujejo Rlge v PS; ta moment ostaja v KC-Kršu kot utelešanje-udejanjanje-dejavnost Hudiča, kot demonija-diabolizem. KC jo potrebuje, da se fizično v SV bori zoper vse, ki ne priznavajo njene AbsTot oblasti, zoper Libce, Komste, Prote, Musle itn., glej SD **TKriž, Napad, Blejke, Tarbo**.

DgT razlaga Krš-**Ėve** tako, da je po križanju-Ėmavsu JKr sicer viden, a povsem Dgč kot prej, dokler je živel. Prej je bil običajno vidno telo, zato so lahko vanj ReAr ideologi investirali Davida-Mojzesa-Mesijo. Po S-križanju je postal za veliko večino - za vse, ki gledajo le z očmi IdM-IdBa - neviden; Rimvojaki so njegovo truplo vrgli v Smš-pekkel onkraj obzidja polisa, pod Golgoto; niso ga njegovi Prili položili v grob, Jožef iz Arimateje itn. Če pa so ga, so zagrebli le njegovo telo, ne njegovega duha, točneje: ne njega kot Duha. Po razlagi DgT telo, ki je bilo eventualno položeno v grob, ne vstane od mrtvih kot Pomladni kralj in nato zmaga; grob je prazen! V grobu ni nič; v grobu je le še nič. Nič je - kot Blak - pogoj, da razumemo, kaj je JKr - Bog - kot Duh; naj mu rečem, da bi ga razločeval od znanih pomenov Duhov-Duha: DgDuh. DgDuh se znajde v Smšu, ki je brez dna - brez dna - in kot Blak vodi na Dr stran. Vendar ta stran ni Abs oblast Tsa, kot veruje - se sili verovati - KC, ni Stš-cerkev, ki je zgrajena na točkah Sti oz. pojavljanja božjega. DgT misli, da s cerkvami kot Stši KC le plombira PzM, rov-prepad, ker se boji, da bi kdo padel vanj; ker ne verjame, da bi kdo mogel skoz Blak priti na Dr stran. Cerkve-Stš so plošče, ki preprečujejo, da bi kdo - sam JKr - prišel iz Smša, kamor

je bil vržen po križanju, na Dr stran, a ne kot Triumfator (Pantokrator), ampak kot UnBDr.

JKr je po križanju - ne pokopu, ampak zavržbi telesa v Kanto! - viden in neviden, oboje. V Emavsu se prikaže učencem, s čimer sporoča: viden sem, a le za tiste, ki vidijo v meni UnBDr; Un(ičevani) pomeni ne-vidni, v-nič potisnjeni. Ti me lahko vidijo, ker me gledajo z Dgduhovnimi očmi; ne z Mago, ampak z vero, da Dt ni sredstvo za (ob)vladanje TSa, niti ne za doseganje Varnosti-Hleva oz. VeUža v nebesih. Dt je cilj, ki Člu omogoči, da iz IdČla postaja DrČl, s tem TS RR v Drsvet. Čl nima pravice do kompenzacij (Užev in Varnosti), zato je za Dt oznanjanje ČlP vprašljiva, dvoumna, spolzka reč; kaj šele, da bi smeli govoriti o pravici do Heda! - ČlP so v LD-PM razumljene predvsem kot pravice do Varnosti-Heda, do Hleva, v katerem uživamo.

Sporočilo prav razumljenih **Evov** je, da morejo JKra po križanju videti le tisti, ki so se odrekli potrebi-pohlepu (SSLom), da je mogoče TS tako RR, da bi zavladata v njem RPP, s tem pravična itn. Oblast. A ki se obenem ne zatekajo v Psvero v nebesa, nebesa so goljufiv konstrukt, samoprevara. DgT - **Ev**i - artikulira Čla in Boga na meji med TSom, ki je IdB, in Dtsvetom. Čl je tudi IdČl, kot tak Strno nujno v THMu, ujet v par ŽS; zato AgrEkzld. A ni le to; je tudi DrČl, v njem je okno v Dt. JKr mu je pokazal to okno v MePu, na križu, ki ga pa Čl ne sme razumeti narobe. Narobe ga razume FKc: da je prava smer odreševanja vertikala (navzgor k papežu, cesarju, k bogu v nebesih: k Abs oblastniku), napačna pa horizontala kot imanenca TSa. Ravno za to gre: križ je sredstvo Rimljanov-Judov, z njim skušajo zamešati pravo pot, preusmeriti IsDč Čla v Is Malika, ne v IsUnBDr. Skoraj se jim je posrečilo, posebno v DSKC.

Križ so prinesli Rimvojaki, oni so JKra pribili nanj. Križ je SSL-past. Zato DgT ne govori o Križanem; Križani je obnova Arh SŽ, napačna in slepa pot, VS. Nastopati v znamenju Križa je SSL. Od Križa do Meča je le kratek korak: horizontala se pomakne navzgor, se RR v ročaj meča, vertikala je s tem osvobodena, Meč dobi pravo ravnotežje, vertikala je ost, ki se zabada v telesa Sžov. SPED-**Vst**. Tudi **Blejke**; v njih Deb(evec) oblikuje Kane z orožjem, enako Krek v **TKrižu**. Ko je orodje Križ, z njim Fr(anc)ka moli; brž ga je mogoče RR v Meč; z njim Avsarmada (v **Blejkah**) in SKmljud (v **TKrižu**) v SV pobije-premaga Sž-Hudiče. Tako ravnata semeniščnika-vojščaka Stotnik v **Napadu** in Lap v **Človeku, ki je umoril Boga**.

DgT nadomesti Križ s Smšem. SH je oznanjala St grob, St pokop, obrede Sprave na grobiščih, STH vračata THM-krog in SV; enako DSKC. Vse, kar temelji na Grobu-Pokopu, je s stališča DgT napačno; **SAnt** ni zakopala Polinejka - njegovih kosti, ostankov - v grob, ampak ga je »našla«, našla pa ga je kot DgDuha, ki nima in ne sme imeti groba-pokopa. Grob-pokop sta Stši IdDbe; šele s tem, ko-če se Čl odpove grobu-pokopu, v sebi odpre možnost, da izstopi iz ječe TSa.

JKr je moral v Jeruzalem, moral na križ v S, da bi postal neviden za Idoči-zavest in viden za Dtoči-zavest. KC je sicer do neke mere ohranjala obojnost, pravo in napačno interpretacijo, a je pravo globoko Prikr v podzemlju, da ne bi verniki spoznali, da je Petrov grob prazen: da je JKrov grob PzM. Da tega groba sploh ni. Da so ravno najhujša pomota križarske vojne, ki so nastale v SSL-Psviziji, da je treba osvoboditi - znova zaposesti, se ga polastiti, dobiti v oblast - božji grob; odtod potreba po graditvi cerkve Božjega groba v Jeruzalemu, te kardinalne zmote in RePoga Krša.

Pokopališča, kot jih pozna Éva, kažejo, kako nedosledna in ne dovolj RRF je RLH platforma; RLH je sprejel zamisel-topos-obred pogreba-pokopa in groba. Križ je

nadomestila Dž - ND - Zastava. Zdaj bravec lahko razume, zakaj sva z Alo v oporoki prepovedala pogreb za naju, vsakršen obred v zvezi z najino So; zakaj sva zapisala svoji telesi Anatomskemu institutu, prepovedala celo, da naju napišejo na nagrobnik na Žalah, kjer ležijo moji predniki in sorodniki. Za MOča in MoMo itn. mi je vseeno, žal pa mi je, da ne more z nama na Smš moj brat. Prav to je hotel, kar bova storila midva z Alo. Žal ga pred štirimi desetletji nisem razumel. Nekaj sem slutil, a sem potreboval še veliko časa, da se mi je odprlo. UnBDr je v Kanti, ne v Grobu! Grob je St, Kanta možnost za (po)ls Dti.

Naj povedano še bolj - še podrobneje - apliciram nase. Zamol, ki mi je vsiljeno od zunaj, od okolja (MO, SKule, itn.), morem RR v K-milost le tako, da spoznam: Zamol(čujejo) me (moje delo-**RSD**, tudi Alo z mano), ker me ne vidijo kot DgDuha. Vidijo me le kot IdČla - ObDb tekmece -, takšnega pa Zanič(ujejo), ker so prepričani, da jim je obetal, da bo Mojzes, skazal pa se je kot slabič. V tekmi v LD-PM me ni; **RSD** ne reklamiram, nikogar ne nagovarjam, naj bi pisal o **RSD**, nasprotno, vse Žurste, ki so informirali o **RSD**, sem brž nagarbal kot osle in nesposobneže. Potrudil sem se, da ne bi več pisal o meni-**RSD** nihče, ne Klav, ne Horvat, ne MarZlc, ne Pož, nihče. Vsi ti me vidijo le kot IdČla, torej tisto v meni, česar ne cenim, kar je z mojega vidika napačna maska (in usoda). Pred kratkim mi je Pril, ki mi je sicer naklonjen, dejal, kako je navdušen nad mojimi aktual(istič)nimi bodicami v **DetD 1**, po telefonu mi je čestital za moj pogum, dar, držo. Zraven je pripomnil, ne le tokrat, da ga pa moja Tija-Fija-DgZn ne privlačuje (ne zanima), da jo kot strpen mož sicer tolerira, dejansko kot moje čudaštvo. Pravi (PČ) sem - zanj - le kot Dbborec, kot esejistŽurst; kot DgZnika me zanj ni. Ni takšna pohvala slabša od Zamola, s katerim me obdarujejo MO?

Moral sem napoditi Pože-Klabe, ker so mi delali zlo: hvalili so tisto, kar je v meni najmanj vredno ali pa le obstransko. Na SAZU sem slišal, kaj pravijo v Biblioteki o meni, ko sem sunil - v **RSD** - Poža v rit: da sem izgubil zadnjega bravca **RSD**! Ne vedo, kako zadovoljen sem, ker sem ga izgubil, kajti Pož se mi je vsiljeval; klobasal je, da bo pisal o **RSD** na DgT način, a sploh ni imel pojma, o čem govori; lezel mi je v rit, da bi ga promoviral; o Dti ni niti slutnje v njem. Treba je le povohati njegovo **Slovensko književnost** o SPD in povojni Sl liriki, pa je jasno, koliko je ura.

Za Idokolje (za MO, za UZn) naj bom čim bolj mrtev (Zamol), da bi bilo čim manj nesporazumov z mano. Priznam, da sem še zmerom zelo telo, tudi v **RSD** je veliko TS Ćmp snovi; morda sodi v to snov tudi moje ironiziranje tekmecev, se pravi, da še zmerom tudi tekmujem, se uveljavljam, nadletavam, tepem ipd. Sem pač tudi IdČl. A obenem kot ARFDč zmorem razločevati med IdČlom in DrČlom v sebi. Tudi te **SB** so intenziven poskus-primer tega razločevanja.

Hočem biti na sledi JKra, pišem svojo Rco **Hoje za Kristusom**, zelo Dgč od Tomaža Kempčana. Sledim JKru kot DgDuhu, ki je - naj bi bil čim bolj - neviden za IdTSoči in čim bolj viden za Dgoči. Zato tako silovito iščem PriSo, ki bi me videli kot DrČla; zato sem tako hvaležen Mucku, Dovjaku, najprej seveda Ali, da me vidijo - skušajo gledati - kot DgDuha in ne kot kandidata za Idsvet. Ob navedenih jih je še nekaj, v katerih je čut za DgDuha (v meni, tj. v Člu, v ljudeh - dejansko v JKru): naj navedem hčer Ajdo, razborškega župnika Gržana, direktorja Radia Slje Rota, prevajavca Ravla Kodriča in še koga. Zadošča. Vidijo me, vidijo DgDuha v meni, kar pomeni, da je Bog le U(ničevani), ne pa tako U(ničeni), da bi bil le nič; če bi bil to, bi zmagala AD-OIS, **Čevaljčka**.

Ni naključje, da sva bila najtesnejša PriSo ravno s Smoletom, od 1943 v skoraj homoerotičnem razmerju. Od tedaj je on uveljavljal v sebi in do mene-sveta svoj OIS melanhelizem, že 1944 je napisal temne DeklumiSad črtice. S tem me je nenehoma izzival, postavljaj v MeP, da sem moral na njegove najbolj Rad Nih teze - razlage EkP izkustev - najdevati dobre razloge za ohranjanje-oblikovanje smisla. Razšla sva se, ko moje vere - VerDč smodela v meni - ni več prenesel, ko se je - v družini z EstNih ideologij, kakršna je Hočevarca - odločil za AD-gnitje, za gnitje do konca, do Si. Je Hočevarca uživala, ko ga je gledala umirati? Je mislila na to svoje opazovanje umirajočega, ko je blebetala o Lepoti Zla? Svojega zla, o SM SZ v viziranju desperadosa? Hočevarca je uživala, ostajala v Žu, pohlepna na perpetuiranje svojih uspehov; Smoleta je le zlorabila. Podobno InK, le da njemu niti do močnih uspehov ni več, le do varnosti v zadnjem imidžu, ki si ga želi: postati ud SAZU. Naj postane! Volil ga bom, če si tako želi. S tem mu bom vrnil zlo z dobrim; on me je kot kandidata za UProfa na AGRFT onemogočil-izločil, da bi zasedel sam to mesto, jaz ga bom omogočil; res pa je, da mene s svojim članstvom v SAZU ne onemogoča-izriva.

Spet imam srečo: sem v položaju, ko sem neprizadljiv. Nisem to-tak tudi zato, ker je v meni tako močan DgDuh? **RSD** je vredna le toliko, kolikor se v nji manifestira DgDuh. Ko Čl obračuna v sebi - v svoji Noti - s parom ŽS, ko postane ravnodušen do Si in Trpa, postane neprizadljiv. Šele tedaj je v možnosti, da se RR - preOsm - v DgDuha.

Oktober 2002

VSEBINE DRAM (povzela Alenka Goljevšček)

Janez Bilc: **TARBULA, DEVICA MUČENICA**, 1899

OSEBE: *SAPOR*, perzijski car. *VEDEŽ*, carjev zvezdogled. *BALTAZAR*, carjev služabnik. *TARBULA*. *SIMEON*, krščanski škof.

Uvod: Blíža se praznik zmage, Velika noč. Pesnik se pobožno spominja mučencev, ki so prelili kri za svojo vero, še posebej Tarbule, device in junakinje. Pesnik ji daruje svoj spev, ona pa naj v nebesih prosi zanj.

I. Začetek trpljenja: Razseljeni Judje so Kristusov nauk zanesli v Perzijo, car je kristjanom naklonjen, Vedež pa jih sovraži; očrni jih carju, češ da mu strežejo po prestolu. Car verjame, da zapreti škofa Simeona in ukaže preganjanje kristjanov.

II. Škof-mučenik: Car zahteva od Simeona, naj časti sonce, in ker škof vztraja v svoji veri, mu da tri dni za premislek. V ječi obišče škofa Tarbula, škof blagoslovi njo in krščansko skupnost: kri mučenikov bo seme za rast Cerkve. Naslednji dan škofa mučijo in mu odsekajo glavo.

III. Perziška lilija: Carica Kandaka je težko zbolela, Vedež obtoži njeno strežnico Tarbulo, da je carici zavdala. Car ukaže, naj Tarbulo zapro.

IV. Cerkev preganjana: Sapor požiga kristjanom hiše in svetišča, jih množično pobija, a imena 16.000 mučenikov zapisuje sam Jezus v nestrohljivo knjigo.

V. Devica veri zvesta: Carja grize vest, a strah za ženo je močnejši, sklene Tarbulo pogubiti, da bi potolažil bogove. Tarbula pride pred sodnike, ki jim načeluje Vedež. Lepota device v njem prebudi grešno strast, ki pa jo skrbno skrrije. Tarbula odkloni obtožbo, da zavdaja carici, ter pogumno izpove zvestobo svoji veri. Odpeljejo jo nazaj v ječo.

VI. Kristusu nevesta: Bolni carici se v sanjah prikaže Tarbula in jo ozdravi z znamenjem križa. A Tarbulo obsodijo na smrt, v ječi je zamaknjena v molitev, ko pride Vedež in obljublja rešitev njej in kristjanom, če mu postane žena. Devica ga zavrne: zaročena je Kristusu, če bi se vdala Vedeževi pohoti, bi pogubila sebe in brate. Vedež ji zagrozi s smrtjo in besen odide, Tarbula pa moli in hrepeni po združitvi z Jezusom.

VII. Devica-mučenica: Na morišču Tarbula gleda, kako morijo njene sobrate, obsojena je, da umre zadnja. A ostaja trdna, kot Jezus na križu moli za svoje rablje. To Vedeža tako razbesni, da jo prebode, njena duša odhiti v nebesa po venec, s katerim jo bo ovenčal njen nebeški ženin.

VIII. Hudobija kaznovana. Cerkev je zmagala: Sapor, ki ga mučita krivda in kes, zve za Vedeževo strast do Tarbule in spozna, da mu je nasedel. Prežene ga v mračne severne dežele, kristjanom pa da svobodo. Cerkev vstaja in raste.

Sklep: Cerkev je kot čolnič na valovih morja, enkrat ji grozi vihar, drugič najde varen pristan. V Perziji se krščanstvo hitro širi, rastejo svetišča, v katerih verniki častijo mučence in se priporočajo njihovi priprošnji. Od tedaj je preteklo že 15 stoletij, vse se je spremenilo, le Cerkev je ostala, mati vsem narodom, ki je Jezus zanjo umrl na križu. Vsajeno seme je obilno zalila kri svetih mučencev in Cerkev je vstala iz groba.

Lujiza Pesjakova: **GORENJSKI SLAVČEK**, 1872

OSOBE: *FRANJO*, izšolan učenec. *MINKA*, *MAJDA*, njena mati. *MONSIEUR CHANSONETTE*, *NINON*, njegova žena. *ŠTRUKELJ*, oskrbnik. *RAJDELJ*, pisar. *LOVRO*, mlad kmet. *KRČMAR*. Kmetje in kmetška dekleta. - Godi se na Gorenjskem blizu Bleda.

1. DEJANJE: Franjo se po štirih letih uka vrača domov, ves prevzet od sreče in od misli na ljubo Minko. Zaljubljenca se srečata in si izpovesta ljubezen, od sreče jima prekipeva srce. Chansonette zasliši Minkin visoki A, očaran je od lepote njenega soprana in »slavčka« povabi s seboj, da bi ji izšolal glas. Tedaj pride obupana Majda in hčerki pove, da bo šla njuna hišica na boben, upnik je neusmiljen, plačati pa nimata s čim. Chansonette ponudi denar, če Minka sprejme njegovo ponudbo. Mati se za nič noče ločiti od hčerke, toda Minka se odloči, da bo odšla in rešila materi hišico.

2. DEJANJE: V krčmo prideta požrešni Štrukelj in njegov pisar Rajdelj, suh kot trska. Oba sta hudo smešen par in ko Rajdelj pozdravlja Chansonette in Ninon, nastane komičen prizor, v katerega se hudomušno vmeša tudi Lovro in zbor kmetov. - Večeri se, dekleta pojejo Ave Marijo, prijazna tujca se ravnata na odhod, le Minko še čakata. Ko Minka pride, Chansonetta gane njena žalost, spozna, da je slavčka bolje pustiti v domačem gaju, denar za odplačilo dolga pa ji podari. Minka, mati in Franjo so presrečni in ko dobra Francoza odhajata, se vsi z veselo pesmijo poslovijo od njiju.

Josip Stritar: **ZORKO**, 1877

OSEBE: *ZORKO, visokošolec. ZIMA, PRIBEGAR, KOVAČ, SADNIK, njegovi prijatelji. JELA, njegovo dekle. VATROSLAV ZGAGA, fanatičen slovanofil. Čevljarček, deklica.*

I. Zaradi kače v žepu je Zorko v hudi stiski, gospodinja mu je odpovedala stanovanje, dolžan je povsod, od doma pa ne dajo nič, naveličali so se dajati, ko ne doštudira in ne, saj ga bolj od pravniških bukev mika vesela družba. Tudi prijatelji so suhi, rešitve ni. Tedaj pride pismo: bogati stric je umrl, Zorko pa je njegov dedič! Zima je navdušen, odpravi se, da bi po celem Dunaju razglasil srečno novico. Jela pa je hudo zadržana: njuna »pogodba« je bila sklenjena pod drugačnimi pogoji, zdaj je vse drugače. Odšla bo v Gradec, kjer je dobila dobro službo, oglasila se bo spet čez dve leti; če bo Zorko takrat še istih misli kot danes, naj ji pošlje sporočilo.

II. Zorko živi na veliki nogi, okrog njega se drenjajo prijatelji in »prijatelji«, vse več pa je tudi prosilcev, saj se je hitro razvedelo, da je Zorko dober in blag in da nikomur ne odreče pomoči. Pomaga revni deklici z bolno materjo, prihajajo pa tudi smešni in naduti rodoljubi, ki se navdušujejo nad slovanstvom in potujejo v majko Rusijo. In seveda prijatelji, ki med požrtijami modrujejo o ženskah in ljubezni.

III. Ni trpelo dolgo, da je Zorko zapravil vse, a je zdaj bogatejši za nekaj spoznanj: bogastvo še ne prinese sreče, človek zares ima samo tisto, kar si je sam pridelal. Znanci so ga zapustili, ostal je sam, se poprijel študija in ga zlahka dovršil; odslej bo pri radodarnosti previdnejši, človeka si bo dobro ogledal in premislil, če mu bo dar res kaj pomagal. Kakor je neznana oseba pomagala njemu, ko mu je poslala denar za rigoroz, da je študij dokončal; kako rad bi jo našel, da bi ji izkazal hvaležnost! S svojim življenjem je zadovoljen, boli ga le misel na Jelo, o kateri so mu znanci povedali, da ji gre dobro in da se menda moži s svojim odvetnikom. Ves čas ji je bil zvest, zdaj si jo mora na silo iztrgati iz srca! Tedaj se pojavi Jela: dve leti sta mimo, prišla je, kot je obljubila. Izkaže se, da so bila poročila znancev le grdo obrekovanje, tudi ona je o Zorku slišala mnogo slabega, a ni verjela, zaupala je in mu poslala denar za rigoroz ... Zorko jo srečen in hvaležen objame, ona pa ga nagajivo povabi s seboj po nakupih - na Dunaju se dobi več tega, kar je treba nevesti, kakor v Gradcu. Zorko je navdušen, z Jelo bi šel tudi do konca sveta!

Josip Jurčič: **OMIKANI NEMŠKUTAR**, okrog 1870

OSEBE: *FRANC ODLEŽIČ, MARJETA, njegova žena. JANEZ-JOHANN, njen sin. JURJU-GEORG, Janezov služabnik. PETER, konjski hlapec pri Odležiču. JARNEJ GORDIN, sosed. LIZA, njegova hči. MARTA, Lizina sestrična. STEPAN, Lizin stric. ANTON, Lizin ženin.*

1. AKT: Odležič pričakuje svojega sina Janeza, ki se po daljšem času vrača iz Gradca, z njim čaka tudi sosed Gordin, katerega hči bi morala postati Janezova

žena. Ko fant končno pride, je Johann, našemljen po najnovejši nemški modi, slovensko pa je medtem »pozabil«. Gordinu ni niti malo všeč, a Odležič ga prepriča, naj počaka 14 dni, fant se bo že unesel. Le mati povzdiguje Johanna v nebo, še posebej njegovo znanje nemščine. Ko mož ugovarja, se tako silovito spravi nadenj, da postane čisto krotak - celo žvižga, da lahko Johann z materjo zapleše dunajski »valcer«.

2. AKT: Liza in njen izbranec Anton razmišljata, kako bi se izognila ženitvi, ki preti razdreti njuno zvezo. V pomoč se ponudita Marta in Stepan: ona se bo našemila v nemško grofico, ki da je za Johannom prišla sem, Stepan bo igral njenega slugo, oba pa bosta napeljala tako, da se bo Johann pred vsemi osmešil; potem tudi trmasti Lizin oče ne bo več vztrajal pri poroki.

3. AKT: Johann ravno zmerja Georga, ko mu Stepan prinese pozdrave od Frau von Schnabel, ki da ga hrepeneče pričakuje; v pozdrav mu pošilja svojo fotografijo, naredil jo je največji nemški fotograf, in želi, da jo nosi okrog vratu. Johann nemudoma ugodí njeni želji (slika je izrezana iz škatle s čokolado, kar vsi vedo in se posmehujejo) in srečen odide h »grofici« na obisk. Toda tam se izkaže, da je oblečen narobe, kajti po zadnji modi vsi nobel gospodje zapenjajo suknjič zadaj ... Johann, ki gori za nemško omiko, takoj uboga in se s Stepanovo pomočjo stlači v suknjič, kakor moda zahteva.

Branko Rozman: **ČLOVEK, KI JE UMORIL BOGA**, 1959

OSEBE: MATO. VLASTA. LUKA. LAP.

Potem ko je v Ljubljani streljal na svojega nekdanjega profesorja duhovnika (Ehrlicha) in ga ubil, se Mato zateče na Notranjsko, v postojanko vaških straž, k nekdanjemu prijatelju Lapu. Obhaja ga groza nad lastnim dejanjem, doživlja ga kot umor Boga, saj je ubil duhovnika, ki je pravkar odslužil mašo. V obupani izpovedi se pred nami odvije bridka Matova zgodba:

Mato je bil katoliški študent, najljubši duhovnikov učenec, nato pa je ta krog zapustil in se priključil komunistom, predvsem zaradi ljubezni do Vlaste, ki je že od začetka sodelovala s partijskim aktivistom Luko. Da bi prišleka preizkusili in zavezali, komunisti prek Luke Matu naložijo likvidacijo, ne da bi Mato vedel, kdo je izbran za žrtev. Vse je natanko organizirano, preračunan je vsak Matov korak. Mato v nekakšni brezvoljni zmedenosti dejanje izvrši, a ga ne more preboleti, tudi Vlasta ga ne more pomiriti. Luka prinese dovolilnico, ki naj bi Matu omogočila prehod čez blok in beg v partizane. Mato se najprej upre, češ da ne gre nikamor, nato popusti Vlastinim prošnjam in nevarnosti, kajti hišo obkoljujejo Italijani. Vsi trije se v zadnjem trenutku izmuznejo, toda Vlasto na bloku prerešetajo italijanske krogle. Mato Lapu izpove krivdo za njeno smrt, ne smel bi se ločiti od tistega, ki ga je zjutraj ubil. Zdi se mu, da postaja položaj satanski, boj dobiva demonske oblike, postaja spopad med svetovi, med temo in lučjo. Sam ga ne bo več bojeval, čaka ga le še srečanje z Njim ... O, ta strah pred kroglo atentatorja-maščevalca ...

Zunaj nastane vznemirjenje, lap odhiti, zaslišijo se streli. Mata pokosi krogla, skozi noč se razleže lukov krogot. Umirajoči z zadnjimi dihi prosi prijatelja: Daj mi njega, ki sem ga jutraj ubil ... daj mi Boga!

Stanko Cajnkar: **POTOPUENI SVET**, 1937

OSEBE: *Dr. PAVEL VELNAR, duhovnik, univ. prof., pozneje knjižničar. LILIJANA GARNIER, filmska igralka. VIVINA, njena sestra. Monsignor CIRIL, škof. KLARA VIGNY, knjižničarjeva tajnica. Delavec, sluga.*

1. DEJANJE: Pavla v njegovi samoti pod švicarskimi gorami obišče Lilijana; pri prvem srečanju se je bila zaljubila vanj, zdaj skuša premagati tekmeca (Boga) v njegovem srcu. Zanj je smisel življenja to, da živiš in nič ne sprašuješ, v Pavlu sluti nemir srca in krvi, podzemeljskega človeka, ki bi ga rada spravila na dan. Govori mu, naj ubeži diktatu reda, kateremu je žrtvoval najlepša leta, igra na njegove želje po domu, toplini, človeški bližini. Njena taktika obrodi sad, Pavel popusti njenemu zapeljevanju.

2. DEJANJE: Škof Ciril pokliče Pavla, ki je bil že izstopil, na pogovor. Pavel izpove, da za njegov izstop ni bilo odločilno srečanje z žensko, ampak razočaranje nad Cerkvijo. Ta ostaja na bregu oblasti, sicer pomaga delavcem na drugem bregu, a ostaja doma v izobilju; kakor je tudi škof prišel v njegov delavski okraj, na birmo, pod slavoloki in z avtomobilom, in odšel, ker za kaj važnejšega ni bilo časa. Ko je Pavel to izkričal pri pridigi, so ga prestavili, doktoriral je in začel učiti na teološki fakulteti, kjer so mu kmalu začeli očitati, da mladino odtujače Cerkvi. Moral je na prisilni dopust, vera v smisel katolištva je padla, iz praznote v duši se je oklenil ljubezni ... Ciril je očetovsko zaskrbljen, Pavlu oponese samoljuben ponos. Biti duhovnik pomeni biti izjema, kar se lahko doseže le v božji milosti; on pa je mislil, da to zmore sam, in je v bistvu dezertiral. Vendar mu je hvaležen za spoznanje o prepadih v človeku, o strašnosti svobode in človeški nemoči. Veruje, da bo Bog našel pot do Pavlovega srca; tedaj naj prisluhne, da se ne bo za vedno izgubil.

3. DEJANJE: Zakon z Lilijano je za Pavla veliko razočaranje, žena živi družabno življenje, obenem pa s trdo roko vodi svojo tovarno; mož ji je bil kot duhovnik zanimivejši, bil je drugačen, zdaj je le eden iz množice. Naveličana je, njuna ljubezen je umrla, on pa naj se ne smeši s tem, da iz tega dela tragedijo. Ob takih pogovorih čuti Pavel neznosno domotožje, še posebej ga boli, ker se ženina sestra Vivina pogreza v cinizem, ljubimka s poročenim moškim zaradi njegovega bogastva. Prav ona prebere Pavlu vest iz časnikov: škof Ciril je v svoji škofiji uvedel čudovite reforme, med delavstvo hodi, se odločno zavzema za njihove pravice, v svoji palači se je umaknil v najskromnejši prostor, ostalo je preuredil v delavsko kuhinjo in študentska stanovanja, v svoji poletni rezidenci ustanovil otroško bolnišnico ... Vest zadene Pavla kakor strela.

4. DEJANJE: Pavel se kot knjižničar zelo zbliža s svojo tajnico Klaro, skromnim in dobrim dekletom, ki je tudi globoko verna. Ona sicer odkloni njegovo ljubezen, a sočustvuje z njegovo žalostjo, ki jo čuti. Prepričuje ga, da Bog človeka nikoli ne

zapusti, v Pavlovi duši sluti lep in bogat svet, nekakšno Atlantido, ki so jo zalili valovi življenjske katastrofe. Obrisi tega sveta se še vidijo, zvonovi še donijo iz globin, tudi križ s križanim je tam na dnu in čaka ... Prihiti Vivina, od Klare zahteva zdravniški leksikon, Pavlu pa pove, da je bilo vse zlagano, ljubimec jo je varal in jo okužil z gnusno boleznijo ... Ko v leksikonu prebere, da je bolezen neozdravljiva, izpije strup, toda pred obličjem smrti jo popade groza pred božjo sodbo in prosi za duhovnika. Ker gre za minute, se ji ponudi Pavel, a ga ona odkloni, saj je ubog, kakor je uboga sama. Pač pa prisluhne Klarinim besedam, po njenem nareku prosi Boga odpuščanja in pomirjena omahne v smrt. Pavel je tako pretresen, da Klara poljubi njegovo roko, ve, da bo ta roka spet delila blagoslov. Včasih je treba iti zelo daleč nazaj, toda tam je dom, je sreča, naše srce. Brez Boga smo vsi tako strašno ubogi.

Angelo Cerkvenc: **V VRTINCU**, 1925

OSEBE: ŽENA (VERA). Njen MOŽ. Njen LJUBIMEC (KRAUUP). Njen nekdanji SNUBAČ (GALE). Sluga, Služkinja, Ječar. - Godi se po vojni, v Sloveniji.

1. SCENA: Vera pride k zobozdravniku, prizna mu, da so zobje samo izgovor, da bi se sestala z njim. V zakonu je nezadoščena, njen mož poudarja predvsem dušo in zanemarja telo, ona pa hoče biti cela, svobodna in svoja ... Lahkoživi Kraupp je takoj za to in ona se s strastjo oklene njegovega lepega, vročega telesa ...

2. SCENA: Gale, nekdanji Verin snubec, zavrnitve ne more preboleti, zato pokaže Možu Verino pismo ljubimcu, obenem pa zlobno pove, kako vsa kavarniška družina ve za Verine čare in se posmehuje njemu, ragonoscu ... Možev ideal je živeti iz razuma, premagati nagon, zato ostane miren, le Galetu pokaže gnus in prezir.

3. SCENA: V pogovoru z Vero Mož pove, da ji nič ne zameri, kajti ljubezen, ki ne zmore premagati pohotnosti po lastnini, je zgolj nagon, in če bi ravnal tako, bi bil tak gnoj kot večina drugih; naj ostane pri njem, ne bo ji kratil svobode. Vera mu ne verjame, boji se, da ji nastavlja past. Mož ji pove svojo slutnjo: Kraupp in Gale delata sporazumno, čaka jo hudo razočaranje, v katerem bo potrebovala njegovo očetovsko roko ... Vera obsodi njegovo ravnanje kot podlost in odide k ljubimcu. Moža prevzame bolečina, hkrati pa je srečen, da je z ljubeznijo do žene ustvaril biser v svoji duši; boljši je, ker hoče biti boljši, bolečina je pri tem zanemarljiva.

4. SCENA: Kraupp se je ljubice že naveličal, zato Gale v sporazumu z njim Veri pove, da ima Kraupp druge, da mu je sam dal njeno pismo, ki ga je bil pokazal njenemu možu ... z užitkom, kajti maščevanje je sladko! Vera se v obupu napije, se Galetu prepusti, nato izmučena zaspi. Vtem se Kraupp vrne. Gale, ki se mu lastno dejanje gnusi, od prijatelja zahteva, naj Vero navede na misel na samomor, naj ji nastavi kokain, saj tako onečaščena ne bo mogla več živeti med svinjami, kakršna sta onadva. Strahopetni Kraupp se najprej brani, nato popusti. Vera se zbudi, na lastna ušesa sliši, da se je hoče ljubimec znebiti s strupom. Obupana ga zapusti: ne bo se ubila, skušala bo živeti med svinjami in šele potem, potem ...

5. SCENA: Vero v bordelu obišče Mož, njegova ljubezen je zaslišala njeno stisko; naj se vrne, on ve, da ga ljubi, da si želi čistosti ... Vera se krčevito brani: javna grešnica je, njeno telo je le še gnil pepel, ne more, ne sme se vrniti! Obnaša se razbrzdano, povabi Galeta, ki jo vsak teden obiskuje, možu dokazuje svojo propalost. A Moževa ljubezen sluti resnico: Vera ga ceni previsoko, da bi se mogla vrniti. Odide, Vera pa nažene Galeta in v solzah poljublja sliko svojega moža; poleg njega hoče živeti, čeprav ne z njim, povezana sta kakor z verigo. Kdaj bo konec, kdaj?

6. SCENA: Vera je v ječi, okradla je nekega klienta. Spet jo obišče mož, prigovarja ji, naj se po prestani kazni vrne, skupaj se bosta napotila k miru in sreči. Toda Vera tega ne more sprejeti, življenje z njim bi jo nenehoma soočalo z lastno ničvrednostjo; šla bo svojo pot, ki bo grda in umazana, a bo njena. Od moža zahteva, naj jo zapusti, on pa ji odvrne, da tega ne more, dokler ona trpi, mogel bi le umreti z njo. Vera zagleda v tej misli rešitev za oba, objubi, da bo k njemu prišla umret.

7. SCENA: Vera in mož sta pripravljena na smrt, mož ji še poslednjič prigovarja, naj bi poskusila živeti skupaj, a Vera trdi, da je sklenila svoje račune - kako naj ona, gobavka, živi z njim in ga okuži? Mož zmeša dve čaši strupa, mirno izpije svojo in umre, Vera pa se tako trese roka, da čaša pade in se razbije. Pred Vero se pojavi njena dvojnica (v ogledalu) in ji vrže v obraz, da je morilka. Čistega človeka se je bala in ga sovražila, ker je bila ob njem vsa umazana in gobava. In še se ji hoče blata in gnoja! Imela ju bo, med pljunki in pijano drhaljo beznic bo poginila, ker je stara in grda!

Slavko Grum: **TRUDNI ZASTORI**, 1924

OSEBE: AMARA. KNUT LARSEN, slikar. PIETRO GARELLI, GIULIO OGGETTI, ENRICO ZACCONI, CHARLES BLANCHARD, LUIS BACHELIN, imenovan ŽALOSTNA MADONA, tovariši. FLEURETTE, JEANNINE, lahkoživki. VERNEUIL, BEAUMONT, profesorja. VIKONT LE FUNEBRE. Starci, Študenta, Fant in Dekle, Gospa z otrokom, Prižigač cestnih svetilk, Gostilničar, Grbavec, Kruljavec, Pijanec, Gobavec.

1. DEJANJE: Larsen je dokončal sliko, a zdi se mu, da manjka nekaj bistvenega - Bog, veliki pajek, človeku ne dopusti popolnosti, mu ne dovoli pogleda v onstran, v večnost; Knut je od te nemoči ves bolan, ukvarja se z mislijo, da bi za zmeraj pustil slikarstvo in odšel domov, utrujen je do smrti. Amara, ki mu je bila model, materinsko skrbi zanj, razume njegovo stisko; med njima raste globoko nagnjenje. Pridejo prijatelji, da bi si ogledali sliko, čudijo se, kako drugače je videl Knut Amaro, ki jo vsi dobro poznajo. Garelli ugotovi, da Larsen trpi, ker je imela že toliko drugih moških, Larsen, ki si svojih čustev še noče priznati, ugovarja, češ da mu je le model.

2. DEJANJE: Prijatelji so zbrani ob pijači. Larsen je srečen, ker se vrača v domovino in ker gre Amara z njim. Tolaži Garellija, ki mu je žena ušla, nagovarja ga k razumevanju, velikodušnosti ... Družba se zamakne v pravljico o kraljici, ki je

sanjala o belih pavih; princ iz Indije je slišal njeno misel in prišel, a razjarjeni kralj ga je ubil, njo pa so ubranili beli pavi ...Ob koncu vizije se Larsen zlomi, trga se med Amaro-svetnico in Amaro-kurbo, kljub ljubezni do nje ne more preko njene preteklosti.

3. DEJANJE: Različni prizori z isto poanto: ljubezen, prežeta z nemočjo in slutnjo lastne smrti. Madona v parku skicira gospo z otrokom, obseden je od tega zaradi matere, ki ga je hotela le zase; rad bi se osvobodil, sanja o tem, da bi neko tako gospo ubil. Tudi Larsen prizna, da je že mislil na to, da bi ubil človeka. Madoni pove, da Amara s slike oživlja, zanj je simbol čistosti, obenem pa jo zmerja s kurbo...ukazal ji je bil, da mora na cesto in mu potem prinesiti denar. Amara pride in pove, da ni mogla; Larsen je srečen, v obeh se vzbudi upanje v novo življenje, ki pa hitro ugasne v trudni omedlevici. Tudi Madona ne more do svojega dejanja, že potegne revolver, da bi streljal na gospo z otrokom, a se sesede. Jutri. Morda jutri.

4. DEJANJE: Larsen je priredil veselico v slovo, a ga ni, prijatelji ga čakajo v tesnobnem, morečem vzdušju. Ko pride, je obupan in na koncu moči, od Amare zahteva izpoved, čeprav mu to povzroča neznosno bolečino. Amara se res izpove, a v nerazumljivem jeziku, potem odide, saj ve, da bo preteklost njuno ljubezen uničila in da je vse zaman. Vročični Larsen doživi privid pred njeno sliko: nakaze jo naskakujejo in se spominjajo užitkov z njo, a podoba ostaja čista, materinska. Larsen jo brani, jo stiska k sebi, se zgrudi. Tedaj vdre v sobo Madona; končno je zmogel dejanje, ubil je gospo! Larsen ga ne sliši, zblaznel je, toda obraz mu sije v nadnaravni blaženosti - gleda v deželo belih pavov, gleda v onkraj.

Ivan Mrak: **OBLOČNICA, KI SE ROJEVA**, 1925

OSEBE: MOŽ. SALOME. PESNIK. ARHEOLOG. KAVALIR.

PROLOG: Pesnik, Arheolog in Kavalir, ki jih je začarala Salomina lepota, jo prosijo, naj jim s svojo ljubeznijo poteši neutolažljivo žejo. Tudi Salome ni manj neutešena, skoprneva za silnim možem, ki bi zadostil njeni vulkanski naravi. Ko že upa, da so trije oboževalci zlitje moža, jo Možev glas posvari, naj ne laže sama sebi; le on je tisti, ki ga je željna.

1. VOZEL: Koprneči Salome pesnik ponuja sanje, mesečino in nežna čustva, Arheolog skladnost s tradicijo, mir in jasnost, Kavalir opoj krvi in naslado. A za Salome je vse to premalo, ona je krik lokomotive, bobnenje zemlje v potresu, skrivnostni drveči tank, granata, ki šviga skozi temo: ljubimce poziva, naj bodo titani, giganti, nebotičniki, ki segajo do neba, novi ljudje. Zaman, nobeden od njih si ne upa tvegati poti v neznano, bojijo se poroga okolice, nočejo biti razločenci, Salomina sila jih straši. Tedaj se pojavi Mož, zaslutil je bil Salomino moč, ki se bo z njegovo zliila v genialno celoto. Titan je, vse, kar vzame v roko, se spraši v nič, zato je sam; in zato išče nekoga, ki je sladek in močan - išče Janeza Évangelista, ki ga sluti v njej. Salome se obotavlja, ni še pretrgala vseh vezi, ki jo vežejo na zemljo, še jo veseli, da so njeni čistilci pred njo na kolenih, ona pa jim vlada kakor kraljica. Mož jo zapusti: svoje obotavljanje naj plača s trpljenjem!

2. VOZEL: Salome v bolečem koprnenju spoznava, da ljubi Moža, bridko se roga svojim ljubimcem in omahuje, dokler v trpljenju ne dozori, premaga svojo žensko naravo (nečimrnost, telesno slo) in razvije v sebi moško naravo Janeza Evangelista. Zdaj je zmožna, da se z Možem združi v misteriju prijateljstva: njuni duši bosta rojevali donebesnega titana, njuna misel bo vrgla zemljo s tečajev, ji zaukazala novo smer, nov tek. V končnem duetu izpovesta svoj cilj: banalna množica ju je ovirala, bruhnila vanju val svoje gnusobe, a sta jo pregazila in drvita nalik granati skozi močvaro njihove zlokohe. Oni se pogrezajo v pogubo, On, ki je nalik Kristusu, in Ona, ki je nalik Janezu Evangelistu, pa se bosta strnila v gigantsko luč - v obločnico, da vžžari v njuni genialni enoti ves svet!

Emil Filipčič: **SUŽENJ AKCIJE**, 1998

OSEBE: *PETER VI., kralj. PAVLE, njegov stric, protektor. BEDFORD, TONČKO, kraljeva strica. RAJKO, patriarh. Grof BORIS, golman. MOŠA MARJANOVIČ, nogometaš. IVAN CANKAR. MATA HARI. KIDRIČ. KARDELJ. RODOLJUB ČOLAKOVIČ. CHARLES DE GAULLE. HEILE SELASJE. TITO. RUPNIK. NEDIČ. LJOTIČ in še mnogo drugih.*

1. DEJANJE: Na pogreb kralja Aleksandra prinesejo sli slabe novice: Hitler je bombardiral Beograd, jugoslovanska vojska je v razsulu, na Kočevskem Rogu so se zbrali de Gaulle, Cankar, Heile Salasi in Kardelj, lord Rodoljub Čolakovič je pobegnil iz ječe, pomaga ljudem in organizira oborožen upor zoper Nemce. ltn. Vlada meni, da se bo zoper Hitlerja najbolje boriti iz Londona. - Napad na Celje ni uspel, de Gaullovi Francozi so pobegnili kot podgane. Tedaj Ivan Cankar pripelje Mato Hari, vohunko, jasnovidko in prerokinjo, ki jih navduši za boj do zadnjega diha. - Medtem se v Beogradu na smrt spopadeta princ Pavle in patriarh Rajko, ukroti ju šele zapoved generala Löhra. - Pri opazovanju Vrhnike padeta Ivo Lola Ribar in Tone Tomšič. Pod vodstvom Mate Hari, ki daje borcem čudežno moč, partizani osvojijo mesto.

2. DEJANJE: Somišljeniki so se razcepili, Čolakovič, ki ga podpira Kidrič, očita Kardeljevi skupini, da se povezuje s kapitalisti, cesarji in jasnovidkami. Sam je bruhač vulkan, prvinska energija, to pa zato, ker je doumel, da sam ni nič in da je Partija vse. - Medtem si v Beogradu slavni fuzbalist Moša Marjanovič prizadeva, da bi se izognil Auschwitzu, ker je Žid. Nedič, Ljotič in grof Boris obljubijo posredovanje pri Löhru, Tito, ki skuša spraviti vse v komunistično Partijo, pa skeptično doda: uzdaj se u se i u svoje kljuse.

3. DEJANJE: Princ Pavle navija za to, da bi se umaknili v London, patriarh je nacionalist in Pavla dolži izdajstva, njuni pristaši se krvavo pretepajo med seboj, glavna skrb vseh pa je, da bi rešili Mošo Marjanoviča. Medtem se v Sloveniji obe skupini dajeta, kdo bo zasedel Lož, Gubčeva brigada ali Cankarjev bataljon. Rodoljub zmaga in načrtuje pohod na Ljubljano. A Mata Hari ne izgubi poguma, s trkanjem na nacionalna čustva prepriča Kidriča, da od Čolakoviča prestopi na njihovo stran - Slovenijo naj vendar osvobodi Slovenec! To se zgodi, v osvobojeni Ljubljani kralj Peter z balkona univerze razloži svoj program (kastni sistem, vse se

vrača, od Lessy do kralja), Tito svojega (bratstvo-jedinstvo, neuvrščenost), nato pa z Rupnikom oba odideta (v Zgodovino): prihaja nova doba.

Miloš Mikeln: **VEČERJA V VILI P.**, 1986

OSEBE: KRANJC. JOHAN. MARTA. MAKS. BORCI. MLADINA. SONJA. KOMAR. BARBARA. BALMAŠ. PARTIZAN SONCE. Šefinja, Natararica.

Partijska vrhuška se zbere na večerji, proslavili naj bi 60-letnico kolega pisatelja Kranjca, a vzdušje ni prijetno: Sonja in Komar sta zapletena v banalen zakonski prepir, Barbara spušča birokratsko formalistično meglo, Mladina stresa cinične vice, Maks že razmišlja, kako bi prestopil na drugo ladjo, borci zabavljajo čez draginjo, ki je posledica zadolževanja, krivcem za to pa se ne skrivi las, ščiti jih Partija. - Se začnemo deliti na mi in vi? Kranjc pa je sploh v stiski, umakniti se hoče iz politike, ker ne more več vzeti na svojo vest ravnanja oblasti, katere član je. V prividih se pogovarja s padlim tovarišem Soncem (najboljši so padli!), se z nostalgijo spominja svoje takratne vere, zdaj pa so (oni!) etiko komunizma prodali za užitek oblasti, ogoljufali so ga, revolucija se je spridila in vse žrtve so bile zaman. Maks ga je skušal angažirati za UDBO že kmalu po vojni, Johan mu je speljal ženo, opozicionalci ga napadajo kot eksponenta oblasti in se skušajo na njem maščevati za vse tisto, za kar so po svojem prepričanju prikrajšani ... Johan ga zavrne: kaplan je, ki joka nad svetom, namesto da bi ga kot revolucionar vzel v roke in ga skušal prenarediti po novem. Revolucija je prevrat, je kri, je pomor, stvarnost je trda, Kranjc naj se nikar ne cmeri in ne ovira tistih, ki imajo opravka z njo. Ko Mladina namigne na povojno nasilje, se razburi še Marta: po vojni je bila situacija kritična, 12.000 oboroženih sovražnikov po gozdovih in za mejo, na vzhodu ruski tanki, oni pa goli in bosí sredi ruševin - na bruhanje ji gre, ko poslušá današnje človekoljubno zgražanje nad tistimi časi! Siti in dobro preskrbljeni jih zdaj vlačijo po blatu ... bodo pravično sodili zbegani intelektualci, ki so izgubili živce in se ali umaknili ali poskrili ali pa histerično vreščijo? Ko hoče Kranjc oditi, pride za njim (po Johanovem naročilu) Balmaš, pregovarja ga, naj se ne umakne. Malo taktizira, malo grozi, je kritičen do Partije, a brez nje ni pravih direktiv ... nek red mora ostati, ne more kar vsak po svoje ... Kranjcu je dovolj, Balmašu zabrusi, da je karierist, in se gre k družbi posloviti. To večerjo si bodo zapomnili, povedali so si, kar mislijo, niso se pretvarjali kot ponavadi. Maks je piker: seveda, vsi se pretvarjamo, vsi lažemo, le Kranjc gre skozi življenje z Resnico pod roko, vzvišen, čist in svet, in se ne vpraša, koliko hudega je s svojim napuhom naredil svojim bližnjim. Kranjc ne protestira, bridko ugotovi, da sta ta svet in ta čas proti njim, proletarske sanje o svobodi in pravici so v grobu ali pa so se spremenile v brezdušno uradovanje. Kdor je pregloboko upal in veroval in zato ne more živeti med grobovi, naj se pokoplje k svojim sanjam. Poguma za samomor nima, postal bo star, zagrenjen samotar ... naj imajo večerjo v čast nekemu, ki ga ni več, čeprav je še ... pa hvala in zbogom! Kranjc odide, drugi se na Predsednikovo vabilo spravijo k večerji.

Marko Kremžar: **NA PRAGU**, 2000

OSEBE: *JANI ROGEL, vnuk umorjenega domobranca Matjaža Rogla. REZIKA, Janijeva sestra. TEREZIJA TRPIN, por. ROGEL, vdova po Matjažu. (Njuna hči je Mateja, Janijeva in Rezikina nezakonska mati.) KAREL LOGAR, partijec in premožen direktor, kot partizan sodeloval pri med- in povojnih pobojih. SILVA, Karlova prva žena, partizanka, zdaj težko bolna. HELENA, Karlova in Silvina vnukinja. IRENE, Karlova druga žena. BORIS, Irenin sin iz prejšnjega zakona. ANGELA A in B. HUDIČ.*

PRED ZASTOROM se Hudič priduša, da je Bog odslužil, jetnik je svoje dobrote in svobode, ki jo je dal ljudem, da izbirajo zlo in užitek. Zmaga nad Njim je dokaz, da ponosni vstopamo v vek brez Njega, vsi se pogrezate v močvirje in prej ali slej boste moji. Posel je dokončan in lahko si privoščim, da opazujem konec kot gledalec. - Janijev in Karlov angel na to ne odgovorita nič; od besed je važnejši zglede, posvetila se bosta svoji nalogi.

1. DEJANJE: Jani je streljal na Karla, pri tem so ga ubili varnostniki. Oba se najdeta v čudnem prostoru z mnogimi vrati, skozi okno vidita, kako ju odnašajo na nosilih. Karel rogovili, fantu grozi s kaznijo, išče izhod itn., Jani pa spozna, da sta oba mrtva. Pojavita se angela in jima povesta, da imata uro časa za izbiro vrat, ki vodijo v življenje ali v smrt; poglobita naj se vase, odkrijeta resnico - in naj nikar ne pozabita na ljubezen! Po odhodu angelov Jani Karlu pove, zakaj ga je ubil: Karel je kot eden likvidatorjev vrnjenih domobrancev ustrelil Janijevega deda in ker sodišča molčijo, si je pravico poiskal sam. Karel se mu posmehuje: maščevanje je iskal, ne pravice, med ljudmi ni pravičen nihče, le Bog bi bil tak, zato se ga je bal in ga odklanjal. On je človek dejanj, na slepo bo izbral vrata, pa bo, kar bo! Jani ga zadrži: premisliti morata, kot sta svetovala angela, v molku se morda utrne prava misel, molk diši tudi po ljubezni ...

PRED ZASTOROM se Hudič jezi na starega tirana: vmešuje se, krši pravila, hlapce je poslal reševat dve, že zdavnaj pogubljeni duši. A ne bosta mi ušli, kot tudi vi ne! - Angela menita, da je Hudič lažnik, sledijo mu tisti, ki se bojijo resnice. Čas je dar, ki ga naj človek rabi odgovorno, kajti Oče čaka ...

2. DEJANJE: Jani prepriča Karla, da poslušata nasvet angelov in pogledata skozi okno, to pa jima pokaže nepodkupljivo resnico: žalost in molitve Janijeve babice Terezije, ker je njen ljubi vnuk postal morilec; Irene, ki se veseli svobode, saj se ji z ljubimcem ni treba več skrivati; Janijevo dekle Heleno, ki Reziko zalaga z drogami. Za tem pa se skriva še strašnejša zgodba: Karel je ljubil Matejo, rodila mu je dva otroka, ki ju pa on ni hotel priznati, preveč sta ga spominjala na smrt sina, ki ga je imel s Silvo. Silva je iz ljubosumnosti naročila morilce, da so Matejo zbili z tovornjakom, zdaj je hudo bolna, kesa se svoje krivde in moli za Karla in zase ... Jani z grozo spozna, da je ustrelil lastnega očeta, obenem pa se razkrije krvava spletkarja najbližjih: Boris in Helena sta premišljeno zasnovala Karlovo smrt, da bi podedovala premoženje, Boris je s pomočjo materinega ljubčka oznovca zbral informacije, Helena je omrežila Janija in ga porabila za orodje umora, Reziko pa eliminirala kot narkomanko. Boleče spoznanje resnice Karla in Janija zbliža in

odpre, drug drugemu odpustita, še več, začitita tudi medsebojno ljubezen in se od srca pokesata svojih dejanj. Karl je zlomljen, Jani pa ne izgubi upanja, očeta pripravi, da se z roko v roki približata vratom in izpovesta vero v božje usmiljenje. In res, odprla sta prava vrata, na pragu stojita njuna angela in oblije ju močan pramen luči. Slava Bogu! - Oba prestopita prag, vrata se zapro, radio pa poroča o pravkaršnji smrti gospodarstvenika, politika in heroja Karla Logarja in atentatorja Janeza Rogla.

Dušan Jovanović: **ZID, JEZERO**, 1988

OSEBE: LIDIJA. SOŠOLKA. RUDI. ZDRAVNIK.

Lidija in Rudi sta bila štirinajst let poročena, bila je velika ljubezen še iz šolskih let; žal nista mogla imeti otrok. Potem sta si družinsko hišo na Bledu pregradila na pol in že štirinajst let ne spregovorita drug z drugim. Rudi je zanemarjen in bolan, zdravnik ga skuša prijateljsko spraviti v bolnišnico - v resnici norišnico, boji se njegovih samomorilskih nagnjen. Rudi noče nikamor, obseden je od ljubezni-sovrastva do Lidije, kateri kar naprej prisluškuje in opreza za njo. Na svoji strani Lidija klepeta s sošolko, ki je prišla na obisk iz Avstralije, pripoveduje o strašnem dogodku, ki se je bil zgodil pred štirinajstimi leti: njun sosed je bil lep in uspešen slikar, žena simpatična, čeprav nekoliko prifrknjena, njuni hčerkici ljubki, dobro so se razumeli. Potem se je slikarjeva žena zaljubila in pri sosedovih je nastal pravi pekel. On je ženo pretepal, jo priklepal z verigo, pripeljal v hišo mehiško prostitutko, popival in kot nor slikal trpeče ženske akte, ki so na razstavi v Parizu povzročili pravo senzacijo, ona je uhajala z doma, kadar je le mogla, deklici pa sta se zatekali k Lidiji in Rudiju. Rudi je prepričan, da je Lidija spala s slikarjem, da mu je pozirala za tiste akte - pokupil je vse, kar jih je mogel doseči, zvite jih ima spravljene v skrinji, pokaže jih zdravniku. Ta je prevzet od moči slik, rad bi imel eno, a Rudi ne da nobene, obseden je od mozganja o ženini nezvestobi ... Končno je pri sosedu prišlo do katastrofe: ponoči je zagorela hiša, Mehikanko so našli prebodeno, ona je v jezeru utopila sebe in otroka, on je zgorel v hiši - le slike v podstrešni galeriji so kot po čudežu ostale nepoškodovane; njeno truplo so našli, otrok ne, pač pa sta se dva meseca po dogodku znašla na istem kraju dva dojenčka, ki ju je Lidija posvojila; to sta njena Tomaž in Teja, ki jo držita pokonci, dajeta smisel njenemu življenju. Z Rudijem ne more živeti, ker je nor, patološko ljubosumen, še posebej od požara naprej. - Sošolka se poslovila od Lidije, gre pozdravit Rudija, ki ji jedrnato razloži svoje stanje: najprej je svet pisan in zanimiv, polagoma pa vse to izumre, svet se spremeni v puščavo, preživi le en sam človek - prasica, ki te je zajebala! Lidija je po požaru izgubila za dva meseca, ko pa se je vrnila, so naslednji dan našli dvojčka ... ali je packa na skrivaj rodila slikarjeva otroka ali pa je deklici skrila in ju zamenjala za dojenčka ... Sošolka se ob teh blodnjah raje izmuzne, zdravnik pa prinese Lidiji v podpis privoljenje, da Rudija odpeljejo v norišnico; prosi jo, naj pred odhodom spregovori z možem par besed, lažje mu bo. Lidija pristane, z možem se pogovarjata skozi kamin, ki povezuje oba prostora. A pogovor se zmeraj

bolj spreminja v prepir, drug drugemu očitata, med obdolžitvami Rudi mimogrede prizna, da je slikarja ubil in zvlekel v ogenj, ona, da je s slikarjem spala, vendar je vse tako prežeto z blodnjami, da se ne ve, kaj je res. Rudi skuša Lidijo raniti, zagrozi, da bo otrokoma povedal, da sta najdenčka, Lidijo bo spraval v norišnico, otroka pa vzgajal po svoje. Lidija, ki se strašno boji, da bi otroka izgubila, in vsako noč že štirinajst let sanja strašne sanje, odide iz sobe in se vrne s plinsko bombo. Rudi se vznemiri, kriči, naj bo vse kot nekoč, lahko se zmenita in bosta spet mož in žena. Lidija na videz pristane, moža pripravi do tega, da si skoz kamin podata roki, medtem pa odpre plin: vse njuno življenje je črna brazgotina, vešče, ogorki in pepel ... le spati, skupaj zaspati ... Ko čez čas k Rudiju vstopi zdravnik, lahko ugotovi samo smrt. Obotavlja se, nato odklene skrinjo in vzame ven slike, ki ga mikajo. Toda vsa platna so čista, bela, na njih ni absolutno nič.

Josip Debevec: **JUNAŠKE BLEJKE**, 1912

OSEBE: *NOVAKOVA*, županja. *MINKA*, njena hči. *JEZERKA*, posestnica. *FRANČKA*, *NEŽICA*, njeni hčeri. *BARBKA BURJEVA*, *URŠKA FERJANOVA*, *JERICA GORENJIČEVA*, *TONČKA GRADOVA*, *HANCA HRIBOVA*, *REZIKA STOLOVA*, *ROZALKA VALOVA*, blejska dekleta. *MAMZEL ŽANET*, hči radovljiškega francoskega davkarja *Fouqueta*. *MARUŠA*, beračica. *MLINARICA*. *STARA JEZERKA*. Francoski častnik, vojaki, žene in dekleta. - *Godi se na Bledu 1. 1813, neposredno pred begom Francozov s Kranjskega.*

1. DEJANJE: Mamzel Žanet se navdušuje nad lepoto Bleda in »ilirske« govornice, ki se je je prav dobro naučila, očita pa dekletom vdanost Cerkvi in katekizmu, to da jim zapira pogled, jih slepi, jih dela neumne. A kmalu bodo Francozi odprli šole, prinesli luč, omiko, kulturo! Toda mati županja dekletom pove, kakšna je ta jakobinska kultura: vlada se je odločila, da bo mnogim cerkvam na Slovenskem odvzela premoženje, med temi tudi Marijini cerkvi na Otoku. Dekleta se silovito uprejo, še posebej potem, ko od Maruše zvedo, da mislijo Francozi cerkev oropati še to noč in da jih bo vodil domači izdajalec; kdo je to, Maruša noče povedati. Dekleta se razidejo, da bi po vaseh okrog jezera dvignila upor, francka pa ugame, da je izdajalec njen oče. Maruša ji svetuje, naj gre takoj v Radovljico in poklekne pred očeta, ki tam s Francozi popiva - morda ga bo iztrgala iz njihovih krempljev. Francko prevzame silen pogum, v Marijinem imenu se, ponoči in sama, takoj odpravi na pot.

2. DEJANJE: Stari in otroci so odveslali na Otok, kjer bedijo in molijo, dekleta pa se zbirajo na stražo ob jezeru, vsaka pride s kakšnim orožjem: očetovo puško, dedovo sabljo, helebardo itn. Polne so svete jeze, poguma in pripravljenosti na žrtvovanje. Mati županja razpostavi straže okrog jezera, vse se počutijo kot prvi kristjani pred preganjanjem.

3. DEJANJE: Pri Jezerki je žalostno, oče popiva s Francozi, ki so ga čisto obnoreli, mati v skrbeh išče francko, ki je izginila. Šele Maruša prinese v hišo upanje: nekaj dobrega se je zgodilo, v jezeru potopljeni zvon se ne oglašja več... Tedaj vojaki v spremstvu mamzel pripeljejo zvezano francko. Žanet je besna,

Francko zmerja za vlačugo in špijonko. Maruša se ji odločno postavi po robu in napove, da bo Bog prav kmalu ponižal francoski napuh - morda še to noč. Žanet porogljivo odide, Francka pa pove, kako je hitela v Radovljico, našla očeta, da ga je njena prošnja pretresla in ga nagnila h kesanju - Marijina pomoč se torej že kaže! Nato odhiti k družicam: ura odločitve se je približala!

4. DEJANJE: Dekleta pod budnim nadzorom županje zvesto stražijo okrog jezera, zdi se jim tako lepo služiti in varovati Marijo. Prihajajo vznemirljive novice: okrog Ljubljane da gore po vrhovih kresovi, Avstrijci so menda že na Ljubelju, Francozi bodo morali prav kmalu bežati ... Medtem vojaki že iščejo čolne, prikoraka oddelek z nasajenimi bajoneti, a ga županja, obkrožena z oboroženimi dekleti, odločno ustavi. Častnik vojakom ukaže ogenj. Francka pogumno plane pred puške, da bi z žrtvijo odkupila očetovo krivdo, ko se zaslišijo strelji in cesarska himna. Vojaki zbeže, v silnem strahu pribeži tudi mamzel in dekleta milo prosí, naj jo skrijejo in rešijo. Francka jo usmiljeno odpelje na svoj dom, županja pa se z dekleti odpravi na Otok, da bi se zahvalile Mariji za rešitev. Prek mirne gladine se zmagoslavno razlega: »Čujte, gore in bregovi,/ jakobince ugnale smo!«

Vitomil Zupan: **ROJSTVO V NEVIHTI**, 1945

OSEBE: *ANDREJ KRIM*, kovinar. *NINA*, njegova žena. *MIHA*, strojnik. *MIRTIČ*, delovodja. *MARIJANA*, snažilka. *FATUR*, bivši študent. *HARZ*, oficir SS. *ŽOLC*, ovaduh. *Delavec*, *Delavka*, *Karabinjerja*, *Zdravnik*, *Policijski komisar*, *Ženica*, *Ranjeni partizan*, *Nemški oficir*. - *KRAJ*: *Prvo dejanje v industrijskem obratu v mestu*, *drugo v kasarni-jetnišnici*, *tretje na robu požgane vasi*. *ČAS*: *Prvi dve dejanji v času italijanske okupacije*, *tretje po kapitulaciji Italije v nemški ofenzivi na osvobojeno ozemlje*.

1. DEJANJE: Delavci v tovarni so vznemirjeni zaradi policijskih preiskav in zapiranj, sumijo, da je med njimi izdajalec. Delovodja Mirtič jih skuša pomiriti, sklicuje se na pamet, previdnost, čakanje. Fatur je za upor, podpre ga Krim; Mirtič napove, da ga bo njegova srednja pot nujno pripeljala v tabor sovražnika.

Nina se boji za Andreja, še tisto malo miru in sreče se jima kar naprej izmika. Vendar malodušje premaga z upanjem in iz ljubezni do moža.

Neznanec strelja na tovarniškega ovaduha Žolca. Pride policija in odpelje vse delavce v zapor, le Krim pobegne. A ovaduh ga izda in Krima aretirajo. Nina, ki je noseča, prosí Mirtiča za posredovanje. Mirtič obljubi, a rad bi plačilo kar takoj v naravi. Nina ga z gnusom odbije in odide, Mirtič pa obsedi ob steklenici in tuhta, kako bi srečno zvozil med Nemci in OF; boji se obeh.

2. DEJANJE: Delavci v zaporu zvedo, da Mirtič zbira plavo gardo, sodeluje s Harzom, skuša uničiti partizanstvo. Krima hudo mučijo, pred njim pretepajo Nino, Harz jo celo posili, a Krim molči. Ustrelili ga bodo kot talca; pred eksekucijo poskuša Harz vse, da bi Krim le spregovoril, ukaže privesti tudi Nino, a zaman. Žolc in Mirtič se že odkrito vdinjata Gestapu. Ko Krima v Nininem spremstvu peljejo v gramozno jamo, ilegalci OF napadejo sprevoz in oba osvobodijo. Zaporniki se veselijo, Harz besni.

3. DEJANJE: Žalc in Mirtič morata sodelovati v ofenzivi na partizane, Harz se zaničljivo norčuje iz njunega strahu. Mirtič spozna, da srednja pot ni mogoča, obupa in se ustrelji. Harz ostane ciničen in brutalen, čeprav tudi on skriva v sebi človeškost. Privedejo mu ujeto partizanko Nino, ki je v visoki nosečnosti in se ob Harzovem ciničnem govorjenju onesvesti. Tedaj se pojavi hudo ranjeni Krim z brzostrelko. Harz uporabi Nino za ščit, a Nina, ki se je bila med tem zavedla, roti moža, naj strelja. Krim ustrelji njo in Harza in se smrtno ranjen zgrudi. Skoraj že mrtva Nina rodi in umre, umre tudi Krim, a otrok bo živel.

Joža Vombergar: **NAPAD**, 1949

OSEBE: STOTNIK, domobranski poveljnik. NADPOROČNIK, njegov namestnik. POROČNIK. NAREDNIK. STRŽEN, HRIBAR, domobranca. IGOR, partizanski poveljnik, Stotnikov brat. VERA, domobrantska bolničarka. KOMISARKA. Letalec USA Army, Dekle, domobrantski major, partizanski Poročnik, Domobranci, Partizani. - Godi se l. 1944 nekje v Sloveniji v času komunistične revolucije.

1. DEJANJE: Domobrantska enota pod poveljstvom Stotnika je obkoljena od partizanov, pripravlja se na boj. Stotnik doživlja notranjo dilemo: hotel je bil postati duhovnik, zdaj je vojak, pa se sprašuje, kaj Bog od njega v resnici hoče. Bolničarka Vera ga bodri; njegovo poslanstvo je: upreti se nasilju od spodaj zaradi zmage od zgoraj, v njem mora prevladati vojak, Bog je z njim. Stotnik Vero ljubi, a ona zavrne njegovo ljubezen, ker jo veže zakon z Igorjem, partizanskim poveljnikom; prav on poveljuje brigadi, ki je obkolila Stotnikovo moštvo. To zve Stotnik od ujetega partizana, ki zase trdi, da je bil nasilno mobiliziran, v resnici pa je poročnik iz Igorjevega štaba. Stotnika začne preganjati sum, da je Vera vohunka, poslana od rdečih. Sledi spletko z ameriškim padalcem, ki se predstavlja za člana anglo-ameriške misije, a je v resnici major partizanske vojske. Med domobranci je njegov zaupnik nadporočnik, ki padalcu izroči načrt postojanke in razmestitve orožja. V razgovoru s Stotnikom se padalec hinavsko ponudi, da bo po radiu poklical na pomoč zavezniška letala.

2. DEJANJE: Zarota se razrašča. Nadporočnik ujetega partizana-vohuna na videz obsodi, a ustrelji stražarja Stržena in vohunu omogoči pobeg, sum za to dejanje pa vrže na Vero. Pa tudi njega sumijo: zvesti Poročnik je bil zvedel, da je bil predpostavljeni ob italijanskem zlomu partizanski komisar. Toda Stotnik svojim ljudem zaupa, odkloni Poročnikov sum kot nemogoč. - Veri je Stržen pred smrtjo povedal, da ga je ustrelil Nadporočnik; s pomočjo Hribarja, ta je bil priča Strženove izpovedi, izdajalca razoroži in ga prisili, da napiše dovolilnico za prost prehod čez »rdeče« ozemlje. Vera z dovolilnico odhiti, Nadporočnik pa je smrtno zadet, ko se s Hribarjem ruvata za orožje. - Zavezniška letala so zbombardirala domobrante, partizani jih obkolijo, streliva zmanjkuje. Do Stotnika se prebije Poročnik z vestjo, da se je precej domobrancev rešilo iz obroča, s seboj privede tudi ranjeno dekle, ki jo je rešil iz rok partizanov. Dekle Stotniku pove, da jo je poslala Vera, ki je bila s Hribarjem odšla po pomoč, nazaj grede pa padla v partizansko zasedo in jo bodo v Igorjevem štabu ubili. Stotnika grize kes, ker je bil

Vero po krivici sumil, iz bolečine nad smrtjo ljubljene se odloči za samožrtvovanje: moštvu ukaže, naj se iz pretrganega obroča umakne na varno, napadalce bo v postojanki zadrževal sam, dokler ne pride pomoč. Na skrivaj ostane z njim tudi deklet, ki občuduje Stotnika-junaka. - Partizani zahtevajo predajo Stotnika, sicer da bodo Vero ubili; Vera pa Stotniku pogumno zakliče, naj vzdrži, pomoč da je blizu. V napadu, ki sledi, partizani pred seboj potiskajo Vero s titovko na glavi in Stotnik jo ustrelji, preden spozna, da je ona. Bolečina ga ojekleni, da postane res pravi junak, brez strahu dočaka napadalce. Izkaže se, da je Igor Stotnikov brat, z njim je Komisarka, ki takoj uprizori naglo sodišče in obtoži Stotnika za izdajo in kolaboracionizem. Stotnik gladko izpodbije vse točke obtožnice, pove, da je ponosen na svoja dejanja, ki so bila vseskozi obramba naroda pred boljševističnim nasiljem; domobranstvo je edina pot do narodove svobode in lepše bodočnosti. Obtoži zahodne »kramarje«, da podpirajo boljševike, in poveljca generale, ki jim je žrtev za narod sveta. - Stotnika obsodijo na smrt. Komisarka, ki si hoče Igorja povsem podrediti, zahteva, naj on izvrši sodbo nad bratom. Igor, ponižan, zlomljen in razočaran, vzame iz njenih rok revolver in se ustrelji. - Vtem napad domobrancev. Komisarka v besu zabode Stotnika in s partizani pobegne, okrog umirajočega se zgrnejo njegovi zvesti, z njimi major bataljona, ki je bil prihitel na pomoč. Stotnik umre kot pravi vojak: »Izpolnil sem povelje ... sovražnik beži ... vzdržali smo ... predajam poveljstvo.« Ob zori, ki naznanja zmago, domobranci izkazujejo junaku poslednjo čast.

Alenka Goljevšček: **SREČANJE NA OSOJAH**, 1980

OSEBE: *LENART URANIČ-PUHLŠPERGER, rihtar kranjski. RIHTARCA, njegova žena. TEREZA, njuna hči. KANCIJAN, TILÉN, FLORJAN, purgarji kranjski. ŠEPASTI MIHA, glasnik. MAETA, vedeževalka. VILA ABRAKSA. SMRT. Birič, Romarski vojvoda, Sel, meščani, hlapci, romarji, otroci. - Godi se v Kranju in na Blejskem otoku pod konec 15. stoletja.*

1., 2. SLIKA: V okolico Kranja se je priklatila huda zver, ki ogroža živino in ljudi, zato mestni rihtar razglasi lepo nagrado za tistega, ki bi zverino pokončal. Prijatelji Kancijan, Tilén in Florjan sklenejo, da si jo bodo zaslužili, in se odpravijo na lov. Ujamejo velikansko medvedko, ta pa se spremeni v vilo Abrakso, ki v zameno za svobodo Kancijanu obljubi izpolnitev želje. Kancijan si kljub njenim svarilom zaželi, da bi se mu zmeraj izpolnila vsaka želja. Vila pristane, mu pa pove pogoj: kadar si kaj zaželi, ne sme pomisliti na lisico. Kancijanu se zdi pogoj smešen, brez pomisleka ga sprejme, da pa bi vilo preizkusil, si zaželi, da bi še to noč našel zaklad in postal bogat. Prijatelji res izkopljejo skrinjo z zakladom, a med tem, ko se Tilén in Florjan opajata s sanjami, kaj bosta z bogastvom storila, se Kancijanu prikaže lisica in skrinja se pogrezne v zemljo.

3., 4. SLIKA: Mesto napadejo Turki, rihtar je že kmalu po začetku bitke hudo ranjen, zato poveljstvo poveri Kancijanu, ki se je bil v boju zelo izkazal. Po mestu se potika Smrt, izmaknila je bila vrček vina in je pošteno pijana. Turki napadejo z druge strani, boj zdivja znova, tedaj pa pride mestu na pomoč cesarska vojska.

Razvneti Kancijan doseže, da ga rihtar pošlje na čelu mladcev iz mesta - naj cesarski vidijo, da so tudi purgarji za kaj! Pri tem si zaželi moči in slave, a spet se prikaže lisica in fant se v besu zapodi za njo, mladci pa odjezdijo iz mesta brez njega. Rihtar mu to strašansko zameri, po mestu se širijo govorice o Kancijanovi strahopetnosti, pri tem pa ima precej zaslug Tilen, ki je prijatelja iz zavisti zasovražil. Kancijana preganja nemir, moči, ki jo je od vile dobil, ne more porabiti ne sebi ne drugim v prid. Zaupa se zvestemu Florjanu, ta pa ga prepriča, da je lisica hudič in da mu lahko pomaga le božja moč: mesto bo romalo na Otok, da se za rešitev pred Turki zahvali, naj poroma z njimi še on in se priporoči Marijini milosti. V hrepenenju po dušnem miru Kancijan prijateljev predlog sprejme.

5. SLIKA: Kancijan v cerkvi na Otoku prosi Marijo za moč, da bi premagal lisico ali pa pogasil ogenj želja; z raztrganim srcem ne more več živeti. Tedaj se Marijin obraz spremeni v obraz vile Abrakse, mladec v paniki pobegne iz cerkve in naleti na Terezo, tudi ona je z materjo poromala na Otok. Mlada človeka se potihem ljubita, po plesanju romarskega vrtca pride med njima do prvega poljuba. Toda rihtarca, ki je prišla za hčerjo, fanta ponižujoče zavrne: Tereza ni ustvarjena zanj, o katerem se širijo čudne govorice! Kancijan si v besu zaželi, da bi dobil dekle v zakon in zlomil ošabnost njenih staršev. Toda spet je tu lisica in Kancijan v grozi spozna, da je pošast v njem, da ga trga od znotraj, v mukah prosi vilo Abrakso, naj vzame svoj dar nazaj, ter se med bliskom in gromom zruši. Ko se zave, je v njegovi duši mir pogorišča, živ je le še strah pred Smrtjo, ki se je bila prerinila do njega, radovedna, kaj se godi; prepričan, da mu s koščeno roko žuga, Kancijan pobegne z Otoka.

6. SLIKA: Kancijan se prikrade v mesto, zbudi rihtarja in ga prosi za konja; svojega je bil na divjem begu pokončal, rad pa bi pred Smrtjo ubežal za zidove slovečega samostana na Osojah. Rihtar, zgrožen nad fantovo opustošenostjo, ga skuša najprej odvrniti od namere, nato popusti in ukaže hlapcu, naj konja v hlevu pripravi za ježo. Kancijan se poslovil, nato se vrne in rihtarja zabode - da ga ne bi srce premotilo in bi se vrnil kdaj, da bi z jasnimi očmi zrl v praznino svojega bega ... Po Kancijanovem odhodu pride Smrt, čaka, da se rihtarju izteče njegov čas. Na vprašanje umirajočega, zakaj je fantu na Otoku žugala, odgovori, da jo je narobe razumel; bila je le presenečena, da ga vidi na Otoku, ko vendar ve, da se bosta drevi na Osojah poslednjič srečala. Rihtar pol v smehu pol v joku spozna, za kaj je dal konja, in umre. Smrt mu zatisne oči, nato odjezdi za Kancijanom.

Krištof Dovjak: **DEBELUŠČEK**, 2002

OSEBE: *DEBELUŠČEK.*

1. DEL: Debelušček sedi na sekretu in se pogovarja s svojim mobitelom Lahčijem, medtem ko zveni telefon. Vseeno, življenje je itak zgrešen klic, a ni škoda, Lahči, da sem samo vodovodar, ki čisti zamašene odtok, ponavadi jih zamašijo lasje, ženski lasje ... lepi so lasje, posebej rdeči so mi všeč, če pa so še nad kipečim oprsjem ... Je boljše boksati ali seksati? Boksati sem veliko, še na gimnaziji, imam pokale, ampak zdaj ne boksam več; seksal sem pa malo, še sploh,

ko me je dala punca na čevelj ... Zdaj samo še žrem ... imam pa posel in hrano in kup reči za ugodje, čeprav brez volje, sem še zmeraj svoj gospod, ker je upanje ... zato sem si kupil brezžični telefon, montiral ga bom na sekretu, da ne zamudim klica, da nekaj naredim zase, da grem naprej. Naprej! Kam?

2. DEL: Debelušček gleda pornič, zalaga čips in pije pivo. Telefon zvoni, reklamacija na montažo bideja, to je tista gospa, prsata, koketna ... pogovor je dolg, možnosti so iz trenutka v trenutek bolj rožnate: ura je tri ponoči, jasno je, za kaj gre ... ja, pridem takoj! Pokonci, treba je poklicat taksi, ker nimam avta ... Tonček, mi lahko narediš uslugo in prideš pome v petnajstih minutah, stranka ima poplavo, urgenca, razumeš? Hvala, stari, pazi, kako voziš! Debelušček se steče umivat: če se bide maje ob 3 h ponoči, ni nobena urgenca, ampak romanca. Romanca!

3. DEL: Debelušček se baše s piščancem, vmes z lahčijem kliče na telefon samega sebe ... Človek sem, ki kliče samega sebe, tako zdržim, potujem iz enega prostora v drugega, iz enega sveta v drugega. Čeprav lahčijev impulz niti približno ne seže tako daleč, kakor bi rad ... Ampak ta noč je zame skoraj popolna, noč, ko sem že mislil, da se bom pobral, če bom tako dobro lagal samemu sebi, da bo postalo vse resnično in da bom končno dobil eno žensko ... Veliko se pogovarjam, niti enega telefonskega klica nočem zamuditi. Nekoč bom ujel klic o Veliki Rdečelaski, ki je z lasmi zamašila celo mestno kanalizacijo in on bo poklican, da jo odmaši. Namakal bo rokce v peroksid tega sveta, v usmrajeno zakulisje te šminkerije, pod bleščočimi ploščicami je zmeraj kakšen čep in za njim odtok ... ko sprosti čep, zmeraj zasliši klic vode, ki teče drugam, torej svet ni samo na tej strani ... preprosto ve, da je, da bo sam nekoč takole odtekel. Ko ženski odteče voda, se začne ... Ne, nobenih zgodbic za ugodje več, vse skupaj je boks in to si je treba priznati! Poklican sem, da odpiram, sem bil, sem in bom boksar, boksar in vodovodar. Čeprav do komolcev vsak dan v dreku, ne v osvetljenem ringu, sem še zmeraj boksar! Dober tek! Dober tek, Debelušček!

Zdenko Kodrič: **A. P. X. MOLOTOV**

vsebina drame je objavljena v knjigi **Let na dno**, 2003

I. OD BRATOVSTVA K BRATOMORU (BkB) MODELI

1. BLATO = ZLATO *IDENTITETA (Id)*

Blato	1
	2 Zbogom zvezde
Blagor blata	1 Rdeči brat
	2 Rdeče zlata zgodovina
	3 Bratovski objem blata
Blato v izviru in izteku	1 Premagovanje blata
	2 Križ čez blato

2. OBLAST : POLITIKA *DVOJČKA (Dč)*

Politika	1
	2 Pravica do oblasti
Trije despotje	1 Diktator Aleksander Veliki
	2 Grof Tahi, Škof Hren

3. BLODNJA , VIZIJA *DVOJNIKI (Dv)*

Majnova dramatika	1, 2
Od bratovstva k bratomoru I	
Blodnja	1
	2 Človek in nič
	3 Rabelj-žrtev
Nastajanje SAPO	1 Detelova dramatika
	2 Hinavstvo in cinizem
	3 Družinska žrtev
	4 Starši - otroci

II. OD BRATOMORA K SAMOMORU (BkS) PONOTRANJENJE - POZUNANJENJE

1. IGRA = VLOGA = JEZIK (IVJ) *K INDIVIDUALNI Id*

Geometrija redov	1 Predpostavke
	2 Temelji
	3 Vidiki
	4 Prevezave
Slovenska dramatika - modeli	Metodološke in aksiološke teme
Dialogi	1 Nagovori, drugovori
	2 Hudogovori, pogovori
	3 Razhajanja

2. KARNIZEM : MAGIZEM (KM) *K INDIVIDUALNIMA Dč*

3. OBUP , IZGUBLJENOST , SAMOMOR (OIS) *K INDIVIDUALNIM Dv*

Morala = amoralna	1 Taščica ali noj?
	2 Taščica = noj
	3 Noj ali taščica?
	4 Pisma nojem in taščicam
	5 Taščica pod nojem
Današnja slovenska dramatika	
	1 Obračun med vrati
	2 Komentarji
	3 Kulturno okolje
	4 Zgodovina lipicanije
	5 Let na dno

III. OD SAMOMORA K BRATOVSTVU (SkB)

ZGODOVINA

1. (SLOVENSKA) PLEMENSKA SKUPNOST (S)PS

H KOLEKTIVNI Id

Slovenski plemenski junaki - Tugomer 1, 2, 3

Črtomir 1, 2

Dramatika narodno osvobodilnega boja

1 Naša sveta stvar (leva)

Porajanje levice-desnice

1 Širjenje svetega narodnega
prostora

2 Oženje domovine

3 Napačni in pravi

2. (SLOVENSKA) KATOLIŠKA CERKEV (S)KC

H KOLEKTIVNIMA Dč

Dramatika slovenske politične emigracije

1 Sveta vojna

2 Krščanska tragedija

3 Paradoks odreševanja

4 Pravica in kazen

5 Prijatelji in izdajavci

6 Krvavi ples

7 Vstajenje ali rekvijem

8 Razval ali poveličanje

Svetost, čudež, žrtev

3. (SLOVENSKA) DRUŽBA (S)Db

H KOLEKTIVNIM Dv

Začetki slovenske dramatike 1 Zlo in s(i)la kot izvor

2 Greh in iskanje kot izvor

Duhovniki, meščani, delavci 1 Klerikalizem in liberalizem
2 Paternalizem in emancipacija
3 Avtonomizem in kapitalizem

Duhovniki, plemiči, kmetje 1 Upornik človekoljub

Trideseta leta Leto 1940

Primorska slovenska dramatika

1 Krivda in sanja

2 Ribe in tički

3 Nebo = pekel

Kompleks Celjskih

1 Nadčlovek Blaže in princesa

Nežica

2 Junak Janez in svetnik Anton

Čitalniška dramatika

1

2 Krepost

3 Svoji-Naši

4 Pogodba

5 Pena

6 Narava in zopernarava

SLOVARČEK KRATIC

(sestavila Alenka Goljevšček)

Abs	- absolutno, absoluten	Blejke	- Junaške Blejke
Abst	- abstraktno	Bm	- bratomor(nost)
AD	- avtodestrukcija	Bob	- Bob iz Kranja
AdEva	- Adam in Eva	Br	- bratovstvo
ADH(um)	- avtodestrukcija humanizma	Brž	- buržoazija
Agr	- agresivno	BS	- Brižinski spomeniki
AK	- avtokritika	(B)SAPO	- (božja) SAPO
Aks	- aksiološki	BSAPOEV	- BSAPO-eksistenca-vloga
Alt	- alternativa, alternativno	BSSvet	- Svet brez sovraštva
AltB	- alternativno bivanje	BT	- bratovstvo-teror
AltM	- alternativno mišljenje	BTomš	- Bernard Tomšič
AMor	- amoralna	Cajn	- Stanko Cajnkar
Anarh	- anarhističen	Can	- Cankar
AngAmi	- Angloamerikanci	CanD	- Cankarjeva dramatika
AnIn	- analitik-interpret	CanVida	- Cankarjeva Lepa Vida
AnK	- antikomunizem	CD	- civilna družba
ARF	- avtorefleksija	Cerk	- Angelo Cerkenik
Arga	- Argentina	ČiMe	- Ciril in Metod
Arh	- arhaično	Čara	- čarovnica
Aris	- aristokratski	Čara	- Čarovnica (iz Zgornje Davče)
ArS	- aristokratski stil	ČB	- črnobelo(st)
Av	- avtizem	ČD	- čitalniška dramatika
Avs	- Avstrija	ČD	- Čitalniška dramatika
AVS	- arhaična vaška skupnost	ČHM	- četverni hipermodel
Avt	- avtonomen	Čita	- čitalnica
Bar	- barbar(izacija)	Či	- človek
BČ	- Bogočlovek	Čik	- Človek, ki je umoril Boga
BDr	- Bog-Drugi	Čloštvo	- človeštvo
BDt	- Bog-Drugost	ČIP	- človekove pravice
Beda	- Mož-beseda	ČOzdr	- čudežno ozdravljenje
BeGa	- Bela garda	Črt	- Črtomir
Blak	- blodnjak	Dab	- družabno(st)
BlaNe	- Blaže in Nežica v nedelskej šoli	Dar	- darujoči
Blaše	- Blage duše	DaSD	- Današnja SD
Blei	- Janez Bleiweis		

Db	- družba	€(K)C	- evangeljska (K)Cerkev
Dbno	- družbeno	€kon	- ekonomski
DČ	- dobri človek	€kP	- eksistencialno personalno
Dč	- dvojček	€ks	- eksperimentalno
DDč	- desni dvojček	€kskl	- ekskluzivni
De	- desnica	€kz	- ekspanzivno
Deb	- Josip Debevec	€mp	- empirično(st)
Dek	- dekadentno	€not	- enotnost
Deklica	- Poštena deklica	ErCh	- eros-charis
Del	- delovni	ErS	- erotika-spolnost (eros-seksus)
Delljud	- delovno ljudstvo	ES(no)	- empirično singularno
Dešček	- Debelušček	Est	- estetski
Det	- Fran Detela	Et	- etičen
DetD	- Detelova dramatika	EtH	- etični humanizem
Dfz	- desni fašizem	EV	- eksistenca, vloga
Dg	- drugenje, drugiti	€vi	- €vangeliji
DgB	- drugenjsko bivanje	€vri	- €vropelji
DgC	- drugenjska Cerkev	Fasc	- fascinacija
Dgč	- drugačno(st)	FD	- fevdalna družba
Dg€	- drugenjska etika	Fif	- filozof
DgLZ	- drugenjsko LZ	Fija	- filozofija
DgM	- drugenjsko mišljenje	FILD	- Filipčičeva dramatika
DgT	- drugenjska teologija	File	- Emil Filipčič
DgZn	- drugenjska znanost	Fin	- finančni
Dmb	- domobranstvo	FKC	- fevdalna Katoliška Cerkev
Dn	- družina	FKr(ist)	- fevdalni Krist
Dogm	- dogmatični	Flet	- Feniksov let
Dom	- domači	Folk	- folklorno
DR	- desna revolucija	FP	- fevdalno pojmovanje
Dr	- drugi	FSt	- formalna struktura
Dror	- drugovor	Fz	- fašizem
DSD	- današnja slovenska desnica	Gar	- gostilničar
DSKC	- današnja slovenska Katoliška Cerkev	Gen(t)	- gentilizem
DSL	- današnja slovenska levica	Gene	- generacija
DSPE	- Dramatika slovenske politične emigracije	Geom	- geometrično
Dt	- drugost	GG	- generacija-grupa
DurgeDinje	- dramaturginje	GhK	- greh, krivda
Dv	- dvojniki	Gilna	- gostilna
Dž	- država	GiM	- Gabrijel in Mihael
Džan	- državljani	Gimna	- gimnazija
Džnik	- državnik	GK	- grešni kozel
Džno	- državno	Gled	- gledališče
DžV	- državljanska vojna	GledŽ	- gledališko življenje
EDč	- ekskluzivna dvojčka	Gos	- gospodar
EH	- empirično historično	Gov	- Fran Govekar
EK	- evangeljsko krščanstvo	GR	- Geometrija redov
Ek	- eksistencialno, eksistenca	GrGr	- Grozd, Gruden
		Har	- harmonija, harmonično

Hed	- hedonizem	JOGSSKi-	Juhant, Ocvirk, Gril, Stres,
Her	- heroizem		Štuhec, Krašovec in sorodni
Hic	- Hinavstvo in cinizem	Jov	- Dušan Jovanović
Hin	- hinavec	JovD	- Jovanovičeva dramatika
HKD	- hiperkompleksna diferenciranost	JTugo	- Jurčičev Tugomer
HM	- homo multiplex	Juce	- Jutranjice za Slovenijo
Hmel	- Noč na Hmeljniku	Jurč	- Josip Jurčič
HMg	- humanistična megastruktura	KA	- Katoliška akcija
Holo	- holokavst	KaKi	- Kardelj, Kidrič
Hrep	- hrepenenje	Kan	- kristjan
Hrš	- hrvaški	Kanje	- Kamenje bi zagorelo
HS	- historično strukturalno	Kaot	- kaotičen
HUH	- Hribar, Urbančič, Hribarjeva	Kap	- kapital
Hum	- humanizem	Kar	- komentar
Humst	- humanist	Karn	- karnizem, karnističen
Id	- identiteta	KasO	- kasnejša opomba
IdB	- identitetno bivanje	Kat	- katolištvo, katoliški
Idea	- idealen	KAv	- kolektivni avtizem
Ideol	- ideološki	KbK	- krivda brez krivde
IdM	- identitetno mišljenje	KC	- Katoliška Cerkev
Idn	- identifikacija	Kdor	- Kdor prej pride, ta prej melje
IdZn	- identitetna znanost	Kers	- Janko Kersnik
Inca	- inteligenca	KFKC	- klerofašistična Katoliška Cerkev
Indus	- industrijski	KFz	- klerofašizem
Inf	- indiferenciacija	Kld	- kolektivna identiteta
InH	- intimistični humanizem	Kl	- klerikalizem
Int	- intimizem, intimno	Klan	- kaplan
Intel	- intelektualen	Klas	- klasičen
IpK	- interpersonalna komunikacija	Klci	- klerikalci
Ir	- ironičen	Km	- kmetstvo, kmečki
Is	- iskanje	KMg	- katoliška megastruktura
IsDč	- iščočiči Dč	Kob	- France Koblar
It	- italijanski	Koc	- Edvard Kocbek
I(t)Fz	- italijanski fašizem	KoC	- Kompleks Celjskih
Ivanka	- Jamska Ivanka	Koda	- komedija
IVJ	- igra, vloga, jezik	Kol	- kolektiv(no)
IvSvet	- Ivo Svetina	Kom	- komunizem
IvTomš	- Ivan Tomšič	Komsti	- komunisti
IZ	- izkoriščan(je)-zatiran(je)	Konot	- konotiran
Izb	- izobraženec	Kons	- konservativno(st)
Izd	- izdajavec	Konst	- konstrukcijski
Janč	- Drago Jančar	Konta	- kontingenca
JAnt	- Jovanovičeva Antigona	Konv	- konvencionalno, konvencionalizem
Jel	- Nikolaj Jeločnik	Kpl	- kapitalizem
Jez	- Jezus	Kplsti	- kapitalisti
JFz	- jugofašizem	KrekD	- Krekova dramatika
JKr	- Jezus Kristus		

- Kremž - Marko Kremžar
 Kri(s)D - Kristanova dramatika
 Kris - Etbin Kristan
 Krit - kritično
 Krš - krščanski, krščanstvo
Kršpa - **Krvava Španija**
 Ktš - Kotišče
 Ktz - kaotizem
 Kul - kultura, kulturno
 Kulnik - kulturnik
 Kulster - kulturni minister
 Kveda - Zofka Kveder
 Kzmp - kozmopolitizem
 KŽ - književno življenje
 Lbn - libertinizem
 Lbt - libertarnost
 LD - liberalna družba
 Ldboga - ljubezen do boga
 LDč - levi dvojček
 LdDr - ljubezen do drugega
 LdDt - ljubezen do drugosti
 LdN - ljubezen do nič
 LdNar - ljubezen do naroda
 LdNaš - ljubezen do našosti
 LdNSS - ljubezen do Naše svete stvari
 LdS - ljubezen do smrti
 Le - levica
 Lend - Mihael Lendovšek
Lerni - **Lahkoverni**
 Levs - Fran Levstik
 Lfz - levi fašizem
 Lib - liberalizem
 Libci - liberalci
 Lin - Linhart Anton Tomaž
 Lita - literatura
 Lj - Ljubljana
LjDa - **V Ljubljano jo dajmo!**
 Ljezen - ljubezen
Ljuba - **Ljubislava**
 Ljud - ljudstvo
 Lmp - lumpenizem
 Lncz - levi nacizem
Logi - **Logarjevi**
 Lovr - Joža J. Lovrenčič
 LR - leva revolucija
LTugo - levstikov **Tugomer**
 Lud - ludizem, ludističen
 LZ - literarno zgodovinopisje
 LZnik - literarni znanstvenik
M=A - **Morala = amoralna**
 Ma - makro
 Mag - magizem, magija, magistično
 Mak - maksimalno
MalKat - **Mali katekizem**
 Man - manipuliranje
 MaPSt - makropomenska struktura
 MarZlc - Marjan Zlobec
 Mas - masovno(st)
 Mašč - maščevanje
Mat - **Matiček se ženi**
 M(at)Zup - Matjaž Zupančič
 Maz - mazohizem
MaZgo - **Marijina zgodba**
 MBP - moji bivši prijatelji
 MČ - mali človek
 MD - Majcnova dramatika
 Me - mega
Meja - **Kje je meja?**
 Mela - melodrama
 MeP - mejni položaj
 Meš - meščanstvo
Me(š)Mati - Meškova **Mati**
 Met - metodološki
 MGG - moja generacija-grupa
MicMat - **Županova Micka, Matiček se ženi**
 Mik - Miloš Mikeln
 Mil - milenarizem
 Mim - mimezis, mimetičen
 MimDč - mimetični dvojček
 Min - minimalno
 MirZup - Mirko Zupančič
 Miz(em) - minimalizem
 Mizt - minimalist
 Ml(a)Slc - MladoSlovenec
 MM - malomeščanstvo, -ski
 MMah - Mirko Mahnič
 MMB(P) - Marija Mati Božja (Pomagaj)
 MO - množična občila
 Mo - moški
 MOč - moj oče
 Mod - mod(er)no
 Möd - Vinko Möderndorfer
 MoM - moja mati

Mon - **Kralj Matjaž in razbojnik Matijon**
 Mon - monoliten
 Mor - morala
 Morno - moralno
Mot - **R. P. X. Molotov**
 Mota - moraliteta
 Mrc - Dušan Moravec
 MrD - Mrakova dramatika
 Mrk - marksizem, marksističen
 Mrkst - marksist
 MSk - modelna skica
 MSI - modelna slika
 MSSl(k) - sestavljena modelna slika (skica)
 Muč - mučenje
 Musl - musliman
 MV - medvojni
 NA - new age
 Nac - nacionalen
 Naca - nacija
 Nar - narod
 NarP - narodna pesem
Nast - **Nastajanje**
 Ncl - nacionalizem
 Nclst - nacionalist
 Ncz - nacizem
 NČ - nadčlovek
 ND - nacionalna država
 NDM - na drugih mestih
 Nean - neandertalec
 NeČi - nedolžnost-čistost
 Neg - negativno
 Nem - nemški
NePe - **Nebesa = Pekel**
Nesta - **Nevesta z Libana**
 NGG - novinarska grupa-generacija
 Niet - Friedrich Nietzsche
 Nih - nihilizem
 Nihst - nihilist
 NKNM - naravno kulturno pravno meščanstvo
 NL - narod-ljudstvo
 NNcz - nemški nacizem
 NOB - narodno osvobodilni boj
 NOBD - dramatika narodno osvobodilnega boja
 NoR - Nova revija
 nor(ov)ci- udje Nove revije

Noštvo - Novo človeštvo
 Not - notranji
 Nota - notrina
 NovSub - novoveški subjekt
 NSS - Naša sveta stvar
NSvet - **Novi svet**
 NTM - na tem mestu
 Nv - narava
 Nvno(st)- naravno(st)
 Ob - oblast(niško)
 ObDb - oblastniška družba
Obla - **Obločnica, ki se rojeva**
 OC - odrešenjska Cerkev
 Odp - odpuščanje, odpuščajoči
Ogenj - **Ogenj in pepel**
 Ogr - Josip Ogrinec
 OIS - obup, izgubljenost, samomor
 OK - odrešenjsko krščanstvo
OmNem - **Omikani nemškutar**
 OPsk - osamljeni posameznik
 Org - organsko
 Ort - ortodoksen (pravoslaven)
 Osm - osmišljanje
OtR - **Otroka reke**
 Ožld - ožja ld
Pav - **Katarina, pav in jezuit**
 PAv - posamezni(kov) avtizem
 Pav - Tone Pavček
 Pbog - poganski bog
 PČ - pravi človek
 PD - posamezna drama
 PePKo - Peter Peršin Kovačič
 Per - personalno, personalizirati
 Pers - Perspektive
 Peskova - Luiza Pesjakova
PesPreš - Luize Pesjakove **Prešerin**
Pica - **Pravica do življenja**
Piči - **Teharski plemiči**
 Pld - posamezn(ikov)a identiteta
 Pirc - Dušan Pirjevec
 Pl - plemstvo, plemiški
 PlaGa - Plava garda
 Pleb - plebejski
 PlK - plemstvo, kler
 PM - postmoderna
 PMg - poganska megastruktura
 PN - pravično nasilje
 Pniz - podniz

PnM	- polno mesto	PSt	- pomenska struktura
PNP	- politično novinarsko pojmovanje	Pt(i)ja	- Partija
PO	- posamezna oseba	PV	- predvojni
Podla	- Podlaga zakonske sreče	PVD	- poboj vrnjenih domobrancev
Poenot	- poenotevanje	Pvt	- privatno(st)
Pog	- pogansko	Pvt(z)	- privatno(st), privatizem
Poh	- Pohujšanje v dolini Šentflorjanski	Pvtnik	- privatist
Pohl	- pohlepni	PzM	- prazno mesto
Pojas	- Pojasnilo	Rad	- radikalno(st)
PojObr	- pojasnjevalni obrazec	Ravpot	- Ravni pot najboljši pot
Pol	- politično, politika	Raz	- različno(st), raznotero(st)
Polik	- politik	Razc	- razcepljen
Ponot	- ponotranjen(je)	Razkr	- razkrajajoč se
Port	- Portimao	Razp	- razpršen
Pos	- posamezno	RazPrag	- Razprava, Na pragu
Posn	- posnemanje	Razr	- razredni
Pot(no)	- potencial(no)	RazRak	- razvoj-razkroj
Poz	- pozitivno	RazRese	- raziskovanje resnice
PP	- politična policija (Partija)	Razsv	- razsvetljensko
Prada	- prakrivda	Raztr	- raztrgani
PraPri	- pravi-pristni	RB	- razredni boj
Pravec	- Pramorivec	Rca	- različica
Prazn	- praznovanje	RealD	- realistična dramatika
Preds	- predsednik	ReAr	- rearhaizacija
Prep	- prepirljiv	Reb	- Rebula Alojz
Prer	- prerojenje	Red	- reduktivno(st)
Preš	- France Prešeren	Reda	- redukcija
Preza	- prevezava	ReFe	- refedvalizacija
Prikr	- prikrivanje	RegP	- regresivna premica
P(r)Krst	- Prešernov Krst pri Savici	RegTera	- regresoterapija
Pril	- prijatelj	ReInk	- reinkarnacija
Prili	- Prijatelji in izdajavci	Rel	- relativno, relativizem
PriPra	- pristni-pravi	ReSlom	- reslomškizacija
PriSo	- prijatelj-sodelavci	Rev	- revolucija
PrM	- prvotno meščanstvo	Revar	- revolucionar
Prol	- proletariat	Revno	- revolucionarno
Pror	- Praumor	RiZ	- Radikalnost in zavrtost
Prot	- protestantstvo	Rkd	- rokodelec
PrS	- prelom stoletij	RKPL(EL)	- red-kozmos-polis-logos (-etos-lepota)
PrSD	- Primorska slovenska dramatika	Rlga	- religija
Prt	- partizanstvo	RLH	- razsvetljenstvo-liberalizem-humanizem
Prz	- Velika preizkušnja	RMg	- reistična megastruktura
PS	- plemenska skupnost	Rojstvo	- Rojstvo v nevihti
PsiTera	- prihoterapija	Rom	- romantičen
Psk	- posameznik	RomD	- romantična dramatika
		RP	- razvojna premica
		RPP	- Resnica, Pravica, Poštenje

RR	- reinterpretacija in rekonstrukcija	Slščina	- slovenščina
RRSD	- Rekonstrukcija in/ali reinterpretacija slovenske dramatike	SIZ	- slovenska zavest
S	- smrt	Sm	- samomor
SA	- svoboda in avtonomija	SM	- sadomazohizem
Sad	- sadizem, sadističen	SmB	- Sovrašтво med bratoma
Sak	- sakralno(st)	Smil	- smiljenje
SAKO	- svobodna avtonomna kolektivna oseba	SmKrst	- Smoletov Krst pri Savici
Sam	- Samorog	smodel	- submodel
SAnt	- Smoletova Antigona	sMSI	- subMSI
SAPO	- svobodna avtonomna posamezna oseba	Smš	- Smetišče
SaPsk	- samovoljni Psk	Snik, -ca	- svetnik, -ca
SarD	- Sardenkova dramatika	Soc	- socialen(no)
Sard	- Silvin Sardenko	SoD	- socialdemokracija
SB	- Spreme besede	SoM	- socialna morala
SBL	- Slovenski biografski leksikon	SovZa	- Sovjetska zveza
SBT	- substitucija	SPD	- slovenska povojna dramatika
Sčk	- Gorenjski slavček	SPE	- slovenska politična emigracija
SCŽ	- Svetost, čudež, žrtev	SPED	- dramatika slovenske politične emigracije
SD	- slovenska dramatika	SpoDo	- spoštovanje, dostojanstvo (= spodobnost)
SDv	- spodnji dvojniki	SpS	- splošno(st)-skupno(st)
SeH	- sentimentalni humanizem	Sr	- senior
Sek	- seksualno, seksizem	SrSlci	- StaroSlovenci
Sent	- sentimentalni	SSD	- starejša slovenska dramatika
SH	- Spomenka Hribar	SSL	- samoslepilo
SHKI	- slovenska humanistična kulturniška inteligenca	(S)SS	- (spodnji) srednji sloji
Sim	- simulacija	Sš	- sovrašтво
Simb	- simbol(ič)no	St	- sveto(st)
Simč	- Zorko Simčič	STH	- Spomenka, Tine Hribar
Simt	- simetrija, simetričen	StKri	- Sveta sarmatska kri
Skak	- Kdor skak tisti hlap	Stl	- stalinizem
SKR	- Socialistična kulturna	Stol	- stoletje
SKS	- slovenska katoliška skupnost	StOt	- Starši-otroci
Sl	- slovenski	Stra	- struktura
Slav	- slovanstvo	Strast	- Strast in krepost
Slci	- Slovenci	Stren	- strukturalen
Slja	- Slovenija	Strit	- Josip Stritar
SIK	- Slovarček kratic	Strno	- struktur(al)no
Slod	- Anton Slodnjak	Strš	- stranišče
Slom	- Anton Martin Slomšek	Strš	- Štefka ali ljubezenski trikotnik v javnem stranišču
Slov	- slovenstvo	Stsk	- svetoskrunstvo
Slski	- slovenski	Stš	- Svetišče
		Stž	- svetost življenja
		Sun	- samouniče(va)nje
		SV	- sveta vojna

SV	- Sveta vojna	UH	- univerzalna humaniteta
Sv	- svoboda	Umet	- umetnost, umetniško
Svet	- svetoven	UmKap	- umski kapital
SvetD	- svetovna dramatika	UnBDr	- uničeni Bog-Drugi
Svit	- Svitanje (A. Gledjević)	Unič	- uniče(va)nje
SvM	- svobodna misel	Urb	- Ivo Urbančič
Svno	- svobodno	Usm	- usmiljenje
Svoji	- Svoji k svojim	Ut	- utilitaren
SZ	- samozavrtost	UUBDr	- ubiti-uničevani Bog-Drugi
SZSL	- samozaslepljenost	UZn	- univerzitetna znanost
Sž	- sovražnik	Už	- užitek
SŽ	- sveta žrtev	Užar	- užitar
Šel	- Rudi Šeligo	VelMela	- velika melodrama
ŠHM	- šesterni hipermodel	VelTra	- velika tragedija
Šp	- špekulantski	Ver	- verski
ŠPK	- Španska kraljica	Vež	- večno življenje
Tarba	- Tarbula, keršanska junakinja	Vice	- Berite Novice!
Tavč	- Ivan Tavčar	Vil	- Miroslav Vilhar
TD	- Torkarjeva dramatika	VilD	- Vilharjeva dramatika
Teh	- tehnični	Virt	- virtualen
Tekm	- tekmovalen	VIS	- vrednostni interpretacijski sistem
Tem	- temeljni, -a, -o	Vodelj	- voditelj
Teor	- teoretičen	Voj	- vojaški
TH	- Tine Hribar	VoM	- vstajenje od mrtvih
THM	- trojni hipermodel	Vomb	- Joža Vombergar
Tija	- teologija	Voš	- Josip Vošnjak
Tip	- tipično(st)	VošD	- Vošnjakova dramatika
TKriž	- Krekov Turški križ	VošVida	- Vošnjakova Lepa Vida
Tor	- Torkar Igor	VR	- vojna-revolucija
Tot	- totalitarizem, total(itar)no	Vrc	- V vrtincu
Tr	- transcendenca	VS	- večno spovračanje
Trad	- tradicija, tradicionalističen	VsD	- vsebine dram
Trag	- tragično(st)	Vst	- Vstajenje kralja Matjaža
Traga	- tragedija	VV	- Vdova in vdovec
TRF	- transformacija	WKB(b)	- T. in J. Virk, Kos mlajši, Bogataj, bratož
Trg	- trgovski	ZahÉva	- Zahodna Evropa
Trl	- transcendenca v imanenci	Zamol	- zamolčevanje
Trp	- trpljenje	Zanič	- zaničevanje
Trž	- tržen	Zapl	- zapeljevanje
TS	- ta svet	ZČ	- zli človek
Tuga	- Levstikov in Jurčičev Tugomer	ZD	- Zajčeva dramatika
Tugo	- Tugomer	ZD	- Zbrano delo
Tuj	- tujski, tuji	Zg	- zgodovina
U	- univerzitetno	Zgar	- zgodovinar
Ub	- ubijanje	ZgoLi	- Zgodovina Lipicanije
Učo	- učitelj	Zgsko	- zgodovinsko
		Zl	- zatiravci, izkoriščevalci

Zld - zgornja ld
Zid - **Zid, jezero**
Zmaga - **Ženska zmaga**
 Zmeh - zmehčan
 Zn - znanost, znanstven
 ZnaSi - znak-simbol
 Znik - znanstvenik
ZSD - **Začetki slovenske
dramatike**
 Zun - zunanji
 Zup - Vitomil Zupan
 ZVL - Zois, Vodnik, Linhart
 Ž - življenje
 Že - ženska
Žid - **Liberalizem ali večni žid**
 ŽS - življenje-smrt
 Žup - župnik
 Žur - žurnalizem
 Žurst - žurnalist

An pred besedo ali kratico = anti
 Da pred besedo ali kratico =
današnji, -a, -e, npr. DaSD,
DaSlov itn.
 F pred besedo ali kratico = fevdalni,
-a, -o, npr. FBrž, FKrist itn.
 K- pred besedo ali kratico = kot,
npr. K-milost, K-PO itn.
 Lum pred besedo ali kratico =
lumpen, npr. LumPartija, LumLib
itn.
 Ps pred besedo ali kratico = psevd
 S pred besedo ali kratico =
slovenski, -a, -o, npr. SZg,
SGen, SDb itn.
 Ta pred besedo ali kratico =
takratni, -a, -o
 Ve pred besedo ali kratico = večni,
-a, -o

SEZNAM KNJIG V LETU 2003

Knjige Tarasa Kermaunerja o slovenski dramatiki v letu 2003:

1. (88.) **Razval ali poveličanje**, 248 s.
2. (89.) **Let na dno**, 238 s.

KAZALO

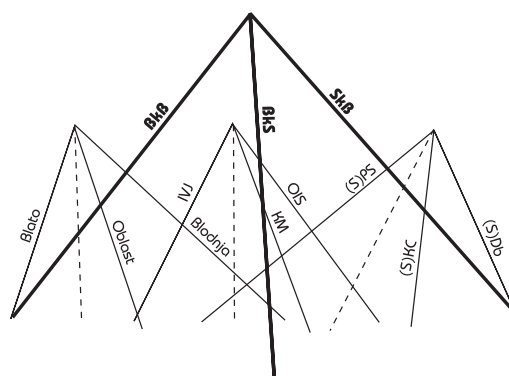
SVETA ŽRTEV-MUČENICA ZA KATOLIŠKO CERKEV (ob Bilčevi Tarbuli, keršanski junakinji)	5
NARAVNA KULTURA-LEPOTA IN KATOLIŠKA VERA (ob Pesjakove Gorenjskem slavčku in Debevčevih Junaških Blejkah)	39
SAMOZAVRATA PRAVILNA PERSPEKTIVA (ob Stritarjevem Zorku)	83
PRISTNOST, IZVIRNOST (ob Jurčičevem Omikanem nemškutarju)	115
MSSI POVZDIGOVANJE, OSRAMOČENJE	141
POJASNILO k MSSI POVZDIGOVANJE, OSRAMOČENJE	142
MSSI ZMAGA, ZMEDA	149
POJASNILO k MSSI ZMAGA, ZMEDA	150
MSSI PROPADANJE, AVTIZEM	157
POJASNILO k MSSI PROPADANJE, AVTIZEM	158
SPREMNE BESEDE I, II	185
VSEBINE DRAM (povzela Alenka Goljevšček)	210
ORGANOGRAM	228
SLOVARČEK KRATIC (sestavila Alenka Goljevšček)	230
SEZNAM KNJIG V LETU 2003	238

Knjiga: **NARAVA IN ZOPERNARAVA**

Nadniz: OD SAMOMORA K BRATOVSTVU

Niz: (SLOVENSKA) DRUŽBA

Podniz: Čitalniška dramatika

RSD (Rekonstrukcija in/ali reinterpetacija slovenske dramatike)

Knjiga **Narava in zopernarava** (NvZNV) je šesta po vrsti v podnizu, v katerem raziskujem čitalniško dramatiko (ČD), ki jo imam za eno od izhodišč nadaljnje SD. S knjigo začasno zaključujem analizo ČD. V knjigi primerjam tri primerke ČD, Pesjakove **Gorenskega slavčka**, Jurčičevega **Omikanega nemškutarja** in Stritarjevega **Zorka**, z dvema primeroma katoliške dramatike v njenem gibanju refevdalizacije oz. rekatolizacije slovenstva, z Bilčevo **Tarbulo, keršansko junakinjo** in Debevčevimi **Junaškimi Blejkami**. Odkrivam opozicije ČD, meje, razpad, preoblikovanja. Ob empirično singularnih razpravah-analizah so v knjigi tudi tri MSSi, ki zgoščeno podajajo zgodbo knjige **NvZNV**, in **Pojasnila** k njim.